

ညောင်လေးပင်မြို့ - တောရကျောင်းတိုက်

နာယကဆရာတော်

ဦး အရိယမထေရ်မြတ်

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဧဇ္ဈာတိကာအရသာ

နှင့်

ဝိနယကောသလ္လကျမ်း

ဝိနည်းမှတ်စု၊ ဝိနည်းမှတ်စုလင်္ကာ

ရန်ကုန်မြို့

ဟံသာဝတီဝိဇ္ဇာကတ်ပုံနှိပ်တိုက်

၁၉၅၁

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ညောင်လေးပင်တောရ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
ပုံတော်

နိဒါန်း

သာသနာစည်ပင်မှု.....ဝိနည်းတရားတော် ဟူသည် ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအဆုံးအမ ဩဝါဒကို လိုက်နာကျင့်သုံးကြသော ရဟန်းတော်များသာလျှင် အသက်ရှိသော ရဟန်းတော်များဟူ၍ ခေါ်ဆိုရပေသည်။ လိုက်နာကျင့်သုံး အားထုတ်မှု မရှိသောရဟန်းတော်များ ကိုကား ဘိက္ခုဘဝ ပင်ရှိသော်လည်း ရဟန်းသက်ကင်းပျောက် ဝိနည်းတရားခြောက်သွေ့သောရဟန်းတော်များဟူ၍ ခေါ်ဆိုထိုက်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ထိုဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမဩဝါဒကို လိုက်နာ ကျင့်သုံးကြသော ရဟန်းတော်များ မြောက်မြားစွာ ပေါ်ထွန်း ပေါက်ပွားမှသာလျှင် သာသနာ တည်သည်။ သာသနာထွန်းကားသည်။ သာသနာပြန့်ပြောစည်ပင်သည်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုနိုင်ပေ၏။ မှန်ပေသည်.....ထိုဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမဩဝါဒကို မလိုက်နာ,မကျင့်သုံးဘဲ တော်လှန် ပုန်ကန်နေသော ဟန်ဆောင်မှု ဖုံးလွှမ်းသော အရေရှိရဟန်းတော်များ များပြားတိုးပွားနေပါလျှင် ရဟန်းအပေါင်း ထောင်သောင်းပင် ဖြစ်သော်လည်း သာသနာ ထွန်းကားသည်။ သာသနာပြန့်ပြော စည်ပင်သည်ဟူ၍ စင်စစ် မဆိုနိုင်သောကြောင့်ပင်။

နယူပဒေသ-ဩဝါဒ.....ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ ဩဝါဒကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံ အားထုတ်မှုများသည်လည်း စင်စစ် ဝိနည်းငယ်လေးစောင်ပါဠိကို နှုတ်တက်ရရုံ၊ ဝိနည်း ငါးကျမ်းပါဠိကို နှုတ်တက်ရရုံ ဘတ်တတ်ရုံနှင့် ကျင့်ကြံအားထုတ် တတ်ပြီဟု မဆိုနိုင်သေးပေ။ အကျင့်သိက္ခာ ဝိနည်းအရာ၌ လိမ္မာတော်မူကြကုန်သော ရှေးရှေးဆရာတော်ကြီးများ၏ နယူပဒေသကို ဟတ္ထမဋ္ဌိ လက်ဆုပ် လက်ကိုင်ရရှိတော်မူကြကုန်သော သိက္ခာကာမ သီလဝဋ္ဌ ဆရာကောင်း သွားကောင်းများထံတွင် ကျင့်ပုံ-ကြံပုံ-အားထုတ်ပုံနည်းဥပဒေသကို လက်တွေ့ ခံယူကြမှသာလျှင် ဆရာကောင်း သွားကောင်းတို့၏ ဒိဋ္ဌာနဂုဏ်ကိုရ၍ အချိုးကျကျ ရဟန်းကောင်းပီသ နိုင်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့လက်တွေ့ခံယူကြရသော အချို့ရဟန်းတော်များမှာ စာ

နိဒါန်း

မှာသာတတ်၍ ကိုယ်မှာမတတ်ဘဲ ရှိတတ်ပေသည်။ ဥပမာ တချစ်ဆိုရလျှင်။ ။ဘူတဂါမ သမာရဇ္ဈေ၊ ပါမိတ္တိ ကတကပ္ပိယံ။ နခေနဝါဂ္ဂိ သတ္တေဟိ၊ ဘဝေ သမဏကပ္ပိယံ။..... စသော ခုဒ္ဒသိက္ခာ စကားရပ်ဝယ် ကြိစသော အဆစ်မျိုးစေ့၊ ငြုတ်စသော အစေ့မျိုးစေ့ စသော အားဖြင့် ဗီဇငါးမျိုးကို အသုံးပြုရာတွင် “ကပ္ပိယံ ကရောဟိ-ကပ္ပိယံ ဘန္တေ” စသည်ဆိုစေ၍ အသုံးပြုမှသာလျှင် ဒုက္ကဋ်အာပတ်မှ ကင်းလွတ်သည်ဟု ဩဝါဒရှိသည်ဖြစ်ရာ ထိုဩဝါဒကို မလိုက်နာသည့်ရဟန်းတော်များကို အများအပြားပင်တွေ့ရပေသည်။ ထိုရဟန်းတော် များတွင် အချို့မှာတကယ်ပင်မသိ၍ သော်၎င်း၊ အချို့မှာဆရာအစဉ်အဆက် ဒိဋ္ဌာနဂတိမရခဲ့၍သော်၎င်း မပြုလုပ်ကြသည်ကို တွေ့မြင်ရပေသည်။ ဤသို့လျှင် ဆရာကောင်း သွားကောင်းများထံတွင် နည်းမခံရ၍ ဖြစ်ရသောအပြစ်များမှာ များစွာပင်ဖြစ်ပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နည်းစံနစ်ကျကျခံယူရရှိ၍ နယူပဒေသ ဩဝါဒပိုင်ဘို့လည်း အရေးကြီးလှသည်။

ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ရေးသားစီရင်.....ဤသို့ သေးသေး ကွေးကွေး
အာပတ်ကလေးများကို အရေး

မပြု ဂရုမစိုက် မထေမဲ့မြင်ပြုလိုသောစိတ်ထားရှိပါလျှင် ကြီးလေးသော အာပတ်များ၌လည်း ထို့အတူပင် စိတ်ထားရှိကြပေလိမ့်မည်။ ဥပမာ ညစာစားသောအပြစ်များကိုသာမဟုတ် ဒေသနာကြားလျှင် ပြေပျောက်ထားဘဲဟု စိတ်ထဲ၌မထေမဲ့မြင် အောက်မေ့ပါလျှင် ကြီးလေးသော ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်တို့ကိုလည်း တဖြည်းဖြည်းလေးစားတော့မည်မဟုတ်ပေ။ သေးကွေးသော အာပတ်ကလေးများကို လေးစားရှိသေသည်ရှိသော် ကြီးလေးသောအာပတ်များ၌ကား အဘယ်မှာ မလေးစားနိုင်ဘဲ ရှိတော့အံ့နည်း။ သေးကွေးသောအာပတ်ကလေးများမှစ၍ ကြီးလေးသောပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်များကို အလေးဂရုပြုမှသာလျှင် သီလဝန္တ သိက္ခာကာမ ဝိနယဂရုက ရဟန်းတော်တကားဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည် ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးရှင် ညောင်လေးပင်မြို့-တောရကျောင်းတိုက်၊ ပဓာနနာယကဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မိမိကိုယ်တိုင်လျှင် ငှေးငှေးဆရာတော်ဘုရားကြီး

နိဂါန်း

များမှ ဝိနယကုက္ကုစ္စ ဖြစ်ပုံ-ကျင့်ပုံ-ကြံပုံ- အားထုတ်ပုံတို့ကို လက်တွေ့ရရှိခဲ့သည်ဖြစ်၍ မြန်မာပြည်တွင် ရှိရှိသမျှရဟန်းတော် များအား ဝိနယဂရုဏ သိက္ခာကာမ ရဟန်းတော်ချည်းသာ ဖြစ်ကြစေလိုသော စိတ်ဆန္ဒအာသိသ ပြင်းထန်လှသည့် အလျောက် အရသာအရှိဆုံး ဖြစ်သော ဝိနည်းတရားတော်ကို နွေမာတိကာနိဿယနှင့် ပူးတွဲ၍ “**နွေမာတိကာ အရသာ**” ဟူသော အမည်ဖြင့်စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်ပေသည်။

ယင်းသို့ ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော နွေမာတိကာ အရသာနှင့် ရွှေကျင်နိကာယဒုတိယသာသနာပိုင် မဟာဝိသုဒ္ဓါရာမ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော “ဝိနယကောသလ္လ” ကျမ်းတို့ကို ရန်ကုန်မြို့ ဟံသာဝတီ ဝိဇ္ဇာကတ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ ပါဠိဆရာကြီး-ဆရာဥာဏ်အမှူးရှိသော ပါဠိဆရာ-ဦးမောင်ကြီး၊ ဦးကြင်မောင်၊ ဦးစိုးဝင်း၊ ဆရာကြင်၊ ဦးစိုးမြင့်၊ ဦးထွန်းမင်း-စသော ပါဠိဆရာအဖွဲ့ဝင်တို့အား အကွပ်ကဲပေး ပုဒ်-ပါဌ် အမှားအယွင်းမရှိစေရအောင် စောင့်ရှောက်သုင်သင် ပြင်ဆင်စေလျက်၊ ကောင်းမွန်စွာ ပုံနှိပ်လုပ်ဆောင်စေရာ အောင်မြင်ပြီးစီးပါသည်။

ဟောန္တိ စေတ္တ

အမှာကမာစေရ ဘူတော၊ ညောင်လေးပင် ဣတိဝိဿုတေ။
နဂရေ အရညာရာမေ၊ ပဓာနတ္ထမုပါဂတော။
မဟာထေရဝရောကာသိ၊ ဝိနယေ မာတိကာယ ယံ။
ဝဏ္ဏနံ မြဗ္ဗဘာသာယ၊ ရသဝန္တတ္ထဒီပနိ။
မုဒ္ဓါလယမှိ ဝိချာတေ၊ ဟံသာဝတီတိ သညိတေ။
သာ သော မုဒ္ဓိတာ သောတု၊ ဇနာနံ ဟိတသာမိကာ။

“အရှင် ခေမိန္ဒ”

ချွတ်ယွင်းတတ်ပုံသတိပြုရန်

သုဏ္ဍာတု မေ ဘန္တေ သံဗော အဇ္ဈုပေါသထော..... စသည်၌ ဘကုန်း၊ ဗကြီး၊ ထဆင်ထူးတို့ကို ကံဆောင်ရာ၌ သိထိလယောင် ယောင်၊ ခနိတယောင်ယောင် မကွဲအောင် ခပ်ဇေ အချိုရွတ်ဆို၏။ အထီး၊ အမ-မဝီသသော နပုံပဏ္ဍုက်နှင့်တူ၏။ ဝါ၊ မိန်းမရှာနှင့် တူ၏ဟူ၍ ၎င်း၊ အချိုပြင်းထန်စွာ အော်ဟစ်ကာ ရွတ်ဆို၏။ ဣန္ဒြေမဲ့သည်ဟူ၍ ၎င်း အပြစ်အဆိုခံရတတ်သည်။ မဏ္ဍိမပဒိုပဒါဖြစ်အောင်သတိပြုသင့်၏။ အချို ဝစ်စပေါက်သံဖြင့်အရှိန်ပြင်းစွာရွတ်ဆို၏။ ပုစ္ဆေယျံ... ကို ပုစ္ဆေးယမ်း... ဟူ၍ ၎င်း၊ အဇ္ဈေသေယျံ .....ကို အဇ္ဈေသေးယမ်း ..... ဟူ၍ ၎င်း၊ ဝိဿဇ္ဈေယျံ.....ကို ဝိဿဇ္ဈေးယမ်း ဟူ၍ ၎င်း၊ သံဗံ.....ကို သန်းဗံ— ဟူ၍ ၎င်း— သိထိလ၊ ခနိတလည်း မမှန်ဘဲ ချွတ်တတ်၏။ သတိပြုသင့် သည်။

ဘိက္ခု-ဂဏနာစ .....ကို.....ဘိက္ခု-ဂဏ + နာစ.....

ဝဇ္ဇနိယာစ ပုဂ္ဂလာတသ္မိံ ..... ဝဇ္ဇနိယာစ ပုဂ္ဂလ + တသ္မိံ.....

သဗ္ဗေဝ-သန္တာ ..... သဗ္ဗေ + ဝသန္တာ

ကာရယ-မာနေန ..... ကာရ + ယမာနေန.....

သာရ-ဝတ-မံ ..... သာရဝ + တမံ

ဇာနာတိ နော-ဘာသတိ ..... ဇာနာတိ + နောဘာသတိ

အဇ္ဈတဂ္ဂေတေ-အာရသော ..... အဇ္ဈတဂ္ဂေ + တေအာရသော

ဧကကဿ မေ ..... ဧက + ကဿမေ

ကဒ္ဒမံ ဝါ ..... ကဒ္ဒ + မံဝါ.....

ဝေါသာသ-မာနုပ္ပါ ..... ဝေါသာ + သမာနုပ္ပါ

ဘဂိနိ ..... ဘဂနိ

န ထူပက-တော ..... န ထူပ + ကတော.....

ဝိဟေသာယ ..... ဝိဟေသ + ယ.....

ဥ-ကိစ္စကာယ ..... ဥ-ကိစ္စ+ကာယ.....

ကာယ+ပ္ပစာလကံ ..... ကာယပ္ပ+စာလကံ.....

ဤသို့စသည်ဖြင့် ချတ်ယွင်းတတ်ပုံ မချတ်ယွင်းအောင်သတိပြုနိုင်
ကြပါစေ။

[ဤစာအုပ်ကို ပြီးမြောက်ပါစေခြင်းငှါ ညောင်လေးပင်ဘုန်းကြီး
ဦးစိဝက၊ အင်းပိုင်းတောရဘုန်းကြီး ဦးကေသရ၊ မုတ်ပလ္လင်ဘုန်းကြီး
ဦးပညာဝံသတို့၏ ဒါယကာ ဒါယိကာမတို့က ပိုင်းဝန်းပံ့ထောက် ချီး
မြှောက် ကူညီကြကုန်၏။]

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

အိက္ခမပါစိမောက်

မဟာနမက္ကာရ	.....	.....	.....	၁
ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး	.....	.....	.....	၂
ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါး	.....	.....	.....	၃
ပတ္တကလ္လအင်္ဂါလေးပါး	.....	.....	.....	၄
အာရာဇနာကာရ	.....	.....	.....	၅

နိဒါနုဒ္ဒေသ

၁။ ဣတ်ထာခြင်း	.....	.....	.....	၆
၂။ ပုဗ္ဗကိစ္စမေးခြင်း	.....	.....	.....	၇
၃။ သဝနပိမိ	.....	.....	.....	၇
၄။ ဝိသုဒ္ဓါရောစနပိမိ	.....	.....	.....	၈
၅။ အနာရောစနာပတ္တိ	.....	.....	.....	၉
နိဂုံး	.....	.....	.....	၁၀
သမုဋ္ဌာန် ၆ - ပါး၊ သီသ ၁၃ - ပါး	.....	.....	.....	၁၁

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ

၁။ မေထုနသိက္ခာပုဒ်	.....	.....	.....	၁၂
၂။ အဒိန္နာဒါန	.....	.....	.....	၁၃
၃။ မနုဿဝိဂ္ဂဟ	.....	.....	.....	၁၄
၄။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ	.....	.....	.....	၁၅
နိဂုံး	.....	.....	.....	၁၇

သံဃာဒိသေသုဒ္ဒေသ

၁။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ	.....	.....	.....	၁၉
၂။ ကာယသံသဂ္ဂ	.....	.....	.....	၁၉
၃။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ	.....	.....	.....	၂၀

မာတိကာ

				စာမျက်နှာ
၄။	အတ္တကာမပါရိစရိယ	.....	.....	၂၁
၅။	သမ္ပရိတ္တ	.....	.....	၂၂
၆။	ကုဒ္ဓိကာရ	.....	.....	၂၃
၇။	ဝိဟာရကာရ	.....	.....	၂၅
၈။	ဒုဠဒေါသ	.....	.....	၂၆
၉။	အညဘာဂိယ	.....	.....	၂၇
၁၀။	သံဃဘောဒက	.....	.....	၂၈
၁၁။	ဘေဒါနဝတ္ထက	.....	.....	၃၀
၁၂။	ဒုဗ္ဗေ	.....	.....	၃၂
၁၃။	ကုလဒူသန	.....	.....	၃၄
	နိဂုံး	.....	.....	၃၇

အနိယတုဒ္ဒေသ

၁။	ပဌမအနိယတ	.....	.....	၄၀
၂။	ဒုတိယအနိယတ	.....	.....	၄၁
	နိဂုံး	.....	.....	၄၂

ဝိတ္တာရုဒ္ဒေသ(နိဿဂ္ဂိပါစိတ်) စိဝရဝဂ်

၁။	ပဌမကထိန	.....	.....	၄၃
၂။	ဥဒေါသိတ	.....	.....	၄၄
၃။	တတိယကထိန	.....	.....	၄၅
၄။	ပုရာဏစိဝရ	.....	.....	၄၆
၅။	စိဝရ ပဋိဂ္ဂဟဏ	.....	.....	၄၇
၆။	အညာတကဝိညတ္တိ	.....	.....	၄၇
၇။	တတုတ္တရိ	.....	.....	၄၈
၈။	ဥပက္ခဒူ	.....	.....	၄၉
၉။	ဒုတိယ ဥပက္ခဒူ	.....	.....	၅၀
၁၀။	ရာဇ	.....	.....	၅၂

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

ဇွေကလောမဝဂ်

၁။ ကောသေယျ	.....	.....	.....	၅၆
၂။ သုဒ္ဓကာဠက	.....	.....	.....	၅၆
၃။ နွေဘာဂ	.....	.....	.....	၅၆
၄။ ဆဗ္ဗဿ	.....	.....	.....	၅၇
၅။ နိသိဒ္ဓနသန္တတ	.....	.....	.....	၅၇
၆။ ဇွေကလောမ	.....	.....	.....	၅၈
၇။ ဇွေကလောမဓောဝါပန	.....	.....	.....	၅၉
၈။ ရူပိယ	.....	.....	.....	၆၀
၉။ ရူပိယသံဝေါဟာရ	.....	.....	.....	၆၁
၁၀။ ကယဝိက္ကယ	.....	.....	.....	၆၁

ပတ္တဝဂ်

၁။ ပတ္တ	.....	.....	.....	၆၂
၂။ ဦးပဉ္စဗန္ဓန	.....	.....	.....	၆၃
၃။ ဘေသဇ္ဇ	.....	.....	.....	၆၄
၄။ ဝဿိကသာဋိက	.....	.....	.....	၆၅
၅။ စိဝရ အတ္ထိန္ဒန	.....	.....	.....	၆၇
၆။ သုတ္တဝိညတ္တိ	.....	.....	.....	၆၇
၇။ မဟာပေသကာရ	.....	.....	.....	၆၈
၈။ အဓွေကစိဝရ	.....	.....	.....	၆၉
၉။ သာသင်္ဂ	.....	.....	.....	၇၀
၁၀။ ပရိဏတ	.....	.....	.....	၇၂
နိဂုံး	.....	.....	.....	၇၃

သုဒ္ဓပါစိတ် (မုသာဝါဒဝဂ်)

၁။ မုသာဝါဒ	.....	.....	.....	၇၄
၂။ ဩမသဝါဒ	.....	.....	.....	၇၄
၃။ ပေသည	.....	.....	.....	၇၅

မာတကာ

စာမျက်နှာ

၄။ ပဒသောဓမ္မ	.....	.....	.....	၇၅
၅။ သဟသေယျ	.....	.....	.....	၇၆
၆။ ဒုတိယသဟသေယျ	.....	.....	.....	၇၇
၇။ ဓမ္မဒေသနာ	.....	.....	.....	၇၇
၈။ ဘူတာရောစန	.....	.....	.....	၇၈
၉။ ဒုဠုလ္လာရောစန	.....	.....	.....	၇၉
၁၀။ ပထဝီဓဏန	.....	.....	.....	၇၉

ဘူတဂါမဝဂ်

၁။ ဘူတဂါမ	.....	.....	.....	၈၀
၂။ အညဝါဒက	.....	.....	.....	၈၁
၃။ ဥဏှိပနက	.....	.....	.....	၈၁
၄။ ပဌမသေနာသန	.....	.....	.....	၈၂
၅။ ဒုတိယသေနာသန	.....	.....	.....	၈၃
၆။ အနုပဓဇ္ဇ	.....	.....	.....	၈၄
၇။ နိက္ကဗန	.....	.....	.....	၈၅
၈။ ဝေဟာသကုဋိ	.....	.....	.....	၈၅
၉။ မဟလ္လကဝိဟာရ	.....	.....	.....	၈၆
၁၀။ သပ္ပါဏက	.....	.....	.....	၈၇

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်

၁။ ဩဝါဒ	.....	.....	.....	၈၇
၂။ အတ္ထဂံတ	.....	.....	.....	၈၈
၃။ ဘိက္ခုနုပဿယ	.....	.....	.....	၈၈
၄။ အာမိသ	.....	.....	.....	၈၉
၅။ စိဝရဒါန	.....	.....	.....	၈၉
၆။ စိဝရသိဗ္ဗန	.....	.....	.....	၉၀
၇။ သံဝိဓာန	.....	.....	.....	၉၀
၈။ နာဝါဘိရူဟန	.....	.....	.....	၉၁

မာတိကာ

၉။ ပရိပါစိတ	.....	.....	.....	စာမျက်နှာ ၉၁
၁၀။ ရဟောနိသဇ္ဇ	.....	.....	.....	၉၂

ဘောဇနဝဂ်

၁။ အာဝသထပိဏ္ဍ	.....	.....	.....	၉၂
၂။ ဂဏဘောဇန	.....	.....	.....	၉၃
၃။ ပရမ္ပရဘောဇန	.....	.....	.....	၉၄
၄။ ကာဏမာတာ	.....	.....	.....	၉၅
၅။ ပဝါရဏာ	.....	.....	.....	၉၆
၆။ ဒုတိယပဝါရဏာ	.....	.....	.....	၉၇
၇။ ဝိကာလဘောဇန	.....	.....	.....	၉၇
၈။ သန္နိမိကာရက	.....	.....	.....	၉၈
၉။ ပဏိတဘောဇန	.....	.....	.....	၉၉
၁၀။ ဒန္တပေါဏ	.....	.....	.....	၁၀၀

အစေလကဝဂ်

၁။ အစေလက	.....	.....	.....	၁၀၁
၂။ ဥယျောဇန	.....	.....	.....	၁၀၂
၃။ သဘောဇန	.....	.....	.....	၁၀၃
၄။ ပဋိစ္ဆန္နာသန	.....	.....	.....	၁၀၃
၅။ ရဟောနိသဇ္ဇ	.....	.....	.....	၁၀၄
၆။ စာရိတ္တ	.....	.....	.....	၁၀၄
၇။ မဟာနာမ	.....	.....	.....	၁၀၅
၈။ ဥယျုတ္တ	.....	.....	.....	၁၀၆
၉။ သေနာဝါသ	.....	.....	.....	၁၀၆
၁၀။ ဥယျောဓိက	.....	.....	.....	၁၀၇

သုရာပါနဝဂ်

၁။ သုရာပါန	.....	.....	.....	၁၀၈
၂။ အင်္ဂုလိပတောဒက	.....	.....	.....	၁၀၈

မာတိကာ

	စာမျက်နှာ
၃။ ဟသဓမ္မ	၁၀၈
၄။ အနာဒရိယ	၁၀၉
၅။ ဘိ'သာပန	၁၀၉
၆။ ဇောတိက	၁၀၉
၇။ နှာန	၁၁၀
၈။ ဒုဗ္ဗဏ္ဍကရဏ	၁၁၁
၉။ ဝိကပ္ပနာ	၁၁၂
၁၀။ အပနိဓာန	၁၁၃

သပ္ပါဏကဝဂ်

၁။ သပ္ပိစ္စပါဏ	၁၁၄
၂။ သပ္ပါဏက	၁၁၄
၃။ ဥက္ကောဋန	၁၁၄
၄။ ဒုဠုလ္လ	၁၁၅
၅။ ဦးနိသတိဝဿ	၁၁၆
၆။ ထေယျသတ္တ	၁၁၆
၇။ သံဝိဓာယ	၁၁၇
၈။ အရိဋ္ဌ	၁၁၈
၉။ ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂ	၁၂၀
၁၀။ ကဏ္ဍက	၁၂၁

သဟဓမ္မိကဝဂ်

၁။ သဟဓမ္မိက	၁၂၃
၂။ ဝိလေခန	၁၂၄
၃။ မောဟန	၁၂၅
၄။ ပဟာရ	၁၂၇
၅။ တလသတ္တိက	၁၂၇
၆။ အမူလက	၁၂၈
၇။ သပ္ပိစ္စ	၁၂၈
၈။ ဥပဿုတိ	၁၂၉

မာတိကာ

	စာမျက်နှာ
၉။ ကမ္မပဋိဗာဟန	၁၉၀
၁၀။ ဆန္ဒအဒတွာဂမန	၁၃၀
၁၁။ ဒုဗ္ဗလ	၁၃၁
၁၂။ ပရိဏာမန	၁၃၂

ရတနဝဂ်

၁။ အန္တေပူရ	၁၃၂
၂။ ရတန	၁၃၃
၃။ ဝိကာလ ဂါမပ္ပဝေသန	၁၃၄
၄။ သူစိဃရ	၁၃၅
၅။ မဉ္ဇ	၁၃၅
၆။ တူလောနန္ဒ	၁၃၆
၇။ နိသိဒန	၁၃၇
၈။ ကဏ္ဍပုပ္ဖိစ္ဆာဒိ	၁၃၈
၉။ ဝသိကာသာဓိကာ	၁၃၉
၁၀။ နန္ဒတ္ထရ	၁၃၉
နိဂုံး	၁၄၀

ပါဠိဒေသနီ

၁။ ပဌမပါဠိဒေသနီ	၁၄၁
၂။ ဒု-ပါဠိဒေသနီ	၁၄၂
၃။ တ-ပါဠိဒေသနီ	၁၄၃
၄။ စတုတ္ထ-ပါဠိဒေသနီ	၁၄၄
နိဂုံး	၁၄၅
ပြုလတ္တံ့သော သေဝိယ၏ ဂုဏ်ထူး	၁၄၆

သေဝိယ (ပရိမဏ္ဍလဝဂ်)

၁။ ပရိမဏ္ဍလနိဝါသန	၁၄၈
၂။ ပရိမဏ္ဍလပါရူပန	၁၄၉

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

• ၃။ သုပ္ပဒိစ္ဆန္တိ ဂမနံ	.....	.....	၁၄၉
၄။ သုပ္ပဒိစ္ဆန္တိ နိသီဒနံ	.....	.....	၁၅၀
၅။ သုသံဝုတံ	.....	.....	၁၅၀
၇။ ဩက္ခိတ္တစက္ခလံ	.....	.....	၁၅၁
၉။ ဥက္ခိတ္တက	.....	.....	၁၅၁

ဥဇ္ဈိကဝဂ်

၁။ ဥဇ္ဈိက	.....	.....	၁၅၂
၃။ အပ္ပသဒ္ဓ	.....	.....	၁၅၂
၅။ ကာယပ္ပစာလက	.....	.....	၁၅၃
၇။ ဗာဟုပ္ပစာလက	.....	.....	၁၅၃
၉။ သိသပ္ပစာလက	.....	.....	၁၅၃

ခန္တကတဝဂ်

၁။ ခန္တကတ	.....	.....	၁၅၃
၃။ ဩဂုဏ္ဍိတ	.....	.....	၁၅၄
၅။ ဥက္ကုဒ္ဓိက	.....	.....	၁၅၄
၆။ ပလ္လတ္တိက	.....	.....	၁၅၄
၇။ သက္ကစ္စ ပဒိုဂ္ဂဟဏ	.....	.....	၁၅၄
၈။ ပတ္တသညီ	.....	.....	၁၅၅
၉။ သမသုပက	.....	.....	၁၅၅
၁၀။ ထူပိကတ	.....	.....	၁၅၅

သက္ကစ္စဝဂ်

၁။ သက္ကစ္စဘုဇနံ	.....	.....	၁၅၆
၂။ ပတ္တသညီ	.....	.....	၁၅၆
၃။ သ ပဒါနံ	.....	.....	၁၅၆
၄။ သမသုပက	.....	.....	၁၅၆
၅။ ထူပက	.....	.....	၁၅၇

မာတိကာ

			စာမျက်နှာ
၆။ ဩဒနပနိစ္ဆာဒန	.....	.....	၁၅၇
၇။ သူပေါဒနဝိညတ္တိ	.....	.....	၁၅၇
၈။ ဥဇ္ဈာနသညီ	.....	.....	၁၅၈
၉။ အတိမဟန္တ	.....	.....	၁၅၈
၁၀။ ပရိမဏ္ဍလ အာလောပ	.....	.....	၁၅၉

ကဗဠဝဂ်

၁။ အနာဟရ	.....	.....	၁၅၉
၂။ သဗ္ဗဟတ္ထ	.....	.....	၁၅၉
၃။ သကဗဠဗျာဟရဏ	.....	.....	၁၆၀
၄။ ဝိဏ္ဏုက္ခေပက	.....	.....	၁၆၀
၅။ ကဗဠဝဋ္ဌေဒက	.....	.....	၁၆၀
၆။ အဝဂဏ္ဏကာရက	.....	.....	၁၆၁
၇။ ဟတ္ထနိဒ္ဒါနက	.....	.....	၁၆၁
၈။ သိတ္ထဝကဘရက	.....	.....	၁၆၁
၉။ ဇိဝှိနိစ္ဆာရက	.....	.....	၁၆၁
၁၀။ စပုစပု	.....	.....	၁၆၁

သုရသုရဝဂ်

၁။ သုရသုရ	.....	.....	၁၆၂
၂။ ဟတ္ထနိဇ္ဈေဟက	.....	.....	၁၆၂
၃။ ပတ္တနိဇ္ဈေဟက	.....	.....	၁၆၂
၄။ ဩဠနိဇ္ဈေဟက	.....	.....	၁၆၃
၅။ သာမိသဟတ္ထ	.....	.....	၁၆၃
၆။ ပတ္တဇောဝန	.....	.....	၁၆၃
၇။ ဆတ္တပါဏိ	.....	.....	၁၆၄
၈။ ဒဏ္ဍပါဏိ	.....	.....	၁၆၄
၉။ သတ္တပါဏိ	.....	.....	၁၆၅
၁၀။ အာရုဇပါဏိ	.....	.....	၁၆၅

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

ပါဒကဝဂ်

၁။ ပါဒကာ	.....	.....	.....	၁၆၅
၂။ ဥပါဟနာ	.....	.....	.....	၁၆၆
၃။ ယာန	.....	.....	.....	၁၆၆
၄။ သယာန	.....	.....	.....	၁၆၇
၅။ ပဏ္ဍိတ	.....	.....	.....	၁၆၇
၆။ ဝေဠိတ	.....	.....	.....	၁၆၇
၇။ ဩဂုဏ္ဍိတ	.....	.....	.....	၁၆၇
၈။ ဆမာ	.....	.....	.....	၁၆၈
၉။ နိစာသန	.....	.....	.....	၁၆၈
၁၀။ ဌိတ	.....	.....	.....	၁၆၈
၁၁။ ပစ္ဆိမောဂမန	.....	.....	.....	၁၆၉
၁၂။ ဥပ္ပထဂမန	.....	.....	.....	၁၆၉
၁၃။ ဌိတဥစ္စာရ	.....	.....	.....	၁၆၉
၁၄။ ဟရိတ	.....	.....	.....	၁၇၀
၁၅။ ဥဒက	.....	.....	.....	၁၇၀
နိဂုံး	.....	.....	.....	၁၇၁
အဓိကရဏသမထ	.....	.....	.....	၁၇၁
နိဂုံး	.....	.....	.....	၁၇၃
မဟာနိဂုံ ကြီး	.....	.....	.....	၁၇၃

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်

နိဒါနုဒ္ဒေသ	.....	.....	.....	၁၇၅
-------------	-------	-------	-------	-----

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ

မေထုန	.....	.....	.....	၁၇၆
၁။ သိက္ခာပုဒ်	.....	.....	.....	၁၇၆
၂။ သိက္ခာပုဒ်	.....	.....	.....	၁၇၇
၃။ သိက္ခာပုဒ်	.....	.....	.....	၁၇၉

မာတိကာ

	.....	.....	.....	စာမျက်နှာ
၄။ သိက္ခာပုဒ်	.....	.....	.....	၁၈၀
နိဂုံး	.....	.....	.....	၁၈၂

သံဃာဒိဋ္ဌေသုဒ္ဓေသ

၁-မှ၊ ၁၀-အထိ သိက္ခာပုဒ်	.....	.....	.....	၁၈၃
နိဂုံး	.....	.....	.....	၁၉၇

ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသ(နိဿဂ္ဂိပါမိတ်)

သိက္ခာပုဒ် (၁၀)	.....	.....	.....	၂၀၀
သိက္ခာပုဒ် (၂)	.....	.....	.....	၂၀၅
နိဂုံး	.....	.....	.....	၂၀၆

သုဒ္ဓပါမိတ်

လသုဏဝဂ်(၁၀)	.....	.....	.....	၂၀၇
ရတ္တန္တကာရဝဂ်(၁၀)	.....	.....	.....	၂၁၂
နဂ္ဂဝဂ် (၁၀)	.....	.....	.....	၂၁၇
တုဝဋ္ဌဝဂ် (၁၀)	.....	.....	.....	၂၂၂
ဗိတ္တာဂါရဝဂ် (၁၀)	.....	.....	.....	၂၂၇
အာရာမဝဂ် (၁၀)	.....	.....	.....	၂၃၂
ဂန္ထိနိဝဂ် (၁၀)	.....	.....	.....	၂၃၈
ကုမာရိဘူတဝဂ် (၁၃)	.....	.....	.....	၂၄၂
ဆတ္တုပါဟနဝဂ် (၁၃)	.....	.....	.....	၂၄၈
နိဂုံး	.....	.....	.....	၂၅၃
သမုဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယအထူ	.....	.....	.....	၂၅၃
ပါဠိဒေသနီ(သိက္ခာပုဒ်-ဂ-၃-)	.....	.....	.....	၂၅၄
နိဂုံး	.....	.....	.....	၂၅၆
မဟာနိဂုံးကြီး	.....	.....	.....	၂၅၆

ဝိနယကောသလ္လကျမ်း

၁။	စိဝရံ	.....	.....	.....	၂၅၉
၂။	ပတ္တော	.....	.....	.....	၂၆၂
၃။	ထာလကာ	.....	.....	.....	၂၆၃
၄။	ပတိဂ္ဂဟော	.....	.....	.....	၂၆၅
၅။	ပဝါရိတော	.....	.....	.....	၂၆၅
၆။	ဥပေါသထော	.....	.....	.....	၂၆၈
၇။	ပဝါရဏာစ	.....	.....	.....	၂၇၀
၈၊ ၉။	သဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိစ	.....	.....	.....	၂၇၁
၁၀။	ကုဋိ	.....	.....	.....	၂၇၂
၁၁။	ကာလိကာ	.....	.....	.....	၂၇၃
၁၂။	နိဿိတမုတ္တောစ	.....	.....	.....	၂၇၅
၁၃။	နိဿယောပဏ္ဍာ	.....	.....	.....	၂၇၆
၁၄။	ဝိဝါဒဓမ္မဒေါ	.....	.....	.....	၂၇၈
	မာတိကာစဉ်ဂါထာ	.....	.....	.....	၂၈၀

ဝိနည်းမှတ်စုများ

ဒေသနာကြားပုံ	.....	.....	၂၈၁
ဂရုကေဋ္ဌာတဗ္ဗံသဘော	.....	.....	၂၈၂
သင်္ကန်းသပိတ်အဓိဋ္ဌာန်စသည်	.....	.....	၂၈၃
ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာတို့	.....	.....	၂၈၅
ဗီဇဂါမ်ကပ္ပိခြင်	.....	.....	၂၈၇
အတိရိတ်ဝိနည်းကံ	.....	.....	၂၈၈
နိဿယည်းယူခြင်းတို့	.....	.....	၂၈၉
တောင်းပန်၊ ဝါကပ်၊ ဝါပန်တို့	.....	.....	၂၉၀
ကထိန်ခင်း၊ အနုမောဒနာ	.....	.....	၂၉၁
နေလွဲရှာဝင်၊ ဥဿာဝန်ပြုပုံ	.....	.....	၂၉၁
မင်္ဂိုလ်ကောင်းများ၊ သံဝေပါဟာရကိုးမျိုး	.....	.....	၂၉၂

မာတိကာ

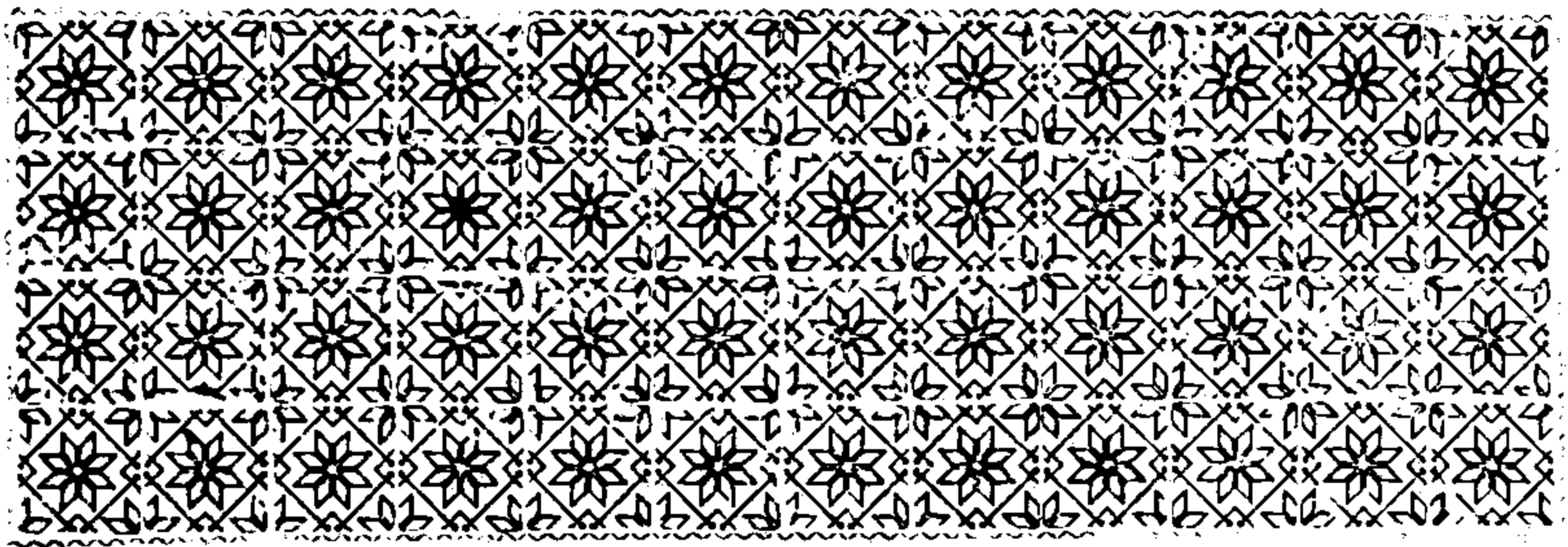
	စာမျက်နှာ
အကပ္ပိယစတုက္က	၂၉၃
သပိတ်ကိုးလုံး၊ သင်္ကန်းကိုးထည်	၂၉၄
ကြွင်းသင်္ကန်းများပမာဏ	၂၉၅
စောရပတ္တစတုက္က	၂၉၅
ဇေဋ္ဌကစတုက္က	၂၉၆
ရဟန်းဆေးကုနည်းမှတ်တွယ်	၂၉၇
ပရိတ်ရှုတ်၊ မဿာလိုက်၊ ဆွမ်းဦးပေး	၂၉၈
သိက္ခာပုဒ်ပေါင်နှင့်ကံကြီးချစ်ပါး	၂၉၉
ဝတ်ပျက်ကြောင်း ၃-ပါး၊ ၄-ပါး	၃၀၀
ရေချိုးဖုံးလွှမ်း ၃-ပါး	၃၀၀
သပိတ်မှောက်၊ အပ္ပဿာဒရှစ်ပါးစီ	၃၀၁
လောကာယတ၊ တိရစ္ဆာန်ပိဇ္ဇာ	၃၀၁
လဲ၊ ခေါင်းအုံး၊ တုံလျှို	၃၀၂
ဒေဝဒတ်ဆု ၅-ပါး၊ ဘတ်-၁၄	၃၀၃
အံ့တွယ်ရှစ်ပါးနှင့် အစ္စယဒါန	၃၀၃
အာနန္ဒာဒုက္ကဋ်ငါးပါးစသည်	၃၀၄
ဝေသာလီအဓမ္မဝတ္ထုဆယ်ပါး	၃၀၄
ညစ်နွမ်းကြောင်းလေးပါး	၃၀၅
ဒေသနာကြားမမည်ရှစ်ခု	၃၀၅
ပဒေသပညပ်လေးပါး	၃၀၆
ဂါရဝ၊ သာရဏီယ ၆-ပါးစီ	၃၀၆
အာပတ်သင့်သူ၊ မသင့်သူ၊ ဘုရားရှိ } မရှိ အာပတ်၊ အပုည ဒါန ၅-ပါး }	၃၀၇
မတရားဒေသနာကြားခြင်း	၃၀၈
မျက်ကွယ်ကံရှစ်ပါး	၃၀၈
အဓိကရုဏ်း၊ စော၊ စု၊ အနုပိဇ္ဇက } စသည်တို့၏ ကျင့်ဝတ်-စသည် }	၃၀၈
ပါရာဇိကဆုံးဖြတ်နည်း	၃၁၄
ဒုတိယပါရာဇိက၌ ဩဝါဒ	၃၁၄

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

ဝိနည်းမှတ်စုလင်္ကာ

နိဒါန်းလင်္ကာ(၁-မှ ၁၀)	.....	.....	၃၁၅
ပညပ်ကျိုးစသည်(၁၉-မှ ၂၆)	.....	.....	၃၁၇
ပါရာဇိက(၂၇-မှ ၅၁)	.....	.....	၃၁၈
သံဃာဒိသိသ်(၅၂-မှ ၈၄)	.....	.....	၃၂၁
နိဿဂ္ဂိ(၈၅-မှ ၁၂၄)	.....	.....	၃၂၅
ပါမိတ်(၁၂၅-မှ ၁၇၇)	.....	.....	၃၃၀
သမထ(၁၇၈-မှ ၁၈၅)	.....	.....	၃၃၇
ဘိက္ခုနီပါမိတ်(၁၈၆-မှ ၁၉၀)	.....	.....	၃၃၇
မဟာဝါ(၁၉၁-မှ ၂၂၄)	.....	.....	၃၃၈
စူဠဝါ(၂၂၅-မှ ၂၃၀)	.....	.....	၃၄၂
ပရိဝါ(၂၃၁-မှ ၂၃၄)	.....	.....	၃၄၃
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်(၂၃၅-မှ ၂၅၆)	.....	.....	၃၄၄
နိဂုံး	.....	.....	၃၄၇

ဓမ္မမာတိကာအရသာ

ဘိက္ခုပါတိမောက်

မဟာနမက္ကာရ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သဗ္ဗာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အရဟတော-အာရကဿ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသော။
အရ + ဟတော-အရိ + ဟတဿ၊ ကိလေသာရန်သူတို့ကို + သတ်တော်
မူသော။ အရ + ဟတော-အရ + ဟတဿ၊ သံသရာစက်၏ အကန့်တို့
ကို + ဖျက်ဆီးတော်မူသော။ အရဟတော-အရဟန္တဿ၊ ပူဇော်အထူး
ကို ခံတော်မူထိုက်သော။ အ + ရဟတော-အ + ရဟဿ၊ မကောင်းမှု
ကိုပြုစရာ ဆိတ်ကွယ်ရာ + မရှိသော။ (ငါးနက်။) သဗ္ဗာ + သ + ဗ္ဗုဒ္ဓဿ၊
အလုံးစုံသောတရားတို့ကို မဖောက်မပြန် + ကိုယ်တော်တိုင် + သိတော်
မူသော။ ဘဂ + ဝတော-ဘာဂျ + ဝန္တဿ၊ အထွဋ် အထိပ်သို့ ရောက်
သော ဒါနစသော ပါရမီဘုန်းကံ + ရှိတော် မူသော။ ဘဂ + ဝတော-
ဘဂ္ဂ + ဝန္တဿ၊ အသိန်းမကသော ကိလေသာအကျဉ်းအားဖြင့် မာရ်
ငါးဖြာကိုချိုးဖဲ့ဖျက်ဆီး + တော်မူသော။ ဘဂ + ဝတော-ဘဂ + ဝန္တဿ၊
ဣဿရိယစသား တရားခြောက်ပါး + ရှိတော်မူသော။ ဘဂ + ဝတော-
ဝိဘတ္တ + ဝန္တဿ၊ ကုသိုလ်စသောအပြား၊ ခန္ဓာစသော အပြားတို့ဖြင့်
တရားတို့ကိုဝေဘန်ဟောကြား + တော်မူသော။ ဘဂ + ဝတော-ဘတ္တ +

ဝန္တဿ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်ဆည်းကပ် + တော်
မူသော။ ဘ + ဂ + ဝတော-ဘဝ + ဂမန + ဝန္တဿ၊ ဘဝတို့၌ + ပြေး
သွားတတ်သော တဏှာကို + ထွေးအန်တော် မူသော။ (ခြောက်နက်။)
တဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားအား။ နမော၊ ရှိခိုးပါ၏။ အဟံ၊ ငါသည်။ နမော၊
ရှိခိုးခြင်းကို။ ကရောမိ၊ ပြုပါ၏။ မဟံ၊ ငါ၏။ နမော၊ ဦးနှိုက် ညွတ်ကျိုး
ရှိခိုးခြင်းသည်။ သမိဇ္ဈတု၊ ပြည့်စုံအောင်မြင်ပါစေသတည်း။ (နမော
အနက်သုံးနည်း။)

ဂုဏ်တော်ဖွင့် အဋ္ဌကထာတို့၌ အရဟံ-ငါးနက်၊ ဘဂဝါ-
ခြောက်နက်တို့ကို ဂါထာဖြင့် အသီးသီးဤသို့ပြသည်။

အာရကတ္တာ ဟတတ္တာ စ၊ ကိလေသာရိန သောမုနိ။ (၂)
ဟတ သံသာရစက္ကာရော၊ ပစ္စယာဒိန စာရဟော။ (၂)
န ရဟော ကရောတိ ပါပါနိ၊ အရဟံ တေန ဝုစ္ဆတိ။ (၁)
ဘာဇျဝါ ဘဂ္ဂဝါ ယုတ္တော၊ ဘဂေဟိ စ ဝိဘတ္တဝါ။ (၄)
ဘတ္တဝါ ဝန္တဂမနော၊ ဘဝေသု ဘဂဝါ တတော။ (၂)

ပုဗ္ဗကရုဏလေးပါး။

ဤဒွေမာတိကာ ပါတိမောက်သည် သိမ်ထဲ၌ ဥပုသ်ပြုပုံ ခွင့်ပြု
သော ပါတိမောက်ပြခြင်း၊ ပါတိမောက္ခဒွေသ ငါးမျိုးနှင့်လေးမျိုးဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် ပါတိမောက်ပြဆိုအံ့သောနေ့၌ ရှေးဦးစွာ ပြုထိုက်သော
ပုဗ္ဗကရုဏလေးပါးကို အစပြုထားသည်။

သဗ္ဗဇ္ဇနီ ပဒီပေါ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကရုဏန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

သဗ္ဗဇ္ဇနီစ၊ တံမြက်ထွည်းခြင်း၎င်း။ ပဒီပေါစ၊ ဆီမီး ၊ ညှိထွန်းခြင်း
၎င်း။ အာသနေန၊ နေရာခင်းခြင်းနှင့်တကွ။ ဥဒကဉ္စ၊ သောက်ရေသုံး
ရေ တည်ထားခြင်း ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တောနိ၊ ဤလေးပါး တို့ကို။
ဥပေါသထဿ၊ ဥပုသ်ကံ၏။ ပုဗ္ဗကရုဏန္တိ၊ (သံဃာ မစည်းဝေးမီ
ရှေးအကျိုးပြုအပ်သောကြောင့်) ပုဗ္ဗကရုဏမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆတိ-ဝုစ္ဆန္တေ၊
မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ( ) ဤသို့ကွင်းထားရာကို တပည့်ဉာဏ် အခြေခံလျှင် မရှိချသင့်။ စာခက်သည်ဟု အယူသည်း၍ သာ သနာမှ တွန့်လိပ်တတ်သည်။ ။ ဥပုသ်နေ့၌ ဤပုဗ္ဗကရဏ လေးပါးကို သိမ်ထဲ၌ ပြုနှင့်ရန် သင့်လျော်သော သီတင်း ငယ်ကို မထေရ်ကြီး စေခိုင်းရသည်။ ။ မှောင်မိုက်လျှင်မီးထွန်း ရသည်။ အရပ်ဝေးမှ ရဟန်းများရောက်လာလျှင် သောက် ရန်၊ ခြေဆေးရန်ဟု သောက်ရေ သုံးရေတည်ရသည်။ ။ ဥပုသ်သည် နေ့စွမ်းဖြင့်စာတုဒ္ဒသီ၊ ပန္နရသီ၊ သာမဂ္ဂိ-ဟု သုံးမျိုး။ ကာရကစွမ်းဖြင့် သံဃာ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလ-ဟု သုံးမျိုး။ ကာတဗ္ဗာ ကာရစွမ်းဖြင့် သုတ္တုဒ္ဒေသ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်-ဟု သုံးမျိုး။ ဤသို့ ဥပုသ်ကိုးမျိုး သိရသည်။

ပုဗ္ဗကိစ္စ ငါးပါး။

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩဝါဒေါ။
ဥပေါသထဿ တောနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနဉ္စ၊ ဆန္ဒကို လျှောက်ကြားခြင်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိကို လျှောက်ကြားခြင်း၊ ဥပုပက္ခတို့ကို လျှောက်ကြားခြင်း၎င်း။ ဘိက္ခု ဂဏနာစ၊ ရဟန်း အပေါင်းကို ရေတွက်၍ လျှောက်ကြားခြင်း ၎င်း။ ဩဝါဒေါစ၊ ဘိက္ခုနီမတို့ တောင်းပန်သောဩဝါဒကို လျှောက်ကြား ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တောနိ၊ ဤငါးပါး တို့ကို။ ဥပေါသထဿ၊ ဥပုသ်ကံ၏။ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ၊ (သံဃာ စည်းဝေးပြီးနောက် ပါတိမောက် မပြုဘိ၊ ပါရိသုဒ္ဓိမကြားဘိ၊ အဓိဋ္ဌာန်မပြုဘိရှေးအဘို့၌ပြုအပ်သောကြောင့်) ပုဗ္ဗကိစ္စမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တေ၊ မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။

ဥပုသ်ပြုပြီးသူ၊ နာသူ၊ ကိစ္စရှိသူ-သုံးယောက်သည် တသိင် ထည်းတည်လျက် သံဃာ့ဟတ္ထပါသ်သို့မလာနိုင်လျှင်၊ မလာ လိုလျှင်-ရဟန်းတပါးထံ ဆန္ဒပေးရသည်။ ထိုဆန္ဒကို ပါတိ မောက်မပြုဘိ သံဃာကိုလျှောက်ရသည်။ အကျိုးကား သံဃာ ၏ ဥပုသ်ကံ၊ သံဃာ၏ တပါးသောကံတို့ကို ပြီးစေ၏။ မိမိ၏ ဥပုသ်ကိစ္စကား မပြီး။ နာသူ၊ ကိစ္စရှိသူနှစ်ယောက်သည် ပါရိ

သုန္ဒြိပေးရသည်။ မိမိ၏ဥပုသ်ကံ၊ သံဃာ၏ဥပုသ်ကံတို့ကို ပြီး
စေ၏။ တပါးသောကံကား မပြီး။ ဆန္ဒ၊ ပါရိသုန္ဒြိ နှစ်ပါးလုံး
ပေးလျှင် ကံအားလုံးကိုပြီးစေ၏။ တသိမ်စီဖြစ်အံ့ ဆန္ဒပါရိသုန္ဒြိ
ပေ ခွယ်မရှိ။ ကေးသော်လည်း မရောက်။ အဓိဋ္ဌာန်ဥပုသ်ပြု
ပုန္ဒိ ဆန္ဒပါရိသုန္ဒြိလျှောက်ကြာ ခွယ်မရှိသော်လည်း ဒေသနာ
သောတပတိတစွမ်း ဖြင့်သာ ဆိုသည်။

ပတ္တကလ္လအင်္ဂါလေးပါး။

ဥပေါသယော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပ္ပတ္တာ၊
သဘာဂါပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနိယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္ဆတိ။

ဥပေါသယောစ၊ ဥပုသ်နေ့ ဖြစ်ခြင်း၎င်း။ ယာဝတိကာစ ဘိက္ခု
ကမ္မပ္ပတ္တာ၊ ဥပုသ်ကံအားလျော်စွာ ရဟန်းအနည်းဆုံးလေးပါး (ယာ
ဝတိကာ၊ အကြင်မှုလောက်ကုန်သော၊ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့သည်။ ကမ္မ
ပ္ပတ္တာ၊ ဥပုသ်ကံအားလျော်ကုန်၏။ တာဝတိကာ၊ ထိုမျှသောက်သော
ရဟန်းတို့သည်။ ကောသိမာယံ၊ ဟသိမ်ထည်း၌။ ဟတ္ထဂါသံ၊ နှစ်တောင့်
ထွာ ဟတ္ထဂါသ်ကို။ အဝိဇ္ဇဟိတွာ၊ မစွန့်မူ၍။ ဌိတာစ၊ တည်ကုန်သည်
လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့ အနက်ဆိုလိုသည်။) ရှိခြင်း၎င်း။
သဘာဂါပတ္တိယောစ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ ပတ္တသဘောတူ အာပတ်မရှိခြင်း၎င်း။
ဝဇ္ဇနိယာစ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊ ထိုသံဃာ? ဟတ္ထဂါသ်အတွင်း
ဝဇ္ဇနိယသုဂ္ဂိုလ်မရှိခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အင်္ဂါလေးတန်ရှိသောကံကို။
ပတ္တကလ္လန္တိ၊ (လျှောက်ပတ်သောအခါရှိသောကြောင့်) ပတ္တကလ္လဥပုသ်
ကံပူ၍။ ဝုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အနက်ခတ်သည်ဟု တွန့်လိပ်ကြသောကြောင့် သိလွယ်စွာ
အဓိ ဂါသ်နက်မှုပေးသည်။ ။ဥပုသ်သို့နေ့တနေ့နေ့ဖြစ်ခြင်း၊
အနည်းဆုံးလေးပါး တသိမ်ထည်း၌ နှစ်တောင့်ထွာဟတ္ထဂါသ်
အတွင်း တည်ခြင်း၊ ဝါ-တပါးနှင့်တပါး တထွာထက်မဝေးကွာ
ခြင်း၊ သဘောတူပတ္တကလ္လန္တိ၊ မှုကြောင့် သင့်သောအာပတ်
မရှိခြင်း၊ လူ၊ ဘိက္ခုနီ-စသော နှစ်ကျိပ်တယောက်သော ဝဇ္ဇနိ

ယပုဂ္ဂိုလ်တို့ သံဃာ? ဟတ္ထပါသ် အတွင်း မရှိခြင်း- ဤအင်္ဂါ
လေးပါးကြို့လျှင် ဥပုသ်ကံသည် ပတ္တကဏ္ဍကံမည်၏။ ထိုအခါ
မျိုး၌ အရပ်တပါး သွားလျှင်လည်း သံဃဥပုသ်ကံသာ ပြုရ
သည်။ တောကျောင်းတပါးထည်းနေသူသည်လည်း ဆွမ်းခံရှာ
မှ မိမိကျောင်းသို့ တိုက်ရိုက် လောဘဲ ထိုသံဃဥပုသ်ကံ ပြုရာ
တကျောင်းကျောင်းသို့ဝင်အံ့၊ ထိုကျောင်း၌ ထိုသံဃဥပုသ်ကံ
ပြုပြီးမှ မိမိကျောင်းသို့ ပြန်ရသည်။ ဝါ၊ သံဃာဆောင်၍ မိမိ
ကျောင်း၌ သံဃဥပုသ်ပြုရသည်။

အာရာဓနာကာရ။

ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္ဆာနိ သမာဒပေတွာ ဒေသိတာပတ္တိ
ကဿ သမဂ္ဂဿ ဘိက္ခုသံဃဿ အနုမတိယာ ပါတိ
မောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ အာရာဓနံ ကရောမ။

ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္ဆာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏလေးပါး၊ ပုဗ္ဗကိစ္ဆငါးပါးတို့ကို။
သမာဒပေတွာ၊ ကောင်းစွာပြီးစေပြီး၍၊ ဒေသိတာပတ္တိကဿ၊ ကြားအပ်
သောအာပတ်ရှိသော။ (ဝါ၊ အာပတ်ဒေသနာကြွားပြီးဖြစ်၍ ပတ္တကဏ္ဍ
ဥပုသ်ကံရှိသော။) သမဂ္ဂဿ၊ စိတ်ဘုံ ကိုယ်မှု ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု
သံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာ၏။ အနုမတိယာ၊ အလိုဆန္ဒအားလျော်သော
အားဖြင့်။ ပါတိမောက္ခံ၊ အာဏာပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသိတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။
အာရာဓနံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
ကရောမ၊ ပြုကုန်အံ့။ (သံရှေးရှိသော အပဓာတ်ဖြင့် သမာဒပေတွာ-
သာ၍ ကောင်းသည်ဟု သဒ္ဓါဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုအပ်ကုန်၏။

ပါတိမောက်သည် ဩဝါဒ ပါတိမောက်၊ အာဏာပါတိ
မောက်ဟု နှစ်မျိုးရှိ၏။ 'ဩဝါဒပါတိမောက်ကို ဘုရားရှင်တို့
“ခန္တိပရမံ တပေါ တိတိက္ခာ” စသည်ဖြင့်သာ ပြကြသည်။
ဘုရားရှင်အာဏာဖြင့် ပညွှပ်သော ပါတိမောက်ကို သာဝက
တို့သာပြကြသည်။ တသိမ်ထည်း အတူနေ၍ ကံကြီး ကံငယ်
အတူပြုကောင်းသော ပကတတ် ရဟန်းကောင်းသည် သမဂ္ဂ
သံဃာမည်၏။ ဥက္ခိတ္တကံ ပြုခံရသော ကမ္မနာနာသံဝါသက

ရဟန်း၊ ဥက္ကိတ္တာနု ဝတ္တကဖြစ်သော လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကရဟန်း
 နှစ်မျိုး ကား သမဂ္ဂသံဃာမမည်။ ။ ပုဗ္ဗကရဏ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ၊
 ပတ္တကလ္လ-ဂါထာသုံးခုသည် အဋ္ဌကထာဆရာတို့ချီးမြှင့်ပြသော
 ဂါထာတို့ဖြစ်ကုန်၏။ အာရာဇနာကာရကား မူလသိက္ခာကျမ်း၌
 လာသည်။ ထိုဆရာမြတ်တို့၏ အတ္တနောမတိ ဖြစ်သော်လည်း
 သင့်လျော်သောကြောင့် ယခုတိုင်ထင်ရှား၏။

နိဒါနုဒ္ဒေသ။

ပါတိမောက်ပြခြင်းအစဖြစ်သော ဤနိဒါနုဒ္ဓိညတ်ထားခြင်း၊
 ပုဗ္ဗကိစ္စမေးခြင်း၊ သဝနဝိမိ၊ ဝိသုဒ္ဓါရောစနဝိမိ၊ အနာရောစနာ
 ပတ္တိ-ဟူ၍ ဗိဇ္ဇာတ္ထငါးခုသိရသည်ဟု ကင်္ခါဒိကာ၌ဆိုသည်။

၁။ ဥာတ်ထားခြင်း။ ။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။
 အဇ္ဈုပေါသထော ပန္နရသော။ ယဒိသံဃဿ ပတ္တကလ္လံ
 သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေယျ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော၊ သံဃာတော်သည်။ မေ၊ အကျွန်ုပ်
 ၏။ (ဝစနံ၊ စကားကို။) သုဏာတု၊ နာတော်မူလော။ အဇ္ဈ၊ ယနေ့။
 ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်နေ့သည်။ ပန္နရသော၊ တဆယ့်ငါးရက် ပြည့်သော
 နေ့တည်း။ သံဃဿ၊ သံဃာအား။ ပတ္တကလ္လံ၊ လျောက်ပတ်သော
 အခါရှိသော အင်္ဂါလေးတန် ဥပုသ်ကံသည်။ ယဒိ—သိယာ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်ငြားအံ့။ (ဇဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။) သံဃော၊ သံဃာတော်
 သည်။ ဥပေါသထံ၊ ဥပုသ်ကံကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ပါတိမောက္ခံ၊
 အာဏာပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ပြုရာ၏။ ဝါ၊ ရွတ်ဆိုရာ၏။

သံဃာဟူသည် ဝိနည်းကံစွမ်းဖြင့် စတုဝဂ္ဂသံဃာ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂ
 သံဃာ၊ ဒသဝဂ္ဂသံဃာ၊ ဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ၊ အတိရေက
 ဝိသတိဝဂ္ဂသံဃာ-ဟု ငါးမျိုးပြား၏။ စတုဝဂ္ဂသံဃာသည် ဥပ
 သမ္ပဒ၊ ပဝါရဏာ၊ အတ္တာနု-ကံ သုံးခုဖယ်၍ သံဃာ့ကံအားလုံး
 ပြုနိုင်သည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂသည် မဇ္ဈိမဒေသဥပသမ္ပဒ၊ အတ္တာနု-ကံနှစ်
 ခုဖယ်၍ အားလုံးပြုနိုင်သည်။ ဒသဝဂ္ဂသည် အတ္တာနု-ကံတခု
 ဖယ်၍ အားလုံးပြုနိုင်သည်။ ဝိသတိဝဂ္ဂ၊ အတိရေကဝိသတိဝဂ္ဂ
 ကား မပြုနိုင်သောကံမရှိ၊ အားလုံးပြုနိုင်သည်။ အတိရေကဝိ

သတိဝဂ်ကို မိန့်ဆိုကျိုးကား မည်သည့်ကံမဆို ပိုင်ခြားထား
သော သံဃာထက်လွန်လျှင် ပြုကောင်း၏။ ယုတ်လျှင် မပြု
ကောင်းဟု သိစေကျိုးရှိ၏။ ထိုထိုကံ၌ ထိုထိုပတ္တကဿအင်္ဂါ
သည် အမျိုးမျိုးပြားသည်။

၂။ ပုဗ္ဗကိစ္စမေးခြင်း။ ။ကိ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ။ ပါရိ
သုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထ။ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိ
သိဿာမိ။

သံဃဿ၊ သံဃာသည်။ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ကံးပါးသော ပုဗ္ဗကိစ္စကို ကတံ-
ကံ၊ ပြုအပ်ပြီလော။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့၊ ပါရိသုဒ္ဓိံ၊ မိမိ၏စင်ကြယ်
ခြင်းကို။ အာရောစေထ၊ ပြောကြားကြကုန်လော။ [ပြောကြားသင့်သော
အကြောင်းကား] အဟံ၊ ငါသည်။ ပါတိမောက္ခံ၊ အာဏာပါတိမောက်ကို။
ဥဒ္ဓိသိဿာမိ၊ ပြပေအံ့။

ပါဠိတော်အပို ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပါးကို အဋ္ဌကထာတို့၌ ပုဗ္ဗ
ကရဏလေးပါး ပုဗ္ဗကိစ္စငါးပါးဟုခွဲသည်။ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုပါးကို
မပြုဘဲ ပါတိမောက်မပြုကောင်း။ ထို့ကြောင့် မေးရသည်။
အာပတ် စင်ကြယ်သူလည်း ပါတိမောက် မနာကောင်း။
ထို့ကြောင့် စင်ကြယ်ခြင်းပြောကြပါဟုတိုက်တွန်းရသည်။ ဤ၌
ငါပါတိမောက်ပြုမည်ဟု ဆိုသည်။ ညွတ်၌ သံဃာသည် ဥပုသ်
ကံပြုရာ၏။ ပါတိမောက်ပြုရာ၏-ကု ဆိုသည်။ ရှေ့နောက်စကား
မညီဟု အပြန်တင်သွယ်ရှိ၏။ သံဃာ၏ညီညွတ်ခြင်း၊ ဂဏ်၏
ညီညွတ်ခြင်းကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်ပြုလျှင် ဝါ-ငါပြုလျှင်
သံဃာပြုသောပါတိမောက်သာမည်၏။ ဤလက္ခဏာဖြင့် ရှေ့
နောက်ညီသည်ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

၃။ သဝနဝိမိ။ ။ကံ သဗ္ဗေဝ သန္တာ သာဓုကံ
သုဗ္ဗေဝမ မနုသိကရောမ။

ကံ၊ ထိုပါတိမောက်ကို။ ငါပြုသောသံဃာပြုပါတိမောက်ကိုဟူသို။
သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သန္တာ၊ (ပရိသတ်၌) ထင်
ရှားရှိကုန်သော။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ သုဗ္ဗေဝမ၊
နာကုန်အံ့။ မနုသိကရောမ၊ နှလုံးသွင်းကုန်အံ့။

ပါတိမောက်ကို ငါပြမည်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့် သင်တို့ နားထောင်ကြ-ဟု ဆိုသင့်သည်မဟုတ်လော။ အဖြေကား-ဤသို့ဆိုလျှင် သံဃာပြသော ပါတိမောက်မဟုတ်ရာ ကျသည့်။ သံဃာအညီအညွတ်ပြသော သံဃဥပုသ်၊ သံဃပါတိမောက် ဖြစ်ရကား ပါတိမောက်ပြသောပုဂ္ဂိုလ်လည်း နားထောင်သော သံဃာ၌ အကျုံးဝင်၏။ ထို့ကြောင့် သံဃာပြပါတိမောက်ကို သံဃာဖြစ်သော ငါတို့နားထောင်ကုန်အံ့ဟု ဆိုရသည်။

၄။ ဝိသုဒ္ဓါဇရာစနဝိဓိ။ ။ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊သော အာဝိကရေယျ။ အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗံ။ တုဏှိဘာဝေန ခေါ ပနာယသ္မန္တေ ပရိသုဒ္ဓါတိ ဝေဒိဿာမိ။ ယထာခေါ ပန ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ ဝေယျာကရဏံ ဟောတိ။ ဝေမေဝ ဝေရူပါယ ပရိသာယ ယာဝတတိယံ အနုဿာဝိတံ ဟောတိ။

ယဿ၊အကြင်ရဟန်း အာ။အာပတ္တိ၊အာပတ်သည်။ သိယာ၊ ရှိငြားအံ့။သော၊ထိုရဟန်းသည်။အာဝိကရေယျ၊ ထင်စွာပြုရာ၏။အာပတ္တိယာ၊ အာပတ်သည်။အသန္တိယာ၊မရှိလတ်သော်။တုဏှိ၊ဆိတ်ဆိတ်။ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တုဏှိဘာဝေန ခေါပန၊ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ (ဝါ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကြောင့်သော်လည်း။) အာယသ္မန္တေ၊ အရှင်တို့ကို။ ပရိသုဒ္ဓါတိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝေဒိဿာမိ၊သိရလတ္တံ့။ ပန၊ဥပမာ တူပုံကား။ပစ္စေကပုဋ္ဌဿ၊အသီးသီးမေးအပ်သောသူ၏။(ဝါ၊အသီးသီး အမေးခံရသည်ရှိသော်။)ဝေယျာကရဏံခေါ၊ (ငါ့ကိုမေးသည်ဟုသိ၍) ဖြေကြားခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ (ဝါ၊ ဤသို့သာလျှင်။) ဝေရူပါယ၊ ဤသို့ (ဆိတ်ဆိတ်နေ၍ ဖြေကြားခြင်း) သဘောရှိသော။ ပရိသာယ၊ ရဟန်း ပရိသတ်၌။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ အနုဿာဝိတံ၊ပြောကြားအပ်သည်။ဝါ၊ မေးစစ်အပ်သည်။ဟောတိ၊ဖြစ်၏။

အာပတ်ရှိလျှင် ဖုံးမထားဘဲ ထင်စွာပြုရသည်။ အနီးရဟန်း ထံ၌ဖြစ်စေ.....ငါသည် ဤအာပတ်သို့ရောက်၏။ ဤဥပုသ်အိမ်မှ ထသောအခါ ကုစားပါမည်..... ဟူ၍၎င်း၊ ယုံမှားရှိလျှင်.....

ယုံမှားကင်းသောအခါ ကုစားပါမည်.....ဟူ၍၎င်း ထင်စွာ ပြောကြားရသည်။ မရှိလျှင် ဆိတ်ဆိတ်နေရသည်။ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းသည် စင်ကြယ်ပါသည်ဟု ပြောကြားသည် မည်၏။ မိနည်းထုံးစံ ဆိတ်ဆိတ်နေသော ပရိသတ်၌ သုံးကြိမ်မေးရသောပါတိမောက်ဖြစ်သည်။ ဤ၌ အာပတ်မရောက်သူ၊ ရောက်သော်လည်း ဂုဗ္ဗာနဂါမ်၊ ဒေသနာဂါမ်တို့ဖြင့် ကုစားပြီးသူ၊ မကုစားရသေးသော်လည်း ထင်စွာပြောကြားသူ ဤသုံးယောက်သည် အာပတ်မရှိသည်မည်၏။ (နှစ်ယောက်မချ၊ တယောက်ပရိယာယ်ဟူလျှ်) ပါတိမောက်နာကောင်း၏။ အန္တရာယ်လွတ်သူမည်၏။

၅။ အနာရောစနာပတ္တိ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ယာဝတတိယံ အနုဿာဝီယမာနေ သရမာနော သန္တိ အာပတ္တိနာဝိကရေယျ။ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒဿ ဟောတိ။ သမ္ပဇာန မုသာဝါဒေါ ခေါ ပနာယသ္မန္တော အန္တရာယ်ကော ဓမ္မော ဝုတ္တော ဘဂဝတာ။

ယောပနဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ အနုဿာဝီယမာနေ၊ အဖန်တလဲလဲ မေးစစ်အပ်သည်ရှိသော်။ သရမာနော၊ သိလျက်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်ကို။ နာဝိကရေယျ၊ ထင်စွာမပြုငြားအံ့။ အဿဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သိလျက်ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ဆိုခြင်းမည်သည်။ (ဝါ၊ မုသာဆိုခြင်းကြောင့် နုတ္တန်အာပတ်သည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒကို။ ခေါပန၊ စင်စစ်။ အန္တရာယ်ကောဓမ္မော၊ အန္တရာယ်ပြုတတ်သော အာပတ်ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။

တသ္မာ သရမာနေန ဘိက္ခုနာ အာပန္နေန ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန သန္တိ အာပတ္တိ အာဝိကာတဗ္ဗာ။ အာဝိကတာ ဟိဿ ဗာသု ဟောတိ။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သရမာနေန၊ သိသော။ အာပဇ္ဇေန၊ အာပတ်သင့်ခြင်းမှ။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုအလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ သန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိ၊ အာပတ်ကို။ အာဝိကာ၊ တဗ္ဗာ၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဟိ၊ ထင်စွာ ပြုခြင်းအကျိုးကား။ အာဝိကတာ၊ အာပတ်ကို ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဗာသု၊ ချမ်းသာသောအကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အာပတ်ရှိလျက် အဓမ္မကပဋိညာဖြင့် ဆိတ်ဆိတ်နေသော်လည်း “မနောဒွါရေအနာပတ္တိ” ပြောသင့်သည်ကို မပြောခြင်းဟူသော အကြိယသမုဋ္ဌာန်ကြောင့်သာ ဝစီဒ္ဓါရန္တ ဒုက္ကန့်သင့်သည်။ “သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ကိ” ဟောတိ၊ ဒုက္ကန့်ဟောတိ”-ဟု ဥပေါသထက္ခန္ဓကန္တ ဟောသည်။ ပရိဝါဒ်လည်း- “ကျယ်စွာလည်းမဆို၊ တိုးတိုးပင်မဖြုတ်ဘဲနုတ်ကြောင့်အာပတ်သင့်ပုံကို သိအင်၏-” ဟုဝိနည်း ပြဿနာပြုသည်။ မုသာဝါဒ ဒုက္ကန့်မှသော်လည်း နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန် ဈာန် မဂ်ဖိုလ်-မရနိုင်သောကြောင့် အန္တရာယ်ဖြစ်သည်။ ထင်စွာ ပြောကြားလျှင် သုခပဋိပဒါ-လွယ်ကူစွာသော အကျင့်ဖြင့် မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရနိုင်သည်။

နိဂုံး။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံခေါ အာယသ္မဇ္ဇောနိဒါနံ၊ တတ္ထာယသ္မဇ္ဇောပုစ္ဆာမိ ကဋိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ ကဋိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ ကဋိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓတ္ထာယသ္မဇ္ဇော။ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ... နိဒါနံ ခုဒ္ဒသောပဌမော။

အာယသ္မဇ္ဇော၊ အရှင်တို့။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံခေါ၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုနိဒါန်း၌။ အာယသ္မဇ္ဇော၊ အရှင်တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကဋိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဒုတိယဗ္ဗိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ...။ ကဋိ...။ ပရိသုဒ္ဓါ...။ အတ္ထ...။ တတိယဗ္ဗိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ပုစ္ဆာမိ...။ ကဋိ...။ ပရိသုဒ္ဓါ...။ အတ္ထ...။ ဇတ္ထ၊ ဤနိဒါန်း၌။ အာယသ္မဇ္ဇော၊ အရှင်တို့သည်။ (ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။) ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ဇေ၊ ဤသို့ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်၊ ဇေ၊ ထိုစင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဓာရယာမိ၊ ငါသိ၏။ ..... ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားအစဉ်ဖြင့်၊ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ နိဒါနုဒ္ဒေသော၊ နိဒါန်းပြခြင်းသည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

ဤနိဒါန်း၌ အာပတ်သီးခြားမရှိ။ “ယဿသိယာ အာပတ္တိ” ဟု ဆိုရာ၌ အာပတ် ခုနစ်ပါးလုံးနှင့် ဆက်ဆံ၏။ ထိုအာပတ်တို့ကို ထိုထိုနောက် ဥဒ္ဒေသတို့၌ မဆက်ဆံစေဘဲ သရုပ်သီးခြားပြလတ္တံ့။

သမုဋ္ဌာန် ၆-ပါး။ .... သိသ-၁၃-ပါး။

ဤမှစ၍ သိက္ခာပုဒ်တိုင်း-သမုဋ္ဌာန်၊ သမိတ္တက စသည် သိလွယ်စေခြင်းငှါ-ကာယ၊ ဝါစာ၊ ကာယဝါစာ၊ ကာယမိတ္တ၊ ဝါစာမိတ္တ၊ ကာယဝါစာမိတ္တ-ဟု ပဌမ၊ ဒုတိယ-စသော အစဉ်ဖြင့် သမုဋ္ဌာန် ခြောက်ခုမြင်ရသည်။ သမုဋ္ဌာနသိသ ၁၃ ခုကိုလည်းသိရသည်။

“စ-မေထုနာ-(၇၆)။ သမိတ္တာသုံး စုရုံး-ဒိန္နာ(၇၁)။ သမ္မာ-သဗ္ဗ-(၅၀)။ သမနု-ဆာ-(၃၇)။ သိနာ-တ၊ ဆ-(၂၉)။ ပ၊ စ-ဇဇ္ဇိ(၄၄)။ ဒု၊ မံ ပဒ-(၇)။ ပ၊ တ၊ စ၊ ဆာ-ယူပါအဒ္ဓ-(၁၅)။ စ၊ ဆ-ထေယျာ-(၇)။ ဓမ္မာ-ပဉ္စမ-(၁၁)။ ရှေ့ကတယော-ဘူတာရေ-မှိ-(၁)။ စောရိ-မ၊ ဆာ(၁)။ နာနုညာတ-ဒု၊ တ၊ မ၊ ဆံ-(၁)။ ပေါင်းထည့်ပြန်၊ မှတ်ရန်သမုဋ္ဌာန်ကျဉ်းတည်း(၃၅၀)။”

ဤလင်္ကာ နှုတ်ဘက်လေ့လာရသည်။ “စ-မေထုနာ-၇၆။” ဟူသည်၌ စ-စတုတ္ထဖြစ်သော ကာယမိတ္တကြောင့်သာ အာပတ်သင့်လျှင်မေထုနာ-ပဌမပါရာဇိက သမုဋ္ဌာန်မည်၏။ ၇၆-ဒွေမာတိကာ၌ အလားတူသိက္ခာပုဒ်ပေါင်း ၇၆-ခုရှိ၏။ ဤနည်းဖြင့် လင်္ကာပုဒ်၌ အဖြေ ထုတ်ဆိုနိုင်ရသည်။ နောက်သုံးခုကြောင့် သမိတ္တက၊ ရှေ့သုံးခု သက်သက်၎င်း၊ ဧဝုလျှင်၎င်း အမိတ္တက-ဟု ခွဲနိုင်သည်။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသ။

တတြိမေ စတ္တာရော ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။
တတြ၊ ထိုပါတိမောက်၌။ [ငါပြမည်ဟု ဆိုခဲ့သော သံဃာပြပါတိမောက်၌ ဟူလို၊] စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပါရာဇိကာ ပါရာဇိက အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ (ဝါ

ဤအာပတ်တို့သည်။) ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည် အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁။ မေထုနသိက္ခာပုဒ်။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ မေထုနံဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယပိ။ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ (စ-မေထုနာ-၇၆။)

ယောပနဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ သိက္ခာ သာဇီဝ သမာပန္နော၊ သိက္ခာသာဇီဝသို့ရောက်လျက်။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ အပစ္စက္ခာယ၊ မချမူ၍။ ဒုဗ္ဗလျံ၊ သာဇီဝ၌အားနည်းခြင်းကို။ အနာဝိကတွာ၊ ထင်စွာ မပြုမူ၍။ မေထုနံဓမ္မံ၊ မေထုန် အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲငြားအံ့။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။ တိရစ္ဆာနဂတာယပိ၊ တိရစ္ဆာန်မ၌ သော်လည်း။ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲငြားအံ့။ သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပါရာဇိကော၊ ပါရာဇိက အာပတ်သို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသံဝါသော၊ အတူပေါင်းဘော်ခြင်း မရှိသောသူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

သိက္ခာမချဘဲ မေထုန်မှု ပြုလျှင် ရဟန်းအသက် ထွက်၏။ သီလသည် ရဟန်းအသက် မည်၏။ ဦးခေါင်းပြတ်လျှင် ပြန်စပ် သော်လည်း အသက်မရှင်သူနှင့်တူ၏။ မှီဝဲလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊ မဂ်ဖြင့်မဂ်သို့သွင်းခြင်း- အင်္ဂါနှစ်ပါး။ {စ-မေထုနာ-ကာယစိတ္တ-တချကြောင့်သာ- ပဌမပါရာဇိကသရဋ္ဌာန် မည်၏။ အလားတူ ၇၆-ခုရှိ၏။ သစိတ္တက။} ရဟန်းတို့၏ စောင့်စည်းခြင်း ကိုယ်နှုတ် အမူအရာသည်-အဓိသီလ မည်၏။ “သိက္ခာ”မည်၏။ လူသာမဏေတို့၏ သီလထက် လွန်သောကြောင့် “အဓိသီလ”မည်၏။ ပညပ်တော်သိက္ခာပုဒ် အပေါင်းသည် “သာဇီဝ” မည်၏။ ရဟန်းတို့အတူ အသက်ရှင်ခြင်းဖြစ်ရာ သိက္ခာပုဒ် အပေါင်း ဖြစ်၏။ ကုဇေ--၉၁၀၀-ငါးသန်း သုံးသောင်း ခြောက်ထောင် ရှိ၏။ အဓိသီလကို ပြည့်အောင်ကျင့်ခြင်း၊ သိက္ခာပုဒ်အပေါင်းကို မလွန်ကျူးခြင်းသည် “သိက္ခာသာဇီဝ”သို့ ရောက်သည်မည် ၏။ သံဝါသသုံးပါးအတူမရှိသောရဟန်းသည် အသံဝါသ မည်

၏သုံးပါးကား-ဇေယျဒေသ-အတူ ပါတိမောက်ပြခြင်း။ဝါ၊အတူ ဥပုသ်ပြုခြင်း။ဇေယျဒေသ-အတူ ကံကြီးကံငယ် ပြုခြင်း။သမသိက္ခ တာ-တူသော သီလသိက္ခာ ရှိခြင်းတည်း။ ပါရာဇိကလောက် သော အယုတ်ဆုံးတိရစ္ဆာန်ကား-အခြေမဲ့တွင် မြွေ ငါး၊ ခြေ နှစ်ချောင်းတွင် ကြက်၊ခြေလေးချောင်းတွင် ကြောင်။

၂။အဒိန္နာဒါန။ ။ယောပနဘိက္ခု ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျ။

ယောပနဘိက္ခု၊အကြင်ရဟန်းသည်။ ဂါမာဝါ၊ရွာမှ၎င်း။ အရညာ ဝါ၊ တောမှ၎င်း။ အဒိန္နံ၊ အရှင်မပေးသော သူ့ဥစ္စာကို။ ထေယျသင်္ခါ တံ၊ ခိုးလိုသောစိတ်အစုဖြင့်၊ အာဒိယေယျ၊ ခိုးယူငြားအံ့။

ယထာရှုပေ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ ဟနေယျ၊ ဝါဗန္ဓေယျ၊ ဝါပဗ္ဗာဇေယျ၊ ဝါ စောရေသိ ဗာ လောသိ မုဋ္ဌောသိ ထေနောသိတိ၊ တထာရှုပံ ဘိက္ခု အဒိန္နံ အာဒိယမာနော။ အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။
(သမိတ္တာ သုံး စုရုံးဒိန္နာ-၇၁။)

ယထာရှုပေ၊ အကြင်သို့ (တမတ်၊ တဖတ်တန်၊ ထိုထက် အလွန်) သဘောရှိသော။ အဒိန္နာဒါနေ၊ အရှင်မပေးသော သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူ ခြင်းကြောင့်။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ စောရံ၊ ခိုးသူကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။ ဟနေယျ၊ ဝါ၊ ညှဉ်းဆဲမှုလည်း ညှဉ်းဆဲ ကုန်ရာ၏။ ဗန္ဓေယျ၊ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မှုလည်း နှောင်ဖွဲ့ကုန်ရာ၏။ ပဗ္ဗာဇေယျ၊ ဝါ၊ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်မှုလည်း နှင်ထုတ်ကုန်ရာ၏။ တံ၊ သင်သည်။ စောရော၊ ခိုးသူ သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဗာလော၊ လူမိုက်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ မုဋ္ဌော၊ တွေဝေသည်။ အသိ.....။ ထေနော၊ ငှက်တတ်သည်။ အသိ.....။ ဆူတိ၊ ဤသို့စသော စကားတို့ဖြင့်။ ပရိဘာသေယျ၊ ဝါ၊ ဆဲရေး မူလည်း ဆဲ ရေးကုန်ရာ၏။ တထာရှုပံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဒိန္နံ၊ အရှင်မပေး သော သူ့ဥစ္စာကို။ အာဒိယမာနော၊ ခိုးယူသော။ အယမ္ပိဘိက္ခု၊ ဤ ရဟန်းသည်လည်း။ ပါရာဇိကော၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ.....။ အသံဝါသော၊ အတူပေါင်းဖော်ခြင်းမရှိသောသူသည်။ ဟောတိ.....။

တမတ်တန်ခိုးလျှင် ရဟန်းအသက်ထွက်၏။ သစ်ရွက်ကြွေ-
ပြန်မိမ်းပြီး။ လူသိမ်းဆည်းသောဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊ သူတပါးသိမ်း
ဆည်းသည်ဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ တမတ်တန်စသော ဂရုပရိက္ခရာ
ဖြစ်ခြင်း၊ ခိုးလိုသောစိတ်ရှိခြင်း၊ ခိုးခြင်း ၂၅-ပါး တပါးပါးဖြင့်
ခိုးခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး၊ {သမိတ္တာသုံး-စုရုံးဒိန္နာ။ ကာယစိတ္တ၊ ဝါစာ
စိတ္တ၊ ကာယဝါစာစိတ္တ-သုံးခု တခုခုကြောင့်။ အဒိန္နဒါနသမု
ဋ္ဌာန်မည်၏။ အလားတူ ၇၁-ခု ရှိ၏။ သမိတ္တက} ဂေါပက ဒါနန္တ
စောင့်သူသည် ဣဿရဖြစ်၏ဟု သာမန် ဆိုသည်။ နတ်ပစ္စည်း
လူစောင့်ရှိလျှင် မယူအပ်ဟု သာရဠဒီကာ၌ အထူးဆိုသည်။
ထို့ကြောင့် ဘုရားပစ္စည်း၊ နတ်ပစ္စည်း၊ တိရစ္ဆာန် ပြိတ္တာတို့၏
ပစ္စည်းပင်ဖြစ်စေ စောင့်သူလူဖြစ်လျှင် ဤအာပတ် သင့်နိုင်
သည်။ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း ပေးမှ အပေးမြောက်သည်။
စိတ်ပေးကား အပေးမမြောက်။ မိဘပစ္စည်း ဖြစ်သော်လည်း
မိဘမသိအောင်ဟု နေရာရွှေ့မိလျှင် ပါရာဇိက ဖြစ်နိုင်သည်။
ထို့ကြောင့် သူတပါးပစ္စည်းကို အမှတ်မဲ့ မကိုင်ရ။ သမဏ
သညာကြီးစွာထား၍ မြွေဆိုးတနဲ့ မီးခဲပမာ သတိပြုရ၏။

၃။ မနုဿဝိဂ္ဂဟ။ ။ ယောပနဘိက္ခု သဒ္ဓိစ္စ မနုဿ ဝိဂ္ဂဟံ
ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျ။ သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေ
ယျ။ မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ။ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေ
ယျ။ အဗ္ဘော ပုရိသ ကံ တုယိမိနာ ပါပကေန ဒုဇ္ဈိဝိတေန။
မတန္တေ ဇိဝိတာ သေယျောတိ။

ယောပန ဘိက္ခု .....။ သဒ္ဓိစ္စ၊ သညာစေတနာနှင့် တကွအားထုတ်၍၊
မနုဿဝိဂ္ဂဟံ၊ လူဇာတ်ဖြစ်သော သူ၏ကိုယ်ကို။ ဇိဝိတာ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေ
မှ။ ဝေါရောပေယျ၊ ချဉ်းအံ့။ အဿ၊ ထိုလူဇာတ် ဖြစ်သော သူ၏။
သတ္တဟာရကံဝါ၊ အသက်ကိုဆောင်တတ်သောလက်နက်ကိုမူလည်း။
(ဝါ၊ ရှာပေးအပ်သော လက်နက်ကိုမူလည်း။) ပရိယေသေယျ၊ ရှာဖွေ
၍ အနီး၌ထား ခြားအံ့။ မရဏဝဏ္ဏံဝါ၊ သေခြင်း ကျေးဇူးကိုမူလည်း။
သံဝဏ္ဏေယျ၊ ချီးမွမ်းခြားအံ့။ မရဏာယဝါ၊ သေခြင်းငှါမူလည်း။ သမာ
ဒပေယျ၊ ဆောက်တည်စေ ခြားအံ့။ အဗ္ဘောပုရိသ၊ အမောင်ယောက်ျား။

တုယံ၊ သင်အား။ ပါပကေန၊ ယုတ်ညံ့သော၊ ဣဒိနာ ခုန့်ပိတေန၊ ဤ
မကောင်းသော အသက်ရှင်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။
တေ၊ သင်အား။ မတံ၊ သေခြင်းသည်။ ဇိပိတာ၊ အသက်ရှင်ခြင်းထက်။
သေယျော၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား ချီးမွမ်းပုံစကားတည်း။

ဣတိ စိတ္တမနော စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ အနေကပရိယာယေန
မရဏဝဏ္ဏံ ဝါသံဝဏ္ဏေယျ။ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ။
အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ (အဒိန္နာ။.....)

ဣတိ စိတ္တမနော၊ ဤသို့ သေစေလိုသော စိတ်နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။
ဣတိ+စိတ္တ+သင်္ကပ္ပေါ၊ ဤသို့+ဆန်းကြယ် များပြားသော+အစီအမံ
ရှိသည်ဖြစ်၍။ အနေကပရိယာယေန၊ များစွာသော အကြောင်းဖြင့်။
မရဏဝဏ္ဏံဝါသေခြင်းကျေးဇူးကိုမူလည်း။ သံဝဏ္ဏေယျ.....။ မရဏာ
ယဝါ၊ သေခြင်းငှါမူလည်း။ သမာဒပေယျ.....။ အယမ္ပိဘိက္ခု.....။ ပါရာ
ဇိကော.....။ ဟောတိ ....။ အသံဝါသော.....။ ဟောတိ.....။

လူကို အသက်ထွက်အောင်ပြုလျှင် ရဟန်းအသက်ထွက်၏။
ကျောက်ဖျာကွဲ ပြန်စပ်ပြီးလူဇာတ်ဖြစ်သောသတ္တဝါဖြစ်ခြင်း၊
သတ္တဝါဟူသော သညာရှိခြင်း၊ သေစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
လုံ့လပြုခြင်း၊ ထိုလုံ့လဖြင့် သေခြင်း-အင်္ဂါ ငါးပါး။ သတ္တဝါ
သညာနှင့်တကွ ထိုသူကိုသတ်မည်ဟူသောစေတနာဖြင့် အား
ထုတ်ခြင်းသည် “သဒ္ဓိစ္စ”မည်၏။ သင်္ကပ္ပဟူသည် ဝိတက်တခု
တည်းမဟုတ်။ သညာ၊ စေတနာ၊ အဓိပ္ပါယ်-သုံးမျိုးဖြင့် ရေ
တွက်အပ်သောအစီအမံဖြစ်၏။ သေစေလိုသော သညာရှိသူ၊
စေတနာရှိသူ၊ အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်ဟူလို။ အဓိပ္ပါယ်ကား ဝိတက်
ပင်တည်း။ ဒုက္ခိတကိုသနားလွန်း၍ အမြန်သေအောင် ပြုခြင်း
သည် ရန်ရင်းသော ဝဓကစေတနာပင်တည်း။ သေစေလိုသော
ဒေါသသည် ကရုဏာအသွင်ဖြင့် လူပြုန်းကိုလှည့်စားတတ်သည်။

၄။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ။ ။ယောပန ဘိက္ခု အနဘိဇာနိ
ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မ အတ္တပနာယိကံ အလမရိယဉာဏဿနိ
သမုဒါစရေယျ ဣတိဇာနာမိ ဣတိပဿာမိတိ။

ယောပနဘိက္ခု.....။ အနဘိဇာနံ၊ မသိဘဲလျက်၊ အလမရိယဉာဏ ဒဿနံ၊ ကိလေသာကိုဖျက်ဆီးခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော မြတ်သော ဉာဏ် အမြင်ရှိသော။ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မံ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို၊ အတ္တပနာ ယိကံ၊ မိမိသို့ဆောင်သည်ကို၊ ကတွာ၊ ပြု၍၊ ဣတိဇာနာမိ၊ ဤသို့ငါသိ၏။ ဣတိပဿာမိ၊ ဤသို့ငါမြင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သမုဒါစရေယျ၊ ပြောဆို ငြားအံ့။

တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂဟိယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂဟိယမာနော ဝါ အာပန္နော ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော ဇေဝဒေယျ အဇာနမေဝံ အာရသော အဝစံ ဇာနာမိ။ အပဿံ ပဿာမိ။ တုန္တံ မုသာ ဝိလပိန္တိ အညတြ အဓိမာနာ။ အယမ္ဗိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ (အဒိန္နာ .....)

တတော၊ ထိုသို့ပြောဆိုပြီးသည်မှ။ အပရေန၊ တပါးသော။ သမယေန၊ အခါ၌။ သမနုဂ္ဂဟိယမာနောဝါ၊ မေးစစ်အပ်သော်၎င်း။ အသမနုဂ္ဂဟိယမာနောဝါ၊ မမေးစစ်အပ်သော်၎င်း။ အာပန္နော၊ အာပတ်သို့ရောက်ပြီးသော ရဟန်းသည်။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခော၊ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ ဇေဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဝန်ခံစကား။) ဆိုရာ၏။ အာရသော၊ ငါ့ရှင်တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ အဇာနံ၊ မသိဘဲလျက်။ ဇေဝံဇာနာမိ၊ ဤသို့ငါသိ၏ဟူ၍၎င်း။ အပဿံ၊ မမြင်ဘဲလျက်။ ဇေဝံပဿာမိ၊ ဤသို့ငါမြင်၏ဟူ၍၎င်း။ အဝစံ၊ ဆိုမိပါပြီ။ တုန္တံ၊ အချည်းနှီးသော။ မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ ဝိလပိ၊ ဆိုမိပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ အဓိမာနာ၊ (ရနိုးခြင်းရှိ၍ ရပြီဟု လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်းကို၊ အညတြ၊ ကြဉ်ထား၍။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခု.....။ ပါရာဇိကော.....။ ဟောတိ...။ အသံဝါသော...။ ဟောတိ....။

ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ဖြင့်ဝါကြွားလျှင် ရဟန်းအသက်ထွက်၏။ ထန်းလည်ဆစ်ပြတ်-ပြန်မစည်ပြီ။ မိမိ၌ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မမရှိခြင်း၊ ယုတ်မာသော အလိုဖြင့်ပြောခြင်း၊ သူတပါးကို ညွှန်းသကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ မိမိကိုယ်ကို တိုက်ချက်ပြောခြင်း၊ လူဇာတ်ဖြစ်သူ အား ပြောခြင်း၊ ထိုဇာတ်သိခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ ကုသိုလ်ကမ္မ ပထဆယ်ပါးသည် “မနုဿဓမ္မ”မည်၏။ ထိုထက် လွန်သော မဟဂ္ဂုတ်၊ လောကုတ္တရာတရားသည် “ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ”

မည်၏။ သင်၏ကျောင်း၌နေသော ရဟန်းသည် ရဟန္တာ-ဟုဆို
အံ့။ မိမိကိုယ်ကို တိုက်ရိုက်မဆိုဘဲ သွယ်ဝိုက်၍ ဆိုသည်မည်၏။
ပါရာဇိကမသင့်။ ငါအတိတ်ဘဝ၌ရဟန္တာဟုဆိုအံ့။ တိုက်ရိုက်
မဟုတ်။ ငါနိရောဓသမာပတ်ဝင်စာသည်ဟုဆိုအံ့။ တိုက်ရိုက်
မဟုတ်။ ထိုသမာပတ်သည် ဗောဓိပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကုတ္တရာလည်း
မဟုတ်။ ငါ ဟင်္ဂတုဂ္ဂါဒ်ဖြင့် ရယ်သည်ဟုဆိုအံ့။ တိုက်ရိုက်
မဟုတ်။ ဗောဓိပုဂ္ဂိုလ်၊ လောကုတ္တရာလည်းမဟုတ်။ “သုညာဂါရေ
အဘိရမာမိ-ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ငါ့ဓမ္မလျှော်၏” ဟုဆိုရာ၌ ပါရာဇိက
မဟုတ်သေး။ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ ဂျာနီသမာပတ်ဖြင့် ဓမ္မလျှော်၏ဟု
ဆိုပါဌ် “ပါရာဇိက”။ ။ [အဓိကတ ဂျာနီမဂ်ဒုဿိမရတေ ရဗြိဟု +
မာန-မှတ်ထင်ခြင် သည် “အဓိမာန” မည်၏။ တနည်း၊ အဓိက-
လွန်ကဲသော + မာန-မှတ်ထင်ခြင် သည် “အဓိမာန” မည်၏။]
ယနေ့နက်ဖြန် တရာထူး ရတော့မည်ဟု အာသာ ထက်သန်
သော အာရဒ္ဓဝိပဿက ပုဂ္ဂိုလ်အားသာ အဓိမာန ဖြစ်သည်။
အနိယာအား ဖြစ်၊ ဒုဿိလအား ဖြစ်၊ အိန္ဒိယာ စာကာနေ
သော သိလဝဇ္ဇအား ဖြစ်။

နိဂုံး။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အာယသုဇ္ဈော စတ္တာရော ပါရာဇိကာ
ဓမ္မာ။ ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ
န လဘတိ ဘိက္ခုဟိ သဗ္ဗံ သံဝါသံ ယထာ ပုရေ။ တထာ
ပစ္ဆာ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသေ။

အာယသုဇ္ဈော၊ အရှင်ဘိုး၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပါရာ
ဇိကာ၊ ပါရာဇိကအမည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ (ဝါ၊ အာ
ပတ်တို့ကို။) ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြုအပ်ကုန်ပြီးသည့် သာတည်း။
ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ယေသံ၊ ယင်းပါရာဇိကလေးပါးတို့တွင်။ အည
တရံ ဝါ အညတရံ ဝါ၊ တပါးပါ သောပါရာဇိကသို့လည်း။ အာပဇ္ဇိတွာ၊
ရောက်သည်ရှိသော်။ ပုရေ၊ မှေးလူသာမဏေ အခါ၌။ ဘိက္ခုဟိ၊
ရဟန်းတို့၌။ သဗ္ဗံ၊ တကွ။ သံဝါသံ၊ အဘူပေါင်းဘော် ခြင် ကို။ န
လဘတိ၊ မရ။ မရသကဲ့သို့။ တထာ၊ ထို့အတူ၊ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။
န လဘတိ၊ မရ။ ပါရာဇိကော .... ။ ဟောတိ .... ။ အသံဝါသေ .... ။
ဟောတိ .... ။

တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိ
သုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော။ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဇေမေတံ
ဓာရယာမိတိ။ ။ပါရာဇိကုဒ္ဓေသော ဒုတိယော။

တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ပါရာဇိကတို့၌၊ အာယသ္မန္တ၊ အရှင်
တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ငါမေး၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်
သည်။ အတ္ထ၊ ဖြစ်ကုန်၏လော။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ် မြောက်သည်။
ပုစ္ဆာမိ.....။ ကစ္စိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ တတိယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာမိ.....။
ကစ္စိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဧတ္ထ၊ ဤပါရာဇိက၌၊ အာယသ္မန္တော၊
အရှင်တို့သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဇေ၊ ဤသို့
ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့်။ ဇေတံ၊ ထိုစင်ကြယ်ခြင်းကို။ ဓာရယာမိ၊ ငါသိ
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားစဉ်ဖြင့်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်
ကြောင်းဖြစ်သော၊ ပါရာဇိ ကုဒ္ဓေသော၊ ပါရာဇိက ပြခြင်းသည်။
သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

ဤပါရာဇိက သုံးကြိမ်မေးခြင်းအဆုံး၌ ပါရာဇိက ရှိလျက်
ထင်စွာမပြုဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေလျှင် သမ္ပဇာနဿာဝါဒ ဖြစ်၏။
သဂ္ဂမောက္ခအန္တရာယ်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ပါရာဇိကမစင်ကြယ်
သူအား ဒုက္ကဋ်အာပတ် မသင့်စကောင်း။ ။ပါရာဇိကပေါင်း
၂၄-ပါးရှိ၏။ ထိုတွင်ငါးပါးဘိက္ခုနုဒ္ဓံမဆိုင် ရေတွက်နိုင်ရမည်။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ။

ဣမေခေါ ပနာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိသေသာဓမ္မာ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးပါး ကုန်သော။
သံဃာဒိသေသာ၊ သံဃာဒိသိသ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေခေါပနဓမ္မာ၊
ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ (ဝါ၊ ဤအာပတ်တို့သည်။) ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့်
ပြအပ်သည်အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၁။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ။ ။သဇ္ဇေတနိကာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အညတြ သုပိနန္တာ သံဃာဒိဿေသော။ (မေထုနာ။)

သုပိနန္တာ၊ အိပ်မက်၌ သုက်လွတ်ခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ သဇ္ဇေတနိကာ၊ စေတနာထင်ရှားရှိသော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်လွတ် ခြင်း သည်။ သံဃာဒိဿေသော၊ သံဃာဒိဿိသံ အမည်ရှိသော။ အာပတ္တိ နိကာယော၊ အာပတ်အပေါင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

စေတနာရှိခြင်း၊ လုံ့လပြုခြင်း၊ လွတ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ထို တွင် လုံ့လပြုခြင်းကို အန္တုတ္တရုပ်ဖြင့်၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်ဖြင့်၊ အတ္တတ္တ ဗဟိဒ္ဓရုပ်ဖြင့်၊ ကောင်းကင်၌ ခါးလှုပ်ခြင်းဖြင့်-ဤလေးမျိုး တမျိုး မျိုးဖြင့် နိဗ္ဗိတံကိုလုံ့လပြုခြင်းဟု သိအပ်၏။ လွတ်စေလိုသော စေတနာသာ အာပတ် အင်္ဂါ။ လွတ်ပြီး လွတ်ဆဲ စေတနာ အနာပတ္တိ။ ။သံဃာ သံဃာကို+ အာဒိ-အစပရိဝါသကံ၌ ၎င်း+ သေသ-ကြွင်းသောမာနတ်ကံ၊ မူလာယ ပဋိကဿနကံ၊ အန္တာန ကံတို့၌ ၎င်း+ အလိုရှိအပ်သောကြောင့် “သံဃာဒိဿေသ” မည်၏။ ဤအာပတ်ကုဏ္ဏာသောကံတိုင်း သံဃာပြည့်ရသည်။ ။ “အာပတ်တရုက္ခလည်း အာပတ်အပေါင်း”ဟု တင်စားသည်။

၂။ ကာယသံသဂ္ဂ။ ။ယောပန ဘိက္ခု၊ ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိဏတေန ဗိတ္တေန မာတုဂါမေန သန္တိ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ ဝါ ဝေဏိဂ္ဂါဟံ ဝါ အညတရဿ ဝါ အညတရဿ ဝါ အင်္ဂဿ ပရာမသနံ သံဃာဒိဿေသော။ (မေထုနာ။)

ယောပနဘိက္ခု၊ ။ဩတိဇ္ဈော၊ ရာဂသက်ဝင်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပရိဏတေန၊ ဖောက်ပြန်သော။ ဗိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမ နှင့်။ သန္တိ၊ တကွ။ ကာယသံသဂ္ဂံ၊ ကိုယ်သက် နှိုးနှောခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ ဝါ၊ လက်ကိုင်ခြင်းသို့၎င်း။ ဝေဏိဂ္ဂါဟံ ဝါ၊ ဆံသုံးကိုင်ခြင်းသို့၎င်း။ အညတရဿ ဝါ အညတရဿ ဝါ၊ တပါးပါးလည်း ဖြစ်သော။ အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ကို။ ပရာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ .....။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း အား။ သံဃာဒိဿေသော.....။ အာပတ္တိနိကာယော.....။ ဟောတိ.....။

လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ မိန်းမဟုတ်အမှတ်ရှိခြင်း၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂ
ရှိခြင်း၊ ထိုရာဂဖြင့် လုံ့လပြုခြင်း၊ လက်ကိုင်ခြင်း စသည်တို့သို့
ရောက်ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။မိန်းမကိုယ်ကိုထိအံ့ဟု အဝတ်ကို
ထိအံ့ “ထုလ္လစ္စဉ်း”။ အဝတ်ကိုထိအံ့ဟုကိုယ်ကိုထိအံ့ “သံဃာ
ဒိသိသံ”။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂမှ တပါးသော ရာဂဖြင့် ကိုင်အံ့-
မေထုနရာဂပင် ဖြစ်စေ-“ဒုက္ကန္တ”။ ချိုင်းထိုးကစားသော်လည်း
“ဒုက္ကန္တ”။ အမိ၊ နှမဟူသောချစ်ခြင်းဖြင့်ကိုင်အံ့ “ဒုက္ကန္တ”။ အမိ
ရေမျောသည်ကိုပင် ဆင်းမဆယ်အပ်။ ဝါး စသည် ချပေးအပ်
၏။ ဤ၌ ဆွဲကိုင်လောဟု မဆိုအပ်။ ဆွဲကိုင်လျှင် ချမ်းသာတတ်
သည်ဟု ဆိုအပ်၏။ ဆွဲကိုင်သောအခါ ပရိက္ခရာဘဏ္ဍာကို ငင်
မည်-ဟု ငင်အပ်၏။ ကြောက်လန့်၍ ခုန်ဘက်အံ့- မခါတွက်အပ်။
ကုန်းပေါ်သို့အရောက်မှအပ်၏။ ခြေကိုဆုပ်နယ်ကာ ဦးချလိုပါ
သည်-ဟု မာတုဂါမဆိုအံ့-တားရသည်။ တေးသံလျှင် ခြေကို
အဝတ်ဖုံးရသည်။ မဖုံးသာလျှင် မတုန်မလှုပ်နေရသည်။ အကျိုး
ကား စိတ်သာယာသော်လည်းမတုန်မလှုပ်သူအား အနာပတ္တိ။ ။
မာတုဂါမဟူသမျှ၌ နတ်မ၊ တိရစ္ဆာန်မတို့ကို မဟော။ လူမိန်းမ
တမျိုးကိုသာ ဟောသည်။

၃။ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဩတိဇ္ဈော ဝိပရိ
ဏတေန ဗိက္ခေန မာတုဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာ
သေယျ ယထာတံ ယုဝါ ယုဝတိ မေထုနူပသံဟိတာဟိ
သံဃာဒိသေသော။ (အဒိန္နာ။)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဩတိဇ္ဈော၊ ရာဂသက်ဝင်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပရိ
ဏတေန၊ ဖောက်ပြန်သော။ ဗိက္ခေန.....။ မာတုဂါမံ၊ မာတုဂါမကို။
ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ၊ ရှုရင်းကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ ဩဘာသေ
ယျ၊ ပြက်ရယ်စကား ပြောဆိုငြားအံ့။ ယုဝါ၊ လုလင်ပျိုသည်။ ယုဝ
တိ၊ မိန်းမပျိုကို။ မေထုနူပသံဟိတာဟိ၊ မေထုနနှင့်စပ်သော စကား
တို့ဖြင့်။ (ဝါစာဟိ..... ထိ၊ ဗဟုရစ်ခဲ့သည်။) ဩဘာသေယျယထာ၊ ပြက်
ရယ်စကားပြောဆိုသကဲ့သို့။ ဩဘာသေယျ... ။ တဿဘိက္ခုနော.....။
သံဃာဒိသေသော.....။ အာပတ္တိနိကာယော..... ။ ဟောတိ .... ။

လူမိန်းမ ဖြစ်ခြင်း၊ မိန်းမဟုတ်အမှတ်ရှိခြင်း၊ ဒုဠုလ္လဝါစာ၊ သာဒရာဂရှိခြင်း၊ ထိုရာဂဖြင့်ပြက်ရယ် ဆိုခြင်း၊ ထိုခဏသိခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။မသုတေသ်စကားသည် ချီးမွမ်းခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း(၂)တောင်းခြင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍ တောင်းခြင်း၊ မေးခြင်း၊ သွယ်ဝိုက်၍မေးခြင်း၊ မေး၍ပြောပြခြင်း၊ ဆုံးမစကား ပြောပြခြင်း (၆)ဆဲခြင်း (၁)ဤသို့ ကိုးမျိုးရှိ၏။ ထိုတွင် ချီးမွမ်းကဲ့ရဲ့နှစ်မျိုးသည် မဂ်နှစ်ခုနှင့်စပ်မှ အာပတ်သင့်သည်။ တောင်း၊ မေး၊ ပြော-ခြောက်မျိုးသည် မေထုန်နှင့်စပ်မှ အာပတ်သင့်သည်။ ဆဲခြင်းတမျိုးသည်- နှင့်အသားစွန်း ရှည်သည်။ မဂ်နှစ်ခု ဆက်နေသည်၊ ဥဘတောဗျည်းဖြစ်သည်ဟု ဆဲခြင်းသုံးခုဖြစ်၏။ ထိုသုံးခုဖြင့် အာပတ်သင့်သည်။ “ဤသို့ အဆဲသုံးခု၊ မဂ်နှစ်ခု၊ မေထုန်တခု-ပေါင်းခြောက်ခုသည် အာပတ္တိကရ စကားခြောက်ခုန်းမည်၏။” လက်အမှုအရာဖြင့်ပြလျှင်လည်း ဤအတူသာတည်း။ ။ဒေါသကြွမ်းဖြင့်ဆဲလျှင် အာပတ်ငယ်ငယ်၊ ရာဂနဲ့ဖြင့် ဆဲလျှင် အာပတ်ကြီးကြီး။

၄။ အတ္တကာမပါရိစရိယ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဩတိဇ္ဈော၊ ဝိပရိဏတေန၊ စိတ္တေန၊ မာတုဂါမဿ၊ သန္တိကေ၊ အတ္တကာမပါရိစရိယာယ၊ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ။

ယောပနဘိက္ခု.....။ဩတိဇ္ဈော.....။ဝိပရိဏတေန ....။စိတ္တေန...။မာတုဂါမဿ၊ မာတုဂါမဏိ။ သန္တိကေ၊အထံဉ္စ။ အတ္တ+ကာမ+ပါရိစရိယာယ၊ မိမိအယုံဌာ+မေထုန်ကာမဖြင့်+လုပ်ကျွေးခြင်း၏။ ဝဏ္ဏံ၊ အကျိုးကျေးဇူးကို။ဘာသေယျ၊ပြောဆိုငြားအံ့။

တေဒဂ္ဂံ ဘဂိနိ ပါရိစရိယာနံ ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တိကလျာဏဓမ္မံ ဗြဟ္မစာရိံ ဧတေန ဓမ္မေန ပရိစရေယျာတိ မေထုနူပသံဟိတေန သံဃာဒိဿသေသော။ အဒိန္နာ.....)

ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယာ၊ အကြင်မိန်းမသည်။ သီလဝန္တိ၊ သီလရှိသော။ ကလျာဏဓမ္မံ၊ ကောင်းသော တရားရှိသော။ ဗြဟ္မစာရိံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော။ မာဒိသံ၊ ငါကဲ့သို့သောသူကို။ ဧတေနဓမ္မေန၊ ဤမေထုန်အကျင့်ဖြင့်။ပရိစရေယျ၊လုပ်ကျွေးငြားအံ့။ တဿာ၊ ထိုမိန်းမ

၏။ ဇေတံ-ဇေသာ၊ ထိုလုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ ပါရိစရိယာနံ၊ လုပ်ကျွေးခြင်း
တကာတို့ထက်။ အဂ္ဂံ-အဂ္ဂါ၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မေထုနူပသံဟိတေန၊
မေထုန်နှင့်စပ်သော စကားဖြင့်။ (ဝစနေန.....နပုံ၊ ဧကဝစ်ဇံသည်။)
ဘာသေယျ၊ ပြောဆိုငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော...။ သံဃာဒိသေသော...။
အာပတ္တိနိကာယော...။ ဟောတိ...။

လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ မိန်းမဟုတ်အမှတ်ရှိခြင်း၊ အတ္တကာမ ပါရိ
စရိယ ရာဂရှိခြင်း၊ ထိုရာဂဖြင့်ကျေးဇူးဆိုခြင်း၊ ထိုခဏသိခြင်း-
အင်္ဂါငါးပါး။ ။လက်အမှုအရာဖြင့်လည်းဤအဘူတည်း။ မေထုန
ရာဂ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂ၊ ဒုဗ္ဗုလ္လဝါစာ ရာဂ၊ အတ္တကာမ ပါရိ
စရိယ ရာဂ-ဤရာဂတို့ကို ကွဲစေရသည်။ မရောယှက်စေရ။

၅။ သဗ္ဗရိတ္တံ။ ။ယောပနဘိက္ခု သဗ္ဗရိတ္တံ သမာပဇ္ဇေ
ယျ ဣတ္ထိယာ ဝါ ပုရိသမတိံ ပုရိသဿ ဝါ ဣတ္ထိမတိံ ဇာယတ္တ
နေ ဝါ ဇာရတ္တနေ ဝါ အန္တမသော တဒ္ဓိဏိကာယာ ပိ သံဃာ
ဒိသေသော။ (သဗ္ဗာ-သဗ္ဗ-၅၀။)

ယောပနဘိက္ခု...။ သဗ္ဗရိတ္တံ၊ အောင်တမန်သွားလာခြင်းသို့။ သမာ
ပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ ဣတ္ထိယာဝါ၊ မိန်းမအားလည်း။ ပုရိသမတိံ၊
ယောက်ျား၏အလိုကို။ ပုရိသဿဝါ၊ ယောက်ျားအားလည်း။ ဣတ္ထိမတိံ၊
မိန်းမ၏အလိုကို။ ဇာယတ္တနေဝါ၊ မယား၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်၎င်း။ ဇာရတ္တနေဝါ၊ လင်၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်
၎င်း။ အာရောစေယျ၊ ပြောကြားငြားအံ့။ [ဇာယ-အမြဲဖြစ်ခြင်းအကြောင်း။
ဇာရ-အမြှောင်ဖြစ်ခြင်းအကြောင်း ဟူ၍လည်း ဆိုနိုင်သည်။] အန္တမ
သော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။ တဒ္ဓိဏိကာယာ ပိ၊ ထိုခဏမျှ ပေါင်းဘော်
အပ်သော မိန်းမအားလည်း။ အာရောစေယျ...။ တဿ ဘိက္ခုနော...။
သံဃာဒိသေသော...။ အာပတ္တိနိကာယော...။ ဟောတိ...။

အောင်တမန်သွားလာအပ်သူ နှစ်ဦးလုံး၏ လူဇာတ်ဖြစ်ခြင်း၊
အလံဝစနိယ-မိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ဝန်ခံခြင်း၊ စုံစမ်းခြင်း၊ ပြန်ပြော
ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ {သဗ္ဗာ-သဗ္ဗ-၆-ပါး တပါးပါးကြောင့် သဗ္ဗ
ရိတ္တံ သမုဋ္ဌာန်မည်၏။ အလားတူ ၅၀။ အစိတ္တက။} မပြတ်မစဲ
ခေတ္တခွဲနေလျှင် အလံဝစနိယမဟုတ်။ အောင်သွယ်တွယ်မရှိ။

အပြတ်အစဲ စွန့်ခွဲသူ၊ မဆက်ရသေးသူတို့သာ “အလံ ၀၀နိယ” မည်သည်။ ဝန်ခံ၊ စုံစမ်း၊ ပြန်ပြောသုံးပါးဖြင့် အောင်တမန် သွားလာသည်မည်၏။ နှစ်ပါးဖြင့် “ထုလ္လစဉ်း”။ တပါးပါးဖြင့် “ဒုက္ကဋ္ဌ”။ မာတုရက္ခိတ စသောမိန်းမနှစ်ကျိပ်သိအပ်၏။ ပြတ်စဲသော မိအို၊ ဘအိုကို ပြန်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့် ရဟန္တာအားလည်း ဤအာပတ်သင့်နိုင်သည်။

၆။ ကုဋိကာရ။ သညာဓိကာယ ပန ဘိက္ခုနာ ကုဋိကာရယမာနေန အဿာမိကံ အတ္တုဒ္ဒေသံ ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ။ တတြိဒံ ပမာဏံ။ ဒိဃသော ခွါဒသဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ။ တိရိယံ သတ္တန္တရာ။ ဘိက္ခု။ အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရန္တံ သပရိက္ကမနံ။

သညာဓိကာယ၊ ကိုယ်တိုင် တောင်းအပ်သော အဆောက်အဦးဖြင့်။ အဿာမိကံ၊ ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာမရှိသော။ အတ္တုဒ္ဒေသံ၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ညွှန်းအပ်သောသူရှိသော။ [မိမိနေဘို့ဟူလို။] ကုဋိ။ ကုဋိမည်သော ကျောင်းဝယ်ကို။ ကာရယမာနေန၊ ပြုစေလိုသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ပမာဏိကာ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ကုဋိကို။ ကာရေတဗ္ဗာ၊ ပြုစေအပ်၏။ တတြိ၊ ထိုကုဋိ၏။ [ထိုကုဋိ၌လည်းဟူလို။] ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဒိဃသော၊ အလျားမှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထွာတော်အားဖြင့်။ ခွါဒသဝိဒတ္ထိယော၊ ၁၂-ထွာတို့ကို။ မိနေတဗ္ဗာ၊ အပစ္စန်းဖြင့် တာအပ်ကုန်၏။ တိရိယံ၊ အနံမှ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ထွာတို့ကို။ အန္တရာ၊ အတွင်းစွန်းဖြင့်။ မိနေတဗ္ဗာ၊ တာအပ်ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကုဋိနေရာကို ပြောကြားစေခြင်းငှါ။ အဘိနေတဗ္ဗာ၊ ပင့်ဆောင်အပ်ကုန်၏။ တေဟိဘိက္ခုဟိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ အနာရန္တံ၊ ဘေးရန် မရှိသော။ [ဘေးရန်ကို ၁၃-ပါး + ၁၆-ပါးဖြင့်ပြသည်။] သပရိက္ကမနံ၊ ဖြည့်လည် လောက်သော ဥပစာရရှိသော။ [ခွားဖြည့်ဖြင့် ဖြည့်လည်လောက် ဟူလို။] ဝတ္ထု၊ ကုဋိနေရာကို။ ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ပြောကြားအပ်၏။ [ဉာဏ် ဒုတိယကံဖြင့်သာ ပြောကြားအပ်၏။ သိမ်သမုတ်၊ နှုတ်၊ ကထိန်ပေး၊ နှုတ်၊ ကုဋိရာကြား၊ ဝိဟာရရာကြား-ဟူသော ဂရုကံခြောက်ခု၌ပါဝင်သည်။]

သာရဇ္ဈေ စေ ဘိက္ခု၊ ဝတ္ထုသ္မိံ အပရိက္ကမနေ သညာ
ဗိကာယ ကုဋိံ ကာရေယျ။ ဘိက္ခု၊ ဝါ အနဘိနေယျ ဝတ္ထု
ဒေသနာယ။ ပမာဏံ ဝါ အတိက္ကာမေယျ သံဃာဒိသေသော။
(သဉ္ဇာ။)

ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သာရဇ္ဈေ၊ ဘေးရန်ရှိသော။ အပရိက္ကမနေ၊
လှည့်လည်လောက်သော ဥပစာရမရှိသော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကုဋိနေရာ၌။
သညာဗိကာယ။ ကုဋိံ၊ ကုဋိမည်သောကျောင်းငယ်ကို။ စေကာရေယျ၊
အကယ်၍ ပြုစေဌာနံ။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကုဋိနေရာကို ပြောကြား
စေခြင်းငှါ။ ဘိက္ခု၊ ဝါ၊ ရဟန်းတို့ကိုလည်း။ စေ အနဘိနေယျ၊ အကယ်၍
မပင့်ဆောင်ဌာနံ။ ပမာဏံ ဝါ၊ ပမာဏကိုမူလည်း။ စေ အတိက္ကာမေယျ၊
အကယ်၍ လွန်စေဌာနံ။ ဘဿဘိက္ခုနော.....။ သံဃာဒိသေသော.....။
အာပတ္တိ နိကာယော.....။ ဟောတိ.....။

အင်္ဂါတေ မြေညက်ဖြင့် တွင်းပလိမ်းကျသော ကျောင်း
သုံးမျိုး တမျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ ညောင်စောင်း လှည့်လောက်သော
အယုတ်ဆုံး လေးတောင်ပမာဏအောက်မငယ်သော ကျောင်း
ဖြစ်ခြင်း၊ နေရာ မကြားခြင်း၊ ပမာဏလွန်ခြင်း၊ မိမိဟူသော
ညွှန်းအပ်သောသူရှိခြင်း၊ ဝါသာဂါရ နေရာကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊
စပ်အောင်လိပ် ကျခြင်း-အင်္ဂါခြောက်ပါး၊ ခုနစ်ပါး။ ကျောင်း
သုံးမျိုးကား “ဥလ္လိတ္တ” - မေ့၍ အတွင်းလိမ်းကျသော ကျောင်း၊
“အဝလိတ္တ” - ငုံ့၍ အပလိမ်းကျသော ကျောင်း၊ “ဥလ္လိတ္တ-
ဝလိတ္တ” - တွင်းပလိမ်းကျသော ကျောင်း။ ကုဋိအငယ်ဆုံးပမာ
ဏသည် လျားလေးတောင် x နံလေးတောင်ရှိ၏။ ဗုဒ္ဓိကာန္တ ပကတိ
ကိုးထွာရှိသော ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်းကို လှည့်နိုင်သည်
ဟု ဆိုသည်။ ထိုစကားဖြင့် မဇ္ဈိမလေးတောင်သည် ပကတိ
ခြောက်တောင်ဖြစ်၍ ကိုးထွာညောင်စောင်း လှည့်လောက်
သည်ဟု သိအပ်၏။ သာရဇ္ဈဖြစ်အံ့ “ဗုတ္တံ”၊ အပရိက္ကမနုဖြစ်အံ့
“ဗုတ္တံ”။ နေရာမကြားအံ့ “သံဃာဒိသိသံ”။ ပမာဏလွန်အံ့
“သံဃာဒိသိသံ”။ ဒုက်နှစ်ချက်၊ သံနှစ်ချက်။ ထို့ကြောင့် အင်္ဂါ
သည် ရံခါ-ပါး၊ ရံခါ၇ ပါးဖြစ်သည်။ အနံလေးတောင်အောက်

ယုတ်လျှင် အလျားအတောင်ခြောက်ဆယ် ရှိစေကာမူ ကုဋိမ
မည်။အနာပတ္တိ။လိမ်းကျခြင်းမပြုလျှင်လည်း အနာပတ္တိ။ ဝါသာ
ဂါရမဟုတ်လျှင်လည်း အနာပတ္တိ။ ။ဘုရားတထွာသည် မဏ္ဍိမ
သုံးထွာ။ ပကတိလေးထွာခွဲ။ ကုဋိပမာဏအကြီးဆုံး အလျား
၁၂-ထွာသည် ၃၆-ထွာ။ ၅၄- ထွာဖြစ်၏။ပြင်ပ ၂၇-တောင်
ဟူလျှင်အနံ၃-ထွာသည် ၂၁-ထွာ၊ ၃၁-ထွာခွဲဖြစ်၏။ အတွင်း
၁၅-တောင်တထွာခြောက်သစ်ဟူလျှင် ဖိုးရှ၊ ခြ-စသော သတ္တ
ဝါငယ်တို့၏နေရာ ၆ ပါး။ဆင်၊မြင်း၊ခြင်္သေ့စသောသားရဲတို့၏
နေရာ ၇-ပါး။ကောက်ခင်း၊ ဝဲခင်းစသော အနှောင့်အရှက်
များသော နေရာ ၁၆-ပါးသည် “သဘရန္တ”မည်၏။

၇။ ဝိဟာရကဏ္ဍ။ ။မဟလ္လကံ ပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာရံ
ကာရယမာနေန သဿာမိကံ အတ္တုဒ္ဓေသံ ဘိက္ခု။ အဘိနေ
တဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ။တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ
အနာရန္တံ သပရိက္ကမနံ။

သဿာမိကံ၊ဆောက်လုပ်သူ ဒါယကာရှိသော။အတ္တုဒ္ဓေသံ၊မိမိယု
ဆိုအပ်သော ညွှန်းအပ်သောသူရှိသော။ မဟလ္လကံ၊ ကြီးစွာသော။
ဝိဟာရံ၊ကျောင်းကို။ကာရယမာနေန၊ ပြုစေလိုသော။ ဘိက္ခုနာ၊.....
သည်။ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းနေရာကို ပြောကြားစေခြင်းငှါ။
ဘိက္ခု။.....။ အဘိနေတဗ္ဗာ.....။ တေဟိဘိက္ခုဟိ .... ။ အနာရန္တံ.....။
သပရိက္ကမနံ ....။ဝတ္ထု၊ ကျောင်းနေရာကို။ဒေသေတဗ္ဗံ.....။

သာရန္တေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိံ အပရိက္ကမနေ မဟလ္လကံ
ဝိဟာရံ ကာရေယျ။ဘိက္ခု ဝါ အနဘိနေယျ ဝတ္ထုဒေသနာယ
သံဃာဒိသေသော။(သဗ္ဗာ။)

ဘိက္ခု၊ရဟန်းသည်။သာရန္တေ.....။ အပရိက္ကမနေ.....။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊
ကျောင်းနေရာ၌။မဟလ္လကံ.....။ဝိဟာရံ.....။ စေကာရေယျ၊အကယ်၍
ပြုစေပြားအံ့။ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ ကျောင်းနေရာကို ပြောကြားစေခြင်း
ငှါ။ ဘိက္ခု၊ဝါ.....။စေ အနဘိနေယျ.....။တဿဘိက္ခုနော..... ။သံဃာ
ဒိသေသော.....။အာပတ္တိနိကာယော.....။ဟောတိ.....။

ပမာဏလွန်ခြင်းမရှိသောကြောင့် အင်္ဂါခြောက်ပါး၊ ခုက်—
နှစ်ချက်၊ သံတချက်။ အကြွင်းယခင်အတိုင်း။ ကျောင်းတကာ
မရှိလျှင်ကုမ္ပဏိတကာရှိလျှင် ဝိဟာရ။

၈။ ဒုဋ္ဌဒေါသ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခု၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါ
သော အပ္ပတိတော အမူလကေန ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုဒ္ဓိ
သေယျ အပ္ပေဝနာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျန္တိ။

ယောပနဘိက္ခု……။ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ ဒေါသော၊
အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပတိတော၊ မနှစ်မြို့သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခု၊
ရဟန်းကို။ အမူလကေန၊ အရင်းမရှိသော။ ပါရာဇိကေန၊ ဓမ္မေန၊ ပါရာ
ဇိကအာပတ်ဖြင့်။ အနုဒ္ဓိသေယျ၊ စွပ်စွဲငြားအံ့။ နံ၊ ထိုရဟန်းကို။ ဣမမှာ၊
ဗြဟ္မစရိယာ၊ ဤသာသနာတော်မှ။ စာဝေယျံ၊ ရွှေလျှောစေရမှုကား။
အပ္ပေဝနာမ၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ရွှေလျှောစေလိုခြင်းဖြင့်။ အနုဒ္ဓိ
သေယျ၊……ငြားအံ့။

တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ
အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အမူလကဋ္ဌေဝ တံ အဓိကရဏံ
ဟောတိ။ ဘိက္ခု စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ။ သံဃာဒိသေသော။
(အဒိန္နာ။)

တတော၊ ထိုစွပ်စွဲငြားသည်မှ။ အပရေန……။ သမယေန……။ သမနုဂ္ဂါ
ဟိယမာနော ဝါ၊ မေးစစ်အပ်သော်၎င်း။ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ၊
မမေးစစ်အပ်သော်၎င်း။ တံ အဓိကရဏံ၊ ထိုပါရာဇိကအာပတ်ဟူသော
အဓိကရဏသည်။ အမူလကဋ္ဌေဝ၊ အရင်းမရှိသည်လည်း။ ဟောတိ……။
ဘိက္ခုစ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ ဒေါသံ၊ မိမိအပြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝန်ခံ၍
တည်၏။ တဿဘိက္ခုနော……။ သံဃာဒိသေသော……။ အာပတ္တိနိကာ
ယော……။ ဟောတိ……။

စုဒ္ဓိတကဏ္ဍိ ရဟန်းဟူသောအရေအတွက်သို့ ရောက်ခြင်း၊
စုဒ္ဓိတကဋ္ဌံ စင်ကြယ်သည်ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ စွပ်စွဲသော ပါရာ
ဇိကဏ္ဍိ အမူလကဖြစ်ခြင်း၊ စာဝနာဓိပ္ပါယဖြင့် မျက်မှောက်
စွပ်စွဲခြင်း၊ စုဒ္ဓိတကဏ္ဍိ ထိုခဏသိခြင်း—အင်္ဂါငါးပါး။ ။ ပါရာ
ဇိကသို့ ရောက်သောရဟန်းကိုသော်လည်း မြင်၊ ကြား၊ တွေး

တော-ဟူသော အရင်းမရှိဘဲ ပါရာဇိကဖြင့်စွပ်စွဲအံ့ “သံဃာဒီ သိသ်”သာ။လက်အမှုအရာဖြင့် စွပ်စွဲလည်း ဤနည်းသာတည်း။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ အာပတ်သည်“အဓိကရဏ”မည်၏။အညဘာဂိ ၌ တည်ရာပုဂ္ဂိုလ်သည် “အဓိကရဏ”...။ သံဃာဘေဒက၌ ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၀-ပါးသည် “အဓိကရဏ”မည်၏။ အဓိကရဏသုံးမျိုး၊ စောဒနာလေးမျိုး၊ အဓိပ္ပါယ်ရှစ်မျိုးသိအပ်၏။ ဤ၌ စွပ်စွဲကြောင်း ပါရာဇိက ၁၉-ပါးဟု ဖွင့်သည်ကိုလည်း ရေတွက်နိုင်ရမည်။ ၂၄-ပါးထဲက ၅-ပါး ဖယ်နိုင်ရမည်။

၉။ အညဘာဂိယ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ဒုဋ္ဌော ဒေါသော အပ္ပတိတော အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿ ကိန္နိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန အနုန္တိ သေယျ အပ္ပေဝနာမ နံ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ စာဝေယျန္တိ။

ယောပနဘိက္ခု .....။ ဒုဋ္ဌော၊ ဒေါသနှိပ်စက်သည်ဖြစ်၍။ဒေါသော၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။အပ္ပတိတော၊ မနှစ်မြို့သည်ဖြစ်၍။ ဘိက္ခု၊.....ကို။ အညဘာဂိယဿ၊ တပါးသော အဘို့ရှိသော။ အဓိကရဏဿ၊ တည်ရာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိန္နိဒေသံ၊ ညွှန်းအပ်သော တစုံတခုဟု ဆိုအပ်သော။ လေသမတ္တံ၊ ကပ်ငြိခြင်းမျှကို။ (ဝါ၊ အမြွက်မျှကို။) ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပါရာဇိကေန ဓမ္မေန.....။ အနုန္တိသေယျ.....။နံ.....။ ဣမမှာ ဗြဟ္မစရိယာ .....။ စာဝေယျံ .....။အပ္ပေဝနာမ ....။ ဣတိ၊ဤသို့ရွေလျှာစေ လိုခြင်းဖြင့်။ အနုန္တိသေယျ..... ။

တတော အပရေန သမယေန သမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနော ဝါ အညဘာဂိယဉ္ဇေဝ တံ အဓိကရဏံ ဟောတိ။ ကောဓိဒေသော လေသမတ္တော ဥပါဒိန္နော။ ဘိက္ခု စ ဒေါသံ ပတိဋ္ဌာတိ။သံဃာဒီသေသော။(အဒိန္နာ။)

တတော၊ ထိုစွပ်စွဲပြီးသည်မှ။ အပရေန.....။ သမယေန.....။ သမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ.....။အသမနုဂ္ဂါဟိယမာနောဝါ.... ။တံအဓိကရဏံ၊ ထိုတည်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အဓိကရဏသည်။ အညဘာဂိယဉ္ဇေဝ၊ တပါးသောအဘို့ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ.....။ကောဓိဒေသော၊ ညွှန်း

အပ်သော တစ်စုံတစ်ရာကို ဆိုအပ်သော။ လေသမတ္တော၊ ကပ်ငြိခြင်း မှ
ကို။ ဥပါဒိန္နောစ၊ စွဲယူအပ်သည်လည်း။ ဟောတိ.....။ ဘိက္ခုစ.....။
ဒေါသံ.....။ ပတိဋ္ဌာတိ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ သံဃာဒိသေသော...။
အာပတ္တိနိကာယော.....။ ဟောတိ.....။

အညဘာဂိယ အဓိကရဏ၏ ကိစ္စဒေသလေသမတ္တကို စွဲ
၍ယူခြင်းနှင့် အင်္ဂါခြောက်ပါး။ ။ အမည်တူ၊ အနွယ်တူစသော
ဆယ်ပါးဖြင့် စောင်းမြောင်းခြင်းကိုပင် ကပ်ငြိသကဲ့သို့ဖြစ်သော
ကြောင့် ကပ်ငြိခြင်းမျက်ဟု ဆိုသည်။ ။ အညဘာဂိယသိက္ခာ
ပုဒ်ကိုနားမလည်လျှင် ဝိနည်းမြင်သိ ပညာရှိမှ အညဘာဂိယ
ဖြစ်သည်ဟု “ကန်ဒီကာ” ဆို၏။

၁၀။ သံဃဘေဒက။ ။ ယောပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂဿ
သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမေယျ။ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ ဝါ အဓိ
ကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယ တိဋ္ဌေယျ။

ယောပနဘိက္ခု.....။ သမဂ္ဂဿ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ သံဃဿ၊
သံဃာ၏။ ဘေဒါယ၊ ကွဲပြားခြင်းငှါ။ [သံဃာကိုကွဲပြားစေခြင်းငှါ ဟူ
လို] ပရက္ကမေယျ၊ လုံ့လပြုငြားအံ့။ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ၊ ကွဲပြားခြင်း
ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ [သံဝတ္တနကံ-ပါဠိပျက်။ သံဝတ္တနကံ-ရှိထိုက်
သည်ဟု သဒ္ဒါဆရာတို့ မိန့်ဆိုကုန်၏။] အဓိကရဏံဝါ၊ အကြောင်း
၁၀-ပါးကိုမူလည်း။ သမာဒါယ၊ ယူ၍။ ပဂ္ဂယ၊ ချီးမြှောက်၍။ တိဋ္ဌေ
ယျ၊ တည်ငြားအံ့။

သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဇေမဿ ဝစနိယော၊ မာယသ္မာ
သမဂ္ဂဿ သံဃဿ ဘေဒါယ ပရက္ကမိ။ ဘေဒနသံဝတ္တနကံ
ဝါ အဓိကရဏံ သမာဒါယ ပဂ္ဂယ အဋ္ဌာသိ။ သမေတာ
ယသ္မာ သံဃေန။ သမဂ္ဂေါဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော အဝိ
ဝဒမာနော ဧကုဒ္ဒေသော ဖာသု ဝိဟရတိတိ။

သောဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ (မြင်ကုန်ကြားကုန်သော)
ရဟန်းတို့သည်။ ဇေ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ-ဟော
တိ၊ ဖြစ်၏။ အာယသ္မာ၊ အရှင်သည်။ သမဂ္ဂဿ.....။ သံဃဿ.....။

ဘေဒါယ .....။ မာပရက္ကမိ၊ လုံ့လမပြုလင့်၊ ဘေဒန သံဝတ္တနကံ .....။
 အဓိကရဏံဝါ .....။ သမာဒါယ .....။ ပဂ္ဂယျ .....။ မာအဋ္ဌာသိ၊ မတည်
 လင့်၊ အာယသ္မာ၊ .....သည်။ သံဗောန၊ သံဃာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။
 သမေတု၊ အယူဝါဒ တူမျှစေသတည်း။ ဟိ၊ တူမျှသင့် ကြောင်းကား။
 သမဂ္ဂေါ၊ အညီအညွတ်ဖြစ်သော။ သံဗော၊ .....သည်။ သမ္မောဒမာ
 နော၊ ဝမ်းမြောက်သည် ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနော၊ ငြင်းခုံခြင်းမရှိသည်
 ဖြစ်၍။ ဧကုဒ္ဒေသော၊ တူသောပါတိမောက်ပြုခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗာသု၊
 ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရတိ၊ နေရ၏။ တသ္မာ၊ ထို ကြောင့်။ သမေတု၊ အယူ
 ဝါဒ တူမျှစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနိယော ....။ အဿ ဟော
 တိ .....။

ဝေဇ္ဇ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဂုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂ
 ဧဗ္ဗယျ။ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိ
 တဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဇ္ဇေ သမနုဘာ
 သိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ
 ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ သံဃာဒိသေသော။ (သမနု ဆာ-၃၇။)

ဝေဇ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ သော ဘိက္ခု၊ .....ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ .....တို့သည်။
 ဂုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည် ဖြစ်လျက်။ တထေဝ၊ ထိုအတူ သာလျှင်။
 ပဂ္ဂဧဗ္ဗယျ၊ ချီ မြောက်ငြားအုံ။ သောဘိက္ခု၊ .....ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ .....
 တို့သည်။ တဿ၊ ထို(သင်ခွဲလိုသော မတူသော) အယူဝါဒကို။ ပဋိ
 နိဿဂ္ဂါယ၊ စွန့်စေခြင် ဌာ။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ် တိုင်အောင်။
 သမနုဘာသိတဗ္ဗော၊ ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံ မအပ်၏။ [သမနုဘာသနု
 ကံဖြင့် ဆုံးမအပ်၏ ဟူလို။] ယာဝတတိယံ .....။ သမနုဘာသိယမာနော၊
 ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံ မအပ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူဝါဒကို။ စေ
 ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍စွန့်ငြာ အုံ။ ဣစ္ဆေတံ၊ ဤသို့အယူ စွန့်ခြင်
 သည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍မစွန့်
 ငြာ အုံ။ တဿ ဘိက္ခုနော .....။ သံဃာဒိသေသော .....။ အာပတ္တိ နိကာ
 ယော .....။ ဟောတိ .....။

ကွဲခြင်းငှါလုံ့လပြုခြင်၊ ဓမ္မကံဖြင့် သမနုဘာသနုကံပြုခြင်၊
 ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံခြင်၊ အယူမစွန့်ခြင် အင်္ဂါလေ ပါ။ ။ (သမနု-
 ဆာ ဆာဠဖြစ်သော ကာယဝါစာစိတ္တတရကြောင့် သမနုဘာ

သနသမုဋ္ဌာန် မည်၏။ အလားတူ၃၇။ သမိတ္တက။ မြင်လျက်ကြား
လျက်မဆုံးမလျှင် “ဒုက္ခန္တိ”။ ဝါ-“ဥာတဒုက္ခန္တိ”။ ယူစနာခွဲမျှ
ဝေစေကာမူ မြင်သူကြားသူ သွင်း၍ ဆုံးမရသည်။ အသီးအခြား
၎င်း၊ သံဃာ့အလယ်၌၎င်း သုံးကြိမ်ဆုံးမရသည်။ အယူမစွန့်
လျှင် “ဒုက္ခန္တိ”။ ထိုနောက် သမနုဘာသနကံ ပြုရသည်။ ဉာတ်
အဆုံး၌ “ဒုက္ခန္တိ”။ ဝါ-“ဥာတ္တိဒုက္ခန္တိ”။ ကမ္မဝါစာ နှစ်ကြိမ်အဆုံး
၌ “ထုလ္လစ္စဉ်း”။ နှစ်ချက်။ တတိယကမ္မဝါစာအဆုံး၌ ထိုဒုက္ခန္တိနှင့်
ထုလ္လစ္စဉ်းတို့ အလိုလိုငြိမ်း၍ “သံဃာဒိသိသံ”။

၁၁။ ဘေဒါနဝတ္ထက။ ။ တဿေဝ ခေါပန ဘိက္ခုဿ
ဘိက္ခူ၊ ဟောန္တိ အနုဝတ္ထကာ ဝဂ္ဂဝါဒကာ ဧကော ဝါ ဇေဝါ
တယော ဝါ။ တေ ဧဝံ ဝဒေယျ၊ မာယသ္မန္တော ဧတံ ဘိက္ခု၊
ကိဗ္ဗိ အဝရတ္ထ၊ ဓမ္မဝါဒိ စေသောဘိက္ခု၊ ဝိနယဝါဒိ စေသော
ဘိက္ခု၊ အမှာကဓမ္မေသောဘိက္ခု၊ ဆန္ဒဉ္စ ရုစိဉ္စ အာဒါယ ဝေါဟ
ရတိ၊ ဇာနာတိ နော ဘာသတိ၊ အမှာကဓမ္မေတံ ခမတိတိ။
[ဇာနာတိ၌ရပ်၍ နောဘာသတိဟု တွဲခြင်းကိုမပြုလေနှင့်။]

တဿေဝ ခေါပနဘိက္ခုဿ။ ထိုသံဃာကွဲပြားခြင်းငှါ လုံ့လပြု
သော ရဟန်းသို့သာလျှင်။ အနုဝတ္ထကာ၊ အတုလိုက်၍ ကျင့်ကုန်သော။
ဝဂ္ဂဝါဒကာ၊ မညီညွတ်သော စကားကို ဆိုတတ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု။
ရဟန်းတို့သည်။ ဧကောဝါ၊ တပါးသည်၎င်း။ ဇေဝါ၊ နှစ်ပါးတို့သည်၎င်း။
တယောဝါ၊ သုံးပါးတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေဘိက္ခု။
ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ငြားအံ့။ အာယသ္မန္တော၊
အရှင်တို့။ ဧတံဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းကို။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုကိုမျှ။ မာအဝရတ္ထ၊
မဆိုကြကုန်လင့်။ ဧသောဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မဝါဒိစ၊ ဓမ္မကိုလည်း
ဆိုသေ့ရှိ၏။ ဧသောဘိက္ခု……။ ဝိနယဝါဒိစ၊ ဝိနည်းကိုလည်း ဆိုလေ့
ရှိ၏။ ဧသောဘိက္ခု……။ အမှာကဉ္စ၊ ငါတို့၏လည်း ဆန္ဒဉ္စ၊ အလိုကို၎င်း။
ရုစိဉ္စ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ ဝေါဟရတိ၊ ဆို၏။ နော၊
ငါတို့၏ အလိုနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်း။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဘာသတိ၊ ငါတို့
နှင့်တိုင်ပင်၍လည်းဆို၏။ အမှာကဉ္စ၊ ငါတို့သည်လည်း။ ဧတံ၊ ထိုရဟန်း
၏အယူကို။ ခမတိ၊ နှစ်သက်အပ်၏။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ငြားအံ့။

တေဘိက္ခူ၊ ဘိက္ခူဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ မာယသ္မန္တာ
ဇေံ အဝဇ္ဇတ္ထ၊ န စေသောဘိက္ခု ဓမ္မဝါဒီ၊ န စေသောဘိက္ခု
ဝိနယဝါဒီ။ မာယသ္မန္တာနမ္ပိ သံဃဘေဒေါ ရုစိတ္တံ။ သမေတာ
ယသ္မန္တာနံ သံဃောန။ သမဂ္ဂေါဟိ သံဃော သမ္မောဒမာနော
အဝိဝဒမာနော ဧကုဒ္ဓေသော ဗာသု ဝိဟရတိတိ။

တေဘိက္ခူ၊..... တို့ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊ မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ရဟန်း ဟို
သည်။ ဇေံ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်။ အဿု-ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်
၏။ အာယသ္မန္တာ...တို့။ ဇေံ၊ ဤသို့။ မအဝဇ္ဇတ္ထ၊ မဆိုကြကုန်လင့်။
ဇေသောဘိက္ခု၊.....သည်။ နစဓမ္မဝါဒီ၊ ဓမ္မကိုလည်းဆိုလေ့မရှိ။ ဇေသော
ဘိက္ခု၊.....နစဝိနယဝါဒီ၊ ဝိနည်းကိုလည်းဆိုလေ့မရှိ။ အာယသ္မန္တာနမ္ပိ၊
အရှင်တို့သည်လည်း။ သံဃဘေဒေါ၊ သံဃာကွဲပြားခြင် ကို။ မာရုစိတ္တံ၊
မနှစ်သက်အပ်။ [တုမှယောဂ ဗဟုဝရ်မဟုတ်။ နာမယောဂ ကံဟော
ဧကဝရ်-တ္ထ ဖြစ်သည်။ မနှစ်သက်ကြလင့်ဟု အနက်ပေ-လျှင် သဒ္ဓါရေး
ပျက်၏။ သိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ကာ မပျက်။] အာယသ္မန္တာနံ၊ အရှင်တို့၏။ ဗိတ္တံ၊
စိတ်သည်။ သံဃောန.....။ သန္တိ၊ တကွ။ သမေတု၊ တပေါင်းထည်ဖြစ်စေ
သတည်း။ ဟိ၊ တပေါင်းထည် ဖြစ်သင့်ကြောင်းကာ။ သမဂ္ဂေါ.....
သံဃော.....။ သမ္မောဒမာနော ....။ အဝိဝဒမာနော.....။ ဧကုဒ္ဓေသော ....။
ဗာသု.....။ ဝိဟရတိ.....။ တသ္မာ.....။ သမေတု၊ တပေါင်းထည်ဖြစ်စေ
သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနိယာ ....။ အဿု-ဟောန္တိ.....။

ဝေဇ္ဇ တေဘိက္ခူ၊ ဘိက္ခူဟိ ဂုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေ
ယျ၊။ တေ ဘိက္ခူ၊ ဘိက္ခူဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ
တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဇ္ဈေ သမနုဘာသိယမာ
နာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေပဋိ
နိဿဇ္ဈေယျ။ သံဃာဒိဓေသော။ (သမနု.....)

ဝေဇ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ တေဘိက္ခူ၊.....တို့ကို၊ ဘိက္ခူဟိ၊.....တို့သည်။
ဂုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည် ဖြစ်လျက်။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။
ပဂ္ဂဏေယျ၊ ချီးမြှောက်ကုန်ငြားအံ့။ တေ ဘိက္ခူ၊.....တို့ကို၊ ဘိက္ခူ
ဟိ.....။ တဿ၊ ထို (အတူလိုက်သော) အယူဝါဒကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ.....။
ယာဝတတိယံ.....။ သမနု ဘာသိတဗ္ဗာ၊ ညွတ်ကမ္ဘဝါစာဖြင့် ဆုံ မအပ်

ကုန်၏။ ယာဝတတိယံ.....။ သမန္နဘာသိယမာနာ၊.....။ အပ်ကုန်သည် ဂှိ
သော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ စွန့်ကုန်ငြား
အံ့။ ဣစ္စေတံ.....။ ကုသလံ.....။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍
မစွန့်ကုန်ငြားအံ့။ တေသံဘိက္ခုနံ၊ ထိုရဟန်းတို့အား။ သံဃာဒိ သေ
သော .....။ အာပတ္တိနိကာယော .... ။ ဟောတိ .....။

အတုလိုက်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဖြင့် သမန္နဘာသနကံပြုခြင်း၊ ကမ္မ
ဝါစာ ဆုံခြင်း၊ အယူမစွန့်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ အတုလိုက်
သူ လေ ပါး၊ ငါ-ပါးစသည်ဖြင့် များသော်လည်း ကံပြုသော
အခါ သုံ ပါး ထက်လွန်၍ တကြိမ်ထည်းမပြုအပ်ဟု သိစေခြင်း
၌ “ဧကောဝါ နွေဝါ တယောဝါ-” ဟူ၍သာ ဟောသည်။

၁၂။ ဒုဗ္ဗေ။ ။ ဘိက္ခုပနေဝ ဒုဗ္ဗေဇာတိကော ဟော
တိ ဥဒ္ဓေသပရိယာပန္နေသု သိက္ခာပဒေသု ဘိက္ခုဟိ သဟ
ဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော အတ္တာနံ အဝစနိယံ ကရောတိ မာ ဗံ
အာယသ္မန္တော ကိဗ္ဗိ အဝစုတ္တ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ ဝါ
အဟမ္မာယသ္မန္တော န ကိဗ္ဗိ ဝက္ခာမိ ကလျာဏံ ဝါ ပါပကံ
ဝါ ဝိရမထာယသ္မန္တော မမ ဝစနာယာတိ။

ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည် သာလျှင်။ ဒုဗ္ဗေဇာတိကော၊ ဆိုနိုင်
ခက်သော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ .....။ ဥဒ္ဓေသပရိယာပန္နေသု၊ ပါတိ
မောက်၌ အကျုံ့ဝင်ကုန်သော။ သိက္ခာပဒေသု၊ သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ ဝါ၊ .....
တို့တွင်။ ဘိက္ခုဟိ၊ .....တို့သည်။ သဟဓမ္မိကံ၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့်။
[ဒုတိယာကရိဏ်း။] ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုဆုံးမအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္တာနံ၊
မိမိကိုယ်ကို။ အဝစနိယံ၊ မဆိုအပ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။
အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ မာ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ကလျာဏံဝါ၊ ကောင်း
သည်ကို၎င်း။ ပါပကံဝါ၊ မကောင်း သည်ကို၎င်း။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုကိုမျှ။
မာအဝစုတ္တ၊ မဆိုကြကုန်လင့်။ အဟမ္မိ၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း။ အာယ
သ္မန္တော၊ .....တို့ကို။ ကလျာဏံဝါ .....။ ပါပကံဝါ .....။ ကိဗ္ဗိ .....။ နဝက္ခာ
မိ၊ မဆိုပါအံ့။ အာယသ္မန္တော၊ .....တို့။ မမ၊ အကျွန်ုပ်အား။ ဝစနာယ၊
ဆိုခြင်းမှ။ ဝိရမထ၊ ရှောင်ကြဉ်ကြကုန်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာ
နံ .....။ အဝစနိယံ .....။ ကရောတိ .....။

သော ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုဟိ ဇေမဿ ဝစနီယော မာယသ္မာ
အတ္တာနံ အဝစနီယံ အကာသိ၊ ဝစနီယမေဝ အာယသ္မာ
အတ္တာနံ ကရေတု၊ အာယသ္မာပိ ဘိက္ခု၊ ဝဒတု သဟဓမ္မေန။
ဘိက္ခုပိ အာယသ္မန္တံ ဝက္ခန္တိ သဟဓမ္မေန၊ ဇေံ သံဝဇာဟိ
တဿ ဘဂဝတော ပရိသာ ယဒိဒံ အညမညဝစနေန အည
မညဝုဋ္ဌာပနေနာတိ။

သောဘိက္ခု၊ .....ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ .....တို့သည်။ ဇေံ .....။ ဝစနီယော .....။
အဿ-ဟောတိ .....။ အာယသ္မာ၊ .....သည်။ အတ္တာနံ .....။ အဝစနီယံ .....။
မာအကာသိ၊ မပြုလင့်။ အာယသ္မာ .....။ အတ္တာနံ .....။ ဝစနီယမေဝ၊ ဆိုအပ်
သည်ကိုသာလျှင်။ ကရေတု၊ ပြုလော။ အာယသ္မာပိ၊ အရှင်သည်လည်း။
ဘိက္ခု၊ .....တို့ကို။ သဟဓမ္မေန၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့်။ ဝဒတု၊ ဆိုလော။
ဘိက္ခုပိ၊ .....တို့သည်လည်း။ အာယသ္မန္တံ .....ကို။ သဟဓမ္မေန .....။ ဝက္ခန္တိ၊
ဆိုကုန်လတ္တံ့။ ဇေံ၊ ဤသို့။ ယဒိဒံ၊ အကြင်အချင်းချင်း ဆိုဆုံ မခြင်၊ အချင်း
ချင်း အာပတ်မှ ထစေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တေနအညမည ဝစနေန၊
ထိုအချင်းချင်း ဆိုဆုံ မခြင် ကြောင့်။ တေနအညမည ဝုဋ္ဌာပနေန၊
ထိုအချင်းချင်း အာပတ်မှ ထစေခြင် ကြောင့်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်
စွာဘုရား၏။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ သံဝဇာဟိ၊ ကြီးပွားသည်သာ
တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝစနီယော ..။ အဿ-ဟောတိ ...။

ဇေဉ္ဇ သောဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂ
ဇ္ဈေယျ၊ သောဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမန္နဘာသိ
တဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝတတိယဉ္ဇေ သမန္န
ဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။
နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ သံဃာဒီသေသော။ (သမန္န.....)

ဇေဉ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ သောဘိက္ခု၊ .....ကို။ ဘိက္ခုဟိ .....။ ဝုစ္စမာနော၊
ဆိုအပ်သည်ဖြစ်လျက်။ တထေဝ .....။ ပဂ္ဂဇ္ဈေယျ .....။ သောဘိက္ခု၊ .....
ကို။ ဘိက္ခုဟိ .....။ တဿ၊ ထို (ဒုဗ္ဗစသဘောရှိသော) အယူဝါဒကို။ ပဋိ
နိဿဂ္ဂါယ .....။ ယာဝတတိယံ .....။ သမန္နဘာသိတဗ္ဗော .....။ ယာဝတတိ
ယံ .....။ သမန္နဘာသိယမာနော၊ .....ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူကို။ စေပဋိ
နိဿဇ္ဈေယျ .....။ ဣစ္စေတံ .....။ ကုသလံ .....။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဈေယျ .....။

တဿဘိက္ခုနော.....။သံဃာဒိသေသော...။ အာပတ္တိနိကာယော.....။
ဟောတိ.....။

မိမိကိုယ်ကို မဆိုအပ်သည်ကို ပြုခြင်းနှင့် အင်္ဂါလေးပါး။ ။
ခုက္ကံ + ဝစော + ဇေတဿာတိ ခုဗ္ဗစော...ဆင်းရဲသော + စကား +
ရှိသူသည် “ခုဗ္ဗစ” မည်၏။ လွယ်ကူစွာနားထောင်လေ့မရှိသူ ဟူ
လျှင် သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ - ဟူသော အဓိသီလ
သုံးပါးသည် သိက္ခိယတိတိ သိက္ခာ၊ ကျင့်အပ်သောကြောင့်
“သိက္ခာ” မည်၏။ သိက္ခာယ + ပဒံ - သိက္ခာပဒံ - အဓိသီလသိက္ခာ
ကို + ရကြောင်း ဝိနည်းပညပ်သည် “သိက္ခာပဒ” မည်၏။
သိက္ခာပုဒ်ကို “သဟဓမ္မ၊ သဟဓမ္မိက” နှစ်မျိုးလည်း ခေါ်သည်။
ပီတိမောက်ကို “ဥဒ္ဓေသ” လည်း ခေါ်သည်။

၁၃။ ကုလဒူသန။ ။ ဘိက္ခုပနေဝ အညတရံ ဂါမံ ဝါ
နိဂမံ ဝါ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတိ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာ
ရော၊ တဿ ခေါပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ
စ၊ ကုလာနိ စ တေန ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ စ။

ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းသည်သာလျှင်။ အညတရံ၊ တခုခုသော။ ဂါမံ
ဝါ၊ ရွာကို၎င်း။ နိဂမံ ဝါ၊ နိဂုံးကို၎င်း။ ဥပနိဿာယ၊ အမှီပြု၍။ ဝိဟရတိ၊
နေ၏။ ကုလဒူသကော၊ ဒေါယကာတို့၏ သဒ္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။
[ရဟန်းကောင်းကို မကြည်ညိုချင်အောင် အပြစ်တင်ချင်အောင် ပြု၏
ဟူလို။] ပါပသမာစာရော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိ၏။ [လူတို့နှင့် ရှေးနှော
ခြင်း၌ ပန်းပင်စိုက်ခြင်းစသည် ပြု၏ဟူလို။] တဿ ခေါ၊ ထိုရဟန်း၏
သာလျှင်။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ သမာစာရာ၊ အကျင့်တို့ကို။
ဒိဿန္တိ စေဝ၊ မြင်လည်း မြင်အပ်ကုန်၏။ သုယုန္တိ စ၊ ကြားလည်း ကြား
အပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထိုရဟန်းသည်။ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော။
ကုလာနိ စ၊ အမျိုးတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ စေဝ.....။ သုယုန္တိ စ.....။

သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဇေမဿ ဝစနိယော အာယသ္မာ
ခေါ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော။ အာယသ္မာတော ခေါ
ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ စ။ ကုလာနိ
စာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယုန္တိ စ။ ပက္ကမတာ
ယသ္မာ ဣမော အာဝါသာ၊ အလန္တေ ဣမ ဝါသေနာတိ။

သောဘိက္ခု၊ ထိုကုလဒူသကရဟန်းကို။ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ .....တို့သည်။
 ဇေဝံ.....။ ဝစနိယော .....။ အဿ - ဟောတိ.....။ အာယသ္မာ၊ ...သည်။ ခေါ၊
 စင်စစ်၊ ကုလဒူသကော၊ ဒါယကာဘို့၏။ သန္ဓါတရားကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။
 ပါပသမာစာရော၊ ယုတ်မာသော အကျင့်ရှိ၏။ အာယသ္မတော၊ .....၏။
 ပါပကာ.....။ သမာစာရာ၊ .... တို့ကို။ ဒိဿန္တိ ဇေဝံ.....။ သုယုန္တိ စ.....။
 အာယသ္မတော၊ .....သည်။ ဒုဋ္ဌာနိ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သော။ ကုလာနိစ၊
 အမျိုးတို့ကိုလည်း။ ဒိဿန္တိ ဇေဝံ.....။ သုယုန္တိ စ.....။ အာယသ္မာ၊ ... သည်။
 ဣမော အာဝါသာ၊ ဤကျောင်းမှ။ ပက္ကမေတု၊ ဖဲသွားလော။ တေ၊ သင်အား။
 ဣမ၊ ဤကျောင်း၌။ ဝါသေန၊ နေခြင်းဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုးမရှိ။ ဣတိ.....။ ဝစနိ
 ယော.....။ အဿ - ဟောတိ.....။

ဝေဇ္ဇ သောဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ဟိ ဂုစ္စမာနော တေဘိက္ခု။ ဇေဝံ
 ဝဒေယျ ဆန္ဒဂါမိနော စ ဘိက္ခု။ ဒေါသဂါမိနော စ ဘိက္ခု။
 မောဟဂါမိနော စ ဘိက္ခု။ ဘယဂါမိနော စ ဘိက္ခု။ တာဒိသိ
 ကာယ အာပတ္တိယာ ဧကန္တံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဧကန္တံ န ပဗ္ဗာဇေန္တိတိ။

ဝေဇ္ဇ၊ ဤသို့လျှင်။ သောဘိက္ခု၊ ..... ကို။ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ ...တို့သည်။ ဂုစ္စမာ
 နော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တေဘိက္ခု၊ ထိုရှင်ထုတ်သော ရဟန်းတို့ကို။
 ဇေဝံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ ဘိက္ခု၊ ..... တို့သည်။ ဆန္ဒဂါမိနောစ၊
 ချစ်သဖြင့် အဂတိသို့လည်း ရောက်ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ .....တို့သည်။ ဒေါသ
 ဂါမိနောစ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့် အဂတိသို့လည်း ရောက်ကုန်၏။
 ဘိက္ခု၊ .....။ မောဟဂါမိနောစ၊ တွေဝေသဖြင့် အဂတိသို့လည်း ရောက်
 ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ .....။ ဘယဂါမိနောစ၊ ကြောက်သဖြင့် အဂတိသို့လည်း
 ရောက်ကုန်၏။ တာဒိသိကာယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အာပတ္တိယာ၊
 အာပတ်ကြောင့်။ ဧကန္တံ၊ အချို့သောသူကို။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ နှင်ထုတ်ကုန်၏။
 ဧကန္တံ၊ .....ကို။ နပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ မနှင်ထုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ အပြစ်
 တင်စကားဆိုငြားအံ့။

သောဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ဟိ ဇေမဿ ဝစနိယော။ မာယသ္မာ ဇေဝံ
 အဝစ။ န စ ဘိက္ခု။ ဆန္ဒဂါမိနော၊ န စ ဘိက္ခု။ ဒေါသဂါမိနော၊
 န စ ဘိက္ခု။ မောဟဂါမိနော။ န စ ဘိက္ခု။ ဘယဂါမိနော။
 အာယသ္မာ ခေါ ကုလဒူသကော ပါပသမာစာရော၊ အာယသ္မ

တော ခေါ်ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိစေ သုယျန္တိစ။
ကုလာနိ စာယသ္မတာ ဒုဋ္ဌာနိ ဒိဿန္တိ စေ သုယျန္တိ စ။ပက္က
မတာယသ္မာ ဣမမှာ အာဝါသာ။အလန္တေ ဣဓ ဝါသေနာတိ။

သောဘိက္ခု၊ ထိုအပြစ်တင်စကားပြောဆိုသောရဟန်းကို။ ဘိက္ခု။
ဟိ၊.....တို့သည်။ ဇေဝံ.....။ ဝစနိယော.....။ အဿ-ဟောတိ.....။ အာယ
သ္မာ၊.....သည်။ ဇေဝံ၊ ဤသို့။ မာအဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဘိက္ခု၊.....တို့သည်။
နစဆန္ဒဂါမိနော၊ချစ်သဖြင့်လည်း အဂတိသို့မရောက်ကုန်။ ဘိက္ခု။...။
နစဒေါသဂါမိနော၊ အမျက်ထွက်သဖြင့်လည်း.....ကုန်။ ဘိက္ခု၊.....။
နစမောဟ ဂါမိနော၊ တွေဝေသဖြင့်လည်း.....ကုန်။ ဘိက္ခု။...။
နစဘယဂါမိနော၊ကြောက်သဖြင့်လည်း.....ကုန်။အာယသ္မာ၊ .....သည်။
ခေါ၊ စင်စစ်။ ကုလဒ္ဓသကော.....။ ပါပသမာစာရာ.....။ အာယသ္မ
တော၊.....၏။ပါပကာ.....။ သမာစာရာ၊ .....တို့ကို။ ဒိဿန္တိစေ .....။
သုယျန္တိစ .....။ အာယသ္မတာ.....။ ဒုဋ္ဌာနိ.....။ ကုလာနိစ၊ အမျိုးတို့ကို
လည်း။ ဒိဿန္တိစေ.....။သုယျန္တိစ.....။အာယသ္မာ.....။ဣမမှာ အာဝါ
သာ.....။ ပက္ကမတု၊ဖဲသွားလော။ တေ၊သင်အား။ဣဓ .....။ဝါသေန၊ နေ
ခြင်းဖြင့်။အလံ၊အကျိုးမရှိ။ဣတိ .....။ ဝစနိယော .....။အဿ-ဟောတိ.....။

ဝေဇ္ဇ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဂုစ္စမာနော တထေဝ ပဂ္ဂ
ဧဗ္ဗယျ။သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိ
တဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ယာဝတတိယဗ္ဗေ သမနုဘာသိ
ယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နောစေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ သံဃာဒိသေသော။(သမနု.....)

ဝေဇ္ဇ၊ဤသို့လျှင်။သောဘိက္ခု၊ ထိုအပြစ်တင်စကားပြောဆိုသော
ရဟန်းကို။ဘိက္ခုဟိ၊ .....တို့သည်။ဂုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ဖြစ်လျက်။
တထေဝ .....။ ပဂ္ဂဧဗ္ဗယျ.....။ သောဘိက္ခု၊ .....ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊.....
တို့သည်။တဿ၊ထို(အဂတိသို့ရောက်ကုန်၏ဟု အပြစ်တင်သော)အယူ
ဝါဒကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ .....။ယာဝတတိယံ.....။သမနုဘာသိတဗ္ဗော.....။
ယာဝတတိယံ.....။ သမနုဘာသိယမာနော .....။တံ၊ ထိုအယူဝါဒကို။
စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ .....။ဣစ္စေတံ.....။ကုသလံ.....။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေ

ယျ .....။တဿဘိက္ခုနော .....။ သံဃာဒိသေသော .....။ အာပတ္တိနိကာယော .....။ဟောတိ .....။

အဂတိသို့ရောက်ကုန်၏ဟုပြောဆိုခြင်းနှင့်အင်္ဂါလေးပါး။ ။
မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ကုန်သည်၊ သူဆင်းရဲ-ဤလေးမျိုးသည် ကုလမည်၏။ ထိုလေးမျိုး၌ ပါဝင်သူတို့ကို မြှောက်စား၍မြှင့်သော အားဖြင့် သစ်သီးစသည်ပေးလျှင် “ကုလဒူသနဒုက္ခန္တိ”။လာဘ်မြှော်၍ ပေးလျှင် “အနေသနဒုက္ခန္တိ” “မိစ္ဆာဇီဝဒုက္ခန္တိ”။ မြှောက်စားခံရသူတို့သည် သစ်သီး ပေးခြင်းစသည် မပြုသော ရဟန်းကောင်းတို့အပေါ်၌မကြည်ညိုနိုင်ကြသဖြင့် သဒ္ဓါတရားပျက်ပြားတတ်ကုန်၏။ပေးလျှင် စာတတ်သည်ဟု သဒ္ဓါလွန်ကုန်၏။မပေးလျှင်ပစ္စည်းစုံမက်သည်။မူးတင်းပဲတင်းဟုသဒ္ဓါရွှေ့ကုန်၏။သစ်သီးပေးခြင်းစသော ကုလဒူသနကြောင့် ပဗ္ဗာဇနိယကံဖြင့်နှင်ထုတ်ရသည်။ အဂတိလိုက်စားသည်ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် သမနုဘာသနကံပြုရသည်။ ဘိက္ခု၊ဘိက္ခုနီတို့သည် ပန်းကုံးအထူးခြောက်မျိုးကို ဘုရားပူဇော်ခြင်းငှါလည်း ပြုအံ့၊ ပြုစေအံ့ “ဒုက္ခန္တိ”။ ဤသို့သိလော၊ဤသို့ပြုလျှင် တင့်တယ်ရာ၏ဟု ကပ္ပိယ ဝေါဟာရပြောလျှင် အပ်၏။သစ်ပင်မှိုက်ရာ၌ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရစသော ငါးပါးလည်းသိအပ်၏။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အာယသ္မန္တော တေရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ နဝ ပဌမာပတ္တိကာ စတ္တာရော ယာဝတတိယကာ။ယေသံ ဘိက္ခု အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပမ္ဘိတွာယာဝတိဟံ ဇာနိ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ တာဝတိဟံ တေန ဘိက္ခုနာ အကာမာ ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ။ပရိဝတ္ထ ပရိဝါသေန ဘိက္ခုနာ ဥတ္တရိဆာရတ္တံ ဘိက္ခု မာနတ္ထာယ ပဋိပမ္ဘိတဗ္ဗံ။

အာယသ္မန္တော၊အရှင်တို့။တေရသ.....။သံဃာဒိသေသာ.....။ဓမ္မာ၊သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝါ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊ သရုပ် အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည် သာတည်း။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့သည်။ ပဌမာ ပတ္တိကာ၊ရှေးဦးစွာလွန်ကျူးသောခဏ၌ ရောက်ခြင်းရှိကုန်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါးတို့သည်။ယာဝတတိယကာ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ညွတ်ကမ္မဝါစာ

ဖြင့် ဆုံးမသည်၏အဆုံး၌ ရောက်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ .....သည်။ ယေသံ၊ ယင်း ၁၃-ပါးတို့တွင်။ အညတရံဝါ အညတရံဝါ၊ တပါးပါး သို့လည်း။ အာပဇ္ဇိက္ခာ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ယာဝတိဟံ၊ အကြင်မျှလောက်သောရက်ပတ်လုံး။ ဇာနိ၊ သိလျက်။ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ (လက္ခဏာဆယ်ပါးဖြင့်) ဖုံးလွှမ်း၏။ တာဝတိဟံ၊ ထိုမျှလောက်သော ရက်ပတ်လုံး။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ အကာမာ၊ အလိုရှိဘဲ(သော်လည်း)။ ပရိဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ပရိဝါသနေအပ်၏။ ပရိဝတ္ထ ပရိဝါသေန။ ပရိဝါသနေပြီ သော။ ဘိက္ခုနာ၊ ..... သည်။ ဥတ္တရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ ဘိက္ခုမာနတ္ထာယ၊ ရဟန်းဘို့၏မြတ်နိုးခြင်းငှါ။ ဆာရတ္တံ၊ ခြောက်ညဉ့်ပတ်လုံး။ ပဋိပဇ္ဇိဘဗ္ဗံ၊ မာနဘ် ကျင့်အပ်၏။

[မာနဘ်၌သာ ဆာရတ္တံကို “အစ္စန္ဒသံယောဂ” ဟု အချို့အယူလည်းကြသည်။ ပရိဝါသ်၌ တာဝတိဟံလည်း “အစ္စန္ဒသံယောဂ” သာတည်း။ သို့သော်ညဉ့်ပတ်ခြင်းကြောင့်အပြစ်မရှိ။]

စိတ္တမာနတ္ထော ဘိက္ခု ယတ္ထ သိယာ ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော၊ တတ္ထ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ အဓ္မေတဗ္ဗော၊ ဧကေနိ စေ ဦနော ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုသံဃော တံ ဘိက္ခုအဓ္မေယျ။ သော စ ဘိက္ခု အနန္တိတော။ တေ စ ဘိက္ခု ဂါရယှာ။ အယံ တတ္ထ သာမိနိ။

ဘိက္ခု၊ .....သည်။ စိတ္တမာနတ္ထော၊ မာနဘ် ကျင့်ပြီးသည် ရှိသော်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမ်၌။ ဝိသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ်အရေအတွက် ရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာသည်။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိမ်၌။ သောဘိက္ခု၊ .... ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ အဓ္မေတဗ္ဗော၊ အဓ္မာန်သွင်းအပ်၏။ [ရှေ့ရှုခေါ်အပ်၏။ သံဃာ့ဘောင်သို့သွင်းအပ်၏ ဟုလို]။ ဧကေနိ၊ တပါးဖြင့်လည်း။ ဦနော၊ ယုတ်လျော့သော။ ဝိသတိဂဏော၊ .... ရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃော၊ .....သည်။ တံဘိက္ခု၊ .....။ စေအဓ္မေယျ၊ အကယ်၍ အဓ္မာန်သွင်းငြားအံ့။ သောစဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်လည်း။ အနန္တိတော၊ အဓ္မာန်သွင်းအပ်သောသူမဖြစ်၊ တေစဘိက္ခု။ ထိုရဟန်း တို့သည်လည်း။ ဂါရယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သူတို့သည်။ (ဝါ၊ ဒုက္ကဋ်သင့်ကုန်သည်။) ဟောန္တိ .....။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီ သော အစီအရင်သည်။

တတ္ထ၊ ထိုသံဃာဒိသိသ်အာပတ်သင့်ရာ၌၊ သာမိဝိ၊ ကျင့်ဝတ်တည်း။ [ဤ သို့ကျင့်လျှင် အပြစ်ကင်းသည်။ ကုသိုလ်ဖြစ်သည်။ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ရ ကြောင်းဖြစ်သည် ဟူလို၊]

တတ္ထာယသ္မန္တေ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိ သုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။ ။သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသော တတိယော။

တတ္ထ၊ ထို ၁၃-ပါးသော သံဃာဒိသိသ်ဘို့၌။ အာယသ္မန္တေ၊ ..... တို့ကို၊ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကစ္စိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.... ။ အတ္ထ.....။ ဒုတိယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာ မိ.....။ ကစ္စိ..... ။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ .... ။ တတိယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာမိ..... ။ ကစ္စိ .... ။ ပရိသုဒ္ဓါ .... ။ အတ္ထ..... ။ ဧတ္ထ၊ . ဤသံဃာဒိသိသ်၌။ အာယ သ္မန္တော၊ ..... တို့သည်။ ယသ္မာ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ တသ္မာ..... ။ တုဏှိ.....။ အသိ .... ။ ဇေဝံ..... ။ ဇေတံ..... ။ ဓာရယာမိ၊ ငါသိ၏။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားအစဉ်ဖြင့်။ တတိယော.....။ သံဃာဒိသေ သုဒ္ဓေသော၊ သံဃာဒိသိသ် ပြခြင်းသည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

ဤသံဃာဒိသိသ်သုံကြိတ် မေးခြင်းအဆုံး၌ သံဃာဒိသိသ်ရှိ လျက် ထင်စွာမပြုဘဲ ဆိတ်ဆိတ်နေလျှင် သမ္ပဇာန မုသာဝါဒ ဖြစ်၏။ ဒုက္ကန့်သင့်၏။ အန္တရာယ်ဖြစ်၏။ ။ သိလျက်ဖုံးပုံကား အာပတ်သင့်၏။ အာပတ်ဟု မှတ်၏။ (၂) ပကတတ်ဟုတ်၏။ ပက တတ်ဟု မှတ်၏။ (၂) အန္တရာယ်ကင်း၏။ အန္တရာယ်ကင်းသည် ဟု မှတ်၏။ (၂) ဒေသနာကြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ စွမ်း နိုင်သည် ဟု မှတ်၏။ (၂) ဖုံးလို၏။ ဝန်ချ၍အရုဏ်တက်အောင်ဖုံ ၏။ (၂) ဤလက္ခဏာဆယ်ပါးဖြင့် ဖုံးမှ ဖုံးသည်မည်၏။ ပရိဝါသ်ထိုက် ၏။ ဤလက္ခဏာဆယ်ပါးကို အလေးမပြုဘဲ ပရိဝါသ်ရက်များ စွာကျင့်ခြင်းသည် လန္တိဘို့အတွက် အပိုပင်ပန် ဖြစ် ၊ သဒ္ဓါလွန် ၍ ဉာဏ်လျော့ခြင်းသာတည်း။ အချို့ကား ပင်ပန်းပါစေ ဂရု အရာ၌တည်လိုသည်ဟု ဆိုဟတ်သေ ၏။ လက္ခဏာဆယ်ပါး မှတ်သာ ခြင်း၌ကား ဂရုပြော၍ ဝိနည်းဉာဏ်လျော့ကုန်၏။ ။

အာပတ်အနည်းငယ်ကို အများဟုဆိုအံ့၊ မဖုံးသည်ကို ဖုံးသည် ဟုဆိုအံ့၊ ရက်အနည်းငယ်ဖုံးကို ရက်များများဖုံးဟုဆိုအံ့-အပြစ် မရှိ။ ပရိဝါသ်ဒဏ်သား ကျင့်ဝတ်-၉၄။ မာနတ်ဒဏ်သား ကျင့် ဝတ်-၉၅။ မာနတ်ထိုက်သူ၊ အတ္တာန်ထိုက်သူ ကျင့်ဝတ်ကား-မြင် တိုင် ကြားခြင်းဝတ်များ မပါ-၈၉။ ပရိဝါသ် ပျက်ကြောင်း သုံးပါး၊ မာနတ်ပျက်ကြောင့် လေးပါးဟောသည်။ မိနည်း ဗဟုသုတ ကောင် စွာမဆည်းပူးလျှင် “ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗံ”-ကို ရည်စူးလျက် “ခလိတေ ဌာတိ” ဖြစ်လွယ်၏။

အနိယတုဒ္ဒေသ။

ဣမေခေါပနာယသုဇ္ဈော ဧဒ္ဒေ အနိယတာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသုဇ္ဈော၊.....တို့။ ဧဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါ ကုန်သော။ အနိယတာ၊ အနိ ယတ အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေခေါ ပနဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဒေသံ.....။ အာဂစ္ဆန္တိ.....။

၁။ ပဌမ အနိယတ။ ။ယောပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိံ ဇေကာ ဇေကာယ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ အလံ ကမ္မနိယေ နိသန္တံ ကပ္ပေယျ။

ယောပနဘိက္ခု.....။မာတုဂါမေန .....။ သဒ္ဓိံ .....။ ဇေကာ ဇေကာယ၊ တယောက်ချင်းချင်း။ ရဟော၊ (မျက်စိ) ဆိတ်ကွယ်သော။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ အလံကမ္မနိယေ၊ မေထုန်မှုပြုခြင်းငြိမ်သော။ အာ သနေ၊ နေရာ၌။ နိသန္တံ၊ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။

တနေံ သဒ္ဓေယျ ဝစသာ ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ တိဏ္ဍိ ဓမ္မာ နံ အညတရေန ဝဒေယျ ပါရာဇိကေန ဝါ သံဃာဒိသေသေန ဟိ ပါမိတ္တိယေန ဝါ။ နိသန္တံ ဘိက္ခု ပဋိဇာနမာနော တိဏ္ဍိ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော ပါရာဇိကေန ဝါ သံဃာဒိ သေသေန ဝါ ပါမိတ္တိယေန ဝါ။ ယေန ဝါ သာ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိကာ ဝဒေယျ တေန သော ဘိက္ခု ကာရေတဗ္ဗော၊ အယံ ဓမ္မော အနိယတော။ (မေထုနာ.....)

တမေခံ၊ ထိုရဟန်းကို။ သဒ္ဓေယျ ဝစသာ၊ ယုံကြည် အပ်သော စကားရှိသော။ ဥပါသိကာ၊ အရိယာ ဖြစ်သော ဧရိယကာမ သည်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ပါရာဇိကေနဝါ၊ ပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် ၎င်း။ သံဃာဒိသေ သေနဝါ၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ဖြင့်၎င်း။ ပါမိတ္တိယေနဝါ၊ ပါမိတ်အာ ပတ်ဖြင့်၎င်း။ တိဏ္ဍိ ဓမ္မာနံ၊ သုံးပါးသောအာပတ်တို့တွင်။ အညတရေန၊ တပါးပါးသောအာပတ်ဖြင့်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း သည်။ နိသန္တံ၊ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို။ ပဋိဇာနမာနော၊ ဝန်ခံသည် ရှိ သော်။ ပါရာဇိကေနဝါ .....။ သံဃာဒိသေသေနဝါ...။ ပါမိတ္တိယေနဝါ...။ တိဏ္ဍိ ဓမ္မာနံ.....။ အညတရေန.....။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ကုစာ... စေအပ်၏။ ယေန ဓမ္မေန၊ အကြင်အာပတ်ဖြင့်။ သဒ္ဓေယျ ဝစသာ .....။ သာဥပါသိ ကာ.....။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တေန ဓမ္မေနဝါ၊ ထိုအာပတ်ဖြင့်လည်း။ သော ဘိက္ခု၊ .... ကို။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ကုစာ... စေအပ်၏။ အယံ ဓမ္မော၊ ဤ အာပတ်သည်။ အနိယတော၊ အမြဲမရှိသောအာပတ်သည်။ ဟောတိ.....။

အင်္ဂါကို ပဌမပါရာဇိက၊ ကာယသံသဂ္ဂ၊ ရှင်ဥပနန္ဒပါမိတ် တို့ဖြင့် သိအပ်၏။ သို့ရာတွင် ရှင်ဥပနန္ဒပါမိတ်၌ အင်္ဂါမပြ။ ။ အလန္တီကိုသော်လည်း ဝန်မခံလျှင် မဆုံးဖြတ်ရ။ နေဝသုဒ္ဓ နာ သုဒ္ဓဟု ဖယ်ထားရသည်။ လန္တီတို့၌ ပဋိညာဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရ သည်။ အလန္တီတို့၌ ပဋိညာနှင့် ရှေ့နောက်စကားညီလျှင် ဆုံး ဖြတ်အပ်၏။ မြင်သူခုသမဆိုဟု ယုံကြည်ရ သော်လည်း မြင် သူ့စကားမှဖြင့် မဆုံးဖြတ်ရ။

၂။ ဘူတိယအနိယတ။ ။ နဟောဝ ခေါပန ပဋိစ္စန္တံ အာ သနံ ဟောတိ နာလံ ကမ္မနိယံ။ အလဂ္ဂ ခေါ ဟောတိ မာတု ဂါမံ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသိတုံ။ ယောပန ဘိက္ခု တထာဂ္ဂပေ အာသနေ မာတုဂါမေန သဗ္ဗိံ ဧကော ဧကာယ ရဟော နိသန္တံ ကပ္ပေယျ။

အာသနံ၊ နေရာသည်။ ပဋိစ္စန္တံ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ နဟောဝခေါပန ဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ အလံ ကမ္မနိယံ၊ မေထုန်မှ ပြုခြင်းငှါ ခံသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မာတုဂါမံ.....ကို။ ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ၊ ပုန်ရင်း ကုန်သော။ ဝါစာဟိ၊ စကားတို့ဖြင့်။ ဩဘာသိတုံ၊ ပြက်ရယ် ပြောဆို

ခြင်းငှါ။ အလဉ္စခေါပနဟောတိ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။ ယောပန
ဘိက္ခု.....တထာရှုပေ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌၊
မာတုဂါမေန.....။ သဒ္ဓိံ.....။ ဇေကာ ဇေကာယ.....။ ရဟော၊ (မျက်စိ၊
နား) ဆိတ်ကွယ်သောနေရာ၌၊ နိသန္တံ၊ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ၊
ပြုငြားအံ့။

တမေနံ သဒ္ဓေယျဝစသာ ဥပါသိကာ ဒိသ္မာ ဖ္ဋိန္ဒ ဓမ္မာနံ အည
တရေန ဝဒေယျ သံဃာဒိသေသေနဝါ ပါမိတ္တိယေနဝါ။ နိသန္တံ
ဘိက္ခု၊ ပဋိဇာနမာနော ဖ္ဋိန္ဒ ဓမ္မာနံ အညတရေန ကာရေတဗ္ဗော
သံဃာဒိသေသေနဝါ ပါမိတ္တိယေနဝါ။ ယေန ဝါ သာ သဒ္ဓေယျ
ဝစသာ ဥပါသိကာ ဝဒေယျ။ တေန သော ဘိက္ခု၊ ကာရေ
တဗ္ဗော။ အယဗ္ဗိဓမ္မော အနိယတော။ (အဒိန္နာ.....)

တမေနံ၊ ထိုရဟန်းကို။ သဒ္ဓေယျဝစသာ.....။ ဥပါသိကာ.....။
ဒိသ္မာ.....။ သံဃာဒိ သေသေနဝါ.....။ ပါမိတ္တိယေနဝါ.....။ ဖ္ဋိန္ဒဓမ္မာနံ၊
နှစ်ပါးသော အာပတ်တို့တွင်။ အညတရေန.....။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။
ဘိက္ခု၊.....သည်။ နိသန္တံ၊ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းကို။ ပဋိဇာနမာနော.....။
သံဃာဒိသေသေနဝါ.....။ ပါမိတ္တိယေနဝါ.....။ ဖ္ဋိန္ဒ ဓမ္မာနံ.....။ အည
တရေန.....။ ကာရေတဗ္ဗော.....။ ယေန ဓမ္မေန.....။ သဒ္ဓေယျဝစသာ.....။
သာဥပါသိကာ.....။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ တေန ဓမ္မေနဝါ.....။ သော
ဘိက္ခု၊.....။ ကာရေတဗ္ဗော.....။ အယဗ္ဗိ ဓမ္မော၊ ဤအာပတ်သည်လည်း။
အနိယတော.....။ ဟောတိ.....။

အင်္ဂါကို ကာယသံသဂ္ဂ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ၊ ရှင်ဥပနန္ဒ ပါမိတ်
တို့ဖြင့် သိအပ်၏။ ဝနံခံမှဆုံးဖြတ်ရသည်။ ဝနံခံလျှင် မဆုံး
ဖြတ်ရ။ ထို့ကြောင့် အာပတ်သို့တင်၍ ဆုံးဖြတ်ရန် သင့်၊ မသင့်
လက္ခဏာကိုပြခြင်းငှါ “အနိယတုဒ္ဓေသ”ကို ဟောတော်မူ
သည်ဟုဆိုကုန်၏။ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းမှတစ်ပါးရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်း
ကို ဝနံခံလျှင် မဆုံးဖြတ်ရ။ ၁၂-တောင် အတွင် သိကြားလိမ္မာ
သော မကန်း၊ မပင်းသူသာလျှင် အနာပတ္တိကရဖြစ်သည်။

နိဂုံး။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါအာယသ္မဇ္ဇော ဇေ အနိယတာဓမ္မော။
တတ္ထာယသ္မဇ္ဇော ပုစ္ဆာမိ ကမ္မိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယဗ္ဗိ

ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဇေမေဘံ ဓာရယာမိတိ။ ။အနိယတုဒ္ဒေသော စတုတ္ထော။

အာယသ္မန္တော၊.....တို့၊ဇေ.....။အနိယတာ.....။ဓမ္မော၊..... တို့ကို။ ဥဒ္ဓါဓေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည် သာတည် ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အနိယတတို့၌။ အာယသ္မန္တော.....။ပုစ္ဆာမိ.....။ကစ္စိ.....။ပရိသုဒ္ဓါ.....။အတ္ထ .....။ဒုတိယမိ.....။တတိယမိ.....။ ဇတ္ထ၊ဤအနိယတ၌။အာယသ္မန္တော .....။ပရိသုဒ္ဓါ.....။ တသ္မာ .... ။တုဏှိ.....။ အသိ.....။ဇေ..... ။ ဇေတံ.....။ဓာရယာမိ.....။ဣတိ၊ဤသို့သော စကားအစဉ်ဖြင့်။စတုတ္ထော၊ လေးခုတို့၏ပြည့်ကြောင် ဖြစ်သော။ အနိယတုဒ္ဒေသော၊ အနိယတ ပြခြင်းသည်။ သမတ္ထော.....။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဒေသ(နိဿဂ္ဂိပါမိတ်)

ဣမေခေါပနာယသ္မန္တော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မောဥဒ္ဒေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသ္မန္တော .....။တိံသ၊ သုံးဆယ်သော။ နိဿဂ္ဂိယာပါမိတ္တိယာ၊ နိဿဂ္ဂိပါမိတ် အမည်ရှိကုန်သော။ဣမေခေါပန ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဒေသံ.....။ အာဂစ္ဆန္တိ.....။

စီဝရဝဂ်။

၁။ ပဌမကထိန။ ။နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ တံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။(ထိနာ-တ၊ဆ- ၂၉။)

ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ နိဋ္ဌိတ စီဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်းကိစ္စပြီးပြီးသည်ရှိသော်။ ကထိနေ၊ ကထိန်ကို။ ဥဗ္ဘတသ္မိံ၊ နှုတ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဒဿာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက် အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး။ အတိရေကစီဝရံ၊ ပိုလွန်သောသင်္ကန်းကို။ [အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုသည်မှ ပိုလွန်သော ဝိကပ္ပနာလောက်သော သင်္ကန်းကို အဝတ်ကို ဟူလို။] ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထားအပ်၏။ တံ၊ ထို ဆယ်ရက်ကို။ အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသော။ တဿဘိက္ခုနော၊..... အား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊

စွန့်ခြင်းဝိနည်းကံရှိသော၊ ပါမိတ္တိယံ၊ ပါမိတ်အာပတ်သည်၊ ဟောတိ...။
(တနည်းကား။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ပစ္စည်းကိုလည်း စွန့်အပ်၏။ ပါမိတ္တိယံ၊
ပါမိတ်အာပတ်ကိုလည်း ကုစားအပ်၏။)

ဇာတ်ပမာဏပြည့်စုံသော မိမိသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ သင်္ကန်း
ကိုးထည်၌ပါဝင်သော သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ ပလိဗောဓှစ်ပါး ပြတ်
ခြင်း၊ အတိရေကသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ ဆယ်ရက်လွန်ခြင်း- အင်္ဂါငါး
ပါး။ ။ {ထိနာ-တ၊ ဆ ကာယဝါစာကြောင့် ကာယဝါစာမိတ္တ
ကြောင့် ကထိနသမုဋ္ဌာန်မည်၏။ အလားတူ ၂၉-အမိတ္တက။}
ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းအသက် ဆယ်ရက်အစောင့်အရှောက်
ပရိဟာရရ၏။ နိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ မှတ်ဘွယ်များလှ၏။ ကထိနနုတ်ခြင်း
ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး။ ပလိဗောဓှစ်ပါး။ ဇာတိသင်္ကန်း ၆-ထည်။ အနု
လောမ ၆-ထည်။ သုံးဆောင်သောသင်္ကန်းကိုးထည်။ ပမာဏ။
အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ၊ ဝိကပ္ပနာပြုပုံ၊ နိဿဂ္ဂိဖြစ်လျှင်စွန့်ပုံ၊ ပြန်ပေးပုံ၊
အဓိဋ္ဌာန်ကျပုံစသည်များလှ၏။ ။ နိဿဂ္ဂိဟူသမျှကို မစွန့်ဘဲ
သုံးလျှင် “ဗုတ္တံ” ။ နိဿဂ္ဂိပစ္စည်းကို မစွန့်ဘဲဒေသနာကြားလျှင်
လည်း အပ်သည် ဟု အချို့ စွဲလမ်းကုန်၏။ “ပရိဝါ” ။ ။
“နိဿဇ္ဇိတ္တာန-ဒေသေတိ၊ တေနေတံ ဣတိ ဝုတ္တံ” ဟု ဟော
သည်။ စွန့်ပြီးမှ ဒေသနာကြားရသည်ဟူလို၊ မစွန့်ဘဲဒေသနာ
ကြားလျှင် ဝိနည်းအစီအရင်မှ တခြားတည်း။

နိဿဂ္ဂိ ၃၀--တို့တွင် ရွှေငွေခံ၊ ရွှေငွေလဲ-နှစ်ခုကိုသံဃာ့
အလယ်၌သာ စွန့်ရသည်။ ပြန်မပေးရ။ အခင်းသုံးခု၊ ရက်လွန်
ဆေး-ဤလေးခုကိုတပါးပါး ထံစွန့်၊ ပြန်ပေး၊ ပကတိအတိုင်
မသုံးရ၊ နည်းတပါးဖြင့်မျှက်သုံးရသည်။ ကြွင်း ၂၄-ပါးကို တပါး
ပါး ထံစွန့်၊ ပြန်ပေး၊ သုံးစွဲရသည်။ ငါးဖွဲ့အောက် သပိတ်သိက္ခာ
ပုဒ်နှင့် သံဃာ့အလယ်စွန့် ၃-ခုရှိ၏။

၂။ ဥဒေါသိတ။ ။ နိဋ္ဌိတစိဝရသို့ တိက္ခုနာ ဥဒ္ဓိ
တသ္မိံ ကထိနေ ဧကရတ္တမ္ပိ။ စေ တိက္ခု တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝသေ
ယျ အညတြ တိက္ခုသမ္ပုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ (ထိနာ)

ဘိက္ခုနာ-ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ [သမိအနက်-တတိယာ။] နိဗ္ဗိတ
စိဝရသ္မိံ၊ သင်္ကန်းကိစ္စပြီးပြီးသည်ရှိသော်။ ကထိနေ ..... ဥက္ကတသ္မိံ၊ နှုတ်
အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဧကရတ္တမ္ပိ၊ တညဉ့် မှ
လည်း။ တိစိဝရေန၊ တိစိဝရိက်နှင့်။ စေတိပ္ပဝသေယျ၊ အကယ်၍ကင်း
၍နေငြားအံ့။ ဘိက္ခုသမ္ပတိယာ၊ ဂိလာနရဟန်းအားပေးသော သမ္ပ
တိကို။ (ဝါ။ သမ္ပတိရသော ရဟန်းကို။) အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ
ဘိက္ခုနော..... နိဿဂ္ဂိယံ ..... ပါစိတ္တိယံ ..... ဟောတိ.....။

တိစိဝရိက်အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ထားသော သင်္ကန်း
ဖြစ်ခြင်း၊ ခင်းအပ်သောကယ်နိမိတ်ခြင်း၊ သမ္ပတိ ရေခြင်း၊ ညဉ့်
ကင်းခြင်း ဝါ-အရုဏ်တက်ချိန်နှစ်တောင်ထွာ ဟတ္ထပါသ်ကင်း
ခြင်း-အင်္ဂါ လေးပါး။ ။ အဝိပ္ပဝါသ အရပ် ၁၅-ပါး၊ စွန့်ပုံ
စသည်ကို သိအပ်၏။ ပရိက္ခာရစောဇ္ဇတင်အံ့၊ ဝိကပ္ပနာပြုအံ့၊
ညဉ့်ကင်းလျှင် နိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ ထို့ကြောင့် တိစိဝရိက်အမည်
ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပိပင်ပန်း သည်ဟု
မတင်သူ များလှ၏။ ဘုရားရှင်တို့သည် အကျိုးမဲ့ အပိမပညပ်
ကုန်။ ပညပ်ခြင်းသည် ဘုရားအရာ။ လိုက်နာခြင်းသည် သာဝ
ကအရာဟု သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတတို့ နှလုံးသွင်းကုန်၏။

၃။ တတိယကထိန။ ။ နိဗ္ဗိတစိဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥက္က
တသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အကာလစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဒိုဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပဒိုဂ္ဂဟေတွာ နိပ္ပ
မေဝ ကာရေတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခုနာ ဘိက္ခုနော၊ ..... ၏။ နိဗ္ဗိတစိဝရသ္မိံ ..... ကထိနေ .....
ဥက္ကတသ္မိံ ..... ဘိက္ခုနော ပနေဝ၊ ရဟန်းအား သာလျှင်၊ အကာလ
စိဝရံ၊ အခါမဲ့ရသောသင်္ကန်းသည်။ [ဝိကပ္ပနာလောက်အဝတ်ဟူလို။]
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ အာကင်္ခမာနေန၊ အလိုရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ .....
သည်။ ပဒိုဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ခံယူအပ်၏။ ပဒိုဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံယူပြီး၍။ နိပ္ပမေဝ၊
လျှင်စွာသာလျှင်။ (ဝါ၊ ဆယ်ရက်အတွင်း၌ သာလျှင်။) ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြီး
အောင် ပြုစေအပ်၏။

နောစဿ ပါရိပူရိ၊ မာသပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တံ စိဝရံ
 နိက္ခိတဗ္ဗံ ဦနဿ ပါရိပူရိယာ သတိယာ ပစ္စာသာယ။ တတော
 စေ ဥတ္တရိ နိက္ခိပေယျ သတိယာပိ ပစ္စာသာယ။ နိဿဂ္ဂိယံ
 ပါစိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ပါရိပူရိ၊ ပြည့်စုံလုံလောက်ခြင်းသည်။ နောစဿ၊ အကယ်၍ မဖြစ်
 ငြားအံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ တံစိဝရံ၊ .....ကို။ မာသပရမံ၊ တလ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ ဦနဿ၊ ယုတ်သော သင်္ကန်း
 ကို။ ပါရိပူရိယာ၊ ပြည့်စုံစေခြင်းငှါ။ ပစ္စာသာယ၊ သင်္ကန်းလျှော့ပုဆိုး
 ရနိုးခြင်းသည်။ သတိယာ၊ ရှိလတ်သော်။ နိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။
 ပစ္စာသာယ၊ .....ရနိုးခြင်းသည်။ သတိယာပိ၊ ရှိသော်လည်း။ တတော၊
 ထိုတလထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေနိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ထားငြား
 အံ့၊ တဿဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ..။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ပဌမကထိနက္ခေသ္မိ အင်္ဂါငါးပါး တလလွန်ခြင်းမျှထူး၏။ ။
 စိဝရ ကာလတလ၊ ဝါ၊ ငါးလ၏ ပြင်ပဋိရသော သင်္ကန်းသည်
 “အကာလစိဝရ” မည်၏။ သင်္ကန်းရကြောင်း မာတိကာရှစ်ပါး
 သိမ် ၁၅ ပါး သိအပ်၏။ “ပစ္စာသာ” ဟူသည် လှူဦးမည်ဟု
 လျှောက်ထားခြင်းသည်ကြောင့် ကေနရလတ္တံ့ဟု ဖြစ်သော
 တောင့်တခြင်းတည်း။ မူလသင်္ကန်းပါး၍ ပစ္စာသာသင်္ကန်းထူ၍
 စပ်မချုပ်လိုလျှင် တလထားနိုင်၏။ နောက်ရသော ပစ္စာသာနှင့်
 တလ အတွင်းပြီးအောင်ပြုရသည်။ မရလျှင် ပရိက္ခာရစောဠ
 တင်ရသည်။ တနည်း ထိုမူလကို ပရိက္ခာရတင်၍ ပစ္စာသာကို
 မူလပြုလျှင် နောက်ပစ္စာသာရှိအံ့-တလထားနိုင်၏။ ပစ္စာသာ
 ရှိလျှင် မပြီးသေးသောသင်္ကန်း အသက်တလရှိ၏။

၄။ ပုရာဏစိဝရ။ ။ ယောပနဘိက္ခု အညာတိကာယ
 ဘိက္ခုနိယာ ပုရာဏစိဝရံ ဓောဝါပေယျ ဝါ ရဇာပေယျ
 ဝါ အာကောဇာပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ အညာတိကာယ၊ အမျိုးမတော်သော။ ဘိက္ခု
 နိယာ၊ ဘိက္ခုနိကို။ ပုရာဏစိဝရံ၊ သင်္ကန်းဟောင်းကို။ ဓောဝါပေယျဝါ၊

ဖွပ်မူလည်းဖွပ်စေငြားအံ့။ရဇာပေယျဝါ၊ ဆိုးမူလည်းဆိုးစေငြားအံ့။
အာကောဇာပေယျဝါ၊ နယ်မူလည်း နယ်စေငြားအံ့။ တဿဘိက္ခူ
နော.....။နိဿဂ္ဂိယံ.....။ပါစိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

သင်္ကန်းဟောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ၁၂-တောင် ဥပစာရအတွင်း၌
တည်လျက်အမျိုးမတော်သော ဥဘတော ဥပသမ္ပန္နဘိက္ခူနီ။
ကို စေခိုင်းခြင်း၊ ထိုဘိက္ခူနီ၏ ဖွပ်ဆိုးနယ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။
၁၂-တောင်သည် ဒဿနူပစာ၊ သဝနူပစာလည်း မည်၏။
တကြိမ်မျှဝတ်ရုံခြင်း၊ အယုတ်ဆုံး ပခုံး၌တင်ခြင်းဖြင့် သင်္ကန်း
ဟောင်းမည်၏။ဧကတော ဥပသမ္ပန္နဘိက္ခူနီကို စေခိုင်းလျှင်
“ဒုက္ကန္တ”။သင်္ကန်း။နိဿိဒ်၊ အိပ်ရာခင်းမှတစ်ပါး ဖွပ်ခိုင်းအံ့-အနာ
ပတ္တိ၊နိဿိဒ်၊ အိပ်ရာခင်းကား “ဒုက္ကန္တဝတ္ထ”။

၅။ စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏ။ ။ယောပနဘိက္ခူ အညာတိကာ
ယ ဘိက္ခူနိယာ စိဝရံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ။ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ
နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။(သဉ္စာ...)

ယောပနဘိက္ခူ.....။ အညာတိကာယ.....။ ဘိက္ခူနိယာ.....။နီ၏။
ဟတ္ထတော၊လက်မှ၊စိဝရံ၊.....ကို။ ပဋိဂ္ဂဏေယျ၊ခံယူငြားအံ့။ ပါရိဝတ္တ
ကာ၊လဲလှယ်ခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။တဿဘိက္ခူနော.....။ နိဿဂ္ဂိ
ယံ.....။ပါစိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

ဝိကပ္ပနာလောကံသော အဝတ်ဖြစ်ခြင်း၊ လဲလှယ်သည်
မဟုတ်ခြင်း၊ အမျိုးမတော်သူ ဘိက္ခူနီ၏လက်မှယူခြင်း-အင်္ဂါ
သုံးပါး။ ။အယုတ်ဆုံး ရှိရှားသီးပိုင်းမျှပေး၍၎င်း၊ ပေးမည်ဟု
နှလုံးပြု၍၎င်း ယူလျှင် လဲလှယ်သည်မည်၏။ တတောင်ထွာ x
တထွာခွဲရှိလျှင်ဝိကပ္ပနာလောကံ၏။စိဝရမည်၏။

၆။ အညာတကဗိညတ္တိ။ ။ယောပန ဘိက္ခူ အညာ
တကံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတာနိံ ဝါ စိဝရံ ဝိညာပေယျ
အညတြ သမယော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော
အန္တိန္တံ စိဝရော ဝါ ဟောတိ ဘိက္ခူ၊နဋ္ဌစိဝရော ဝါ။အယံတတ္ထ
သမယော။(သဉ္စာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....အညာတကံ၊ အမျိုးမတော်သော။ ဂဟပတိ ဝါ၊ ဒါယကာသို့ရင်း။ ဂဟပတာနိ ဝါ၊ ဒါယိကာမသို့ရင်း။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ စိဝရံ၊ ...ကိုးဝိညာပေယျ၊ တောင်းငြားအံ့။ သမယော၊ အခါကို။ အညတြ..... တဿဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းတောင်းရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သမယော၊ အခါတည်း။ ဘိက္ခု၊ .....သည်။ အန္တိန္ဒစိဝရောဝါ၊ ခိုးသူလုယက်အပ်သော သင်္ကန်းရှိသည်ရင်း။ နဋ္ဌစိဝရောဝါ၊ ပျောက်ပျက်သော သင်္ကန်းရှိသည်ရင်း။ ဟောတိ.....။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ကန်းတောင်းရာ၌။ သမယော၊ အခါတည်း။

ဝိကပ္ပနာလောကံသော အဝတ်ဖြစ်ခြင်း၊ အခါနှစ်ပါးမရှိခြင်း၊ အမျိုးမတော်သူထံတောင်းခြင်း၊ တောင်း၍ရခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ သံဃိကဘိတ်ရာ၌ သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံထက်မလွန်အောင် ပမာဏသိ၍တောင်းအပ်၏။ ပုဂ္ဂလိကဘိတ်ရာ၌ အလိုရှိတိုင်း တောင်းအပ်၏။ “အညဿတ္တာယ၊ သူတပါးအလို့ငှါ” တောင်းရာ၌ ထိုသူတပါး၏ ဉာတက၊ ပဝါရိတထံ ထိုသူတပါး၏ အလို့ငှါ တောင်းသူအား အနာပတ္တိဟုဖွင့်သည်။ ။ ဆွမ်းနှင့်သင်္ကန်း၌ နိမိတ်၊ ဩဘာ၊ ပရိကထာ၊ ဝိညပ်-လေးပါးလုံးမအပ်။ ကျောင်း၌ ဝိညပ်တခုသာမအပ်။ ဆေး၌ ဂိလာနလေးပါးလုံး အပ်သည်။ ဝိညပ်သင်္ကန်း နိဿဂ္ဂိကာ၊ စွန့်ခြင်းဖြင့် ဝိနည်းကံပြုပြီးလျှင် အပ်သေး၏။

၇။ တတုတ္တရီ။ ။ တဇ္ဇေ အညာတကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ ဗဟူဟိ စိဝရေဟိ အဘိဟဋ္ဌု ပဝါရေယျ၊ သန္တရုတ္တရပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ၊ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒယေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ.....)

တံ၊ ထို သင်္ကန်းလုယက်၊ ပျောက်ပျက်သော) ရဟန်းကို။ အညာတကော၊ .....သော။ ဂဟပတိ ဝါ၊ .....သည်ရင်း။ ဂဟပတာနိ ဝါ၊ .....သည်ရင်း။ ဗဟူဟိ၊ များစွာကုန်သော။ စိဝရေဟိ၊ သင်္ကန်းတို့ဖြင့်။ အဘိဟဋ္ဌု၊ ခံယူမိမ့်သောငှါ။ ဝါ၊ ရှေ့ဆောင်၍။ စေပဝါရေယျ၊ အကယ်၍ ဘိတ်ငြားအံ့။ တေနဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ တတော၊ ထိုဘိတ်သော

သင်္ကန်းမှ။သ+န္တရံ+တ္တရ+ပရမံ။ သင်းပိုင်နှင့်+တကွ+ ကိုယ်ရုံ+
အတိုင်းအရှည်ရှိသော။စိဝရံ။...ကို။သာဒိတဗ္ဗံ။သာယာအပ်၏။တတော၊
ထိုထက်၊ဥတ္တရိ၊အလွန်၊ စေသာဒယေယျ၊ အကယ်၍သာယာငြားအံ့။
တဿဘိက္ခုနော.....နိဿဂ္ဂိယံ.....ပါဏိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သင်းပိုင် ကိုယ်ရုံထက်လွန်ခြင်း၊ လုယက် ပျောက်ပျက်ဟူ
သောအကြောင်းရှိခြင်း၊အမျိုးမတော်သူထံတောင်းခြင်း၊တောင်း
၍ရခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။အဘိ+ဟရ+တုံ-ရဋ္ဌုပြု။အဘိ
ဟဋ္ဌု-ပြီး၏။ဂဏ္ဍိတုံအနက်၊တနည်းအဘိ+ဟရ+တွာ-ရဋ္ဌုပြု။
ပြု။အဘိဟဋ္ဌုပြီး၏။ အဘိဟရိတွာအနက်။ အဘိဟရုဟူ၍
လည်းရှိတတ်၏။ ။အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သင်္ကန်းသုံးထည်သာရှိသူ
သုံးထည်ပျောက်အံ့။ နှစ်ထည်ခံယူအပ်၏။ နှစ်ထည်ပျောက်-
တထည်ယူ၊တထည်ပျောက် မယူရ၊နှစ်ထည်သာရှိသူနှစ်ထည်
ပျောက်-နှစ်ထည်ယူ၊တထည်ပျောက်-တထည်ယူ၊ တထည်
သာရှိသူပျောက်အံ့ နှစ်ထည်ယူ။ ဤသို့အဘိဟတသင်္ကန်းမှ ယူ
ရာ၌ နှစ်ထည်ပြည့်ရုံထက်မပိုစေရ။ ။ဝေဒိယတိ ရှိသကဲ့သို့
သာဒိယေယျရှိသင့်၏ဟု အချို့ဆိုသည်။ မောဂ္ဂလာန်၌ ကာရိတ်
ကို ဣယင်ပြု၍ ဝေဒိယတိဟုဆိုသည်။ ဤ၌ကာရိတ်မဟုတ်။
သဒ အဿာဒနေ။ဓု-သာဒေတိ၊သာဒယတိစသည်။ထို့ကြောင့်
သာဒယေယျ-သာသင့်သည်ဟု သဒ္ဓါဆရာတို့ ဆုံးဖြတ်ကုန်၏။

၈။ ဥပက္ခဋ္ဌ။ ။ဘိက္ခုပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ အညာတကဿ
ဂဟပတိဿ ဝါဂဟပတာနိယာ ဝါ စိဝရစေတာပန္နံ ဥပက္ခဋ္ဌံ
ဟောတိ ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန စိဝရံ စေတာပေတွာ
ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စိဝရေန အစ္စ္ဓာဒေဿာမီတိ။

ဘိက္ခုပနေဝ၊.....ကိုသာလျှင်၊ဥဒ္ဓိဿ၊ရည်၍၊အညာတကဿ .....။
ဂဟပတိဿဝါ၊ဒါယကာသည်၎င်း။ ဂဟပတာနိယာဝါ၊...မသည်၎င်း။
စိဝရစေတာပန္နံ၊သင်္ကန်းဘိုးကို။[ကပ္ပိယ၊ အကပ္ပိယ-အဘိုးကိုဟူလို။]
ဥပက္ခဋ္ဌံ၊ စီရင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊.....။ ဣမိနာစိဝရစေတာပန္နေန၊
ဤသင်္ကန်းဘိုးဖြင့်။စိဝရံ၊.....ကို။စေတာပေတွာ၊ဝယ်၍။ဝါ၊လဲငှယ်၍။

ဣတ္ထန္ဒာမံ၊ ဤအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု၊ .....ကို၊ စိဝရေန၊ .....ဖြင့်၊ အစ္ဆာဒေဿာမိ၊ လှူအံ၊ (ဝါ၊ ဖုံးလွှမ်းအံ၊) ဣတိ၊ .....၊ ဥပက္ခဏံ၊ .....၊ ဟောတိ .... ။

တကြ စေသောဘိက္ခု၊ ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါဒိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ သာဓုဝတ မံအာယသ္မာ ဣမိနာ စိဝရစေတာပဇ္ဇေန ဇေရူပံ ဝါဇေရူပံ ဝါစိဝရံစေတာပေတွာ အစ္ဆာဒေဟိတိ ကလျာဏကမျတံ ဥပါဒါယ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဉ္ဇာ.....)

တကြ၊ ထိုစီရင်သောအိမ်သို့၊ သောဘိက္ခု၊ .....သည်၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌၊ အပ္ပဝါဒိတော၊ ဘိတ်အပ်သူမဟုတ်ဘဲ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍၊ စိဝရေ၊ .....၌၊ ဝိကပ္ပံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ ရောက်ငြားအံ၊ အာယသ္မာ၊ အသက်ရှည်လတ္တံ့သော ဒါယကာ၊ သာဓု၊ ငါတောင်းပန်၏။ ဝတ၊ စင်စစ်။ (ဝါ၊ ကြံစည်အောက်မေ့ပါလော။) မံ၊ ငါ့ကို၊ ဣမိနာစိဝရစေတာပဇ္ဇေန၊ ..... ဖြင့်၊ ဇေရူပံဝါ ဇေရူပံဝါ၊ ဤသို့ ဤသို့ (ရှည်ပြန့်ထူချော) သဘောရှိသော၊ စိဝရံ၊ .....ကို၊ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်၍၊ အစ္ဆာဒေဟိ၊ လှူလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကလျာဏကမျတံ၊ ကောင်းသည်၌ အလိုရှိခြင်းကို၊ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍၊ ဝိကပ္ပံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့၊ စေအာပဇ္ဇေယျ၊ .....၊ တဿဘိက္ခုနော၊ .....၊ နိဿဂ္ဂိယံ၊ .....၊ ပါမိတ္တိယံ၊ .....၊ ဟောတိ၊ .....။

သင်္ကန်း၌ အလွန်ကိုအလိုရှိခြင်း၊ အမျိုးမတော်သူထံတောင်းခြင်း၊ တောင်း၍ရခြင်း - အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းဘိုးသည် ရွှေငွေစသောနိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ပုလဲပတ္တမြားစသော ဒုက္ကန့်ဝတ္ထု၊ ဝါဂွမ်း၊ ချည်စသောကပ္ပိယဝတ္ထု - ဟု ပစ္စည်းသုံးမျိုးလုံးဖြစ်၏။ ဖုံးလွှမ်းအံဟူသည် ထိုကလခေတ်သုံးစကားဖြစ်၏။ အဘယ်သို့သောသင်္ကန်းကို အလိုရှိပါသနည်းဟု မမေးအပ်သော ရဟန်းသည် ဘိတ်အပ်သူမဟုတ်။ စေတာပေတ္တိ - ပရိဝတ္တေန္တိဇေတနာတိ စေတာပနံ - နအာဂုံဖြင့် စေတာပနံ - ဟု ဝိနည်းဋီကာဖွင့်သည်။

၉။ ခုတိယဥပက္ခဏံ။ ။ ဘိက္ခု၊ ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ဥဘိန္နံ အညာတကာနံ ဂဟပတိနံ ဝါ ဂဟပတာနိနံ ဝါ ပစ္စေကစိဝရ

စေတာပန္နာနိ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ ဣမေဟိ မယံ ပစ္စေက
 စိဝရစေတာပန္နေဟိ ပစ္စေကစိဝရာနိ စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္ဒာ
 မံ ဘိက္ခု၊ စိဝရေဟိ အစ္စ္စာဒေဿာမာတိ။ တတြိ စေသော
 ဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ
 အာပဇ္ဇေယျ သာရဝတ မံ အာယသ္မန္တော ဣမေဟိ ပစ္စေက
 စိဝရစေတာပန္နေဟိ ဝေရူပံ ဝါ ဝေရူပံ ဝါ စိဝရံ စေတာပေ
 တွာ အစ္စ္စာဒေထ ဥဘောဝ သန္တာ ဇေကေနာတိ ကလျာဏ
 ကမျတံ ဥပါဒါယ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။(သဇ္ဇာ.....)

ဘိက္ခုပနေဝ .... ဥဒ္ဓိဿ ..... ဥဘိန္ဒ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ အညာတကာ
 နံ၊ ...ကုန်သော။ ဂဟပတိနံဝါ၊ ...တို့သည်၎င်း။ ဂဟပတာနိနံဝါ၊ .....မတို့
 သည်၎င်း။ ပစ္စေက စိဝရ စေတာပန္နာနိ၊ အသီးသီးသော သင်္ကန်းတို့
 တို့ကို။ [ကပ္ပိယ၊ အကပ္ပိယ-ပစ္စည်းသုံးမျိုးလုံး ဟူလို၊] ဥပက္ခဋ္ဌာနိ၊
 စိရင်အပ်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ .....။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဣမေဟိ ပစ္စေက
 စိဝရစေတာပန္နေဟိ၊ ဤအသီးသီးသော သင်္ကန်းတို့တို့ဖြင့်။ ပစ္စေက
 စိဝရာနိ၊ အသီးသီးသော သင်္ကန်း တို့ကို၊ စေတာပေတွာ.....။ ဣတ္ထန္ဒာ
 မံ .....။ ဘိက္ခု .....။ စိဝရေဟိ၊ ... တို့ဖြင့်။ အစ္စ္စာ ဒေဿာမ၊ လှူကုန်အံ့။
 ဣတိ .....။ ဥပက္ခဋ္ဌာနိ .....။ ဟောန္တိ .....။ တတြိ၊ ထိုစိရင်သော အိမ်သို့။
 သော ဘိက္ခု၊ .....သည်။ ပုဗ္ဗေ .....။ အပ္ပဝါရိတော .....။ ဥပသင်္က
 မိတွာ .....။ စိဝရေ၊ ..... နှ့်။ ဝိကပ္ပံ .....။ စေအာပဇ္ဇေယျ .....။ အာယသ္မန္တော၊
 အသက်ရှည်လတ္တံ့သော ဒါယကာတို့။ သာရ .....။ ဝတ .....။ မံ .....။
 ဣမေဟိ ပစ္စေက စိဝရစေတာပန္နေဟိ .....။ ဝေရူပံဝါ ဝေရူပံဝါ .....။
 စိဝရံ .....။ စေတာပေတွာ .....။ ဥဘောဝ၊ နှစ်ဦးလုံးတို့သည် သာလျှင်။
 သန္တာ၊ ထင်ထင်ရှားရှား။ ဇေကေန၊ တပေါင်းထည်း။ အစ္စ္စာဒေထ၊ လှူ
 ကုန်လော။ ဣတိ .....။ ကလျာဏကမျတံ .....။ ဥပါဒါယ .....။ ဝိကပ္ပံ .....။
 စေ အာပဇ္ဇေယျ .....။ တဿ ဘိက္ခုနော .....။ နိဿဂ္ဂိယံ .....။ ပါမိတ္တိယံ။
 ဟောတိ .....။

ရှေးသိက္ခာပုဒ်နှင့် အင်္ဂါတူ၏။ ရှေးသိက္ခာပုဒ်၏ အနုပညာ
 ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ တဦးကိုနှိုင်းစက်သလို နှစ်ဦးကိုနှိုင်းစက်၏။ အများ
 ကိုနှိုင်းစက်လျှင်လည်း ဤအာပတ်ပင်တည်း။

၁၀။ ရာဇ။ ။ဘိက္ခု ပနေဝ ဥဒ္ဓိဿ ရာဇာ ဝါ ရာဇ
ဘောဂေါ ဝါ ဗြဟ္မဏော ဝါ ဂဟပတိကော ဝါ ဒူတေန စိဝရ
စေတာပန္နံ ပဟိဏေယျ။ ဣမိနာ စိဝရစေတာပန္နေန စိဝရံ
စေတာပေတွာ ဣတ္ထန္နာမံ ဘိက္ခု စိဝရေန အစ္စာဒေဟိတိ။
သော စေဒူတော တံ ဘိက္ခု ဥပသင်္ကမိတွာ ဇေဝံ ဝဒေယျ။
ဣဒံ ခေါ ဘန္တေ အာယသ္မန္တံ ဥဒ္ဓိဿစိဝရစေတာပန္နံ အာဘ
တံ၊ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယသ္မာ စိဝရစေတာပန္နန္တိ။

ဘိက္ခုပနေဝ.....။ ဥဒ္ဓိဿ.....။ ရာဇာဝါ၊ မင်းသည်၎င်း။ ရာဇဘော
ဂေါဝါ၊ မင်း၏အမတ်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မဏောဝါ၊ ပုဏ္ဏားသည် ၎င်း။
ဂဟပတိကောဝါ၊ သူကြွယ်သည်၎င်း။ ဒူတေန၊ တမန်ဖြင့်။ စိဝရစေ
တာပန္နံ၊ သင်္ကန်းဘိုးငွေကို။ [အကပ္ပိယတမျိုးကိုသာဟူလို။] ပဟိဏေ
ယျ၊ စေရာ၏။ ဣမိနာစိဝရစေတာပန္နေန၊ ဤသင်္ကန်းဘိုးငွေဖြင့်။ စိဝ
ရံ၊.....ကို။ စေတာပေတွာ.....။ ဣတ္ထန္နာမံ..... ။ ဘိက္ခု.....။ စိဝရေန.....။
အစ္စာဒေဟိ၊ လှူချေလော။ ဣတိ.....။ ပဟိဏေယျ၊ စေရာ၏။ သောဒူ
တော၊ ထိုတမန်သည်။ တံ ဘိက္ခု၊ .....သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ.....။ ဇေဝံ.....။
ဝေဝဒေယျ၊ အကယ်၍ဆိုငြားအံ့။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာယသ္မန္တံ၊
အရှင်ဘုရားကို။ ဥဒ္ဓိဿ.....။ ဣဒံခေါ စိဝရစေတာပန္နံ၊.....ငွေကို။ အာ
ဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ အာယသ္မာ၊.....သည်။ စိဝရစေတာပန္နံ၊.....
ငွေကို။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ ခံယူတော်မူပါလော။ ဣတိ.....။ ဝေဝဒေယျ၊.....အံ့။

တေန ဘိက္ခုနာ သောဒူတော ဝေမဿဝစနိယော န ခေါ
မယံ အာရသော စိဝရစေတာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ စိဝရဉ္စ ခေါ
မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ ကာလေန ကပ္ပိယန္တိ။ သော စေ ဒူတော
တံ ဘိက္ခု ဇေဝံ ဝဒေယျ။ အတ္ထိ ပနာယသ္မတော ကောစိ
ဝေယျာဝစ္စကရေတိ။

တေန ဘိက္ခုနာ၊.....သည်။ သောဒူတော၊.....ကို။ ဇေဝံ.....။ ဝစနိ
ယော.....။ အဿ-ဟောတိ.....။ ။ အာရသော၊ ဒါယကာ။ မယံ .....။
စိဝရစေတာပန္နံ၊ .... ငွေကို။ နခေါ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ မခံကုန်။ ကာလေန၊
အလိုရှိသောအခါ၌။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သော။ စိဝရဉ္စခေါ၊ .....ကိုသာလျှင်။
ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ ခံကုန်၏။ ဣတိ.....။ ဝစနိယော.....။ အဿ-ဟောတိ.....။

သော နုတော၊.....သည်။ တံ ဘိက္ခု၊.....ကို။ ဇေဝံ.....စေဝဒေယျ၊
အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ အာယသ္မတော၊ .....အား။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်
သော။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူသည်။ အတ္ထိ
ပန၊ ရှိပါ၏လော။ ဣတိ.....စေဝဒေယျ၊.....အံ့။

စိဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော နိဗ္ဗိသိ
တဗ္ဗော အာရာမိကော ဝါ ဥပါသကော ဝါ ဇေသောခေါ အာရ
သော ဘိက္ခုနံ ဝေယျာဝစ္စကရောဟိ။ သောဗေ နုတော တံ
ဝေယျာဝစ္စကရံ သညာပေတွာ တံဘိက္ခု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဇေဝံဒေယျ ယံခေါ ဘန္တေ အာယသ္မာ ဝေယျာဝစ္စကရံ နိဗ္ဗိသိ။
သညတ္တော သော မယာ ဥပသင်္ကမာယသ္မာ ကာလေန၊
စိဝရေန တံ အတ္ထာဒေသတိတိ။

ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ စိဝရတ္ထိကေန၊ သင်္ကန်းဖြင့်အသိုက်
သော။ ဘိက္ခုနာ၊.....သည်။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊.....ကို။ နိဗ္ဗိသိတံဗ္ဗော၊
ညွှန်းအပ်၏။ အာရာမိကောဝါ၊ အရံစောင့်ကုသင်း။ ဥပါသကောဝါ၊
သီတင်းသည်ကိုကုသင်း။ အာရသော၊ ဒါယကာ။ ဇေသောခေါ၊ ဤသူသည်။
ဘိက္ခုနံ၊.....တို့၏။ ဝေယျာဝစ္စကရော၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုသောသူ
ဖြစ်၏။ ဣတိ .....နိဗ္ဗိသိတဗ္ဗော .....သော နုတော..... တံ ဝေယျာဝစ္စ
ကရံ၊.....ကို။ သညာပေတွာ၊ သိစေ၍။ တံဘိက္ခု၊.....ဥပသင်္ကမိတွာ...။
ဇေဝံ.....စေဝဒေယျ၊.....အံ့။ ဘန္တေ .....အာယသ္မာ.....ယံခေါ ဝေယျာ
ဝစ္စကရံ.....နိဗ္ဗိသိ၊ ညွှန်းပြီ။ သော၊ ထိုသူကို။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။
သညတ္တော၊ သိစေအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ.....ကာလေန၊ အလို ရှိသော
အခါ၌။ ဥပသင်္ကမတု၊ ချဉ်းကပ်တော် မူပါလော။ တံ၊ အရှင်ဘုရား
ကို။ စိဝရေန၊ .....ဖြင့်။ အတ္ထာဒေသတိ၊ လှူလှူ၍။ ဣတိ..... စေဝဒေ
ယျ၊.....အံ့။

စိဝရတ္ထိကေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ ဝေယျာဝစ္စကရော ဥပ
သင်္ကမိတွာ ဧတ္ထိက္ခတ္တံ စောဒေတဗ္ဗော သာရေတဗ္ဗော
အတ္ထော မေ အာရသော စိဝရေနာတိ။ ဧတ္ထိက္ခတ္တံ စောဒိယ
မာနော သာရိယမာနော တံ စိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ။ ဣစ္ဆေတံ
ကုသလံ။ နော စေ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ စတုက္ခတ္တံ ပဉ္စက္ခတ္တံ

ဆက္ကတ္တုပရမံ တုဏှိဘူတေန ဥဒ္ဓိဿ ဌာတဗ္ဗံ။ စတုက္ကတ္တု
ပဉ္စက္ကတ္တု၊ ဆက္ကတ္တုပရမံ တုဏှိဘူတော ဥဒ္ဓိဿ တိဋ္ဌမာနော
တံစိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ။ ဣန္ဒေတံ ကုသလံ။ တတောစေ
ဥတ္တရိ ဝါယာမမာနော တံ စိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ။ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါမိတ္တိယံ။

ဘိက္ခဝေ.....။ စိဝရတ္ထိကေန.....။ ဘိက္ခုနာ.....။ ဝေယျာဝစ္စက
ရော၊ ..... သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ.....။ ဧတ္တိက္ကတ္တု၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်။ စော
ဒေဘဗ္ဗော၊ တောင်းအပ်၏။ သာရေတဗ္ဗော၊ သတိပေးအပ်၏။ အာရ
သော.....။ မေ၊ ငါ့အား။ စိဝရေန၊ .....ဖြင့်။ အတ္ထော၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် တောင်းအပ် သတိပေးအပ်၏။ ဧတ္တိက္ကတ္တု၊ .....။
စောဒီယမာနော၊ တောင်းအပ်သည်ရှိသော်။ သာရိယမာနော၊ သတိ
ပေးအပ်သည်ရှိသော်။ တံ စိဝရံ၊ .....ကို။ စေအဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ အကယ်
၍ ပြီးစေခြားအံ့။ ဣန္ဒေတံ၊ ဤသို့ပြီးစေခြင်းသည်။ ကုသလံ .....။ နော
စေ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ အကယ်၍ မပြီးစေခြားအံ့။ စတုက္ကတ္တု၊
ပဉ္စက္ကတ္တု၊ ဆက္ကတ္တုပရမံ၊ လေးကြိမ် ငါးကြိမ် ခြောက်ကြိမ် အတိုင်း
အရှည် ရှိသည်တိုင်အောင်။ တုဏှိဘူတေန၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသူ ဖြစ်၍။
ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ဌာတဗ္ဗံ၊ ရပ်အပ်၏။ [မေးလျှင် အသင်သိလေလော-
ဤမျှသာ ဆိုအပ်၏။] စတုက္ကတ္တု၊ ပဉ္စက္ကတ္တု၊ ဆက္ကတ္တုပရမံ.....။ တုဏှိ
ဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသူဖြစ်၍။ ဥဒ္ဓိဿ.....။ တိဋ္ဌမာနော၊ ရပ်သည်
ရှိသော်။ တံ စိဝရံ.....။ အဘိနိပ္ပါဒေယျ.....။ ဣန္ဒေတံ.....။ ကုသလံ.....။
တတော၊ ထိုသုံးကြိမ်တောင်းခြင်း ခြောက်ကြိမ်ရပ်ခြင်းထက်။ ဥတ္တရိ၊
အလွန်။ ဝါယာမ မာနော၊ အားထုတ်သည်ဖြစ်၍။ တံ စိဝရံ.....။ စေ
အဘိနိပ္ပါဒေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ .....။

နောစေ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ယတဿ စိဝရစေတာပန္နံ အာဘ
တံ၊ တတ္ထ သာမံ ဝါ ဂန္တဗ္ဗံ၊ နူတော ဝါ ပါဟေတဗ္ဗော၊ ယံ
ခေါ တုဋ္ဌေ အာယသ္မန္တော ဘိက္ခု၊ ဥဒ္ဓိဿ စိဝရစေတာပန္နံ
ပဟိဏိတ္ထ။ န တံ တဿဘိက္ခုနော ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနုဘော
တိ၊ ယုဉ္ဇန္တာယသ္မန္တော သကံ၊ မာဝေါသကံ ဝိနဿာတိ
အယံ တတ္ထ သာမိမိ(သဗ္ဗာ.....)။ «စိဝရဝဂ္ဂေါ ပဋ္ဌမော။

နောစေ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊.....အံ။ ယတော၊ အကြင်သူထံမှ။ အဿ၊
ထိုရဟန်းအား။ စိဝရစေတာပန္နံ.....။ အဘတံ၊ ဆောင်အပ်၏။ တတ္ထ၊
ထိုသူထံသို့။ သာမံဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်း။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားအပ်၏။
ဒုတောဝါ၊ တမန်ကိုမူလည်း။ ပါဟေတဗ္ဗော၊ စေအပ်၏။ အာ
ယသ္မန္တော၊ ဒါယကာတို့။ တုမှေ၊ သင်တို့သည်။ ယံခေါဘိက္ခု၊.....။
ဥဒ္ဓိဿ.....။ စိဝရစေတာပန္နံ၊.....ငွေကို။ ပဟိဏိတ္ထ၊ စေကြကုန်ပြီ။
တံ၊ ထိုသင်္ကန်းဘိုးငွေသည်။ တဿဘိက္ခုနော၊.....အာ။ ကိဒ္ဓိအတ္ထံ၊
တစုံတခုသောအကျိုးကို။ န အနုဘောတိ၊ မပြီးစေ။ အာယသ္မန္တော၊
ဒါယကာတို့သည်။ သကံ၊ မိမိဥက္ကာကို။ ယုဇ္ဈန္တု၊ တောင်းကြကုန်လော။
ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သကံ၊ မိမိဥက္ကာသည်။ မာဝိနဿ၊ ပျောက်စီး ပါစေ
သတည်း။ ဣတိ.....။ သာမံဝါ.....။ ဂန္တဗ္ဗံ.....။ ဒုတောဝါ.....။ ပါဟေ
တဗ္ဗော.....။ အယံ၊ ဤသို့ကိုယ်တိုင်သွားခြင်း တမန်စေခြင်းသည်။ တတ္ထ၊
ထိုသင်္ကန်းကို မပြီးစေရန္တံ။ သာမိမိ၊ ကျင့်ဝတ်တည်း။ ။ပဌမော၊
ရှေးဦးစွာသော။ စိဝရဝဂ္ဂေါ၊ စိဝရဝဂ်သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးပြီ။

ရဟန်းညွှန်းကပ္ပိယဖြစ်ခြင်း၊ သင်္ကန်းဘိုးငွေကိုတမန်အပ်နှံ
ခြင်း၊ အကြိမ်လွန်၍အားထုတ်ခြင်း၊ အားထုတ်၍ရခြင်း-အင်္ဂါ
လေးပါး။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်၌ သင်္ကန်းဘိုးသည် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊
ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနှစ်မျိုးသာ။ ကပ္ပိယဝတ္ထုမဟုတ်။ ကပ္ပိယညွှန်းသော
အခါ ဤသူအားပေးလိုက်ဟု မဆိုအပ်။ ကပ္ပိယရှိပါသလားဟု
မမေးဘဲလည်း မညွှန်းအပ်။ တကြိမ်တောင် နှင့် နှစ်ကြိမ်ရပ်ညီမျှ
၏။ အရပ်သက်သက်၁၂-ကြိမ်။ အတောင်းသက်သက်၆ ကြိမ်။
ရောလျှင်သင့်သလိုတောင်းအပ်၏။ ၆-ကြိမ်တောင်းပြီးနောက်
ငွေကျန်ရှိလျှင် အလှူရှင်ထံ ပြန်ပြောရခြင်းကား ရဟန်းညွှန်း
ကပ္ပိယလေးယောက်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ပြန်မပြောလျှင်
“ဝတ္ထဘေဒဒုက္ကဋ္ဌ”။ တမန်ညွှန် လေးယောက်၌ အကြိမ်ရာ
ထောင်သည်တောင်းအပ်၏။ ပြန်မပြောလည်း အပ်၏။ တောင်းမ
ရလျှင် ကပ္ပိယ အသစ်ထား၍လည်း ယူခိုင်းနိုင်၏။ မညွှန်းသော
ကပ္ပိယ နှစ်ယောက်ဖြစ်မှု မတောင်းအပ်။ ပြန်ပြောဘွယ်လည်း
မရှိ။

ဇွေကလောမဝဂ်။

၁။ ကောသေယျ။ ။ယောပနဘိက္ခု ကောသေယျ
မိဿကံ သန္တတံ ကာရာပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ကောသေယျမိဿကံ၊ ပိုးချည်နှင့်ရောသော။
သန္တတံ အခင်းကို။ ကာရာပေယျ၊ ပြုစေခြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။
နိဿဂ္ဂိယံ..... ။ပါမိတ္တိယံ..... ။ဟောတိ .... ။

ပိုးချည်ဖြစ်ခြင်း၊ မိမိအလိုငှါ သန္တတပြုခြင်း- ပြုစေခြင်း၊
ရခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။သန္တတ အခင်းသည် ရက်သောအခင်း
မဟုတ်။ အထပ်ထပ်ဖြန့်ခင်း၍ ပအုံးရည်၊ ကော်ရည်ဖျန်း၍ပြု
သောအခင်းတည်း။ ပိုးချည်လေလွင့်၍ မသိစဉ် တပင်မျှ ရော
သော်လည်းမအပ်။ စွန့်ပြီးပြန်ရလည်း ထိုအတိုင်းမအပ်။ ပိုးချည်
မျှင်ကင်းအောင် ဖျက်၍ သုံးရသည်။

၂။ သုဒ္ဓကာဠက။ ။ယောပနဘိက္ခု သုဒ္ဓကာဠကာနံ
ဇွေကလောမာနံ သန္တတံ ကာရာပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

ယောပနဘိက္ခု...။ သုဒ္ဓကာဠကာနံ၊ အမည်းသက်သက်ဖြစ်ကုန်သော။
ဇွေကလောမာနံ၊ သိုးမွေးတို့၏။ သန္တတံ .....။ ကာရာပေယျ..... ။ တဿ
ဘိက္ခုနော .... ။ နိဿဂ္ဂိယံ ... ။ ပါမိတ္တိယံ .... ။ဟောတိ .....။

ယခင်နည်းအတိုင်းအင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဆေးဆိုး၍၎င်း၊ ပင်ကိုယ်
၎င်း-အမည်းဟူသမျှမအပ်။ စွန့်ပြီးပြန်ရလည်း ထိုအတိုင်းမအပ်။

၃။ ဒွေဘာဂ။ ။နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရယ
မာနေန ဒွေ ဘာဂါ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇွေကလောမာနံ အာဒါ
တဗ္ဗာ၊ တတိယံ ဩဒါတာနံ၊ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ၊ အနာဒါ
စေ ဘိက္ခု ဒွေ ဘာဂေ သုဒ္ဓကာဠကာနံ ဇွေကလောမာနံ၊ တတိ
ယံ ဩဒါတာနံ၊ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနံ။ နဝံ သန္တတံ ကာရာ
ပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ.....)

နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ သန္တတံ.....။ ကာရယ မာနေန၊ ပြုစေလိုသော။ ဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ သုဒ္ဓကာဠကာနံ၊ .....ကုန်သော။ ဇေဋ္ဌကလောမာနံ၊ .....တို့၏။ ဧတောဂါ၊ နှစ်ဘို့တို့ကို။ အာဒါတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဩဒါတာနံ၊ ဖြူသော သိုးမွေးတို့၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်တဘို့ကို။ ဂေါစရိယာနံ၊ ကြောင်သောသိုးမွေးတို့၏။ စတုတ္ထံ၊ လေးခုမြောက် တဘို့ကို။ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ ဘိက္ခု၊ .....သည်။ သုဒ္ဓကာဠကာနံ .....။ ဇေဋ္ဌကလောမာနံ .....။ ဧတောဂေါ၊ နှစ်ဘို့တို့ကို။ ဩဒါတာနံ .....။ တတိယံ၊ .....ကို။ ဂေါစရိယာနံ .....။ စတုတ္ထံ၊ .....ကို။ အနာဒါ၊ မယူမူ၍။ နဝံ.....။ သန္တတံ၊ .....ကို။ စေကာရာပေယျ၊ .....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အမည်းနှစ်ဘို့ထက်လွန်ခြင်းနှင့် အင်္ဂါသုံးပါး။ ။အမည်း၊ အဖြူမှ ကြွင်းသမျှသည် အကြောင်မည်၏။ ဤသန္တတအခင်း သုံးခုလုံးစွန့်ပြီး ပြန်ရလည်း ထိုအတိုင်း မသုံးအပ်။

၄။ ဆဗ္ဗဿ။ ။နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ သန္တတံ ကာရာပေတွာ ဆဗ္ဗဿာနိ ဓာရေတဗ္ဗံ။ ဩရေန စေ ဆန္ဒဝဿာနံ ဟံ သန္တတံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ အဝိဿဇ္ဇေတွာ ဝါ အညံ နဝံ သန္တတံ ကာရာပေယျ အညတြ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ.....)

ဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ နဝံ.....။ သန္တတံ .....။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေပြီး၍။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထား အပ်၏။ ဆန္ဒဝဿာနံ၊ ခြောက်နှစ်တို့၏။ ဩရေန၊ အတွင်း၌။ ဟံ သန္တတံ၊ ထိုအခင်းကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ၊ စွန့်၍၎င်း။ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝါ၊ မစွန့်မူ၍၎င်း။ အညံ၊ တပါးသော။ နဝံ .....။ သန္တတံ .....။ စေကာရာပေယျ၊ .....အံ့။ ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ ဂိလာနရဟန်းအားပေးသော သမ္ပုတိကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ ဘိက္ခုနော ..။ နိဿဂ္ဂိယံ...။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အင်္ဂါသုံးပါးပင်တည်း။ သူတပါးပြုပြီးကိုရလျှင် အပ်၏။

၅။ နိသီဒနသန္တတ။ ။နိသီဒနသန္တတံ ပန ဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပုရာဏသန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိ

အာဒါတဗွာ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာယ။ အနာဒါ စေ ဘိက္ခု ပုရာဏ
သန္တတဿ သာမန္တာ သုဂတဝိဒတ္ထိံ နဝံ နိသိဒနသန္တတံ
ကာရာပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ.....)

နိသိဒန သန္တတံ။ နိသိဒ် အခင်းကို။ ကာရယမာနေန.....။ ဘိက္ခု
နာ.....။ ပုရာဏသန္တတဿ။ အခင်းဟောင်း၏။ သာမန္တာ။ နံပါးတဘက်
မှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိံ။ မြတ်စွာဘုရား၏ တထွာမျှအရပ်ကို။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာ
ယ။ အဆင်းပျက်အောင် ပြုခြင်းငှါ။ အာဒါတဗွာ။ ဖြတ်၍ ယူအပ်၏။
ဘိက္ခု.....သည်။ ပုရာဏသန္တတဿ.....။ သာမန္တာ.....။ သုဂတဝိဒတ္ထိံ.....
ကို။ အနာဒါ.....။ နဝံ.....။ နိသိဒနသန္တတံ.....။ စေကာရာပေယျ.....။ တဿ
ဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ယခင်ကဲ့သို့အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဤသန္တတ အားလုံးသည်
သင်္ကန်း ကဲ့သို့ညစ်မပါ။ စိဝရမမည်။ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာ
လောကံ။ နိသိဒ်၌ ပမာဏကား အလျားနှစ်ထွာ၊ အနံဘထွာ
ခွဲ၊ အဆာတထွာဟုပြုလတ္တံ့။ ပကတိအားဖြင့် အလျားလေး
တောင်ထွာ၊ အနံသုံးတောင် ကိုးသစ်၊ အဆာနှစ်တောင် ခြောက်
သစ်၊ ဘေး၌ ဖြစ်စေ ထိပ်၌ဖြစ်စေ အဆာကို နှစ်ခုသောနေရာ၌
အညီခွဲလျှင် အစိတ်အခြမ်း သုံးခုဖြစ်၏။ ဝေသာလီ အဓမ္မဝတ္ထု၊
ဆယ်ပါး၌ အဆာမပါသောနိသိဒ် အပ်သည်ဟု ပရဝါဒီတို့
ပြကုန်၏။ ဒုတိယသင်္ဂါယနာ၌ မအပ်ဟု သကဝါဒီတို့ ပယ်ကုန်
၏။ အဆာရှိအနေကြံ့လျက် အဆာမပါလျှင် မအပ်ပူလိ။

၆။ ဇ္ဇေကလောမ။ ။ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အဒ္ဓါန မဂ္ဂပ္ပဋိ
ပန္နဿ ဇ္ဇေကလောမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ
ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ တိယောဇနပရမံ သဟတ္ထာ
ဟရိတဗ္ဗာနိ အသန္တေ ဟာရကေ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဟရေ
ယျ အသန္တေဝိ ဟာရကေ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (ပ၊ စ-ဇ္ဇေ-၄၄)

အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ။ အမွန်ရှည်သော ခရံ သို့သွားသော။ ဘိက္ခု
နော ပနေဝ.....အားသာလျှင်။ ဇ္ဇေကလောမာနိ။ သိုးမွေး တို့သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ အာကင်္ခမာနေန။ အသိရှိသော။ ဘိက္ခု
နာ.....သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ခံယူအပ်ကုန်၏။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ။ ခံယူ

ပြီး၍။ ဟာရကော၊ ဆောင်သောသူသည်။ အသန္တေ၊ မရှိလတ်သော်၊
တိယောဇနပရမံ၊ သုံးယူဇနာ ပမာဏရှိသော အရပ် တိုင်အောင်။
သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ဆောင်အပ် ကုန်၏။ ဟာရ
ကော၊.....သည်။ အသန္တေ၊ မရှိသော်လည်း။ တတော၊ ထိုသုံးယူဇနာ
ထက်။ ဥတ္တရိ၊.....။ စေဟရေယျ၊.....။ တဿဘိက္ခုနော၊.....။ နိဿဂ္ဂိယံ၊
ပါစိတ္တိယံ .... ။ ဟောတိ၊.....။

သိုးမွေးတို့၏ ကတာဘဏ္ဍာ-ဘဏ္ဍာပြုပြီ မဟုတ်ခြင်း၊ ရှေးဦး
စွာ ရသောသိုးမွေးဖြစ်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ သူတပါးယာဉ်၌
မသိအောင်ထည့်၍ဖြစ်စေ သုံးယူဇနာကိုလွန်စေခြင်း၊ ဆောင်
ပြီးတဖန် ပြန်ဆောင်သည်မဟုတ်ခြင်း၊ နေလို၍သွားသည်မဟုတ်
ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ နားပေါက်၌ အနည်းငယ်ထည့်၍ ဆောင်
လျှင်လည်း သုံးယူဇနာလွန်လျှင် “နိဿဂ္ဂိပါစိတ်” ။ {ပ၊ စ၊ ဇ္ဇေ၊
ပဌမကြောင့် စတုတ္ထကြောင့် ဇ္ဇေကလောမ သမုဋ္ဌာနံ။ အလား
တူ ၄၄-အဓိတ္တက။} ချည်ဖြင့် ဖွဲ့ကာမျှလည်း ကတာဘဏ္ဍာ မည်
၏။ အပြစ်မရှိ။ သုံးယူဇနာအထိဆောင်သွား၍ တဖန်ပြန်ဆောင်
အံ့၊ နေလို၍သွားပြီးမှ တဖန်တနေရာရွှေ့အံ့၊ ခိုးသူ လုသွားရာမှ
ပြန်ရအံ့၊ ဝိနည်းကံဖြင့် စွန့်ပြီးပြန်ရအံ့၊ လူတပါးသိအောင် ပြု၍
ဆောင်ခိုင်းအံ့-အပြစ်မရှိ။

၇။ ဇ္ဇေကလောမဓောဝါပန။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု
အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဇ္ဇေကလောမာနိ ဓောဝါပေယျ
ဝါ ရဇာပေယျ ဝါ ဝိဇဇာပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

ယောပန ဘိက္ခု၊.....။ အညာတိကာယ၊.....။ ဘိက္ခုနိယာ၊.....ကို။
ဇ္ဇေကလောမာနိ၊.....တို့ကို။ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ဖွပ်မှုလည်း.....။ ရဇာ
ပေယျဝါ၊ ဆိုးမှုလည်း .....။ ဝိဇဇာပေယျဝါ၊ အရှုပ်အထွေးကို ဖြေ
မှုလည်း ဖြေစေငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊.....။ နိဿဂ္ဂိယံ၊ .....။ ပါစိတ္တိ
ယံ၊.....။ ဟောတိ၊ ..... ။

သင်္ကန်းဖွပ်ခိုင်းသကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။

၈။ ရူပိယ။ ။ယောပန ဘိက္ခု ဇာတရူပရဇတံ
ဥဂ္ဂဏ္ဍယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏ္ဍာပေယျ ဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒယေယျ
နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရှေ့ငွေကို။ ဥဂ္ဂဏ္ဍယျဝါ၊
ကိုယ်တိုင်လည်း ယူငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏ္ဍာပေယျဝါ၊ သူတပါး ကိုလည်း
ယူစေငြားအံ့။ ဥပနိက္ခိတ္တံဝါ၊ အနီးသို့ ဆောင်၍ လှူသည်ကိုလည်း။
သာဒယေယျ၊ သာယာငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။
ပါစိတ္တိယံ.....။ ။ဟောတိ.....။

ရှေ့ငွေဖြစ်ခြင်း၊ မိမိအလိုငှါ ညွှန်းခြင်း၊ ယူခြင်း-ယူစေခြင်း-
သာယာခြင်းတို့တွင် တပါးပါးဖြစ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ရှေ့ကား
ထင်ရှား၏။ ငွေမှစ၍ကုန်သွယ်ခြင်းသို့ရောက်သော သစ်သား၊
သံ၊ ကြေး၊ ခဲ၊ စက္ကူ စသည်လည်း “ရဇတ” မည်၏။ အနီး၌ထား၍
လှူသောငွေကို ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပယ်ဘဲ စိတ်ဖြင့် သည်းခံခြင်း
သည် သာယာသည် မည်၏။ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ဤ ရှေ့ငွေ မအပ်-ဟု
ပယ်ရသည်။ စိတ်ဖြင့်သော်လည်း ငါတို့အား မအပ်-ဟု နှလုံး
သွင်းရသည်။ ။ရှေ့ငွေခံယူ သာယာမိလျှင် သံဃာ့အလယ်၌သာ
စွန့်ရသည်။ လူတယောက်ရောက်လာလျှင် သိလော-ဟု ဆိုရ
သည်။ ထိုလူယူသွားလျှင် မတားရ။ “သစ်သီးစသည်ဝယ်လှူ”
ဟု မဆိုအပ်။ ဝယ်လှူလျှင်တပါးသောရဟန်းတို့အားအပ်သည်။
ငွေခံသူအား မအပ်။ ထိုသစ်သီးမှ ဖြစ်သော သစ်ပင်၏မွန်းတည့်
ရိပ်ပင်မအပ်။ တိရစ္ဆာန်ပစ္စည်း၊ ပံသုကူပစ္စည်း ဖြစ်သွားသော်
လည်း မအပ်။ ထိုလူမယူလျှင် ရဟန်းတပါးကို ရှေ့ငွေ စွန့်သူဟု
သမုတ်အပ်၏။ မစင်ကိုကဲ့သို့ မမှတ်မသား စွန့်အပ်၏။ မှတ်၍စွန့်
လျှင် “ဒုက္ကဋ်” သံဃာ့အလယ်၌ မစွန့်ဘဲဝယ်ကျွေးလျှင် တဿ
သနာလုံး မအပ်။ ။ငွေလာလှူသည်ကိုပယ်သော်လည်း အတင်း
ထားခဲ့အံ့-စေ့ငွေရှောက်ကောင်း၏။ လူတယောက်လာ၍ ဘယ်
မှာထားရမလဲ-ဟုမေးလျှင် ဤနေရာ၌ထား-ဟု မဆိုအပ်။ ဤ
သေတ္တာ၌လုံခြုံသည်ဟု ပြောအပ်၏။ သပိတ်ကုန်သည် ရောက်
လာ၍ အလိုရှိလျှင် ငါသပိတ်အလိုရှိ၏။ ငွေလည်းရှိ၏။ ကပ္ပိယ
မရှိ-ဟု ဆိုအပ်၏။ တပည့်တော် ကပ္ပိယ လုပ်မည်ဟု ဆိုလျှင်

ဤ၌ ငွေရှိသည်-ဟု ဆိုအပ်၏။ ယူ-ဟု မဆိုအပ်။ ငွေအပိုယူလျှင်
ငါ့ငွေပြန်ထား-ဟုမဆိုအပ်။ သင့်သပိတ် မလိုချင်တော့ဘူး။
ထွက်လော-ဟု ဆိုအပ်၏။

၉။ ရူပိယသံဝေါဟာရ။ ။ယောပန ဘိက္ခု နာနာဗ္ဗ
ကာရံ ရူပိယသံဝေါဟာရံ သမာပဇ္ဇေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိ
ယံ။ (သဗ္ဗာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ နာနာဗ္ဗကာရံ၊ (တန်ဆာပြုပြီး၊ မပြုသေး-စ
သည်ဖြင့်) များသောအပြားရှိသော။ ရူပိယသံဝေါဟာရံ၊ ရွှေငွေဖလယ်
ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ ဘဿဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိ
ယံ .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

ဖလယ်သောပစ္စည်းတို့၏ ရူပိယဖြစ်ခြင်း၊ ဖလယ်ခြင်း-အင်္ဂါ
နှစ်ပါး။ ။ ဤ၌ နိဿဂ္ဂိယပစ္စည်းမည်သော ရွှေ၊ ငွေ၊ အသပြာ၊
မာသက-လေးမျိုးလုံး “ရူပိယ” မည်၏။ နိဿဂ္ဂိဝတ္ထုမည်၏။
နိဿဂ္ဂိဝတ္ထု လေးမျိုးနှင့် နိဿဂ္ဂိဝတ္ထု လေးမျိုးကို လဲအံ့-
“နိဿဂ္ဂိ” ဖြစ်၏။ (နိနှင့်နိလဲ-နိဟူလျှီ။) ပုလဲစသောဒုက္ကဋ် ဝတ္ထု
အမျိုးမျိုးကိုလဲအံ့- “နိဿဂ္ဂိ”။ (နိနှင့်ဒုက်လဲ-နိဟူလျှီ။) ကပ္ပိယ
ဝတ္ထုအမျိုးမျိုးကိုလဲအံ့ “နိဿဂ္ဂိ”။ (နိနှင့်ကပ်လဲ-နိဟူလျှီ။) (၃)
ထိုနည်းဖြင့် ဒုက်နှင့်နိလဲ-နိ။ ဒုက်နှင့်ဒုက်လဲ-ဒုက်။ ဒုက်နှင့်ကပ်လဲ
ဒုက်(၃)။ ကပ်နှင့်နိလဲ-နိ။ ကပ်နှင့်ဒုက်လဲ-ဒုက်။ ကပ်နှင့်ကပ်လဲ
ကပ်။ (၃) = လဲခြင်း ၉-မျိုး သိအပ်၏။ သိတင်းသုံးဘော်ချင်း
သကပ်နှင့်ကပ်-လဲကောင်းသည်။ ဤရွှေငွေလဲသော နိဿဂ္ဂိကို
စွန့်ခြင်းစသော အစီအရင်အားလုံးလည်း ရွှေငွေခံ နိဿဂ္ဂိ အ
တိုင်းပင်တည်း။ ခံငွေဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော အကပ္ပိယ သပိတ်
လေးလုံးတို့တွင် မဟာအကပ္ပိယသပိတ်ကို အင်အောင်ပြု၍မရ။
ထိုသပိတ်ကိုဖျက်၍ ငါးမျှားချိတ်ပြု၍ များသော ငါးပင်မအပ်။
ငွေတောင်း၍ဈေးဝယ်ခြင်းဖြင့် ဤသိက္ခာပုဒ်အပျက်များ၏။

၁၀။ ကယဝိက္ကယ။ ။ယောပနဘိက္ခု နာနာဗ္ဗကာရံ
ကယဝိက္ကယံ သမာပဇ္ဇေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ (သဗ္ဗာ.....)။ ။
ဇ္ဇေကလောမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ယောပနဘိက္ခု.....နာနာပုကာရံ၊ (သင်္ကန်းဆွမ်းစသော ကပ္ပိယ
ဘဏ္ဍာဖြင့်) များသောအပြားရှိသော၊ ကယဝိက္ကယံ၊ ဝယ်ခြင်း ရောင်း
ခြင်းသို့။ ဝါ၊ လဲလှယ်ခြင်းသို့။ သမာပဇ္ဇေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။
နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ...။ ။ ဒုတိယော.....။ ဇေဋ္ဌကလောမ
ဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

ဖလယ်သောဘဏ္ဍာတို့၏ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြစ်ခြင်း၊ သီတင်း
သုံးတော် ငါးယောက်မဟုတ်ခြင်း၊ ဖလယ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။
မိတာနှင့်သော်လည်း မလဲကောင်း။ ပေးကောင်းယူကောင်း၏။
ဤပစ္စည်းကိုစား၍ ယူ၍ မြက်သုတ်သင်လော-ဟုခိုင်းအံ့၊ လဲခြင်း
ပင်တည်း။ စွန့်စရာပစ္စည်းကားမရှိ၍ ပါမိတ်သာ။ ဤဘဏ္ဍာဖြင့်
ဤဘဏ္ဍာကို ပြုပေးလော၊ အလိုရှိသည်-ဟုဆိုအံ့၊ အပြစ်မရှိ။
အဘိုးမေးခြင်းသည် အပြစ်မရှိ။ ဤမျှအဘိုးထားပါဟုဆိုအံ့-
“ဒုဗ္ဗိစာရိတ-မအပ်သောစီရင်ခြင်း”မည်၏။ ငွေဖြင့်ဝယ်လျှင်
ကယဝိက္ကယမဖြစ်၊ ရူပိယသံဝေါဟာရဖြစ်၍ အပြစ်ကြီးသည်။
ကပ္ပိယဘဏ္ဍာချင်းလဲလျှင်သာ “ကယဝိက္ကယ” ဖြစ်သည်။

ပတ္တဝဂ်။

၁။ ပတ္တ။ ။ ဒဿာဟပရမံ အတိရေကပတ္တောဓာရေ
တဗ္ဗော။ ဘံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ ..)

ဒဿာဟပရမံ၊ ဆယ်ရက်အပိုင်းအခြားရှိသော ကာလပတ်လုံး။
အတိရေကပတ္တော၊ ပိုလွန်သောသပိတ်ကို၊ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ဆောင်ထား
အပ်၏။ ဘံ၊ ထိုဆယ်ရက်ကို။ အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသောရဟန်း
အား။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဇာတ်ပမာဏပြည့်စုံသောသပိတ်ဖြစ်ခြင်း၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊
အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာပြုသည်မှ ပိုလွန်သောသပိတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ဆယ်
ရက်လွန်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ ဇာတ်အားဖြင့်သံ၊ ခြေ-နှစ်မျိုး။
ပမာဏအားဖြင့် ကိုးလုံးတို့တွင် နှစ်လုံးမအပ်။ အဓိဋ္ဌာန်တလုံး
သာတင်ရသည်။ ဝိကပ္ပနာအများအပ်၏။ အဘိုးမပြောသေးလျှင်
အဓိဋ္ဌာန်မတင်အပ်။ အကြွေးနောက်မှဆပ်ပါ။ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပါဟု
ဆိုလည်းမတင်အပ်။ ရက်လွန်သော်လည်း ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်ခြင်း

ကြောင့် နိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ ရဟန်းပိုင်ဖြစ်လျှင် သပိတ်အသက်လည်း ဆယ်ရက်။

၂။ ဦးနပဉ္စဗန္ဓန။ ။ယောပနဘိက္ခု ဦးနပဉ္စဗန္ဓနေန ပတ္တေန အညံ နဝံ ပတ္တံ စေတာပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ တေန ဘိက္ခုနာ သောပတ္တော ဘိက္ခုပရိသာယ နိဿန္တိ တဗ္ဗော။ ယော စ တဿာ ဘိက္ခုပရိသာယ ပတ္တပရိယန္တော၊ သောတဿ ဘိက္ခုနော ပဒါတဗ္ဗော။ အယံ တေ ဘိက္ခုပတ္တော ယာဝတေဒနာယ ဓာရေတဗ္ဗောတိ။ အယံ တတ္ထ သာမိမိ။ (သဗ္ဗာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....ဦးနပဉ္စဗန္ဓနေန၊ ငါးဖွဲ့အောက် ယုတ်သော။ ပတ္တေန၊ သပိတ်ဖြင့်။ (ဝါ၊ ငါးဖွဲ့အောက်ယုတ်သော သပိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။) {ကြိယာနှင့်စပ်သော ကရိုဏ်း-ဖြင့်--မဟုတ်။ မှတ်သားကြောင်း “ဣတ္ထန္တိ၊ တလက္ခဏ”။ သပိတ်ဖြင့် မှတ်သားအပ်သော ရဟန်းဟူလို။} အညံ၊ တပါးသော။ နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ပတ္တံ၊ .....ကို။ စေတာပေယျ၊ တောင်းပြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနော...။ နိဿဂ္ဂိယံ...။ ပါမိတ္တိယံ...။ ဟောတိ...။ တေနဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ သောပတ္တော၊ ...ကို။ ဘိက္ခုပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်၌။ နိဿန္တိတဗ္ဗော၊ စွန့်အပ်၏။ ယောစ၊ အကြင်သပိတ်သည်ကား။ တဿာဘိက္ခုပရိသာယ၊ ထိုရဟန်းပရိသတ်၌။ ပတ္တပရိယန္တော၊ (သံဃာငယ်စွန့်သော) အစွန့်ဆုံး၌ တည်သောသပိတ်သည်။ ဟောတိ.....သော၊ ထိုသပိတ်ကို။ တဿာဘိက္ခုနော၊ .....အား။ ပဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တေ၊ သင်သည်။ အယံပတ္တော၊ ဤသပိတ်ကို။ ယာဝတေဒနာယ၊ ကွဲသည်တိုင်အောင်။ ဓာရေတဗ္ဗော၊ ဆောင်အပ်၏။” ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ အယံ၊ ဤအစွန့်ဆုံးသပိတ်ကိုပေးခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုသပိတ်စွန့်ရာ၌။ သာမိမိ၊ ကျင့်ဝတ်တည်း။

အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်၏ ငါးဖွဲ့အောက်ယုတ်ခြင်း၊ မိမိအတွက် ရည်ညွှန်းခြင်း၊ မအပ်သောတောင်းခြင်း၊ (ဝါ၊ သံဃပဝါရိတထံ တောင်းခြင်း။) တောင်း၍ရခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ နှုတ်ခမ်းရေးမှ အောက်ကွဲကြောင်းနှုတ်သစ်လျှင် တဖွဲ့ကျအားဖြင့်

ရှစ်သစ်လေးဖွဲ့အထိသည် ဝါ၊ နှစ်သစ်ကွဲလေးကြောင်း-လေး
ဖွဲ့အထိသည် သပိတ်မည်သေး၏။ နှစ်သစ်ကွဲငါးကြောင်း-ဆယ်
သစ်ကွဲတကြောင်းရှိလျှင် သပိတ်မမည်။ ဤကား မြေသပိတ်၌
တည်း။ သံသပိတ်၌ ဆယ်ပေါက်ရှိစေကာမူ သံပြားဖာ၍ ပြေ
ပြစ်လျှင် သပိတ်မည်၏။ မပြေမပြစ်၊ အာမိသကပ်ငြိလျှင် သပိတ်
မမည်။ ဤနိဿဂ္ဂိသပိတ်ကို သံဃာ့အလယ်၌သာစွန့်ရသည်။
သံဃာအားလုံးသည် မိမိကိုင်နေကျ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော သပိတ်
ကိုယူ၍ စည်းဝေးရသည်။ သပိတ်ခံစေသော သမ္မုတိရ-ရဟန်း
သည် ဤသပိတ်ကို မထေရ်ကြီးအား ပေးရသည်။ မနှစ်သက်၍
မယူလျှင် အပြစ်မရှိ။ သနား၍မယူလျှင် “ဒုက္ကဋ်” ဟုလျှင်
မထေရ်ကြီး သပိတ်ကို ဒုတိယမထေရ်အား ပေးရသည်။ ဤ
နည်းဖြင့် သံဃာငယ်တိုင်အောင် ပေးရသည်။ ဤကဲ့သို့လေ့လာ
၍ သံဃာငယ်စွန့်လိုက်သော သပိတ်သည် “ပတ္တပရိယန္တ”
မည်၏။ ထိုသပိတ်ကို ထိုသပိတ်တောင်းသော ရဟန်းအား
ပေးရသည်။ ရှိသေစွာသုံးရသည်။ မရှိသေသုံးအံ့၊ စွန့်
ပစ်အံ့-“ဒုက္ကဋ်”။

၃။ ဘေသဇ္ဇာ။ ။ ယာနိခေါပန တာနိ ဂိလာနာနံ ဘိက္ခုနံ
ပဋိသာယနိယာနံ ဘေသဇ္ဇာနိ၊ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ၊ နဝနိတံ၊
တေလံ၊ မရ၊ ဖာဏိတံ။ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သတ္တာဟပရမံ
သန္ဓိမိကာရကံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ တံ အတိက္ကာမယတော
နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ဂိလာနာနံ၊ နာကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ .....တို့၏။ ပဋိသာယနိယာနိ၊ လျက်
ဘွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ [စား၍ ကိုယ်တိုင် အကပ်ခံထားသည်ဟူလို။] ယာ
နိခေါပန တာနိဘေသဇ္ဇာနိ၊ အကြင်ဆေးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
သေယျထိဒံ၊ ထိုဆေးတို့ကား။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်။ နဝနိတံ၊ ဆီဦး။ တေလံ၊
ဆီ။ မရ၊ ပျား။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲ၊ ဣတိ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ တာနိ၊ ထိုဆေး
တို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ အကပ်ခံ၍။ သတ္တာဟပရမံ၊ ခုနစ်ရက်အပိုင်းအခြား
ရှိသောကာလပတ်လုံး။ သန္ဓိမိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကိုပြု၍။ ပရိဘုဉ္ဇိ
တဗ္ဗာနိ၊ သုံးဆောင်အပ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုခုနစ်ရက်ကို။ အတိက္ကာမယတော၊
.....အား။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ကိုယ်တိုင်အကပ်ခံသော ဆေးငါးပါးဖြစ်ခြင်း၊မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ခြင်း၊ ခုနစ်ရက်လွန်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဆေးကိစ္စမပြုသော်လည်း ထိုငါးပါးသည် ဆေးမည်၏။ ဩဒိဿ ခုနစ်ပါး၌ ဘေသဇ္ဇောဒိဿမည်၏။ အကပ်မခံဘဲကောက်ယူထားလျှင် စားဘွယ်မဟုတ်သောကြောင့် နိဿဂ္ဂိယမဖြစ်။ လိမ်းဆေးအဖြစ်ဖြင့် ယူထားလျှင် ရက်များစွာလွန်မှ စားလိုလျှင် အကပ်ခံအပ်၏။ ထိုနေ့မှ ခုနစ်ရက်အပ်၏။ရက်မလွန်မီ လိမ်းဆေးပြုတော့အံ့၊မစားတော့အံ့-ဟု ဆောက်တည်အပ်၏။ နှစ်ဦးပိုင်ကို တဦးအကပ်ခံ၍ မဝဘန်ဘဲထားအံ့၊အကပ်ခံသော မိမိဆေးကို သူတပါးအား ခုနစ်ရက်စားတော့ဟုပေးအံ့၊ ရက်လွန်လျှင် နှစ်ဦးစလုံး နိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ အနာပတ္တိ။ စားခြင်းငှါကားမအပ်။ အကပ်ခံပြီးနောက် စားရန်အတွက် ဆေးအသက်ခုနစ်ရက်။ ။ ထောပတ်မဖြစ်မီ “နဝနီတ”မည်၏။အဖတ်ကင်းသောကြံရည်မှစ၍ ကြံရည်ပြစ်ဟူသမျှ “ဖာဏိတ”မည်၏။“ပါဠိယာဂတ” ပါမိတ် ဝတ္ထု။ ။ထန်းရည်၊ ထန်းလျက်၊ ပဲဆီ-စသည်ကား “ပါဠိယာနာဂတ”ဒုက္ကန့်ဝတ္ထုမည်၏။

၄။ ဝဿိကသာဒိက။ ။မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဘိက္ခုနာ ဝဿိကသာဒိကစိဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ အမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗံ။

ဂိမ္မာနံ၊ နန္တလတို့၏။မာသော၊ အဆုံးတလသည်။ သေသော၊ ကြွင်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သောအခါမှစ၍၊ ဘိက္ခုနာ၊ ...သည်။ ဝဿိကသာဒိကစိဝရံ၊ မိသားစုခံသင်္ကန်းကို၊ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ ရှာအပ်၏။ ဂိမ္မာနံ၊ နန္တလတို့၏။ အမာသော၊ လွှဲသည်။ သေသော၊ ကြွင်သေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆိုအပ်သောအခါမှစ၍၊ ကတွာ၊ ချုပ်ဆို၍၊ နိဝါသေတဗ္ဗံ၊ ဝတ်အပ်၏။

ဩရေန စေ မာသောသေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿိကသာဒိကစိဝရံ ပရိယေသေယျ။ ဩရေနမာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေယျ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ ...)

ဩရေန၊ အတွင်း၌။ ဂိမ္မာနံ.....။မာသော ...။သေသော.....။ ဣတိ၊
ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဝဿိကသာဒိကစိဝရံ၊.....ကို။ စေပရိယေသေယျ၊
အကယ်၍ရှာငြားအံ့။ ဩရေန၊အတွင်း၌။ ဂိမ္မာနံ.....။အဗုမာသော.....။
သေသော.....။ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ကတွာ၊ ချုပ်ဆို၍။ စေနိဝါ
သေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါပိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ .... ။

မိမိကို ရည်ညွှန်းသော မိဃးရေခံသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ အခါ
မဟုတ်သည်၌ ရှာခြင်း၊ ရှာ၍ရခြင်း-ရှာသော အာပတ်အင်္ဂါ
သုံးပါး။ သင်္ကန်းရှိခြင်း၊ ခိုးယူစသော ဘေးရန်မရှိခြင်း၊မိဃး
ရေခံသင်္ကန်း၏ မိမိဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊ အခါမဟုတ်ဘဲ ဝတ်ခြင်း-
ဝတ်သော အာပတ် အင်္ဂါလေးပါး။ နယုန်ရွတ်တရက်မှ
တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ထိ ငါးလသည် “ကုစ္ဆိသမယ” မည်၏။
ဉာတကပဝါရိတထံ တောင်းကောင်း၏။သံဃာအား လှူနေကျ
နေရာ၌-အချိန်တန်ပြီ-ဟု သတိပေးကောင်း၏။ ဝါဆိုလဆန်း
တရက်မှစ၍ လေးလခွဲသည် ချုပ်ဆိုမိန့်ထိုး၍ ဝတ်ကောင်း
၏။ ဝါဆိုလဆုတ်တရက်မှစ၍ လေးလသည် အဓိဋ္ဌာန်တင်
ကောင်း၏။ (ကုစ္ဆိန္ဒ သုံးချက်ကွဲစေ။) တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ်
တရက်နေ့မှစ၍ ခုနက်လသည် “ပိဋ္ဌိသမယ”မည်၏။ပိဋ္ဌိသမယ၌
အညာတကထံ သတိပေး၍ ရှာအံ့။ ဤနိဿဂ္ဂိ။ တောင်းအံ့-
“ အညာတကပိညတ္တိနိဿဂ္ဂိ ”။ ဉာတကထံ သတိပေးအံ့၊
တောင် အံ့-ဤနိဿဂ္ဂိ။ “ပရိဝါ”၌ “မိခင်ထံ သင်္ကန်းတောင်းအံ့-
နိဿဂ္ဂိ၊ကြံစည်အပ်၏”ဟုပြဿနာပြုသည်။ ဤသိက္ခာပုန်၌
ပြီးပြီးသော မိဃးရေခံသင်္ကန်း၏ အသက်သည် နယုန်လဆုတ်
တရက်မှစ၍တလ။ ဝါထပ်လျှင်နှစ်လ။ မပြီ သေးဖြစ်လျှင် တန်
ဆောင်မုန်း လပြည့်ထိ ငါးလ။ဝါ-ခြောက်လ။ ကထိန်ခင်းလျှင်
တပေါင်းလပြည့်ထိ ကိုးလ။ဝါ-ဆယ်လ။ပစ္စာသာရှိလျှင်နေ့က
တလနှင့်ဆယ်လ။ဝါ၊တဆယ့်တလ။အဓိဋ္ဌာန်ပိကပ္ပနာမပြုသော်
လည်းနိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ ပရိဟာရရ၏။ တန်ခူးလဆုတ် တရက်မှ
နယုန်လပြည့်အထိ နှစ်လကို ဤ၌ ထည့်၍မဆိုပြီ။

၅။ ဧဝံရအန္တိန္ဒန။ ။ယောပနဘိက္ခုဘိက္ခုဿသာမံ
စိဝရံ ဒတ္တာ ကုပိတော အနတ္တမနော အန္တိန္ဒေယျ ဝါအန္တိန္ဒာ
ပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။(အဒိန္ဒာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ဘိက္ခုဿ။... အား။သာမံ။ကိုယ်တိုင်။စိဝရံ။...
ကို။ဒတ္တာ။ပေး၍။ကုပိတော။ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တမနော။
နှလုံးမသာယာသည်ဖြစ်၍။ [မိမိအကျိုးဆောင်သော မိမိ၏ + စိတ်
ကောင်း + မရှိသူဖြစ်၍ဟူလို။]အန္တိန္ဒေယျဝါ။ကိုယ်တိုင်လည်း လုယက်
ငြားအံ့။အန္တိန္ဒာပေယျဝါ။သူတပါးကိုလည်းလုယက်စေငြားအံ့။ တဿ
ဘိက္ခုနော.....။နိဿဂ္ဂိယံ .....။ပါစိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

ဝိကပ္ပနာလောကံသော အဝတ်သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်
ပေးခြင်း၊သကသညာရှိခြင်း၊ ရဟန ဖြစ်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်၍
လုခြင်း-လုစေခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။အမှုကြီးငယ်ပြုလိမ့်မည်ဟု
ပေး၍ မပြုခြင်းကြောင့် သကသညာဖြင့် ပြန်လုသည်။ ။
ဝိကပ္ပနာလောကံဟုဆိုခြင်းကြောင့် စောင်၊ပုဝါဖြူကြီး ပေးပြီး
ပြန်လုလျှင်လည်း ဤသိက္ခာပုဒ်ပင်တည်း။ သင်္ကန်းကိုးထည်လုံး
သတိပြု။

၆။ သုတ္တံဝိညာတ္တိ။ ။ယောပနဘိက္ခုဿာမံ သုတ္တံဝိညာ
ပေတ္တာ တန္တဝါယေဟိ စိဝရံ ဝါယာပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ
ပါစိတ္တိယံ။(သဇ္ဈာ ....)

ယောပနဘိက္ခု.....။သာမံ။ကိုယ်တိုင်။ သုတ္တံ။ ချည်ကို။ ဝိညာပေ
တ္တာ။တောင်း၍။တန္တဝါယေဟိ။ရက်ကန်းသည်တို့ကို။စိဝရံ။.....ကို။ဝါ
ယာပေယျ။ရက်စေငြားအံ့။တဿဘိက္ခုနော.....။နိဿဂ္ဂိယံ.....။ပါစိတ္တိ
ယံ.....။ဟောတိ.....။

သင်္ကန်းအလိုငှါ တောင်းသော ချည်ဖြစ်ခြင်း၊ မိမိအလိုငှါ
ရည်ညွှန်းခြင်း၊အကပ္ပိယရက်ကန် သည်ကို အကပ္ပိယဝေါဟာ
ရဟူသော တောင်းခြင်းဖြင့် ရက်စေခြင်း-အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။
ဝိကပ္ပနာလောကံသော ပမာဏရက်ပြီးတိုင် “နိဿဂ္ဂိ”။ခေါမ
စသော ဇာတိသင်္ကန်းခြောက်မျိုး အားလျော်စွာ ဇာတိချည်
ခြောက်မျိုး။အနုလောမချည်လည်းခြောက်မျိုး။

၇။ မဟာပေသကာရ။ ။ဘိက္ခုပနေဝဥဒ္ဓိဿ အညာ
တကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ တန္တဝါယေဟိ စိဝရံ
ဝါယာပေယျ။

ဘိက္ခုပနေဝ၊.....ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ.....။ အညာတကော၊ အမျိုး
မတော်သော။ ဂဟပတိဝါ၊ ဒါယကာသည့်၎င်း။ ဂဟပတာနိဝါ၊.....
မသည့်၎င်း။ တန္တဝါယေဟိ၊.....တို့ကို။ စိဝရံ.....။ ဝါယာပေယျ၊ ရက်စေ
ငြားအံ့။

တတြစေသောဘိက္ခု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိတော တန္တဝါယေ
ဥပသင်္ကမိတွာ စိဝရေ ဝိကပ္ပံ အာပဇ္ဇေယျ ဣဒံခေါ အာရသော
စိဝရံ မံ ဥဒ္ဓိဿ ဝိယုတိ၊ အာယတဉ္စ ကရေထ၊ ဝိတ္ထတဉ္စ၊
အပ္ပိတဉ္စ၊ သုဝိတဉ္စ၊ သုပ္ပဝါယိတဉ္စ၊ သုဝိလေခိတဉ္စ၊ သုဝိတန္တိ
တဉ္စ ကရေထ။ အပ္ပေဝနာမ မယမ္ပိ အာယသုန္တာနံ ကိဉ္စိမတ္တံ
အနုပဒဇ္ဇေယျာမာတိ။

တတြ၊ ထိုရက်ကန်းသည်တို့ရှာ၌။ သောဘိက္ခု၊ ....သည်။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေး၌။ အပ္ပဝါရိတော၊ ဘိတ်ကြားအပ်သူမဟုတ်ဘဲ။ တန္တဝါယေ၊.....
တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ.....။ စိဝရေ၊.....၌။ ဝိကပ္ပံ၊ အလွန်စီရင်ခြင်းသို့။
စေအာပဇ္ဇေယျ၊.....အံ့။ အာရသော၊ ဒါယကာတို့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ဣဒံ
စိဝရံ.....၊ ကို။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဥဒ္ဓိဿ ....။ ဝိယုတိ၊ ရက်အပ်၏။ အာယတဉ္စ၊
အလျားရှည်သည်ကိုလည်း။ ကရေထ၊ ပြုကုန်လော။ ဝိတ္ထတဉ္စ၊ အနံ
ပြန့်သည်ကိုလည်း။ ကရေထ...။ အပ္ပိတဉ္စ၊ အသားထူသည်ကိုလည်း။
ကရေထ ....။ သုဝိတဉ္စ၊ ညီစွာရက်သည်ကိုလည်း။ ကရေထ ....။
သုပ္ပဝါယိတဉ္စ၊ ညီစွာခင်းသည်ကိုလည်း။ ကရေထ...။ သုဝိလေခိတဉ္စ၊
ကောင်းစွာနယ်ကန်သည်ကိုလည်း။ ကရေထ.....။ သုဝိတန္တိတဉ္စ၊
ကောင်းစွာဖြိုးသည်ကိုလည်း။ ကရေထ ....။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။
အာယသုန္တာနံ၊ ဒါယကာတို့အား။ ကိဉ္စိမတ္တံ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ပေးကမ်း
ဘွယ်ကို။ အပ္ပေဝနာမ အနုပဒဇ္ဇေယျာမ၊ ပေးကမ်းနိုင်ကုန်ငြားအံ့
လည်းမသိ။ [ပေးကမ်းကြရမူကောင်းလေစွဟူလို။] ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊
ဝိကပ္ပံ ....။ စေအာပဇ္ဇေယျ၊..... အံ့။

ဝေဠုသောဘိက္ခု၊ ဝတော ကိဗ္ဗိမတ္တံ အနုပဒဇ္ဇေယျ အန္တမသေ၊
ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။(သဉ္ဇာ.....)

ဝေဠု၊ ဤသို့လျှင်။ သောဘိက္ခု၊ .....သည်။ ဝတော၊ ဆို၍။ ကိဗ္ဗိမတ္တံ၊ ...
ကို။ အနုပဒဇ္ဇေယျ၊ ပေးကမ်းငြားအုံး၊ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။
ပိဏ္ဍပါတမတ္တမ္ပိ၊ ဆွမ်းမျှကိုသော်လည်း “ပေးကမ်းငြားအုံး။” တဿ
ဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ .... ။

အကပ္ပိယ ရက်ကန်းသည်တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ အလွန်စီရင်
ခြင်း၊ မိမိအလိုငှါ ရည်ညွှန်းသောသင်္ကန်းဖြင့်ခြင်း၊ ထိုရဟန်း၏
စကားဖြင့် ချည်တိုးခြင်း၊ သင်္ကန်းရခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။
ဆွမ်းပေးရုံဖြင့် နိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ ရဟန်းစကားကြောင့် ရည်ပြန်
ထူအောင် ချည်တိုး၍ကုန်စေမှ နိဿဂ္ဂိ။

ဂ။ အစ္စေကဗီဝရ။ ဒဿဟာနာဂကံ ကတ္တိကတေ
မာသိကပုဏ္ဏမံ ဘိက္ခုနောပနေဝ အစ္စေကဗီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။
အစ္စေကံ မညမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတပ္ပံ။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
ယာဝစီဝရကာလသမယံ နိက္ခိပိတပ္ပံ။ တတော ဖေ ဥတ္တရိ နိက္ခိ
ပေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ဒဿဟာနာဂကံ၊ ဆယ်ရက်ဖြင့်မရောက်သေးသော။ ကတ္တိကတေ
မာသိကပုဏ္ဏမံ၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်တိုင်အောင်သောနေ့၌။ (ဝါ၊
သီတင်းကျွတ်လဆန်းငါးရက်မှ လပြည့်အထိသာ-ရက်ပတ်လုံး၌။) ဘိက္ခု
နော ပနေဝ၊ ....အားသာလျှင်၊ အစ္စေကဗီဝရံ၊ အဆောတလျှင် လှူသော
(အဝတ်) သင်္ကန်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ငြားအုံး။ အစ္စေကံ၊ အဆော
တလျှင် လှူသောသင်္ကန်းဟူ၍။ မညမာနေန၊ သိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ .....
သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတပ္ပံ၊ ခံယူအပ်၏။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ခံယူပြီး၍။ ယာဝစီဝရ
ကာလသမယံ၊ သင်္ကန်းကာလပတ်လုံး။ နိက္ခိပိတပ္ပံ၊ ထားအပ်၏။
တတော၊ ထိုသင်္ကန်းကာလထက်။ ဥတ္တရိ .... ။ စေနိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍
ထားငြားအုံး။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ ....။

ဒသာဟာနာဂတံ၊ ကတ္တိကတေမာသိက ပုဏ္ဏမံ-နှစ်ပုန်လုံး သည်ဝိဘတ်တူ၊ အရတူ၊ “အစ္စန္ဒသံယောဂ” စွမ်းဖြင့်ဩကာသ အနက်ဒုတိယာသက်သည်။ ။ဝိကပ္ပနာလောက်သော အစ္စက သက်နိုး၏ မိမိဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ငါး-ရက်မှ စသောနေ့တို့၌ဖြစ်ခြင်း၊ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမပြုခြင်း၊ စိဝရကာလ (တလ၊ ငါးလ) ကိုလွန်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။လဆန်း ငါးရက်မှ လပြည့်အထိ ၁၁-ရက်သည် “အစ္စက” ခေတ်မည်၏။ ခရီး သွား၊ ဂိလာန၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်၊ သဒ္ဓါသစ်ဖြစ်သူတို့သည်ထိုရက် အတွင်း ကြိုတင်၍ ဝါဆိုသက်နိုးလှူလိုပါသည်-ဟုဆို၍ လှူသော အဝတ်သက်နိုးဖြစ်၏။ ထိုစံအားဖြင့် သီတင်းကျွတ် လဆုတ် တရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ စိဝရကာလ၌သာ ဝါဆို သည့်အတွက်ဟု ဝါဆိုသက်နိုးကို လှူကြသည်။ အစ္စကကို ဝါမကျွတ်မီဝောနံလျှင် ထိုသက်နိုး ရသူ ဝါမပျက်စေရ။ ဝါ ပျက်လျှင် သံဃိကပြန်ဖြစ်သည်။ ကထိန်အာနိသင် သက်နိုးရ ထိုက်သူသာ ဝါဆိုသက်နိုး ရထိုက်သည်။ ဝါဆိုဦးတွင် ဝါဆို သက်နိုးဟုဆို၍ လှူသော်လည်း “အကာလ” သက်နိုးသာ တည်။ “ဝဿာဝါသိက” သက်နိုးမမည်။ ဤအစ္စကသက်နိုး ၏အသက်သည် တဆယ့်တရက်လွန်သောတလ၊ ကထိန်ခင်း လျှင် တဆယ့်တရက်လွန်သော ငါးလ ဖြစ်၏။ အနစ္စက သက်နိုး၊ အဓိဋ္ဌာန်ချသော သက်နိုးတို့၏ အသက်ကား -ဆယ် ရက်သာ။ တနည်း၊ သီတင်းကျွတ်လဆန်း ၆-ရက်နေ့မှစ၍ စိဝရကာလ တလ။ ဝါ၊ ငါးလ ဖြစ်၏။

၉။ သာသကံ။ ။ဥပဝဿိ ခေါပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမံ ယာနိ ခေါပနတာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသကံ သမ္ပတာနိ သပ္ပဒိတယာနိ၊ တထာဂ္ဂပေသု ဘိက္ခုသေနာသနေသု ဝိဟရန္တော အာကင်္ခမာနော တိဏ္ဍိ စိဝရာနံ အညတရံ စိဝရံ အန္တရဗာရေ နိက္ခိပေယျ။

အာရညကာနိ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ သာသကံသမ္ပတာနိ၊ ရွံ့ရှာ ဘွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော။ [လူဆိုးတို့ကိုဖြင်၍ မိုးရိမ်ဘွယ်ရှိ

၏ဟူလို။] သပ္ပဒိုဘယာနိ၊ ဘေးရန်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ [လုယက်သတ်ဖြတ်သည်ကို မြင်ရ၍ဟူလို။] ယာနိ ခေါပနတာနိ သေနာသနာနိ၊ အကြင်ကျောင်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တထာရူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သေနာသနေသု၊ ကျောင်းတို့၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ဥပဝဿံ ခေါပန၊ ဝါကပ်ပြီး၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ဝါကျွတ်ပြီး၍သာလျှင်။ ကတ္တိက ပုဏ္ဏမံ၊ တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်တိုင်အောင်။ ဝိဟရန္တော၊ (၂၉-ရက်လုံး) နေလိုသည်ရှိသော်။ အာကင်္ခမာနော၊ အလိုရှိသောရဟန်းသည်။ တိဏ္ဍိစိဝရာနံ၊ သုံးထည်သော သင်္ကန်းတို့တွင်။ အညတရံစိဝရံ၊ တထည်ထည်သောသင်္ကန်းကို။ အန္တရဗသရေ၊ (ဆွမ်းခံနေကျ) ရွာတွင်း၌။ နိက္ခိပေယျ၊ (၂၉-ရက်လုံး) ထားရာ၏။

သိယာ စ တဿဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝပစ္စယော တေန စိဝရေန ဝိပ္ပဝါသာယ၊ ဆာရတ္တပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တေန စိဝရေန ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျ၊ အညတြ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

တဿဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား။ တေန စိဝရေန၊ .....နှင့်။ ဝိပ္ပဝါသာယ၊ ကင်း၍နေခြင်းငှါ။ ကောစိဒေဝပစ္စယော၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သောအကြောင်းသည်။ [အရပ်တပါး သွားခြင်းအကြောင် ဟူလို။] သိယာစ၊ ရှိငြားအံ့။ ဆာရတ္တ ပရမံ၊ ခြောက်ညဉ့် ပတ်လုံး။ တေနဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ တေန စိဝရေန၊ .....နှင့်။ ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ၊ ကင်း၍ နေအပ်၏။ တတော၊ ထိုခြောက်ညဉ့်ထက်။ ဥတ္တရိ၊ .....စေ ဝိပ္ပဝသေယျ၊ အကယ်၍ ကင်း၍နေငြားအံ့။ ဘိက္ခုသမ္မုတိယာ၊ ဂိလာနရဟန်း အားပေးသော သမ္မုတိကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ ဘိက္ခုနော ..... နိဿဂ္ဂိယံ ..... ပါမိတ္တိယံ .....ဟောတိ.....။

အင်္ဂါမပြုဥဒေါသိတနှင့် တူ၏ဟုညွှန်းသည်။...။ ပုရိမဝါကျွတ်ခြင်း၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်အထိ နေခြင်း၊ တာ-ငါးရာ ကွာဝေးသော တောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ခိုးသူမြင်၍ လုယက်သည်ကို မြင်၍ တွေးတောဘွယ်ရှိသော တောကျောင်းဖြစ်ခြင်း-ဤအင်္ဂါလေးပါးစုံမှ သင်္ကန်းတထည်ထည်ကိုဆွမ်းခံရွာ၌ထား၍ ၂၉-ရက် ကင်းရသည်။ အရပ်တပါး သွားလျှင် ခြောက်ညဉ့်သာ

ကင်း၍ ပြန်လာရသည်။ «ကထိန်မခင်းလျှင် စီဝရကာလဖြစ်
ကာမျှဖြင့် “အသမာဒါနစာရ” အကျိုးမရ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်သော
သင်္ကန်း ညဉ့်မကင်းရ--ဟု ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် သိသာ၏။ «တာ
ငါးရာ၌ ပကတိလေးတောင်သည် ကုလလေးတာ တတာမည်
၏။ မဇ္ဈိမလေးတောင်မဟုတ်။ အာစရိယနေ့သည် ပကတိကိုး
ထွားညှိတင်လျှင် လေးတောင်ရှိ၏။ ထိုပကတိလေးတောင်ဖြင့်
ကုလလေးတာ ငါးရာယူရသည်။

၁၀။ ပရိဏတ။ «ယောပနာဘိက္ခု ဇာနိသံဃိကံ လာ
ဘံ ပရိဏတံ အတ္တနော ပရိဏာမေယျ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိ
ယံ (အဒိန္နာ.....)။ «ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ယောပနာဘိက္ခု.....။ ဇာနိ၊ သိလျက်။ ပရိဏတံ၊ သံဃာသို့ ကိုယ်
နှုတ်ဖြင့်ညွတ်လေပြီးသော။ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ (ဝါ၊
သံဃိက ဖြစ်လတ္တံ့သော။) လာဘံ၊ လာဘ်ကို။ အတ္တနော၊ မိမိသို့။
ပရိဏာမေယျ၊ ညွတ်စေငြားအံ့။ တသဘိက္ခုနော.....။ နိဿဂ္ဂိယံ .....။
ပါမိတ္တိယံ ....။ ဟောတိ.....။ «တတိယော၊ သုံးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်း
ဖြစ်သော။ ပတ္တဝဂ္ဂေါ၊ ပတ္တဝဂ်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

သံဃာသို့ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ဖြစ်ခြင်း၊ ထိုလာဘ်ကို သိ
လျက် မိမိသို့ညွတ်စေခြင်း၊ ရခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ «သံဃာ
ရလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် “သံဃိက” ဟု ဆိုသည်။ မချသံဃိက
မဟုတ်။ ဝိနည်းကံစွန့်ပြီး ပြန်ရသည်မှစ၍ အပြစ်မရှိ။ မချ
သံဃိကကိုကား သံဃာသို့ပြန်ပေးရသည် သာတည်း။ သံဃာ
အား၊ စေတိအား၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား ညွတ်ပြီးကို x တပါးသော သံဃာ
သို့၊ စေတိသို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်သို့ညွတ်စေခြင်းအားဖြင့် ၃ x ၃ လီ၊ ကိုး
ချက် ရှိ၏။ သံဃာအား ညွတ်ပြီးကို မိမိသို့ညွတ်စေအံ့- “နိဿဂ္ဂိ
ပါမိတ်”။ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သို့ညွတ်စေအံ့- “သုဒ္ဓပါမိတ်”။
ကြွင်းရှစ်ချက်၌ “ဒုက္ကဋ်”။ ဣမည်ဟုကိုယ်ပြု၊ နှုတ်ပြောနှစ်ချက်
ဖြင့်သာ ညွတ်သည်မည်၏။ စိတ်ညွတ်မဟုတ်။ သံဃာကိုရည်စူး
၍ ယူလာသောလာဘ်မှ ထောပတ်အသိုရှိသော ဂိလာနသေဝ်
လည်း မတောင်းအပ်။ “သင်ဘို့အတွက် ထောပတ်ပါလာလျှင်

ပေးပါ”ဟု တောင်းအပ်၏။ ထိုလောက်မှ ယူပေးလျှင်လည်း အပ်၏။ ရှေ့လှူအံ့ဟုဆောင်လာသောပစ္စည်းကိုတောင်းလျှင် ဝိညပ်ဒုက္ကဋ် မဖြစ်။ ခွေးနက်ကိုရည်စူး၍ ယူလာသော အစာကို ခွေးဖြူကို ကျွေးခိုင်းအံ့။ ဤသိက္ခာပုဒ်နည်းဖြင့် ဒုက္ကဋ်။ ခွေးနက် စားနေစဉ်မောင်း၍ ခွေးဖြူကိုကျွေးခိုင်းအံ့-အာပတ်မရှိ။ အဒိန္နာ ဒါန မဖြစ်။ အဓမ္မကဒါနကိုးပါး၊ ဓမ္မကဒါနသုံးပါး သိအပ်၏။ လှူသူ၊ ခံသူ၊ သုံးဆောင်သူအား အပြစ်မပြ၊ လှူခိုင်းသူအားသာ အပြစ် ရှိသည်ဟု ပြသည်။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အာယသ္မဇ္ဇော တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မဇ္ဇော ပုစ္ဆာမိ ကမ္မိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကမ္မိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကမ္မိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓတ္ထာယသ္မဇ္ဇော၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝမေ တံ ဓာရယာမိတိ။ ။တိံသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။

အာယသ္မဇ္ဇော၊ ... တို့။ တိံသ၊ သုံးဆယ်သော။ နိဿဂ္ဂိယာပါမိတ္တိယာ၊ .....ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ .....တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်၊ သရုပ် အားဖြင့် ပြ အပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိပါမိတ် တို့၌။ အာယသ္မဇ္ဇော၊ .....တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ .....။ ကမ္မိတ္ထ၊ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ .....။ အတ္ထ၊ .....။ ဒုတိယမ္ပိ၊ .....။ တတိယမ္ပိ၊ .....။ ပုစ္ဆာမိ၊ .....။ ကမ္မိတ္ထ၊ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ .....။ အတ္ထ၊ .....။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဿဂ္ဂိပါမိတ်၌။ အာယသ္မဇ္ဇော၊ .....တို့သည်။ ယသ္မာ၊ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ၊ .....။ တသ္မာ၊ .....။ တုဏှိ၊ .....။ အသိ၊ .....။ ဧဝံ၊ .....။ ဧတံ၊ .....။ ဓာရယာမိ၊ .....။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားအစဉ်ဖြင့်။ တိံသ၊ .....။ နိဿဂ္ဂိယာပါမိတ္တိယာ၊ .....။ ဓမ္မာ၊ .....။ နိဋ္ဌိတာ၊ .....။

သုဒ္ဓပါနိတ်

ဣမေခေါပနာယသ္မဇ္ဇော နေ နုရတိ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသ္မဇ္ဇော၊ ... တို့။ နေနုရတိ၊ ကိုးဆယ့်နှစ်ပါးသော။ ပါမိတ္တိယာ၊ ပါမိတ်အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေခေါပန ဓမ္မာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့သည်။

ဝါ၊ ဤအာပတ်တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့်ပြအပ်သည်အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ.....။

မုသာဝါဒဝဂ်။

၁။ မုသာဝါဒ။ ။သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါမိတ္တိယံ။

(အဒိန္နာ.....)

သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ၊ သိလျက် ချွတ်ယွင်းသောစကားကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ ပါမိတ္တိယံ၊ ပါမိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မုသာဆိုမည်ဟုရှေ့ပြုခြင်း၊ မုသာဆိုလိုသောမိတ်ဖြင့်ရည်မှန်းသူ သိအောင်လုံ့လပြုခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။သင့်ဥပဇ္ဈာယ်ထင်းလှည်းမောင်းသွားပြီဟု ပြောင်ငွေောင်ခြင်း၊ ဆီအနည်းငယ်ကို ဆီတွေတင်ကျမ်းပြည့်ဟု ပူရဏကထာ- အပိုဆိုခြင်းတို့လည် “မုသာဝါဒပါမိတ်”။ ဈာန်ဝေဒိလ်ဖြင့် ဝါကြွားခြင်းငှါ မုသာဆိုအံ့ “ပါရာဇိက”။ အရင်းမရှိသောပါရာဇိကဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှါ မုသာဆိုအံ့ “သံဃာဒိသိသံ”။ သံဃာဒိသိသံဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှါ မုသာဆိုအံ့ “ပါမိတ်”။ ကြွင်းအာပတ်ဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းငှါ မုသာဆိုအံ့ “ဒုက္ကန္တ”။ သင်၏ ကျောင် နေရဟန်းသည် ရဟန္တာဟုသွယ်မိုက်၍မုသာဆိုအံ့၊ နာထောင်သူသိလျှင် “ထုလ္လစ္စဉ်း”။ မသိလျှင် “ဒုက္ကန္တ” တရားစွဲလျက်မုသာဆိုအံ့ “သဟပယောဂဒုက္ကန္တ”။ (အဒိန္နာဒိန္နံ ပါရာဇိကအနီး၌ ဟုလို)။ သက်သက်ရယ်မှူးလို၍သော်လည်း မုသာဆိုအံ့ “ဤပါမိတ်”။ အဖြန့်ဆို၍ ချွတ်အံ့၊ ထိုင်းမှိုင်း၍ အလွဲလွဲဆိုအံ့-အနာပတ္တိ။

၂။ ဩမသဝါဒ။ ။ဩမသဝါဒေ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ...)

ဩမသဝါဒေ၊ နှုတ်ငွန်ထိုးခြင်းကြောင့်။ (ဝါ၊ ရဟန်းကို ဆဲရေးခြင်းကြောင့်။) ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ ... ။

အဆဲခံရသူ ဥပသမ္ပန္န ဇာတ်ရှိခြင်း၊ သူတပါးကို မညွှန်းဘဲ ဆယ်ပါးတပါးပါးဖြင့် ဆဲခြင်း၊ ငါ့ကိုဆဲသည်ဟု သိခြင်း၊ အနက်ပါဠိ ဩဝါဒ ရှေ့ရှုသည်မဟုတ်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။

မျက်မှောက်ကိုယ်တိုင်ဆဲခြင်းတည်း။ ပါရာဇိကသို့ရောက်သော်
လည်း ရဟန်းအသွင်မစွန့်သူကို ဆယ်ပါး တပါးပါးဖြင့် ဆဲအံ့-
“ပါနိတ်”။ ပါဠိတော်လာ ဆယ်ပါးမှတပါး-သူခိုး၊ ခါးပိုက်နှိုက်
စသည်ဖြင့်ဆဲအံ့ “ဒုက္ကန္တ”။ ဘိက္ခုမှတပါးသူကိုဆဲအံ့-“ဒုက္ကန္တ”။
ဘယ်သူအားမဆို မြူးတူးလို၍ကစားဆဲအံ့ “ဒုပ္ပာသီ”။

၃။ပေသုည။ ။ဘိက္ခုပေသုညေ ပါမိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ...)

ဘိက္ခုပေသုညေ၊ ရဟန်းတို့ကို ချောပစ်ရုံးတိုက် ခြင်းကြောင့်။
ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ.....။

ဆဲခြင်း ဆယ်မျိုးဖြင့် သူတပါးကိုမညွှန်းဘဲ တိုက်ရိုက်ဆဲ
သောရဟန်း၏စကားကိုကြား၍ ရဟန်းထံသို့ဆောင်ခြင်း၊ ချစ်
စေလို ကွဲစေလို တချချိခြင်း၊ ဆောင်ရာ ရဟန်း၏ သိခြင်း-
အင်္ဂါသုံးပါး။ ။စောင်း၍ဆဲခြင်းကို ပါဠိတော်လာမဟုတ်သော
ဆဲခြင်းကိုကြား၍ရုံးတိုက်အံ့- “ဒုက္ကန္တ”။ ဘိက္ခုမဟုတ်သူထံရုံး
တိုက်အံ့-“ဒုက္ကန္တ”။

၄။ပဒသောဓမ္မ။ ။ယောပနဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နံ ပဒ
သော ဓမ္မံ ဝါစေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ဒု၊မံ-ပဒ-၇။)

ယောပနဘိက္ခု.....။ အနုပသမ္ပန္နံ၊ လူသာမဏေကို။ ပဒသော၊ ပုန်
ပြိုင်။ (ဝါ၊ ပဒ၊ အနုပဒ၊ အနုက္ခရ၊ အနုဗျဉ္ဇနအားဖြင့်။) ဓမ္မံ၊ ပါဠိအဋ္ဌ
ကထာ ဓမ္မကို။ ဝါစေယျ၊ (မာဂဓာသာသနာဖြင့်) ပိုချဋ္ဌားအံ့၊ တဿ
ဘိက္ခုနော .... ။ပါမိတ္တိယံ..... ။ဟောတိ.....။

ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီမှတစ်ပါးသော အနုပသမ္ပန္န ဖြစ်ခြင်း၊ ပါဠိ
အဋ္ဌကထာဓမ္မကို ပုန်ပြိုင်ပို ချခြင်း၊ တပေါင်းထည်းပြီးစေခြင်း-
အင်္ဂါသုံးပါး။ ။{ဒု၊မံ-ပဒ-ဒုတိယ ကြောင့် ပဉ္စမကြောင့် ပဒ
သော ဓမ္မသမုဋ္ဌာန်၊ အလားတူရ။ အဝိတ္တက။ } အချီအချ ပြိုင်လျှင်
ပဒအားဖြင့် ပိုချသည် မည်၏။ အချီမပြိုင် အချပြိုင်လျှင် အနုပဒ
အားဖြင့်...။ အစအကွရတလုံးသာပြိုင်လျှင်အနုက္ခရအားဖြင့်...။
ရှေ့ပုန်အနိစ္စနှင့် နောက်ပုန်အနိစ္စပြိုင်လျှင် အနုဗျဉ္ဇနအားဖြင့် ပို
ချသည် မည်၏။ ။အရများသောစာကို ပြိုင်တူပြီးစေအံ့၊ ဝါ၊

တွဲဆိုအံ့။ ပရိသတ်အလယ်၌ ကြောက်ရွံ့စွာ ရွတ်ဆိုသော သာမဏေကို ပြိုင်တူပြီးစေအံ့။ ဘာသာတပါးဖြင့် ပြိုင်တူပြီး စေအံ့။ ဝါ၊ တွဲဆိုပါအံ့။ ၁၂-တောင်ဥပစာရလွှတ်၍ သင် သောသာမဏေကို ပြိုင်တူပါအံ့။ ပါဠိအဋ္ဌကထာမဟုတ်သော “မိလိန္ဒပဉ္စာ” စသော သကပဋိဘာနကို မာဂဓာသာဖြင့် သော်လည်းပါအံ့ - အနာပတ္တိ။

၅။ သဟဿယျ။ ။ယောပနဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နန ဥတ္တရိဒိရတ္တိ တိရတ္တံ သဟဿယျံ ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဉ္ဇ)

ယောပနဘိက္ခု..... ။ အနုပသမ္ပန္နန၊ လူသာမဏေနှင့်၊ ဥတ္တရိဒိရတ္တိ တိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့် သုံးညဉ့်ထက်အလွန်၊ သဟဿယျံ၊ တမိုးတရံထည်း သောကျောင်း၌ + တကွ + အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော..... ။ ပါမိတ္တိယံ .... ။ ဟောတိ..... ။

ပါမိတ်ဝတ္ထုလောက်သောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ထိုကျောင်း၌ အနုပသမ္ပန္နနှင့်တကွ အိပ်ခြင်း၊ စတုတ္ထနေ့ နေဝင်ခြင်း အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။ ရဟန်းမှတစ်ပါး ပါရာဇိကလောက်သော တိရစ္ဆာန် ထီးတိုင်အောင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် “အနုပသမ္ပန္န” မည်၏။ ပါမိတ် သာ။ ကျောက်ကုန်းဆန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော ခါးရိုးကြမ်းထိ အိပ်ခြင်းသည် အိပ်သည်မည်၏။ “သေပေယျ-တမိုးတရံထည်း သော ကျောင်း၌ + သဟ-တကွ + သေယျံ-ကိုယ်ဆန့်၍ အိပ် ခြင်းကို။” ဤသို့ဆိုလိုလျက် သေယျတရုဇေ၍ သဟဿယျံ- ဟု ဆိုသည်။ အုတ်၊ ကျောက်၊ သစ်ရွက်၊ မြက်၊ အင်္ဂတေ-အမိုး ငါးပါးနှင့်အဝတ်၊ ပျဉ်ပြား၊ ဖျာ-စသော အမိုးကိုလည်း ယူရ သည်။ အကာလည်း ထို့အတူတည်း။ အမိုးအားလုံး၊ အများ၊ ထက်ဝက်ရှိ ၃-ကျောင်းကိုအကာအားလုံး၊ အများ၊ ထက်ဝက် ရှိ ၃-မျိုးဖြင့်စက်လှည့်၍ ၉-ကျောင်း တို့တွင် အမိုးထက်ဝက်၊ အကာထက်ဝက်-ဤအနေမှလွန်သောကျောင်းဟူသမျှ ပါမိတ် ဝတ္ထု။ ရှစ်ကျောင်း၊ နှစ်ချလုံးထက်ဝက်နှင့် တချချသာထက်ဝက် လွန်၍ တချချသာထက်ဝက်မရှိလျှင် ဒုက္ကနိဝတ္ထု။ ငါးကျောင်း၊ ထက်ဝက်အောက်ယုတ်လျှင်၊ အမိုးသာရှိလျှင်၊ အကာသာရှိ

လျှင်အနာပတ္တိဝတ္ထု။ ငါးကျောင်း။ အကာသည်အမိုးမထိသော်
လည်း ဝဇုကီဟတ္ထ--တတောင့်ထွား၊ ပကတိလေးထွားခွဲအမြင့်
ရှိအံ့-ခုနစ်ထပ်ကျောင်းဖြစ်စေ၊ အခန့် တရာရှိသည် ဖြစ်စေ၊ မုခ်
ထွက်လေးဘက်ရှိသည်ဖြစ်စေ-သဟဿယျလောက်၏။ အန္တိ
မသို့ရောက်လျက် ဝန်မခံသောရဟန်းနှင့်တကွ အိပ်လျှင် သဟ
ဿယျမဖြစ်။ ထိုသူ၏အကပ်ခံခြင်းလည်း အကပ် မြောက်၏။
အမိုး မျက်နှာကြက်၌ ခိုစသည်ဝင်၍အိပ်အံ့၊ ကျောင်-တွင်းသို့
ဝင်နိုင်လျှင် သဟဿယျလောက်၏။ မဝင်နိုင်လျှင် နာနုပစာရ
မည်၏။ အနာပတ္တိ။ အရုဏ်တက်အောင် သုံးညဉ့်ဆက်အိပ်လျှင်
စတုတ္ထနေ့၌ အနုပသမ္ပန္န မရှိရာ၌ အိပ်အပ်၏။ ဒီရတ္တကား
စကားပြေပြစ်ရုံအကျိုးရှိ၏။

၆။ ခုတိယသဟဿယျ။ ။ယောပနဘိက္ခု မာတုဂါမေ
န သဟဿယျံ ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ မာတုဂါမေန၊ မာတုဂါမနှင့်။ သဟဿယျံ၊
တမိုးတရံထည်းသောကျောင်း၌ + တကွ + အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ .....။
တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။

ပါမိတ်ဝတ္ထုလောက်သောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ထိုကျောင်း၌
လူမိန်းမနှင့်တကွ အိပ်ခြင်း၊ နေဝင်ခြင်း အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ နေဝင်
မှ အရုဏ်တက်အထိ ညဉ့်မည်၏။ အသက်ရှိသောလူမိန်းမသာ
မာတုဂါမ မည်၏။ မေထုန ဝတ္ထုလောက်သော တိရစ္ဆာန်မ
နှင့်“ဒုက္ကဋ်” ကိုယ်ထင်ရှားသောနတ်မနှင့်၎င်း၊ ပဏ္ဍုက်နှင့်၎င်း
“ဒုက္ကဋ်” တိရစ္ဆာန်မ၊ နတ်မ၊ ဘီလူးမ စသည်တို့သည် မာတု
ဂါမ မဟုတ်၊ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုသာ။

၇။ ဓမ္မဒေသနာ။ ။ယောပနဘိက္ခု မာတုဂါမဿ
ဥတ္တရိ ဆပ္ပဇ္ဈဝါစာဟိ ဓမ္မံ ဒေသေယျ အညတြိ ဝိညနာ
ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန ပါမိတ္တိယံ။ (မဒေ.....)

ယောပနဘိက္ခု .....။ မာတုဂါမဿ၊ .....အာ။ ဥတ္တရိဆပ္ပဇ္ဈဝါစာဟိ၊
ငါးခွန် ခြောက်ခွန်းထက်လွန်သောစကားတို့ဖြင့်၊ ဓမ္မံ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာ

ဓမ္မကို။ ဒေသေယျ၊ (မာဂဓတာသာဖြင့်) ဟောငြားအံ့။ ဝိညနဿ၊
သိကြားလိမ္မာသော။ ပုရိသဝိဂ္ဂဟေန၊ လူ ယောက်ျားကို။ အညတြ၊ ကြည့်
၍။ ဒေသေယျ .....။ တဿဘိက္ခုနော .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

ပါဠိအဋ္ဌကထာဓမ္မကို ခြောက်ခွန်းထက်အလွန် မာဂဓတာ
သာဖြင့် ဟောခြင်း၊ သိကြားလိမ္မာသော လူမိန်းမဖြစ်ခြင်း၊ ဣရိ
ယာပုထ်မပြောင်းခြင်း၊ ကပ္ပိယကာရက ဟူသော ဝိညနပုရိသ
မရှိခြင်း၊ မေ-ဖြေ မဟုတ်ခြင်း-အင်္ဂါ ငါးပါး။ ။ ဂါထာ ပါဒ
တခုသည် တခွန်မည်၏။ ၁၂ တောင်ဥပစာရအတွင်းရင်သော
ထိုင်သော စကားကောင်း၊ ဆိုးသိသော မကန်း၊ မပင်းသော လူ
ယောက်ျားသည် “ဝိညန” မည်၏။ လူအသွင်ဖြင့် တည်သော နတ်
သည် ပုရိသဝိဂ္ဂဟမဟုတ်။ ခြောက်ခွန်းထက်လွန်လျှင် ပုန်တိုင်း
ပါမိတ်။ အက္ခရာဖြင့်ဟောလျှင် အက္ခရာတိုင်းပါမိတ်။ မိန်းမ
အရေအတွက်ဖြင့်လည်း ပါမိတ်။ ဣရိယာပုထ်ဖျက်၍ တဖန်
ဟောအံ့။ တယောက်ခြောက်ခွန်းစီဟု ဟောအံ့။ ပြဿနာမေး
လျှင် တကျမ်းလုံးဖြေအံ့။ ဘာသာတပါးဖြင့်ဟောအံ့-အနာပတ္တိ။

၈။ ဘူတာရောစန။ ။ ယောပနဘိက္ခု အနုပသမ္ပန္နဿ
ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ အာရောစေယျ ဘူတသ္မိံ ပါမိတ္တိယံ၊ ။ (ရှေးက
တယော-ဘူတာရောမ္ဘိ-၁။)

ယော ပန ဘိက္ခု .....။ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ .....။ အာ၊ ။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ၊
ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားကို။ အာရောစေယျ၊ ပြောကြားငြားအံ့။ ဘူတသ္မိံ၊
ဟုတ်မှန်သည် ရှိသော်။ တဿဘိက္ခုနော .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။
ဟောတိ .....။

ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ထင်ရှားရှိခြင်း၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီမှတပါး
သော အနုပသမ္ပန္နအား ပြောကြားခြင်း၊ ထိုခဏသိခြင်း၊
သူတပါးကို မညွှန်းခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ (ရှေးကတယော-
ဘူတာရောမ္ဘိ ရှေ့အစိတ္တက သုံးပါးကြောင့် ဘူတာရောစန
သမုဋ္ဌာန်၊ ဤတခုသာ} ဣယံဗိုက်၍ပြောအံ့-သိသော်၎င်း၊ မသိ
သော်၎င်း “ဒုက္ကန္တိ”။ အတုလိုက်စေလိုသော သင့်လော အ
ကြောင် ကြောင့် ဥပသမ္ပန္နအား ပြောအံ့-အနာပတ္တိ။

၉။ ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနံ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုဿ
ဒုဋ္ဌုလ္လာ အာပတ္တိံ အနုပသမ္ပန္နဿ အာရောစေယျ အညတြိ
ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ ပါမိတ္တိယံ၊(အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ဘိက္ခုဿ၊ .....၏။ဒုဋ္ဌုလ္လာ၊ ရန်ရင် သော။ အာ
ပတ္တိံ၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို။ အနုပသမ္ပန္နဿ၊ .....အာ။အာရော
စေယျ၊ .... အံ။ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ၊ဘိက္ခု သမ္ပုတိမည်သော ကတိကာ
ဝတ်ကို။အညတြိ..... ။အာရောစေယျ...။တဿဘိက္ခုနော..... ။ ပါမိတ္တိ
ယံ..... ။ဟောတိ.....။

ပါရာဇိကမရောက်သောရဟန်း၏ ဝတ္ထုနှင့် တကွသော
သံဃာဒိသိသ်ဖြစ်ခြင်း၊ ဘိက္ခု၊ဘိက္ခုနီမှတစ်ပါးသော လူသာမ
ဏေအားပြောခြင်း၊ဘိက္ခုသမ္ပုတိမှလွတ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။
မပြတ်အာပတ်သင့်သော ရဟန်း၏ နောင်စောင့်စည်းခြင်းငှါ
အာပတ်အပိုင်းအခြား၊တကာအပိုင်အခြားပြု၍၎င်း၊ မပြုမူ၍၎င်း
သုံးကြိမ်ပန်ကြာသော ကတိကာဝတ်သည် “ဘိက္ခုသမ္ပုတိ”
မည်၏။ဤမျှသောအာပတ်တို့ဖြင့် ပြောကြားအပ်၏။ဤမျှသော
တကာတို့၌ ပြောကြားအပ်၏-ဟု အပိုင်းအခြားပြုပုံကို သိအပ်
၏။ဝတ္ထုမျှသက်သက်၊အာပတ်မျှသက်သက်ပြောအံ့၊ ကတိကာ
ဝတ်အတိုင်းပြောအံ့-အနာပတ္တိ။သံဃာဒိသိသ်မှတစ်ပါး အာပတ်
ခြောက်ခုကို ဝတ္ထုနှင့်တကွပြောအံ့။“ဒုက္ကန္တိ”။

၁၀။ ပထဝီဓဏနံ။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ပထဝီ
ဓဏေယျ ဝါ ဓဏာပေယျ ဝါ ပါမိတ္တိယံ(အဒိန္နာ.....)။ ။
မုသာဝါဒ ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ယောပနဘိက္ခု.....။ပထဝီ၊မြေစစ်ကို။ဝါ၊ဇာတပထဝီကို။ ဓဏေ
ယျဝါ၊ကိုယ်တိုင်လည်တူ ဌားအံ့။ဓဏာပေယျဝါ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်
တူးစေဌားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော..... ။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။
ပဌမော.....။မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ၊ မုသာဝါဒဝဂ်သည်။နိဗ္ဗိတော၊ပြီပြီ။

ဇာတပထဝီဖြစ်ခြင်း၊ ဇာတပထဝီဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ တူးခြင်း-
တူးစေခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ထမင်းချက်ခြင်း၊ သပိတ်ဖုတ်
ခြင်း စသည်ဖြင့် မီးလောင်သောမြေသည်-အဇာတ၊ မီးမလောင်
သေးလျှင်-ဇာတ၊ ကျောက်စရစ်၊ အိုးခြမ်း၊ သဲ-တံချသုံးပုံ တပုံ
ထက်များလျှင်-အဇာတ။ သုံးပုံတပုံအထိ-ဇာတ၊ တူး၍ စုပုံ
ထားသော မြေပုံသည် မိုဗန်းစွတ်ပြီးနောက် လေးလမလွန်မီ
အဇာတ၊ လေးလလွန်လျှင်-ဇာတ။ ကျောက်ဖျာ၌ သိမ်မွေ့စွာ
တင်နေသော မြေမှုန့်လည်း မိုဗန်းစွတ်ပြီး လေးလလွန်လျှင်
ဇာတမည်၏။ အဇာတကို ကိုယ်တိုင်လည်း တူးကောင်း၏။
ဇာတကို-သိလော၊ ပေးလော၊ ကပွီလော၊ အလိုရှိသည်-ဟု
ကပွီယဝေါဟာရဆိုကောင်း၏။ နေရာမမှတ်ဘဲ မြေတူးလော-
ခွဲလော- စသည်ဖြင့် အကပွီယဝေါဟာရ ဆိုလျှင်လည်း
အနာပတ္တိ၊ နေရာမှတ်၍၍ မြေကိုတူးလော-ဟုခိုင်းအံ့ “ဒုက္ကဋ်”
တကြိမ် ခိုင်းလျှင် တနေ့လုံး တူးလည် “ပါစိတ်တချက်”
အောက်မြေနှင့် မစင်သော မြေကွဲ၊ မြေချာ၊ နွာ-ခွါစာ-စသည်
လည်း အဇာတသာတည်း။

ဘူတဂါမဝဂ်။

၁။ ဘူတဂါမ။ ။ ဘူတဂါမ ပါတဗျဘာယ ပါနိတ္တိယံ။
(အဒိန္နာ.....)

ဘူတ+ဂါမ+ပါတဗျဘာယ၊ ကြံ ပွါ ဆဲ ကြံ ပွါ ပြီးဖြစ်သော မြက်
သစ်ပင်+ အပေါင်းကို+ ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့်။ ပါနိတ္တိယံ ....။
ဟောတိ ....။

ဘူတဂါမဖြစ်ခြင်း၊ ဘူတဂါမဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ ဖျက်ခြင်း-
ဖျက်စေခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ မြေ၊ ရေ၊ တံတိုင်း စသော တည်
ရာဌာန၌ တည်ဆဲဖြစ်၍ မသေသေးသော အပင်သည် “ဘူတ
ဂါမ”မည်၏။ ပါနိတ်ဝတ္ထုမည်၏။ ဇာတပထဝီနည်းအတိုင်း
ကပွီယဝေါဟာရကိုလည်းသိအပ်၏။ တည်ရာမှလွတ်၍ မျိုးဖြစ်
ကောင်းလျှင် “ဗီဇဂါမ”မည်၏။ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု မည်၏။ ဗီဇဂါမ

ဖြစ်မှ လက်သည်း၊ မီး၊ ထားတို့ဖြင့် ကပိရသည်။ ကပိသောအခါ တစပ်ထည်းရောသော သစ်ရွက်စသည်ကိုအပေါက်၊ အပြတ် ထင်စေလျှင်လည်းအပ်၏။ အကပ်မခံဘဲလည်း ကပိကောင်း၏။ ထည့်စရာ သစ်ရွက်ခွက်၌၎င်း၊ ကြိုကိုစည်းသော နွယ်၊ ကြိုး၌၎င်း ကပိလျှင်မအပ်။ အသားအဆံချောင်သော သီးသီးဖြစ်လျှင် ခွက် ၌ တည်သည်မည်၏။ အခွံ၌မကပိအပ်။ လက်ကော်ရေသော ယာဂု၌ ငြုတ်စေတစပ်ထည်းမတည်လျှင် တစေ့စီကပိရသည်။ ဗီဇဂါမ်မှအမြစ်၊ အညွန့်ထွက်သော်လည်း အညွန့်မဖိမ်းသေး လျှင် ဗီဇဂါမ်သားတည်း။ ထန်၊ ဂုတ်၊ အုန်းပင်ဂုတ်၊ သီးပြို သော ဌက်ပျောပင်၊ သီးပြို သောဝါးပင်၊ ရေအိုးပြင်ပ၌ မှော်၊ ရေညှိ၊ ကျောက်ပွေ၊ ကျောက်ခက်၊ မှိုငုံတို့သည် “ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု” ဗီဇဂါမ်မည်၏။ ရေအိုးအတွင်း ၌ မှော်၊ ရေညှိ၊ ဒန်ပူစသည်၌ တက်သောမှို၊ ပွင့်ပြို သော မှိုပွင့်တို့ကား အဗ္ဗောဟာရိက အနာ ပတ္တိဝတ္ထုဖြစ်ကုန်၏။

၂။ အညဝါဒက။ ။ အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

အညဝါဒကေ၊ မေးသည်မှတစ်ပါးသော စကားကိုဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝိဟေသကေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် သံဃာကို ညှဉ်းဆဲခြင်းကြောင့်။ ပါမိတ္တိယံ .... ။ ဟောတိ.....။

ခန္ဓကံဖြင့် အညဝါဒကကံ ဝိဟေသကကံပြုပြီးခြင်း၊ အာပတ် ဖြင့်၎င်း ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း မေးစစ်ခြင်း၊ ဖုံ ကွယ်လျှော့ အပျင်းပျင်း ဆိုခြင်း - ဝါ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း - အင်္ဂါသို့ ပါး။ ။ မေးရာမဖြေ တလွဲဖြေခြင်းသည် အပျင်းပျင်း ပြုသည်မည်၏။ တလွဲဖြေခြင်း၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်း ပြုလျှင် ကံပြုရသည်။ ကံပြုပြီးမှ ထိုအတူပြုပြန် လျှင် ပါမိတ်ကံမပြုမီ “ဒုက္ကဋ်” ဝတ္ထုနှစ်ခုကြောင့် ပါမိတ်နှစ်ခု။

၃။ ဥဇ္ဈာပနက။ ။ ဥဇ္ဈာပနကေ ဝိယုနကေ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ဥဇ္ဈာပနကေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဝိယုနကေ၊ ရုတ်ချခြင်းကြောင့်။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဓမ္မကံဖြင့် သမ္မုတိရခြင်း၊ ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ အဂတိမလိုက်ခြင်း၊ ထိုရဟန်း၏အရှိန်အစော်မဲ့စေလိုခြင်း၊ ရဟန်းထံပြောခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း-ဝါ ရှုတ်ချခြင်း-အင်္ဂါခြောက်ပါး။ ။ ကျောင်းညွှန်းသမ္မုတိစသော သံဃာသမ္မုတိကို ဓမ္မကံဖြင့် သမ္မုတိရ၍ အဂတိမလိုက်ဘဲညွှန်းသော၊ ရဟန်းအား၊ အရှိန်အစော်ကင်းအောင်၊ ရဟန်းထံ၌၊ ကဲ့ရဲ့အံ့၊ ရှုတ်ချအံ့-ဝတ္ထုနှစ်ခုကြောင့် ပါမိတ်နှစ်ခုလူသာမဏေထံ၌ “ဒုက္ကဋ်” သမ္မုတိရေသော ရဟန်းအား ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအံ့ “ဒုက္ကဋ်” ။ အထင်သေးအောင်ပြောသောစကားသည် ကဲ့ရဲ့သည်မည်၏။ အပြစ်ဘော်ပြသောစကားသည် ရှုတ်ချသည် မည်၏။

၄။ ပဌမသေနာသန။ ။ ယောပနဘိက္ခု သံဃိကံ မဇ္ဈံ ဝါ ဝိဋ္ဌံ ဝါ ဘိသိံ ဝါ ကောန္တံ ဝါ အဇ္ဈောကာသေ သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္ကမန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ၊ နဥဒ္ဓရာပေယျ၊ အနာပုန္တံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ ပါမိတ္တိယံ၊ (ထိနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု ....။ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ မဇ္ဈံဝါ၊ ညောင်စောင်းကို၎င်း။ ဝိဋ္ဌံဝါ၊ အင်းပျဉ်ကို၎င်း။ ဘိသိံ ဝါ၊ ဘုံလျှိုကို၎င်း။ ကောန္တံဝါ၊ ခတ်အခင်းကို၎င်း။ အဇ္ဈောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ သန္တရိတွာဝါ၊ ခင်း၍၎င်း။ သန္တရာပေတွာဝါ၊ ခင်းစေ၍၎င်း။ တံ၊ ထိုညောင်စောင်-အင်းပျဉ်စသည်ကို။ ပက္ကမန္တော၊ အရပ်တပါးသို့ ဖဲသွားသည်ရှိသော်။ နေဝဥဒ္ဓရေယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းမသိုမှီးငြားအံ့။ နဥဒ္ဓရာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်းမသိုမှီး စေငြားအံ့။ အနာပုန္တံ ဝါ၊ မပန်ကြား မူ၍လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော...။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ညောင်စောင်းစသည်၏ သံဃိကဖြစ်ခြင်း၊ လွင်တီးခေါင်၌ ခင်းခြင်း-ခင်းစေခြင်း၊ ထိုနေရာ၌ အနှောင့်အရှက်မရှိခြင်း၊ အသက်၊ သာသနာ-အန္တရာဟ်မရှိခြင်း၊ မင့်ကွက်ဖဲသွားခြင်း၊ ခဲတကျလွန်ခြင်း-အင်္ဂါခြောက်ပါး။ ။ လွင်တီးခေါင်၌ ခင်းသောကြောင့် ခဲတကျဖြင့် အင်္ဂါပိုင်းသည်။ မွေရာသည် ဘုံလျှိုမည်၏။ လူ၏ ဆံပင်မွေးညှင်း၊ လဲသုံးမျိုး၊ ပန်းညိုရွက်သက်သက်-အဆာမပြုအပ်။ အဝတ်ဖြစ်စေ၊ အပ်သောသားရေဖြစ်စေ အခွံပြု၍

တိရစ္ဆာန်အမွေး၊ သစ်ရွက်၊ မြက်၊ လျှော်၊ ပုဆိုးကြမ်းငါးမျိုး
အဆာထည့်လျှင်ထိုင်ခြင်းအိပ်ခြင်းငှါအပ်၏။ ပမာဏကြီးငယ်
မရှိ၊ ထက်အောက်ကားကား ထက်မည်အလားရှိ၍ အလယ်၌
ခြင်သို့ရေစသည် ကွပ်သော ထိုင်ခုံသည် “ကောစ္ဆ-ခတ်
အခင်း”မည်၏။ အကပ္ပိယသားရေလည်းအပ်၏။ သေနာသန
ဟူသည် ရွှေအတိပြီးသော်လည်းအပ်၏။ မိဃဥတု၌ လွင်တီး
ခေါင်နှင့်မိဃဗိုတ်ဗိုတ်သောမဏ္ဍပ် (၂)၊ ဆောင်းဥတု၌ ဆီးနှင်း
မိဃဗိုတ်ရာ အရပ်(၁)၊ အခါမရွေး ငှက်တို့အသိုက်ဖွဲ့၍ နေရာ
သစ်ပင်ရင်း(၁)-ဤလေးခုသည် “လွင်တီးခေါင်”မည်၏။ ပကတိ
ခင်းထားရာ၌ ထိုင်မိလျှင်လည်း ထိုင်မိသောရဟန်း၏တာဝန်ဖြစ်
၏။ မိမိ၏ ပလိဗောဓကဲ့သို့ ကြောင့်ကြတတ်သော လန္တုသာမ
ဏေ၊ ကပ္ပိယအားဖြစ်စေ ပန်ကြား၍ အပ်နှင်း၍ ဖဲသွားရသည်။
ပုဂ္ဂလိက၌ “ဒုက္ကန္တ”၊ မိမိဥစ္စာ၊ အကွမ်းဝင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဥစ္စာ၌
အနာပတ္တိ၊ ခြင်္သေ့ သစ်ကျားရောက်လာလျှင် အနှောင့်အရှက်
ရှိသည်မည်၏။ လှူသူတို့က လွင်တီးခေါင်၌သော်လည်း အလို
ရှိတိုင်းခင်း၍ သုံးတော်မူကြပါဟုဆိုလှလျှင် ဆိုတိုင်းသုံးကောင်း
၏။ အပ်သောသားရေကားဇဏီမည်သောသားကောင်၊ သမင်
ပျံ၊ ချေ၊ ဆတ်၊ အောက်မား၊ ဖိုင်တို့၏သားရေ၊ ဆိတ်ရေ၊ သိုးရေ
ဖြစ်၏။ ကျွဲနွားတို့၏ သားရေ၊ ခြင်္သေ့သစ်ကျား စသည်တို့၏ သား
ရေတို့ကား “အကပ္ပိယစမ္ပ”မည်၏။ မိမိဥစ္စာပြု၍၎င်း၊ သွားလေ
ရာ ဆောင်၍၎င်း၊ ညောင်စောင်းအထက်၌ခင်း၍၎င်း မသုံးအပ်။
သေနာသနပစ္စည်းပြု၍ မြေ၌ကြမ်း၌ ခင်း၍သုံးရသည်။ အိတ်နှင့်
ဘိနပ်၌ လူသားရေမအပ်။ တပါးသော သားရေဟူသမျှအပ်၏။

၅။ ဒုတိယသေနာသန။ ။ယောပနဘိက္ခု သံဃိကေ
ဝိဟာရေ သေယျံ သန္တရိတွာ ဝါသန္တရာပေတွာ ဝါ တံ ပက္က
မန္တော နေဝ ဥဒ္ဓရေယျ န ဥဒ္ဓရာပေယျ အနာပုန္နံ ဝါ
ဂစ္ဆေယျ ပါနိတ္တိယံ။(ထိနာ .....)

ယောပန ဘိက္ခု .....။ သံဃိကေ၊ သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝိဟာရေ၊
ကျောင်း၌။ သေယျံ၊ အိပ်ရာနေရာကို။ (ဝါ-သေယျဆယ်ပါးတပါးပါးကို။)

သန္တရိတွာဝါ.....။ သန္တရာပေတွာဝါ.....။ တံ၊ ထိုအိပ်ရာနေရာကို။ ပက္ခ
မန္တော.....။ နေဝဥဒ္ဓရေယျ.....။ နဥဒ္ဓရာပေယျ.....။ အနာပုန္တဝါ.....။
ဂစ္ဆေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သေယျဆယ်ပါးတပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ သံဃိကသေယျဖြစ်ခြင်း၊
သံဃိကကျောင်း၌ ခင်းခြင်း-ခင်းစေခြင်း၊ အနှောင့်အရှက်မရှိ
ခြင်း၊ အန္တရာယ်မရှိခြင်း၊ မဇ္ဇမကွက်ဖဲသွားခြင်း၊ ဥပစာရသိမ်ကို
လွန်ခြင်း-အင်္ဂါချနစ်ပါး။ ။ ကျောင်းတွင်း၌ ခင်းသောကြောင့်
ဥပစာရသိမ်ဖြင့် အင်္ဂါပိုင်းသည်။ အာဝါသိတို့ ခင်းပေးရာ၌
ထိုင်ပြီးသော အာဂန္တုသည် ဖဲသွားလိုသောအခါမသိမ်းသာ
လျှင် အိပ်ရာနေရာရုပ်သိမ်းကြပါဟု ပန်ကြားရသည်။ မပန်မိ
လျှင် ကျောင်း၌ လွန်အံ့ပါမိတ်။ သေယျဆယ်ပါးတွင် ပစ္စတ္တ
ရဏ အိပ်ရာခင်းကော်စောတို့၌ သားမွေးကော်ဇောဖြစ်လျှင်
ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ထက် ခင်းမထိုင်အပ်။ ကြမ်း၌မြေ၌သာ
အပ်သည်။ ညောင်စောင်း၌ လူတို့ခင်းပေးလျှင် ထိုင်ကောင်း၏။
မအိပ်ကောင်း။ ချည်ကော်ဇောကား နေရာမရွေး ခင်းထိုင်အိပ်
ကောင်း၏။

၆။ အနုပစ္ဆေ။ ။ ယောပနဘိက္ခု သံဃိကေဝိဟာရေ
ဇာနု ပုဗ္ဗပဂတံ ဘိက္ခု အနုပစ္ဆေ သေယျံ ကပ္ပေယျ ယဿ
သမ္ဘာဓောဘဝိဿတိ၊ သော ပက္ခမိဿကိတိ တေဒေဝ ပစ္စယံ
ကရိတွာ အနညံ ပါမိတ္တိယံ။ (မေထုနာ....)

ယောပနဘိက္ခု .....။ သံဃိကေ။ .. သော။ ဝိဟာရေ၊ .....၌။ ဇာနံ၊ (မထ
စေအပ်သူဟု) သိလျက်။ ပုဗ္ဗပဂတံ၊ ရှေးဦးစွာ ကပ်ရောက်သော။
ဘိက္ခု၊ .....ကို။ အနုပစ္ဆေ၊ တိုးဝှေ့၍။ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်း “ထိုင်ခြင်း” ကို။
ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။ ယဿ၊ အကြင်ရဟန်းအား။ သမ္ဘာဓော၊ ကျဉ်း
မြောင်းခြင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပက္ခ
မိဿတိ၊ ဖဲသွားလတ္တံ့။ နုတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ တေဒေဝ၊ ထိုကျဉ်း
မြောင်းသူ ဖဲသွားခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံကရိတွာ၊ အကြောင်းပြု၍။
အနညံ၊ အကြောင်းတပါးမရှိဘဲ။ အနုပစ္ဆေ.....။ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်း “ထိုင်
ခြင်း” ကို။ ကပ္ပေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ...။ ဟောတိ။

သံဃိကကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ မထစေအပ်သူဟုသိခြင်း၊ ကျဉ်း
မြောင်းစေလိုခြင်း၊ ဥပစာရ၌ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်း- အင်္ဂါ လေး
ပါး။ ။သိတင်းကြီး၊ သူနာ၊ သံဃာပေးသော နေရာရသူ-ဤသုံး
ယောက်သည် မထစေအပ်သူမည်၏။ ဘဏ္ဍာစို၊ စာချ၊ ဝိနည်း
မိန့် စသည်တို့အား ကျေးဇူးမျှာခြင်း၊ ဂုဏ်ထူးရှိခြင်းကြောင့်
သံဃာသည် နေရာသီးခြားပေးထားရသည်။ သိတင်းကြီးကို
မိမိထက်ကြီးသောကြောင့်.....။ သူနာကို သနားဘွယ်ဖြစ်သော
ကြောင့်.....။ ဂုဏ်ထူးရှိသူကို သံဃာနေရာ ပေးထားသော
ကြောင့် မထစေအပ်။ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်၏၎င်း၊ ထွက်လမ်း
ဝင်လမ်း၏၎င်း ဝန်းကျင်တတောင့်ထွာသည် ဥပစာရမည်၏။

၇။ နိက္ကဗုဒ္ဓ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ကုတော
အနတ္တမနော သံဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကဗေယျ ဝါ နိက္ကဗာပေယျ
ဝါ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခု၊ .... ကို။ ကုတော၊ အမျက်ထွက်သည်
ဖြစ်၍။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာယာသည်ဖြစ်၍။ သံဃိကာ၊ သံဃာ၏
ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝိဟာရာ၊ ကျောင်းမှ။ နိက္ကဗေယျဝါ။ ကိုယ်တိုင်လည်း
နှင်ထုတ်ငြားအံ့။ နိက္ကဗာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း နှင်ထုတ်စေငြား
အံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ .... ။ ဟောတိ .... ။

သံဃိကကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ခိုက်ရန်စသည်မပြုသောရဟန်း
ဖြစ်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်၍နှင်ခြင်း-နှင်စေခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။
ခိုက်ရန်ပြုလေ့ရှိသူကို သံဃာ့အရံတရလုံးမှ ....။ အလန္တီ၊ ဥပ္ပတ္တကာ၊
ကျင့်ဝတ်ပျက်သော တပည့်တို့ကို မိမိနေရာမှ နှင်ထုတ်ကောင်း
၏။ ယုတ်မာမှုကို စက်ဆုပ်သောအားဖြင့် သနားဘွယ်ဟု ဆုံးမ
ခြင်းဖြင့်နှင်ရသည်။

၈။ ဝေဟာသကုဋ္ဌိ။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ သံဃိကော ဝိဟာ
ရေ ဥပရိဝေဟာသကုဋ္ဌိယာ အာဟာရပါဒကံ မနံ ဝါ ဝိဋ္ဌိ ဝါ
အဘိနိသီဒေယျ ဝါ၊ အဘိနိဗ္ဗဇ္ဇေယျ ဝါ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။သံဃိကေ .....။ဝိဟာရေ၊.....။ဝေဟာသကုဋိ
ယာ၊(ပျဉ်မခင်း၍) ဟင်းလင်းအပြင်ရှိသောကျောင်း၏။ ဥပရိ၊ ရက်မ
ဆင့်တို့၏ အထက်၌။ထပ်တံ၊ထားအပ်သော။အာဟာရပါဒကံ၊ အပေါင်
၌ အခြေတပ်သော။မဇ္ဈဝါ၊.....ကို၎င်း။ပိဋ္ဌဝါ၊.....ကို၎င်း။ အဘိနိသီဒေ
ယျဝါ၊တက်၍မူလည်း ထိုင်ငြားအံ့။အဘိနိပ္ပဇ္ဇေယျဝါ၊တက်၍မူလည်း
အိပ်ငြားအံ့။တဿဘိက္ခုနော.....။ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သံဃိကကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ဦးခေါင်းလွှတ်အောင် မြင့်သော
ဝေဟာသကုဋိဖြစ်ခြင်း၊အောက်ထပ်၌အသုံးပြုခြင်း၊စရွေးစွန်း၌
ကလနံ မယ်နံ မတပ်သော အာဟာရပါဒကံ၌ထိုင်ခြင်း- အိပ်
ခြင်း အင်္ဂါလေးပါး။

၉။ မဟလ္လကဝိဟာရ။ ။မဟလ္လကံပန ဘိက္ခုနာ ဝိဟာ
ရံ ကာရယမာနေန ယာဝဒ္ဓါရကောသာ အဂ္ဂဇ္ဈပ္ပနာယ
အာလောကသန္တိပရိကမ္မာယ ဧတ္တိစ္ဆဒနဿ ပရိယာယံ
အပ္ပဟရိတေ ဌိတေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။တတော စေဥတ္တရိ အပ္ပ
ဟရိတေပိ ဌိတော အဓိဋ္ဌဟေယျ ပါမိတ္တိယံ။(သဗ္ဗာ.....။)

မဟလ္လကံ.....။ဝိဟာရံ ....။ကာရယမာနေန.....။ဘိက္ခုနာပန၊ .....
သည်ကာ။ယာဝဒ္ဓါရကောသာ၊တံခါပေါင်၏ နှစ်တောင့်ထွာ အရပ်
တိုင်အောင်။ အဂ္ဂဇ္ဈပ္ပနာယ၊ တံခါ နှင့်တကွ တံခါ အိမ်ကို ဖြစ်စွာထား
ခြင် ဌာ။ အာလောက သန္တိပရိကမ္မာယ၊ အထက် လေသာပြုတင်းကို
အပြေအပြစ်ပြုခြင်းငှါ။ “ပုနပ္ပုနံ၊အထပ်ထပ်။လေပေတဗ္ဗော၊လိမ်းကွံ
စေအပ်၏။” [အဠုပ္ပတ္တိမှ-ပုနပ္ပုနံ စသည်လိုက်စေသည်။] ဆဒနဿ၊
အမိ၏။ ဧတ္တိပရိယာယံ၊ နှစ်စဉ်သုံးစဉ်မိုးခြင် ကို။ အပ္ပဟရိတေ၊ ဗိမ်း
သောကောက်ပဲမရှိရာ၌။ဌိတေန၊တည်သဖြင့်။အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊စီရင်အပ်၏။
တတော၊ ထိုထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ အပ္ပဟရိတေပိ၊.....၌လည်း။ ဌိ
တော၊ တည်လျက်။ စေအဓိဋ္ဌ ဟေယျ၊အကယ်၍ စီရင်ငြားအံ့။ တဿ
ဘိက္ခုနော.....။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

မဟလ္လကဝိဟာရဖြစ်ခြင်း၊ ဒါယကာရှိ တွင်းပလိမ်းကျံဟူ
လို။ မိမိ၏ ဝါသာဂါရဖြစ်ခြင်း၊အမိုးသုံးထပ်ထက်အလွန်စီရင်

ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။တံခါးပေါင် ကျည်းခွေသည် “ဝိဋ္ဌသံဃာ
တ”မည်၏။တံခါးရှက် တံခါးအိမ်သည် “အဂ္ဂဋ္ဌ”မည်၏။ မြက်၊
သစ်ရွက်နှစ်မျိုးဖြင့် ဖွဲ့ညှိ၍မီးသည်။အုတ်၊ ကျောက်၊ အင်္ဂတေ
သုံးမျိုးဖြင့် အဖြောင့်မီးသည်။

၁၀။ သပ္ပါဏက။ ။ယောပနဘိက္ခု ဇာနိ သပ္ပါဏကံ
ဥဒကံ တိဏံ ဝါ မတ္တိကံ ဝါ သိဇ္ဈေယျ ဝါ သိဇ္ဈာပေယျ ဝါ
ပါစိတ္တိယံ(အဒိန္နာ.....)။ ။ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ယောပနဘိက္ခု.....ဇာနိ၊ (ပိုးသေလိမ့်မည်ဟု သိလျက်။ သပ္ပါဏ
ကံ၊ ပိုးရှိသော။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ တိဏံဝါ၊ မြက်သို့ရင်း။ မတ္တိကံဝါ၊ မြေ
သို့ရင်း။ သိဇ္ဈေယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း သွန်းလောင်းငြားအံ့။ သိဇ္ဈာပေ
ယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း သွန်းလောင်း ငေးငြားအံ့။ တဿဘိက္ခု
နော.....။ ပါစိတ္တိယံ.... ။ ဟောတိ ....။ ဒုတိယော .....။ ဘူတဂါမ
ဝဂ္ဂေါ....နိဋ္ဌိတော.....။

ပိုးရှိသောရေ ဖြစ်ခြင်း၊ သွန်းလောင်းလျှင် ပိုးသေလိမ့်မည်
ဟုသိခြင်း၊ ခန်း၍ နောက်၍ ပိုးသေလောက်သော ရေအနည်း
ငယ်ဖြစ်ခြင်း၊ သေစေလိုသောစေတနာမရှိဘဲ ပြုဘွယ်ကိစ္စဖြင့်
မြက်သို့ မြေသို့ လောင်းခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ပိုး-ကောင်ကျ
သေသည်ကိုသိလျက် ကုသိုလ်ဖြတ်-ဘုရားမီးထွန် လည်းပါစိတ်။
သိက္ခာပုဒ်မသိသောရဟန္တာအားလည်း ပါစိတ်။ သေလောက်
သော ပိုးရှိသောရေ၌မြက်၊ မြေစွန့်လည်း ပါစိတ်။ ကုန်တွင်း
ပိုးလောက်တို့အပေါ်၌ကျပ်ကြံ ကျပ်ငယ်စွန့်လျှင် ပါစိတ်ရှိ၊ မရှိ
ဉာဏ်ကွန့်မြူးသင့်၏။ ပိုးသေလောက်၊ မသေလောက် နှိုင်းချိန်
သင့်၏။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ်။

၁။ ဩဝါဒ။ ။ယောပနဘိက္ခု အသမ္ဘတော ဘိက္ခုနိ
ယော ဩဝဒေယျ ပါစိတ္တိယံ။ (ပဒေ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ အသမ္ပတော၊ သမ္ပုတိမရဘေ။ ဘိက္ခုနီယော၊ ဘိက္ခုနီမတို့ကို။ ဩဝဒေယျ၊ ဂရုဓမ္မတရား ရှစ်ပါးဖြင့် ဆုံးမငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သမ္ပုတိမရခြင်း၊ ဥဘတောဥပသမ္ပန္နဘိက္ခုနီ ဖြစ်ခြင်း၊ ဩဝါဒစွမ်းဖြင့် အဋ္ဌဂရုဓမ္မ ဟောခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ကေတောအာ “ဒုက္ခန္တ”။ တပါးသောတရားဖြင့်လည်း “ဒုက္ခန္တ”။ ဘိက္ခုမာန်သာမဏေမအား အနာပတ္တိ။

၂။ အတ္တင်္ဂတ။ ။ သမ္ပတောပိ စေဘိက္ခု အတ္တင်္ဂတေ သူရိယေ ဘိက္ခုနီယော ဩဝဒေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ပဒ.....)

သမ္ပတော၊ သမ္ပုတိရသော။ ဘိက္ခုပိ၊.....သည်လည်း။ သူရိယေ၊ နေသည်။ အတ္တင်္ဂတေ၊ ဝင်သည်ရှိသော်။ ဘိက္ခုနီယော၊.....တို့ကို။ စေဩဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆုံးမငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

နေဝင်ခြင်း၊ ဥဘတောဘိက္ခုနီ ဖြစ်ခြင်း၊ ဆုံးမခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဂရုဓမ္မမဟုတ်စေကာမူ နေဝင်လျှင် ပါမိတ်။

၃။ ဘိက္ခုနုပဿယ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘိက္ခုနီယော ဩဝဒေယျ အညတြသမယာ ပါမိတ္တိယံ။ တတ္ထာယ သမယော ဂိလာနာ ဟောတိ ဘိက္ခုနီ၊ အယံ တတ္ထ သမယော။ ထိနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခုနုပဿယံ၊ ဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ဘိက္ခုနီယော၊.....တို့ကို။ ဩဝဒေယျ၊ ဂရုဓမ္မတရားရှစ်ပါးဖြင့် ဆုံးမငြားအံ့။ သမယာ၊ အခါကို။ အညတြ.....။ ဩဝဒေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ ဆုံးမရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့။ သည်ကား။ သမယော၊ အခါတည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီမသည်။ ဂိလာနာ၊ နာသည်။ [ဩဝါဒ၊ သံဝါသအလိုငှါ မသွားနိုင်အောင် နာသည်ဟူလို]။ ဟောတိ.....။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကျောင်းသို့သွား၍ဆုံးမရာ၌။ သမယော၊ အခါတည်း။

ဘိက္ခုနီ၏ကျောင်းသို့ချဉ်းကပ်ခြင်း၊ ဥဘတော ဘိက္ခုနီဖြစ်
ခြင်း၊ အခါမဟုတ်ခြင်း၊ ဂရုဓမ္မဖြင့် ဆုံးမခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။
တညဉ့်မျှ ဘိက္ခုနီနေသော အရပ်သည်လည်း ဘိက္ခုနုပဿ
ယမည်၏။ သေမိယ၌ ညဉ့်နေခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်လျှင် ဝါသူပဂ
တ-ဟု “ကင်္ခါဒီကာ” ဖွင့်သည်။ ဤနည်းယူဟန်ရှိသည်။

၄။ အာမိသ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဇေ ဝဒေယျ အာမိသ
ဟေတု ထေရာ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုနီယော ဩဝဒန္တိတိ ပါမိတ္တိ
ယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု .....။ ဇေံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ အာမိသ
ဟေတု၊ အာမိသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ထေရာဘိက္ခု။ မထေရ်
ရဟန်းတို့သည်။ ဘိက္ခုနီယော၊ .....တို့ကို။ ဩဝဒန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏။
ဣတိဇေံ.....။ ဝဒေယျ၊ .....အံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဖြင့် သမ္ပုတိရခြင်း၊ အာမိသ မဲ့သူ
ဖြစ်ခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့လို၍ ဆိုခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ လာဘ်သည်
၎င်း၊ ရိုသေသမှုသည်၎င်း-အာမိသတေတိ အာမိသံ တဏှာ
ဒိဋ္ဌိ ကံလေသာတို့ဖြင့် သုံးသပ်အပ် သောကြောင့် “အာမိသ”
မည်၏။

၅။ ဝိဝရဒါန။ ။ ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ
ဘိက္ခုနီယာ ဝိဝရံ ဒဒေယျ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ ပါမိတ္တိ
ယံ။ (သဗ္ဗာ.....)

ယောပနဘိက္ခု .....။ အညာတိကာယ .....။ ဘိက္ခုနီယာ၊ .....အာ၊ ဝိဝ
ရံ၊ .....ကို။ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့။ ပါရိဝတ္တကာ၊ လဲလှယ် ခြင်းကို။
အညတြ.....။ ဒဒေယျ၊ .....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

ဝိကပ္ပနာလောကံသော အဝတ်သင်္ကန်း ဖြစ်ခြင်း၊ လဲလှယ်
သည်မဟုတ်ခြင်း၊ အမျိုးမတော်သော ဥဘတောဘိက္ခုနီအား

ပေးခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဝိကပ္ပနာမလောက်သောလက်သုတ်
ပုဝါစသည်ပေးအံ့-အနာပတ္တိ။

၆။စိဝရသိဗ္ဗန။ ။ယော ပန ဘိက္ခု အညာတိကာယ
ဘိက္ခုနိယာ စိဝရံ သိဗ္ဗယျ ဝါ သိဗ္ဗာပေယျ ဝါ ပါမိတ္တိယံ။
(သဉ္ဇာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။အညာတိကာယ.....။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ....။၏။ စိ
ဝရံ၊.....ကို။သိဗ္ဗယျဝါ၊ကိုယ်တိုင်လည်း ချုပ်ငြားအံ့။ သိဗ္ဗာပေယျ
ဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း ချုပ်စေငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ဟောတိ .....။

အမျိုးမတော်သော ဥာတောဘိက္ခုနီ၏ဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊ ဝတ်
ရုံလောက်သောသင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း-ချုပ်စေခြင်း၊အင်္ဂါ
သုံးပါး။ ။အပ်သွင်း၍နှုတ်တိုင်းပါမိတ်။ ဝတ်ရုံလောက်မဟုတ်
လျှင် အနာပတ္တိ။

၇။ ။သံဝိဓာန။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ သဉ္ဇိ
သံဝိဓာယ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ
အညတြ သမယာ ပါမိတ္တိယံ။ တတ္ထာသံ သမယော သတ္ထဂမ
နိယော ဟောတိ မဂ္ဂေါသာသင်္ကသမ္ပတော သပ္ပုဋိဘယော။
အယံ တတ္ထ သမယော။ (ပ၊ တ၊ စ၊ ဆာ-ယူပါအဒ္ဒ-၁၅။)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခုနိယာ၊.....နှင့်။ သဉ္ဇိ.....။ သံဝိဓာယ၊
(သွားချိန်ကို)တိုင်ပင်၍။ ကေဒ္ဓါနမဂ္ဂံ၊ တကြောင်းထည်း အစွန့်ရှည်
သောခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇေယျ၊ သွားငြားအံ့။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံး
အားဖြင့်။ ဂါမန္တရမ္ပိ၊ ရွာတပါးသို့သော်လည်း။ ပဋိပဇ္ဇေယျ.....။သမ
ယာ၊.....ကို။ အညတြ .....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ပါမိတ္တိယံ .....။ဟော
တိ.....။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်ပင်၍သွားရာ၌။ အယံ၊.....ကား။သမယော.....။
မဂ္ဂေါ၊လမ်းခရီးသည်။ သတ္ထဂမနိယော၊ အဘော်ကုန်သည်နှင့် တကွ
သွားအပ်သည်။ ဟောတိ ....။သာသင်္က သမ္ပတော၊ ရွံ့ရှာဘွယ်ရှိ၏ဟု
သမုတ်အပ်သည်။ သပ္ပုဋိဘယော၊ ဘေးရန်နှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟော
တိ.....။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်ပင်၍ သွားရာ၌။ သမ
ယော .....။

နှစ်ယောက်အတူတိုင်ပင်၍ ခရီးရှည်သွားခြင်း၊ သွားချိန်မ
ချွတ်ယွင်းခြင်း၊ အခါမဟုတ်ခြင်း၊ ဘေးရန်မရှိခြင်း၊ ရွာတပါး၏
ဥပစာသို့သက်ဝင်ခြင်း-ဝါ။ ယူဇနာခွဲလွန်ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။
{ပ၊တ၊ စ၊ ဆာ-ယူပါအဒ္ဓ .....ပဌမ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထ၊ ဆဌ
ကြောင့် အဒ္ဓါန သမုဋ္ဌာန်။ အသားတူ ၁၅။ အဗိတ္တက။} ဘိက္ခု
နိကျောင်း၊ ရဟန်း အရံအတွင်း၊ ဆွမ်းစားကျောင်း၊ တိတ္ထိ
ကျောင်း-ဤလေးခုသည် “ကပ္ပိယဘူမိ” မည်၏။ ထိုမှကြွင်းသော
အကပ္ပိယဘူမိတို့၌ တိုင်ပင်ကာမှ “ဗုတ္တံ” ။ အချိန်လွဲ၍ သွားအံ့-
အနာပတ္တိ။ သာသကံ၊ သပ္ပဒိဘယတို့ကိုဆိုပြီးပြီ။ ဘယ်မှာဆို
သည် သိနိုင်ရမည်။ (နိဿဂ္ဂိ သာသကံ။

၈။ နာဝါဘိရဟန။ ။ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယာ
သန္တိ သံဝိဓာယ ဧကံ နာဝံ အဘိဉ္စဟေယျ ဥဒ္ဓိဂါမိနိ ဝါ
အဓောဂါမိနိ ဝါ အညတြ တိရိယံ တရဏာယ ပါမိတ္တိယံ။
(အဒ္ဓ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခုနိယာ.....။ သန္တိ.....။ သံဝိဓာယ၊ (လှေ
စီးချိန်ကို)တိုင်ပင်၍။ ဥဒ္ဓိဂါမိနိ ဝါ၊ အထက်သို့ ဆန်တက်သည်လည်း
ဖြစ်သော။ အဓောဂါမိနိ ဝါ၊ အောက်သို့ရန်ဆင်းသည်လည်းဖြစ်သော။
ဧကံနာဝံ၊ တစ်စင်းထည်းသောလှေကို။ အဘိဉ္စဟေယျ၊ စိ ဌားအံ့။ တိရိ
ယံ တရဏာယ၊ ဘိလာဘူးသောလှေကို။ အညတြ.....။ အဘိဉ္စဟေ
ယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော ....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။

ယခင်ကဲ့သို့ အင်္ဂါငါးပါး။ ။ ရွာမရှိသောကမ်း၌၎င်း၊ တယူ
ဇနာကျယ်သော မြစ်အလယ်၌၎င်း သွားလျှင် ယူဇနာခွဲတိုင်း
ပါမိတ်သမုဋ္ဌာန်ကား အသိုရှိတိုင်းသွားကောင်း၏။

၉။ ပရိပါမိတ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဇာနိ ဘိက္ခုနိပရိပါမိ
တံ ပိဏ္ဍပါတံ ဘုဇ္ဇေယျ အညတြ ပုဗ္ဗေ ဂိဟသမာရန္တာ
ပါမိတ္တိယံ။ (မေထုနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဇာနံ၊ သိလျက်။ ဘိက္ခုနီပရိပါစိတံ၊ ဘိက္ခုနီ
စီရင်အပ်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘုဇ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေး၌။ ဂိဟိသမာရန္တာ၊ လူတို့ စီရင်သည်ကို။ အညတြ .....။ တဿ
ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဥဘတော ဘိက္ခုနီစီရင်ခြင်း၊ စီရင်သည်ကိုသိခြင်း၊ ဂိဟိ
သမာရန္တမဟုတ်ခြင်း၊ ဘောဇဉ်ငါးပါး ဖြစ်ခြင်း၊ မျိုခြင်းအင်္ဂါ
ငါးပါး။ ။ ဘောဇဉ်ငါးပါးမဟုတ်လျှင် အနာပတ္တိ။

၁၀။ ရဟောနိသဇ္ဇ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုနီယာ
သန္တိ ဇကော ဇကာယ ရဟော နိသဇ္ဇံ ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိယံ
(ဇေယျနာ.....)။ ။ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

ယောပနဘိက္ခု ....။ ဘိက္ခုနီယာ.....။ နှင့်။ သန္တိ.....။ ဇကော ဇကာ
ယ.....။ ရဟော၊ မျက်စိ၊ နား၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်း
“အိပ်ခြင်း”ကို။ ကပ္ပေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော .....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။ တတိယော.....။ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ္ဂေါ .....။ နိဋ္ဌိတော.....။

ဒုတိယ အနိယတနှင့်၎င်း၊ ရှင်ဥပနန္ဒ၏စတုတ္ထ သိက္ခာပုဒ်နှင့်
၎င်း တဖြတ်ထည်းဖြစ်၏။ အဋ္ဌပုတ်စွမ်းဖြင့် သီးခြား၏။ ဇက
တောဘိက္ခုနီနှင့် အဘူနေလျှင် ရှင်ဥပနန္ဒသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပါစိတ်။

ဘောဇနဝဂ်။

၁။ အာဝသထပိဏ္ဍ။ ။ အဂ္ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ ဇကော
အာဝသထပိဏ္ဍော ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗော။ တတော စေဥတ္တရိ ဘုဇ္ဇေယျ
ပါမိတ္တိယံ။ (ဇဇ္ဇိ.....)

အဂ္ဂိလာနေန၊ မနာ မပျားသော။ ဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ ဇကော၊
တနေ့စားအပ်သော။ ဝါ၊ တကြိမ်စားအပ်သော။ အာဝသထ + ပိဏ္ဍော၊
ညှော်သည်တို့ တည်းခိုစေရစရပ်၌ + ထားသောဆွမ်းကို။ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗော၊
စားအပ်၏။ တတော၊ ထိုတနေ့ထက်။ ဝါ၊ တကြိမ်ထက်။ ဥတ္တရိ .....။
စေဘုဇ္ဇေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ ...။ ဟောတိ.....။

စရပ်စသည်၌ မရည်စူး မပိုင်းခြား တည်ထားသော ဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း၊ မနာမဗျားခြင်း၊ နေ့တိုင်းနေ့ချီစားခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ရောက်လာသူတိုင်း အဝစားရန်တည်ထားသော ဘောဇဉ် ငါးပါးသည် “အာဝသထပိဏ္ဍ” မည်၏။ ဘောဇဉ်ငါးပါး မဟုတ်အံ့၊ ဤအယူဝါဒရှိသူ အတွက်၊ ဤမျှသော သူအတွက်၊ တယောက်လျှင် ဤအနေမျှ အဝမဟုတ်ဟု ရည်စူး ပိုင်းခြားအံ့-အနာပတ္တိ။ ယူဇနာခွဲမသွားနိုင်လျှင် ဂိလာန။

၂။ ဂဏဘောဇန။ ။ဂဏဘောဇန အညတြ သမယာ ပါမိတ္တိယံ။တတ္ထာယံ သမယော၊ ဂိလာနသမယော၊စိဝရဒါနသမယော၊ စိဝရကာရသမယော၊ အဒ္ဓါနဂမနသမယော၊ နာဝါဘိရူဟနသမယော၊ မဟာသမယော၊ သမဏဘတ္တသမယော။အယံ တတ္ထ သမယော။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ဂဏဘောဇန၊ဂဏဘောဇဉ်ကိုစားခြင်းကြောင့်။ သမယာ၊အခါကို။အညတြ .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။တတ္ထ၊ထိုဂဏဘောဇဉ်ကိုစားရာ၌၊အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ သမယော၊.....တည်း။ ဂိလာနသမယော၊ နာသောအခါ၊ စိဝရဒါနသမယော၊ သင်္ကန်းလှူသောအခါ။ စိဝရကာရသမယော၊ သင်္ကန်း ချုပ်သောအခါ။ အဒ္ဓါန ဂမနသမယော၊ အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့ သွားသောအခါ။ နာဝါဘိ ရူဟနသမယော၊ လွှေသင်္ဘောစီးသောအခါ။ မဟာသမယော၊ ရဟန်းအများစုဝေးသောအခါ။ သမဏဘတ္တသမယော၊ ရဟန်းတို့ ထမင်းလှူသောအခါ။အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။တတ္ထ၊ ထိုဂဏဘောဇဉ်စားရာ၌ သမယော၊ အခါချနစ်ပါးတည်း။

ဂဏဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း၊ အခါချနစ်ပါး မဟုတ်ခြင်း၊ စာမျှခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဘတ္တ-ထမင်း၊ ဩဒန ထမင်း ဤသို့စသော ဘောဇဉ်ငါးပါး အမည်ဖြင့် ပင့်တိတ်ခြင်းသည် “အကပ္ပိယနိမန္တန” မည်၏။ ထိုအမည်ဖြင့်တောင်းခြင်းသည်“အကပ္ပိယဝိညာပန”မည်၏။ ထိုနှစ်မျိုးကို ရဟန်းလေးပါးအတူခံယူခြင်သာ ဆိုလိုရင်း “ဂဏဘောဇန” မည်သည်။နှစ်ပါး သုံးပါး

ခွဲခံလျှင် ဂဏဘောဇနမဖြစ်။ ခြေကွဲ၍ ဆွမ်းခံမသွားနိုင်လျှင် “ဂိလာနသမယ”.....။ စိဝရကာလတလ၊ ငါးလသည် “စိဝရဒါနသမယ”.....။ အခါခရွေးသင်္ကန်းချုပ်လျှင် “စိဝရကာရသမယ”.....။ ယူဇနာခွဲသွားလို၊ သွားဆဲ၊ သွားပြီးခါစသည် “အဋ္ဌါနဂမနသမယ”.....။ လှေသင်္ဘော စီးလို၊ စီးဆဲ၊ စီးပြီးခါစသည် “နာဝါဘိရူဟနသမယ”.....။ ဆွမ်းခံရှာ၌ အနည်းဆုံး လေးပါးဆွမ်းခံ၍ မမျှလျှင် “မဟာသမယ”.....။ သီတင်းသုံးတော်ငါးယောက်ဖြစ်စေ၊ တိတ္ထိပရိဗိုဇ်ဖြစ်စေ-ကျေးသော အခါသည် “သမဏဘတ္တသမယ” မည်၏။ ဘောဇဉ်ငါးပါး မဟုတ်လျှင် အနာပတ္တိ၊ ဘိက္ခဝါ-ဆွမ်း၊ ပိဏ္ဍပါတ-ဆွမ်း၊ ဤသို့စသော အမည်ဖြင့် ဘိတ်ခြင်း၊ တောင်းခြင်းသည် “ကပ္ပိယနိမန္တန-ကပ္ပိယဝိညာပန” မည်၏။ ဂဏဘောဇနမဖြစ်။

၃။ ပရမ္ပရဘောဇန။ ။ ပရမ္ပရဘောဇန အညတြ သမယာ ပါနိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ ဂိလာနသမယော၊ စိဝရဒါနသမယော၊ စိဝရကာရသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။ (ထိနာ.....)

ပရမ္ပရဘောဇန၊ (ရှေးရှေးဘိတ်သူ၏ဘောဇဉ်ကိုစားဘဲ) နောက်နောက်ဘိတ်သူ၏ဘောဇဉ်ကိုစားခြင်းကြောင့် သမယာ.....။ အညတြ.....။ ပါနိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ တတ္ထ၊ ထိုပရမ္ပရဘောဇဉ်ကို စားရ၌ အယံ.....။ သမယော.....။ ဂိလာနသမယော.....။ စိဝရဒါနသမယော.....။ စိဝရကာရသမယော.....။ အယံ.....။ တတ္ထ.....။ သမယော.....။

ပရမ္ပရဘောဇဉ်ဖြစ်ခြင်း၊ အခါသုံးပါးမဟုတ်ခြင်း၊ ပိကပ္ပနာ မပြုဘဲစားခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ အကပ္ပိယနိမန္တနဘောဇဉ် ငါးပါးသာ “ပရမ္ပရဘောဇန” ဖြစ်သည်။ ယခုကာလ ဆွမ်းဟူသော ဝေါဟာရဖြင့် ဘိတ်ရာ၌ ပရမ္ပရဘောဇနမဖြစ်။ “မယံဘတ္တပစ္စာသံ တုယံဒဋ္ဌိ၊.....တုယံပိကပ္ပေမိ.....။ ဣတ္ထန္နာမဿဒေမိ၊.....ဣတ္ထန္နာမဿပိကပ္ပေမိ”-ဟု မျက်မှောက်မျက်

ကွယ် ဝိကပ္ပနာပြု၍စားလျှင်အနာပတ္တိ၊ ဘောဇဉ်ငါးပါးမဟုတ်
လျှင် အနာပတ္တိ၊တထိုင်ထည်းအဝမစားနိုင်လျှင် ဝိလောန၊

၄။ ကာဏမာတာ။ ။ဘိက္ခုပနေဝ ကုလံ ဥပဂတံ ပူဝေ
ဟိ ဝါ မန္တေဟိ ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ။ အာကန္တိမာနေန
ဘိက္ခုနာ နတ္တိပတ္တပူရာ ပဒိုဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ။ တတော စေ ဥတ္တရိ
ပဒိုဂ္ဂဏေယျ ပါဗိတ္တိယံ။ နတ္တိပတ္တပူရေ ပဒိုဂ္ဂဟေတွာ တတော
နိဟရိတွာ ဘိက္ခုဟိ သန္တိ သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ အယံ တတ္ထ သာမိဗိ။
(သဉ္ဇာ.....)

ကုလံ၊ဒါယကာအိမ်သို့။ ဥပဂတံ၊ချဉ်းကပ်သော။ဘိက္ခုပနေဝ၊ .....
ကိုသာလျှင်။ပူဝေဟိဝါ၊ လက်ဆောင်မဲ့တို့ဖြင့်၎င်း။မန္တေဟိဝါ၊ ရိက္ခာ
မဲ့တို့ဖြင့်၎င်း။အဘိဟဋ္ဌံ၊ခံယူမိမ့်သောဌာ။ ဝါ၊ရှေ့ရှုဆောင်၍။ ပဝါရေ
ယျ၊ဘိတ်ငြားအံ့။ အာကန္တိမာနေန၊ အလိုရှိသော။ဘိက္ခုနာ၊..... သည်း။
နတ္တိပတ္တပူရာ၊ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သော မှုတို့ကို။ပဒိုဂ္ဂဟေ
တဗ္ဗာ၊ ခံအပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုထက်။ဥတ္တရိ ..... ။ စေပဒိုဂ္ဂ
ဏေယျ၊.....အံ့။တဿဘိက္ခုနော.....။ပါဗိတ္တိယံ..... ။ဟောတိ..... ။နတ္တိ
ပတ္တပူရေ၊ နှစ်သပိတ် သုံးသပိတ်ပြည့်သောမှုတို့ကို။ ပဒိုဂ္ဂဟေတွာ၊
ခံ၍။(ဝါ၊ခံပြီးလတ်သော်။)တတော၊ထိုခံရာအရပ်မှ။ နိဟရိတွာ၊ ဆောင်
၍။ဘိက္ခုဟိ၊.....တို့နှင့်။သန္တိ.....။သံဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ ဝေဘန်အပ်၏။ အယံ၊
ဤသို့ဝေဘန်ခြင်းသည်။တတ္ထ၊ ထိုနှစ်သပိတ် သုံးသပိတ် ပြည့်သောမှု
ခံရာ၌။သာမိဗိ၊ကျင့်ဝတ်တည်း။

လက်ဆောင်မဲ့ ခရီးရိက္ခာမဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ အကြွင်းမဟုတ်ခြင်း၊
ခရီးသွားကိစ္စ မငြိမ်းသေးခြင်း၊ ဉာတကပ်ဝါရိတမဟုတ်ခြင်း၊
သုံးသပိတ်ထက် အလွန်ခံခြင်း အင်္ဂါငါးပါး။ ။နှစ်သပိတ်ခံသူ
သည် တပါးသောရဟန်းကိုမြင်လျှင် ငါနှစ်သပိတ်ခံခဲ့ပြီ၊ သင်
တသပိတ်ခံဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုသည်လည်း တပါးကိုမြင်လျှင်
ယခုနှစ်သပိတ်ခံသွားပြီ၊ငါတသပိတ်ခံပြီ၊သင်မခံနှင့်ဟု ဆိုအပ်
၏။တသပိတ်ခံလျှင်လည်း ဤနည်းဖြင့် အဆင့်ဆင့်ပြောအပ်၏။
သုံးသပိတ်ခံသူသည် တပါးသူကို မခံလင့်ဟုပြောအပ်၏။မပြော
လျှင်“ဒုက္ကန္တိ”၊ ကြားလျက်ခံလျှင်လည်း“ဒုက္ကန္တိ”၊တသပိတ်ကို

မိမိအလိုငှါ ထားအပ်၏။ အထိုကို နီးရာဆွမ်းစားကျောင်း စသည်
သို့ ဆောင်၍ သံဃာအား လှူရသည်။ မိမိ၏ကပ္ပိယ ဘဏ္ဍာဖြင့်
ယူလျှင် အနာပတ္တိ။

၅။ ပဝါရဏာ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတော
အနုတိရိတ္တံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ
ဘုဇ္ဇေယျ ဝါ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘုတ္တာဝိ၊ ဆွမ်းစားစဉ်။ ပဝါရိတော၊ တန်ပြီဟု
မြစ်မိသည်ဖြစ်လျက်။ အနုတိရိတ္တံ၊ အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုသော။ (ဝါ၊
အကြွင်းမဟုတ်သော။) ခါဒနီယံဝါ၊ ခဲဘွယ်ကို၎င်း။ ဘောဇနီယံဝါ၊
ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ ခါဒေယျဝါ၊ ခဲမူလည်းခဲငြားအံ့။ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊ စားမူ
လည်းစားငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ပဝါရိတ်သင့်ခြင်း၊ အတိရိတ္တမဟုတ်သော အာမိသဖြစ်ခြင်း၊
နံနက်အခါမျိုးခြင်း - အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဘောဇဉ်ကို ၁။ စားစဉ်
၂။ ဟတ္ထပါသ်တွင်းသို့ ၃။ ကိုယ်ဖြင့် ရှေ့ဆောင်သော
ဘောဇဉ်ကို ၄။ တန်ပြီဟု ကိုယ်ဖြင့် နှုတ်ဖြင့် ပယ်မိလျှင်
၅။ ဤအင်္ဂါငါးပါးဖြင့် ပဝါရိတ်သင့်၏။ ထိုဣရိယာပုထ်မမျှက်
ဘဲဆက်၍စားနိုင်၏။ ဣရိယာပုထ်မျှက်ပြီးနောက် စားလိုလျှင်
စားလိုသမျှ အပ်သည်ကို ကပ္ပိပြီးကို ၁။ အကပ်ခံ၍ ၂။ ဝိနည်း
မိရ် ရဟန်းတပါးထံ မြှောက်၍ကာညွတ်၍ ၃။ ဟတ္ထပါသ်အ
တွင်း၌ “အတိရိတ္တံ ကရောထ ဘန္တေ-အကြွင်းပြုပါ” ဟု ဖြွက်
ဆို၍ ၄။ ဝိနည်းကံပြုရသည်။ ခွက်အများလည်း ပြုကောင်း၏။
ဝိနည်းမိရ်သည် ပဝါရိတ်သင့်သူဖြစ်မှု မထသေးမီ ၅။ ပဝါ
ရိတ်လောက်သော ဘောဇဉ်ကို မစားသေးသူဖြစ်မှု လိုသ
လောက်နှိုက်စား၍ ၆။ “အလံမေတံ သဗ္ဗံ- ငါတော်ပြီ” ဟု
ဖြွက်ဆို၍ ၇။ ပြန်ပေးရသည်။ ပဝါရိတ်မသင့်သူဖြစ်မှု ထပြီးမှ
၈။ စားပြီးသူဖြစ်မှုမစားမူ၍၎င်း “အလံမေတံ သဗ္ဗံ” ဟုဆို၍ ပြန်
ပေးရသည်။ ဤသို့အင်္ဂါ ၇-ပါးဖြင့် အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြုပြီး
သော အစာကို ထိုဝိနည်းကံပြုပေးသော ဝိနည်းမိရ်တပါး
ရဟန် အားလုံး စားကောင်း၏။ ထိုဝိနည်းမိရ်အားသာ ထိုအစာ

နောက်ထပ်မအပ်၊လူနာကြွင်းကား ပင်ကိုယ်“အတိရိတ္တ”မည်
 ၏။ယနေ့နက်ဖြန် လိုသောအခါစားရန်ထားသောလူနာစာလည်း
 လူနာကြွင်းမည်၏။ ယာဂုကျ၊ဟင်းရည်ကျ၊ နို့၊ နို့ခမ်းတို့သည်
 ဘောဇဉ်ငါးပါး၊ ခဲဘွယ် ၁၂-ပါးမှ လွတ်လျက် ခဲဘွယ်ပင်
 မည်၏။နေလွဲလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အာပတ်မသင့်။

၆။ ခုတိယပဝါရဏာ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခု
 ဘုတ္တာဝိ ပဝါရိတံ အနုတိရိတ္တေန ခါဒ နိယေန ဝါ ဘောဇနိယေန
 န ဝါ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျ ဟန္တ ဘိက္ခု ခါဒ ဝါ ဘုဇ္ဇဝါတိ
 ဇာနိ အာသာဒနာပေက္ခော၊ဘုတ္တသ္မိံ ပါမိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ဘုတ္တာဝိ၊ဆွမ်းစာ စဉ်။ပဝါရိတံ၊ ပဝါရိတံသင့်
 သော။(ဝါ၊တန်ပြီဟုဖြစ်မိသော။)ဘိက္ခု၊.....ကို။ အနုတိရိတ္တေန၊ အတိ
 ရိတ်ဝိနည်းကံမပြုသော။ ခါဒနိယေန ဝါ၊.....ဖြင့်၎င်း။ ဘောဇနိယေန
 ဝါ၊.....ဖြင့်၎င်း။ အဘိဟဋ္ဌံ၊ ခံယူမိမ့်သောငှါ။ ဝါ၊ ရှေ့ဆောင်၍။
 ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟန္တ၊ ငါတိုက်တွန် ၏။ ခါဒဝါ၊ ခဲမူလည်းခဲပါလော။
 ဘုဇ္ဇဝါ၊ စားမူလည်းစားပါလော။ဇူတိ.....။ပဝါရေယျ၊ ဘိတ်ငြားအံ့။
 ဇာနိ၊ပဝါရိတံသင့်သည်ကိုသိလျက်။အာသာဒနာပေက္ခော၊ အပြစ်တင်
 လိုခြင်းကို ငဲ့သည်ဖြစ်၍။ ပဝါရေယျ.....။ဘုတ္တသ္မိံ၊ ဘိတ်အပ်သော
 ရဟန်း စားပြီးသည်ရှိသော်။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ ....။
 ဟောတိ.....။

ပဝါရိတံသင့်သောရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ ပဝါရိတံသင့်သည်ဟု
 အမှတ်ရှိခြင်း၊စောဒနာလိုခြင်းကိုငဲ့ခြင်း၊ အတိရိတ္တမဟုတ်သော
 ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ဆောင်၍ ဘိတ်ခြင်း၊ စား၍ပြီးခြင်း-အင်္ဂါ
 ငါးပါး။ ။မိမိအားအပြစ်ပြု၍ ဆုံးမဘူးသည်ကို ရန်ငြိုးဖွဲ့လျက်
 ထိုဆုံးမဘူးသူအား ပဝါရိတံသင့်ခိုက် အာပတ်သင့်အောင်
 အစွာရှာကျွေးသည်။

၇။ ဝိကာလဘောဇန။ ။ယောပနဘိက္ခု ဝိကာလေ
 ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဇေယျ ဝါ
 ပါမိတ္တိယံ။(ဇဉ့်.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ဝိကာလေ၊နေလွဲသောအခါ၌၊ ခါဒနိယံဝါ.....။
ဘောဇနိယံဝါ.....။ ခါဒေယျဝါ.....။ ဘုဇ္ဇေယျဝါ.....။ တဿဘိက္ခု
နော.....။ပါစိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

နေလွဲခြင်း၊ယာဝကာလိကဖြစ်ခြင်း၊မျှခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။
မွန်းတည့်ချိန်လွန်သည်မှနောက် အရုဏ်အတွင်းသည် “ဝိကာ
လ”မည်၏။ယာဂုက္ခ၊ဟင်းရည်ကျ၊ နို့စသော ဂေါရသငါးပါး
သည် ဘောဇဉ်ငါးပါး၊ ခဲဘွယ် ၁၂-ပါး၌ မဝင်သော်လည်း
ယာဝကာလိကခဲဘွယ်ဖြစ်၏။ ဆာလျှင် ယာမကာလိကကို....။
နာလျှင် သတ္တဟကာလိက၊ ယာဝဇီဝိကတို့ကို ပစ္စဝေက္ခ
ဏာဆင်ခြင်၍ မျှအပ်၏။ မဆင်ခြင်လျှင် ဝိကာလဘောဇန
အန္တရာပတ်ဒုက္ကဋ်သင့်၏။ အရုဏ်မတက်မီ မဆင်ခြင်လျှင် ဣဏ
ပရိဘောဂဖြစ်၏။ အပ်သောအကြောင်းရှိသော်လည်း စား
သောက်စဉ် ဆင်ခြင်ရသည်။ စားမြို့ပြန်တတ်သော ရဟန်းအား
စားမြို့ပြန်ခြင်းကို ခွင့်ပြု၏။ ခံတွင် ပြင်ပသို့ ထုတ်၍ကား ပြန်
မမျှအပ်။

ဂ။ သန္နိမိကာရက။ ။ယောပန ဘိက္ခု သန္နိမိကာရကံ
ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဇေယျ ဝါ
ပါစိတ္တိယံ။ (ဇဉ်း.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။သန္နိမိကာရကံ၊ သိုမှီးခြင်းကိုပြုအပ်သော၊ခါဒနိ
ယံဝါ.....။ဘောဇနိယံဝါ.....။ခါဒေယျဝါ.....။ ဘုဇ္ဇေယျဝါ.....။တဿ
ဘိက္ခုနော.....။ပါစိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

အာမိသဖြစ်ခြင်း၊ ဝါ၊ ယာဝ၊ယာမ--ကာလိကနှစ်ခု-တခုခု
ဖြစ်ခြင်း။)သိုမှီးခြင်း၊မျှခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။အကပ်ခံ၍ တညဉ့်
တအရုဏ်လွန်လျှင် “သန္နိမိ”မည်၏။“သဘရဋ္ဌ”၌ အကပ်စွန့်၍
ညဉ့်သိပ်လျှင် သန္နိမိမဖြစ်ဟု ဆိုသည်ကို“ဝိမတိ” ပယ်သည်။
ရဟန်း၏ခွက် အဆေးမစင်ကြယ်လျှင် သန္နိမိဖြစ်၏။ အကပ်
မစွန့်သောကြောင့်တည်း။လူတို့၏ခွက်ကားအကပ်စွန့်၏။ သန္နိမိ
မဖြစ်၊အနုတိရိတ္တ-နိနက်သင့်၊ဝိကာလ-နေလွဲသင့်၊သန္နိမိ-အချိန်
မရွေးအာပတ်သင့်၏။ အကပ်ခံစဉ် လိမ့်ကျသွားသော သစ်သီး
မသည်သည် ယနေ့ထိုရဟန်းအားသာ အကပ်မြှောက်၏။ယူစား

အပ်၏။ နက်ဖြန်၌ကား အကပ်ထပ်ခံ၍ စားအပ်၏။ သန္နိမိမဖြစ်။
 {ဝိ+နယသည်ဆန်းကြယ်သော+နည်းရှိ၏။} ရှေးရှေးနေ့က
 အကပ်ခံပြီးသော ယာဝဇီကို သတ္တာဟနှင့် ရောလျှင်
 သန္နိမိမဖြစ်မရှိ။ သတ္တာဟကို အကပ်ခံသောနေ့မှစ၍ ထိုယာဝ
 ဇီအရောသည် ခုနစ်ရက်အထိ အပ်၏။ ယာဝ၊ ယာမနှင့်ရောလျှင်
 ကား ချက်ခြင်းသန္နိမိမဖြစ်၏။ ရှေးနေ့ကအကပ်ခံသောသောလျက်
 ဆားကို အဖျော်ယာမကာသောက်ပြီးစ— ခံတွင်း၌ ရောလျှင်
 သန္နိမိပါစိတ်ဖြစ်၏။ ယာဝ၊ ယာမ-နှစ်ခုသည် အကပ္ပိယကုဋိ၌
 ညဉ့်သိပ်လျှင် အန္တောရတ္ထ၊ အကပ္ပိယကုဋိ၌ချက်လျှင် အန္တော
 ပက္က အပြစ်ဖြစ်၏။ ကပ္ပိယကုဋိမရှိရာ၌ လူသာမဏေ၏ပစ္စည်းပြု
 ထားလျှင်အပ်၏။ နေရာမရွေးရဟန်းကိုယ်တိုင်ချက်လျှင် သာမံ
 ပက္ကအပြစ်ဖြစ်၏။ ကျက်ပြီးကိုကား ကိုယ်တိုင်ချက်ကောင် ၏။
 ယာဝဇီနှင့် သတ္တာဟကား အန္တောရတ္ထ၊ အန္တောပက္က၊ သာမံ
 ပက္ကပြုသော်လည်း ထိုအပြစ်မရှိ။ ယာဝ၊ ယာမနှင့်ရောလျှင်
 ရောခြင်း ထိုအပြစ်တို့ ကူးကုန်၏။ ကပ္ပိယကုဋိလေးခု၊ ပဉ္စမိ
 ကပ္ပိယ ကုဋိတို့ကို သိအပ်ကုန်၏။

၉။ ပဏီတဘောဇနာ။ ။ ယာနိခေါပန တာနိ ပဏီတ
 ဘောဇနာနိ။ သေယျထိဒံ၊ သပ္ပိ၊ နဝနိတံ၊ တေလံ၊ မရ၊ ဖာဏိတံ၊
 မစ္ဆော၊ မံသံ၊ ဒိရံ၊ ဒမိ။ ယောပနဘိက္ခု ဝေဂ္ဂပါနိ ပဏီတ
 ဘောဇနာနိ အဂိလာနော အတ္တနော အတ္ထာယဝိညာပေတွာ
 ဘုဇ္ဇေယျ ပိမိတ္တိယံ။ (အဒ္ဓါန.....)

ယာနိခေါပန တာနိ ပဏီတဘောဇနာနိ။ အကြင် မွန်မြတ်သော
 ဝတ္ထုနှင့်—ရောနှောသော ဘောဇဉ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သေယျ
 ထိဒံ၊ ထိုမွန်မြတ်သောဝတ္ထုတို့ကား။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်။ နဝနိတံ၊ ဆီဦး။
 တေလံ၊ ဆီ။ မရ၊ ပျား။ ဖာဏိတံ၊ တင်လဲ၊ မစ္ဆော၊ ငါး။ မံသံ၊ အသား။
 ဒိရံ၊ နို့ရည်။ ဒမိ၊ နို့မင်း။ ဣတိ၊ ဤကိုးပါးတို့တည်း။ ယောပနဘိက္ခု... ။
 ဝေဂ္ဂပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပဏီတဘောဇနာနိ မွန်မြတ်သော
 ဝတ္ထုနှင့် ရောနှောသော ဘောဇဉ်တို့ကို။ အဂိလာနော၊ မနာမဖျားဘဲ။

အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်း၍။
ဘုဇ္ဇေယျ.....တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ပဏီတဘောဇနဖြစ်ခြင်း၊ မနာမဖျားခြင်း၊ တောင်း၍ရခြင်း၊
မျိုးခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ ပဏီတကိုးမျိုး တမျိုးမျိုးနှင့်ရော
သော ဘောဇဉ်သည် ပဏီဟဘောဇနမည်၏။ ထောပတ်သက်
သက်၊ ဘောဇဉ်သက်သက်မဟုတ်။ ဘောဇဉ်ကိုလည်း စပါးမျိုး
ချနစ်မျိုးမှဖြစ်သော ဘောဇဉ်ဟုဟောသည်။ ။ ကျန်းမာလျက်
ထောပတ်စသော ပဏီတငါးမျိုး တောင်းစားအံ့- မဟာနာမ
သိက္ခာပုန်ဖြင့်ပါမိတ်၊ ငါးစသော ပဏီတလေးမျိုး တောင်းစား
အံ့- သူပေါဒနဝိညတ္တိသေဝိယဖြင့် “ဒုက္ကန္တ” ကိုးမျိုးနှင့်ရောသော
ဘောဇဉ်ကို တောင်းစားအံ့- ဤသိက္ခာပုန်ဖြင့်ပါမိတ်။ ရေသား
အားလုံးမစွန့်။ ကုန်းသားအားလုံးမံသ။

၁၀။ ဒန္တပေါဏ။ ။ ယောပနဘိက္ခု အဒိန္နံ မုခန္ဓါရံ
အာဟာရံ အာဟာရေယျ အညတြ ဥဒကဒန္တပေါဏာ
ပါမိတ္တိယံ (ဇေဋ္ဌံ....)။ ။ ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

ယောပနဘိက္ခု.....။ အဒိန္နံ၊ အကပ်မခံအပ်သော။ အာဟာရံ၊ အာဟာရ
ကို။ မုခန္ဓါရံ၊ ခံတွင်းပသို့။ အာဟာရေယျ၊ ဆောင်ငြားအံ့။ ဥဒကဒန္တ
ပေါဏာ၊ ရေဒန်ပူကို။ အညတြ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ...။
ဟောတိ.....။ စတုတ္ထော၊ လေးခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဘောဇန
ဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

အကပ်မခံသောအစာဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိ
ခြင်း၊ မီးခိုးစသော အဗ္ဗေဟာရိကမဟုတ်ခြင်း၊ မျိုးခြင်း-အင်္ဂါ
လေးပါး။ ။ အဒိန္နံ-အရှင်မပေးသော သူ့ဥစ္စာ။ ဝါ၊ အကပ်မခံ
သေးသောအစားအစာမျိုး။ လည်ချောင်းဝ-ရေမျိုးသည် “မုခန္ဓါရံ”
မည်၏။ ခံတွင်းဖြင့်၎င်း၊ နှာခေါင်းဖြင့်၎င်း သွင်းသည်ကို ရေမျိုးဖြင့်
မျိုးချခြင်းသည် “အာဟာရေယျ” မည်၏။ အကပ်မြောက် အင်္ဂါ
ငါးပါး၊ အကပ်ပျက်ကြောင်းခြောက်ပါးသိအပ်၏။ ရေဒန်ပူအကပ်
ခံဘွယ် မရှိသော်လည်း မြို့မကင်းသောရေဖြစ်အံ့။ ဒန်ပူရည်

မသိဘဲဝင်အံ့-ပါစိတ်ဟုဟောသည်။ အကင်ခံခြင်းဖြင့် ဝန်လေး
 ဘွယ်မရှိ။ မြွေခဲသောအခါ ကာလောဒိဿ-မဟာဝိကဋ္ဌ ဆေးကြီး
 လေးပါးအကပ်မခံဘဲ ယူစားကောင်း၏။ ရှေ့ရှုဆောင်လာစဉ်
 ဟင်းရည်စက်ကျအံ့။ အကပ်ခံလျှင်မြောက်၏။ ပြန်ရုပ်သိမ်းမှကျ
 လျှင် အကပ်မမြောက်။ ထို့ကြောင့် လက်ဖြင့်တို့ထားခြင်းသည်
 ရံခါအကပ်မမြောက်။ အန္တိမသို့ရောက်သူအကပ်ခံလျှင် အကပ်
 မြောက်၏။ ထိုသူနှင့်သဟဿေယျအာပတ်လည်းမရှိ။ အားအ
 လတ်ရှိသူ မြောက်နိုင်သောဝန်ကို နှစ်ယောက် သုံးယောက်
 ကပ်လျှင် အပြစ်မရှိ။ မျက်ရည် တံတွေး ချွေးစသည် အင်္ဂါ
 ကြီးငယ်၌တည်စဉ်၊ မပြတ်ဘဲစီးစဉ်-အကပ်မပျက်။ ပြတ်ကျလျှင်
 အကပ်ပျက်၏။ အကပ်မခံဘဲယူသောအစာသည် ဥဂ္ဂဟိတ မည်
 ၏။ ပြန်အကပ်ခံလည်းမအပ်။ ထားဖြင့် ကြိသစ်သီးခွဲစိတ်ပြီးသော
 အခါအညှိအမည်းထင်အံ့ “နဝသမုပ္ပိတ = အသစ်ဖြစ်သည်” မည်
 ၏။ ပြန်အကပ်ခံရသည်။ စွန့်ရာ၌ ရဟန်းလက်၌တည်သမျှ အကပ်
 မပျက်။ မီးခိုး၊ ပန်းအနံ့စသည်သည် “အဗ္ဗောဟာရိက” မည်၏။
 အပြစ်မရှိ။ ဆေးလိပ် ဆေးတံသောက်ရာ၌ အကပ်ခံရသည်။
 အခိုးအငွေ့ငြိကပ်လျှင် ယနေ့ ယာဝကာလိကနှင့် အပြစ်မရှိ။
 နောက်နေ့၌မုခသန္တိမိအပြစ်ရှိ၏။ မုခသန္တိမိ သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်
 ဟု ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သိက္ခာကာမဖြစ်ကြောင်းသာတည်း။

အစေလကဝဂ်။

၁။ အစေလက။ ။ ယောပနဘိက္ခု အစေလကဿ ဝါ
 ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္ထာ ခါဒနီယံ ဝါ
 ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ ပါစိတ္တိယံ။ (ဇေဇ္ဇိ.....)

ယောပနဘိက္ခု...။ အစေလကဿဝါ။ အဝတ်မဝတ်သောတက္ကတွန်း
 အားရင်း။ ပရိဗ္ဗာဇကဿဝါ။ {ပရိဗ္ဗာဇိကာယ} ပရိဗ္ဗာဇိကာ
 ယဝါ။ ပရိဗ္ဗာဇိကာအားရင်း။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ခါဒနီယံ ဝါ .....။ ဘော
 ဇနီယံ ဝါ .....။ ဒဒေယျ၊ ပေးပြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော .....။ ပါစိတ္တိယံ .....။
 ဟောတိ .....။

အညတိတ္ထိယဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း၊ အာဟာရကို အာဟာရအလို့ငှါ ကိုင်ထားသောခွက်၌ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဘောဇဉ်ငါးပါး ပေးအံ့ ပါမိတ်။ ရေဒန်ပူမှတပါး ကာလိကလေးပါးလုံး ဤ၌ခါဒနိယမည်၏-ပါမိတ်။ ရေဒန်ပူပေးအံ့ “ဗုတ္တဋ္ဌ”။ အပလိမ်းစရာပေးအံ့ အနာပတ္တိ။ ။သုတော်၊ ရသေ့၊ သီလာရှင်တို့သည် “ပရိဗိုဇ်”မည်၏။ အညတိတ္ထိယ ဖြစ်မှု မပေးအပ်ကုန်။ အညတိတ္ထိယဖြစ်လျှင် မိဘအား မိဘသညာဖြင့်ပေးလည်း ပါမိတ်။ ချထားသောခွက်၌ပေးအံ့ အနာပတ္တိ။

၂။ ဥယျောဇန။ ။ယော ပန၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ဟောရသော ဂါမံ ဝါ နိဂမံ ဝါ ပိဏ္ဍာယ ပဝိသိဿာမာတိ တဿ ဒါပေတွာ ဝါ အဒါပေတွာ ဝါ ဥယျောဇေယျ ဂစ္ဆာရသော နမေ တဿ သဋ္ဌိံ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိ၊ ဧကကဿ မေ ကထာ ဝါ နိသဇ္ဇာ ဝါ ဖာသု ဟောတိတိ ဇေတဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....ဘိက္ခု၊.....ကို။ အာရသော၊ ငါ့ရှင်။ ဇော၊ လာလော။ ဂါမံဝါ၊ ရွာသို့၎င်း။ နိဂမံဝါ၊ နိဂုံးသို့၎င်း။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ပဝိသိဿာမ၊ ဝင်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ခေါ်သွား၍။ တဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ ဒါပေတွာဝါ၊ (တစုံတခုသော အာမိသကို) ပေးစေ၍၎င်း။ အဒါပေတွာဝါ၊ မပေးစေမူ၍၎င်း။ ဥယျောဇေယျ၊ လွှတ်လိုက်ငြားအံ့။ အာရသော.....ဂစ္ဆ၊ သွားလော။ မေ၊ ငါအား။ တဿ၊ သင်နှင့်။ သဋ္ဌိံ၊ တကွ။ ကထာဝါ၊ စကားဆိုရ ခြင်းသည်၎င်း။ နိသဇ္ဇာဝါ၊ နေထိုင်ရခြင်း သည်၎င်း။ ဖာသု၊ ချမ်းသာသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧကကဿ၊ တယောက်ထည်းဖြစ်သော။ မေ၊ ငါအား။ ကထာဝါ.....နိသဇ္ဇာဝါ.....ဖာသု....။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ဇေတဒေဝ၊ ထိုအနာစာရကမ္မပြုလိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံ ကရိတွာ၊ အကြောင်းပြု၍။ အနညံ၊ အကြောင်းတပါး မရှိဘဲ။ ဥယျောဇေယျ.....တဿ ဘိက္ခုနော.....ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ.....။

အနာစာရပြုလိုခြင်း၊ ထိုအလို့ငှါသာလျှင် ရဟန်းကို လွှတ်လိုက်ခြင်း၊ လွှတ်လိုက်အပ်သူ ဒဿနူပစာလွန်ခြင်း-အင်္ဂါသုံး

ပါး။ ။၁၂-တောင်လွန်ခြင်းသည်၎င်း၊ မမြင်ရခြင်းသည်၎င်း၊
ဒဿနပစာလွန်ခြင်းမည်၏။ နှစ်မျိုး။ မာတုဂါမနှင့် ရယ်မြူးလျှံ
ခြင်း၊ ဆိတ်ကွယ်ရာနေလိုခြင်းသည် အနာစာရပြုလိုခြင်းမည်၏။
နှစ်ပါးအတူ ဆွမ်းမမျှလတ္တံ့။ ဤသို့စသော သင့်သောအကြောင်း
ဖြင့်လွှတ်လျှင် အနာပတ္တိ။

၃။ သဘောဇန။ ။ယောပနဘိက္ခု သဘောဇန
ကုလေ အနုပဇ္ဇနိသန္တိ ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (မေထုနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ သ+ဘောဇန၊ စည်၊ ဗိမံခံစားဘော်+ရှိသော။
တနည်း။ သ+ဥဘော+ဇန၊ လင်မယား+နှစ်ယောက်သာ+ရှိသော။
ကုလေ၊ အိမ်၌။ အနုပဇ္ဇန(အိပ်ရာရှိသောအခန်းတွင်းသို့)ဝင်၍။ နိသန္တိ၊
နေထိုင်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

ရာဂ မငြိမ်းစဲသေးသော လင်မယားတို့အတူနေခြင်း၊ အိပ်ရာ
ရှိသောအခန်းဖြစ်ခြင်း၊ အဘော်ရဟန်းမရှိခြင်း၊ နှစ်တောင့်ထွာ
လွန်အောင် ဝင်နေခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။အိမ်ကြီး၌ အိပ်ရာရှိ
သောအခန်း၏ ပိဋ္ဌသံဃာတ-တံခါးပေါင်မှ နှစ်တောင့်ထွာကို
လွန်အောင်ဝင်နေအံ့-ပါမိတ်။ အိမ်ငယ်၌ ပိဋ္ဌဝံသ-ခေါင်လျှောက်
ကိုလွန်အောင်ဝင်နေအံ့-ပါမိတ်။ ငါးတောင်ရှိလျှင် အိမ်ငယ်
မည်၏။ ကြီး၊ ငယ်-နှစ်အိမ်လုံးအိပ်ရာရှိသောအခန်း၌ နှစ်တောင့်
ထွာလွန်အောင် ဝင်နေခြင်းတို့သာတည်း။

၄။ ပဋိစ္ဆန္တာသန။ ။ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန
သန္တိ ရဟော ပဋိစ္ဆန္နေ အာသနေ နိသန္တိ ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိ
ယံ။ (မေထုနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ မာတုဂါမေန .....။ သန္တိ .....။ ရဟော၊ “မျက်စိ”
ဆိတ်ကွယ်သော။ ပဋိစ္ဆန္နေ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။
နိသန္တိ၊ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ပဌမ အနိယတနည်းအတိုင်း တူပြီ။ အင်္ဂါမပြီ။ ရပ်၊ သွား-
အနာပတ္တိ။

၅။ရဟောနိသန္ဓ။ ။ယော ပန ဘိက္ခု မာတုဂါမေန
သဒ္ဓိံ ဇကောဇကောယ ရဟော နိသန္ဓံ ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိ
ယံ။ (မေထုနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ မာတုဂါမေန .....။ သဒ္ဓိံ.....။ ဇကော ဇကော
ယ.....။ ရဟော၊ “မျက်စိနား” ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌။ နိသန္ဓံ၊ ထိုင်
ခြင်း အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

ဒုတိယအနိယတနည်းအတိုင်း တူပြီ၊ အင်္ဂါမပြ။ ရပ်၊ သွား-
အနာဘတ္တိ။ ဒု အနိယတကား အဒိန္နာ.....။ ဤကား မေထုနာ.....။
သမုဋ္ဌာန် မတူ။

၆။စာရိတ္တ။ ။ယောပနဘိက္ခု နိမန္တိတော သဘတ္တော
သမာနော သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ပုရေဘတ္တံ ဝါ ပစ္ဆာ
ဘတ္တံ ဝါ ကုလေသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ အညတြ သမယာ
ပါမိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံ သမယော၊ စိဝရဒါနသမယော၊ စိဝရ
ကာရသမယော၊ အယံ တတ္ထ သမယော။ (ထိနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ နိမန္တိတော၊ ပဋိတိတ်အပ်သော။ သဘတ္တော၊
ထမင်းဘတ္တ ရှိသူသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ သန္တံ၊ ထင်ရှားရှိ
သော။ ဘိက္ခု၊.....ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြား မူ၍။ ပုရေဘတ္တံဝါ၊
ဘိတ်အပ်သောဘတ္တစားသည်မှရှေ့၌၎င်း။ ပစ္ဆာ ဘတ္တံဝါ၊ ဘိတ်အပ်
သော ဘတ္တစားသည်မှ နောက်၌၎င်း။ ကုလေသု၊ တပါးသော အိမ်တို့၌။
စာရိတ္တံ၊ လှည့်လည်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ သမယာ၊
အခါကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။ တတ္ထ၊ ထိုအိမ်တပါးသို့လှည့်လည်ရာ၌။ အယံ၊.....ကား။
သမယော.....။ စိဝရဒါန သမယော.....။ စိဝရကာရ သမယော.....။
အယံ.....။ တတ္ထ .....။ သမယော.....။

ဘောဇဉ်ငါးပါးအမည်ဖြင့် ဘိတ်အပ်သည်ကို လက်ခံခြင်း၊
ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကိုမပန်ခြင်း၊ ဘိတ်အိမ်မှ တပါးအိမ်သို့

ဝင်ခြင်း၊ မွန်းတည့်အခါမလွန်ခြင်း၊ ဘေးရန်မရှိခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။
ဆွမ်းဟူသော အမည်ဖြင့်ဘိတ်လျှင် ဤသိက္ခာပုဒ် အပြစ်မရှိ။
နေလွဲလျှင်လည်း ဤအာပတ်မသင့်။ ဥပစာရသိမ်တွင်း၌ ၁၂-
တောင်တွင်းမြင်သော ရဟန်းကို ပန်ရသည်။ ရှာချ်ပန်ဘွယ်
မသိ။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ မွန်းတည့်အတွင်း “ပုရေဘတ္တ”။
မွန်းလွဲလျှင် “ပစ္ဆိမဘတ္တ”။ နေဝင်ပြီးလျှင် “ဝိကာလ”။ ဤ၌
ကား ဆွမ်းမစားခင် “ပုရေဘတ္တ”။ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် “ပစ္ဆိမ
ဘတ္တ” နေလွဲလျှင် “ဝိကာလ”။ အနာပတ္တိဝါရ၌ အနွှာရာ
ရာမကို ရွာတွင်းကျောင်းဟု ဖွင့်သည်။ ရွာတွင်းကျောင်းသို့
သွားအံ့၊ အနာပတ္တိဟူလို။

၇။ မဟာနာမ။ ။ အဂ္ဂိလာနေန ဘိက္ခုနာ စာတုမာသ
ပစ္စယပ္ပဝါရဏာ သာဒိတဗ္ဗာ။ အညတြ ပုနပ္ပဝါရဏာယ
အညတြ နိစ္စပ္ပဝါရဏာယ။ တတော စေ ဥတ္တရိ သာဒယေယျ
ပါမိတ္တိယံ။ (သဒ္ဓါ.....)

အဂ္ဂိလာနေန၊ မနာမဗျားသော။ ဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ စာတုမာသ
ပစ္စယပ္ပဝါရဏာ၊ လေးလပတ်လုံး ဆေးပစ္စည်းဖြင့် ဘိတ်ခြင်းကို။
သာဒိတဗ္ဗာ၊ သာယာအပ်၏။ ပုနပ္ပဝါရဏာယ၊ တဖန် ဘိတ်ခြင်းကို။
အညတြ .....။ နိစ္စပ္ပဝါရဏာယ၊ အမြဲဘိတ်ခြင်းကို။ အညတြ.....။
တတော၊ ထိုရက်အပိုင်အခြား ဆေးအပိုင်းအခြားထက်။ ဥတ္တရိ၊
အလွန်။ စေသာဒယေယျ.....။ တာသဘိက္ခုနော .....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

သံဃာအား ဘိတ်ခြင်း၊ ထိုမှဆေးတောင်းခြင်း၊ ကျန်းမာ
ခြင်း၊ အပိုင်အခြား လွန်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ ထောပတ်၊
ဆီဦး စသော ဆေးငါးပါးကို ဆေးကိစ္စမရှိဘဲ တောင်းအံ့-ပါ
မိတ်။ မိဿကာဘတ္တဖြင့် မျှတနိုင်လျှင် ဆေးကိစ္စမရှိ မည်၏။
ပုဂ္ဂလိကဘိတ်ရာ၌ အနာပတ္တိ။

၈။ ဥယျုတ္တံ ။ ယောပနဘိက္ခု ဥယျုတ္တံ သေနံ ဒဿ
နာယ ဂစ္ဆေယျ အညတြ တထာရူပပစ္စယာ ပါမိတ္တိယံ။
(ဇဉ့်.....)

ယောပနဘိက္ခု ..... ။ ဥယျုတ္တံ၊ တိုင်းပြည်မှ ထွက်သော။ သေနံ၊
(အင်္ဂါလေးပါးရှိသော) စစ်သည်ကို။ ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှု ခြင်းငှါ။
ဂစ္ဆေယျ၊ .....အံ့။ တထာရူပ ပစ္စယာ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော “သွား
သင့်သော” အကြောင်းကို။ အညတြ ..... တဿဘိက္ခုနော ..... ။ ပါမိတ္တိ
ယံ ..... ။ ဟောတိ ..... ။

တိုင်းပြည်မှထွက်သော အင်္ဂါလေးပါး ရှိသော စစ်သည်
ဖြစ်ခြင်း၊ ကြည့်ခြင်းငှါ သွားခြင်း၊ ခွင့်ပြုရာအရပ်ကို ကြည့်၍
ကြည့်ခြင်း၊ ထိုသို့သောအကြောင်း၏၎င်း ဘေးရန်၏၎င်း မရှိခြင်း-
အင်္ဂါလေးပါး။ ။ စစ်အင်္ဂါလေးပါးကား-ဆင်၊ မြင်း၊ ရထား၊
ခြေသည်။ ခွင့်ပြုသောအရပ်ကား အရံတွင်း၊ မိမိနေသောနေ
ရာ၊ ခရီးသွားစဉ်ရင်ဆိုင်မြင်ရာ သုံးဌာန။ အကြည့်သွားအံ့-လှမ်း
တိုင်း “ဒုက္ကန္တံ” ။ မြင်ရာ၌ရပ်ကြည့်အံ့ “ပါမိတ်” ။ မြင်ရာကိုစွန့်၍
ဖန်ဖန်ကြည့်အံ့ ပယောဂတိုင်း “ပါမိတ်” ။ ဤ၌ မြင်ရာအရပ်
သည် ဒဿနူ စာမည်၏။ ၁၂-တောင်မျှ မဟုတ်။ စစ်အင်္ဂါ
လေးပါးတွင် တချက်ကို ကြည့်အံ့-“ဒုက္ကန္တံ” ။

၉။ သေနာဝါသ။ ။ သိယာ စ တဿဘိက္ခုနော ကောမိ
ဒေဝပစ္စယော သေနံ ဂမနာယ။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ တေန ဘိက္ခု
နာ သေနာယ ဝသိတဗ္ဗံ။ တတော စေ ဥတ္တရိ ဝသေယျ
ပါမိတ္တိယံ။ (ဇဉ့်.....)

တဿဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်းအား။ သေနံ၊ စစ်သည် ဘောင်သို့။
ဂမနာယ၊ သွားခြင်းငှါ။ ကောမိ ဒေဝပစ္စယော၊ တစ် တချသော
အကြောင်းသည်သာလျှင်။ သိယာစ၊ ရှိငြားအံ့။ တေန ဘိက္ခုနာ၊ .....
သည်။ ဒိရတ္တ တိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့်သုံးညဉ့်ပတ်သုံး။ သေနာယ၊ စစ်သည်
ဘောင်၌။ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ တတော၊ ထိုထက်။ ဥတ္တရိ ..... ။
ဝေဝသေယျ ..... ။ တဿဘိက္ခုနော ..... ။ ပါမိတ္တိယံ ..... ။ ဟောတိ ..... ။

သုံးညဉ့်ထက် လွန်ခြင်း၊ စစ်သည်ဘောင်၌ နေဝင်ခြင်း၊
ဂိလာနစသည်မဟုတ်ခြင်း-အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။စတုတ္ထနေ့ နေ
ဝင်လျှင် ကောင်းကင်၌ တန်ခိုးဖြင့်နေလည်း ပါမိတ်။ နှစ်ညဉ့်
ကား-ဝါစာသိလိဋ္ဌ-စကားပြေပြစ်ခြင်းတည်း။

၁၀။ ဥယျာမိက။ ။ဒိရတ္တတိရတ္တံ စေ ဘိက္ခု သေနာ
ယ ဝသမာနော ဥယျာမိကံ ဝါ ဗလဂ္ဂံ ဝါ သေနာဗျူဟံ ဝါ
အနိကဒဿနံ ဝါ ဂစ္ဆယျ ပါမိတ္တိယံ(ဇေဋ္ဌိ.....)။ ။အစေလက
ဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊.....ပတ်လုံ ။သေနာယ၊..... ။ဝသမာနော၊နေသော။
ဘိက္ခု၊.....သည်။ ဥယျာမိကံဝါ၊ တက်၍တက်၍ ထိုးပစ်ရာသို့ ၎င်း။
ဗလဂ္ဂံဝါ၊ ဗိုလ်ပါရမက် ရေတွက်ရာသို့၎င်း။ သေနာဗျူဟံဝါ၊ စစ်ဆင်
ရာသို့၎င်း။ အနိကဒဿနံဝါ၊ စစ်တပ်ကိုကြည့်ရှုရာသို့၎င်း။ ဂစ္ဆယျ၊...
အံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ပဉ္စမော.....။
အစေလကဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

ဥယျတ္တကဲ့သို့ အင်္ဂါလေးပါး။ ။အနိကသည် ဆင်တပ်၊
မြင်းတပ်၊ ရထားတပ်၊ ခြေသည်တပ်ဟု လေးမျိုးရှိ၏။ ဆင်တစ်
လျှင် လူ ၁၂-ယောက်စီအားဖြင့် သုံးစီးသည် အငယ်ဆုံး ဆင်
တပ်မည်၏။ ခြေလေးဘက်ကို နှစ်ယောက်စီစောင့်သည်။ လေး
ယောက်စီးသည်။ မြင်းတစ်စီး၌ သုံးယောက် စီဖြင့် သုံးစီးသည်
မြင်းတပ်မည်၏။ ခြေစောင့် နှစ်ယောက်၊ စီးသူ တယောက်။
ရထားတစ်စီး၌ လေးယောက်စီဖြင့် သုံးစီးသည် ရထားတပ်မည်
၏။ နားစောင့်ကိုစောင့်သူနှစ်ယောက်၊ မောင်းသူတယောက်၊
စစ်သားတယောက်။ လက်နက်စွဲ စစ်သားလေးယောက်သည်
ခြေသည်တပ် မည်၏။ တချက်ကိုကြည့်လည်း ပါမိတ်။ ဥယျတ္တ
နည်းဖြင့်သိအပ်၏။ အာပတ္တိဘေဒကား မရှိဟု “အဋ္ဌကထာ”
ဆို၏။ ပါဠိတော်တို့၌ကား တချက် ကြည့်အံ့-“ဒုက္ကဋ်”ဟု
အာပတ္တိဘေဒကို မြင်ရ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ အထူးသတိ
ပေးဟန်တူသည်။

သုရာပါနဝဂ်။

၁။ သုရာပါန။ ။သုရာမေရယပါနော ပါမိတ္တိယံ။(ဇေဋ္ဌိ...)

သုရာ+မေရယ+ပါနော၊ သေ+အရက်ကို+သောက်ခြင်းကြောင့်။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သေအရက်ဟူသော မဇ္ဇာဖြစ်ခြင်း၊ သောက်ခြင်း-အင်္ဂါနှစ်
ပါး။ ။မှုံညက်စသည်ဖြင့် နယ်၍ပြုလျှင် “သုရာ-သေ”မည်
၏။ သစ်မည်စည်ပွင့် စသည်ဖြင့်စိမ်၍ထုံ၍ ပြုလျှင် “မေရယ-
အရက်”မည်၏။ အာသဝသည်း မည်၏။ သေ၊ အရက်အားလုံး
သည် “မဇ္ဇာ”လည်းမည်၏။ဟင်းစသည်ချက်ရာ၌ အနံ့ကောင်း
အောင် မဇ္ဇာအနည်းငယ် ထည့်အံ့၊ မဇ္ဇာ၏အဆင်းအနံ့ အရသာ
မပေါ်လျှင်အပြစ်မရှိ၊အချို့ကား ထန်းနှံမှယိုစ ထန်းရည်ချိုသည်
မျိုးမစိရင်ဘဲ ဗီဇဖြစ်သည်။ မအပ်ဟု ဆိုကုန်၏။ “ဗီဇတော
ပဋ္ဌာယ”ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသည်ကို လွန်ကုန်၏။ သာမဏေတို့
အားသိ၍သောက်မှ သိလျက်သည်။ လိင်ကျကြောင်းပါရာဇိ
ကဝတ္ထုဖြစ်၍သမိတ္တကသာ။ရဟန်းတို့မှာ အမိတ္တက။

၂။ အင်္ဂုလိပတောဒက။ ။အင်္ဂုလိပတောဒကေ ပါမိတ္တိ
ယံ။(မေထုနာ.....)

အင်္ဂုလိပတောဒကေ၊ ချိုင်းထိုးကစားခြင်းကြောင့်။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

မြူးတူးလိုခြင်း၊ရဟန်းကိုယ်ကို မိမိကိုယ်ဖြင့် တို့ထိသုံးသပ်
ခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။အနုပသမ္ပန္နအား “ဒုက္ကန္တ”။ဘိက္ခု နိအား
ချိုင်းထိုးကစားလည်း “ဒုက္ကန္တ”။ ကာယသံသဂ္ဂရာဂဝင်လျှင်
“သံဃာဒိ သိသ်”အထိ။မြူးတူးလို၍ ကိုယ်ချင်း ထိခြင်းသည်
“အင်္ဂုလိပတောဒက”ချည်းသာ ဟူလို။

၃။ ဟသဓမ္မ။ ။ဥဒကေ ဟသဓမ္မေ ပါမိတ္တိယံ။(မေထု
နာ.....)

ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဟသဓမ္မေ၊ မြူးတူးပျော်ပါးကစားခြင်းကြောင့်။
ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

ဧဝံ ဗုဒ္ဓဗျာကံ ဖြစ်သော ရေဖြစ်ခြင်း၊ မြူးတူးလို၍ ကစားခြင်း-
အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ သပ်တိုင်း၊ ပေါ်တိုင်း၊ ကူးတိုင်း၊ သပ်လျက်သွား
တိုင်းပါစိတ်၊ ရှုပ်ပစ်ကစားအံ့၊ ဗုဒ္ဓဗျာကံ ဖြစ်သော ရေ၌ ကစားအံ့-
“ဒုက္ခန္တိ”။ အကွဉ်ရေအံ့၊ ပြာတွယ်ကိစ္စရှိအံ့၊ ဘေးရန်ရှိအံ့-
အနာပတ္တိ။

၄။ အနာဒရိယ။ ။ အနာဒရိယေ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

အနာဒရိယေ၊ ပုဂ္ဂလဓမ္မကို မရိုသေခြင်းကြောင့်၊ ပါမိတ္တိယံ .... ။
ဟောတိ.....။

ပညတ်တေသိက္ခာပုန်ဖြင့် ဆိုသော ရဟန်း၏ စကားဖြစ်ခြင်း၊
မရိုသေခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ သိက္ခာပုန်ဖြင့် ဆိုသော ရဟန်းကို
မရိုသေပြုလျှင် “ပုဂ္ဂလအနာဒရိယ” ပါမိတ်။ ရဟန်း ဆိုသော
သိက္ခာပုန်ကို မရိုသေပြုလျှင် “ဓမ္မအနာဒရိယ” ပါမိတ်။
တပါးသော တရား စကားဖြင့် ဆိုသည်ကို မရိုသေလျှင်
“ပုဂ္ဂလ၊ ဓမ္မအနာဒရိယဒုက္ခန္တိ”။

၅။ ဘိဿပန။ ။ ယောပနဘိက္ခု၊ ဘိက္ခု၊ ဘိဿပယေ
ပေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခု၊.....ကို။ ဘိဿပယေ၊ ကြောက်စေ
ငြားအံ့။ ဝါ၊ ချောက်ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ ....။
ဟောတိ.....။

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ မြင်လောက်ကြာ လောက်ရာ၌ ကြောက်စေ
ခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ကြောက်တွယ်အာရုံကို
ဆောင်ပြုအံ့၊ ကြောက်တွယ်စကားကိုဆိုအံ့၊ မကြောက်သော်
လည်း ပါမိတ်၊ အနုပဿမ္ပန္တိ “ဒုက္ခန္တိ”။

၆။ ဇောတိက။ ။ ယောပနဘိက္ခု၊ အဂ္ဂိလာနော ဝိသိပ္ပ
နာပေက္ခော ဇောတိံ သမာဒဟေယျ၊ ဝါ သမာဒဟာပေယျ
ဝါ အညတြိ တထာရူပပစ္စယာ ပါမိတ္တိယံ။ (သန္ဓာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ အဂိလာနော.....။ တဲ၊ ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော၊ မီးယုံ
 လိုသည်ဖြစ်၍၊ ဇောတိံ၊ မီးကို။ သမာဒဟေယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း
 ညှိငြားအံ့။ သမာဒဟာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း ညှိစေငြားအံ့။
 တထာရူပပစ္စယာ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော (မီးထွန်းခြင်းစသော)
 အကြောင်းကို။ အညတြ .....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
 ဟောတိ.....။

ကျန်းမာခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း၊ မီးယုံလိုခြင်း၊
 မီးထည့်ခြင်း-ထည့်စေခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ မီးတောက်ဖြစ်
 အောင်ပြုခြင်းသည် မီးထည့်ခြင်း၊ မီးညှိခြင်းမည်၏။ မီးခဲကိုယုံအံ့၊
 သူတပါးပြုသော မီးတောက်ကိုယုံအံ့- အနာပတ္တိ၊ မီးလျှံရှိသော
 ထင်းစကိုမြှောက်၍ ပြန်ထားအံ့--“ဒုက္ကန္တ”။

၇။ နှာန။ ။ ယောပနဘိက္ခု၊ ဩရေနန္ဒမာသံ နှာယေယျ၊
 အညတြ သမယော ပါမိတ္တိယံ။ တတ္ထာယံသမယော-ဒိယဇော
 မာသော သေသော ဂိဗ္ဗာနန္တိ ဝဿာနဿ ပဌမော မာသော
 ဣန္ဒေတေ အဗုတေယျမာသာ-ဥဏ္ဍသမယော၊ ပရိဇ္ဇာဟ
 မယော၊ ဂိလာနသမယော၊ ကမ္မသမယော၊ အဒ္ဓါနဂမနသမ
 ယော၊ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ အယံတတ္ထသမယော။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဩရေနန္ဒမာသံ၊ လခွဲအတွင်း၌။ နှာယေယျ၊
 ရေချိုးငြားအံ့။ သမယော .... ။ အညတြ .....။ တဿဘိက္ခုနော .... ။ ပါမိတ္တိ
 ယံ.....။ ဟောတိ.....။ တတ္ထ၊ ထိုလခွဲအတွင်းရေချိုးရာ၌။ အယံ.....။ သမ
 ယော...။ ဂိဗ္ဗာနံ၊ နွေလတို့၏။ သေသော၊ ကြွင်းသော။ ဒိယဇောမာသော၊
 တလခွဲ၎င်း။ ဝဿာနဿ၊ မိဗ်းဥတု၏။ ပဌမောမာသော၊ ရှေးဦးစွာသော
 တလ၎င်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ ဇေတအဗုတေယျမာသာ၊ ဤနှစ်လခွဲတို့ဟုဆို
 အပ်ကုန်သော။ ဥဏ္ဍသမယော၊ ပူသောအခါသည်၎င်း။ ပရိဇ္ဇာဟသမ
 ယော၊ အိုက်သောအခါသည်၎င်း။ ဂိလာနသမယော၊ နာသောအခါသည်
 ၎င်း။ ကမ္မသမယော၊ အမှုလုပ်သောအခါသည်၎င်း။ အဒ္ဓါနဂမနသမ
 ယော၊ ခရီးသွားသောအခါသည်၎င်း။ ဝါတဝုဋ္ဌိသမယော၊ မြို့နှင့်တကွ
 လေမိဗ်းကျသောအခါသည်၎င်း။ အယံ၊ ဤအခါခြောက်ပါးသည်။
 တတ္ထ၊ ထိုလခွဲအတွင်းရေချိုးရာ၌။ သမယော.....။

မဇ္ဈိမဒေသဖြစ်ခြင်း၊ လခွဲအတွင်းရေချိုးခြင်း၊ အခါမဟုတ်
 မြစ်ကူးသည်မဟုတ်-ဘေးရန်ရှိသည် မဟုတ်ခြင်း- အင်္ဂါသုံး
 ပါး။ ။ နွေအဆုံးတလခွဲသည် “ဥဏ္ဍသမယ”...။ မိုးဦးအစတလ
 သည် “ပရိဋ္ဌာဟ” ။ ရေချိုးရ၍ ချောင်းသာလျှင် “ဝိလောန”...။
 ကျောင်းတံမြက်ထွည်းကာမျှသည် “ကမ္မ”...။ ယူဇနာခွဲ ခရီး
 သွားပြီးစ၊ သွားဆဲ၊ သွားလတ္တံ့သည် “အဋ္ဌါနဂမန”...။ မြို့နှင့်
 လေပြွမ်းလျက် မိုးဦးနှစ်ပေါက် သုံးပေါက်ကိုယ်၌ ကျလျှင်
 “ဝါတဝုဋ္ဌိသမယ”မည်၏။ အသိုရှိတိုင်း ချိုးအပ်၏။ မြစ်တာဘက်
 သို့သွားစဉ်ကား သဲတွင်းယက်၍လည် ချိုးအပ်၏။ တုန်းလိုက်
 ခြင်းစသော ဘေးရန်ကြောင့်လည်း ချိုးအပ်၏။ ။ “မဇ္ဈိမ
 ဒေသ” ဟူသည် ဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှ အရှေ့-ဂဇက်လနိဂုံ ပြင်ပ
 အင်ကြင်းပင်ကြီးထိ။ အရှေ့တောင် သလ္လာဝတိဖြစ်ထိ။ တောင်
 သေတကဏ္ဍနိဂုံးထိ။ အနောက်-ထူဏသုဏ္ဏားရှာထိ။ မြောက်-
 ဥသိရဒ္ဓတောင်ထိ-အလျားယူဇနာ ၃၀၀။ အနံ ၂၅၀။ အဝန်း
 ၉၀၀ရှိ၏။ ထိုမှပြင်ဘက်သည် “ပစ္စန္ဒရာဇ်”မည်၏။ ငါးပါးဖြင့်
 ရဟန်းခံခြင်း၊ သုံးထပ်ထက်လွန်သော အထပ်ထပ်တိနင်စီးခြင်း၊
 နေ့စဉ်ရေချိုးခြင်း၊ သားရေ အခင်း ခင်းခြင်း-ဤလေးပါးသည်
 ပဒေသပညတ်မည်၏။ ပစ္စန္ဒရာဇ်၌သာအပ်သည်။

၈။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏ။ ။ နဝံပနဘိက္ခုနာ စိဝရလာဘေန
 တိဏ္ဍိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ကရဏံ အာဒါတဗ္ဗံ
 နိလံ ဝါ ကဒ္ဓမံ ဝါ ကာဠသမံ ဝါ။ အနာဒါ စေဘိက္ခု တိဏ္ဍိ
 ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ အညတရံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ နဝံ စိဝရံ ပရိ
 ဘုဇ္ဇေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌ.....)

နဝံစိဝရလာဘေန၊ ရအပ်သောသင်္ကန်းသစ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနာ
 ပန၊ .....သည်ကား။ တိဏ္ဍိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ၊ အဆင်း
 ပျက်ပြုခြင်းတို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးပါးသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏံ၊ အဆင်း
 ပျက်ပြုခြင်းကို။ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။ နိလံဝါ၊ စင်းညိုသောအဆင်းကို
 ၎င်း။ ကဒ္ဓမံဝါ၊ ညွှန်ကို၎င်း။ ကာဠသမံဝါ၊ မည်းသောအဆင်းကို၎င်း။
 အာဒါတဗ္ဗံ.....။ ဘိက္ခု၊ .....သည်။ တိဏ္ဍိ ....။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏာနံ.....။ အည

တရံ.....။ ဒုဗ္ဗတ္တကရဏံ၊ အဆင်းပျက်ပြုခြင်းကို။ အနာဒါ၊ မယူမူ၍။ နဝံစိဝရံ၊ သင်္ကန်းအသစ်ကို။ စေပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ အကယ်၍ သုံးဆောင် ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဝတ်ရုံလောက်သောသင်္ကန်းဗိန္ဒုမထိုးခြင်း၊ သင်္ကန်းပျောက် သူ စသည်မဟုတ်ခြင်း၊ ဝတ်ရုံခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ အမာလ္လမ်း၊ မိန်းမရေခံရေသန့်ပုံ၊ တိစိဝရိက-ဤငါးထည်ကို ဥဒေါင်းမျက် နက်ဝန်းခန့်၊ ကြမ်းပိုးကျောက်ကုန်းခန့် လုံးလုံးပိုင်းပိုင်း ဗိန္ဒုထိုး ချ် ဝတ်ရုံရသည်။ လေးထောင့်လုံးဖြစ်စေ၊ သုံးထောင့်၊ နှစ် ထောင့်၊ တထောင့်၌ဖြစ်စေ တလုံးစီထိုးနိုင်သည်။ “မဟာအဋ္ဌ ကထာ” အလို နေရာမရွေး လိုရာ၌ထိုးရသည်။ ပါဠိကပ္ပ နှစ်လုံး သုံးလုံးစီဘန်းထိုးခြင်း၊ ကဏ္ဍိကကပ္ပ-ဖြတ်ဆိုင်ထိုးခြင်းတို့ကား မအပ်ကုန်။ လုံးလုံးပိုင်းပိုင်းတခုသာထိုးရသည်။ ဗိန္ဒုနေရာဆွေး ချ် ပယ်၍ ဖာသော်လည်း အပြစ်မရှိ။ အချို့တထောင့်ထည်း သုံးလေးလုံး ထိုးကုန်၏။ မထိုးအပ်။ သာမဏေ၏သင်းပိုင်ကို ရေသန့်ပြုလို၍ ဗိန္ဒုထိုးခြင်းသည် သတိသမ္ပဗ္ဗေ ဂှိသု၏အရာ ဖြစ်၏။ ဗိန္ဒုမထိုးသေးလျှင် သင်္ကန်းအသစ်မည်၏။ နဝံပနဘိက္ခု နာ စိဝရဿာဘောန-၌ နှစ်ပုဒ်ခြားလျက် သမာသ်ဖြစ်၏။

၉။ ဝိကပ္ပနာ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခု နိယာ ဝါ ဘိက္ခုမာနာယ ဝါ သာမဏေရဿ ဝါ သာမဏေ ရိယာ ဝါ သာမံ စိဝရံ ဝိကပ္ပေတွာ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ပရိဘုဉ္ဇေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခုဿဝါ.....အား၎င်း။ ဘိက္ခုနိယာဝါ၊ ဘိက္ခုနိမအား၎င်း။ သိက္ခမာနာယဝါ၊ သိက္ခမာနအား၎င်း။ သာမဏေ ရဿဝါ၊ သာမဏေအား၎င်း။ သာမဏေရိယာဝါ၊ သာမဏေမအား၎င်း။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ စိဝရံ...ကို။ ဝိကပ္ပေတွာ၊ ဝိကပ္ပနာပြု၍။ အပစ္စုဒ္ဓါ ရဏံ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြန်သောသင်္ကန်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ သုံးဆောင်ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ကိုယ်တိုင်ဝိကပ္ပနာပြု၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ်မပြန်သေးခြင်း၊ ဝိကပ္ပနာ လောက်သော သင်္ကန်းကိုးထည်ဖြစ်ခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း-

အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ရဟန်းထံ၌ “ဣမံ စိဝရံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ”-
ဟုတမျိုး။ ရဟန်းထံ၌သာလျှင် သီတင်းသုံးဘော်ငါးယောက်
တယောက်ယောက်၏ အမည်ယူ၍....ဣမံ စိဝရံ တိဿဿ
ဘိက္ခုနော.....။ဘိက္ခုနိယာ.....။သိက္ခမာနာယ.....။ သာမဏေ
ရဿ.....။သာမဏေရိယာ ဝိကပ္ပေမိ-ဟုတမျိုး-ဤကား မျက်
မှောက် နှစ်မျိုးတည်း။ရဟန်းထံ၌သာလျှင် “ဣမံ စိဝရံ တုယံ
ဝိကပ္ပနတ္ထာယဒဋ္ဌိ”-ဟု မျက်ကွယ်ပြုခိုင်းခြင်းတမျိုး ဤသို့ သုံး
မျိုးရှိ၏။ ဤသို့ ဝိကပ္ပနာတမျိုးမျိုးပြုလျှင် ဆယ်ရက်လွန်သော်
လည်း နိဿဂ္ဂိမဖြစ်။“မယံ သန္တကံ ပရိတုဇ္ဈဝါ”..... စသည်
ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြန်ပေးပြီးမှ သို့ဆောင်ရသည်။ ဝိနည်းကံပြုသုန္ဒ
အကျမ်ဝင်၍ ယူသုံးလျှင်လည်းအပ်၏။

၁၀။ အပနိဓာန။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ
ပတ္တံ ဝါစိဝရံ ဝါ နိသီဒနံ ဝါ သူမိဃရံ ဝါ ကာယဗန္ဓနံ ဝါ အပ
နိဓေယျ ဝါ အပနိဓာပေယျ ဝါ အန္တမသော ဟဿာပေက္ခောပိ
ပါမိတ္တိယံ(အဒိန္နာ.....)။ ။သုရာပါနဝဂ္ဂေါဆဋ္ဌော။

ယောပနဘိက္ခု ....။ဘိက္ခုဿ.....၏။ ပတ္တံဝါ၊ သပိတ်ကို၎င်း။
စိဝရံဝါ၊သင်္ကန်းကို၎င်း။ နိသီဒနံဝါ၊ နိသီဒိုင်ကို၎င်း။ သူမိဃရံဝါ၊ အပ်
ကျည်ကို၎င်း။ ကာယဗန္ဓနံဝါ၊ ခါးပန်းကို၎င်း။ အပနိဓေယျဝါ၊ ကိုယ်
တိုင်လည်း ဝှက်ငြားအံ့။ အပနိဓာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း ဝှက်
စေငြားအံ့။အန္တမသော...။ဟဿာပေက္ခောပိ၊ရယ်မြို့သိ၍သော်လည်း။
အပနိဓေယျဝါ.....။ အပနိဓာပေယျဝါ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။
ပါမိတ္တိယံ ။ဟောတိ...။ဆဋ္ဌော...။ သုရာပါနဝဂ္ဂေါ...။နိဋ္ဌိတော.....။

ရဟန်း၏သပိတ်စသော ငါးမျိုးကိုဝှက်ခြင်း- ဝှက်စေခြင်း၊
ညှဉ်းဆဲလို မြူးတူးလိုခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာ
လောက်သော သပိတ်၊အဝတ်သင်္ကန်း၊ အဆာရှိသောနိသီဒိုင်၊
အပ်ရှိမရှိသော အပ်ဘူး၊ပဋိကာ-ခါးပန်းပြား၊ သူကရန္တ -ဝက်
အူကဲ့သို့ အခေါင်းရှိသော ခါးပန်း-ဤကား ပါဠိတော်လာ
ပါမိတ်ဝတ္ထုငါးပါးမည်၏။ကြွင်းသောပစ္စည်း၊ လူသာမဏေတို့

၏ ပစ္စည်း၌ “ခုတ္တံ” ။ အသားမကောင်းသည်ကိုသိမ်းအံ့၊ တရား
ဟောပြီးမှ ပြန်ပေးမည်ဟု သိမ်းအံ့-အနာပတ္တိ။

သပ္ပါဏကဝဂ်။

၁။ သဗ္ဗိစ္စပါဏ။ ။ ယောပနဘိက္ခု သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ
ဇိဝိတာဝေါရောပေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ သဗ္ဗိစ္စ၊ သညာစေတနာနှင့်တကွအားထုတ်၍။
ပါဏံ၊ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါကို။ ဇိဝိတာ.....။ ဝေါရောပေယျ.....။ တဿ
ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

တဘိယပါရာဇိကနည်းအတိုင်း အင်္ဂါငါးပါး။ ။ တိရစ္ဆာန်
ကြီးငယ် အာပတ်ထူးမရှိ။ ဆင်သတ်ခြင်း၊ ကြမ်းမိုးဥခွဲခြင်း
ကြောင့်လည်း ပါမိတ်ချည်းသာ။ ကြီးရင့်ပယောဂ၊ စေတနာ
များ၍ အကုသိုလ်အပြစ်သာကြီးသည်။

၂။ သပ္ပါဏက။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဇာနိ သပ္ပါဏကံ
ဥဒကံ ပရိဘုဇေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု...။ ဇာနိ၊ (ပိုသေနိုင်သည်ဟု) သိလျက်။ သပ္ပါဏကံ၊
ပိုးရှိသော။ ဥဒကံ.....။ ပရိဘုဇေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဘူတဂါမဝဂ်-သပ္ပါဏကနည်းအတိုင်း အင်္ဂါလေးပါး။ ။
(ပိုကောင်သေလောက်သည်ဟုသိ၍ ကုသိုလ်ဖြစ် ဘုရားမီး
ထွန်းလည်းပါမိတ်။) သေစေလိုသော စေတနာရှိလျှင် ယခင်
သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ပါမိတ်။ သောက်မျိုးဆေးကြော ဖွပ်လျှော်ခြင်း
စသည်သည် ပရိဘုဇေယျမည်၏။

၃။ ဥက္ကောဋ္ဌန။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဇာနိ ယထာဓမ္မံ
နိဟတာမိကရဏံ ပုနကမ္မာယ ဥက္ကောဋ္ဌေယျ ပါမိတ္တိယံ။
(အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု-.....။ ဇာနိ၊ သိလျက်။ ယထာဓမ္မံ၊ သမထတရား အားလျော်စွာ။ နိဟတာမိကရဏံ၊ ငြိမ်းလေပြီးသော အမိကရဏ်ကို။ ပုနကမ္မာယ၊ တဖန်ကံဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဥက္ကောဓေယျ၊ လှုပ်ချောက်ချား ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခု နော.....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။

တရားနှင့်အညီငြိမ်းခြင်း၊ သိခြင်း၊ လှုပ်ချောက်ချားခြင်း- အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောကံ၊ မကောင်း သဖြင့်ငြိမ်းစေအပ်သောကံ၊ ပြန်ပြုထိုက်သောကံ-စသည်ဖြင့် ဆိုခြင်းသည်“ဥက္ကောဓေယျ”မည်၏။ ကံပြုစဉ် လှုပ်ချောက် ချားအံ့၊ ထိုရဟန်းကိုသိနားလည်အောင် ပြောပြရသည်။ မပြော ပြဘဲပြုလျှင် ထိုကံပျက်၏။ ကံပြုသော သံဃာလည်း တား လျက် ပြုခြင်းကြောင့်“ဒုက္ခန္ဓ”သင့်၏။

၄။ ဒုဠုလ္လ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ဇာနိ ဒုဠုလ္လံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္စာဒေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (သမနု.....)

ယောပနဘိက္ခု ..။ ဇာနိ၊ သိလျက်။ ဘိက္ခုဿ၊ ..၏။ ဒုဠုလ္လံအာပတ္တိံ၊ သံဃာဒိသိသ်အာပတ်ကို။ ပဋိစ္စာဒေယျ၊ ဖုံးလွှမ်းငြားအံ့။ တဿဘိက္ခု နော.....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။

ရဟန်းတပါး၏ ဒုဠုလ္လအာပတ်ကိုသိခြင်း၊ ဖုံးလွှမ်းလို၍ မပြောအံ့ဟု ဝန်ချခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။သူတပါးသိလျှင် စော ဒနာချေလတ္တံ့ဟု နှလုံးပြု၍ ဘယ်သူမှမပြောအံ့-ဟု ဝန်ချပြီးမှ ပြောလည်းပါမိတ်။ (သမနု-ဆာ-၃၇-သည် ဓုရနိက္ခေပသမု ဋ္ဌာန်လည်းမည်၏။) ဤသို့ဝန်ချ၍ ဖုံးခြင်းငှါ ရဟန်းတပါးအား ပြောအံ့။ ထိုကလည်း ထိုအတူဖုံးခြင်းငှါ တပါးအားပြောအံ့။ အဆက်ဆက်ဆရာထောင်ပင် ဝန်ချဖုံးသူတိုင်း ပါမိတ်။ အဆက် ပြတ်အောင်ပြုပုံကား အာပတ်သင့်သူ ပဌမရဟန်းသည် ဒုတိယ ရဟန်းအားဖုံးခြင်းငှါ ပြောအံ့၊ ဒုတိယသည် တတိယအား ဈေးအတူပြောအံ့၊ တတိယသည် စတုတ္ထအားမပြောဘဲ ဒုတိယ အား ဖုံးခြင်း ငှါ ပြောအံ့-ဤသို့ပြောသူအား ပြန်ပြောမှအဆက် ပြတ်သည်။

၅။ ဦးနီသတိဝဿ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဇာနိဦးနီသ
တိဝဿံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္ပာဒေယျ။ သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပ
သမ္ပန္နော၊ တေစ ဘိက္ခု။ ဂါရယှာ။ ဣဒံ တသ္မိံ ပါမိတ္တိယံ။
(အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု ....။ ဇာနိ၊ သိလျက်။ ဦးနီသတိ ဝဿံ၊ အသက်
နှစ်ဆယ်ပြည့်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ ပဉ္စင်းပြု
ပေးခြင်းအဖို့။ သောစ ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အနုပသမ္ပန္နော၊
ပဉ္စင်းမဖြစ်။ တေစဘိက္ခု။ ထိုကာရက ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ဂါရ
ယှာ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဝါ၊ ဒုက္ကဋ်သင်္ဃကုန်၏။)တသ္မိံ၊ ထို
ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၌။ ဣဒံ ပါမိတ္တိယံ၊ ဤပါမိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ.....။

အသက် ၂၀-မပြည့်ခြင်း၊ မပြည့်ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်
အဖြစ်ဖြင့် ပဉ္စင်းပြုပေးခြင်း -အင်္ဂါသုံးပါး။ ။သန္ဓေတည်သော
နေ့မှစ၍ လပေါင်း ၂၄၀။ရက်ပေါင်း ၇၂၀၀-ရှိလျှင် အသက်
၂၀-ပြည့်သူဖြစ်၏။ အသက်မပြည့်၍ ရဟန်းမဖြစ် သော်လည်း
သဂ္ဂမောက္ခအန္တရာယ်မဖြစ်။ မင်္ဂလိယကောင်း၏။ လွန်ကျူး
မှုကြောင့် ဘာအာပတ်မှ မသင့်၊ ထိုသူကမ္မဝါစာ ဘတ်လျှင်
လည်း ကံအောင်သည်။ အသက်မပြည့်ဟုသိသောအခါ ပြန်၍
ရဟန်းပြုရသည်။ ရဟန်းမဟုတ်သူဥပဇ္ဈာယ်ပြုခြင်း၊ ဥပဇ္ဈာယ်
မရှိဘဲရဟန်းပြုခြင်းသည် မဟာခန္ဓကဋ္ဌ ထင်ရှား၏။ ကမ္မဝါစာ
ဆရာမရှိခြင်းကား ဖေါဘိက္ခုတို့၌ ထင်ရှား၏။ ရဟန်းမဟုတ်
သူ ကမ္မဝါစာဆရာပြုခြင်းကား ဤ၌ထင်ရှား၏။ သမဏအသွင်
သမဏသညာရှိသောကြောင့်ဟု ဆိုကုန်၏။ အချို့ ဥပဇ္ဈာယ်
ပြုလျှင် ကမ္မဝါစာဆရာ ပြုအပ်။ ကမ္မဝါစာဆရာပြုလျှင်
ဥပဇ္ဈာယ်မပြုအပ်ဟု အယူသည်ကုန်၏။ “မဟာခန္ဓကဋ္ဌိကာ”
၌ ကိုယ်တိုင်ကမ္မဝါစာဘတ်လျှင် ဥပဇ္ဈာယ်သည် ကမ္မဝါစာ
ဆရာလည်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလျက်ရှိ၏။

၆။ ထေယျသတ္တ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဇာနိ ထေယျ
သတ္တေန သန္တိံ သံဝိဓယ ကေဒ္ဒါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမ
သော ဂါမန္တရမ္ပိ ပါမိတ္တိယံ။ (စ၊ ဆ-ထေယျာ-၇။)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဇာနိ.....။ ထေယျသတ္တေ၊ ခိုးသူ ကုန်သည်
နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ တကွ။ သံဝိဓာယ၊ “သွားချိန်”တိုင်ပင်၍။ ကေခ္ခါနမဂ္ဂံ၊
တကြောင်းထည်း အခွန်ရှည်သော ခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇေယျ ....။ အန္တမ
သော.....။ ဂါမန္တရမ္ပိ .....။ ပဋိပဇ္ဇေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ခိုးသူကုန်သည်ဖြစ်ခြင်း၊ သိခြင်း၊ တိုင်ပင်ခြင်း၊ အချိန်မချွတ်
စေဘဲ သွားခြင်း- အင်္ဂါလေးပါး။ ။ {စတုတ္ထကြောင့် ဆဋ္ဌ
ကြောင့် ထေယျသတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ အလားတူ သိက္ခာပုဒ်ပေါင်း
၇-ရှိ၏။ သမိတ္တက၊ }မင်းဘဏ္ဍာကိုယူ၍၎င်း ၊ ကင် ခွန်ရှောင်လွှဲ
၍၎င်း-ခိုးမှုပြုပြီး၊ ပြုလတ္တံ့သော ခရီးသည်သည် ခိုးသူကုန်သည်
မည်၏။ ရွာကြားတိုင်း ယူဇနာခွဲတိုင်း ပါမိတ်။ ဘေးရန်ရှိလျှင်
အနာပတ္တိ။

၇။သံဝိဓာယ။ ။ယောပနဘိက္ခု မာတုဂါမေန သဒ္ဓိ
သံဝိဓာယ ကေခ္ခါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ အန္တမသော ဂါမန္တရမ္ပိ
ပါမိတ္တိယံ။ (အခ္ခါန.....)

ယောပနဘိက္ခု ....။ မာတုဂါမေန ....။ သဒ္ဓိ.....။ သံဝိဓာယ .....။
ကေခ္ခါနမဂ္ဂံ.....။ ပဋိပဇ္ဇေယျ.....။ အန္တမသော ....။ ဂါမန္တရမ္ပိ.....။
ပဋိပဇ္ဇေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

နှစ်ဦးတိုင်ပင်၍သွားခြင်း၊ သွားချိန်မချွတ်ခြင်း၊ ဘေးရန်မရှိ
ခြင်း၊ ရွာတပါးဥပစာသို့သက်ခြင်း-ဝါ-ယူဇနာခွဲလွန်ခြင်း-အင်္ဂါ
လေးပါး။ ။ ကေဘော ဘိက္ခုနိ၊ သိက္ခမာန်၊ သာမဏေမတို့
နှင့်တိုင်ပင်၍သွားလည်း ဤသိက္ခာပုဒ် ပါမိတ်တည်း။ ဤသုံး
ယောက်နှင့်ကား တွေးတောဘွယ်။ ဘေးရန်-သမယ နှစ်ပါး၌
သွားကောင်း၏။ မာတုဂါမနှင့် ဤသမယနှစ်ပါးမရှိ။ မိမိ မတိုင်
ပင်အံ့၊ အချိန်လွဲ၍သွားအံ့၊ ဘေးရန်ရှိအံ့-အနာပတ္တိ၊ ဥဘတော
ဘိက္ခုနိ နှင့်ကား သိက္ခာပုဒ် သီးခြားဆိုပြီးပြီ။ (အခ္ခါနကား
အမိတ္တက၊ ထေယျာကား သမိတ္တက။)

၈။ အရိဋ္ဌ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဇေဝံ ဝဒေယျ တထာဟံ
ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ ယထာ ယေ မေ
အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ တေ ပဋိသေဝတော
နာလံ အန္တရာယာယာတိ။

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဇေဝံ .....။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ ယထာ၊ အကြင်
သို့သော အပြားအားဖြင့်။ ယေ ဣမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ၊ အကြင်
အန္တရာယိပြုတတ်သော (မေထုန ပဋိသေဝန) တရားတို့ကို။ ဘဂဝ
တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ဘေ၊ ထိုတရား
တို့ကို။ (ဝါ၊ ထိုတရားတို့သည်။) ပဋိသေဝတော၊ ဖြစ်သော ရဟန်း
အား။ အန္တရာယာယ၊ အန္တရာယိ ပြုခြင်းငှါ။ နာလံ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။
တထာ၊ ထိုသို့သောအပြာ အားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ ....သည်။ ဒေသိတံ၊
ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ အာဇာနာ
မိ၊ သိ၏။ ဣတိ ဇေဝံ .....။ ဝဒေယျ၊ .....အံ့။

သော ဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဝေမဿ ဝစနိယော မာယသ္မာ
ဇေဝံ အဝေ။ မာ ဘဂဝန္တံ အတ္တာစိက္ခိ၊ နဟိ သာရ ဘဂဝ
တော အတ္တာစိက္ခနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဇေဝံ ဝဒေယျ။ အနေက
ပရိယာယေနာရသော အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ-အန္တရာယိကာ
ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ အလဉ္စ ပန တေ ပဋိသေဝတော အန္တ
ရာယာယာတိ။

သော ဘိက္ခု၊ .....ကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ မြင်ကုန် ကြားကုန်သော ရဟန်းတို့
သည်။ ဇေဝံ .....။ ဝစနိယော .....။ အဿ-ဟောတိ .....။ အာယသ္မာ၊ .....
သည်။ ဇေဝံ .....။ မာအာစ .....။ ဘဂဝန္တံ၊ .....ကို။ မာအတ္တာစိက္ခိ၊ မစွပ်
စွဲလင့်။ ဘဂဝတော၊ .....အား။ အတ္တာစိက္ခနံ၊ စွပ်စွဲ ခြင်းသည်။ နဟိ
သာရ၊ မကောင်းသည်သာတည်း။ ဘဂဝါ၊ ....သည်။ ဇေဝံ နဟိဝဒေယျ၊
ဟောတော်မူသည်သာတည်း။ အာရသော .....။ အနေကပရိယာယေ
န၊ များစွာသောအကြောင်းဖြင့်။ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ၊ အန္တရာယိပြု
တတ်သော “မေထုန ပဋိသေဝန” တရားတို့ကို။ အန္တရာယိကာ၊ အန္တ
ရာယိပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ ....သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

တေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ (ဝါ၊ .... တို့သည်။) ပဋိသေဝတော၊ ဖြစ်သော
ရဟန်းအား။ အန္တရာယာယ၊ .... ဌ၊ အလစ္စပန၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ
တည်း။ ဣတိ ဇေဝံ.....။ ဝစနိယော .....။ အဿ-ဟောတိ.....။

ဝေဠု သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ဂစ္ဆမာနော တထေဝ ပဂ္ဂ
ဇ္ဈေယျ။ သောဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ ယာဝတတိယံ သမန္နဘာ
သိတဗ္ဗော တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယံ ဝေဠု သမန္န
ဘာသိယမာနော တံ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော
စေ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (သမန္န ....)

ဝေဠု၊ ဤသို့လျှင်။ သောဘိက္ခု ....။ ဘိက္ခုဟိ ...။ ဂစ္ဆမာနော၊ ဆို
အပ်သည် ဖြစ်လျက်။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဂ္ဂဇ္ဈေယျ၊ ချီး
မြှောက်ငြားအံ့။ သောဘိက္ခု ...။ ဘိက္ခုဟိ.....။ တဿ၊ ထို(ယုတ်မာ
သော)အယူဝါဒကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ.....။ ယာဝတတိယံ.....။ သမန္န
ဘာသိတဗ္ဗော .....။ ယာဝတတိယံ.....။ သမန္နဘာသိယမာနော.....။ တံ၊
ထိုအယူကို။ စေပဋိနိဿဇ္ဈေယျ .....။ ဣစ္စေတံ .....။ ကုသလံ...။ နောစေ
ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဓမ္မကံဖြစ်ခြင်း၊ ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်ဆုံးမခြင်း၊ အယူမစွန့်
ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဝိနည်း မတတ် အဘိဓမ္မာသာ တတ်၍
ယုတ်မာသောအယူကို စွဲသည်။ စွဲပုံကား-အိမ်ထောင်သူလူတို့
သည် မင်္ဂလိကကြသည် မဟုတ်လော။ ရဟန်းတို့အား အာရုံ
ငါးပါးခွင့်ပြုသည်။ မာတုဂါမလည်း အာရုံ ငါးပါးပင် မဟုတ်
လော။ ထို့ကြောင့် မေထုနအမှုသည် အန္တရာယ်မဖြစ်ကောင်း
ဟု စွဲသည်။ သက်မဲ့အထွေနှင့် သက်ရှိအထွေကို အတူထား
သည်။ လျှော်ကြမ်းနှင့်ပိုးချည် အတူရောကျစ်သကဲ့သို့ မန်ညင်း
နှင့်မြင့်မိုရ် အတူဆောင်သကဲ့သို့ ယုတ်မာသောအယူကိုစွဲသည်။
ဘုရားရှင်သည်သမုဒြာကို ကန်သင်း ဖွဲ့သည့်အလား ကြီးမား
သောအားထုတ်ခြင်းဖြင့် ပဌမပါရာဇိကကို ပညပ်သည်။ လွန်
ကျူးရာ၌ အပြစ်လည်းမရှိဟု သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကိုပင် ခုခံ
သည်။ အမျိုးကောင်းတို့၏သမ္မာဆန္ဒကို ပျက်စေသည်။ အာဏာ
စက်ဝိနည်း သာသနာကို ပုတ်ခတ်သည်။ ဤသို့စွဲယူသည်ကို

ကြားသိလျက် မဆုံးမလျှင် “ခုတ္တံ” ဆုံးမ၍မစွန့်လျှင် သမနု
ဘာသနကံ ပြုရသည်။ အယူမစွန့်လျှင် ကမ္မဝါစာအဆုံး၌ ပါ
မိတ်။

သဂ္ဂ၊ မောက္ခ- တားသောကြောင့်အန္တရာယ်မည်၏။ အချို့
သဂ္ဂ မတာ။ ပညာနန်သည် ကမ္မန္တရာယ်မည်၏။ သဂ္ဂ၊မောက္ခ
နှစ်ခုလုံး တားသည်။ ကုစားမရ။ ဘိက္ခုနီဒူသက ကံသည်
ကမ္မန္တရာယ်-မောက္ခတခုသာတားသည်။ ကုစားမရ။ နိယတ
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည် ကိလေသန္တရာယ်-နှစ်ခုလုံး တားသည်။ အယူ
စွန့်ခြင်းဖြင့်ကုစားလျှင် မတာ။ အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ် ပဒိုသန္ဓေ
သည် ဝိပါကန္တရာယ်- မောက္ခတခုသာ တားသည်။ ကုစား
မရ။ အရိယာကိုစွပ်စွဲခြင်းသည် ဥပဝါဒန္တရာယ်-နှစ်ခုလုံး တား
သည်။ ကန်တော့ ခြင်းဖြင့် ကုစားလျှင် မတာ။ စေတနာဖြင့်
အာပတ် လွန်ကျူးခြင်းသည် ဝိတိက္ကမန္တရာယ်-နှစ်ခုလုံး တာ
သည်။ ဒေသနာကြားခြင်းဖြင့်ကုစားလျှင် မတာ။ ငါးပါးလုံး
ချာန် မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်-မောက္ခကို တားသည်။ ဒူသကကံနှင့် ဝိပါ
ကသည် နတ်ရွာ-သဂ္ဂမတာ။ အကြွင်း-တားသည်။

၉။ ဥက္ခိတ္တသန္တောဂ။ ။ယောပနဘိက္ခူ ဇာနိ တထာ
ဝါဒိနာ ဘိက္ခုနာ အကဋ္ဌာနုဓမ္မေန တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဒိုနိဿဋ္ဌေန
သန္တိံ သန္တုဇ္ဈေယျဝါ သံဝသေယျဝါ သဟဝါသေယျံ
ကပ္ပေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခူ.....။ ဇာနိ ....။ တထာဝါဒိနာ၊ ထိုသို့ မိစ္ဆာအယူရှိ
သော။ အကဋ္ဌာနုဓမ္မေန၊ သံဃာတောင်သို့မသွင်းအပ်သေးသော။ [အနု
ဓမ္မမပြုရသေးသူ ဟုလျှော့] တံ ဒိဋ္ဌိံ အပ္ပဒိုနိဿဋ္ဌေန၊ ထိုမိစ္ဆာ အယူ
ကိုမစွန့်သေးသော။ ဘိက္ခုနာ၊ “ဥက္ခိတ္တက” ဟောင်းနှင့်။ သန္တိံ၊ တကွ။
သန္တုဇ္ဈေယျဝါ၊ သန္တောဂနှစ်ပါးကိုလည်း အတူပြုငြားအံ့။ သံဝသေ
ယျဝါ၊ ကံကြီးကံငယ်ကိုလည်း အတူပြုငြားအံ့။ သဟဝါသေယျံ၊ တမိုး
ထည်းသောကျောင်း၌ အတူအိပ်ခြင်းကိုလည်း။ ကပ္ပေယျ၊ ပြုငြားအံ့။
တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သံဃာတောင်သို့ မသွင်းရသေးခြင်း၊ သိခြင်း၊ သန္တောဂ
စသည် အတူပြုခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မစွန့်၊ မကု၊ ပြစ်မရှု
ကြောင့် “ဥက္ခိတ္တက”ကံပြုရသည်။ စွန့်၊ ကု၊ ရှုလျှင် သံဃာ
တောင်သို့ပြန်သွင်းရသည်။ မသွင်းမီ ထိုရဟန်းနှင့် ပစ္စည်းပေး
ခြင်း၊ ယူခြင်းသည် “ပစ္စယသန္တောဂ”.....စာသင်ပေးခြင်း၊
သင်ယူခြင်းသည် “ဓမ္မသန္တောဂ”.....။ ဥပုသ်၊ ပဝါရဏာ၊
သံဃာကံ-အတူပြုခြင်းသည် “သံဝါသ”.....။ တရံစိဖြစ်သော်
လည်း တရားထည်း အိပ်ခြင်းသည် “သဟဿေယျ” မည်၏။
ပါစိတ်ချည်း သာတည်း။ ပရိဝါသ်မာနတ် ကျင့်သူအားလည်း
ဤသဟဿေယျမျိုးသည် ညဉ့်ပျက်ကြောင့် ဖြစ်၏။ ။ဆုံးမ၍
မရသောအလဇ္ဇီနှင့် သန္တောဂနှစ်ပါးပြုရာ၌ “ဒုက္ကဋ်” သံသဋ္ဌ-
သဘာဝမဖြစ်ရုံမျှ၌ သန္တောဂ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းကား ဤသိက္ခာ
ပုဒ်အရာမဟုတ်။ ဆွမ်းအတူစားကာမျှဖြင့် စိတ်အားငယ်လျှင်
ဗဟုသုတ နည်းပါးလှ၏။

၁၀။ ကဏ္ဍက။ ။သမဏုဒ္ဒေသောပိ စေ ဇဝံဝဒေယျ
တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ- ယထာ
ယေ မေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ တေ ပဋိ
သေဝတော နာလံ အန္တရာယာယာတိ။ သော သမဏုဒ္ဒေသော
ဘိက္ခုဟိ ဇေမဿ ဝစနိယော-မာ အာရသော သမဏုဒ္ဒေသ
ဇဝံ အဝစ။ မာဘဂဝန္တံ အတ္တာစိက္ခိ။ န ဟိ သာရ ဘဂဝ
တော အတ္တာစိက္ခနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဇဝံ ဝဒေယျ။ အနေက ပရိ
ယာယေ နာရသော သမဏုဒ္ဒေသ အန္တရာယိကာဓမ္မာ အန္တရာ
ယိကာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ အလဉ္စပန တေ ပဋိသေဝတော
အန္တရာယာယာတိ။

သမဏုဒ္ဒေသောပိ၊ သာမဏေသည့်လည် ။ ဇဝံ .....ဝဒေယျ၊ ..အံ။
ယထာ၊.....အားဖြင့်။ ယေ ဣမေ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ၊ အကြင် အန္တ
ရာယိပြုတတ်သော (မေထုန ပဋိသေဝန) တရားတို့ကို၊ ဘဂဝတာ.....။
ဝုတ္တာ..... ။ တေ၊ .....တို့ကို၊ (ဝါ၊ .....တို့သည်။ ။ ပဋိသေဝတော..... ။

အန္တရာယာယ.....။ နာလံ.....။ တထာ.....။ ဘဂဝတာ.....။ ဒေသိ
 တံ.....။ ဓမ္မိ.....။ အဟံ.....။ အာဇာနာမိ.....။ ဣတိ.....။ ဇေဝံ.....။
 ဝဒေယျ၊ .....။ အံ။ သော သမဏုဒ္ဓေသော၊ ထို သာမဏေကိ၊
 ဘိက္ခုဟိ.....။ ဇေဝံ .....။ ဝစနိယော.....။ အဿ-ဟောတိ.....။ အာရသော
 သမဏုဒ္ဓေသ၊ ငါရှင်သာမဏေ။ ဇေဝံ.....။ မာအဝစ.....။ ဘဂဝန္တံ.....။
 မာအတ္တာမိဟိ.....။ ဘဂဝတော.....။ အတ္တာမိက္ခန္တံ.....။ နဟိသာရ.....။
 ဘဂဝါ.....။ ဇေဝံ.....။ နဟိဝဒေယျ.....။ အာရသောသမဏုဒ္ဓေသ.....။
 အနေကပရိယာယေန .....။ အန္တရာယိကာဓမ္မာ.....။ အန္တရာယိကာ.....။
 ဘဂဝတာ.....။ ဝတ္ထာ.....။ တေ .....။ ပဋိသေပတော .....။ အန္တရာယာယ.....။
 အလဗ္ဗပန.....။ ဣတိဇေဝံ.....။ ဝစနိယော.....။ အဿ-ဟောတိ.....။

ဇေဝုပန သောသမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဝုပ္ပမာနောတထေဝ
 ပဂ္ဂဏေယျ၊ သောသမဏုဒ္ဓေသော ဘိက္ခုဟိ ဇေဝဿ ဝစနိ
 ယော အဇ္ဇတဂ္ဂေ တေ အာရသော သမဏုဒ္ဓေသ နစေဝ
 သောဘဂဝါသတ္ထာ အပဒိသိတဗ္ဗောယမ္ပိစညေ သမဏုဒ္ဓေ
 သာ လာဘန္တိ ဘိက္ခုဟိ သန္ဓိ' ဒိရတ္တတိရတ္တံ သဟသေယျံ၊
 သာဗိတေနတ္ထိ၊ စရ ပိရေ ဝိနဿာတိ။

ဇေဝုပန .....။ သောသမဏုဒ္ဓေသော.....။ ဘိက္ခုဟိ.....။ ဝုပ္ပမာ
 နော.....။ တထေဝ.....။ ပဂ္ဂဏေယျ.....။ သောသမဏုဒ္ဓေသော.....။
 ဘိက္ခုဟိ .....။ ဇေဝံ.....။ ဝစနိယော.....။ အဿ-ဟောတိ .....။ အာရသော
 သမဏုဒ္ဓေသ.....။ အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကိုအစပြု၍၊ တေ၊ သင်သည်။ သော
 ဘဂဝါ၊ ထိုဘုရားကို၊ သတ္ထာ၊ ဆရာဟူ၍၊ နစေဝအပဒိသိတဗ္ဗော၊ မညွှန်း
 အပ်သည်သာတည်း။ အညေ၊ သင်မှတပါးကုန်သော၊ သမဏုဒ္ဓေသာ၊ ...
 တို့သည်။ ဘိက္ခုဟိ...။ သန္ဓိ'.....။ ဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ နှစ်ညဉ့်သုံးညဉ့်ပတ်လုံး။
 ယမ္ပိသဟသေယျံ၊ အကြင်တကွအိပ်ခြင်းကိုလည်း၊ လာဘန္တိ၊ ရကုန်၏။
 သာ၊ ထိုတကွအိပ်ခြင်းသည်လည်း။ တေ၊ သင်အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပိရေ၊
 မမြတ်နိုးအပ်သော သာမဏေ။ [ငါတို့၏အတွင်းလူမဟုတ်၊ ပြင်ပလူ
 ဟူလို] စရ၊ သွားချေလော။ ဝိနဿ၊ ပျောက်ချေလော။ (ဝါ၊ ပျောက်
 အောင်သွားချေလော။) ဣတိဇေဝံ .....။ ဝစနိယော.....။ အဿ-ဟောတိ.....။

ယောပနဘိက္ခု ဇာနိတထာနာသိတံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဥပလာ
ပေယျ ဝါ ဥပဋ္ဌာပေယျ ဝါ သမ္ဘုဇ္ဈေယျ ဝါ သဟဝါသေယျံ
ကပ္ပေယျ ပါနိတ္တိယံ (အဒိန္နာ.....)။ သပ္ပါဏကဝဂ္ဂေါ
သတ္တမော။

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဇာနိ.....။ တထာနာသိတံ၊ ထိုသို့ဒဏ်အမှုဖြင့်
ဖျက်ဆီးအပ်သော။ သမဏုဒ္ဓေသံ၊.....ကို။ ဥပလာပေယျဝါ၊ ဖြား
ယောင်းမူလည်း ဖြားယောင်းငြားအံ့။ ဥပဋ္ဌာပေယျဝါ၊ လုပ်ကျွေးစေမှု
လည်းလုပ်ကျွေးစေငြားအံ့။ သမ္ဘုဇ္ဈေယျဝါ.....။ သဟဝါသေယျံ.....။
ကပ္ပေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါနိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။
သတ္တမော.....။ သပ္ပါဏကဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

ယခင်သိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ သံဝါသနာသနာ-
ဥက္ခိတ္တကကံပြုခြင်း။ လိင်နာသနာ-လူထွက်ခိုင်းခြင်း။ ဒဏ္ဍကမ္မ
နာသနာ-ဒဏ်ပေးခြင်း-ဟု နာသနာသုံးပါးတို့တွင် ဒဏ်ပေး၍
ဖျက်ဆီးထားသော- ဝါ-နှင်ထုတ်ထားသော သာမဏေကို
သင်္ကန်းပေးမည်၊ စာသင်ပေးမည်ဟု မြှောက်စားဖြားယောင်း
အံ့၊ ရေချိုးကသယ်မှုန့် ဒန့်ပူစသည် ခံယူလျက်လုပ်ကျွေးစေအံ့၊
သမ္ဘောဂနှစ်ပါးအတူပြုအံ့၊ တရိုးထည်းအိပ်အံ့ ပါနိတ် လေး
ချက်။

သဟဓမ္မိကဝဂ်။

၁။ သဟဓမ္မိက။ ။ ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဟိ သဟဓမ္မိ
ကံ ဝုပ္ပမာနော ဇေဝံ ဝဒေယျ-နတာဝါဟံ အာရုသော တေသ္မိ
သိက္ခာပဒေ သိက္ခိဿာမိ၊ ယာဝ န အညံ ဘိက္ခုဗျတ္တံ ဝိနယဓရံ
ပရိပုစ္ဆာမိတိ ပါနိတ္တိယံ။ ။ သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ
အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အယံ တတ္ထ သာမဓိ။
(အဒိန္နာ.....)။

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခုဟိ၊.....တို့သည်။ သဟဓမ္မိကံ၊ သိက္ခာ
ပုဒ်တော်ဖြင့်၊ ဝုပ္ပမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဇေဝံ.....။ ဝဒေယျ၊ .....အံ့။
အာရုသော၊ .....တို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော

ကာလပတ်လုံး။ အညံ့၊ သင်တို့မှတစ်ပါးသော။ ဗျတ္တံ၊ လိမ္မာထက်မြက်သော။ ဝိနယဓရံ၊ ဝိနည်းကိုဆောင်သော။ ဘိက္ခု၊ .....ကို။ နပရိပုစ္ဆာမိ၊ မမေးရသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သောကာလပတ်လုံး။ ဧတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ န သိက္ခိဿာမိ၊ မကျင့်အံ့။ ဣတိဇေဝံ .....။ ဝဒေယျ၊ ... အံ့။ တဿဘိက္ခုနော .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ...။ ဘိက္ခဝေ၊ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ သိက္ခမာနေန၊ ကျင့်လိုသည်ဖြစ်၍။ အညာတပ္ပံ၊ သိအောင်ပြုအပ်၏။ ပရိပုစ္ဆိတပ္ပံ၊ အဖန်ဖန်မေးအပ်၏။ ပရိပုတ္တိတပ္ပံ၊ အဖန်ဖန် စဉ် စားနှိုင်းချိန်အပ်၏။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်၌။ သာမိမိ၊ ကျင့်အပ်သောဝတ်တည်း။

သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ရဟန်းဆိုသောစကားဖြစ်ခြင်း၊ မကျင့်လို၍ ဤသို့ဆိုခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။

၂။ ဝိလေခန။ ။ယောပနဘိက္ခု၊ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဇေဝံဝဒေယျ၊ ကိံပနိမေဟိ ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ၊ ယာဝဒေဝ ကုက္ကုစ္စာယ ဝိဟေသာယ ဝိလေခါယ သံဝတ္တန္တိတိ သိက္ခာပဒဝိဝတ္တကေ ပါမိတ္တိယံ။ (အဓိန္ဒာ.....)

ယောပနဘိက္ခု၊ .....။ ပါတိမောက္ခေ၊ ပါတိမောက်ကို။ ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ (သင်ယူခြင်း၊ သင်ပေးခြင်း၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်း အားဖြင့်) ရှုတ်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဇေဝံ .....။ ဝဒေယျ၊ .....။ အံ့။ ခုဒ္ဓါ + နု ခုဒ္ဓကေဟိ၊ ငယ်ကုန် + အလွန်ငယ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ သိက္ခာပဒေဟိ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေဟိ၊ ရှုတ်ဆိုခြင်းတို့ဖြင့်။ ကိံပန၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ယာဝဒေဝ၊ ထိုရှုတ်ဆိုသောကာလပတ်လုံး။ ဝါ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ ကုက္ကုစ္စာယ၊ အလို့လို့ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ဝိဟေသာယ၊ ပင်ပန်းခြင်းငှါ။ ဝိလေခါယ၊ နှလုံးအရေးအကြောင်းဖြစ်ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိဇေဝံ .....။ ဝဒေယျ၊ .....။ အံ့။ သိက္ခာပဒဝိဝတ္တကေ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ကဲ့ရဲ့ခြင်းကြောင့်။ တဿဘိက္ခုနော .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

ကဲ့ရဲ့လိုခြင်း၊ ရဟန်းထံ၌ သိက္ခာပုဒ်ကိုကဲ့ရဲ့ခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ဒုက္ကန္တံသည်ခုဒ္ဓ၊ ဒုက္ခာသီသည် အနုခုဒ္ဓကမည်၏။ ဝိနည်းတတ်လျှင် အာနိသင်ငါးပါးမှဆယ့်တပါးထိ-ဟုဘုရားရှင်ချီးမွမ်းခြင်းကြောင့် ရဟန်းများ ဝိနည်းသင်ကြသဖြင့်.....ဤသို့

တို့ ဝိနည်းတတ်လျှင် ငါတို့ကို နှိမ်နင်းကုန်လတ္တံ့ဟု ကြိုတင်၍
ကဲ့ရဲ့ကုန်၏။ ဝိနည်းသင်မိလျှင် မလွန်သာ အောင်ဒုက္ခများသည်၊
မသင်လျှင် စိတ်ချမ်းသာသည်။ ဝိနည်းကွယ်လျှင် ကောင်းလေ
စွ-စသည်ဖြင့် ရဟန်းထံကဲ့ရဲ့အံ့-ပါဗိတ်။ လူသာမဏေထံ ကဲ့ရဲ့
အံ့ “ဒုက္ခန္တိ”။ သုတ်အဘိဓမ္မာကဲ့ရဲ့လည်း “ဒုက္ခန္တိ”။ ဤဥဒ္ဓိဿ
မာနသည် သင်ယူခြင်း၊ သင်ပေးခြင်း၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်း အားဖြင့်
သုံးမျိုး။

၃။ မောဟန။ ။ယောပန ဘိက္ခု အန္ဓဗမာသံ ပါတိ
မောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ ဇေ ဝဒေယျ။ ဣဒါနေဝ ခေါ အဟံ
ဇာနာမိ အယမ္ပိ ကိရဓမ္မော သုတ္တာဂတော သုတ္တပရိယာပန္နော
အန္ဓဗမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိတိ။

ယောပနဘိက္ခု.....။ အန္ဓဗမာသံ၊ လခွဲတိုင်း။ ပါတိမောက္ခေ.....။ ကို။
ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ (ပါတိမောက်ပြခြင်းအားဖြင့်) ရှုတ်ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။
[သိမ်ထဲ၌ဥပုသ်ပြု-ပါတိမောက်ပြသော အခါဟူသို။] ဇေ...။ ဝဒေယျ၊...
အံ့။ ဣဒါနေဝခေါ၊ ယခုအခါ၌သာလျှင်။ အဟံ.....။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။
အယမ္ပိဓမ္မော၊ ဤအာပတ် သည်လည်း။ သုတ္တာဂတော ကိရ၊ ပါတိ
မောက်၌လာသတတ်။ သုတ္တပရိယာပန္နောကိရ၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံး
ဝင်သတတ်။ အန္ဓဗမာသံ၊ လခွဲတိုင်း။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်
သည် အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆတိကိရ၊ ရောက်သတတ်။ ဣတိဇေ.....။ ဝဒေ
ယျ၊.....အံ့။

တဓမ္မဘိက္ခု၊ အညေဘိက္ခု။ ဇာနေယျ၊ “နိသိန္ဒ ပုပ္ဖံ ဣမိနာ
ဘိက္ခုနာ နုတ္တိက္ခန္တိ၊ ပါတိမောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ” ကော
ပနဝါဒေါ ဘိယျော-နစ တဿဘိက္ခုနော အညာဏကောန
မုတ္တိ အတ္တိ၊ ယဉ္စ တတ္ထ အာပတ္တိ အာပန္နော၊ တဉ္စ ယထာ
ဓမ္မော ကာရေတဓမ္မော။

တံဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ အညေဘိက္ခု၊ တပါးသော ရဟန်းတို့
သည်။ [စေဇာနေယျ-၌ပင် ပြန်စပ်ရလတ္တံ့။] “ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤ
ရဟန်းသည်။ ပါတိမောက္ခေ၊.....ကို။ ဥဒ္ဓိဿ မာနေ၊ ပြအပ်သည် ရှိ
သော်။ နုတ္တိက္ခန္တိ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ် နိသိန္ဒပုပ္ဖံ၊ နေဘူ သည်ကို။”

စေဇာနေယျ၊ အကယ်၍သိကုန်အံ့။ ဘိယျော၊ ထိုထက်အလွန်နေဘူး
 ရာ၌။ ကောပနဝါဒေါ၊ အဘယ်မှာဆိုဘွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ [ဤစကားဖြင့်
 မောဟကံ ပြုထိုက်ကြောင်း ပြသည်။] တဿ ဘိက္ခုနော၊.....အား။
 အညာဏကေန၊ မသိယောင်မူခြင်းဖြင့်။ မုတ္တိ၊ အာပတ်မှ လွတ်ခြင်း
 သည်။ နစအတ္တိ၊ မရှိသည်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအနာစာရလွန်ကျူး
 မှုကြောင့်။ ယစ္ဆ အာပတ္တိ၊ အကြင်အာပတ်သို့လည်း။ အာပန္နောရောက်
 ၏။ တစ္ဆ၊ ထိုအာပတ်ကိုလည်း။ ယထာဓမ္မော၊ ဓမ္မဝိနယရှိသောအတိုင်း။
 ကာရေတဗ္ဗော၊ ကုစားစေအပ်၏။

ဥတ္တရိစဿ မောဟော အာရောပေတဗ္ဗော တဿ တေ အာ
 ဝသော အလာဘာ၊ တဿ တေ ဒုလ္လဉ္ဇိ၊ ယံ တံ ပါတိ
 မောက္ခေ ဥဒ္ဓိဿမာနေ န သာဓကံ အဋ္ဌိကတွာမနသိကရော
 သိဘိ၊ ဣဒံ တသ္မိံ မောဟနကေ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ဥတ္တရိစ၊ ထိုထက်အလွန်လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မောဟော၊
 မောဟကံသို့။ အာရောပေ တဗ္ဗော၊ တင်အပ်၏။ အာဝသော.....။
 တဿတေ၊ ထိုသင်အား။ အလာဘာ၊ လိုအပ်သော အာနိသင်တို့ကို
 မရအပ်ကုန်။ တဿတေ၊ ထိုသင်အား။ ဒုလ္လဉ္ဇိ၊ လူ့ဘဝကိုမကောင်း
 သဖြင့် ရအပ်၏။ ယံ၊ အကြင်ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ပါတိမောက္ခေ.....။
 ဥဒ္ဓိဿမာနေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ သာဓကံ၊ ကောင်းစွာ။ အဋ္ဌိကတွာ၊
 အလိုရှိသည်ကိုပြု၍။ န မနသိကရောသိ၊ နှလုံးမသွင်း။ တသ္မာ၊ ထို
 ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကဲ့ရဲ့၍။ မောဟော၊ မောဟကံသို့။ အာ
 ရောပေတဗ္ဗော .....။ မောဟနကေ၊ မောဟကံသို့ တင်ပြီးသည်ရှိသော်။
 တသ္မိံ၊ ထိုမသိယောင်မူခြင်းကြောင့်။ (တသ္မိံ၊ ထိုရဟန်း၌) ဣဒံပါမိတ္တိ
 ယံ၊ ဤပါမိတ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ .....။

မောဟကံသို့ တင်ပြီးခြင်း၊ မသိယောင်မူလိုခြင်း၊ အကျယ်
 သုံးကြိမ် နာဘူးခြင်း၊ မသိယောင်မူခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။
 အနာစာရ ကျင့်ပြီးလျှင် မသိ၍ကျင့်သည်ဟု သူတပါးထင်
 အောင် ယခုမှဤသိက္ခာပုဒ်ကိုသိသည်ဟု မသိယောင်ဆောင်အံ့
 “ဒုက္ကန္တံ” သုံးကြိမ်နာဘူးလျက်မသိယောင်ပြုမူ သင်ကောင် စွာ
 နားမထောင်သောကြောင့် အလာဘာ-ရထိုက်သော အာနိသင်

လာဘ်တို့ကိုမရ။ ဒုလ္လန္တိ-မကောင်းမှုများအောင် လုဖြစ်သည်။ ကုသိုလ်ကြောင့် လုဖြစ်သော်လည်း အပါယ်ရှိက္ခာ များသည် စသည်ဖြင့်ကဲ့ရဲ့၍ ဉတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် မောဟကံ ပြုရသည်။ ကံပြုပြီးမှ မသိယောင်ပြုအံ့ ပါနိတ်။ ပါတိခေကံအကျယ် သုံးကြိမ်မနာဘူးသူကို မောဟကံမပြုရ။ ဤဥဒ္ဓိဿမာနသည် သိမ်ဥပုသ်ပြုသောအခါ ရုတ်ဆိုခြင်းတမျိုး။

၄။ ပဟာရ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော ပဟာရံ ဒဒေယျ ပါနိတ္တိယံ။ (ဧထေနာ....)

ယောပနဘိက္ခု ....။ ဘိက္ခုဿ၊ .... အား။ ကုပိတော၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္တမနော၊ နှလုံးမသာယာသည်ဖြစ်၍။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဒဒေယျ၊ ပေးပြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော .... ။ ပါနိတ္တိယံ.... ။ ဟောတိ.....။

အမျက်ထွက်ခြင်း၊ အညှဉ်းဆဲခံရသည်မှ လွတ်လို၍မဟုတ်ခြင်း၊ ဥပသမ္ပန္နအားရိုက်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ကာယ၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓ၊ နိဿဂ္ဂိယဖြင့် ပုတ်ခတ်ခြင်းသည်-ဝါ-ကိုယ်ဖြင့် ရိုက်ခြင်း၊ တုတ်ဖြင့်ရိုက်ခြင်း၊ ခဲဖြင့်ပစ်ခြင်း သုံးမျိုးလုံးသည် “ပဟာရံ ဒဒေယျ”မည်၏။ ရိုက်လိုသောစေတနာဖြင့် ရိုက်လျှင် သေသော်လည်းပါနိတ်။ ရုပ်ပျက်ရုံ နား နှာစသည် ဖြတ်အံ့ “ဒုက္ခန္တိ”။ အနုပသမ္ပန္နအားရိုက်လျှင် “ဒုက္ခန္တိ”။ ဘိက္ခုနီအား ရိုက်လျှင် ပါနိတ်။ ချိုင်းထိုကစားလျှင် “ဒုက္ခန္တိ”။ ကာယသံသဂ္ဂပြုလျှင် “သံဃာဒိသိသ်”။ မာတုဂါမအားရိုက် “ဒုက္ခန္တိ”။ ချိုင်းထိုးကစား “ဒုက္ခန္တိ”။ သံသဂ္ဂ “သံဃာဒိသိသ်”။ နာနာရိုက်လျှင် အာပတ်ငယ်၊ သာသာရိုက်လျှင် အာပတ်ကြီး၊ စိတ်ကြမ်းလျှင် ငယ်၊ စိတ်နူးလျှင်ကြီး။ လက်ဖြင့် ရိုက်လျှင် “ပါနိတ်ကြီး”။ ထာ ဖြင့်နှာခေါင်းလှီးလျှင် “ဒုက္ခန္တိငယ်”။

၅။ တလသတ္တိက။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ ကုပိတော အနတ္တမနော တလသတ္တိကံ ဥဂ္ဂိရေယျ ပါနိတ္တိယံ။ (ဧထေနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ဘိက္ခုဿ.....။ကုပိတော.....။အနတ္တမနော....။
တလသတ္တိကံ၊ လက်ဝါးပြက်ကို။ ဥဂ္ဂိရေယျ၊ မိုးငြားအုံ၊ တဿဘိက္ခု
နော.....။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ယခင်သိက္ခာပုဒ် နည်းအတိုင်း အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။ကာယ၊
ကာယပဋိဗဒ္ဓ-မြောက်ချိခြင်းသည် လက်ဝါးပြက် မိုးသည်မည်
၏။ နှစ်မျိုးလုံး ပါစိတ်၊ မရိုက်လိုဘဲ မြောက်ချိ၍လွှဲရိုက်အုံ၊ ချော်
ထိ၍ ကျိုးပဲ့သော်လည်း “ဒုက္ခန္တံ”။ ရှယ်-“ပါစိတ်”။ ရိုက်မိ
လျှင်“ဒုက္ခန္တံ”။ဝိ-ဆန်းကြယ်သော + နယ-နည်းရှိ၏။ထို့ကြောင့်
ဝိနယ မည်၏။

၆။ အမူလက။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခု၊ အမူလကေန
သံဃာဒိသေသေန အနုဒ္ဓိသေယျ ပါစိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ ....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ဘိက္ခု၊.....ကို။အမူလကေန၊ အရင်းမရှိသော။
သံဃာဒိသေသေန၊ သံဃာဒိသိသ် အာပတ်ဖြင့်။ အနုဒ္ဓိသေယျ၊ စွပ်စွဲ
ငြားအုံ၊ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ သံဃာဒိသိသ်အရင်းမရှိခြင်း၊စွပ်စွဲခြင်း၊ထို
ခဏသိခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။အာစာရ ပိပတ္တိ၊ ဒိဋ္ဌိပိပတ္တိဖြင့်
စွပ်စွဲအုံ “ဒုက္ခန္တံ”၊ပါရာဇိကဖြင့်စွပ်စွဲအုံ “သံဃာဒိသိသ်”။

၇။ သဒ္ဓိစ္စ။ ။ယောပနဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သဒ္ဓိစ္စ
ကုက္ကုစ္စံ ဥပဒဟေယျ။ ဣတိဿ မဟုတ္တမ္ပိ အဗာသု ဘဝိဿ
တိတိ တေဒေဝပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ ပါစိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ...)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဘိက္ခုဿ၊.....အား။ သဒ္ဓိစ္စ၊ တကွအားထုတ်
၍။ ကုက္ကုစ္စံ၊ အယိုယိုကို။ ဥပဒဟေယျ၊ ဖြစ်စေငြားအုံ။ ဣတိ၊ ဤသို့
ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ အဿ၊ ထိုရဟန်းအား။ မဟုတ္တမ္ပိ၊ တခဏမျှ သော်
လည်း။ အဗာသု၊ မချမ်းသာခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊
ဤသို့။ တေဒေဝ၊ ထိုမချမ်းသာ စေလိုခြင်းကို သာလျှင်။ ပစ္စယံကရိ
တွာ.....။ အနညံ.....။ ကုက္ကုစ္စံ.....။ ဥပဒဟေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခု
နော.....။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ .... ။

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ မချမ်းသာစေလိုခြင်း၊ အယိုယို ဖြစ်အောင် ပြုခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ သင်သည် အသက် မပြည့်ဘဲ ရဟန်း ပြုယောင်တကား။ နေလွဲညစာ စားပုံပေါ်သည်-စသည်ဆို၍ ကုက္ကုစ္စ ဖြစ်စေအံ့-ပါဏိတ်။ ရှေးစာတို့၌ ဥပဒဟေယျ။ ယခု စာအချို့၌ ဥပ္ပါဒေယျ-ရှိ၍ အနက်ပေါ်လွင်၏။ အနက် တူပင် တည်း။

ဂ။ ဥပဿုတိ။ ။ယော ပနဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ ဘဏ္ဍန ဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဥပဿုတိ တိဋ္ဌေယျ ယံဇ္ဇမေ ဘဏိဿန္တိ။ တံ သောဿာမီတိ-တေဒေဝ ပစ္စယံ ကရိတွာ အနညံ ပါမိတ္တိယံ။ (ထေယျာ.....)

ယောပနဘိက္ခု .... ။ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောတိုးတိုးတိုင်ပင်ခြင်း ရှိကုန်သော။ ကလဟဇာတာနံ၊ ဖြစ်သောခိုက်ရန်ရှိကုန်သော။ ဝိဝါဒါ ပန္နာနံ၊ ငြင်းခုံခြင်းသို့ရောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ .....တို့၏။ ဥပဿုတိ၊ စကားကြားလောက်ရာအနီး၌။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ငြိမ်းအံ့။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ ဇ္ဇမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ ဘဏိဿန္တိ၊ ဆိုကုန်လတ္တံ့။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သောဿာမိ၊ နားထောင်အံ့။ ဇ္ဇတိ၊ ဤသို့။ တေဒေဝ၊ ထို သူတို့၏စကားကြားလိုခြင်းကိုသာလျှင်။ ပစ္စယံကရိတွာ.....။ အနညံ.....။ တိဋ္ဌေယျ .....။ တဿဘိက္ခု နော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ရဟန်းတို့ဖြစ်ခြင်း၊ စောဒနာလိုခြင်း၊ နားထောင်ခြင်း-အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။ ဤရဟန်းတို့၏စကားကြားရလျှင် သင်းတို့ကို အပြစ် တင်မည်၊ အရှက်ခွဲမည်ဟု ကြားလောက်ရာသို့သွားအံ့။ ရှေးမှ သွားသူတို့၏ စကားကြားလို၍ မြန်မြန်လိုက်အံ့၊ နောက်မှ လိုက် သူတို့၏ စကားကြားလို၍ဖြည်းဖြည်းသွားအံ့၊ ချန်၍သော်လည်း နေအံ့-ခြေထမ်းတိုင်း“ ခုက္ကုဋ်” ကြားလောက်ရာ၌ရပ်အံ့-ပါဏိတ်။ မိမိရှိရာသို့လာ၍ တိုင်ပင်လျှင် ချောင်းဟန့်အပ်၏။ ငါ၏၌ရှိသည် ဟု သိအောင်သော်လည်း ပြုအပ်၏။ မပြုဘဲ နားထောင်လျှင် ပါဏိတ်။ မိမိအပြစ်လွတ်စေလို၍ သွားနားထောင်အံ့-အနာပတ္တိ။

သုယုတေတိသုတိ။ ကမ္မဿာဓိ။ ကြားအပ်သော စကားသ။ သုတိယာသမိပံ ဥပဿုတိ။ အဗျယိဘာဝ ကြားအပ်သော စကား၏ အနီးနေရာ။ တနည်း ဥပဂစ္ဆာ သုယုတေ ဧတ္ထာတိ

ဥပဿုတိ၊ အဓိကရဏသင်္ဃာ-ချဉ်းကပ်၍နားထောင်ရာအရပ်၊
အဓိပ္ပါယ်တူကုန်၏။ ။ရှုပိယ၊ အညဝါဒ၊ ဥပဿုတိ-ဤသိက္ခာ
ပုဒ်သုံးခု တဖြတ်ထည်း။ ရံခါကြိယကြောင့်၊ ရံခါအကြိယ
ကြောင့် အာပတ်သင့်သည်။

၉။ ကမ္မပဋိဗာဟန။ ။ယောပနဘိက္ခု ဓမ္မိကာနံ
ကမ္မာနံ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဝိယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ ပါမိတ္တိယံ။
(အဒိန္နာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ဓမ္မိကာနံ၊ တရားအားလျော်ကုန်သော။ (ဝါ၊ ဓမ္မ
ဝိနယ သတ္တုသာသနဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။) ကမ္မာနံ၊ သံဃာကံတို့အား။
ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝိယျနဓမ္မံ၊ ရှုတ်ချခြင်း
သဘောသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ရောက်ငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဓမ္မကံဖြစ်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဟုမှတ်ထင်ခြင်း၊ ဆန္ဒပေးပြီးဖြစ်လျက်
ရှုတ်ချခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုသည် “ဓမ္မ...”။
မေးမြန်းခြင်း သတိပေးခြင်းသည် “ဝိနယ”.....။ ဉာတ်ကမ္မဝါစာ
သည် “သတ္တုသာသန”.....။ ထိုဓမ္မဝိနယသတ္တုသာသနဖြင့်
ပြုသော သံဃာကံသည် “ဓမ္မကံ”မည်၏။ အပလောကနစသည်
ဖြင့် လေးပါးပြား၏။ အပလောကနကံ ၅-ဌာန။ ဉတ္တိကံ ၉-ဌာန။
ဉတ္တိဒုတိယကံ ၇-ဌာန။ ဉတ္တိစတုတ္ထကံ ၇-ဌာနရှိ၏။ (မျက်
ကွယ်ပြုကောင်းသောကံ ရှစ်ခုရှိ၏။) ထိုကံတို့ကို အဓမ္မဖြင့်
ပြုသည်။ ဝဂ္ဂဖြင့်ပြုသည်ကံမထိုက်သူအား ပြုသည်ဟု ရှုတ်ချအံ့-
ပါမိတ်။

၁၀။ ဆန္ဒအဒတွာဂမန။ ။ယောပနဘိက္ခု သံဃော
ဝိနိစ္ဆယကထာယ ဝတ္တမာနာယ ဆန္ဒံ အဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ
ပက္ကမေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (သမနု.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ သံဃော၊ သံဃာ၌။ ဝိနိစ္ဆယကထာယ၊ ဝိနိစ္ဆယ
ကထာသည်။ ဝတ္တမာနာယ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်လတ်သော်။ (ဝါ၊ ဖြစ်နေစဉ်။)
ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒကို။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္က
မေယျ၊ ဖဲသွားငြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဝိနိစ္ဆယကထာဖြစ်ဆဲဖြစ်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဖြစ်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဟု
မှတ်ထင်ခြင်း၊ သိမ်တခုထည်း၌ တည်ခြင်း၊ သမာနသံဝါသက
ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ ကံမျက်လို၍ ဟတ္ထပါသံစွန့်ခြင်း-အင်္ဂါခြောက်
ပါး။ ။ဝတ္ထုကိုပြောကြားပြီး၍ မဆုံးဖြတ်ရသေးသောအခါ
သည်၎င်း။ ဉာတ်ထားပြီး၍ ကမ္မပါစာမပြုသေးသော အခါ
သည်၎င်း။ သံဃာ၌ ဝိနိစ္ဆယ ကထာ ဖြစ်ဆဲ မည်၏-နှစ်မျိုး။
ဥက္ခိတ္တက၊ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကတို့ကား နာနာသံဝါသကဖြစ်သော
ကြောင့်အနာပတ္တိ၊ငြင်းခုံခြင်း ဖြစ်လတ္တံ့ဟုထသွားအံ့၊ အဓမ္မကံ
ဟုထသွားအံ့၊ဂိလာန၊ဂိလာနကိစ္စ၊ကျင်ကြီးကိစ္စကြောင့် ထသွား
အံ့၊ကံမမျက်လိုဘဲ ပြန်လာမည်ဟု ထသွားအံ့-အနာပတ္တိ။

၁၁။ ခုဗ္ဗလ။ ။ယောပနဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန
စိဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခိယျန ဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ-ယထာသန္တတံ
ဘိက္ခု။ သံဃိကံလာဘံ ပရိဏာမေန္တိတိ ပါနိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ....)

ယောပနဘိက္ခု ....။သမဂ္ဂေန ... ။သံဃေန၊.....နှင့်တကွ။စိဝရံ.....
ကို။ဒတွာ.....။ပစ္ဆာ.....။ခိယျနဓမ္မံ.....။အာပဇ္ဇေယျ.....။ဘိက္ခု။.....တို့
သည်။ယထာသန္တတံ၊ အကြင် အကြင်ချစ်ကျွမ်းဝင်သူအာ။သံဃိကံ၊
သံဃာ၏ဥစ္စာဖြစ်သော။ လာဘ်.....။ ပရိဏာမေန္တိ၊ ညွတ်စေကုန်၏။
ဣတိ.....။ ခိယျနဓမ္မံ.....။ အာပဇ္ဇေယျ .... ။ တဿဘိက္ခုနော .... ။
ပါနိတ္တိယံ .... ။ဟောတိ .....

ရဟန်းဖြစ်ခြင်း၊ တရား သဖြင့် သမ္မုတိရခြင်း၊ သံဃာနှင့်
အတူတကွ ဝိကပ္ပနာလောက်သောအဝတ်သင်္ကန်းကိုပေးခြင်း၊
နောက်၌ ရှုတ်ချလို၍ ရှုတ်ချခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ကျောင်း
ညွှန်းစသောသမ္မုတိ ရသောရဟန်းအား သင်္ကန်းခုဗ္ဗလ ဖြစ်၍
သံဃာနှင့် တကွ သဘောတူ ပေးပြီးမှ ရှုတ်ချအံ့ “ပါနိတ်”။
သမ္မုတိ မရသူအား ပေးပြီးမှ ရှုတ်ချအံ့ “ခုတ္တင်္ဂ”။ ။သမ္မာ
ထဝီယတေတိသန္တတော၊ ယောယောသန္တတော- ယထာ
သန္တတံ-ချီးမွမ်းအပ်သော အကြင်အကြင်သူ။ မိတ်ဆွေရ၏။
ချစ်ကျွမ်း ဝင်ရာ၌ သံဃာ့ လာဘ်ကို ပေးသည်ဟု ရှုတ်ချအံ့
“ပါနိတ်”။

ဂရုဘဏ် ၂၅-ပါးကိုကား ဘယ်သူအားမျှ မပေးအပ်။ သံဃိက ဂရုဘဏ်ကို ခေတ္တ ယူသုံးသူသည် အရပ်တပါးသွား လိုလျှင်ပြန်ထားရသည်။ ယူသွားမိလျှင်ပြန်ပို့ရသည်။ ပြန်မပို့သာ လျှင် “ရောက်ရာသံဃိကကျောင်း၌” ထားရသည်။

၁၂။ ပရိဏာမန။ ။ ယောပန ဘိက္ခု ဇာနိ သံဃိကံ လာဘံ ပရိဏာတံ ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏာမေယျ ပါမိတ္တိယံ (အဒိန္နာ.....)။ ။ သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

ယောပနဘိက္ခု .... ။ ဇာနိ..... ။ ပရိဏာတံ၊ သံဃာသို့ ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ညွတ်လေပြီးသော။ သံဃိကံ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ (ဝါ၊ သံဃိက ဖြစ်လတ္တံ့သော။) လာဘံ၊ .... ကို။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရိဏာမေယျ၊ ညွတ်စေခြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော..... ။ ပါမိတ္တိယံ..... ။ ဟောတိ..... ။ အဋ္ဌမော..... ။ သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂေါ..... ။ နိဋ္ဌိတော..... ။

နိဿဂ္ဂိ နည်းအတိုင်းအင်္ဂါသုံးပါး။ ။ လှူမည်ဟုဆို၍ ညွတ် ပြီးရုံသာ - လှူရသေး။ လှူပြီးဖြစ်မှ သံဃိကဖြစ်၍ ရသူ သံဃာ သို့ပို့ရသည်။ ညွတ်စေသူအား နိဿဂ္ဂိပါမိတ်၊ သုဒ္ဓါပါမိတ်၊ ဒုက္ကဋ် တခုခု၊ လှူသူ၊ ခံသူ၊ သုံးဆောင်သူအဖြစ်မရှိ။

ရတနဝဂ်။

၁။ အန္တေပူရ။ ။ ယောပနဘိက္ခု ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ အနိက္ခန္တရာဇကော အနိဂ္ဂတရတနကော ပုဗ္ဗေ အပ္ပဋိသံဝိဒိတော ဣန္ဒြိယံ အတိက္ကာမေယျ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ....)

ယောပနဘိက္ခု .... ။ ခတ္တိယဿ၊ မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော။ မုဒ္ဓါဘိသိတ္တဿ၊ မင်းဘိသိက်-ထိပ်၌ သွန်းအပ်သော။ ရညော၊ မင်း၏။ အနိက္ခန္တရာဇကော၊ မထွက်သေးသောမင်းရှိသော။ အနိဂ္ဂတရတနကော၊ မထွက်သေးသော မိဖုရားရှိသော။ “သယနိဗ္ဗာရေ၊ အိပ်ရာရှိသောတိုက်ခန်း၌” ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အပ္ပဋိသံဝိဒိတော၊ မိမိလာသည့် အဖြစ်ကို မသိစေဘဲ။ ဣန္ဒြိယံ၊ တံခါးခုံ ကို။ အတိက္ကာမေယျ၊ လွန်စေခြားအံ့။ တဿဘိက္ခုနော... ။ ပါမိတ္တိယံ .... ။ ဟောတိ..... ။

မင်းမျိုးဖြစ်ခြင်း၊ ဘိသိက်သွန်းခြင်း၊ အိပ်ရာရှိသောအခန်းမှ နှစ်ဦးလုံးထွက်သေးခြင်း၊ မိမိလာသည်ကို အကြောင်းမကြား ခြင်း၊ တံခါးခုံလွန်ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။မင်းကြီးစက်တော်ခေါ် ရာဖြစ်သော တင်းတိမ်မျှကာသော အရပ်သည်လည်း“သယ နိဃရ”မည်၏။ နန်းတော်ဝင်ရာ၌ အပြစ်ဆယ်ပါးဟောသည်။ ဤ၌မိဖုရားသည်ရတနာ မည်၏။

၂။ ရတနာ။ ။ယောပနဘိက္ခု ရတနံ ဝါ ရတနသမ္ပတံ ဝါ အညတြိ အဇ္ဈာရာမာ ဝါ အဇ္ဈာဝသထာ ဝါ ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ ပါမိတ္တိယံ။ ။ရတနံ ဝါ ပန ဘိက္ခုနာရတန သမ္ပတံ ဝါ အဇ္ဈာရာမေဝါ အဇ္ဈာဝသထေ ဝါ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဝါ ဥဂ္ဂဟာပေတွာ ဝါ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ-ယဿ ဘဝိဿတိ၊ သေ-ဟဒိဿတိတိ၊ အယံ တတ္ထ သာမိမိ(သဇ္ဈာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ ရတနံဝါ၊ ရတနာ ဆယ်ပါးကို၎င်း။ ရတန သမ္ပတံဝါ၊ ရတနာဟု သမုတ်အပ်သော လူတို့ အသုံးအဆောင်ကို၎င်း။ အဇ္ဈာရာမာဝါ၊ အရံတွင်းကို၎င်း။ အဇ္ဈာဝသထာဝါ၊ တည်းခိုရာအိမ်တွင်း ကို၎င်း။ အညတြိ၊ ကြည်၍။ ဥဂ္ဂဏေယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ကောက်ယူ ငြားအံ့။ ဥဂ္ဂဏှာပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း ကောက်ယူစေငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟေတိ.....။ ဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ ရတနံဝါ.....။ ရတနသမ္ပတံဝါ၊ .....ကို၎င်း ။ အဇ္ဈာရာမေဝါ၊ .....၌၎င်း။ အဇ္ဈာဝသထေဝါ၊ .....၌၎င်း။ ဥဂ္ဂဟေတွာဝါ၊ ကိုယ်တိုင် ကောက်ယူ၍ ၎င်း။ ဥဂ္ဂဟာပေတွာဝါ၊ .....စေ၍၎င်း။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ “ဥက္ကာသည်”။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်သတ္တံ။ သော၊ ထိုသူသည်။ ဟဒိဿတိ၊ ဆောင်လွှဲသတ္တံ။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးပြု၍။ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သိမ်းထားအပ်၏။ အယံ၊ ဤသို့ ကောက် ယူ၍ သိမ်းထားခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရံတွင်း တည် ခိုရာအိမ်တွင်း ဥက္ကာတွေ့ရ၌။ သာမိမိ၊ ကျင့်ဝတ်သည်။

ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း၊ သူတပါး၏ ဥက္ကာဖြစ်ခြင်း၊ အကျွမ်းဝင်သဘော ပံသုကုသဘောမရှိခြင်း၊ ကောက်ယူ-ကောက်ယူစေခြင်း- အင်္ဂါလေးပါး။ ။နိ၊ ပြောက်၊ မြ၊ လဲ-စသော ရှစ်ပါးနှင့်ရွှေငွေသည်“ရတနာဆယ်ပါး”မည်၏။ လူတို့

အသုံးအဆောင်သည် ထန်းရွက် လက်စွပ် ဖြစ်စေ “ရတန သမ္ပတ”မည်၏။

မိခင်ပစ္စည်း ဖြစ်သော်လည်း ယူသိမ်းလျှင် ပါမိတ်။ မိမိ ပစ္စည်းပြု၍သိမ်းလျှင် အနာပတ္တိ။ အကျွမ်းဝင်သူလူတို့က သိမ်း ထားပါဟုဆိုလျှင် မသိမ်းအပ်။ ဤနေရာလုံခြုံသည်ဟု ပြလျှင် အပ်၏။ ဤ၌ထားလောဟု မဆိုအပ်။ အတင်းထားခဲ့လျှင် ကြောင့် ကြပြု၍ သိမ်းအပ်၏။ အရံတွင်း တည်းခိုရာ အိမ်တွင်း၌လည်း ရဟန်းသာမဏေတို့ယူလိမ့်မည်ဟု ထင်လောက်ရာ၌သာ ယူ၍ အမှတ်အသားပြု၍သိမ်းရသည်။ သခင်မပေါ်လျှင် ရေတွင်း ရေ ကန်စသော ထာဝရပစ္စည်းပြုရသည်။ နောက်မှသခင်ပေါ်လျှင် ထာဝရပစ္စည်းကိုပြု၍ ဝမ်းသာလောဟု ဆိုရသည်။ ဝမ်းမသာ ၍တောင်လျှင် အပ်သောနည်းဖြင့်အလှူခံ၍ အစားပေးရသည်။

၃။ ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနံ။ ။ယောပန ဘိက္ခု သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ ဂါမံ ပပိသေယျ အညတြ တထာဂူပါ အစ္စာယိကာ ကရဏိယာ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ သန္တံ.....။ ဘိက္ခု.....ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန် ကြားမူ၍။ ဝိကာလေ၊ နေလွဲသောအခါ၌။ ဂါမံ၊ ရွာသို့။ ပပိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ တထာဂူပါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အစ္စာယိကာ၊ အဆော တလျှင် ပြုအပ်သော။ ကရဏိယာ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စကို။ အညတြ.....။ ပပိ သေယျ.....။ တဿဘိက္ခုနော.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ထင်ရှားရှိသောရဟန်းကိုမပန်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်း မရှိခြင်း၊ နေလွဲရွာဝင်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မြွေခဲခြင်းစသော အခါ အဆောတလျှင် ဆေးရှာရန်မပန်သော်လည်း ဝင်အပ်၏။ ကျောင်းဝိုင်းအတွင်း ၁၂-တောင်တွင်း မြင်သော ရဟန်းကို “အဟံ ဘန္တေ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ”ဟု ပန် ရသည်။ သံဃာကုန်ဝင်လျှင် အချင်းချင်း ပန်ရသည်။ ရွာဖြတ် ၍ခရီးသွားစဉ် အိမ်သို့ဝင်လိုလျှင်လည်းပန်၍ဝင်ရသည်။ ကထိန် အာနိသင်ရလျှင် နေလွဲ ပန်ဘွယ်မရှိဟု အလွဲ စွဲတတ်သည်။ သတိပြု။

၄။ သူမိဃရ။ ။ယောပနဘိက္ခု အဋ္ဌိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ
ဝါ ဝိသာဏမယံ ဝါ သူမိဃရံ ကာရာပေယျ ဘေဒနကံ
ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။အဋ္ဌိမယံဝါ၊ အရိုးဖြင့်ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။
ဒန္တမယံဝါ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝိသာဏမယံဝါ၊
သားချိုဖြင့် ပြီးသည်လည်းဖြစ်သော။ သူမိဃရံ၊ အပ်ကျည်ကို။ ကာရာ
ပေယျ၊ ပြုစေငြားအံ့။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။ ဘေဒနကံ၊ အပ်ကျည်
ခွဲခြင်းရှိသော။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အပ်ကျည်ဖြစ်ခြင်း၊ အရိုးစသည်ဖြင့်ပြီးခြင်း၊ မိမိအလိုငှါ
ပြု၍၎င်း-ပြုစေ၍၎င်းရခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ကိုယ်တိုင် ပြုလျှင်
လည်း“ကာရာပေယျ”မည်၏။သူတပါးပြုသည်ကိုရ၍သုံးလျှင်
“ဒုက္ကန္တ”။ခွဲ၍ပါမိတ်ကို ဒေသနာကြားရသောကြောင့် “ဘေဒ
နက”ပါမိတ်မည်၏။မခွဲဘဲဒေသနာကြားလျှင်လည်း အပ်သည်
ဟုကြားအံ့-ဝိနည်းကံချွတ်၏။

၅။ မဇ္ဇ။ ။နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ မဇ္ဈံ ဝါ ဗိဠိ ဝါ ကာရယ
မာနေန အဋ္ဌဂီလပါဒကံ ကာရေတပ္ပံ သုဂတဂီလေန အညတြ
ဟေဋ္ဌိမာယ အဋ္ဌနိယာ၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ
ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ မဇ္ဈံဝါ၊ ညောင်စောင်းကို၎င်း။ ဗိဠိဝါ၊အင်း
ပျဉ်ကို၎င်း။ ကာရယမာနေန.....။ ဘိက္ခုနာ၊.....သည်။ ဟေဋ္ဌိမာယ
အဋ္ဌနိယာ၊ အောက်အပေါင်ကို။ ဝါ၊ အပေါင်အောက်စွန်းကို။ အည
တြ ....။ သုဂတဂီလေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်သစ်တော် အားဖြင့်။
အဋ္ဌဂီလပါဒကံ၊ ရှစ်သစ်အခြေ ရှိသည်ကို။ ကာရေတပ္ပံ.....။ တံ၊ ထို
ပမာဏကို။ အတိက္ကာမယတော၊ လွန်စေသော ရဟန်းအား။ ဆေဒန
ကံ၊ အလွန်ကိုဖြတ်ခြင်းရှိသော။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ ....။

ပမာဏထက်လွန်သော ညောင်စောင်း အင်ပျဉ်ဖြစ်ခြင်း၊
မိမိအလိုငှါပြု၍-ပြုစေ၍ ရခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။အသစ်ပြုခြင်း
ကိုစွဲ၍ အသစ်ဟု ဆိုသည်။ အဟောင်းလည်း အခြေ ရှစ်သစ်

ထက် မရှည်စေရ၊ ဘုရားရှစ်သစ်သည် မဇ္ဈိမ ၂၄-သစ်၊ ပကတိ ၃၆-သစ်။ ဝါ၊ တတောင့်ထွာရှိ၏။ ညောင်စောင်း အထက်၌ သပိတ်မထားအပ်။ ညောင်စောင်းအောက်၌၎င်း၊ ညောင်စောင်း အပေါ်၌၎င်း ဆွဲ၍ထားအပ်၏ဟု ဆိုသောကြောင့် တတောင့် ထွာရှိလျှင် ဆွဲနိုင်၏။ သူတပါး ပြုသည်ကိုရ၍ သုံးဆောင်အံ့- “ဒုက္ကဋ်”။ ပမာဏမလွန်အောင် အခြေကိုဖြတ်၍ မြေ၌မြုပ်၍ သုံးအံ့၊ ပက်လက်လှန်၍သုံးအံ့၊ ငြိမ်းဖွဲ့၍သုံးအံ့-အပြစ်မရှိ။

ပမာဏယုတ္တ ညောင်စောင်းသည် ပကတိကိုးထွာ ရှိ၏။ အင် ဗျဉ်သည် ညောင်စောင်းလောက် မရှည်။ အာသန္နိကာ၊ ပဉ္စင်္ဂ၊ သတ္တင်္ဂ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ်တို့၌ လေးထောင့်ညီလျှင် အခြေရှစ်သစ်ထက်ရှည်သော်လည်း အပ်၏။ အခြေ လေးခုနှင့် နောက်မှီရှိလျှင် ပဉ္စင်္ဂ၊ ဝဲယာလက်တင်လည်း ရှိလျှင် သတ္တင်္ဂ မည်၏။ ပက်လက်ကုလားသိုင်မျိုးဖြစ်၏။ ကျောက်ကုန်းမဆန့် သာ။ နိသီရတင်မပျက်၊ သဟဿယျမဖြစ်ဟု မိန့်ဆိုကုန်၏။

၆။ တူလောနဒ္ဒ။ ။ယော ပန ဘိက္ခူ မဇ္ဈံ ဝါ ဝိဠံ ဝါ တူလောနဒ္ဒံ ကာရာပေယျ ဥဒ္ဓါလနကံ ပါမိတ္တိယံ။(သဗ္ဗာ.....)

ယောပနဘိက္ခူ..... ။တူလောနဒ္ဒံ၊လဲဖွဲယွက်ရာဖြစ်သော။မဇ္ဈံဝါ၊..... ကို၎င်း။ ဝိဠံဝါ..... ။ ကာရာပေယျ.....။တသဘင်္ဂန္တုနော.....။ ဥဒ္ဓါလနကံ၊ လဲကိုထုတ်ခြင်းရှိသော။ ပါမိတ္တိယံ ..... ။ ဟောတိ.....။

လဲဖွဲယွက်ရာညောင်စောင်းအင်းပျဉ်ဖြစ်ခြင်း၊ မိမိအလိုငှါ ပြု၍-ပြုစေ၍ ခြင်း အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။အဝတ်ခင်း၍ လဲထည့်၍ အထက်၌ အဝတ်ဖွဲ့၍ပြုသောမဇ္ဈ၊ဝိဠသည် “တူလောနဒ္ဒံ”မည်၏။ အနာပတ္တိဝါရ၌ ခေါင်းအုံးသည် သီသပ္ပမာဏဖြစ်မှအပ်သည်။ ရေမျိုး၎င်း၊လည်ကုပ် ဆံပင်အဆုံး၎င်း စ၍ ဦးခေါင်းတခုလုံး ထားစရာခေါင်းအုံးသည် “သီသပ္ပမာဏ” မည်၏။ အနံထိပ် သုံးထောင့်တို့တွင် နှစ်ထောင့်အကြား၌ တထွာနှင့်လေးသစ်၊ အလယ်၌တောင်ဆုပ်၊ အလျားတတောင့်ထွာ၊ ဝါ-နှစ်တောင်၊ ထိုထက်ကြီးလျှင်မအပ်။ ခေါင်းအုံး၌ ပျဉ်းပွင့် ခယားပွင့်စသော

အပွင့်အားလုံးမအပ်။ ပန်းညှိရွက်ကား သက်သက်မအပ်။ ချောလျှင်အပ်၏။ ကျန်းမာလျှင်ခေါင်းအုံး ခြေအုံးနှစ်ခုသာ အပ်သည်။ နာလျှင် ခေါင်းအုံးအများအထက်အဝတ်ခင်း၍လည်းအိပ်အပ်၏။ သားရေအခွံပြုသော ခေါင်းအုံးကား လဲသက်သက်ပြည့်လည်းမအပ်။ ခါးမှစ၍ ဦးခေါင်းတိုင်ထားနိုင်သော အနုကာယိက မှီအုံးကြီးလည်း ဒုက္ကန့်ဝတ္ထုတည်း။

ခေါင်းအုံး၌ လက်ထောက်ခြင်း၊ ရင်အောက်ချခြင်းတို့ကား ခေါင်းအုံး၌ ထိုင်ခြင်း အိပ်ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့် အပ်ပါသည် ဟုအချို့ဆို၏။ ခေါင်းအုံး ခြေအုံးသာအပ်သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုင်စရာ အိပ်စရာမဟုတ်သော မှီအုံးကြီး မအပ်သောကြောင့်၎င်း၊ သီသပ္ပမာဏ-သာအပ်သည်ဟု ဆိုသောကြောင့်၎င်း- လက်ထောက်ခြင်း ရင်အောက်ချခြင်းမအပ်ဟု အချို့ဆို၏။ ဘုံလျှို့ဝှက်ကား လဲပြည့်လျှင် မှီခြင်းငှါ ကေမိ အလိုမအပ်၊ အပရေအလိုအပ်သည်ဟု “သာရဋ္ဌဋီကာ”ဆို၏။ ကျင့်လိုသောစိတ်ဖြင့် မေးမြန်းနှိုင်းချိန်အပ်၏။ လက်ထောက်ခြင်း ရင်အောက်ချခြင်းသည် ဝိလာနအား အပ်ကြောင်းထင်ရှား၏။

၇။ နိသီဒနံ။ ။ နိသီဒနံ ပနဘိက္ခုနာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကံ ကာရေတပ္ပံ။ တတြိဒံ ပမာဏံ။ ဒိဃသော ဧဒ္ဓေဝိဒတ္ထိယော သုဂတ ဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဒိယနံ၊ ဒဿာဝိဒတ္ထိ။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဈာ.....)

နိသီဒနံ၊ နိသီဒင်ကို။ ကာရယမာနေန.....။ ဘိက္ခုနာ .....။ ပမာဏိကံ၊ ပမာဏနှင့်ယှဉ်သည်ကို။ ကာရေတပ္ပံ.....။ တတြိ၊ ထိုနိသီဒင်၌။ ဇ္ဇေဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။ ဒိဃသော၊ အလျားမှ။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထွာတော်အားဖြင့်။ ဧဒ္ဓေဝိဒတ္ထိယော၊ နှစ်ထွာ။ တိရိယံ၊ အနံကား၊ ဒိယနံ၊ တထွာခွဲ။ (ဝါ၊ ထက်ဝက်ဖြင့် ယုတ်သောနှစ်ထွာ။) ဒဿာ၊ အဆာကာ။ ဝိဒတ္ထိ၊ တထွာ။ တံ၊ ထိုပမာဏကို။ အတိက္ကာမယတော၊ .....အား။ ဆေဒနကံ၊ အလွန်ကိုဖြတ်ခြင်းရှိသော။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

နိဿိဒ်ပမာဏလွန်ခြင်း၊ မိမိအလိုငြိပြု၍-ပြုစေ၍ ရခြင်း-
အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ အလျားနှစ်ထွာသည် ၆-ထွာ၊ ၉-ထွာ။ အနံ
တထွာခွဲသည် လေးထွာခွဲ၊ ခြောက်ထွာကိုးသစ်။ အဆာတထွာ
သည် သုံးထွာ၊ လေးထွာခွဲ။ နိဿိဒ်သည် ဝတ်အပ်သော ခင်း၍
ထိုင်အပ် အိပ်အပ်သော အဝတ်သင်္ကန်းဖြစ်၏။ သင်းပိုင်ထက်
အနံကြီး၍ အလျားမတိမ်းမယိမ်းရှိ၏။ မိန္ဒု၊ ဆိုးရည်မပြု။
အမိဋ္ဌာန်တင်ထားလျှင် လေးလမကင်းရ။ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးသော
ရှင်ဥဒါယိသည် ဤအနေ နိဿိဒ်ငယ်ပါသည် မထိုင်လောက်
ပါဟု လျှောက်သောကြောင့် အဆာတထွာကို နောက်မှ ခွင့်ပြု
သည်။ သိုးမွေးနိဿိဒ်နသန္တတကား ရက်သောအခင်းမဟုတ်။
အမိဋ္ဌာန်မတင်ရ။

၈။ ကဏ္ဍုပ္ပနိစ္ဆာဒိ။ ။ ကဏ္ဍုပ္ပနိစ္ဆာဒိ' ပန ဘိက္ခုနာ
ကာရယမာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ။ တတြိဒံပမာဏံ။
ဒိဃသော စတသော ဝိဒတ္ထိယော သုဂတ ဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ
ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါမိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

ကဏ္ဍုပ္ပနိစ္ဆာဒိ' အမာတ္တမ်းသင်္ကန်းကို။ ကာရယမာနေန.....။ ဘိက္ခု
နာ.....။ ပမာဏိကာ.....။ ကာရေတဗ္ဗာ .....။ တတြိ .....။ ဣဒံ ...။ ပမာဏံ...။
ဒိဃသော.....။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ.....။ စတသောဝိဒတ္ထိယော၊ လေးထွာ။
တိရိယံ.....။ ဒွေဝိဒတ္ထိယော၊ နှစ်ထွာ။ တံ၊ ထိုပမာဏကို။ အတိက္ကာမယ
တော၊ .....အား။ ဆေဒနကံ.....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .... ။

ယခင်ကဲ့သို့အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ကဏ္ဍု- ဝဲနာစသည်ကို +
ပနိစ္ဆာဒိ- ဖုံးစရာအဝတ်ဖြစ်၏။ ချက်အောက်၊ နှုတ်ဝန်းနှစ်ဘက်
အထက်၌ ယားနာ၊ ဝဲနာ၊ အရိယိုသော မြင်းသရိုက်နာ၊ ဝဲကြီး
နာတို့ကို ဖုံးစရာဟူလို။ အလျားလေးထွာသည် ၁၂-ထွာ။
၁၈-ထွာ။ ဝါ-ပကတိ ကို တောင် x အနံလေးတောင့်ထွာ ဖြစ်၏။
အနာရှိခိုက် တထည်သာ အမိဋ္ဌာန်တင်ရသည်။ အနာပျောက်
လျှင် အလိုလိုအမိဋ္ဌာန်ကျ၍ ဝိကပ္ပနာပြုရသည်။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ၌

အမာလ္လင်းအကြီးဆုံး လေးထွာ x နှစ်ထွာသည် ပကတိပုရိသတို့
အားကြီးလွန်းသော်လည်း တကိုယ်လုံးဖြစ်စေ၊ အထပ်ထပ်ဖြစ်
စေ ဖုံးနိုင်အောင် ဘုရားရှင်အား အလိုတော်ရှိသည်ဟုဆို၏။
ဘိက္ခုနီရေသန့်ပုံနှင့် ပမာဏတူ၏။

၉။ ဝဿိကသာဓိုကာ။ ။ဝဿိကသာဓိုကံ ပန ဘိက္ခု
နာ ကာရယမာနေန ပမာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ။ တတြိဒံ
ပမာဏံ။ ဒိဃသော ဆဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ
အစုတေယျာ။ တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနကံ ပါမိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

ဝဿိကသာဓိုကံ၊ မိဃ်းရေခံသင်္ကန်းကို။ ကာရယမာနေန.....။
ဘိက္ခုနာ.....။ပမာဏိကာ.....။ကာရေတဗ္ဗာ.....။တတြိ .....။ ဣဒံ.....။
ပမာဏံ ....။ ဒိဃသော.....။ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ.....။ ဆဝိဒတ္ထိယော၊
ခြောက်ထွာ၊တိရိယံ .....။အစုတေယျာ၊နှစ်ထွာခွဲ။ (ဝါ၊ ထက်ဝက်ဖြင့်
ယုတ်သော သုံးထွာ။) တံ.....။အတိက္ကာမယတော.....။ဆေဒနကံ .....။
ပါမိတ္တိယံ။ ဟောတိ.....။

အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။မိဃ်းလေးလသာ တထည်သာ အဓိဋ္ဌာန်
တင်၍ ဝတ်အပ်၏။မိဃ်းလေးလအဆုံး၌ အလိုလိုအဓိဋ္ဌာန်ကျ၍
ဝိကပ္ပနာပြုရသည်။ လျား ၆-ထွာသည် ၁၈ ထွာ။ ၂၇-ထွာ။
နံ ၂-ထွာခွဲသည် ၇-ထွာခွဲ။ ၁၁-ထွာနှင့် ၁၅-သစ်ဖြစ်၏။

၁၀။ နန္ဒတ္ထရ။ ။ယောပနဘိက္ခု သုဂတစိဝရပ္ပမာ
ဏံ စိဝရံ ကာရာပေယျ အတိရေကံ ဝါ ဆေဒနကံ ပါမိတ္တိယံ။
တတြိဒံ သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ ဒိဃသော နဝ
ဝိဒတ္ထိယော သုဂတဝိဒတ္ထိယာ၊ တိရိယံ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ဣဒံ
သုဂတဿ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏန္တိ။(သဗ္ဗာ.....)။ ။ရတနဝဂ္ဂေါ
နဝမော။

ယောပနဘိက္ခု.....။ သုဂတစိဝရပ္ပမာဏံ၊ မြတ်စွာဘုရား သင်္ကန်း
တော်ပမာဏရှိသော။ စိဝရံဝါ.....ကို၎င်း။ အတိရေကံဝါ၊ ထိုထက်
လွန်သော သင်္ကန်းကို၎င်း။ ကာရာပေယျ.....။ တဿ ဘိက္ခုနော.....။
ဆေ ဒနကံ ....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ ။တတြိ၊ ထိုစကား၌။ ဣဒံ၊

ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သုဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သုဂတစိဝရပုံ
မာဏံ၊ သင်္ကန်းတော် ပမာဏတည်း။ ဒိဗ္ဗသော.....။ သုဂတ ဝိဒတ္ထိ
ယာ.....။ နဝရိဒတ္ထိယော၊ ကိုးထွားတိရိယံ.....။ ဆဝိဒတ္ထိယော၊ ခြောက်
ထွား၊ ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။ သုဂတဿ.....။ သုဂတစိဝရပုံမာဏံ ...။ ဣတိ၊
ဤသို့သိအပ်၏။ နဝမော၊ ကိုးခုမြောက်သော။ ရတန ဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိ
တော.....။

အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ လျားကိုးထွားသည် ၂၇-ထွား။ အထွား ၄၀-
နှင့် ခြောက်သစ်။ နံ ၆-ထွားသည် ၁၀-ထွား၊ ၂၇-ထွား။ ဤကား
ဘုရားရှင်၏ဒုက္ခ၊ ကိုယ်ရုံအငယ်ဆုံးသာတည်း။ ရဟန်းများ၏
ဒုက္ခ၊ ကိုယ်ရုံသည် ထိုအောက် ငယ်မှ အကြီးဆုံးအပ်သည်။
သုဂတသဒ္ဓါနှစ်ဆင့်ကား သဒ္ဓါနည်းတန်ဆာဆင်ခြင်းတည်း။

နိဂုံး။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အာယသ္မန္တာ နွေ နုရတိ ပါမိတ္တိ
ယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မန္တာ ပုစ္ဆာမိ ကန္တိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။
ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကန္တိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကန္တိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓတ္ထာယသ္မန္တာ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဇေဝမေ
တံ ဓာရယာမိတိ။ ။ နွေ နုရတိ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။

အာယသ္မန္တာ၊.....တို့။ နွေ နုရတိ၊.....သော။ ပါမိတ္တိယာ.....။
ဓမ္မာ၊.....တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည် သာ
တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ၉၂-ပါးသော ပါမိတ်တို့၌။ အာယသ္မန္တာ၊..... တို့
ကို။ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကန္တိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဒုတိယမ္ပိ.....။ တတိ
ယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကန္တိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဣတ္ထ၊ ဤ ၉၂-
ပါးသောပါမိတ်၌။ အာယသ္မန္တာ၊.....တို့သည်။ ယသ္မာ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ..။
တသ္မာ.....။ တုဏှိ.....။ အသိ.....။ ဇေဝ.....။ ဇေဝ.....။ ဓာရယာမိ.....။
ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားအစဉ်ဖြင့်။ နွေ နုရတိ.....။ ပါမိတ္တိယာ..။ ဓမ္မာ၊.....
တို့သည်။ နိဋ္ဌိတာ.....။

ပါဠိဒေသနီ။

ဣမေခေါ ပနာယသ္မန္တာ စတ္တာရော ပါဠိဒေသနီယာ ဓမ္မာ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသ္မန္တာ၊.....တို့၊ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော၊ ပါဠိဒေသ
နီယာ၊ ပါဠိဒေသနီ အမည်ရှိကုန်သော၊ ဣမေခေါ ပနဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဓေ
သံ.....။ အာဂစ္ဆန္တိ.....။

၁။ ပဌမပါဠိဒေသနီ။ ။ယောပန ဘိက္ခု အညာတိ
ကာယ ဘိက္ခုနီယာ အန္တရဃရံ ပရိဋ္ဌာယ ဟတ္ထတော ခါဒနီ
ယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ
ဘုဇ္ဇေယျ ဝါ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ-တေန ဘိက္ခုနာ ဂါရဟံ အာရ
သော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပိယံ ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေ
သေမိတိ။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ယောပနဘိက္ခု.....။ အန္တရဃရံ၊ ရွာတွင်းသို့။ ပရိဋ္ဌာယ၊ ဝင်သော။
အညာတိကာယ၊.....သော။ ဘိက္ခုနီယာ၊.....၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။
ခါဒနီယံဝါ.....။ ဘောဇနီယံဝါ.....။ သဟတ္တာ၊ မိမိ၏လက်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂ
ဟေတွာ၊ ခံယူ၍။ ခါဒေယျဝါ.....။ ဘုဇ္ဇေယျဝါ.....အံ့။ တေနဘိက္ခု
နာ၊.....သည်။ “ဂါရဟံ အာရသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ” အသပ္ပိယံ ပါဠိ
ဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”.....။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊
ဒေသနာကြားအပ်၏။ (တနည်းကား။ အာရသော၊ ငါ့ရှင်။ အဟံ၊ ငါ
သည်။ ဂါရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အသပ္ပိယံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ ပါဠိ
ဒေသနီယံ၊ ပါဠိဒေသနီ အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပဇ္ဇိ၊
ရောက်ချေပြီ။ တံ၊ ထိုအာပတ်ကို။ ပဋိဒေသေမိ၊ ကြားပါ၏။ ဝါ၊ ကု
စားပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ.....။)

ဥဘတော ဘိက္ခုနီဖြစ်ခြင်း၊ အမျိုးမတော်ခြင်း၊ ရွာတွင်း၌
တည်သော ဘိက္ခုနီ၏လက်မှ မိမိလက်ဖြင့်ခံခြင်း၊ ယာဝကာ
လိက ဖြစ်ခြင်း၊ မျှီခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။အန္တရ-အကြား၌+
ဃရ-အိမ်ရှိသည်။ လမ်း၌တကွ အိမ်အားလုံး မြို့တွင် ရွာ
တွင်းသည်“အန္တရဃရ”မည်၏။ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ် ခံယူသော
ရဟန်း၏နေရာကား ရွာတွင်း ရွာပ-ပမာဏမဟုတ်။ သဂ္ဂမောက္ခ
အားမလျှော်သောကြောင့်၎င်း၊ အစီးအပွားမဟုတ်သောကြောင့်
၎င်း “အသပ္ပိယ”မည်၏။ ပါဠိဒေသနီ အာပတ်ကို ကြားပါ၏
ဟု ဆိုခြင်းဖြင့် ပါဠိဒေသနီ အာပတ်သင့်သည်ဟု သိသာ၏။

ကြားနေကျအတိုင်း သဗ္ဗသာဓာရဏနည်းဖြင့်ကြားလျှင်လည်း အပ်၏။

၂။ ခု ပါဠိဒေသနီ။ ။ ဘိက္ခုပနေဝ ကုလေသု နိမန္တိ တာ ဘုဇ္ဇန္တိ။ တတြ စေသာ ဘိက္ခုနီ ဝေါသာသ-မာန-ရူပါ ဌိတာ ဟောတိ ဣဿူပံ ဒေထ ဣဓဩဒနံ ဒေထာတိ။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သာဘိက္ခုနီ အပသာဒေတဗ္ဗာ အပသက္က တာဝ ဘဂိနိ၊ ယာဝဘိက္ခု ဘုဇ္ဇန္တိတိ။

ဘိက္ခုပနေဝ၊ ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ ကုလေသု၊ ဒါယကာဒိမ် တို့၌။ နိမန္တိတာ၊ ပင့်ဘိတ်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဘုဇ္ဇန္တိ၊ ဆွမ်းစား ကုန်၏။ တတြ၊ ထိုဆွမ်းစားရာ၌။ ဧသာဘိက္ခုနီ၊ ဤသို့သော ဘိက္ခုနီ မသည်။ ဝေါသာသ-မာန-ရူပါ၊ အကျမ်းဝင်ရာ၌ စီမံခြင်း သဘောရှိ သည်ဖြစ်၍။ ဌိတာ၊ တည်သည်။ စေဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣဓ၊ ဤရဟန်း၏ သပိတ်၌။ (ဝါ၊ ဤနေရာ၌ နေသောရဟန်းအား။) သူပံ၊ ဟင်းကို။ ဒေထ၊ လှူကြလော။ ဣဓ.....ဩဒနံ၊ ထမင်းကို။ ဒေထ.....ဣတိ၊ ဤသို့အကျမ်းဝင်ရာ၌ စီမံခြင်းသဘော ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဌိတာ.....။ စေ ဟောတိ.....။ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ.....တို့သည်။ သာ ဘိက္ခုနီ.....ကို။ အပသာဒေတဗ္ဗာ၊ မောင်းမဲအပ်၏။ ဘဂိနိ၊ နှမ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ လောက် ကာလပတ်လုံး။ ဘိက္ခု.....ဘုဇ္ဇန္တိ.....တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ အပသက္က၊ ဖဲသွားဦးလော။ ဣတိ.....။ အပသာဒေ တဗ္ဗာ၊ မောင်-မဲအပ်၏။

ဧကဿ စေဝိ ဘိက္ခုနော န-ပုဋိဘာသေယျ တံ ဘိက္ခုနီ အပသာဒေတုံ အပသက္ကတာဝ ဘဂိနိ၊ ယာဝဘိက္ခု ဘုဇ္ဇန္တိ တိ။ ပုဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဂါရယံ အာရသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိမှ အသပ္ပိယံ ပါဠိဒေသနီယံ။ တံ ပုဋိဒေသေ မာတိ။ (ထိနာ.....)

ဧကဿဝိ ဘိက္ခုနော-ဧကောပိဘိက္ခု၊ တပါးမျှသော ရဟန်း သည်လည်း။ တံ ဘိက္ခုနီ.....ကို။ အပသာဒေတုံ-အပသာဒေတွာ၊ မောင်းမဲ၍။ အပသက္ကတာဝ ဘဂိနိ၊ ယာဝဘိက္ခု ဘုဇ္ဇန္တိ၊ ရဟန်း များ ဆွမ်းတုဉ်းပေးချိန်- ဖဲသွားဦးလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေန-ပုဋိဘာ

သေယျ၊ အကယ်၍ မဆိုငြားအံ့၊ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ၊.....တို့သည်။ ဂါရ
ယံ အာရသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိမှ အသပ္ပာယ် ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေ
သေမ.....။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။
(တနည်းကား။ အာရသော.....။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဂါရယံ.....။ အ
သပ္ပာယ်.....။ ပါဠိဒေသနီယံ.....။ ဓမ္မံ.....။ အာပဇ္ဇိမှ၊ ရောက်ကြ ချေပြီ။
တံ.....။ ပဋိဒေသေမ၊ ကြားပါကုန်၏။ ဝါ၊ ကုစားပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ.....။)

ဥဘတော ဘိက္ခုနီဖြစ်ခြင်း၊ ဘောဇဉ်ငါးပါးဖြစ်ခြင်း၊ ရွာ
တွင်း၌ ခွင့်ပြုသည်မှ တပါးသောနည်းဖြင့် စိမ့်ခြင်း၊ မတားခြင်း၊
မျှခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ မိမိဆွမ်းကို ပေးခိုင်းအံ့၊ သူတပါး၏
ဆွမ်းကို ကိုယ်တိုင်ပေးအံ့၊ မရသေးသူအား ပေးခိုင်းအံ့၊ အား
လုံးကို ညီတူပေးခိုင်းအံ့ အနာပတ္တိ။ ဤကား ရွာတွင်း၌ ခွင့်ပြု
သောနည်းတည်း။ ဘောဇဉ်ငါးပါး မဟုတ်လျှင်လည်း အနာ
ပတ္တိ။ မိမိဆွမ်းကို ကိုယ်တိုင် ပေးလျှင် ယခင်သိက္ခာပုဒ်နှင့်
ဆိုင်၏။ သူတပါး၏ ဆွမ်းကိုပေးခိုင်းလျှင် ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်ဆိုင်
၏။ ။ ဝိ၊ အဝ၊ သာသ-ကထနေ + မာနပစ္စည်း။ ။ အပ၊ သက္က-
ဂတိမှ။ ။ သဒ-အဿာဒနေ။ အပပုဗ္ဗော-တဇ္ဇနေ၊ နိဝါရဏေ
ဝါ။ ။ ဧကဿ စေတိ ဘိက္ခုနော၌ ပဌမာအနက် ဆဋ္ဌိ။ ။
အပသာဒေတု၌ အဘိဟဋ္ဌုကဲ့သို့ တွာ-ပစ္စည်း၏ တုံ အပြု။ ။
အားလုံးပြိုင်တူ ဒေသနာကြားအပ်သလို ဆိုသော်လည်း ပရိဝါ
ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မဝဂ်၌ နှစ်ပါး၊ သုံးပါးထက်လွန်၍ တပေါင်းထည်း
ကြားလျှင် “အဓမ္မိက”ဟု ဆိုသည်။

၃။ တ-ပါဠိဒေသနီ။ ။ ယာနိ ခေါပနတာနိ သေက္ခ
သမ္မတာနိ ကုလာနိ၊ ယောပနဘိက္ခု တဘာရူပေသု သေက္ခ
သမ္မတေသု ကုလေသု ပုဗ္ဗေ အနိမန္တိတော အဂ္ဂိလာနော ခါဒ
နီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ သဟတ္ထာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ခါဒေယျ ဝါ
ဘုဠေယျ ဝါ၊ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာ ဂါရယံ အာရ
သော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပာယ် ပါဠိဒေသနီယံ၊ ဟ ပဋိဒေ
သေမိတိ။ (ဇေဉ်.....)

သေက္ခသမ္မတာနိ၊ သေက္ခသမ္မုတိ ရကုန်သော။ ယာနိခေါပနတာနိ
ကုလာနိ၊ အကြင်ဒါယကာတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ယောပနဘိက္ခု၊ .....။
တထာရှူပေသု၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ သေက္ခသမ္မတေသု၊ .....။
ကုလေသု၊ ဒါယကာတို့၌၊ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအဘို့၌၊ [အိမ်ဥပစာသို့မရောက်
ခင်ဟူလို] အနိမန္တိတော၊ ပင့်ဘိတ်အပ်သူမဟုတ်ဘဲ။ အဂ္ဂိလာနော၊ ...
ဘဲ။ ခါဒနိယံဝါ၊ .....။ ဘောဇနိယံဝါ၊ .....။ သဟတ္ထာ၊ .....။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ .....။
ခါဒေယျဝါ၊ .....။ ဘုဇ္ဇေယျဝါ၊ .....။ တေနဘိက္ခုနာ၊ .....သည်။ ဂါရယံ
အာရသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ အသပ္ပိယံ ပါဋိဒေသနိယံ၊ တံပဋိဒေသေ
မိ၊ .....။ ဣတိ၊ ဤသို့ဆို၍။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ .....။

သေက္ခသမ္မုတိရခြင်း၊ ရှေးအဘို့၌ ပင့်ဘိတ်သည်မဟုတ်
ခြင်း၊ အဂ္ဂိလာနရဟနံ ဖြစ်ခြင်း၊ အိမ်ဥပစာသို့သက်ခြင်း၊ နိစ္စ
ဘတ်မှတစ်ပါးသော အာမိသကိုခံခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ ဆွမ်းခံ
သွားနိုင်လျှင် ဂိလာနံ၊ .....။ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဒ္ဓါများကုန်
၏။ ကုဇုရှစ်ဆယ်ကြွယ်သော်လည်း မွဲအောင်သဒ္ဓါများကုန်၏။
မွဲသော်လည်း သဒ္ဓါမပျက်။ ပစ္စည်းမွဲသော သေက္ခဖြစ်အံ့။
ကျောင်း၌ သံဃာသည် ဉာဏ်ဒုတိယကံဖြင့် သေက္ခသမ္မုတိ
ပေးရသည်။ သေက္ခသမ္မုတိရသူ-အိမ်မှထုတ်၍ လှူလျှင်ခံအပ်၏။
အိမ်ဥပစာရောက်မှပင့်လျှင် မခံအပ်။

၄။ စတုတ္ထပါဋိဒေသနီ။ ။ ယာနိခေါပနတာနိ အာရည
ကာနိ သေနာသနာနိ သာသကံသမ္မတာနိ သပ္ပဒိဘယာနိ၊
ယောပနဘိက္ခု တထာရှူပေသု သေနာသနေသု ပုဗ္ဗေ အပ္ပဒိသံ
ဝိဒိတံ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ အဇ္ဈာရမေ သဟတ္ထာ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဂ္ဂိလာနော ခါဒေယျ ဝါ ဘုဇ္ဇေယျ ဝါ ပဋိဒေ
သေတဗ္ဗံ တေနဘိက္ခုနာ ဂါရယံ အာရသော ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိံ
အသပ္ပိယံ ပါဋိဒေသနိယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။ (ထိနာ.....)

အာရညကာနိ၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ သာသကံသမ္မတာနိ၊ ရွှံ့ရှာ
ဘွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်ကုန်သော။ သပ္ပဒိဘယာနိ၊ ဘေးရန်နှင့်တကွ
ဖြစ်ကုန်သော။ ယာနိခေါပနတာနိ သေနာသနာနိ၊ အကြင်ကျောင်းတို့
သည်။ သန္တိ၊ .....။ ယောပနဘိက္ခု၊ .....။ တထာရှူပေသု၊ .....။ သေနာသနေ

သု...။ပုဗ္ဗေ၊ရှေးအတို့၌[အရံဥပစာသို့မဝင်ခင်ဟူလို။] အပ္ပဒိုသံဝိဒိတံ၊
မသိစေဘဲဆောင်ယူအပ်သော။ ခါဒနိယံဝါ.....။ ဘောဇနိယံဝါ.....။
အဏ္ဍာရာမေ၊ အရံတွင်း၌။ သဟတ္ထာ.....။ပဒိုဂ္ဂဟေတွာ.....။အဂိလာ
နော.....။ခါဒေယျဝါ.....။ဘုဇ္ဇေယျဝါ.....။တေနဘိက္ခုနာ.....။ဂါရသ္မံ
အာရုသောဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ* အသပ္ပါယံ ပါဠိဒေသနိယံ၊တံ ပဒိုဒေသေမိ...။
ဣတိ၊ဤသို့ဆို၍။ပဒိုဒေသေတဗ္ဗံ.....။

သာသကံသပ္ပဒိုဘယ တောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ယာဝကာလိ
ကဏ္ဍိ အရံတွင်းဖြစ်မဟုတ်ခြင်း၊ ဂိလာနမဟုတ်ခြင်း၊ ဂိလာန
ကြွင်းမဟုတ်ခြင်း၊ရှေးဦးစွာမပြောကြားခြင်း၊အရံတွင်း၌ အလှူ
ခံခြင်း၊မျှခြင်း-အင်္ဂါရနစ်ပါ။ ။အရံပထွက်၍ခံလျှင် အနာပတ္တိ။
သီတင်းသုံးဘော်ငါးယောက် လာ၍ပြောကြားအံ့။ အရံ၊ အရံ
ဥပစာမှ တပါး၌ပြောကြားအံ့-ပြောကြားသည်မမည်။ ဤမည်
သော သူသည် ဘောဇဉ်ခဲဘွယ် လာပို့ပါလိမ့်မည်ဟု အရံ၊အရံ
ဥပစာအတွင်းသို့ လူလာ၍ပြောမှ “ပုဗ္ဗေပဒိုသံဝိဒိတံ” မည်၏။

ပြောကြားပြီးသည်နှင့်အတူ အပိပါလာသမျှလည်း ပြော
ကြားပြီးသာမည်၏။ အရံအလယ် ခရီးဖြတ်သွားသူ လှူလျှင်လည်း
မခံအပ်။အရံပသို့ထွက်၍ ခံလျှင်အပြစ်မရှိ။ကျောင်းမှသစ်သီးကို
ရှာသို့ယူသွားပြီးမှ ပြန်ပို့လျှင်လည်း ကြိုတင်၍ပြောကြားမှ
ခံရသည်။ပြောကြားလျှင် အရံပထွက်ခံရသည်။အရံတွင်းသို့
လာ၍ ဘောဇဉ်ခဲဘွယ်လာပို့ပါမည်ဟု ကြိုတင်၍ပြောကြား
သောအခါဘေးရန်၊တွေးတောဘွယ်ခိုးသူတို့ရှိလျှင် ဤသို့ ဤသို့
ရှိသည်ဟု ပြောပြရသည်။ ရှိပါစေ လာပို့ပါမည်ဟု ဆိုလျှင်
ခိုးသူတို့အား သင်တို့ရှောင်နေကြဦးလောဟု ပြောရသည်။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အာယသ္မဇ္ဇော စတ္တာရော ပါဠိဒေ
သနိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယသ္မဇ္ဇော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။
ဒုတိယဗ္ဗိပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယဗ္ဗိပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓတ္ထာယသ္မဇ္ဇော၊ တသ္တာတုဏှိ။ ဝေမေတံ
ဓာရယာမီတိ။ ။စတ္တာရော ပါဠိဒေသနိယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။

အာယသ္မဇ္ဇော.....။ စတ္တာရော.....။ ပါဠိဒေသနိယာ .....။ဓမ္မာ၊.....
တို့ကို။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ၊သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ တတ္ထာ၊

ထိုလေးပါးသော ပါဠိဒေသနီတို့၌။ အာယသ္မန္တော.....။ ပုစ္ဆာမိ.....။
 ကစ္စိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဒုတိယမ္ပိ.....။ တတိယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာ
 မိ.....။ ကစ္စိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိဒေသနီတို့၌။
 အာယသ္မန္တာ၊ .... တို့သည်။ ယသ္မာ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ တသ္မာ.....။
 တုဏှိ.....။ အသိ.....။ ဇေဝံ.....။ ဇေတံ.....။ ဓာရယာမိ.....။ ဣတိ၊ ဤသို့သော
 စကားအစဉ်ဖြင့်။ စတ္တာရော...။ ပါဠိဒေသနီယာ...။ ဓမ္မာ.....။ နိဋ္ဌိတာ.....။

ပြုလတ္တံ့သောသေခံယ၏ဂုဏ်ထူး။

[သေခံယကို မရိုမသေ အကုသိုလ်ဒေါသဖြင့် လွန်ကျူးမှ အာပတ်
 သင့်သည်။ ဒေါသလည်းဖြစ်နိုင်ခဲ့သည်။ သတိချွတ်ကာမျှဖြင့် အာပတ်
 မသင့်။ ယင်းသို့ဖြစ်လျက် အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဝတ်ရုံပုံ၊ သွားလာပုံ၊
 စားသောက်ပုံကိုသေခံယအလေးပြုခြင်းဖြင့် ထူးခြားစေကုန်၏။ ကြည်
 ညိုသူများ၍ လာဘ်ပေါ်အောင် ပကာသနပြုကြလေသလော.....စသည်
 ဖြင့် မေးလိုလျှင် မေးသင့်ပေ၏။ ။ ပကာသနပြုခြင်း၊ လာဘ်ငဲ့ခြင်း
 စသည်ကို အပြစ်များစွာပြု၍ ဘုရားရှင်ကဲ့ရဲ့တော်မူသည်။ ဝိနည်း
 အာဏာတော်ကို အလေးပြုခြင်းကိုကား မကဲ့ရဲ့။ ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါး
 စောင့်ခြင်းငှါ ပညပ်သည်။ စိတ်မပါဘဲ ဟန်လုပ်ခြင်းငှါဟု ဆိုချင်လျှင်
 ဆိုနိုင်သည်။

သေခံယသည် အစမှစ၍ သာရပ္ပ- ၂၆။ ဘောဇနသံယုတ္တ- ၃၀။ ဓမ္မ
 ဒေသနာသံယုတ္တ- ၁၆။ ဥစ္စာရ- ၃ ဖြစ်၏။ အဘယ်ကြောင့် သေခံယမည်
 သနည်း။ ။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ကြောင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိပညာသည် “ဣက္ခတိ တော
 ယာတိဣက္ခာ”..... မည်၏။ ထိုပညာနှင့် ပြည့်စုံသူသည် “သဟဣက္ခာယ
 ယောဝတ္တတိတိသေက္ခော”...မည်၏။ ထိုသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျင့်သည်
 “သေက္ခဿဇ္ဇနံ သေခံယံ”မည်၏။ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏
 အကျင့်သည် “သေခံယ”မည်၏။ ။ ထိုစကားဖြင့် သေခံယကျင့်သူကို
 သေက္ခန္တိ ရေတွက်၏ဟုပြသည်။ ထိုသူသည် ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂရှိသူဖြစ်
 ပြီ၊ ခိုးစားခြင်းထေယျမရှိ၊ ကြွေးမြီယူခြင်း ဣဏမရှိ၊ လိုရာသွားနိုင်၏။
 သာမိပရိဘောဂသို့ရောက်လျှင် သခင်ဖြစ်၍ တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ
 လွတ်၍ တဏှာခိုင်းတိုင်းစားသူမဟုတ်ပြီ။

ရှေးမထေရ်တပါးသည် မိမိအား ဂှိခိုးသောအခြင်းအရာကို မြင်လျှင် “သုခိဟောတု၊ ချမ်းသာသူဖြစ်စေ” ဟု ဆုပေး၏။ ယောက်ျား မိန်းမဟု ကွဲပြားအောင်မသိ၊ သာရပ္ပသိက္ခာပုဒ်များလုံလေစွ။ သာမဏေတပါး သည် ဆရာက ငါ့ရှင် သင့်လျှာ-ဆွမ်းမပူစေနှင့်-ဟု မိန့်ဆိုသည်ကို နားထောင်၍ ဆွမ်းစားအပြီးတွင် ရဟန္တာဖြစ်ဘူးပြီ။ ဘောဇနသိက္ခာ ပုဒ်များလုံလေစွ။ ရှင်နာဂသိန်သည် မိမိဟောသော တရားအဆုံး၌ မိမိ လည်း မဂ်ဖိုလ်ရသည်။ ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပုဒ်များလုံလေစွ။ ထို့ကြောင့် သေဝိယအလေးပြုသူအားအကျိုးမယုတ်ဟုသိသာ၏။ (စာတတ်ကျွမ်းပြု ထင်ရှားသော ဆရာတော်ကြီးတပါး ဟင်းရည်သောက်ရာ၌ ရှုတ်ရှုတ် သံမြည်သည်ကို ကွယ်ရာ၌ သာမဏေငယ်များ ကဲ့ရဲ့နေကြသည်ကို မြင်ဘူး၏။) သဒ္ဓါအသစ် ကျပ်ပြည့်ဖြစ်ကြပေသည်။

သေဝိယ မလေးမစားသဒ္ဓါဝိရိယနည်းပါးလျှင် ဒါယဇ္ဇဖြစ်ထိုက် လျက် ကြွေးတင်ခြင်းကို၊ အချို့ခိုးစားခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ သာမိ ဖြစ်ထိုက်လျက် တဏှာ၏ကျွန်ဖြစ်လွယ်တူသည်။ သီလမလုံသူသည် လုံသူကို.....။ သမာဓိမတည်သူသည် တည်သူကို.....။ ဝိနည်းအလေးမပြု သူသည် အလေးပြုသူကို အနိဋ္ဌာရုံဟု မှတ်ထင်ငြားအံ့။ ဘုရားရှင်၏ ဣဋ္ဌာရုံကို အနိဋ္ဌာရုံဟု မှတ်ထင်မိသူနှင့် တူသော သနားဘွယ်သည် လောက၌ ရှိဦးမည်လော။

သေဝိယ၌ အမှတ်မဲ့ချွတ်ခြင်းဖြင့် အနာဒရိယ အကုသိုလ်ဒေါသ ဖြစ် နိုင်ခဲ့ပါသည်ဟု မှတ်ထင်အံ့။ “ဤခိုးသူချမ်းသာစွာအိပ်ပါစေ” ဟု အမိန့် ပေးသော ဘုရင်အား ကာမရာဂအကြားမှ သိမ်မွေ့သော ဒေါသဖြင့် ပါဏာတိပါတကံထိုက်ခြင်း။ “ဤခိုးသူကို အချက်များစွာ ရှိစေပါနှင့်။ တချက်ထည်းဖြင့် ကိစ္စအပြီးပြုပါ” ဟု သနား၍ဆိုသော ရဟန်းအား ကိစ္စမချွတ်လျှင် ပါရာဇိကဖြစ်ခြင်း၊ ဒေါသသည် ကရုဏာအသွင်ဖြင့် ဖွည့်စားခြင်း၊ ကုန်၌ရေကြွင်းထားခဲ့သော ဓမ္မကထိကအား ဝိနည်းကို မသိသော်လည်း ထားခဲ့သည်ကိုသိသောစိတ်ဖြင့် အာပတ်သင့်ခြင်း၊ ထိုစိတ်တို့၏ အနာဒရိယံပဒိစ္စ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို ဆင်ခြင်ငြားအံ့။ သိမ်မွေ့ သော အနာဒရိယ ဒေါသငယ် ဖြစ်နိုင်ခဲ့သည်မဟုတ်ဟု သိနိုင်ရာ၏။ သိက္ခာပုဒ် ပညပ်ခြင်းသည် ဘုရားရှင်၏အရာ၊ သံကြည်စွာလိုက်နာခြင်း သည် သာဝကတို့၏အရာဟု အလေးပြုသူအားအပြစ်မရောက်နိုင်ပေ။]

သေဝိယ။

ဣမေခေါပနာယသ္မန္တာ သေဝိယာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ
အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသ္မန္တာ.....။ သေဝိယာ၊ သေဝိယအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေ
ခေါပနဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဓေသံ.....။ အာဂစ္ဆန္တိ.....။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ်။

၁။ ပရိမဏ္ဍလ နိဝါသန။ ။ ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)

ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီစွာ။ နိဝါသေဿာမိ၊ သင်းပိုင်ကိုဝတ်အံ့။ ဣတိ၊
ဤသို့။ သိက္ခာ၊ သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း အားထုတ်ခြင်းကို။ ကရဏီယာ၊ ပြု
အပ်၏။

မရိသေခြင်း၊ အနာပတ္တိ၏ အကြောင်းမရှိခြင်း၊ မညီမညွတ်
သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ခူးနှစ်ဘက် အဝန်း၊ ချက်အ
ဝန်း-ဤအဝန်းသုံးပါးညီစွာဖုံး၍ ခူးအောက်ရှစ်သစ်ခန့် ကျစေ၍
သင်းပိုင်ဝတ်ခြင်းသည် အဝန်းညီစွာ ဝတ်သည်မည်၏။ ဘုရား
ရှင်၏အမိန့်အာဏာကို ရှိသေစွာသင်ခြင်း၊ ကျင့်ခြင်း ကုသိုလ်
စိတ်သည် ကျင့်အပ်သောသိက္ခာမည်၏။

ပဒဘာဇနီန္ဒ သေဝိယအားလုံးကို မရိမသေ ပြုလျှင် အကု
သိုလ်ဒေါသဖြင့် ဒုက္ကန့်ဟု ဟောသည်။ အောက်ပိုးကျိုက်ခြင်း
သည် ဂိလာနအား၎င်း၊ ခရီးသွားသူအား၎င်း မအပ်။ ခရီးသွား
စဉ် အစွန်းတခုနှစ်ခုမြှောက်၍ အထက်၌ညှပ်ခြင်းလည်း မအပ်။
တထည်ပတ်ပြီး တထည် ထပ်ဝတ်ခြင်းလည်း မအပ်။ နှစ်ထည်
ထပ်ဝတ်လျှင် အပ်၏။ ညီစွာဝတ်မည်ဟု နှလုံးထားရသည်။ ဤသို့
နှလုံးထားလျက် မညီလျှင် စေတနာမရှိ၍ အနာပတ္တိ။ သတိမရ
၍ အနာပတ္တိ။ မညီဟုမသိ၍ အနာပတ္တိ။ အနာဂိသူ၊ မြင်းခေါင်း
သား ဆူလွန်း ဝိန်လွန်းသူ-မြင့်၍ နှိမ့်၍ဝတ်လျှင် ဂိလာန ဖြစ်၍
အနာပတ္တိ။ သားရဲ ခိုးသူ လိုက်၍ မညီလျှင် ဘေးရန်ကြောင့်
အနာပတ္တိ။ မီးရှင့်ရွှေ မစင်ရှင့်စန္ဒကူး မထူးလျှင် ဥဒ္ဓတ္တကဖြစ်၍

အနာပတ္တိ။ ဘိလူးဖမ်း၍ ဝေဒနာနှိပ်စက်၍ စိတ်ယုံသူ အားလည်း အနာပတ္တိ။

ဝတ်နည်းမတတ်လျှင် အနာပတ္တိ။ တတ်အောင်သင်ရသည်။ မသင်လျှင် အပြစ်မလွတ်၊ ခန္ဓကဝတ်တို့လည်း ကျင့်အပ်သောကြောင့် သေဝိယသာ မည်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ၇၅-ပါးဟု သင်္ချာမတပ်။ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလသည် သဒ္ဓါပြဓာန်း၏ဟု ဆိုသော်လည်း သေဝိယ၌ သဒ္ဓါနှင့်ဝိရိယနှစ်ပါးရှိပြည့်စုံသည်။ ရွာတွင်း ကျောင်းတွင်း နေရာမရွေးသင်းပိုင်ညီစွာဝတ်ရသည်။

၂။ ပရိမဏ္ဍလ ပါရူပန။ ။ပရိမဏ္ဍလံ ပါရုပိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)

ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန် ညီစွာ။ ပါရုပိဿာမိ၊ ကိုယ်ဝတ်သင်္ကန်းကို ရုံအုံ၊ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

မရိသေခြင်း၊ အနာပတ္တိ၏ အကြောင်းမရှိခြင်း၊ မညီမညွတ် ကိုယ်ရုံရမ်းခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး ။ ။ကိုယ်ရုံကို၎င်း၊ ဒုက္ခကို၎င်း အစွန်းနှစ်ခုညီစွာပြု၍ ဒူးအောက် လေးသစ်ခန့် ညီစွာကျစေလျက် စမ္ပာယ်တင်ခြင်းသည် အဝန်းညီစွာရုံသည်မည်၏။ ညီစွာရမ်းမည်ဟု နှလုံးပြု၍ နေရာမရွေး ကျင့်ရသည်။ ရင်ကိုဖော်၍ ပခုံးစွန်းနှစ်ခုမြီခြင်း၊ လည်ပင်း၌ ပတ်၍ ရှေ့တစ် နောက်တစ် ချခြင်း၊ ဦးခေါင်းမြီ၍ မျက်သုံးမျှဖော်ခြင်း၊ ထွေးလုံး၍ ချိုင်းကြားညှပ်ခြင်း၊ အစိအတန်းပြုသော ပါဠိကာရကရဟန်းအမျိုးကဲ့သို့ လက်ရုံးဖော်၍ ပခုံးအထက်၌သင်္ကန်းထား၍ လောပတ်တင်ခြင်းတို့ကား မအပ်ကုန်။ ပရိမဏ္ဍလမဖြစ်ကုန်။ တတောင်ဆစ် ဖုံးမိစေရသည်ဟု မိန့်ဆိုကုန်၏။

၃။ သုပ္ပဒိစ္ဆန္တဂမန။ ။သုပ္ပဒိစ္ဆန္တော အန္တရဗ္ဗာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)

သုပ္ပဒိစ္ဆန္တော၊ လည်၊ လက်ကောက်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းလျက်။ အန္တရဗ္ဗာရေ၊ ရွာတွင်း၌၊ ဂမိဿာမိ၊ သွားအုံ၊ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ကောင်းစွာမဖုံးလွှမ်းဘဲသွားခြင်းနှင့်အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ကမ္မတ်
သိမ်စွပ်၍ အလျား အနားပတ်ဖြင့် လည်ပင်းဖုံး၍ အစွန်းနှစ်ခု
ညီစွာပြု၍ လက်ကောက်ဝတ်အထိဖုံး၍ဒုက္ကန့်ကိုယ်ရုံကို ရုံခြင်း
သည်“သုပ္ပဒိစ္ဆန္တ”မည်၏။ဦးခေါင်း မမြို့မိစေရ။ နူး၊ လည်ပင်း၊
လက်ရုံး၊ရင်ဘတ်မပေါ်အောင်ကျင့်အပ်၏။“ဝိနိစ္ဆယဒ္ဓိကာ”၌
တော၌သော်လည်း လူတို့ချက်ပြုတ်စားသောက်၍နေသော နေ
ရာသည် “အန္တရဃရ”မည်၏ဟုဆိုသည်။ဂဏ္ဍိပဒ၌ တရက်မျှ
ရွာတွင်း၌နေသော ဝါသူပဂတ ရဟန်းထံ သင်္ကန်းမရုံဘဲလည်း
သွားကောင်း၏ဟု ဆိုသည်။ငါသည် ကောင်းစွာဖုံးလွှမ်းလျက်
ရွာတွင်းသို့ သွားပါအံ့ဟု အဓိသီလကို ပြည့်အောင် ဖြည့်
ကျင့်ရသည်။

၄။ သုပ္ပဒိစ္ဆန္တနိသီဓန။ ။သုပ္ပဒိစ္ဆန္တော အန္တရဃရေ
နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)

သုပ္ပဒိစ္ဆန္တော.....။ အန္တရဃရေ .....။ နိသီဒိဿာမိ၊ နေအံ့။ ဣတိ.....။
သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ.....။

ကောင်းစွာမဖုံးလွှမ်းဘဲနေခြင်းနှင့် အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ရေမျို
မှစ၍ ဦးခေါင်းကို၊ လက်ကောက်ဝတ်မှစ၍ လက်ဖျားတို့ကို၊
သလုံးသားမှစ၍ ခြေတို့ကိုဖော်၍ အကြွင်းကိုဖုံး၍ နေခြင်းသည်
“သုပ္ပဒိစ္ဆန္တ”မည်၏။ညဉ့်နေခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်လျှင် ဝါသူပဂတ
မည်၏။ ဝါသူပဂတရဟန်းအား သင်္ကန်းမရုံဘဲ နေသော်လည်း
အနာပတ္တိ။ ထိုမှတစ်ပါးသော ရဟန်းတို့အား နေသမျှ ကျောင်း
အမှတ်ပြု၍နေပါ။ လှူပါ၏ဟု ဆိုသော်လည်း သင်္ကန်းရုံ မဖျက်
ကောင်း။ပါဠိတော်၌ နူး၊ရင်ဘတ်ဖော်မှ ဒုက္ကန့်ဟု လာသည်။
ရွာတွင်း ဆွမ်းစားရာ၌ လက်ကောက်ဝတ်ပေါ်လျှင် ဒုက္ကန့်ဟု
မလာ။

၅-၆။ သုသံဝုတ။ ။သုသံဝုတော အန္တရဃရေ
ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။သုသံဝုတော အန္တရဃ
ရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)

သုသံဝုတော၊ လက်ခြေတို့ကို မကစားဘဲ ကောင်းစွာ ဣန္ဒြေကို
စောင့်စည်းလျက်၊ အန္တရဗာဓရေ .....။ ဂမိဿာမိ .....။ နိသီဒိဿာမိ .....။
ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။

ဆန့်ကျင်ဘက်ပြုခြင်းကို တတိယအင်္ဂါပြု၍ သေဝိယအား
လုံး အင်္ဂါသုံးပါးစီ။ ။ သဒ္ဓါ၊ ဝိရိယနှစ်ပါးပြခန်းလျက်-ဤသို့
ဤသို့ ကျင့်ပါအံ့-ဟု ဖြည့်ကျင့်ရသည်ချည်းသာတည်း။

၇-၈။ ဩက္ခိတ္တစက္ခ။ ။ ဩက္ခိတ္တစက္ခ၊ အန္တရဗာဓရေ
ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။ ဩက္ခိတ္တစက္ခ၊ အန္တရ
ဗာဓရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)

ဩက္ခိတ္တစက္ခ၊ လေးတောင်ခန့်မျှကြည့်သဖြင့် ချသောမျက်လွှာရှိ
သည်ဖြစ်၍၊ အန္တရဗာဓရေ .....။ ဂမိဿာမိ .....။ နိသီဒိဿာမိ .....။ ဣတိ .....။
သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။

အင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ဖြည့်ကျင့်ရပုံသိသာပြီ။ ။ ရထားကသော
အာဇာနည်မြင်းလိမ္မာသည် ထမ်းပိုးတပြန်-လေးတောင်မျှကြည့်
သည်။ ရဟန်းသာမဏေတို့လည်း ဤမျှကြည့်ထိုက်သည်။ ဘေး
ကင်းရာကို ကြည့်ကောင်း၏။ တနေ့ရှာရပ်၍ကြည့်မှ တင့်တယ်
သည်။

၉-၁၀။ ဥက္ခိတ္တက။ ။ န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရဗာဓရေ
ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။ န ဥက္ခိတ္တကာယ အန္တရ
ဗာဓရေ နိသီဒိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ.....)။ ။
ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ဥက္ခိတ္တကာယ၊ သင်္ကန်းကိုပင့်လျက်၊ အန္တရဗာဓရေ .. ။ နဂမိဿာမိ၊
မသွားအံ့။ နနိသီဒိဿာမိ၊ မနေအံ့။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။
ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂေါ၊ ပရိမဏ္ဍလ ဝဂ်သည်။
နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ပရံစွန်းမှ ပင့်ခြင်းသည်-ဝါ-ခါးအထက် ခါးပန် စသည်
ပေါ်အောင်ပင့်ခြင်းသည် “ဥက္ခိတ္တက”မည်၏။ ထိုင်သောအခါ
ရုံထားသော ဒုက္ကုန်၊ ကိုယ်ရုံကို မိမိထိုင်ရသောကြောင့် အနည်း

ငယ်ပင့်၍ မြင်းခေါင်းသားမှ မပင့်မူ၍ ထိုင်ရသည်။ နိသိဒနန္ဒ
ဝါသုပဂတ-အနာပတ္တိ။

သမုဋ္ဌာန်အားဖြင့် သမနူ ၁၀၊ ထေယျသတ္တ ၁၊ ဓမ္မဒေသနာ ၁-
ကိုသာဖော်ရေးအံ့။ အကြွင်း ၅၃-ခု မေထုနာကိုမရေးဘဲချန်ထားအံ့။
ညဉ့်နေခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်သော ဝါသုပဂတအနာပတ္တိသည် နိသိဒန
အားဖြင့် သိက္ခာပုဒ် ၅၈ခုရှိ၏။

သုပ္ပဋိစ္ဆန္ဒ(၁)၊ ဥက္ခိတ္တ(၁)၊ ကာယ၊ သီ၊ ဗောဟု(၃)။
ဓမ္မ၊ ဂုဏ္ဍိ(၂)၊ ပဗ္ဗတ္တိ(၁)၊ နိသိ-၅၈ ဝါသု။

ဥဇ္ဈိကဝဂ်။

၁-၂။ ဥဇ္ဈိက။ ။န ဥဇ္ဈိကကာယ အန္တရဗ္ဗာရေ
ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(သမနူ.....) န ဥဇ္ဈိကကာယ
အန္တရဗ္ဗာရေ နိသိဒဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(သမနူ .....)
ဥဇ္ဈိကကာယ၊ ပြင်းစွာရယ်လျက်။ အန္တရဗ္ဗာရေ .....။ နဂမိဿာမိ.....။
နနိသိဒဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ.....။

ရယ်ဘွယ်ကြိုလျှင် ပြီးရုံမျှပြုအပ်၏။ ရယ်ခြင်းခြောက်မျိုး
ရှိ၏။ မျက်စိပွင့်ရုံ၊ သွားပေါ်ရုံ-သူမြတ်ရယ်သည်။ အသံညှင်းညှင်း
ထွက်ရုံ၊ ဦးခေါင်းလှုပ်ရုံ သူလတ်ရယ်သည်။ မျက်ရည်ထွက်
အောင် ကိုယ်သိမ်းလွှဲအောင် သူယုတ်ရယ်သည်။

(မျက်၊ သွား-နှစ်လီ။ သံ၊ ဦးလည်။ မျက်ရည်၊ ပစ်လွှဲခြောက်။)

၃-၄။ အပ္ပသဒ္ဓ။ ။အပ္ပသဒ္ဓေါ အန္တရဗ္ဗာရေ ဂမိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(သမနူ.....) အပ္ပသဒ္ဓေါ အန္တရဗ္ဗာရေ
နိသိဒဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(သမနူ.....)

အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ ငယ်သောအသံ ရှိသည်ဖြစ်၍။ အန္တရဗ္ဗာရေ .....။
ဂမိဿာမိ.....။ နိသိဒဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

၁၂-တောင်ကွာမှ ကြားရုံ-နားမလည်သော အသံသည်
“အပ္ပသဒ္ဓ”မည်၏။ နားလည်လျှင် “မဟာသဒ္ဓ”မည်၏-ဒုက္ကဋ်။
အများကြားအောင် တရားဟောရာ၌ အနာပတ္တိ။

၅-၆။ ကာယပ္ပစာလက။ ။န ကာယပ္ပစာလကံ အန္တရ
ဃာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။န ကာယပ္ပစာ
လကံ အန္တရဃာရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၇-၈။ ဗာဟုပ္ပစာလက။ ။န ဗာဟုပ္ပစာလကံ အန္တရ
ဃာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။န ဗာဟုပ္ပစာလကံ
အန္တရဃာရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

၉-၁၀။ သီသပ္ပစာလက။ ။န သီသပ္ပစာလကံ အန္တရ
ဃာရေ ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။န သီသပ္ပစာ
လကံ အန္တရဃာရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။
ဥဇ္ဈိတ္တိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ကာယပ္ပစာလကံ၊ ကိုယ်ကိုလှုပ်၍လှုပ်၍။ အန္တရဃာရေ.....။

ဗာဟုပ္ပစာလကံ၊ လက်ရုံးကိုလှုပ်၍လှုပ်၍။ အန္တရဃာရေ.....။

သီသပ္ပစာလကံ၊ ဦးခေါင်းကို လှုပ်၍ လှုပ်၍။ အန္တရဃာရေ.....။
နဂမိဿာမိ .....။နနိသိဒ္ဓိဿာမိ.....။ဣတိ.....။သိက္ခာ...။ကရဏီယာ...။
ဒုတိယော၊နှစ်ခုမြောက်သော။ ဥဇ္ဈိတ္တိကဝဂ္ဂေါ.....။နိဋ္ဌိတော.....။

ကိုယ်၊လက်ရုံး၊ဦးခေါင်းတို့ကိုချီ၍ မထုန်မလှုပ် ဖြောင့်စွာ
ထားရသည်။ကိုယ်ယိမ်းကာ၊လက်ဟန်လွှဲကာ၊ ဦးခေါင်းနွဲ့ကာ
သွားအံ့၊နေအံ့ဒုက္ကဋ်။နိသိဒ္ဓနသျှံချ၍ ဝါသူပဂတ-အနာပတ္တိ။

ခမ္ဘကတဝဂ်။

၁-၂။ ခမ္ဘကတ။ ။န ခမ္ဘကတော အန္တရဃာရေ
ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။န ခမ္ဘကတော အန္တရ
ဃာရေ နိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ခမ္ဘကတော၊ခါးကိုထောက်လျက်။ အန္တရဃာရေ.....။ နဂမိဿာ
မိ.....။နနိသိဒ္ဓိဿာမိ.....။ဣတိ.....။သိက္ခာ.....။ကရဏီယာ.....။

နိသိဒ္ဓန၌ ဝါသူပဂတ အနာပတ္တိ။

၃-၄။ ဩဂုဏ္ဍိတ။ ။န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရဗာရေ
ဂမိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။န ဩဂုဏ္ဍိတော အန္တရ
ဗာရေနိသိဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဂုဏ္ဍိတော၊ ဦးခေါင်းကို၍လျက်။ အန္တရဗာရေ.....။ နဂမိဿာမိ...။
နနိသိဒ္ဓိဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

လည်ကုပ်အထက်ဆံပင်ကို မအုပ်မိစေရ။ မေးကိုလည်း
မအုပ်မိစေရ။ လည်မျိုလည်းမပေါ်စေရဟုဆရာမြတ်တို့သွန်သင်
ကုန်၏။ နိသိဒ္ဓနန္တ ဝါသူပဂတ-အနာပတ္တိ။

၅။ ဥက္ကဋ္ဌိက။ ။န ဥက္ကဋ္ဌိကာယ အန္တရဗာရေ ဂမိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥက္ကဋ္ဌိကာယ၊ ဘဝါးဆွံနင်းလျက်။ အန္တရဗာရေ...။ နဂမိဿာမိ...။
ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဖနောင့်၊ ခြေဖျားတချခုထောက်လျက်သွားခြင်းသည် “ဥက္က
ဋ္ဌိက” မည်၏။

၆။ ပလ္လတ္တိက။ ။န ပလ္လတ္တိကာယ အန္တရဗာရေ နိသိ
ဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပလ္လတ္တိကာယ၊ လက်အာယောဂပတ် ပုဆိုးအာယောဂပတ်ဖွဲ့လျက်။
အန္တရဗာရေ...။ နနိသိဒ္ဓိဿာမိ...။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ...။ ကရဏီယာ...။

ခူးကို သိုင်းလျက် လက်ချင်းယှက်လျှင် လက်အာယော
ဂပတ်.....။ မြင်းခေါင်းကျောက်ဆစ် အဝတ်ရစ်လျှင် ပုဆိုး အာ
ယောဂပတ်.....။ ဝါသူပဂတ-အနာပတ္တိ။ ။ ဘိက္ခုနီ တညဉ့်
မျှပင်နေလျှင် ဘိက္ခုနုပဿယ-ဟုဆိုသည်။ ဝါသူပဂတ ဘိက္ခု
နီရှိသောအိမ်၌လည်း ဝါသူပဂတ သိက္ခာပုန်ရှစ်ခုလုံး အနာပတ္တိ။
သင်္ကန်းမရုံဘဲလည်းသွားကောင်း၏။ ။ ဤတွင် သာရုပ္ပသိက္ခာ
ပုန် ၂၆-ခုပြီ ။

၇။ သက္ကစ္စပဒိဂ္ဂဟဏ။ ။သက္ကစ္စ ပိဏ္ဍပါတံ ပဒိဂ္ဂ
ဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သက္ကစုံ၊ ရိုသေစွာ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ ခံအံ့။
ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဆွမ်းကို ခံယူပေတော့အံ့ဟု သတိပြုခြင်းသည် “သက္ကစ”
မည်၏။ စွန့်ပစ်လိုဟန် မရှိမသေခံလျှင် ဒုက္ကဋ်။

၈။ ပတ္တသညီ။ ။ ပတ္တသညီ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တသညီ၊ သပိတ်၌ အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပိဏ္ဍပါတံ.....။ ပဋိဂ္ဂ
ဟေဿာမိ.....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ.....။

သပိတ်၌ အာရုံပြုသော သညာရှိလျှင် “ပတ္တသညီ” မည်၏။
ဆွမ်းထည့်သည်ကိုမသိ-တခြားကြည့်ချက်ခံလျှင် ဒုက္ကဋ်။

၉။ သမသုပက။ ။ သမသုပကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂ
ဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမသုပကံ၊ ဆွမ်း၏လေးဘို့တဘို့ ပဲနောက်ဟင်းစသည်နှင့်အမျှ။
ပိဏ္ဍပါတံ.....။ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ .....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။
ကရဏီယာ.....။

ပဲနောက်၊ ပဲကြီး၊ ကုလားပဲ-ပဲဟင်းဟူသမျှလက်ကော်ရလျှင်
လေးဘို့တဘို့ထက်လွန်၍ ခံအံ့-ဒုက္ကဋ်။ ပဲဟင်းလက်ကော်ရမှ
တပါး ငါးအမဲစသော ဟင် ဟူသမျှ၌ အနာပတ္တိ၊ ဣတက ပဝါ
ရိတထံ ခံလျှင်လည်း အနာပတ္တိ။

၁၀။ ဣပီကတ။ ။ သမတိတ္ထိကံ ပိဏ္ဍပါတံ ပဋိဂ္ဂ
ဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါတတိ
ယော။

သမတိတ္ထိကံ၊ သပိတ်အတွင်း အနာရေးနှင့်အမျှ။ ပိဏ္ဍပါတံ .....။
ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ .....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။ တတိယော၊
သုံးခုမြောက်သော။ ခမ္ဘကတဝဂ္ဂေါ .....။ နိဗ္ဗိတော .....။

အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်၏အတွင်း နှုတ်ခမ်းရေးကို
မလွန်စေမူ၍ အညီအမျှပြည့်ခြင်းသည် “သမတိတ္ထိက” မည်၏။

လွန်လျှင်“ထူဝီကတ” မည်၏-ဒုက္ကဋ်။ယာဝကောလိက အာမိသ
ဟူသမျှသည် “ဝိဇ္ဇာပါတ”မည်၏။ အမိဋ္ဌာန် မလောက်သော
သပိတ်, သပိတ်ဖုံး စသည်ဖြင့်ခံအံ့။ယာဝကောလိက စသည်ကို
ခံအံ့- အနာပတ္တိ။

သက္ကစ္စဝဂ်။

၁။ သက္ကစ္စဘုဇ္ဇန။ ။သက္ကစ္စံ ဝိဇ္ဇာပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။
သက္ကစ္စံ၊ရိသေစွာ၊ဝိဇ္ဇာပါတံ၊ဆွမ်းကို၊ဘုဒ္ဓိဿာမိ၊စားအံ့။ ဣတိ ...။
သိက္ခာ.....။ကရဏီယာ.....။

မစားချင်သလို စွန့်ပစ်လိုဟန် မရိမသေစားလျှင် ဒုက္ကဋ်။
၂။ ပတ္တသညီ။ ။ပတ္တသညီ ဝိဇ္ဇာပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။
ပတ္တသညီ၊သပိတ်၌အမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ဝိဇ္ဇာပါတံ.....။ ဘုဒ္ဓိဿာ
မိ ....။ဣတိ .....။သိက္ခာ.....။ကရဏီယာ.....။

သပိတ်၌သညာမထား-တခြားကြည့်စားလျှင် ဒုက္ကဋ်။
၃။ သပဒါန။ ။သပဒါနံ ဝိဇ္ဇာပါတံ၊ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။
သပဒါနံ၊အစဉ်အတိုင်း၊ ဝိဇ္ဇာပါတံ.....။ဘုဒ္ဓိဿာမိ .....။ဣတိ.....။
သိက္ခာ.....။ကရဏီယာ.....။

ဟိုတစ၊သည့်တစ ယူစားလျှင် ဒုက္ကဋ်။ ဥတ္တရိဘင်္ဂ-လက်
သုတ်ဟင်းလျှာဖြစ်မှု-အနာပတ္တိ။ သူတပါးအားပေးလို၍၎င်း၊ခွက်
တပါး၌ ထည့်လို၍၎င်း သုံးသပ်အံ့-အနာပတ္တိ။ ဒါန-ဖြတ်ခြင်း။
အပ+ဒါန ဖြတ်ခြင်း+မပြု။ သ+အပဒါန- ဖြတ်ခြင်းမပြုသည်
နှင့်+တကွ။ ဝါ၊အစဉ်အတိုင်း။

၄။ သမသုပက။ ။သမသုပကံ ဝိဇ္ဇာပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သမသုပကံ၊ ဆွမ်း၏လေးတို့တဘို့ ဝဲနောက်ဟင်း စသည်နှင့်အမျှ။
ပိဏ္ဍုပါတံ.....။ ဘုဒ္ဓိဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ .....။

ဝဲဟင်းလက်ကော်ရကို ဆွမ်း၏ လေးတို့တဘို့ထက် လွန်၍
စားလျှင် ဒုက္ကဋ်။ တပါးသောဟင်း၌၎င်း၊ ဉာတကပဝါရိတထံ၌
၎င်း၊ မိမိဥစ္စာဖြင့်၎င်းစားလျှင် အနာပတ္တိ။

၅။ ဣပက။ ။န ဣပက-တော ဩမဒ္ဒိတွာ ပိဏ္ဍုပါတံ
ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဣပက-တော၊ ဆွမ်းဦး၌။ ဩမဒ္ဒိတွာ၊ နှိပ်၍။ ပိဏ္ဍုပါတံ.....။
နဘုဒ္ဓိဿာမိ၊ မစားအံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဆွမ်းဦးသည် “ဣပက” မည်၏။ ဆွမ်းထိပ်ကို၌ နှိပ်နယ်၍
စားအံ့-ဒုက္ကဋ်။ အနည်းငယ်အကြွင်းကို ပေါင်းစုနှိပ်နယ်စာ အံ့-
အနာပတ္တိ။

၆။ ဩဒနပဒ္ဓိစ္ဆာဒန။ ။န သူပံ ဝါ ဗျဉ္ဇနံ ဝါ ဩဒနေန
ပဒ္ဓိစ္ဆာဒေဿာမိ တိယျောကမျတံ ဥပါဒါယာတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။

သူပံဝါ၊ ဟင်းကို၎င်း။ ဗျဉ္ဇနံဝါ၊ [စမဲ] စားမဲဟင်းလျာကို၎င်း။ တိယျော
ကမျတံ၊ များသည်ကိုအလိုရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယာ၊ စွဲ၍။ ဩဒနေန၊
ဆွမ်းဖြင့်။ ပဒ္ဓိစ္ဆာဒေဿာမိ၊ မဖုံးလွှမ်းအံ့။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ.....။
ကရဏီယာ.....။

ဝဲဟင်းသည် “သူပ”...။ ကြွပ် သမ္ဘဝါ အမဲဟင်း၊ လက်သုပ်
ဟင်းလျာစသည်သည် “ဗျဉ္ဇန” မည်၏။ နောက်ထပ်ရသို၍ဖို အံ့
ဒုက္ကဋ်။ ယူသူတို့ ဖုံး၍လှူသည်ကိုအံ့-အနာပတ္တိ။

၇။ သူပေါဒနဝိညာတ္တိ။ ။န သူပံ ဝါ ဩဒနံ ဝါ အဂ္ဂိလာ
နော အတ္တနော အတ္တာယ ဝိညာပေတွာ ဘုဒ္ဓိဿာမိတိ သိက္ခာ
ကရဏီယာ။ (ထေယျာ.....)

သူပံဝါ၊ ဟင်းကို၎င်း။ ဩဒနံဝါ၊ ဆွမ်း ကို၎င်း။ အဂ္ဂိလာနော၊ မနာ
မများဘဲ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္တာယ၊ အကျိုး၌။ ဝိညာပေတွာ၊ တောင်
၍။ နဘုဒ္ဓိဿာမိ.....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ.....။

ဤသို့သူပ၊ဗျဉ္ဇနအားလုံးသည်“သူပ”မည်၏။မနာဘဲတောင်းစားစဉ် သူတော်ကောင်းမိတ်ဝင်၍ထွေးအံ့၊ ထွေးစဉ် အလိုမရှိဘဲ ဝမ်းတွင်းသို့ဝင်အံ့-အသဗ္ဗိစ္စအနာပတ္တိ၊စွန့်ပြီးနောက် သတိလစ်၍ စားအံ့၊တနည်း။တောင်းသည်မဟုတ်သောသညာဖြင့်၎င်း၊ ဝိညတ္တိ၊အဝိညတ္တိ နှစ်ခုအတူထားရာမှ ဆောတလျင်ယူခြင်းဖြင့်၎င်း စားအံ့-အသတိယာအနာပတ္တိ။မသိ၍ စားအံ့ - အဇာနန္တဿ အနာပတ္တိ။ နာဗျာ၍ တောင်းစားအံ့ - ဂိလာနဿအနာပတ္တိ။ ဉ္ဇတကပဝါရိတထံ တောင်းစားအံ့၊ မိမိဥစ္စာဖြင့်စားအံ့၊ ဘေးရန်ကြောင့်စားအံ့-အနာပတ္တိ၊ သူတပါးအလိုငှါတောင်း၍ မိမိစားအံ့-ဤသိက္ခာပုဒ်နှင့်မဆိုင်။ တောင်းခိုက် “အကတဝိညတ္တိ ဒုက္ကဋ်” စားခိုက်“မိစ္ဆာဇီဝဒုက္ကဋ်”သူတပါးစားလျှင်မိစ္ဆာဇီဝဒုက္ကဋ်မလွတ်။

၈။ ဥဇ္ဈာနသညီ။ ။န ဥဇ္ဈာနသညီ ပရေသံ ပတ္တံ
ဩလောကေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဥဇ္ဈာနသညီ၊ကဲ့ရဲ့လိုသောအမှတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ပရေသံ၊သူတပါးတို့၏၊ပတ္တံ၊သတိကို၊နဩလောကေဿာမိ၊မကြည့်အံ့၊ဣတိ...။သိက္ခာ....။ ကရဏီယာ.....။

ကဲ့ရဲ့လို၍ မဟုတ်ဘဲတောင်းလို၍ပေးလို၍ကြည့်အံ့-အနာပတ္တိ။

၉။ အတိမဟန္တ။ ။နာတိမဟန္တ ကဗဠံ ကရိဿာမိ
တိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အတိမဟန္တ၊ အလွန်ကြီးသော။ ကဗဠံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို။ န ကရိဿာမိ၊ မပြုအံ့။ ဣတိ .... ။သိက္ခာ.....။ကရဏီယာ.....။

ဥဒေါင်းဥအနေသည်“အတိမဟန္တ”ဖြစ်၏-ဒုက္ကဋ်။ ကြက်ဥအနေအား ငယ်လွန်း၏၊လျောက်ပတ်၊ အာပတ်မသင့်၊ ၎င်းတို့၏အလယ်သည် ပမာဏသင့်၏။ ခဲဘွယ်၊ သစ်သီးကြီးငယ်၌ အနာပတ္တိ။ (ပါဠိတော်အချို့၌ ဥတ္တရိဘင်္ဂ အနာပတ္တိဟု မြင်ရသည်။ ကင်္ခါ၌ နောက်သိက္ခာပုဒ်၌ ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ နောက်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ထည့်မှားဟန်ရှိသည်။)“ကင်္ခါဒ္ဓိကာ”

၌ ကြက်ဥအနေ ငယ်လျှင် ဒုက္ကဋ်ဟု ဆိုသည်။ “ဝိမတိ”၌ မလျှောက်ပတ်ရုံသာဟု ဆိုသည်။ “အနုဝဏ္ဏနာ”၌ အတိ မဟန္တကိုသာ-န-မြစ်သောကြောင့် ငယ်ရာ၌အာပတ်မထင်ဟု ဆိုသည်။

၁၀။ ပရိမဏ္ဍလ အာလောပ။ ။ပရိမဏ္ဍလံ အာလောပံ ကရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ။သက္ကစ္စဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

ပရိမဏ္ဍလံ၊ အဝန်းညီစွာ။ အာလောပံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။ စတုတ္ထော.....။ သက္ကစ္စဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

အဝန်းညီခြင်း၊ မရှည်ခြင်းနှစ်မျိုးသည် “ပရိမဏ္ဍလ”မည်၏။ ရှည်ရှည်ပြုလျှင် ဒုက္ကဋ်။ ခဲဘွယ်၊ သစ်သီး ကြီးငယ်၊ လက်သုပ် ဟင်းလျာ၌ အနာပတ္တိ။ (ကနိ၌ ဥတ္တရိဘဏ်ကို ဤ၌ဆိုသည်)။

ကဗဠေဝဂ်။

၁။ အနာဟဠ။ ။န အနာဟဠေ ကဗဠေ မုခန္ဓါရံ ဝိဝရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠေ၊ ဆွမ်းလုပ်သည်။ အနာဟဠေ၊ ခံတွင်းဝသို့ မရောက်မီ။ မုခန္ဓါရံ၊ ခံတွင်းဝကို။ န ဝိဝရိဿာမိ၊ မဖွင့်အံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ခံတွင်း ပါးစပ်အဝသည် “မုခန္ဓါရံ”မည်၏။ ဒန္တပေါဏ သိက္ခာပုဒ်၌ကား ရေမျှ လည်ပင်းအဝသည် “မုခန္ဓါရံ”မည်၏။ ဝိမတိ၌ ဆွမ်းလုပ်မရောက်မီ ခံတွင်းဖွင့်ခြင်း၌ အကျိုးမရှိသော ကြောင့်အနာပတ္တိဝါရ၌ အာပဒါသု ဟူ၍ မဟောဟု ဆို၏။

၂။ သဗ္ဗဟတ္ထ။ ။န ဘုဠမာနော သဗ္ဗံ ဟတ္ထံ မုခေ ပက္ခိယဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဘုဠမာနော၊ ဆွမ်းစာသောငါသည်။ သဗ္ဗံ ဟတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော လက်ကို။ မုခေ၊ ခံတွင်း၌။ န ပက္ခိယဿာမိ၊ ထေည့်အံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

လက်ချောင်း ငါးခုအပေါင်းသည် “သဗ္ဗဟတ္ထ”မည်၏။ ငါးချောင်းလုံး အဘယ်သို့သွင်းနိုင်အံ့နည်း။ ထို့ကြောင့်လက်ချောင်းလက်ချောင်း၏ အစိတ်အပိုင်းသည်ပင် အပေါင်း၏ အမည်ကို တင်စားခြင်းဖြင့် သဗ္ဗဟတ္ထ မည်၏။ အစိတ်အပိုင်းမျှ လက်ချောင်းကိုထည့်သော်လည်းဒုက္ကဋ်။ တနည်း။ ငါးချောင်းလုံးပင် ထည့်ကောင်းချည်းသာ။ ထည့်ကောင်း တချောင်းမျှမရှိ။ မည်သည့်လက်ကိုမျှ မထည့်ပါအံ့ဟု ကျင့်အပ်၏။

၃။ သကဗဠဗျာဟရဏ။ ။န သကဗဠေန မုခေန ဗျာဟရိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(သမနု.....)

သကဗဠေန၊ ဆွမ်းလုပ်နှင့်တကွသော။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ န ဗျာဟရိဿာမိ၊ စကားမဆိုအံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

စကားမပီအောင် ဆွမ်းလုပ်ရှိလျှင် “သကဗဠမုခ”မည်၏။ ပီလောက်အောင်အနည်းငယ်ရှိ၍ စကားဆိုအံ့၊ တရားဟောစဉ် ဖန်ခါးသီ စသည် ထည့်၍ဟောအံ့-အနာပတ္တိ။

၄။ ပိဏ္ဍုက္ခေပက။ ။န ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပိဏ္ဍုက္ခေပကံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို မြှောက်၍ မြှောက်၍။ န ဘုဒ္ဓိဿာမိ၊ စကားအံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဆွမ်းကို- ဝါ-ဘောဇဉ်ငါးပါးကိုမြှောက်၍ စားအံ့-ဒုက္ကဋ်။ ခဲဘွယ်၊ သစ်သီးကြီးငယ်၌ အနာပတ္တိ။ ထို့ကြောင့် ဘောဇဉ်ငါးပါးသည် ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုပိဏ္ဍုမည်၏ဟု သိသာ၏။

၅။ ကဗဠာဝစ္ဆေဒက။ ။န ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ ဘုဒ္ဓိဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ကဗဠာဝစ္ဆေဒကံ၊ ဆွမ်းလုပ်ကို ကိုက်ဖြတ်၍။ နဘုဒ္ဓိဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဘောဇဉ်ငါးပါးကို ကိုက်ဖြတ်စားအံ့ ဒုက္ကဋ်။ ခဲဘွယ်၊ သစ်သီး ကြီးငယ်၊ လက်သုပ် ဟင်းလျာ၌ အနာပတ္တိ။ အချို့ကား

သစ်သီးကိုက်ဖြတ်စားလျှင် အာပတ်ဟု အလွန်ကို ဆိုကုန်၏။
လက်ဖြင့် ထားဖြင့် ဖြတ်စားလျှင် တင့်တယ်သည် ဟု၍ဆို
သင့်၏။ အနာပတ္တိကို အာပတ္တိဟု ဂရုမပြုကောင်း။ တင့်တယ်
တွယ်ကား ပြုကောင်း၏။

၆။ အဝဂဏ္ဏကာရက။ ။န အဝဂဏ္ဏကာရကံ ဘုဒ္ဓိ
ဿာဒီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

အဝဂဏ္ဏကာရကံ၊ ဈေယျာဏံကဲ့သို့ ပါ စောင်၌ ထား၍ထား၍၊ န
ဘုဒ္ဓိဿာဒိ .....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။

ပါးစောင်တဘက်၌၎င်း၊ နှစ်ဘက်၌၎င်း ထား၍စားနေကြရုံ။
ဣဓ ဗလ္လာဗလမတ္တကေ အနာပတ္တိ “ကန်”။ ။ “ပါဠိတော်”
အချို့၌ ခန္ဓကေ-ဟုရှိတတ်သည်ကိုပယ်အပ်သည်ဟု သိသာ၏။

၇။ ဟတ္ထနိဒ္ဓါနက။ ။န ဟတ္ထနိဒ္ဓါနကံ ဘုဒ္ဓိဿာဒီတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္ထနိဒ္ဓါနကံ၊ လက်ကိုခါ၍ ခါ၍၊ န ဘုဒ္ဓိဿာဒိ .....။ ဣတိ .....။
သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ .....။

အမှိုက်ကိုစွန့်လျက် လက်ခါးအ-အနာပတ္တိ။

၈။ သိတ္ထာဝကာရက။ ။န သိတ္ထာဝကာရကံ ဘုဒ္ဓိ
ဿာဒီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သိတ္ထာဝကာရကံ၊ ဆွမ်းသုံးကို ကြဲ၍ ကြဲ၍၊ န ဘုဒ္ဓိဿာဒိ .....။
ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ ....။

အမှိုက်စွန့်ခြင်းဖြင့် ဆွမ်းသုံးကြဲအံ့-အနာပတ္တိ။

၉။ ဇိဌာနိစ္ဆာရက။ ။န ဇိဌာနိစ္ဆာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာ
ဒီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဇိဌာနိစ္ဆာရကံ၊ လျှာကိုထုတ်၍ ထုတ်၍၊ န ဘုဒ္ဓိဿာဒိ .....။ ဣတိ .....။
သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ .....။

၁၀။ စပုစပု။ ။န စပုစပု ကာရကံ ဘုဒ္ဓိဿာဒီတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။ ကဗန္ဓဝဂ္ဂေါ ပဗ္ဗမော။

စပုစပုကာရကံ၊ စပ်စပ်အသံပြု၍။ နုဘုဉ္ဇိဿာမိ.....။ ဣတိ.....။
သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။ ပဉ္စမော.....။ ကဗဠဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

သုရုသုရုဝဂ်။

၁။ သုရုသုရု။ ။နု သုရုသုရုကာရကံ ဘုဉ္ဇိဿာမိတိ
သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သုရုသုရုကာရကံ၊ ရှုတ်ရှုတ်အသံပြု၍။ နုဘုဉ္ဇိဿာမိ.....။ ဣတိ.....။
သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ရဟန်းအများ ရှုတ်ရှုတ်သံဖြင့် နို့သောက် သည်ကို ကချေ
သည်ဖြစ်ဘူးသောရဟန်းက ဤမြွေသံဃာ အပေါင်းသည် အ
ချမ်းနှိပ်စက်လေသလော-ဟု ပြက်ရယ် ပြုသောကြောင့် ချစ်
သားတို့-ဘုရား တရား သံဃာကို အကြောင်းပြု၍ ပြက်ရယ်
မပြုအပ်၊ ပြုငြားအံ့ ဒုက္ကဋ်ဟု မိန့်၍ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို ပညပ်
သည်။ နို့သောက်ခြင်း၊ ဟင်းရည်သောက်ခြင်း၊ ကာဖီသောက်
ခြင်းတို့၌ သတိရှိသင့်၏။

၂။ ဟတ္တနိဇ္ဈဟက။ ။နု ဟတ္တနိဇ္ဈဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဟတ္တနိဇ္ဈဟကံ၊ လက်ကို လျက်၍ လျက်၍။ နုဘုဉ္ဇိဿာမိ.....။
ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

လက်ချောင်းတစ်ဖက်မျှလည်း မလျက်အပ်။ တခဲနက် ယာဂ၊
တင်လဲ၊ နို့ဂဏာစသည်ကို လက်ချောင်းဖြင့်ယူ၍ ခံတွင်း၌လက်
ချောင်းသွင်း၍စားလျှင် အပ်၏။ “သဗ္ဗဟတ္တ” သိက္ခာပုဒ် ဖြင့်
လည်း အပြစ်မရှိ။

၃။ ပတ္တနိဇ္ဈဟက။ ။နု ပတ္တနိဇ္ဈဟကံ ဘုဉ္ဇိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ပတ္တနိဇ္ဈေဟကံ၊ သပိတ်ကို ခြစ်၍ ခြစ်၍၊ ဘုဒ္ဓိဿာမိ.....။ ဣတိ...။
သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ .....။

လက်တချောင်းဖြင့်လည်း မခြစ်အပ်။ အနည်းငယ်ကို ပေါင်း
စု၍ ခြစ်စားအံ့။ တခဲနက် ယာဂ စသည်ဖြင့်အံ့ အပြစ်မရှိ။

၄။ ဩဠုနိဇ္ဈေဟက။ ။ ဩဠုနိဇ္ဈေဟကံ ဘုဒ္ဓိဿာ
မိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

ဩဠုနိဇ္ဈေဟကံ၊ နှုတ်ခမ်းကို လျက်၍ လျက်၍၊ န ဘုဒ္ဓိဿာမိ.....။
ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ .....။

နှုတ်ခမ်း တချမျှကိုလည်း မလျက်အပ်၊ တခဲနက် ယာဂစ
သည်မဟုတ်လျှင် နှုတ်ခမ်းချင်း ပွတ်၍ သွင်းအပ်၏။ လျှာဖြင့်
မလျက်အပ်။

၅။ သာမိသဟတ္ထ။ ။ န သာမိသေန ဟတ္ထေန ပါနိ
ယတ္ထာလကံ ပဋိဂ္ဂဟေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သာမိသေန၊ ဆွမ်းစသော အာမိသနှင့်တကွသော။ ဟတ္ထေန၊ လက်
ဖြင့်။ ပါနိယတ္ထာလကံ၊ သောက်ရေခွက်ကို၊ နပဋိဂ္ဂဟေဿာမိ၊ မကိုင်း
အံ့။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ .....။

ရွံ့တွယ်ခြစ်၍ ပညပ်သည်။ လောင်းခွက်၊ သောက်ခွက်၊
တည့်ခွက် တချချကို မိမိ၏ခွက် ဖြစ်သော်လည်း လက်ပေဖြင့်
မကိုင်းအပ်- ဒုက္ကဋ်။ မပေသော လက်တပိတ်ဖြင့်ကိုင်းအံ့၊ ဆေး
ကြောမည်ဟုကိုင်းအံ့-အနာပတ္တိ။

၆။ ပတ္တဇောဝန။ ။ န သံသိတ္ထကံ ပတ္တဇောဝနံ အန္တ
ရဃရေ ဆဇ္ဇေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။

သံသိတ္ထကံ၊ ဆွမ်းလုံးနှင့်တကွသော။ ပတ္တဇောဝနံ၊ သပိတ်ဆေး
ရေကို။ အန္တရဃရေ၊ ရွာတွင်း၌။ ဝါ၊ အိမ်တွင်း၌။ နဆဇ္ဇေဿာမိ၊
မစွန်းအံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဆွမ်းလုံးဆယ်ယူစုထား၍ ရေသက်သက်စွန့်အံ့၊ ချေခွဲ၍ ရေအလားတူ ပြု၍စွန့်အံ့၊ ထွေးခံလက်ဆေးခံ၍စွန့်အံ့၊ ပြင်ပသို့ ဆောင်၍ စွန့်အံ့-အနာပတ္တိ။ အများစွန့်ရာ၌စွန့်လျှင် ရွာတွင်း အိမ်တွင်း အပြစ်မရှိ။ အချို့ကား “အိမ်ထိခိုက်တတ်သည်”ဟု မိစ္ဆာအယူစွဲလမ်းကုန်၏။ ။ဘောဇန ပဒိုသံယုတ္တ သိက္ခာပုဒ် ၃၀-ဖြီ ဖြီ။

၇။ ဆတ္တပါဏီ။ ။န ဆတ္တပါဏီဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (ဓမ္မာ-ပဉ္စမ-၁၁။ တဆက်ထည်း ဩဂုဏ္ဍိတအထိ။)

ဆတ္တပါဏီဿ၊ ထီးလက်၌ရှိသော၊ အဂ္ဂိလာနဿ၊ မနာမဖျားသော သူအား။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ (ဝါ၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာကို။) န ဒေသေဿာမီ။ (မဂဓ ဘာသာဖြင့်) ဟောအံ့၊ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။

အဝန်းဖွဲ့၍၎င်း၊ ဝါးခြမ်းဖွဲ့၍၎င်း ပြုသောထီးသည် “ဆတ္တ” မည်၏။ အဝတ်ဖြင့်ပြုသောထီးဖြူ၊ နှိုဖြင့်ပြုသောထီး၊ သစ်ရွက် ထီးဟု သုံးမျိုးရှိ၏။ ဆောင်းခြင်း၊ ပခုံး၌ချိတ်ခြင်း၊ သူတပါးက ဆောင်းပေးခြင်း၊ ထီးခံ၌ ရင်ခြင်းပြုသော်လည်း လက်ဖြင့် မကိုင်လျှင် ထီးလက်၌ရှိသူမမည်။ မဂဓဘာသာမှတစ်ပါးသော ဘာသာဖြင့်ဟောလျှင် တရားဟောသည့်မမည်။ လက်၌ ထီး ရှိသော ကျန်းမာသူအား ပါဠိအဋ္ဌကထာဓမ္မကို မဂဓဘာသာ ဖြင့်ဟောရာ၌ ပုဒ်ဖြင့်ဟောလျှင် ပုဒ်တိုင်း ဒုက္ကနံ၊ အက္ခရာဖြင့် ဟောလျှင် အက္ခရာတိုင်း ဒုက္ကနံ၊ {ပဉ္စမ၊ ငါးချမြောက် ဝါစာ စိတ္တကြောင့် အာပတ်သင့်လျှင် ဓမ္မာ-ဓမ္မဒေသနာ သမုဋ္ဌာန် မည်၏။ ၁၁။ ဆတ္တပါဏီမှ ဩဂုဏ္ဍိတသီသအထိ တဆက် ထည်း သိက္ခာပုဒ်အလားတူ ၁၁-ခုရှိ၏။ သမိတ္တက။}

၈။ ဒဏ္ဍပါဏီ။ ။န ဒဏ္ဍပါဏီဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (ဓမ္မာ.....)

ဒဏ္ဍပါဏီဿ၊ တုတ်တောင်၌လက်၌ရှိသော၊ အဂ္ဂိလာနဿ .....။ ဓမ္မံ .....။ န ဒေသေဿာမီ .....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ .....။

မဏ္ဍိမလေးတောင်-ပကတိ ခြောက်တောင်ရှိသော တုတ်
သည်“ဒဏ္ဍ”မည်၏။ထိုထက်ရှည်သောတုတ်၊ တိုသောတုတ်
လက်၌ရှိသူအားဟောလျှင် အနာပတ္တိ။

၉။ သတ္တပါဏီ။ ။န သတ္တပါဏီဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

သတ္တပါဏီဿ၊လက်နက်လက်၌ရှိသော။အဂ္ဂိလာနဿ .....။ ဓမ္မံ--။
နဒေသေဿာမိ ....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ .....။

တဘက်အသွား၊ နှစ်ဘက်အသွားရှိသော လက်နက်သည်
“သတ္တ”မည်၏။

၁၀။ အာဝုဓပါဏီ။ ။န အာဝုဓပါဏီဿ အဂ္ဂိလာ
နဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (ဓမ္မာ.....)
သုရသုရဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

အာဝုဓပါဏီဿ၊လေးလက်နက်လက်၌ရှိသော။အဂ္ဂိလာနဿ .....။
ဓမ္မံ.....။နဒေသေဿာမိ.....။ ဣတိ ....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ ....။
ဆဋ္ဌော.....။သုရသုရဝဂ္ဂေါ.....။ နိဗ္ဗိတော .....။

အလယ်ကောက်သော ထင်းပိုးတံနှင့်တူသော လင်းလေး
သည်“စာပ”မည်၏။ အရိုးဖောက်ထွင်းသော ခူးလေးသည်
“ကောဒဏ္ဍ” မည်၏။ အာဝုဓချည် သာတည်း။ လေ အထူး
သက်သက်၊ မြွှာ-အထူး သက်သက်၊ မြွှိမရှိသောလေ ဖြစ်စေ
ကိုင်ထားသူအာမဟောအပ်။လက်ဖြင့်မကိုင်ဘဲ လွယ်ထား လျှင်
ဟောကောင်း၏။

ပါဒုကဝဂ်။

၁။ ပါဒုကာ။ ။န ပါဒုကာရုဋ္ဌဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

ပါဒုကာရုဋ္ဌဿ၊ ခြေနင်းစီးသော။ အဂ္ဂိလာနဿ .....။ ဓမ္မံ.....။
နဒေသေဿာမိ ....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ .....။

သစ်သား၊ ထန်းလက်၊ ဝါး၊ သစ်ရွက်စသည်ဖြင့်ပြုသော (ခုံဘိနပ်)ခြေနင်းသည် “ပါဒုကာ” မည်၏။ အက္ကန္တ-မရီးဖုံး အသည်း၊ ငုတ်၊ မှိုငုံတို့ကို ခြေချောင်းအကြား မသွင်းဘဲနင်းထား သူ။ ပဋိမုက္က-သွင်းထားသူ-ဤလူနှစ်ယောက်သည်ခြေနင်းစီးသူ တို့ မည်ကုန်၏။ဤခုံဘိနပ်စသော ပါဒုကာမျိုးကို ရဟန်းတို့ မစီး ကောင်း။ဝစ္ဆ၊ ပဿာဝ၊ အာစမန-ပါဒုကာသုံးခုသာ ရဟန်းတို့ အား ခွင့်ပြုသည်။(ကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ သန့်သက်-ခုံသုံးခု။)

၂။ ဥပါဟနာ။ ။န ဥပါဟနာရုဇ္ဈဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ....)

ဥပါဟနာရုဇ္ဈဿ၊ ဘိနပ်စီးသော၊ အဂ္ဂိလာနဿ.....။ ဓမ္မံ.... ။ နဒေ သေဿာမိ.....။ ဣတိ .... ။ သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ.....။

သားရေဖြင့်ပြုသော ဘိနပ်သည် “ဥပါဟနာ” မည်၏။ အက္ကန္တ-မသွင်းဘဲ နင်းထားသူ၊ ပဋိမုက္က-သွင်းထားသူ။ ဩမုက္က- ဖနောင့်ဒိတ်ဘိနပ်ကို ချွတ်၍ နင်းထားသူ- သုံးယောက်သည် ဘိနပ်စီးသူမည်၏။ နောက်ပိတ်စွပ်ထားသူကား ပဋိမုက္ကပင် တည်း။ လူသားရေဖြင့် ပြုသောဘိနပ် ရဟန်းတို့အား မအပ်။ အဝတ် စက္က။ ဝါးဘတ်တို့ဖြင့် ပြုလျှင်လည်းမအပ်။ ရော်ပါကို ဤအဝတ် စက္က။၌ မဟာပဒေသနည်းဖြင့် သွင်းသင့်သည်။ သား ရေ၌မသွင်းထိုက်။ သားရေ၌ အလျော်မပြီ ဟု ဆရာမြတ်တို့ ဆိုကုန်၏။

၃။ ယာနာ။ ။န ယာနဂတဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

ယာနဂတဿ၊ ယာဉ်စီးသော၊ အဂ္ဂိလာနဿ.....။ ဓမ္မံ.....။ နဒေ သေဿာမိ.....။ ဣတိ..... ။ သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ..... ။

ယာဉ်ဟူသည် ဝယံ-ပေါင်းချုပ်လှည်း။ ရထော-ရထား။ သကဋံ-လှည်း။ သန္ဓမာနိကာ သံလျှင်။ သိဝိကာ-ထမ်းစင်။ ပါဠိကီ-ပုဆိုးသံလျှင်။ ဤသို့ခြောက်မျိုး ဖွင့်သည်။ ယာဉ်အထက် ၌ နေသူသည် “ယာနဂတ” မည်၏။ လူနှစ်ယောက် လက်ယှက်

၍ ဆောင်အပ်သူ၊ အဝတ်၌ထား၍ ထမ်းပိုးဖြင့် ထမ်းအပ်သူ၊
ဖျက်ထားသောယာဉ်၌၎င်း၊ ဘီးသက်သက်မျှ၌နေသူသည်လည်း
ယာနဂတဿာတည်း။ အတူစီးလျက်ဟောလျှင်အပ်၏။ တခုစီ
စီးလျှင် ယာဉ်နှိမ့်စီးသူအား၊ နောက်ယာဉ်စီးသူအား ဟော
အပ်၏။

၄။ သယန။ ။န သယနဂတဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

သယနဂတဿ၊ အိပ်ရာ၌နေသော။ အဂ္ဂိလာနဿ ....။ ဓမ္မံ .....။
နဒေသေဿာမိ ....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ.....။

မြေပြင်၌အိပ်သူဖြစ်စေ “သယနဂတ” မည်၏။ အိပ်သော
ရဟန်းသည် အိပ်သူ၊ ထိုင်သူ၊ ရပ်သူအား ဟောကောင်း၏။
ထိုင်သူသည် ထိုင်သူ၊ ရပ်သူအား.....။ ရပ်သူသည် ရပ်သူအား
ဟောကောင်း ၏။

၅။ ပလ္လတ္တိက။ ။န ပလ္လတ္တိကာယ နိသိန္နဿ အဂ္ဂိလာ
နဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

ပလ္လတ္တိကာယ၊ လက်အာယော ဂပတ် ပုဆိုး အာယောဂပတ် ဖွဲ့လျက်။
နိသိန္နဿ၊ နေသော။ အဂ္ဂိလာနဿ.....။ ဓမ္မံ .....။ နဒေသေဿာမိ ....။
ဣတိ .....။ သိက္ခာ ....။ ကရဏီယာ.....။

၆။ ဝေဠိတ။ ။န ဝေဠိတသီသဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ
ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

ဝေဠိတသီသဿ၊ ဦးခေါင်းပေါင်းသော ဦးခေါင်းရှိသော။ အဂ္ဂိလာ
နဿ.....။ ဓမ္မံ .....။ နဒေသေဿာမိ.....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီ
ယာ ....။

ပုဝါ၊ ဦးခေါင်းစွပ်စသည်ဖြင့် ဆံစမပေါ်အောင် ရင်သူ၊
ဆောင်သူသည် “ဝေဠိတသီသ” မည်၏။ ဆံစဖော်စေ၍
ဟောအံ့ အနာပတ္တိ။

၇။ ဩဂုဏ္ဍိတ။ ။န ဩဂုဏ္ဍိတသီသဿ အဂ္ဂိလာနဿ
ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။(ဓမ္မာ.....)

ဩဂုဏ္ဍိတသိသဿ၊ ခြုံသော ဦးခေါင်းရှိသော။ အဂ္ဂိလာနဿ.....။
 ဓမ္မိ.....။နဒေသေဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ဦးခေါင်းဖော်စေ၍ဟောအံ့-အနာပတ္တိ။ {ဓမ္မာ-ပဉ္စမ-၁၁ -
 ပြီးပြီ}

၈။ ဆမာ။ ။န ဆမာယံ နိသိဒ္ဓိတွာ အာသနေ နိသိန္နဿ
 အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မိ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
 (သမနု.....)

ဆမာယံ၊ မြင့်၊ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ နေ၍၊ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသိန္နဿ၊ နေ
 သော။ အဂ္ဂိလာနဿ .....။ ဓမ္မိ.....။ နဒေသေဿာမိ.....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ.....။
 ကရဏီယာ.....။

အဝတ်မှု မြက်မှုခင်းထားသော်လည်း “အာသန” မည်၏။

၉။ နိစာသန။ ။န နိစေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဥဂ္ဂေ
 အာသနေ နိသိန္နဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မိ ဒေသေဿာမိတိ
 သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (သမနု.....)

နိစေ၊ နိဋ္ဌသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ နေ၍၊ ဥဂ္ဂေ၊ မြင့်သော။
 အာသနေ၊ နေရာ၌၊ နိသိန္နဿ .....။ အဂ္ဂိလာနဿ.....။ ဓမ္မိ.....။ နဒေ
 သေဿာမိ .....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ .....။ ကရဏီယာ.....။

မြေပြင်ဖြစ်စေ မြင့်သောနေရာသည် “ဥစ္စာသန” မည်၏။

၁၀။ ဌိတ။ ။န ဌိတော နိသိန္နဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မိ
 ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (သမနု.....)

ဌိတော၊ ရပ်သောငါသည်။ နိသိန္နဿ၊ ထိုင်သော။ အဂ္ဂိလာနဿ.....။
 ဓမ္မိ.....။ နဒေသေဿာမိ .....။ ဣတိ .....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

မထေရ်ကြီးသည်ထိုင်လျက် မိမိမသိသည်ကို မေးအံ့၊ ရပ်
 လျက်မဖြေအပ်။ အရှင်ဘုရား ရပ်၍မေးပါဟု ဆိုလျှင် ဂါရဝ
 ပျက်မည်။ ထိုအခါ အနီးတွင်ရပ်သူရှိအံ့၊ ထိုသူအားဖြေမည်ဟု
 နှလုံးပြု၍ဖြေရသည်။ တနည်း၊ သီတင် ငယ်ရှိလျှင် ငါ့ရှင် ရပ်

စမ်းပါ-ဟု ရပ်ခိုင်း၍ ဖြေရသည်။ တနည်း၊ ထိုင်၍ဖြေရသည်။ ဉာဏ်စွမ်းသိလို၍မေးသော မထေရ်ကြီးအား ရိုသေစွာကြို၍ ဖြေရသည်။ ဘုရားရှင် မေးသောအခါ “အနိစ္စံ ဘန္တေ” စသည် ဖြင့် လက်အုပ်ချီလျက်ပင် ဖြေကြရသည်။

၁၁။ ပစ္ဆိတောဂမန။ ။ ၃ ပစ္ဆိတော ဂစ္ဆန္တော ပုရတော ဂစ္ဆန္တဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (သမနု.....)

ပစ္ဆိတော၊ နောက်မှ။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသောငါသည်။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော။ အဂ္ဂိလာနဿ.....။ ဓမ္မံ.....။ နဒေသေဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

ရှေ့ကမေးလျှင် မဖြေသေးဘဲ၊ နောက်မှလိုက်သူအား ဖြေမည်ဟု နှလုံးပြု၍ ဖြေရသည်။ ညီတူ သွားသူအားလည်း ဖြေအပ်၏။

၁၂။ ဥပ္ပထဂမန။ ။ ၃ ဥပ္ပထေန ဂစ္ဆန္တော ပထေန ဂစ္ဆန္တဿ အဂ္ဂိလာနဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (သမနု.....)

ဥပ္ပထေန၊ ခရီးမဟုတ်သဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသောငါသည်။ ပထေန၊ ခရီးဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တဿ၊ သွားသော။ အဂ္ဂိလာနဿ.....။ ဓမ္မံ.....။ နဒေသေဿာမိ.....။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

လှည်းလမ်းတာဘက်မီညီတူ၎င်း၊ လမ်းမဟုတ်ရာ၌ညီတူ၎င်း သွားလျှင်ကား ဟောကောင်း၏။ ။ ဓမ္မဒေသနာပုဂ္ဂိုလ်သံယုတ္တ ၁၆-ချဉ်း၏။

၁၃။ ဌိတဥစ္စာရ။ ။ ၃ ဌိတော အဂ္ဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာဝံ ဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။ (မေထုနာ...)

အဂ္ဂိလာနော၊ မနာမဖျားဘဲ။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း၊ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်ငယ်ကို ၎င်း၊ နကရိဿာမိ၊ မစွန့်အံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။

စွန့်ရာသို့ သွားစဉ် အဆာတလျှင်ထွက်အံ့-စေတနာမရှိ၍ အနာပတ္တိ။

၁၄။ ဟရိတ။ ။ဟရိတေ အဂ္ဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ
ပဿာဝံ ဝါ ခေဋ္ဌံ ဝါ ကရိဿာမိတိ သိက္ခာ ကရဏီယာ။
(မေထုနာ .....)

အဂ္ဂိလာနော၊ မနာမဗျားဘဲ။ ဟရိတေ၊ စိမ်းသော မြက်သစ်ပင်ရှိ
ရာအရပ်၌။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း။ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်ငယ်ကို၎င်း။
ခေဋ္ဌံဝါ၊ တံတွေးကို၎င်း။ နကရိဿာမိ၊ မစွန့်အံ့။ ဣတိ.....။ သိက္ခာ.....။
ကရဏီယာ.....။

စိမ်းလန်းသော သစ်မြစ်၊ သစ်ခက် မြေ၌ပေါ်လျက် ရှိလျှင်
လည်း “ဟရိတ”မည်၏။ မစွန့်အပ်။ မြုပ်နေလျှင် မြေအလားတူ
ဘူမိဂတိက ဖြစ်၏။ စွန့်ကောင်း၏။ တံတွေးဖြင့် နှပ်ကိုလည်း
ရေတွက်သည်။ နှပ်ကိုလည်း မစွန့်အပ်။ ဟရိတ ဟုတ်ရာ၌
စွန့်လျက် ဟရိတသို့ စီးသွားအံ့-အနာပတ္တိ။ သစ်ပင်၌ ထိုင်
လျက် ဟရိတမရှိရာ၌စွန့်လျှင်အပြစ်မရှိ။ နေရာရှာစဉ်ထွက်အံ့၊
ဂိလာနအရာ၌တည်၏။ လွတ်ရာရေလျှင် ကရွတ်စသည်ခံ၍စွန့်
အပ်၏။ စွန့်ပြီးကိုယူ၍လည်း ဟရိတ၌မစွန့်အပ်။ အချို့ ကုန်၌
တံလျှောက်ခံ၍ စွန့်ကြ၏။ ပိုးလောက်အပေါ် ကျေစိမ့်သောဌာ
ဟု ဆိုကြ၏။ သပ္ပာဏကသိက္ခာပုဒ်နှင့်လျော်၏။

၁၅။ ဥဒက။ ။န ဥဒကေ အဂ္ဂိလာနော ဥစ္စာရံ ဝါ
ပဿာဝံ ဝါ ခေဋ္ဌံ ဝါ ကရိဿာမိတိသိက္ခာ ကရဏီယာ။(မေထု
နာ.....) ပါဒကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

အဂ္ဂိလာနော.....။ ဥဒကေ၊ သုံးဆောင်ကောင်းသောရေ၌။ ဥစ္စာရံ
ဝါ.....။ ပဿာဝံဝါ.....။ ခေဋ္ဌံဝါ.....။ နကရိဿာမိ.....။ ဣတိ.....။
သိက္ခာ.....။ ကရဏီယာ.....။ သတ္တမော.....။ ပါဒကဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိ
ဘော.....။

သောက်ချိုးသုံးကောင်းသောရေသည် ညစ်ကြေးမစွန့်အပ်
သော“ဥဒက” မည်၏။ ဝစ္စကုဒ္ဓိရေ၊ သမုဒြာရေ စသော မသုံး
အပ်သောရေ၌ အနာပတ္တိ။ ကုန်း၌စွန့်လျက် ရေသို့ စီးသွားအံ့
အနာပတ္တိ။ ရေလွတ်ရာရှာ၍ရေလျှင် ထိုရေ၌စွန့်အံ့၊ ဘေးရန်
ကြောင့် အနာပတ္တိ။ ။ဤတွင် ဥစ္စာရသုံးရပြီး၏။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အာယသ္မန္တော သေဝိယာ ဓမ္မာ။
တတ္ထာယသ္မန္တော ပုစ္ဆာမိ ကန္တိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ ကန္တိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကန္တိတ္ထ ပရိ
သုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဝေဓေဓာ
ဓာရယာမိတိ။ ။သေဝိယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။

အာယသ္မန္တော၊.....တို့။ သေဝိယာ.....။ ဓမ္မာ၊.....တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ
ခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည့်သာတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသေဝိ
ယန္တိ။ အာယသ္မန္တော.....။ ပုစ္ဆာမိ .....။ ကန္တိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ .....။ အတ္ထ ..။
ဒုတိယမ္ပိ.....။ တတိယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကန္တိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။
ဧတ္ထ၊ ဤသေဝိယန္တိ။ အာယသ္မန္တော၊ .....တို့သည်။ ယသ္မာ.....။ ပရိ
သုဒ္ဓါ.....။ တသ္မာ.....။ တုဏှိ.....။ အသိ .....။ ဇေဝံ.....။ ဇေဝံ .....။ ဓာရယာ
မိ.....။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားစဉ်ဖြင့်။ သေဝိယာ.....။ ဓမ္မာ.....။
နိဋ္ဌိတာ.....။

အဓိကရဏ သမထ။

ဣမေခေါ ပနာယသ္မန္တော သတ္တအဓိကရဏသမထာ ဓမ္မာ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အာယသ္မန္တော၊.....တို့။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါး ကုန်သော။ အဓိကရဏ
သမထာ၊ အဓိကရဏသမထအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေခေါပန ဓမ္မာ၊
ဤတရား တို့သည်။ ဥဒ္ဓေသံ .....။ အာဂစ္ဆန္တိ.....။

အဓိကရုဏ်းလေးပါးတို့တွင် အာပတ္တအဓိကရုဏ် ဟူသော
အာပတ် ၇ ခုကို၎င်း။ (ဤအဓိကရုဏ် သုံးပါးကြောင့် ဖြစ်
သော“ပါ၊သံ၊ထုလံ၊ပါ၊ပါ၊ခုက်၊ခုမိ”-ဟူသောအာပတ်ခုနစ်
ခုကို၎င်း စင်ကြယ်ခြင်း ကို မေးခြင်းငှါ ဤသမထကိုပြသည်။ ဤ၌
အာပတ်သိ ခြာ မရှိ။ သမထသမ္ပုပ်သာ ပြသဖွယ်။

သမထခုနစ်ပါး။ ။ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနိ အဓိကရဏာနိ သမထာ
ယ ပူပသမာယ သမ္ပုရိဒ္ဓိနယော ဒါတဗ္ဗော။ သတိဝိဒ္ဓိနယော
ဒါတဗ္ဗော။ အနုဉ္စိဒ္ဓိနယော ဒါတဗ္ဗော။ ပဋိညာယ ကာရေ
တန္တံ။ ယေဘုယျသိကာ။ တဿပါဗိယျသိကာ။ တိဏဝတ္ထာ
ရကောတိ။

ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ အဓိကရဏာနံ၊ အဓိကရုဏ်းလေးပါးတို့၏။ သမထာယ၊ ငြိမ်းခြင်းငှါ။ ဂူပသမာယ၊ အထူးသဖြင့် ငြိမ်းခြင်းငှါ။ သမ္ဗုခါဝိနယော၊ သမ္ဗုခါဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးအပ်၏။ သတိဝိနယော၊ သတိဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော.....။ အမုဉ္ဇဝိနယော၊ အမုဉ္ဇဝိနည်းကို။ ဒါတဗ္ဗော....။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ကာရေတဗ္ဗံ၊ ပြုစေအပ်၏။ ယောဘုယျသိကာ၊ ယောဘုယျသိကာဝိနည်းကံကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ တဿပါပိယျသိကာ၊ တဿပါပိယျသိကာဝိနည်းကံကို။ ကာတဗ္ဗော.....။ တိဏဝတ္ထာရကော၊ တိဏဝတ္ထာရကဝိနည်းကံကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား သမထ ၇-ပါးတည်း။

သမထဖြင့်ငြိမ်းစေအပ်သောသဘောတရားသည် “အဓိကရဏ”မည်၏။ ဝိဝါဒ၊ အနုဝါဒ၊ အာပတ္တိ၊ ကိစ္စ-ဟု လေးပါး ပြား၏။ ထိုတွင် ဓမ္မ-အဓမ္မစသော ၁၈-ပါးသောအကြောင်းတို့ဖြင့် ရဟန်းတို့ငြိမ်းချမ်းသည် “ဝိဝါဒါဓိကရုဏ်း”မည်၏။ သမ္ဗုခါဝိနည်း၊ ယောဘုယျသိကာဝိနည်းနှစ်ပါးဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်၏။

သီလ၊ အာစာရ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အာဇီဝ-ဟူသော ဝိပတ္တိလေးပါးဖြင့် စွပ်စွဲခြင်းသည် “အနုဝါဒါဓိကရုဏ်း”မည်၏။ မ္ဗုခါ၊ သတိ၊ မုဉ္ဇ၊ ပါပိ-လေးပါးဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်၏။

အာပတ် ၇-ပါးသည် “အာပတ္တာဓိကရုဏ်း”မည်၏။ မ္ဗုခါ၊ ဋိညာ၊ တိဏ-သုံးပါးဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်၏။

အပလောကန စသော ဝိနည်းကံ လေးပါးသည် “ကိစ္စာဓိကရုဏ်း”မည်၏။ သမ္ဗုခါတပါးဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်၏။ ၂ + ၄ + ၃ + ၁-တဆယ်မဖြစ်၊ ခုနစ်သာ။

အထူးကား သတိဝိနည်းကို ရဟန္တာအားသာ ပေးရသည်။ အမုဉ္ဇကို ဥပ္ပတ္တကရဟန်းအားသာ ....။ တဿပါပိကို ယုတ်မာသောရဟန်းအားသာ ပြုရသည်။

အဓိကရုဏ်းလေးပါးလုံးအတွက် ဝိနည်းတပါး၊ ရဟန္တာအတွက် တပါး၊ ဥပ္ပတ္တကအတွက် တပါး၊ ယုတ်မာသူအတွက်

တပါး၊ ဝိဝါဒအတွက်တပါး၊ အာပတ်အတွက် နှစ်ပါး-ပေါင်း
၇-ပါး။

နိရုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အာယသ္မုန္တော သတ္တ အဓိကရဏ
သမထာဓမ္မော။ တတ္ထာယသ္မုန္တ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။
ဒုတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယသ္မုန္တော၊ တသ္မာ တုဏှိ။ ဇေဓေ
တံ ဓာရယာမိတိ။ ။သတ္တ အဓိကရဏသမထာ ဓမ္မော နိဋ္ဌိတာ။

အာယသ္မုန္တော၊ .....တို့။ သတ္တ .....။ အဓိကရဏသမထာ .....။ ဓမ္မော၊
တရားတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။
တတ္ထ၊ ထိုသုနစ်ပါးသောသမထ၌။ အာယသ္မုန္တော .....။ ပုစ္ဆာမိ .....။ ကစ္စိ .....။
ပရိသုဒ္ဓါ .....။ အတ္ထ .....။ ဒုတိယမိ .....။ တတိယမိ .....။ ပုစ္ဆာမိ .....။
ကစ္စိ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ .....။ အတ္ထ .....။ ဤသမထ၌။ အာယသ္မုန္တော၊ .....
တို့သည်။ ယသ္မာ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ .....။ တသ္မာ .....။ တုဏှိ .....။ အသိ .....။
ဇေ .....။ ဇေ .....။ ဓာရယာမိ .....။ ဣတိ၊ ဤသို့သော စကားစဉ်ဖြင့်။
သတ္တ .....။ အဓိကရဏသမထာ .....။ ဓမ္မော .....။ နိဋ္ဌိတာ .....။

သမထဖြင့် ငြိမ်းတွယ်တစုံတရာအာပတ်မှ စင်ကြယ်ကြသ
လောဟု အာပတ်အားလုံးဆက်ဆံလျက် မေးသည်။ နိဒါန်း၌
လည်း အားလုံးဆက်ဆံလျက် တကြိမ်မေးပြီ။ ဤမေးခွန်းအဆုံး
၌ အာပတ်တရချရှိလျက် ဆိတ်ဆိတ်နေလျှင် “သဗ္ဗဇာနဗုဒ္ဓာ
ဝါဒ” ဖြစ်၏။

မဟာနိရုံးကြီး။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အာယသ္မုန္တော နိဒါနံ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါရာဇိ
ကာဓမ္မော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တေရသ သံဃာဒိသေသာဓမ္မော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ နွေ
အနိယတာ ဓမ္မော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တိသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မော။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ နွေ နုရတိ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ စတ္တာရော ပါရိဒေ
သနိယာဓမ္မော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သေဝိယာဓမ္မော။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တအဓိကရဏ
သမထာဓမ္မော။ ။ဧတ္ထကံ တဿဘဂဝတော သုတ္တာဂံ သုတ္တ

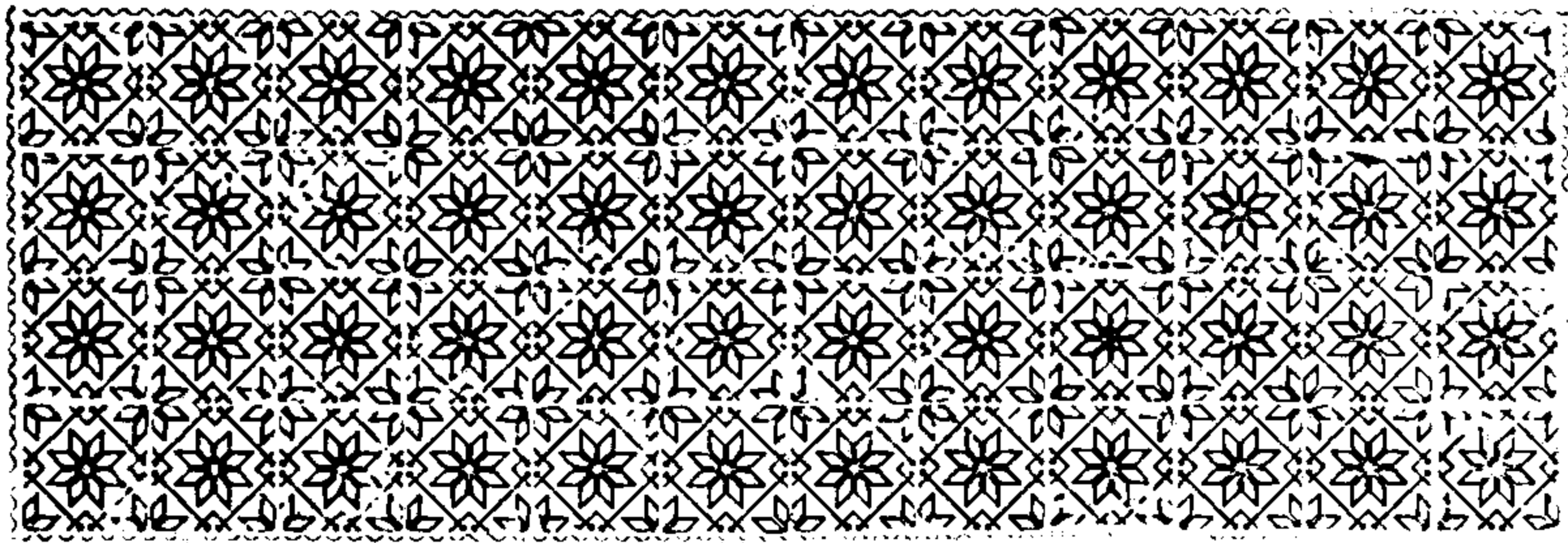
ပရိယာပန္နံ အန္တိမာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေ
ဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိ
တဗ္ဗန္တိ။ ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသော ပဉ္စမော။

အာယသ္မန္တော၊.....တို့။ နိဒါနံ၊.....ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံခေါ၊ သရုပ်အားဖြင့်ပြအပ်
ပြီးသည်သာတည်း။ စတ္တာရော.....။ ပါရာဇိကာ.....။ ဓမ္မော၊ အာပတ်တို့
ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်ကုန်ပြီ။ တေရသ.....။ သံဃာဒိသေ
သာ.....။ ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ ဒွေ.....။ အနိယတာ.....။ ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဓိ
ဋ္ဌာ.....။ တိသ.....။ နိဿဂ္ဂိယာ ပါစိတ္တိယာ.....။ ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။
ဒွေ နဂုတိ.....။ ပါစိတ္တိယာ.....။ ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ စတ္တာရော.....။
ပါဠိဒေသနိယာ.....။ ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ သေဝိယာ.....။ ဓမ္မော.....။ ဥဒ္ဓိ
ဋ္ဌာ.....။ သတ္တ.....။ အဓိကရဏ သမထာ.....။ ဓမ္မော၊ တရားတို့ကို။ ဥဒ္ဓိ
ဋ္ဌာ.....။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော သိက္ခာ ပုဒ်သည်။
တဿာဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သုတ္တာဂတံ၊ ပါတိမောက်၌
လာ၏။ သုတ္တပရိယာပန္နံ၊ ပါတိမောက်၌ အကျုံးဝင်၏။ အန္တိမာသံ၊
လွဲတိုင်း။ ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည်အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊
ရောက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် (၂၂၇-ပါး)၌။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံး
စုံသော ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ သမဂ္ဂေဟိ၊ ကိုယ်ဖြင့် ညီညွတ်ကုန်
သည် ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနေဟိ၊ စိတ်ဖြင့် ဝမ်းမြောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍။
အဝိဝဒမာနေဟိ၊ နှုတ်ဖြင့် ငြင်းချခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ [၁၈-ပါးဖြင့်
မငြင်းဟူသို] သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အဓိသီလကို ဖြည့်ကျင့် အပ်၏။ (ဝါ၊ သာ
ဇီဝ-သိက္ခာပုဒ်ကို မလွန်ကျူးခြင်းဖြင့် အဓိသီလ သိက္ခာကို ဖြည့်ကျင့်
အပ်၏)။ ဧတ္တံ၊ ဤသို့သောစကားစဉ်ဖြင့်။ ပဉ္စမော၊ ငါးခုတို့၏ပြည့်
ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိတ္တာရုဒ္ဓေသော၊ အကျယ် ပါတိမောက် ပြခြင်း
သည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

သိက္ခာပုဒ်တို့သည် ၄ + ၁၃ + ၂ + ၃၀ + ၉၂ + ၄ + ၇၅ + ၇ = ပေါင်
၂၂၇-ဖြစ်၏။ သမထချစ်ပါးဖတ်လျှင် အာပတ် ၂၂၀-ဖြစ်၏။

ဘိက္ခုပါတိမောက် အရသာပြီးပြီ။

ဒွေမာတိကာ အရသာ

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နိဿိနုဒ္ဓေသ။

ပုဗ္ဗကရဏဂါထာစသည်နှင့် ညွတ်မှစ၍နိဒါန်းတချလုံးသည် အနက်
အဓိပ္ပါယ်အထူးမရှိ။ အထူးကား-ဘိက္ခုနီဂဏနာစ ဩဝါဒေါ။ ဘိက္ခုနီ
သံဃဿ အနုမတိယာ။ ယာဝတိကာစ ဘိက္ခုနီယော ကမ္မပ္ပတ္တာ။
အယျ၊ အရှင်မတို့။ သံဃော၊ ဘိက္ခုနီ သံဃာသည်။ အယျာယော၊
ရှင်မတို့ စသည်ဖြင့် ဣတ္ထိလိင်တို့သာ ထူးကုန်၏။

ပါရာဇိကုဒ္ဓေသ။

တတြိမေ အဋ္ဌပါရာဇိကာ ဓမ္မာ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

တတြိ၊ ထိုပါတိမောက်၌။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပါရာဇိကာ၊ ပါ
ရာဇိကအမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ ဤသိက္ခာပုဒ် တို့သည်။ (ဝါ၊
ဤအာပတ်တို့သည်။) ဥဒ္ဓေသံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ပြအပ်သည် အဖြစ်သို့။
အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

မေထုန။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ
ပဋိသေဝေယျ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတေနိ။ ပါရာဇိကာ
ဟောတိ အသံဝါသာ။ (စ-မေထုနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ဘိက္ခုနီမသည်။ ဆန္ဒသော၊ ဆန္ဒထန်ပြင်း
နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်။ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ မေထုန်အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲ
ငြားအံ့။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံး အားဖြင့်။ တိရစ္ဆာန ဂတေနိ၊
တိရစ္ဆာန်နှင့်သော်လည်း။ ပဋိသေဝေယျ.....။ အယံ၊ ဤဘိက္ခုနီမသည်။
ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အသံ
ဝါသာ၊ အတူပေါင်းဘော်ခြင်းမရှိသောသူသည်။ ဟောတိ.....။

ဘိက္ခုနီအားသိက္ခာချခြင်းမည်သည်မရှိ၊ ထို့ကြောင့် “ဘိက္ခု
နီနံ သိက္ခာသာဇီဝ သမာပန္နာ”.....စသည်ဖြင့် မဟော။ ။
မေထုနံ၊ တမတ်တန်ခိုး၊ လူသတ်၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်ဝါကြွား-ပါရာဇိ
ကတို့၌ ဆိုပြီးသော နည်းရှိပြီ။ ဘိက္ခုနီမတို့ ဥပုသ်ပြု-ပါတိ
မောက်ပြရာ၌ သာဓာရဏကိုမချန်ရသော်လည်း သင်ယူ ပို့ချ
ရာ၌ အသင့်အတင့်လေ့လာ၍ အသာဓာရဏကို အထူးအား
ထုတ်အပ်၏။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ အဝ
ဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ အက္ခေကံ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလံ
အာမသနံ ဝါပရာမသနံ ဝါ ဂဟဏံ ဝါ ဆုပနံ ဝါ ပဋိဝိဇ္ဇနံ ဝါ
သာဒယေယျ။ အယမ္ပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဥပ္ပ
ဇာဏုမဏ္ဍလိကာ။ (မေထုနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ဘိက္ခုနီမသည်။ အဝဿုတာ၊ ကာယ
သံသဂ္ဂရာဂဖြင့် စွတ်သည်ဖြစ်၍။ အက္ခေကံ၊ ညှပ်ရိုးနှစ်ဘက်အောက်
၌။ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ နူးဝန်းနှစ်ဘက် အထက်၌။ အဝဿုတဿ၊
ကာယသံသဂ္ဂရာဂဖြင့်စွတ်သော။ ပုရိသ ပုဂ္ဂလဿ၊ လူယောက်ျား၏။
အာမသနံဝါ၊ မရွှေ့မူ၍ သုံးသပ်ခြင်းကို၎င်း။ ပရာမသနံဝါ၊ ရွှေ့၍သုံးသပ်
ခြင်းကို၎င်း။ ဂဟဏံဝါ၊ ကိုင်ခြင်းကို၎င်း။ ဆုပနံဝါ၊ တို့ခြင်းကို၎င်း။ ပဋိ
ဝိဇ္ဇနံဝါ၊ ကိုင်ဆွဲ ဖိညှပ်ခြင်းကို၎င်း။ သာဒယေယျ၊ သာယာ ငြားအံ့။

အယဗ္ဗိ၊ ဤဘိက္ခုနီမသည်လည်း။ ဥက္ကဇာဏု မဏ္ဍလိကာ၊ ဥက္ကဇာဏု မဏ္ဍလိကာအမည်ရသည်ဖြစ်၍။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိက အာပတ်သို့ ရောက်သည်။ ဟောတိ.....။ အသံဝါသာ၊ အဘူပေါင်းဘော်ခြင်းမရှိ သောသူသည်။ ဟောတိ.....။

ညှပ်ရိုးအောက် ခူးအထက်၌ ယောက်ျား၏ အကိုင်အထိ သာယာလျှင် ဘိက္ခုနီသီလ အသက်ထွက်၏။ ဦးခေါင်းပြတ် ပြန်စပ်၍ မရှင်ပြီ။ ။လူယောက်ျားဖြစ်ခြင်း၊ လူယောက်ျားဟု အမှတ်ရှိခြင်း၊ ကံယသံသဂ္ဂရာဂရှိခြင်း၊ ထိုရာဂဖြင့် လုံ့လပြု ခြင်း၊ ညှပ်ရိုးအောက် ခူးအထက်၌သုံးသပ်ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ ဘိက္ခုသံဃာဒိသိသ် ကာယသံသဂ္ဂနှင့်တူ၏။ တတောင်ဆစ် အထက်ကိုလည်း ခူးဝန်းအထက်၌ ထည့်သွင်းရသည်။ ညှပ်ရိုး အောက်ခူးတတောင်ဆစ်အထက်သည် “ပါရာဇိကခေတ်” .....။ အကြွင်းသည် “ထုဗ္ဗစွဉ်းခေတ်”။ ကိုယ်လက်နှီးနှောရန် နား လည်သော လူယောက်ျားသာ “ပုရိသပုဂ္ဂလ” .....။ ကာယသံသဂ္ဂ ရာဂမရှိသောယောက်ျားဖြစ်လျှင် ထုဗ္ဗစွဉ်းအထိသာ။ မေထု န ရာဂစိတ်၊ ဂေဟသိတပေမစိတ်ဖြင့် သာယာအံ့ “ဒုက္ကဋ်”။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဇာနိ ပါရာဇိကံဓမ္မံ အဏ္ဍာပနံ ဘိက္ခုနီ နေဝဗ္ဗနာ ပဋိစောဒေယျ၊ န ဂဏဿ အာရောစေယျ၊ ယဒါ စ သာ ဌိတာ ဝါ အဿ စုတာ ဝါ နာသိ တာ ဝါ အဝဿဇ္ဇာ ဝါ၊ သာ ပစ္စာ ဇေ ဝဒေယျ၊ ပုဗ္ဗေဝါဟံ အယျ အညာသိ ဇေ ဘိက္ခုနီ ဇေနူပါ စ ဇေနူပါ စ သာ ဘဂိနိတိ။ နော စ ခေါ အတ္တနာ ပဋိစောဒေသံ၊ န ဂဏဿ အာရောစေဿန္တိ။ အယဗ္ဗိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ။ (သမန္တ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ၊ အကြွင်းဘိက္ခုနီမသည်။ ဇာနိ၊ သိလျက်။ ပါရာ ဇိကံဓမ္မံ၊ ပါရာဇိက အာပတ်သို့။ အဏ္ဍာပနံ၊ ရောက်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီမကို။ အတ္တနာ၊ မိမိကိုယ်တိုင်။ နေဝပဋိစောဒေယျ၊ မစောဒနာ ငြားအံ့။ ဂဏဿ၊ ဘိက္ခုနီမအပေါင်းအား။ န အာရောစေယျ၊ မပြော ကြားငြားအံ့။ ယဒါစ၊ အကြွင်းအခါ၌ကား။ သာ၊ ထိုပါရာဇိကသို့ရောက်

သော ဘိက္ခုနီမသည်။ ဌိတာဝါ၊ ဘိက္ခုနီမအသွင်၌တည်သည်လည်း။
 အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စုတာဝါ၊ သေသည်လည်း။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ နာသိ
 တာဝါ၊ အသွင်ဖျက်ဆီးအပ်သည်လည်း။ အဿ.....။ အဝဿဇာဝါ၊
 တိတ္ထိကျောင်းသို့ ပြောင်းသွားသည်လည်း။ အဿ.....။ သာ၊ ထို(မစော၊
 မပြောဘဲ) ဖုံးလွှမ်းသောဘိက္ခုနီမသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့။ အယေ၊ ရှင်မတို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးက
 တည်းကပင်လျှင်။ ဧတံဘိက္ခုနီ၊ ထိုဘိက္ခုနီမကို။ သာဘဂိနီ၊ ထိုညီမ
 သည်။ ဧဝရူပါစ၊ ဤသို့သောသဘောလည်းရှိ၏။ ဧဝရူပါစ၊ .....ရှိ၏။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အညာသိ၊ သိပြီးပြီ။ ဧဝါ၊ ထိုသို့ပင်သိသော်လည်း။ အတ္တနာ၊
 မိမိကိုယ်တိုင်။ နောစပဋိစောဒေသံ၊ မစောဒနာဖြီ၊ ဂဏဿ၊ ဘိက္ခုနီမ
 အပေါ် အား၊ နအာရောစေသံ၊ မပြောကြားဖြီ။ ဣတိ.....။ ဝဒေယျ၊ .....
 အံ့။ အယဗ္ဗိ၊ ဤဘိက္ခုနီမ သည်လည်း။ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိ
 ကာ အမည်ရသည်ဖြစ်၍။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကအာပတ်သို့ ရောက်
 သည်။ ဟောတိ.....။ အသံဝါသာ.....။ ဟောတိ ....။

ပါရာဇိကအပြစ်ကိုဖုံးလျှင် အသက်ထွက်၏။ ရွက်ဟောင်း
 ကြွေ မစိမ်းပြီ။ ။ ဘိက္ခုနီ၏ ပါရာဇိက အာပတ်ကိုသိခြင်း၊
 ဖုံးလွှမ်းမပြောကြားအံ့ဟု ဝန်ချခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ဤသိက္ခာ
 ပုဒ်ကို နောက်ဆုံးမှ ပညတ်သော်လည်း ယခင်သိက္ခာပုဒ်နှင့်
 အချုပ်၍ ဤ၌ထားသည်။ တပါးသောဘိက္ခုနီသည် တယောက်
 ထည်းသော်လည်း “ဂဏ”မည်၏။ ပုဗ္ဗေဝါဟံအယေ စသည်
 ဖြင့် နောက်မှ ဖွင့်ပြောသော်လည်း မပြောကြားအံ့ဟု ဝန်ချစဉ်
 ကပင် ပါရာဇိက။

ဂဏလေးမျိုး။ ။ ဘိက္ခုနီပါတိမောက်၌ ဂဏလေးမျိုး
 သိအပ်၏။ “နဂဏဿ အာရောစေယျ”၌ ဘိက္ခုနီတယောက်
 ယောက်သည်လည်း ဂဏမည်၏။ “ဂဏံဝါပူဂံဝါ”၌ သာသနာ
 ဖြစ်ပ လူအပေါင်းအစုံရသည် ဂဏ.....။ “အနညာယ ဂဏဿ
 ဆန္ဒံ၊ ဂဏဿစိဝရလာဘံ၊ ဂဏံပရိဘာသေယျ”တို့၌ ဘိက္ခုနီ
 သံဃာသည်ဂဏ.....။ ယောက်ျားနှင့်အနာဆေးကုရာ၌ ဘိက္ခုနီ
 နှစ်ပါး၊ သုံးပါးသည် ဂဏမည်၏။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခုဉ်ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနာဒရံ အပ္ပဋိကာရံ အကတသဟာယံ၊ တမနူဝတ္တေယျ။

ယာပနဘိက္ခုနီ..။ သမဂ္ဂေန၊ ညီညွတ်သော။ သံဃေန၊ သံဃာသည်။ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သောဝတ္ထုဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ၊ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်။ [မေးခြင်း၊ သတိပေးခြင်းဖြင့်ဟူလို။] သတ္ထုသာသနေန၊ ဘုရားရှင်၏ သာသနာဉာဏ်ကမ္မဝါစာဖြင့်။ ဥက္ခိတ္တံ၊ နှင်ထုတ်အပ်သော။ (ဝါ-ဥက္ခိတ္တက ကံပြုအပ်သော။) အနာဒရံ၊ ရိုသေခြင်းမရှိသော။ အပ္ပဋိကာရံ၊ ကုစား ခြင်းမရှိသော။ [သံဃာဘုရားဘဝသို့ပြန်မသွင်းရသေးသူဟူလို။] အကတ သဟာယံ၊ အပေါင်းအဘော်မပြုအပ်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ ထိုရဟန်းသို့။ အနူဝတ္တေယျ၊ အတုလိုက်ငြားအံ့။

သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေဿ ဝစနိယာ-ဇေသောခေါ အယျေဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥက္ခိတ္တော ဓမ္မေန ဝိနယေန သတ္ထုသာသနေန အနာဒရော အပ္ပဋိကာရော အကတသဟာ ယော။ မာယျေ ဇေတိဘိက္ခု အနူဝတ္တိတိ။

သာဘိက္ခုနီ၊.....ကို။ ဘိက္ခုနီဟိ၊ မြင်ကုန်ကြားကုန်သော ဘိက္ခုနီမ တို့သည်။ ဇေဝံ.....။ ဝစနိယာ၊ ဆိုအပ်သည်။ အဿ-ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယျေ၊ ရှင်မ။ ဇေသောခေါဘိက္ခု၊.....သည်။ သမဂ္ဂေန.....။ သံဃေန၊..... သည်။ ဓမ္မေန.....။ ဝိနယေန.....။ သတ္ထုသာသနေန၊ .... ဖြင့်။ ဥက္ခိတ္တော၊ နှင်ထုတ်အပ်သူဖြစ်၏။ အနာဒရော၊ ရိုသေခြင်းမရှိသူဖြစ်၏။ အပ္ပဋိကာ ရော၊ ကုစားခြင်းမရှိသူဖြစ်၏။ အကတသဟာယော၊ အပေါင်းအဘော် မပြုအပ်သူဖြစ်၏။ အယျေ၊ ရှင်မ။ ဇေတိဘိက္ခု၊.....သို့။ မာအနူဝတ္တိ၊ အတု မလိုက်ပါလင့်။ ဣတိဇေဝံ.....။ ဝစနိယာ.....။ အဿ-ဟောတိ.....။

ဝေဠု သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဂုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ။ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဉ္စေ သမနုဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။

အယဗ္ဗိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ။
(သမန္တ.....)

ဝေဇ္ဇ.....။သာဘိက္ခုနီ.....။ဘိက္ခုနီဟိ.....။ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်
ဖြစ်လျက်။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ.....။ သာဘိက္ခု
နီ.....။ဘိက္ခုနီဟိ.....။တဿ၊ထို(ဥက္ခိတ္တာကသို့ အတုလိုက်သော)အယူ
ဝါဒကို။ပဋိနိဿဂ္ဂါယ.....။ယာဝတတိယံ.....။ သမန္တဘာသိတဗ္ဗာ၊.....
အပ်၏။ယာဝတတိယံ.....။သမန္တဘာသိယမာနာ.....။တံ၊ထိုအယူဝါဒကို။
စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ.....။ဣစ္စေတံ.....။ကုသလံ.....။နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေ
ယျ.....။ အယဗ္ဗိ၊ ဤဘိက္ခုနီမသည်လည်း။ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာ၊.....
အမည်ရသည်ဖြစ်၍။ ပါရာဇိကာ.....။ ဟောတိ.....။ အသံဝါသာ.....။
ဟောတိ.....။

ဥက္ခိတ္တာကရဟန်းသို့ အတုလိုက်သူ သုံးကြိမ်ဆုံးမ-မရလျှင်
အသက်ထွက်၏။ကျောက်ဖျာကြီးကွဲ-ပြန်စေပ်။ ဥက္ခိတ္တာကသို့
အတုလိုက်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဖြင့် သမန္တဘာသနကံပြုခြင်း၊ ကမ္မ
ဝါစာပြီးဆုံးခြင်း၊အယူမစွန့်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ဆုံးမသမျှ
မစွန့်လျှင် ဉာတ်အဆုံးထိ “ဒုက္ခိန္ဒ”။ ကမ္မဝါစာနှစ်ကြိမ်အဆုံး
“ထုလ္လစ္စဉ်းနှစ်ချက်”သုံးကြိမ်အဆုံး၌“ပါရာဇိက”။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အဝဿုတာ
အဝဿုတဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒယေ
ယျ၊သဃိာဒိကတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒယေယျ၊ သန္တိဇ္ဇေယျဝါ၊
သလ္လပေယျဝါ၊သင်္ကေတံ ဝါ ဂစ္ဆေယျ၊ပုရိသဿ ဝါ အတ္တာ
ဂမနံ ဝါ သာဒယေယျ၊ ဆန္တံ ဝါ အနုပရိသေယျ၊ ကာယံ ဝါ
တဒတ္ထာယ ဥပသံဟရေယျ-တေသံ အသဒ္ဓမ္မဿ ပဋိသေ
ဝနတ္ထာယ၊အယဗ္ဗိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ အဋ္ဌဝတ္ထု
ကာ။ (သမန္တ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အဝဿုတာ၊ကာယသံသဂ္ဂရာဂစွတ်သည်ဖြစ်၍။
အဝဿုတဿ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂစွတ်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ၊
လူယောက်ျား၏။ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံဝါ၊ လက်ကိုင်ခြင်းကိုလည်း။ သာဒယေ

ယု၊ သာယာဌားအံ။ သဃာဒိကဏ္ဍဂဟဏံဝါ၊ သင်္ကန်းစွန်းကိုင်ခြင်းကို
လည်း။ သာဒယေယျ.....။ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊ အနီးကပ်၍လည်း ရပ်ငြားအံ။
သဗ္ဗပေယျဝါ၊ အနီးကပ်၍လည်း စကားပြောဆိုငြားအံ။ သင်္ကေတံဝါ၊
ချိန်းချက်ရာအရပ်သို့လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားငြားအံ။ ပုရိသဿ၊ .....၏။
အဟ္တာဂမနံဝါ၊ လာခြင်းကိုလည်း။ သာဒယေယျ.....။ ဆန္တံဝါ၊ ဖုံးကွယ်ရာ
အရပ်သို့လည်း။ အနုပရိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ။ ကာယံဝါ၊ ကိုယ်ကိုလည်း
တဒတ္ထာယ၊ ထိုကာယသံသဂ္ဂအကျိုး၌။ ဥပသံဟရေယျ၊ အနီးရပ်လျက်
ညွတ်ဆောင်ငြားအံ။ ဧတဿ အသဒ္ဓမ္မဿ၊ ထိုကာယသံသဂ္ဂ အသဒ္ဓမ္မ
ကို။ ပဋိသေဝနတ္ထာယ၊ မှီဝဲခြင်းအကျိုး၌။ ဧတာနိ အဋ္ဌဝတ္ထံ။ နိ၊ ဤရှစ်ပါး
သော ဝတ္ထုတို့ကို။ ပူရေယျ၊ ပြည့်စေငြားအံ။ အယမ္ပိ၊ ဤဘိက္ခုနီမသည်
လည်း။ အဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ .....အမည်ရသည်ဖြစ်၍။ ပါရာဇိကာ .....။ ဟော
တိ.....။ အသံဝါသာ.....။ ဟောတိ.....။

ကိုင်၊ ကိုင်၊ ရပ်၊ ဆို၊ ချိန်း၊ လာ၊ ဖုံး၊ ညွတ်-ဝတ္ထုရှစ်ပါးပြည့်လျှင်
အသက်ထွက်၏။ ထန်းလည်ဆစ်ပြတ် စေည်ကားပြီ။ ။ ကာယ
သံသဂ္ဂရာဂရှိခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်း၊ အဋ္ဌမဝတ္ထုပြည့်ခြင်း-အင်္ဂါ
သုံးပါး။ ။ ပါရာဇိကခေတ်မှတစ်ပါးသော အင်္ဂါကြီးငယ်ကို
ကိုင်ခြင်းသည် “ဟတ္ထဂဟဏ” ။ ဘိက္ခုနီ၏ သင်္ကန်းငါးထည်ကို
အလယ်၊ အစွန်းနေရာမရွေးကိုင်ခြင်းသည် “သဃာဒိကဏ္ဍဂဟ
ဏ” .....။ (ဤသဃာဒိသည် ဒုက္ခသမာပတိ၊ ငါးထည်လုံးဟော
သည်။) ယောကျ်ား၏ ဟတ္ထပါသ်အတွင်းရပ်ခြင်းသည် “သန္တိ
ဋ္ဌေယျ” .....။ ဟတ္ထပါသ်တွင်းနေ၍ စကားပြောဆိုခြင်းသည်
“သဗ္ဗပေယျ” .....။ ယောကျ်ား၏ ချိန်းရာသွားခြင်း၊ လာသည်
ကို သာယာခြင်း၊ ဖုံးကွယ်ရာဝင်ခြင်း၊ ယောကျ်ား၏ ဟတ္ထပါသ်
တွင် ရပ်လျက် ကိုယ်ကိုနီးအောင်ဆောင်ခြင်း-ရှစ်ပါး။

ထိုတွင် ချိန်းရာသွားအံ၊ ဖွမ်းတိုင်း “ဒုက္ခန္တိ”။ ဟတ္ထပါသ်
ရောက်အံ-“ယုလ္လစဉ်း”။ လာသည်ကို သာယာအံ “ဒုက္ခန္တိ”။
ဟတ္ထပါသ်ရောက်အံ “ယုလ္လစဉ်း”။ ဤချိန်း၊ လာ-နှစ်ခု၌
“ဒုက္ခန္တိ”နှင့် “ယုလ္လစဉ်း”။ ကိုင်၊ ကိုင်၊ ရပ်၊ ဆို၊ ဖုံး၊ ညွတ်-

မြောက်ရ၌ “ထုလ္လုစ္စဉ်း” သက်သက်၊ ထုလ္လုစ္စဉ်းရှစ်ခုလျှင် “ပါရာဇိက”။ မဇ္ဈိမ-နောင် စောင့်စည်းမည်ဟု သံဝရဖြင့် ဒေသနာကြားလျှင် “ဂဏနူ ပိကာ” မည်၏။ ဒေသနာကြား သည်မည်၏။ ပါရာဇိကအင်္ဂါမဖြစ်၊ သံဝရကင်းလျက်ကြား လျှင် “အဂဏနူပိကာ” မည်၏။ ဒေသနာကြားမမည်။ ပါရာဇိက အင်္ဂါဖြစ်၏။ ရှစ်ခုလျှင် ပါရာဇိက။

ဤထုလ္လုစ္စဉ်းရှစ်မျက်၌ ဂဏနူပိကာ၊ အဂဏနူပိကာဟု အထူးဟောသည်။ ဒေသနာသုဒ္ဓိမျှဖြင့် ပါရာဇိကအင်္ဂါမလွတ်။ သံဝရသုဒ္ဓိလည်းရှိမှ လွတ်နိုင်သည်ဟု အထူးသိအပ်၏။ ထိုမှ တပါးသော အာပတ်တို့ကား ဝိနည်းကံခွဲလျှင် ဒေသနာ သုဒ္ဓိဖြင့်စင်ကြယ်၏။ ပါရာဇိကအင်္ဂါမဟုတ်သောကြောင့်တည်း။ (သီအနည်းငယ် အနည်းငယ် ခိုးသောက်ရ၌ သံဝရမရှိဘဲ ဒေသနာကြားလျှင်လည်း အဂဏနူပိကာဖြစ်၏။ ဒေသနာကြား သည်မမည်။ တမတ်တိုးပြည့်လျှင် ပါရာဇိကဟု ဝိမတိဋီကာမိန့် ဆို၏။

နိဂုံး။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အယျာယော အဋ္ဌပါရာဇိကာဓမ္မာ။ ယေသံ ဘိက္ခုနီ အညတရံ ဝါ အညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇိတ္တာ၊ န လဘတိ ဘိက္ခုနီယံ သဒ္ဓိံ သံဝါသံ ယထာပုရေ တထာပတ္ထာ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသ။ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ဒုတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ၊ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဝေမေတံ ဓာရယာမိတိ။ ။ ပါရာဇိကုဒ္ဓေသော ဒုတိယော။

အယျာယော၊ ရှင်မတို့၊ အဋ္ဌ.....။ ပါရာဇိကာ၊ ပါရာဇိကအမည်ရှိကုန် သော။ ဓမ္မာ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝါ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်၊ သရုပ်အား ဖြင့်ပြအပ်ကုန်ပြီးသည်သာတည်း။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီမသည်။ ယေသံ၊ ယင်းရှစ်ပါးသော ပါရာဇိကတို့တွင်။ အညတရံဝါ အညတရံဝါ၊ တပါး ပါးသော ပါရာဇိကသို့လည်း။ အာပဇ္ဇိတ္တာ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ပုရေ၊

ရှေးလူသာမဏေသိက္ခမာန်အခါ၌။ ဘိက္ခုနီဟိ ..။ သဒ္ဓိံ ..။ သံဝါသံ ..။
 နုလဘတိယထာ ..။ တထာ ..။ ဟန္တော၊ နောက်၌။ နုလဘတိ ..။ ပါရာဇိ
 ကာ ..။ ဟောတိ ..။ အသံဝါသာ ..။ ဟောတိ ..။ တတ္ထ၊ ထိုရှစ်ပါး
 သောပါရာဇိကတို့၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ ..။ ကမ္ဘိ ..။ ပရိ
 သုဒ္ဓါ ..။ အတ္ထ၊ ဒုတိယမိ ..။ တတိယမိ ..။ ပုစ္ဆာမိ ..။ ကမ္ဘိ ..။
 ပရိသုဒ္ဓါ ..။ အတ္ထ ..။ ဧတ္ထ၊ ဤပါရာဇိက၌။ အယျာယော၊ ရှင်မတို့သည်။
 ယသ္မာ ..။ ပရိသုဒ္ဓါ ..။ တသ္မာ ..။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းသည်။
 အသိ ..။ ဇေဝံ ..။ ဇေတံ ..။ ဓာရယာမိ၊ သိပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကား
 စဉ်ဖြင့်။ ဒုတိယော ..။ ပါရာဇိကုဒ္ဓေသော၊ ပါရာဇိကပြုခြင်းသည်။
 သမတ္ထော၊ ပြီးပြီ။

ဘိက္ခုနီ ပါရာဇိကသည် သာဓာရဏလေးပါးနှင့် ရှစ်ပါး
 ဖြစ်၏။ ပါရာဇိကအကျယ် ၂၄-ပါး တို့တွင် ဘိက္ခုနီအား လူထွက်
 သော ဘိက္ခုနီနှင့် အသာဓာရဏ လေးပါး-ဤငါးပါး မရှိ။
 ၁၉-ပါးသာရှိ၏။ ဘိက္ခုနီအား သံဃာတေဒကမရှိ၊ အားပေး
 ကျညီခြင်းကိုသာ ပြုနိုင်သည်။ ဘိက္ခုနီသူသက်လည်း မဖြစ်
 ကောင်း။ လိင်ရှည်၊ ကျောက်နုနှင့်လည်း မဆိုင်၊ ပါရာဇိက ၂၀-
 သာရှိသည်။ ထို့ပြင်ကြံ့ခိုင်ရှိသမျှ ကြံနိုင်သေး၏။

သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသ။

ဣမေခေါပနာယျာယော သတ္တရသသံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ
 ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်သော။
 သံဃာဒိသေသာ ..။ ဣမေခေါပနဓမ္မာ ..။ ဥဒ္ဓေသံ ..။ အာဂစ္ဆန္တိ ..။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဥဿယဝါဒိကာ
 ဝိဟရေယျ ဂဟပတိနာ ဝါ ဂဟပတိပုဗ္ဗေန ဝါ ဒိသေန ဝါ
 ကမ္မကာရေန ဝါ အန္တမသော သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာပိ။ အယံ
 ဘိက္ခုနီပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာ
 ဒိသေသ၊ (ကထိနာ ..။)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဂဟပတိနာဝါ၊ ဒါယကာနှံငှာင်း။ ဂဟပတိ
ပုတ္တေနဝါ၊ ဒါယကာ၏သားနှံငှာင်း။ ဒါသေနဝါ၊ ကျွန်နှံငှာင်း။ ကမ္မကာရ
နဝါ၊ အမှုလုပ်သောသူနှံငှာင်း။ အန္တမသော၊ အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။
သမဏပရိဗ္ဗာဇကေနာပိ၊ (သီတင်းသုံးဘော်ငါးယောက်မှတစ်ပါးသော)
ပရိဗိုဇရဟန်းနှံငှာင်းသော်လည်း။ ဥဿယ ဝါဒိကာ၊ မာန ဒေါသစွမ်းဖြင့်
တရားတွေ့လျက်။ ဝိဟရေယျ၊ နေခြားအံ့။ အယံဘိက္ခုနီ၊ ဤဘိက္ခုနီမ
သည်။ ပဌမာပတ္တိကံ၊ ရှေးဦးစွာလွန်ကျူးသော ခဏန္တ ရောက်ခြင်းရှိ
သော။ နိဿာရဏီယံ၊ ဘိက္ခုနီသံဃာမှနှင်ထုတ်စေတတ်သော။ သံဃာ
မိသေသံ၊ သံဃာမိသိသ် အမည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ အာပတ်သို့။ အာပန္နာ၊
ရောက်၏။ (ဤအယဗ္ဗိ-ဟု ပိ သဒ္ဓါမလိုအပ်သေး။)

တရားလိုပြု၍တရားစွဲလျှင်တရားအပြီး“သံဃာဒိသိသ်”။ ။
သူတစ်ပါးက ခေါ်ငင်အပ်သည်မဟုတ်ဘဲ တရားတွေ့ခြင်း၊ တရား
ဆုံးဖြတ်ပြီးခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ မာန ဒေါသ - နှစ်ပါးသည်
“ဥဿယ”မည်၏။ မာန ဒေါသ နှစ်ပါးစွမ်းဖြင့် တရားတွေ့ခြင်း
ဟုဆိုသော်လည်း တိစိတ္တ၊ တိဝေဒနသိက္ခာပုန်ဖြစ်သောကြောင့်
ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် တရားစွဲလည်း ဤအာပတ်သင့်၏။ တရားသူကြီး
ထံ၌ တရားလိုစကား၊ တရားခံစကားနှစ်ရပ်ကို တစုံတယောက်
ကို ဆိုခိုင်းသော်လည်း စကားတရပ်အပြီး၌ “ဒုက္ကဋ်” နှစ်ရပ်
အပြီး “ထုလ္လစဉ်း” တရားသူကြီးတို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးသောအခါ ရှုံး
သော်၎င်း၊ နှိုင်းသော်၎င်း ဘိက္ခုနီအား “သံဃာဒိသိသ်”။ ရန်သူ
ကခေါ်သဖြင့် သွားပြောရလျှင် အနာပတ္တိ။ အစောင့်အရှောက်
တောင်းလျှင်လည်း အနာပတ္တိ။ ရဟန်းများလည်း အစောင့်
အရှောက်တောင်းနည်းကိုကျင့်ကြရသည်။

အာရက္ခယာစနာ။ ။ အစောင့်အရှောက်တောင်းပုံကား
ကျောင်း၌ ခိုးသူနှိပ်စက်သည်။ ဘယ်သူဟု ငါတို့မပြောလို၊
ပစ္စည်းပြန်ရအောင် ပြုပေးပါ။ နောင် စောင့်ရှောက်ပေးပါဟု
ပြောရသည်။ ဤသူလာခိုးသည်၊ ခိုးလာတ္တံ့၊ ယုမပြောရ။ ပြော၍
ဥစ္စာဒဏ်ထားလျှင် ဘဏ္ဍာဒေယျ။ ခိုးသူကိုမြင်၍ သင်းဒုက္ခဖြစ်
အောင်ဟု သူခိုးသူခိုးဟု မအော်ရ။ ရှေးအတူ ဒဏ်ရိုက်လျှင်

ဘဏ္ဍာဒေယျ၊လန့်၍အော်လျှင်အပြစ်မရှိ။မိမိစကား နားထောင်
သော တရားသူကြီးကိုကား ဤသူလာ၍ခိုးသည်၊ ပစ္စည်းပြန်ရ
အောင်သာပြုပေးပါ၊ဒဏ်မရိုက်ပါနှင့်ဟု ပြောကြားကောင် ၏။

ကျောင်းထဲ သစ်ပင် လာခုတ်သူတို့၏ ဝဲခွပ် စသည်ကို
ကျောက်ခဲဖြင့် မထုအပ်ပဲ့သွားလျှင် ဘဏ္ဍာဒေယျ။ ပြေးသွား၍
မလုယူအပ်။မိတ်ခြံနံသဖြင့် ခိုးမိတ်၊ လုယက်မိတ်ဝင်လျှင် ပါရာ
ဇိက။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ဇာနိ စောရိ' ဝတ္တံ၊
ဝိဒိတံ အနုပလောကေတွာ ရာဇာနိဝါ သံဃံ ဝါ ဂဏံဝါ ပူဂံ
ဝါ သေဏိ'ဝါ အညတြ ကပ္ပါ ဝုဠာပေယျ၊ အယဗ္ဗိ ဘိက္ခုနိ
ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။
(စောရိ-မ၊ဆာ-၁။)

ယာပနဘိက္ခုနိ .....။ဇာနိ၊သိလျက်။ စောရိ'၊ခိုးမှုရှိသော။ ဝတ္တံ၊ခိုမှု
ကြောင့် သတ်ထိုက်သော။ဝိဒိတံ၊ သတ်ထိုက် သည်ဟု ထင်ရှားသော
ခိုးသူမကို။ ရာဇာနိဝါ၊မင်းကို၎င်း။ သံဃံဝါ၊ ဘိက္ခုနိ သံဃာကို၎င်း ။
ဂဏံဝါ၊ဂဏခည်သော အစိုးရကို၎င်း။ပူဂံဝါ၊ပူဂမည်သော အစိုးရကို
၎င်း။ သေဏိ'ဝါ၊ သေဏိ'ညေသော အစိုးရကို၎င်း။ အနုပလောကေ
တွာ၊ မာန်ကြားမှု၍။ ကပ္ပါ၊အပ်သည်အဖြစ်သို့ ချောက်သွက်။ ဝါ၊ ရှင်ပြု
ဘူးသွက်။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဝုဠာပေယျ၊ ဥပဏ္ဍာယ်ပြု၍ ရဟန်းပြု
ပေးငြားအံ့။အယဗ္ဗိဘိက္ခုနိ၊ ဤဘိက္ခုနိမ သည်လည်း။ ပဌမာပတ္တိ
ကံ .....။ နိဿာရဏီယံ.....။ သံဃာဒိသေသံ .... ။ ဓမ္မံ.....။ အာပန္နာ ... ။

ခိုးသူမကိုရဟန်းပြုပေးလျှင် သံဃာဒိသိသံ။ ။ခိုးသူမ-ဖြစ်
ခြင်း၊ခိုးသူမ-ဟုအမှတ်ရှိခြင်း၊ခွင့်ပြုသောအကြောင်းကင်းလျက်
ရဟန်းပြုပေးခြင်း-အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။ငါးဝဲတန် ခိုးလျှင် သတ်
ထိုက်သော ခိုးသူမ-မည်၏။အချို့ရပ်ရွာ၌ မင်းအမိန့်ရ၍ ရွာနိဂုံး
ကို ဂဏ-စသည်တို့ စီရင်အုပ်ချုပ်ကုန်၏။ ထိုအုပ်ချုပ်သော
ဂဏစသည်ကို ပန်ရသည်။

မဇ္ဈဂဏ-ဗိဿဏ်ဦး ကိုးကွယ်သူအပေါင်း။ ဘဒ္ဒိပုတ္တဂဏ-
ပရမီသွာ မဟာဝိနွ ကိုးကွယ်သူအပေါင်း-ဤသို့သော သာသ
နာပြင်ပ လူအပေါင်းသည် “ဂဏ” မည်၏။ သာသနာဆည်း
ကပ်လျက် ကုသိုလ်ပြုသူ အပေါင်းသည် “ပူဂ”မည်၏။ ကုန်
သည်အပေါင်းသည် “သေဏီ”မည်၏။

ရာဇ၊ ဂဏ၊ ပူဂ၊ သေဏီ-အစိုးရ လေးမျိုးတို့တွင် မိမိတို့
ဆိုင်ရာပန်ပြီးလျှင် ဘိက္ခုနီသံဃာထံလည်း ပန်ရသည်။ ရှင်ပြု
ဘူးသော မိန်းမသည် “ကပ္ပ”မည်၏။ တံတိုက်တို့ ထံ၌၎င်း၊ တပါး
သော ဘိက္ခုနီတို့ထံ၌၎င်း ရှင်ပြုဘူးသူဟု နှစ်မျိုး ဟောသည်။
အနာပတ္တိ၌ “ကပ္ပဂတကု ပဗ္ဗဇိတပုဗ္ဗ” ဟု ဖွင့်သည်။ ရှင်
အဖြစ်ဖြင့် လာလျှင် ဆိုတွယ်၍ ဤသံဃာဒိသိသ်သည် ပညပ်
တော်ကိုမသိသော ရဟန္တာမအားလည်း သင့်နိုင်သည်။ {မ၊
ဆာ-ပဉ္စမ၊ ဆဋ္ဌကြောင့်အာပတ်သင့်လျှင် စောရီ၊ စောရီရဋ္ဌာ
ပနသရဋ္ဌာနိ မည်၏။ ဤသိက္ခာပုဒ်တခုထည်းသာရှိသည်။ သ
ဓိတ္တက။}

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ကော ဝါ ဂါမန္တရံ
ဂစ္ဆေယျ၊ ကော ဝါ နဒါဝါရံ ဂစ္ဆေယျ။ ကော ဝါ ရတ္တံ ဝိပ္ပ
ဝသေယျ၊ ကော ဝါ ဂဏမှာ ဩတိယေယျ၊ အယဗ္ဗိဘိက္ခုနီ
ပဌမာပတ္တိကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။
(မေထုနာ .....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ကော၊ တယောက်ထည်းတည်း။ ဂါမန္တရံဝါ၊
ရွာတပါးသို့လည်း။ ဂစ္ဆေယျ၊ သွားဌားအံ့။ ကော၊ တယောက်ထည်း
တည်း။ နဒါဝါရံဝါ၊ မြစ်တဘက်သို့လည်း။ ဂစ္ဆေယျ .....။ ကော ....။
ရတ္တံ ဝါ၊ ညဉ့်၌မူလည်း။ ဝိပ္ပဝသေယျ၊ ဘိက္ခုနီ အဘော်ကင်း၍ နေ
ဌားအံ့။ ကော .....။ ဂဏမှာဝါ၊ ဘိက္ခုနီအပေါင်းမှမူလည်း။ ဩတိယေ
ယျ၊ ချန်၍နေဌားအံ့။ အယဗ္ဗိ ဘိက္ခုနီ ....။ ပဌမာပတ္တိကံ ....။ နိဿာ
ရဏီယံ.....။ သံဃာဒိသေသံ ....။ ဓမ္မံ ....။ အာပန္နာ.....။

တယောက်ထည်း ရွာကူးလျှင်၊ မြစ်ကူးလျှင်၊ ညဉ့်အဘော်
 ကင်းလျှင်၊ ချန်ရစ်လျှင် သံဃာဒိသိသ်။ ။အနွှာရာယ် မရှိဘဲ
 တယောက်ထည်းဖြစ်ခြင်း၊ ရွာတပါးသွားခြင်း စသည်တို့တွင်
 တခုခုသို့ရောက်ခြင်း၊ ဘေရန် မရှိခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မိမိ
 ရွာမှအထွက် အာပတ်မသင့်သေး။ ရွာတပါး၏ ဥပစာသို့ ခြေ
 ဖြင့်ဝင်မှ သံဃာဒိသိသ်။ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့ ပြန်ဝင်လည်း ငွေ
 ဝနယော။ ရွာ၏ဥပစာလွတ်သော တံတိုင်းပေါက်ဖြင့် ဘိက္ခုနီ
 ကျောင်းသို့ ဝင်အံ့ -ဥပစာတွင်းသို့ သော်လည်း ဆင်၊ မြင်း၊
 ရထား၊ တန်ခိုးဖြင့်ဝင်အံ့ အနာပတ္တိ။ ။ဘိက္ခုနီသင်းပိုင် ရေ
 စွတ်လောက်သောမြစ်၏ကမ်းတဘက်သို့ ခြေဖြင့်သွား မှ သံဃာ
 ဒိသိသ်။ တံတား၊ ယာဉ်၊ လှေဖြင့်သွားအံ့-အနာပတ္တိ၊ ဤဘက်
 မှ ထိုဘက်သို့ တလွမ်းထည်းကူးလည်း အနာပတ္တိ။

အရုဏ်မတက်မီ အဘော်၏ဟတ္ထပါသ်သို့လာမည်ဟု နှလုံး
 မထားဘဲ အဘော်ဘိက္ခုနီ၏ ဟတ္ထပါသ်မှ ကင်းလျှင် တခန်း
 ထည်း အရုဏ်တက်စေသော်လည်း သံဃာဒိသိသ်။ ။အဘော်
 ဘိက္ခုနီတယောက်ထည်း (ဂဏှ) မှသော်လည်း ရွာပြင်၌ ချန်
 ရစ်အံ့၊ သစ်ပင်စသည် ကွယ်၍မမြင်ရလျှင် သံဃာဒိသိသ်။ခေါ်
 သံမကြားလောက်အောင်ဝေးလျှင် သံဃာဒိသိသ်။ ခရီးအတူ
 နှစ်ယောက်သွားစဉ် မမှီသူက သွားပစေဟု ချန်ရစ်အံ့၊သွားသူ
 က ချန်ရစ်ပစေဟု သွားအံ့၊ နှစ်ယောက်လုံး သံဃာဒိသိသ်။
 အတူသွားစဉ် တယောက်တလမ်းခွဲသွားအံ့၊ တယောက်သည်
 တယောက်၏ ဖဲရု(အပါဒါနံ) ဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ယောက်
 လုံး အနာပတ္တိ။

အရုဏ်မတက်မီ မိမိရွာမှထွက်၍ အရုဏ်တက်ချိန်တွင် ရွာ
 တပါးဖြစ်သော မြစ်တဘက်သို့သွားအံ့၊ အာပတ်လေးခု ပြိုင်တူ
 သင့်၏။ ။ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့်ဘိက္ခုနီဘို့အား “အရညကင်ရတင်”
 ကို ပယ်သည်။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ သမဂ္ဂေန သံဃေ
 န ဥက္ခိတ္တံ ဘိက္ခုနီ ဝေဠေန ဝိနယေန သတ္တုလသဇနေန

လူယောက်ျားဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိဘဲ “ခဲဘွယ်
ဘောဇဉ်ကို ခံယူ၍ စားပါ” ဟု တိုက်တွန်းခြင်း၊ ထိုတိုက်တွန်း
ခြင်းဖြင့် တပါးသောဘိက္ခုနီခံယူစားသောက်ပြီးခြင်း-အင်္ဂါသုံး
ပါး။ ။ ရာဂမစွတ်သော ယောက်ျားဟုသိ၍၎င်း၊ အမျက်ဖြင့်
အလှူမခံ၊ သနား၍အလှူမခံဟုသိ၍၎င်း တိုက်တွန်းခြင်းသည်
ခွင့်ပြုသော အကြောင်းရှိသည်မည်၏။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ကုပိတာ အနတ္တ
မနာ ဇေဝံ ဝဒေယျ-ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သံဃံ
ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခာမိ။ ကိန္ဒုမာဝသမဏိယော။
ယာသမဏိယော သကျဇိတရော၊ သန္တညာပိ သမဏိယော
လန္တိနိယော ကုက္ကုဗ္ဗိကာ သိက္ခာကာမာ၊ တာသာဟံ သန္တိကေ
ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမိတိ။

ယာပနဘိက္ခုနီ .... ။ ကုပိတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ အနတ္တမနာ၊
နှလုံးမသာယာသည်ဖြစ်၍၊ ဇေဝံ..... ။ ဝဒေယျ၊ .... အံ့၊ ဗုဒ္ဓံ၊ မြတ်စွာဘုရား
ကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ စွန့်ပါ၏။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ..... ။ သံဃံ၊
သံဃာကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ..... ။ သိက္ခံ၊ သိက္ခာကို။ ပစ္စာစိက္ခာမိ..... ။
ယာသမဏိယော၊ အကြင်ဘိက္ခုနီမတို့သည်၊ သကျဇိတရော၊ သာဓကီဝင်
မင်းသို့တို့ဖြစ်ကုန်၏။ ဣမာဇေဝံ၊ ဤသာဓကီဝင် မင်းသို့တို့သည်သာလျှင်။
သမဏိယောကံ နဲ့၊ ဘိက္ခုနီမတို့လော။ လန္တိနိယော၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်
တတ်ကုန်သော။ ကုက္ကုဗ္ဗိကာ၊ ကုက္ကုဗ္ဗသံသယရှိတတ်ကုန်သော။ သိက္ခာ
ကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးလိုလားကုန်သော။ အညာပိ သမဏိယော၊ တပါး
သော ဘိက္ခုနီမတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသံ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့
၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။
စရိဿာမိ၊ ကျင့်အံ့။ ဣတိဇေဝံ ..... ။ ဝဒေယျ၊ ..... အံ့။

သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဇေဝံမဿ ဝစနိယာ-မာယေ ကုပိတာ
အနတ္တမနာ ဇေဝံ အဝစ ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သံဃံ
ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာစိက္ခာမိ၊ ကိန္ဒုမာဝ သမဏိယော၊
ယာသမဏိယော သကျဇိတရော၊ သန္တညာပိ သမဏိယော
လန္တိနိယော ကုက္ကုဗ္ဗိကာ သိက္ခာကာမာ၊ တာသာဟံ သန္တိကေ

ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာဒိတိ။ အဘိရမာယေ။ သွာက္ခာတော ဓမ္မော၊
စရ ဗြဟ္မစရိယံ သမ္မာဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယာတိ။

သာဘိက္ခုနိ.....။ ဘိက္ခုနိဟိ.....။ ဧဝံ .....။ ဝစနိယာ။ ဆိုအပ်သည်။
အဿ-ဟောတိ.....။ အယေ၊ ရှင်မ။ ကုပိတာ.....။ အနတ္တမနာ၊.....။ ဖြစ်၍။
ဗုဒ္ဓံ ပစ္စာမိက္ခာမိ၊ ဓမ္မံ ပစ္စာမိက္ခာမိ၊ သံဃံ ပစ္စာမိက္ခာမိ၊ သိက္ခံ ပစ္စာ
မိက္ခာမိ ကိန္နုမာဝသမဏိယော၊ ယာသမဏိယော သကျမိတရော၊
သန္တညာပိ သမဏိယော လန္တနိယော ကုက္ကုပ္ပကာ သိက္ခာကာမာ၊
တာသာဟံသန္တိကေ ဗြဟ္မစရိယံ စရိဿာမိ.....။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့၊ မာ
အဝစ၊ မဆိုလင့်။ အယေ၊ ရှင်မ။ အဘိရမ၊ မွေ့လျော်ပါလော။ ဓမ္မော၊
တရားသည်။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောအပ်သော တရားဖြစ်၏။
သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခဿ၊ ဆင်းရဲ၏။ အန္တကိရိယာယ၊ အဆုံးကိုပြု
ခြင်းငှါ။ [ဒုက္ခဆုံးရာနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ ဟူလို]။ ဗြဟ္မစရိယံ
မြတ်သော အကျင့်ကို။ စရ၊ ကျင့်ပါလော။ ဣတိ.....။ ဝစနိယာ.....။
အဿ-ဟောတိ .... ။

ဝေဇ္ဇသာဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုနိဟိ ဝုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ၊
သာဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုနိဟိ ယာဝတတိယံ သမန္နဘာသိတဗ္ဗာ
တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဉ္စေ သမန္နဘာသိယမာနာ
တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ။
အယမ္ပိဘိက္ခုနိ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
သံဃာဒိဓေသံ။ (သမန္န.....)

ဝေဇ္ဇ.....။ သာဘိက္ခုနိ.....။ ဘိက္ခုနိဟိ .....။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်
ဖြစ်လျက်။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ပဂ္ဂဏေယျ.....။ သာဘိက္ခုနိ...။
ဘိက္ခုနိဟိ.....။ တဿ၊ ထို(ဘုရားစွန့်ပါ၏စသည်ဖြင့်ဆိုသော) အယူ
ဝါဒကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ.....။ ယာဝတတိယံ.....။ သမန္နဘာသိတဗ္ဗာ.....။
ယာဝတတိယံ.....။ သမန္နဘာသိယမာနာ.....။ တံ၊ ထိုအယူဝါဒကို။
စေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ.....။ ဣစ္စေတံ.....။ ကုသလံ.....။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေ
ယျ.....။ အယမ္ပိဘိက္ခုနိ.....။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင်
ညွတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်အဆုံး၌ ရောက်ခြင်းရှိသော။ နိဿာ
ရဏီယံ.....။ သံဃာဒိဓေသံ.....။ ဓမ္မံ.....။ အာပန္နာ.....။

ဗုဒ္ဓိပစ္စာမိက္ခာမိ-စသည်ဆိုခြင်း၊ ဓမ္မကံဖြင့် သမန္နဘာသနကံ ပြုခြင်း၊ ကမ္မဝါစာပြီးဆုံးခြင်း၊ အယူမစွန့်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။
ဗုဒ္ဓိ ပစ္စာမိက္ခာမိ-စသည်ဆိုသော်လည်း၊ စိတ်ဆိုး၍ဆိုရာ၌ သိက္ခာမကျ၊ ဘိက္ခုနီမတို့အား သိက္ခာချာဘွယ်လည်းမရှိ။ လူ ထွက်လို၍ လူဝတ်လဲကာမျှဖြင့်သိက္ခာကျ၏။ နောင်ရဟန်းပြုခွင့် ပင်မရ။ စရဗြဟ္မစရိသံတဖြတ်၊ သမ္မာဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ တဖြတ်ပြု။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးသော ယသသုဋ္ဌေးသားအား ဖော် ဘိက္ခုခေါ်သောအခါ “သမ္မာဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာယ” ဟူ၍ မိန့်တော်မူ-ဟု ဒိကာကြီးတို့၌ဆို၏။

ဂ။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ အဓိ ကရဏေ ပစ္စာကတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဇေဝဒေယျ- ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊ ဒေါသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခု နိယော၊ မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊ ဘယဂါမိနိ ယော စ ဘိက္ခုနိယောတိ။

ယာပနဘိက္ခုနီ... ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အဓိကရ ဏေ၊ အဓိကရုဏ်း၌။ [ဝိဝါဒစသော လေးပါး၌ဟူလို။] ပစ္စာကတာ၊ ရှုံးသည်ဖြစ်၍။ ကုပိတာ...။ အနတ္တမနာ...။ ဇေဝ...။ ဒေယျ...။ အံ့။ ဘိက္ခုနိယော၊ ဘိက္ခုနီမတို့သည်။ ဆန္ဒဂါမိနိယောစ၊ ဆန္ဒာဂတိသို့ လည်း လိုက်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနိယော...။ တို့သည်။ ဒေါသဂါမိနိယောစ၊ ဒေါသာဂတိသို့လည်း လိုက်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနိယော...။ မောဟဂါမိနိ ယောစ၊ မောဟာဂတိသို့လည်း လိုက်ကုန်၏။ ဘိက္ခုနိယော...။ ဘယဂါမိ နိယောစ၊ ဘယာဂတိသို့လည်း လိုက်ကုန်၏။ ဣတိ ဇေဝံ .. ။ ဒေယျ...။ အံ့။

သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဇေဝဿ ဝစနိယာ-မာဇေယျ ကိသ္မိဒ္ဓိ ဒေဝ အဓိကရဏေ ပစ္စာကတာ ကုပိတာ အနတ္တမနာ ဇေဝံ အဝစ-ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊ ဒေါသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊ မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊ ဘယဂါမိ နိယော စ ဘိက္ခုနိယောတိ။ အယျာခေါ ဆန္ဒာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဒေါသာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ မောဟာပိ ဂစ္ဆေယျ၊ ဘယာပိ ဂစ္ဆေ ယျာတိ။

သာဘိက္ခုနီ ...။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဇေဝံ.....။ ဝစနိယာ .....။ အဿ-
ဟောတိ...။ အယျ၊ ရှင်မဏိသိပ္ပိဒေဝ...။ အဓိကရဇဏ...။ ပစ္စာကတာ...။
ကုပိတာ.....။ အနတ္တမနာ၊ .....ဖြစ်၍။ “ဆန္ဒဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊
ဒေါသဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော၊ မောဟဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိ
ယော၊ ဘယဂါမိနိယော စ ဘိက္ခုနိယော” ...။ ဣတိဇေဝံ၊ ဤသို့။ မာအဝ
စ.....။ အယျာခေါ၊ ရှင်မသည်သာလျှင်။ ဆန္ဒာပိ၊ ချစ်သဖြင့်လည်း။
ဂစ္ဆေယျ၊ အဂတိသို့လိုက်ရာ၏။ ဒေါသာပိ၊ အမျက်ထွက်သဖြင့်လည်း။
ဂစ္ဆေယျ.....။ မောဟာပိ၊ တွေဝေသဖြင့်လည်း။ ဂစ္ဆေယျ.....။ ဘယာပိ၊
ကြောက်သဖြင့်လည်း။ ဂစ္ဆေယျ.....။ ဣတိဇေဝံ.....။ ဝစနိယာ.....။
အဿ-ဟောတိ.....။

ဝေဠ္ဇသာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဂုစ္စမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေ
ယျ၊ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ
တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝတတိယဋ္ဌေ သမနုဘာသိယမာနာ
တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣဇ္ဈေတံ ကုသလံ။ နော စေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊
အယဗ္ဗိဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ခမ္ဘံ အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ
သံဃာဒိဓေသံ။ (သမနု.....)

ဝေဠ္ဇ.....။ သာဘိက္ခုနီ ...။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဂုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်
ဖြစ်လျက်။ တထေဝ.....။ ပဂ္ဂဏေယျ.....။ သာဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။
တဿ၊ ထို(ဆန္ဒာဂတိလိုက်သည် စသည်ဖြင့်ဆိုလော) အယူဝါဒကို။
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ.....။ ယာဝတတိယံ.....။ သမနုဘာသိတဗ္ဗာ ....။ ယာဝ
တတိယံ.....။ သမနုဘာသိယမာနာ.....။ တံ၊ ထိုအယူဝါဒကို။ စေပဋိ
နိဿဇ္ဇေယျ...။ ဣဇ္ဈေတံ ....။ ကုသလံ .....။ နောစေပဋိနိဿဇ္ဇေယျ.....။
အယဗ္ဗိဘိက္ခုနီ .....။ ယာဝတတိယကံ၊ သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ဉာတ်ကမ္မ
ဝါစာဖြင့် ဆုံးမသည်အဆုံး၌ ရောက်ခြင်းရှိသော။ နိဿာရဏီယံ ....။
သံဃာဒိဓေသံ .....။ ခမ္ဘံ ....။ အာပန္နာ.....။

ဆန္ဒဂါမိနိယောစ စသည်ဆိုခြင်းနှင့် အင်္ဂါလေးပါး။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဘိက္ခုနိယောပနေဝ သံသဋ္ဌာဝိဟ
ရန္တိ ပါပါစာရာပါပသဒ္ဓါ ပါပံသိလောကာ ဘိက္ခုနိသံဃဿ
ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ။

ဘိက္ခုနီယောပနေဝ၊ ဘိက္ခုနီမတို့သည်သာလျှင်။ သံသဌာ၊ လူတို့
 နှင့် ရောနှောကုန်သည်ဖြစ်၍။ [စပါးထောင်း၊ ဆန်ဖွပ်၊ ထမင်းချက်၊
 သတင်းစကားဆောင် စသည်ဖြင့် ရောနှောကုန်၏။] ပါပါစာရာ၊ ယုတ်မာ
 သော ကိုယ်ကျင့် နှုတ်ကျင့် ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပါပသဒ္ဓါ၊ ယုတ်မာ
 သော ကျော်စောသံ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပသိလောကာ၊ ယုတ်မာ
 သော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ [မိစ္ဆာဇီဝပစ္စည်းစားသောက်
 ကုန်၏။] ဘိက္ခုနီသံဃဿ၊ .....အား။ ဝိဟေသိကာ၊ ညှဉ်းဆဲကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ [ကံပြုလျှင် တဖညှိစိတားခြင်းဖြင့် ညှဉ်းဆဲကုန်၏။] အညမညိဿာ၊
 အချင်းချင်း၏။ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ အပြစ်ငယ်ကို ဖုံးလွှမ်း ကုန်
 သည် ဖြစ်၍။ ဗိဟရန္တိ၊ နေကုန်၏။

တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿ ဝစနိယာ။ ဘဂိနိ
 ယောခေါ သံသဌာ ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိ
 လောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ
 ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ။ ဝိဝိစ္စထာယျေ၊ ဝေဝကညေဝ ဘဂိနိနံ
 သံဃော ဝဇ္ဇန္တတိတိ။

တာ ဘိက္ခုနီယော၊ .....တို့ကို။ ဘိက္ခုနီဟိ .....။ ဝေဝ.....။ ဝစနိယာ၊
 ဆိုအပ်ကုန်သည်။ အဿု-ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘဂိနိယော၊ ညီတို့
 သည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သံသဌာ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပါပါ
 စာရာ.....။ ပါပသဒ္ဓါ .....။ ပါပသိလောကာ.....။ ဘိက္ခုနီသံဃဿ...။
 ဝိဟေသိကာ.....။ အညမညိဿာ.....။ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ.....။ ဝိဟရန္တိ...။
 အယျေ၊ ရှင်မတို့။ တုဌေ၊ ရှင်မ တို့သည်။ ဝိဝိစ္စထာ၊ ရောနှော ခြင်းမှ
 ကင်းရှင်းကြလော။ ဘဂိနိနံ၊ ညီမတို့၏။ ဝေဝကညေဝ၊ ကင်းရှင်းခြင်း
 ကိုသာလျှင်။ သံဃော.....။ ဝဇ္ဇန္တတိ၊ ချိုးမွမ်း၏။ ဣတိ ဝေဝ.....။ ဝစနိ
 ယာ.....။ အဿု-ဟောန္တိ.....။

ဝေဝေ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ဂုဏ္ဍမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂ
 ဧဗ္ဗယျ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ
 သမန္နဘာသိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ၊ ယာဝ တတိယဧဝ
 သမန္နဘာသိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။
 နေဝေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣမာပိ ဘိက္ခုနီယော ယာဝတတိ
 ယကံ ဓမ္မံ အာပန္နာနိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။ (သမန္န.....)

ဝေဠု.....။ တာဘိက္ခုနီယော.....။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆို
 အပ်ကုန်သည် ဖြစ်လျက်။ တထေဝ .....။ ပဂ္ဂဇ္ဈေယျ၊ ချီးမြှောက်ကုန်
 ဌားအံ့။ တာ ဘိက္ခုနီယော.....။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ တဿ၊ ထို(ရောနှော
 ချဲ့နေသော) အယူဝါဒကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ.....။ ယာဝ တတိယံ.....။
 သမနုဘာသိတဗ္ဗာ၊ ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ယာဝတတိ
 ယံ.....။ သမနုဘာသိယမာနာ၊.....အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုအယူ
 ဝါဒကို။ စေ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ၊ အကယ်၍စွန့်ကုန်ဌားအံ့။ ဣစ္စေတံ.....။
 ကုသလံ.....။ နေစေ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ၊ အကယ်၍မစွန့်ကုန် ဌားအံ့။
 ဣမာပိ ဘိက္ခုနီယော၊ ဤဘိက္ခုနီမတို့ သည်လည်း။ ယာဝတတိယ
 ကံ.....။ နိဿာရဏီယံ.....။ သံဃာဒိသေသံ .....။ ဓမ္မိ.....။ အာပန္နာ၊
 ရောက်ကုန်၏။

လူတို့နှင့်ရောနှောခြင်း စသည်ပြုခြင်းနှင့် အင်္ဂါလေးပါး။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဇေဝံ ဝဒေယျ။
 သံသဠာဝ အယျေတုမေ ဝိဟရထ၊မာတုမေ နာနာ ဝိဟရိတ္ထ၊
 သန္တိသံဃေ အညာပိ ဘိက္ခုနီယော ဇဝါစာရာ ဇေဝံသဒ္ဓါ ဇေဝံ
 သိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိဟေသိကာ အညမညိဿာ
 ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ တာ သံဃော န ကိဉ္စိ အာဟ။ တုမ္ပညေဝ
 သံဃော ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ ဝေဘသိယာ ဒုဗ္ဗ
 လျာ ဇေဝမာဟ-ဘဂိနီယော ခေါ သံသဠာ ဝိဟရန္တိ ပါပါ
 စာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီ သံဃဿ ဝိဟေ
 သိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာ၊ ဝိဝိက္ခတာယျေ ဝိဝေ
 ကညေဝ ဘဂိနီနံ သံဃော ဝဇ္ဈေတိတိ။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဇေဝံ.....။ ဝဒေယျ၊ .....အံ့။ အယျေ၊ ရှင်မတို့။
 တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ သံသဠာဝ၊ လူတို့နှင့် ရောနှောကုန်သည် ဖြစ်၍
 သာလျှင်။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော။ တုမေ၊ ရှင်မတို့သည်။ နာနာ၊
 တသိ-တခြား။ မာဝိဟရိတ္ထ၊ မနေကြကုန်လင့်။ သံဃေ၊ သံဃာ၌။ ဇဝါ
 စာရာ။ ဤသို့အကျင့်ရှိကုန်သော။ ဇေဝံသဒ္ဓါ၊ ဤသို့ကျော်စောသံ ရှိကုန်
 သော။ ဇေဝံသိလောကာ၊ ဤသို့အသက်မွှေ ခြင်း ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနီ
 သံဃဿ၊.....အား။ ဝိဟေသိကာ၊ ညှဉ်းဆဲ ကုန်သော။ အညမညိ

သာ.....။ ဝဇ္ဇပဒိုက္ခာဒိကာ၊ အပြစ်ငယ်ကိုဖုံးလွှမ်းကုန်သော။ အညာပိ
ဘိက္ခုနီယော၊ တပါးသော ဘိက္ခုနီမတို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
တာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့ကို။ သံဃော၊.....သည်။ ကိဗ္ဗိ၊ တစုံတခုသော
စကားကို။ န အာဟ၊ မဆို။ တုမှညေဝ-(တုမှံ+ဇေဝ)ရှင်မတို့ကိုသာ
လျှင်။ သံဃော၊.....သည်။ ဥညာယ၊ နှိမ်ချကာ သိခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိ
ဘဝေန၊ (သင်းတို့ဘာမျှ မတတ်နိုင်ဟု) လွှမ်းမိုးကာ သိခြင်းဖြင့်၎င်း။
အက္ခန္တိယာ၊ သည်းမခံနိုင်ခြင်း (မျက်မှန်းကျိုးခြင်း)ဖြင့်၎င်း။ ဝေဘသိ
ယာ၊ အားရှိသော စကားကို ဆိုခြင်းဖြင့် ၎င်း။ (ဝါ၊ ထိတ်လန့်အောင်
အားစွမ်းပြခြင်းဖြင့်၎င်း။) ဒုဗ္ဗလျာ၊ ရှင်မတို့၏ အားနည်းခြင်းဖြင့် ၎င်း။
[အသင်းအပင်း မရှိခြင်းဖြင့် ဟူသို] “ဘဂိနိယော ခေါ သံသဠာ ဝိဟ
ရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ
ဝိပောသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဒိုက္ခာဒိကာ၊ ဝိဝိဇ္ဇထာယေျ ဝိဝေ
ကညေဝ ဘဂိနိနံ သံဃော ဝဏ္ဏေတိ”.....။ ဣတိ ဇေဝ.....။ အာဟ၊ ဆို
ပြီ။ ဣတိ ဇေဝ.....။ ဝဒေယျ၊.....အံ့။

သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေဿ ဝစနိယာ မာယေျ ဇေဝ
အဝစ-“သံသဠာဝ အယေျ ဟုမှေ ဝိဟရထ၊ မာတုမှေ နာနာ
ဝိဟရိတ္ထ၊ သန္တိ သံဃေ အညာပိ ဘိက္ခုနီယော ဇဝါစာရာ
ဇေဝသဒ္ဓါ ဇေဝ သိလောကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဝိပောသိကာ
အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဒိုက္ခာဒိကာ၊တာသံဃော န ကိဗ္ဗိ အာဟ၊
တုမှညေဝ သံဃော ဥညာယ ပရိဘဝေန အက္ခန္တိယာ
ဝေဘသိယာ ဒုဗ္ဗလျာ ဝေမာဟ-ဘဂိနိယော ခေါ သံသဠာ
ဝိဟရန္တိ ပါပါစာရာ ပါပသဒ္ဓါ ပါပသိလောကာ ဘိက္ခုနီ
သံဃဿ ဝိပောသိကာ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇပဒိုက္ခာဒိကာ၊
ဝိဝိဇ္ဇထာယေျ ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနိနံ သံဃော ဝဏ္ဏေတိ”တိ။

သာ ဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဇေဝ.....။ ဝစနိယာ.....။ အဿ-
ဟောတိ.....။ အယေျ၊ ရှင်မ။ “သံသဠာဝ..... လ.....ဝဏ္ဏေတိ” .....။
ဣတိ ဇေဝ.....။ မာ အဝစ၊ မဆိုလင့်။ ဣတိ ဇေဝ.....။ ဝစနိယာ .....။ အဿ-
ဟောတိ.....။

ဝေဠ္ဇသော ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဂုဏ္ဏမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂဏေယျ
ယျ၊ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမန္နဘာသိ
တဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝ တတိယဇ္ဈေ သမန္နဘာ
သိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နောစေ
ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ၊ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ ယာဝတတိယကံ ဓမ္မံ
အာပန္နာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသံ။ (သမန္န.....)

ဝေဠ္ဇ.....။ သာ ဘိက္ခုနီ .... ။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဂုဏ္ဏမာနာ၊ ဆိုအပ်
သည့်ဖြစ်ချက်။ တထေဝ.....။ ပဂ္ဂဏေယျ.....။ သာဘိက္ခုနီ.....။
ဘိက္ခုနီဟိ.....။ တဿ၊ ထို(ရှေးရှော၍နေကြဟု အားပေးသော)အယူ
ဝါဒကို။ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ .....။ ယာဝတတိယံ .....။ သမန္နဘာသိတဗ္ဗာ...။
ယာဝတတိယံ.....။ သမန္နဘာသိယမာနာ.....။ တံ၊ ထိုအယူဝါဒကို။ စေ
ပဋိနိဿဇ္ဈေယျ.....။ ဣစ္စေတံ.....။ ကုသလံ.....။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဈေ
ယျ.....။ အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ.....။ ယာဝတတိယကံ.....။ နိဿာရဏီယံ...။
သံဃာဒိသေသံ .....။ ဓမ္မံ.....။ အာပန္နာ .....။

သမန္နဘာသနကံဖြင့် ဆုံးမထားသော ဘိက္ခုနီတို့ကို ရှေး
ရှော၍သာ နေကြလော-ဟု အားပေးစကား ဆိုခြင်းနှင့် အင်္ဂါ
လေးပါး။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ အယျာယော သတ္တရသ သံဃာဒိ
သေသာ ဓမ္မာ နဝပဌမာပတ္တိကာ အဋ္ဌ ယာဝတတိယကာ။
ယေသံ ဘိက္ခုနီ အညတရံ ဝါအညတရံ ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊တာ
ယ ဘိက္ခုနီယာ ဥဘတောသံဃေ ပက္ခမာနတ္ထံ စရိတဗ္ဗံ။

အယျာယော၊ ရှင်မတို့။ သတ္တရသ .....။ သံဃာဒိသေသာ.....။
ဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ.....။ နဝ၊ ကိုးပါးတို့သည်။ ပဌမာပတ္တိကာ၊ ရှေး
ဦးစွာ လွန်ကျူးသောဓဏန္ဒ ရောက်ခြင်းရှိကုန်၏။ အဋ္ဌ၊ ရှက်ပါးတို့သည်။
ယာဝတတိယကာ၊ သုံးကြိမ် တိုင်အောင် ညွတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမ
သည် အဆုံး၌ ရောက်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဘိက္ခုနီ.....သည်။ ယေသံ၊
ယင်း ၁၇-ပါးတို့တွင်။ အညတရံဝါ-အညတရံဝါ၊ တပါးပါးသို့လည်း။
အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်အံ့။ တာယဘိက္ခုနီယာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ ဥဘ

တော သံဃော၊ ဥဘတောသံဃာ၌။ ပက္ခမာနတ္ထံ၊ ပက္ခမာနတ်ကို၊ စရိ
တဗ္ဗံ၊ ကျင့်အပ်၏။

စိတ္တမာနတ္တာယ ဘိက္ခုနိယာ ယတ္ထ သိယာ ဝိသတိဂဏော
ဘိက္ခုနိသံဃော၊ တတ္ထ သာဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုနိဟိ အဗ္ဗေတဗ္ဗာ၊
ကောယဝိ စေ ဦနော ဝိသတိဂဏော ဘိက္ခုနိသံဃော တံ
ဘိက္ခုနိ အဗ္ဗေယျ၊ သာစ ဘိက္ခုနိ အနုန္တိတာတာ စ ဘိက္ခု
နိယော ဂါရယှာ၊ အယံ တတ္ထ သာမိမိ။

ဘိက္ခုနိယာ၊.....သည်။ စိတ္တမာနတ္တာယ၊ မာနတ်ကျင့်ပြီးသည်ရှိ
သော်။ ယတ္ထ၊ အကြင်သိမိ၌။ ဝိသတိဂဏော၊ နှစ်ကျိပ်အရေအတွက်
ရှိသော။ ဘိက္ခုနိ သံဃော.....။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသိမိ၌။
သာဘိက္ခုနိ၊ .....ကို။ ဘိက္ခုနိဟိ၊ .....တို့သည်။ အဗ္ဗေတဗ္ဗာ၊ အတ္တန်
သွင်အပ်၏။ ကောယဝိ၊ တပါးဖြင့်လည်း။ ဦနော၊ ယုတ်သော။ ဝိသ
တိဂဏော.....။ ဘိက္ခုနိ သံဃော.....။ တံ ဘိက္ခုနိ.....။ စေအဗ္ဗေ
ယျ.....။ သာစ ဘိက္ခုနိ၊.....သည်လည်း။ အနုန္တိတာ၊ အတ္တန်သွင်းအပ်
သူမဖြစ်။ တာစ ဘိက္ခုနိယော၊ ထိုဘိက္ခုနိမတို့သည်လည်း။ ဂါရယှာ၊
ကဲ့ရဲ့အပ်သူတို့သည်။ (ဝါ၊ ဒုက္ကဋ်သင့်ကုန်သည်။) ဟောန္တိ.....။ အယံ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်။ တတ္ထ၊ ထိုသံဃာဒိသိသ် အာပတ်
သင့်ရာ၌။ သာမိမိ၊ ကျင့်ဝတ်တည်း။

တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာ
မိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။
ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော၊ တသ္မာတုဏှိ။ ဇေမေတံ ဓာရယာ
မိတိ။ ။သံဃာဒိသေသုဒ္ဓေသော တတိယော။

တတ္ထ၊ ထို ၁၇-ပါးသော သံဃာဒိသိသ်တို့၌။ အယျာယော၊.....
တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကစ္စိ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ .....။ ဒုတိယမ္ပိ .....။
တတိယမ္ပိ .....။ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကစ္စိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဧတ္ထ၊ ဤ
သံဃာဒိသိသ်၌။ အယျာယော၊ .....တို့သည်။ ယသ္မာ .....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။
တသ္မာ.....။ တုဏှိ .....။ အသိ.....။ ဇေံ .....။ ဇေံ .....။ ဓာရယာမိ၊ ငါသိ
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားစဉ်ဖြင့်။ တတိယော.....။ သံဃာဒိသေ
သုဒ္ဓေသော၊ သံဃာဒိသိသ်ပြခြင်းသည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

ဤ၌ ပဌမာပတ္တိက ၆-ပါး နောင်သဉ္စရိတ္တ၊ ဒုဋ္ဌဒေါသ၊ အညဘာဂိယ ထည့်၍ကိုးပါး။ ....ယာဝ တတိယက ၄-ပါး နောင်သံဃာဘေဒစသောလေးပါးထည့်၍ရှစ်ပါးဖြစ်၏။ အထူးကား ဘိက္ခုနီသည် သံဃာဘေဒကကံထိုက်အောင် မခွဲနိုင်သော်လည်း ကွဲအောင်အတုလိုက်ကာ အားပေးနိုင်၏။ သမာနသံဝါသကသိမ်၌နေ၍ ဓမ္မဝါဒီလေးပါး၊ အဓမ္မဝါဒီလေးပါးတို့တွင် အဓမ္မဝါဒီလေးပါးကိုယူ၍ သီးခြားသံဃာကံပြုသော သမာနသံဝါသကရဟန်းသာလျှင်ခွဲနိုင်၍ သံဃာဘေဒကကံ ထိုက်နိုင်သည်။

ဘိက္ခုနီသည် သံဃာဒိသိသ်ကို ဖုံးသော်လည်း ဖုံးသည်မမည်၊ ဒုက္ကဋ်မသင့်၊ ပရိဝါသ်မထိုက်။ ၁၅ ရက် ပက္ခမာနတ်ချည်းသာ ကျင့်ရသည်။ သိမ်၌ ဘိက္ခုနီစတုဝဂ် သံဃာထံ မာနတ်ယူ၍ နိက္ခိတ္တဝတ်နေလိုလျှင် နံနက်အရုဏ်မတက်မီ ဂါမူပစာမှ၎င်း၊ ရဟန်းတို့၏ ဝိဟာရပစာမှ၎င်း၊ ခဲနှစ်ကျလွန်အောင် ဘိက္ခုနီလေးပါးနှင့် သွား၍နေရသည်။ (ဂါမူပစာမှလွန်လျှင် ဘိက္ခုနီကျောင်း ဥပစာမှလွန်သည်သာတည်း။) ဘိက္ခုလေးပါးလည်း ကြွလာ၍ မနီးဝေး နေရသည်။ ကြွရောက် ချီးမြှောက်တော်မူကြပါဟု ကြိုတင် လျှောက်ထားရသည်။

ဘိက္ခုနီသံဃာထံ မာနတ် ဆောက်တည်၍ ကြားပြီးလျှင် ဘိက္ခုသံဃာထံကြား၍ ဘိက္ခုနီသံဃာထံပြန်၍နေရသည်။ ထိုနောက် ဘိက္ခုတို့ပြန်သွားသော်၎င်း၊ အဘော်မ တယောက်ထား၍ ဘိက္ခုနီတို့ ပြန်သွားသော်၎င်း- ဥဘတောသံဃာ၌ မာနတ်ကျင့်သည် မည်၏။ အနိက္ခိတ္တဝတ် နေလိုလျှင် ဘိက္ခုလေးပါး၊ ဘိက္ခုနီလေးပါးထံ နေ့တိုင် ကြားအပ်၏။ ၁၅-ရက် ပြည့်သောအခါ အတ္တနိသွင်းအပ်၏။

ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသ(နိဿဂ္ဂိယပါမိတ်။)

ဣမေခေါပနာယျာယောတိံသ နိဿဂ္ဂိယာပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အယျာယောတိ...။တိံသ၊သုံးဆယ်သော။ နိဿဂ္ဂိယာပါမိတ္တိယာ၊...
အမည်ရှိကုန်သော။ဣမေ ခေါပနဓမ္မာ.....။ဥဒ္ဓေသံ.....။အာဂစ္ဆန္တိ.....။

ပတ္တဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ပတ္တသန္နိစယံ
ကရေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (ကထိနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ ပတ္တသန္နိစယံ၊ သပိတ်သိုမှီးခြင်းကို။ ကရေ
ယျ၊ ပြုငြားအံ့။တဿာဘိက္ခုနိယာ၊.....အား။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ.....။

တရက်မျှသော်လည်း အဓိဋ္ဌာန်မတင်ဘဲ ဝိကပ္ပနာ မပြုဘဲ
အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော သပိတ်ကိုထားငြားအံ့-နိဿဂ္ဂိပါမိတ်။
ဘိက္ခု၏ ပတ္တနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ ဘိက္ခုအား ဆယ်ရက်
လွန်မှ နိဿဂ္ဂိ။ ဤကား တရက်လွန်ရုံဖြင့် နိဿဂ္ဂိ။ ဤမျှသာ
ထူး၏။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနိ အကာလစိဝရံ
ကာလစိဝရန္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘာဇာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါ
မိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ .....။ အကာလစိဝရံ၊ အကာလသင်္ကန်းကို။ ကာလ
စိဝရန္တိ၊ ကာလသင်္ကန်းဟူ၍။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ စီရင်၍၊ ဘာဇာပေယျ၊
ဝေဘန်စေငြားအံ့။တဿာဘိက္ခုနိယာ၊.....။နိဿဂ္ဂိယံ.....။ပါမိတ္တိယံ...။
ဟောတိ.....။

အကာလ (အဝတ်)သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ အကာလသင်္ကန်းဟု
အမှတ်ရှိခြင်း၊ ကာလသင်္ကန်းဟုစီရင်၍ အမြွက်အားဖြင့်ဝေဘန်
စေခြင်း၊ ရခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ကထိနိမခင်း-တလ။ခင်း-
ငါးလွှဲဖြစ်သော သံဃိက (ဝိကပ္ပနာလောက်) အဝတ်သည်

“ကာလစီဝရ”မည်၏။ ထိုကျောင်း၌ ပုရိမဝါကျတ်သူ၊ ကသိန်ခင်းသူတို့ ဝေယျာနီင်သည်။ - ကြွင်း ၁၁-လ၊ ၇-လ၌ ဖြစ်လျှင် “အကာလစီဝရ”မည်၏။

သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတ သံဃာတို့ ဝေယျာနီင်သည်။ “သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတ” ဟူသည် ကျောင်းတွင်း၌ဝေလျှင် ကျောင်းဝါဆိုခေတ်အတွင်း ရှိဆဲသံဃာ၊ ထိုသံဃာနှင့် ၁၂-တောင်တွင်းစပ်သောကျောင်း ပသံဃာအဆက်ဆက်။ ကျောင်းပ၌ ဝေလျှင် ဝေရာဌာနနှင့် ၁၂-တောင်စပ် အဆက်ဆက်ဖြစ်၏။ သင်္ကန်းကာလ တလ၊ ငါးလအတွင်း၌သော်လည်း သုတ္တန်ဆောင်၊ ဝိနည်းဆောင် စသည်ကို ရည်လျှင် အကာလစီဝရ သာတည်း။ ရည်ရာ သံဃာ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလတို့ယူနိုင်သည်။ အကာလစီဝရကိုတလ၊ ငါးလ-စီဝရကာလတွင်း ဟူသောအမြွက်ဖြင့် ကာလစီဝရဟု ဝေဘန်စေ၍ရလျှင် နိဿဂ္ဂိ၊ ဝိနည်းကံစွန့်ပြီးပြန်ရသော်လည်း လျှင်တိုင်းပြန်ပို့၍ အကာလစီဝရအဖြစ်ဖြင့် ထားရသည်။

လျှင်တိုင်း ပြန်ပို့ - ၆။ ။ ဤဝဂ်၌နိဿဂ္ဂိဖြစ်၍ဝိနည်း ကံစွန့်ပြီး ပြန်ရသော်လည်း မသုံးရ၊ လျှင်တိုင်းဌာနသို့ ပြန် ပို့ရသည်မှာ ၆-ရရှိ၏။ အကာလစီဝရ-၁။ သံဃိက-၂။ ဧဟာ ဇနိက-၂။ ပုဂ္ဂလိက-၁။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သမ္ဘိ စိဝရံ ပရိဝတ္တေတွာ သာပဉ္စာ ဇေဝံ ဝဒေယျ ဟန္တာယေ တုယှံ စိဝရံ၊ အာဟာရမေတံစိဝရံ၊ ယံ တုယှံ တုယှံမေဝေတံ၊ ယံမယှံ မယှံမေဝေတံ၊ အာဟာရမေတံ စိဝရံ၊ သကံ ပစ္စာဟရာတံ အတ္တန္ဓေယျ ဝါ အတ္တန္ဒာပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (အမိန္ဒာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....ဘိက္ခုနီယာ၊ ဘိက္ခုနီမတယောက်နှင့်။ သမ္ဘိ၊ တကွ။ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကို။ (ဝါ၊ ဝိကပ္ပနာလောက်သောအဝတ်ကို။) ပရိဝတ္တေတွာ၊ လဲလှယ်၍။ သာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ ပဉ္စာ.....ဇေဝံ..... ဝဒေယျ၊...အံ့။ အေယျ၊ ရှင်မ၊ တုယှံ၊ သင်၏။ စိဝရံ၊.....ကို။ ဟန္တာယေလော။

မေ၊ငါ၏။တေံ စီဝရံ၊ထိုသင်္ကန်းကို။အာဟရ၊ ယူခဲ့လော။ ယံ၊ အကြင်
သင်္ကန်းသည်။တုယံ၊သင်၏။“သင်္ကန်းဖြစ်၏”။တေံ၊ ထိုသင်္ကန်းသည်။
တုယုမေဝ၊သင်အားသာလျှင်။ဟောတု၊ဖြစ်ပါစေ။ယံ၊ အကြင်သင်္ကန်း
သည်။မယံ၊ငါ၏။“သင်္ကန်းဖြစ်၏”။တေံ၊ထိုသင်္ကန်းသည်။ မယုမေဝ၊
ငါအားသာလျှင်။ဟောတု၊ဖြစ်ပါစေ။မေ၊ငါ၏။တေံစီဝရံ၊...ကို။အာဟရ၊
ယူခဲ့လော။ သကံ၊ မိမိသင်္ကန်းကို။ပစ္စာဟရ၊ ပြန်ယူလေလော။ဣတိ၊
ဤသို့ဆို၍။အစ္စန္ဒယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်မူလည်းလှငြားအံ့။အစ္စန္ဒာပေယျ
ဝါ၊.....စေငြားအံ့။တဿာဘိက္ခုနိယာ.....။နိဿဂ္ဂိယံ.....။ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

ဥပသမ္ပန္နာဖြစ်ခြင်း၊လဲလှယ်သောအဝတ်သင်္ကန်း၏ဝိကပ္ပနာ
လောကံခြင်း၊သကသညာဖြင့်လှခြင်း-လှစေခြင်းအင်္ဂါသုံးပါး။ ။
သကသညာကင်းလျှင် ဘဏ္ဍာဘိုးဖြင့် ပါရာဇိက။ ထုလ္လစဉ်း။
ဒုက္ကဋ်။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ အညံ ဝိညာပေ
တွာ အညံ ဝိညာပေယျ၊နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ အညံ၊ တမျိုးကို။ဝိညာပေတွာ၊တောင်း၍။
[တောင်း၍ရပြီးမှဟူလို]။အညံ၊တမျိုးကို။ ဝိညာပေယျ၊တောင်းငြားအံ့။
တဿာဘိက္ခုနိယာ .... ။နိဿဂ္ဂိယံ.....။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

အမြွက်ဖြင့် ယူလိုခြင်း၊ ပစ္စည်းတမျိုး ပြင်တောင်းခြင်း၊
ရခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မမာ၍ ထောပတ်တောင်းအံ့။ ရသော
အခါ ထောပတ်အလိုမရှိ၊ ဆီအလိုရှိသည်ဟု ထောပတ်လှူခဲ့၍
ဆီထပ်လှူအောင် တောင်းအံ့။ ထိုဆီရလျှင် နိဿဂ္ဂိ။ ယခင်
ထောပတ်အပြစ်မရှိ။ဆီကိုလည်း အလိုရှိသေးသည်ဟုတောင်း
အံ့၊ဆီဖြင့်လည်း ကိစ္စပြီးသည်၊ များများလည်း ရသည် ဟုအာနိ
သင်ပြ၍တောင်းအံ့-အပြစ်မရှိ။

၅ ။သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ အညံ စေတာပေ
တွာ အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။(သဇ္ဇာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ .....။ အညံ၊ တမျိုးကို၊ စေတာပေတွာ၊ ဝယ်စေ၍၊
[ဝယ်ခိုင်း၍ရပြီးမှဟူလို။]အညံ၊ တမျိုးကို၊ စေတာပေယျ၊ ဝယ်စေငြား
အံ၊ ဘဿဘိက္ခုနီယာ .....။ နိဿဂ္ဂိယံ ....။ ပါစိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

ယုခင်ကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မိမိ၏ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်
ထောပတ်ကို လဲလှယ်ဝယ်ခိုင်းအံ၊ ရသောအခါ ထောပတ်မလို
ချင်၊ ဆီလိုချင်သည်ဟုပြင်၍ဝယ်ခိုင်းအံ၊ ရလျှင် နိဿဂ္ဂိ။ ရောင်း
ပြီးထောပတ်ကို ဈေးသည်မယူလျှင် ငါ့ကို လှူခဲ့လိမ့်မည်၊
သူ့ပစ္စည်းဖြင့် ဆီဝယ်သူလိမ့်မည်ဟုမြှော်လင့်၍ တမျိုးပြင်ခိုင်း
သည်။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန
ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဓိသိကေန သံဃိကေန အညံ စေတာပေယျ
နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (သဇ္ဈာ ....)

ယာပနဘိက္ခုနီ .....။ အညဒတ္ထိကေန၊ တမျိုး ၏+အလိုငှါ+လှူအပ်
သော၊ အညုဒ္ဓိသိကေန၊ တမျိုး ကို+ညွှန်း၍+လှူအပ်သော၊ သံဃိကေန၊
သံဃာ့အလိုငှါ+လှူအပ်ပြီ သော။ ပရိက္ခာရေန၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်။
အညံ၊ တမျိုးကို၊ စေတာပေယျ၊ ဝယ်စေငြားအံ၊ ဘဿဘိက္ခုနီယာ ..။
နိဿဂ္ဂိယံ .....။ ပါစိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

သင်္ကန်းအတွက်လှူထားသော သံဃိက ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်
ဆေးကိုဝယ်ခိုင်းအံ-ရသောအခါ နိဿဂ္ဂိ။ သံဃိက လှူပြီ ဖြစ်
သောကြောင့် ဝိနည်း ကံစွန့်၍ ပြန်ရလည် သံဃာ့ထံပြန်ပို့ရ
သည်။ ရည်ညွှန် တိုင်း သင်္ကန်းဝယ်စေ၍ အကြွင်းကို လိုရာ
ဝယ်စေအံ၊ လှူသူကိုပန်၍ လိုရာဝယ်စေအံ၊ ကျောင်းစွန့်ပြေး
လောက်သော ဘေရန်အခါ လိုရာဝယ်စေအံ-အနုပတ္တိ။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန
ပရိက္ခာရေန အညုဒ္ဓိသိကေန သံဃိကေန သညာဓိကေန အညံ
စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။ (သဇ္ဈာ .....)

ယာ ပန ဘိက္ခုနီ .....။ အညဒတ္ထိကေန .....။ အညုဒ္ဓိသိကေန .....။ သံဃိ
ကေန .....။ ပရိက္ခာရေန “ဝိ”၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဖြင့်ရင်း။ သညာဓိကေန

“ဝိ” ကိုယ်တိုင်တောင်းအပ်သော ကပ္ပိယဘာဏှာဖြင့်၎င်း။ အညံ၊ တမျိုး
ကို စေတာပေယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ .... ။

ဝတ္ထုကြောင်းဖြင့် သိသာသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ်၌ “ဝိ”
သဒ္ဒါမဟုတ်။ ဘာဏှာနှစ်ခုဖြင့် တပါးသော ဆေးစသည်ကို ဝယ်
ခိုင်းအံ့၊ ရသောအခါ နိဿဂ္ဂိ။ စွန့်ပြီးပြန်ရလည်း လျှာရင်းတိုင်းသို့
ပြန်ပို့ရသည်။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနိ အညဒတ္ထိကေန
ပရိက္ခာရေန အညုန္ဒိသိကေန မဟာဇနိကေန အညံ စေတာ
ပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ အညဒတ္ထိကေန.....။ အညုန္ဒိသိကေန .... ။ မဟာ
ဇနိကေန၊ ဂိုဏ်းအလိုငှါ + လှူအပ်ပြီးသော၊ ပရိက္ခာရေန.....။ အညံ .....။
စေတာပေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနိယာ.....။ နိဿဂ္ဂိယံ... ။ ပါမိတ္တိယံ...။
ဟောတိ .... ။

သံဃာ၊ ပုဂ္ဂလမှ တပါးသည် “မဟာဇန” မည်၏။ အဘိဓမ္မာ
ဆောင် ဂိုဏ် စသည်သည်လည်း “မဟာဇန” မည်၏။ ယာဂု
အတွက် လှူထားသော ဂဏိကကပ္ပိယ ဘာဏှာဖြင့် ဆေး
စသည်ဝယ်ခိုင်းအံ့၊ ရသောအခါ နိဿဂ္ဂိ။ စွန့်ပြီးပြန်ရလည်း
လျှာရင်းတိုင်းဂဏသို့ပြန်ပို့ရသည်။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနိ အညဒတ္ထိကေန
ပရိက္ခာရေန အညုန္ဒိသိကေန မဟာဇနိကေန သညာမိကေန
အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ အညဒတ္ထိကေန.....။ အညုန္ဒိသိကေန.....။ မဟာ
ဇနိကေန၊ ဂိုဏ်းအလိုငှါ + လှူအပ်ပြီးသော၊ ပရိက္ခာရေန “ဝိ”.....။ သညာ
မိကေန “ဝိ”.....။ အညံ.....။ စေတာပေယျ .....။ တဿာဘိက္ခုနိယာ.....။
နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

စွန့်ပြီးပြန်ရလည်း လျှာရင်းတိုင်းသို့ပြန်ပို့ရသည်။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အညဒတ္ထိကေန
ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိသိကေန ပုဂ္ဂလိကေန သညာဗိကေန
အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ.....)ပတ္တ
ဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။အညဒတ္ထိကေန.....။အညဒ္ဓိသိကေန .....။ပုဂ္ဂလိ
ကေန၊ပုဂ္ဂိုလ်အလို၌ + ဣအပ်ပြီးသော။ပရိက္ခာရေန“ဒိ”.....။ သညာ
ဗိကေန“ပိ”.....။အညံ.....။စေတာပေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ...။
နိဿဂ္ဂိယံ .... ။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ .... ။ပဌမော..... ။ ပတ္တဝဂ္ဂေါ .... ။
နိဋ္ဌိဟော.....။

ကျောင်းပြုပြင်ရန်အတွက် ဣဿာသော မိမိပုဂ္ဂလိက
ဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း၊ ကိုယ်တိုင်တောင်း၍ရသော ဘဏ္ဍာဖြင့်၎င်း-နှစ်
ခုပေါင်းဖြင့် ဆေးစသည်ဝယ်စေအံ့။ ဂုဿောအခါ နိဿဂ္ဂိ၊စွန့်
ပြီးပြန်ရလည် ဣရင်းတိုင် ကျောင်းအတွက်သို့ ပြန်ပို့ရသည်။
ဣရင်းတိုင်းပြန်ပို့-ခြောက်ခုရှိသည်။

၁၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ဂရုပါဝရဏံ ဝန ဘိက္ခုနီယာ
စေတာပေန္တိယာ စတုက္ကံသပရမံ စေတာပေတပ္ပံ။ တတော
စေ ဥတ္တရိ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံပါမိတ္တိယံ။ (သဗ္ဗာ.....)
ဂရုပါဝရဏံ၊ (ဧသောအခါဖြစ်ရာ) ထူလေးသောအရံကို၊စေတာ
ပေန္တိယာ၊တောင်းသော။ဘိက္ခုနီယာ၊.....သည်။စတုက္ကံသပရမံ၊လေး
ကံသ(၁၆-သပြာ)ထိုက်သော အရံကို၊စေတာပေတပ္ပံ၊တောင်းအပ်၏။
တတော၊ ထိုထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်။ စေ-စေတာပေယျ၊ အကယ်၍
တောင် ပြားအံ့၊တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ နိဿဂ္ဂိယံ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ .... ။

ထူသောအရံဖြစ်ခြင်း၊ လေးကံသထက်အလွန်ထိုက်ခြင်း၊
ခွင့်မပြုရာ၌တောင်-ခြင်၊ရခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။တရားဟော
ကောင်းခြင် စသောဂုဏ်ကိုကြည်ညို၍ အရှင်မ၊သိုရာပြောပါ
ဟု ဓမ္မနိမန္တနစွမ်းဖြင့် ဘိတ်ရာ၌သာ-လေ ကံသအထိ ပိုင်ခြား
တော်မူသည်။ အခါခရီးသိုရာပြောပါ-ဟု နိစ္စဝေါရဿာဖြင့်
ဘိတ်သောပဝါရိတထံ၌၎င်း၊ဉာတကထံ၌၎င်း၊သီတင်းသျှောင်

ငါးယောက်ထံ၌၎င်း အလွန်လည်းတောင်းကောင်း၏။ လေး
သပြာ-တကံသ၊လေးကံသ-၁၆-သပြာ။

၁၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။လဟုပါရရဏံ ပန ဘိက္ခုနိယာ
စေတာပေန္တိယာ အဗုတေယျကံသပရမံ စေတာပေတဗ္ဗံ။
တတော စေ ဥတ္တရိ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

လဟုပါရရဏံ၊ (ပူအိုက်သောအခါရှိစရာ) ပေါ့ပါးသောအရုံကို။
စေတာပေန္တိယာ၊တောင်းသော။ဘိက္ခုနိယာ၊.....သည်။ အဗုတေယျ
ကံသပရမံ၊ နှစ်ကံသခွဲ ဆယ်သပြာ)ထိုက်သောအရုံကို။ စေတာပေ
တဗ္ဗံ.....တတော.....ဥတ္တရိ.....စေ-စေတာပေယျ.....တဿာဘိက္ခု
နိယာ.....နိဿဂ္ဂိယံ.....ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ.....။

ယခင်နည်းဖြင့်သိနိုင်လောက်ပြီ။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ် အယျာယော တိသ နိဿဂ္ဂိယာ
ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ။တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။
ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ
ပရိသုဒ္ဓါ။ပရိသုဒ္ဓတ္ထာယျာယော၊တသ္မာ တုဏှိ။ ဧဝမေတံ
ဓာရယာမိတိ။ ။တိသ နိဿဂ္ဂိယာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။
အယျာယော.....တို့။တိသ.....နိဿဂ္ဂိယာပါမိတ္တိယာ.....ဓမ္မာ.....။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ်...။တတ္ထ၊ထိုသုံးဆယ်သော နိဿဂ္ဂိပါမိတ်၌။အယျာယော၊...
တို့ကို။ပုစ္ဆာမိ.....ကဗ္ဗိ.....ပရိသုဒ္ဓါ.....အတ္ထ.....ဒုတိယမ္ပိ.....တတိ
ယမ္ပိ.....ပုစ္ဆာမိ.....ကဗ္ဗိ.....ပရိသုဒ္ဓါ.....အတ္ထ.....တ္ထေ၊ ဤနိဿဂ္ဂိ
ပါမိတ်၌။ အယျာယော.....ယသ္မာ.....ပရိသုဒ္ဓါ.....တသ္မာ.....
တုဏှိ.....အသိ.....ဧဝံ.....ဧတံ.....ဓာရယာမိ.....အုတိ၊ ဤသို့သော
စကားစဉ်ဖြင့်။ တိသ.....နိဿဂ္ဂိယာ ပါမိတ္တိယာ.....ဓမ္မာ.....
နိဋ္ဌိတာ.....။

ယခင်ဘိက္ခုနိဿဂ္ဂိ ပဌမဝဂ်၌ ဓောဝန၊ ပဒိုဂ္ဂဟဏ-
နှစ်ခုဖယ်၍ အကာလသင်္ကန်းဝောနိစေခြင်း၊လဲလှယ်၍ ပြန်လှ
ခြင်း နှစ်ခုနှင့် ဤဘိက္ခုနိ-နိဿဂ္ဂိ၌ ပဌမဝဂ်ဖြစ်၏။ယခင်ဒုတိယ
ဝဂ်၌ အစ ၇-ခုဖယ်၍ အည-စသော ၇-ခုနှင့် ဤဒုတိယဝဂ်
ဖြစ်၏။ ယခင်တတိယဝဂ်၌ ဒဿဟပတ္တ၊ ဝသိကသာဒိုက၊

အာရည-သုံးခုပယ်၍ ပတ္တသန္နိစယ၊ဂရ၊ လဟုပါရဏ-သို့ ခု
နှင့် ဤ၌တတိယဝဂ်ဖြစ်၏။ဤ၌ ၁၂-ခုမှ ကြွင်းသော ယခင်၌
၈+၃+၇=ပေါင်း ၁၈-သည် ဘိက္ခုနည်းအတိုင်းဖြစ်၏။အချို့
ဉာဏ်ရှိသူဖြစ်လျက် ဤနေရာမျိုး ၌ ဂရုပြုခြင်းမှ ချွတ်သူဖြစ်နိုင်
သည်။

သုဒ္ဓပါနိတ်။

ဣမေခေါပနာယျာယော ဆသဋ္ဌိသတာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ
ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။
အယျာယော .....။ ဆသဋ္ဌိသတာ၊ ၁၆၆ ပါးကုန်သော။ ပါမိတ္တိ
ယာ .....။ဣမေခေါပနဓမ္မာ.....။ဥဒ္ဓေသံ .....။အာဂစ္ဆန္တိ.....။

လသုဏဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီလသုဏံ ခါဒေယျ၊
ပါမိတ္တိယံ။(ဇ္ဇေ .....)
ယာပနဘိက္ခုနီ.....။လသုဏံ၊(မဂဓတိုင်းဖြစ် အမြှောင့်များသော)
လသုဏ ကြက်သွန်ကို။ခါဒေယျ၊ ခဲငြာအုံ။တဿာကံကုနိယာ၊ .....
အား။ပါမိတ္တိယံ၊ပါမိတ်အာပတ်သည်။ဟောတိ ....။

လသုဏ ကြက်သွန်အစိမ်းဖြစ်ခြင်း၊မျိုခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး ။ ။
ဘိက္ခုနုက္ခန္ဓံ၊ ပလက္ခက-ကြက်သွန်ဖြော-တမြှောင့်။ဘန္ဓ
နက-ကြက်သွန်နီ-နှစ်မြှောင့်။ ဟဒိဘကကြက်သွန်နမ်း-သုး
မြှောင့်။ စာပလသုဏ- ကြက်သွန်မြိတ်- အမြှောင့်ရှိ။ ဤ
သေးမျိုး၌ အနာပတ္တိ၊ လသုဏ ကြက်သွန်အကျက်၊ လက်သုတ်စသည်
၌လည်း အနာပတ္တိ။ အဋ္ဌကထာဋီကာတို့၌ အဆင် ပြေသော်လည်း
လသုဏ-ကြက်သွန်ဖြူ-ဟု မိန့်ဆိုကုန်၏။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ သမ္မာဓေ လောမံ
သံဟရာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။(အဒ္ဓါန.....)
ယာပနဘိက္ခုနီ .....။သမ္မာဓေ၊ ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌။ [ဝဿာဝမဂ်၊
လက်ကတီးကြာ ၌ဟူသို။]လောမံ၊ အမွေ ကို။သံဟရာပေယျ၊ဝတ်နုတ်
စေငြားအုံ။တဿာကံကုနိယာ.....။ပါမိတ္တိယံ .....။ဟောတိ .....။

အနာမရှိခြင်း၊ ဗုံးကွယ်ရာ၌ အမွှေးပယ်ခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။
သင်ရန်း၊ ကတ်ကျေး၊ မွေးညွှပ်စသည်ဖြင့် ပယ်အံ့-ပယောဂတိုင်း
ပါစိတ်၊ အမွှေးအရေအတွက်တိုင်းမဟုတ်။ (ဘိက္ခုနုတ္တံ။)

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ တလဗာတကေ ပါစိတ္တိယံ။
(မေထုနာ.....)

တလဗာတကေ၊ ပဿာဝမဂ် အပြင်ကို + ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်၊
ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အနာမရှိခြင်း၊ ကျင်ကြောင်းကို ပုတ်ခတ်ခြင်း၊ အတွေ့
သာယာခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ကြာဝတ်ဆံဖြင့် ပုတ်ခတ်လည်း
ပါစိတ်။ မိမိမဂ်၌ သူတပါးကို ပုတ်ခတ်ခိုင်းလည်းပါစိတ်။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဧတုမဋ္ဌကေ ပါစိတ္တိယံ။ (မေထုနာ.....)
ဧတုမဋ္ဌကေ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်သော ချုပ်တောင့်ကို ပဿာဝ
မဂ်သို့သွင်းခြင်းကြောင့်၊ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ပာခင်ကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ကြာဝတ်ဆံမျှသွင်းခြင်း၊ မိမိ၌
သူတပါးကိုသွင်းခိုင်းခြင်းကြောင့်လည်း ပါစိတ်။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဥဒကသုန္ဒိကံ ပန ဘိက္ခုနီယာ အာဒိ
ယမာနာယ ဇွဂ်လပဗ္ဗပရမံ အာဒါတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ
ပါစိတ္တိယံ။ (မေထုနာ.....)

ဥဒကသုန္ဒိကံ၊ ပဿာဝမဂ် ရေဆေးခြင်းကို၊ အာဒိယမာနာယ၊
ယူသော၊ ဝါ၊ ပြုသော၊ ဘိက္ခုနီယာ၊ .....သည်။ ဇွဂ်လပဗ္ဗပရမံ၊ နှစ်ဆစ်
အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်၊ အာဒါတဗ္ဗံ၊ ပြုအပ်၏။ [သွင်း၍
ဆေးအပ်၏ဟူလို၊] တံ၊ ထိုအရပ်ကို၊ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်စေသော
ဘိက္ခုနီမအား၊ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သုံးဆစ်သွင်းခြင်း၊ အနာမရှိခြင်း၊ သာယာခြင်း-အင်္ဂါသုံး
ပါး။ ။ တချောင်းဖြင့်နှစ်ဆစ်၊ နှစ်ချောင်းဖြင့် တဆစ်စီသည်
နှစ်ဆစ်မည်၏။ ဤအနေဖြင့် အတွေ့သာယာလည်း အနာပတ္တိ။
ရေဆေးစဉ်သာယာ၍ နှစ်ဆစ်မှ ဆံဖျားမျှလွန်စေအံ့၊ နှစ်ချောင်း

မှလွန်၍ တဘိယ လက်ချောင်းများမျှလွန်စေအံ့ ပါမိတ်။ အနာ
ကြောင့်လွန်စေအံ့-အနာပတ္တိ။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ သာပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ဘုဒ္ဓန္တဿ
ပါနိယေန ဝါ ဝိရူပနေန ဝါ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဧန္တေ-.....)

သာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဘုဒ္ဓန္တဿ၊ ဘောဇဉ် စားသော။ ဘိက္ခုဿ၊
ရဟန်းအား။ ဝါ၊ ရဟန်း၏ ဟတ္ထပါသ်အတွင်း၌။ ပါနိယေနဝါ၊
သောက်သွယ်ဖြင့်၎င်း။ ဝိရူပနေနဝါ၊ ယပ်ဖြင့်၎င်း။ ဥပတိဋ္ဌေယျ၊
တည်နေငြိမ်အံ့။ (ဝါ၊ လုပ်ကျွေး စားငြားအံ့။) တဿာဘိက္ခုနီဿ.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဘောဇဉ်စားထဲရဟန်း၏ ဟတ္ထပါသ်၌ တည်ခြင်း၊ သောက်
သွယ်ဖြစ်စေ ယပ်ဖြစ်စေ ကိုင်ခြင်း အင်္ဂါ နှစ်ပါး။ ။ သောက်
စားစဉ်တည်အံ့။ ဟတ္ထပါသ်လွှတ်၍တည်အံ့ “ဒုက္ကန္တ”။ ဝတ္ထု
၌ ရဟန်းထိပ်ကို ဘိက္ခုနီသည် ရေခွက်ဖြင့် ပေါက်၍ ယပ်ဖြင့်
လည်း ချက်သည်။ ထိုချက်မှုကြောင့်ကာ “ဒုက္ကန္တ”သာတည်း။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ သာပနဘိက္ခုနီ အာမကဉတ္တံ ဝိညာ
တွာ ဝါ ဝိညာပေတွာ ဝါ ဘန္တိတွာ ဝါ ဘန္တာပေတွာ ဝါ
ကောဇ္ဇေတွာ ဝါ ကောဇ္ဇာပေတွာ ဝါ ပစိတွာ ဝါ ပစာပေ
တွာ ဝါ ဘုဒ္ဓေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒ္ဓါန-.....)

သာပနဘိက္ခုနီ.....။ အာမကဉတ္တံ၊ စပါးခင်းကို။ ဝိညာတွာ ဝါ၊
ဘောင်း၍၎င်း။ ဝိညာပေတွာ ဝါ၊ ဘောင်ပေ၍၎င်း။ ဘန္တိတွာ ဝါ၊ လှော်
၍၎င်း။ ဘန္တာပေတွာ ဝါ၊ လှော်ပေ၍၎င်း။ ကောဇ္ဇေတွာ ဝါ၊ ကောင်၍
၎င်း။ ကောဇ္ဇာပေတွာ ဝါ၊ ကောင်းပေ၍၎င်း။ ပစိတွာ ဝါ၊ ချက်၍၎င်း။
ပစာပေတွာ ဝါ၊ ချက်စေ၍၎င်း။ ဘုဒ္ဓေယျ၊ စားငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခု
နီဿ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

စပါးမျိုး ခုနက်ပါ တပါးပါး တောင်းခြင်း ဝါ-တောင် စေ
ခြင်း၊ ရေခြင်း၊ လှော်ခြင်း စသည်ပြု၍ ပြုစေ၍ မျှခြင်း-အင်္ဂါ ၁၂
ပါး။ ။ တောင်း၊ လှော်၊ ကောင်း၊ ချက်၊ စား ဝါ-ပါး တို့တွင်
တောင်း၊ စား နှစ်ပါးမျှစုံလျှင် ပါမိတ်အင်္ဂါ ၁၂ ခုရင်းတည်း။ အနာ

ဆေးကုရန် တောင်းအံ့၊ မတောင်းဘဲ ရသည်ကို နဝကမ္မအလို့
ငှါခံအံ့-အနာပတ္တိ။ ဤ၌ထွက်ခြင်းကား စပါးအစိမ်း အစို ရနံ့၍
မိမိအံ့သောအခါ နေမလွန်းသာ၍ သွေ့ခြောက်အောင်ထွက်
သည်။ သတ္တဓညသည် နုတ္တရဝတ္ထုဖြစ်၏။ သံဃာ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလ၊
စေတိယ-အလို့ငှါ ခံလည်းမအပ်။ (ဘိက္ခုအားလည်းဗုဒ္ဓ၏။)

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာ
ဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဇာသံ ဝါ တိရောကုဋေ ဝါ တိရောပါကာ
ရေ ဝါ ဆဇ္ဇေယျ ဝါ ဆဇ္ဇာပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)
ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဥစ္စာရံဝါ၊ ကျင်ကြီးကို၎င်း။ ပဿာဝံဝါ၊ ကျင်
ငယ်ကို၎င်း။ သင်္ကာရံဝါ၊ အမှိုက်ကို၎င်း။ ဝိဇာသံဝါ၊ စားကြွင်းကို၎င်း။
တိရောကုဋေဝါ၊ နံရံတဘက်၌၎င်း။ တိရောပါကာရေ ဝါ၊ တံတိုင်း
တဘက်၌၎င်း။ ဆဇ္ဇေယျ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းစွန့်ငြားအံ့။ ဆဇ္ဇာပေယျ
ဝါ၊ သူတပါးကိုလည်းစွန့်စေငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ.....။

ကျင်ကြီးစသည်ဖြစ်ခြင်း၊ မကြည့်ရှုခြင်း၊ သွားလာသုံးဆောင်
ရာနေရာဖြစ်ခြင်း၊ တံတိုင်းတဘက်နံရံတဘက်ဖြစ်ခြင်း၊ စွန့်ခြင်း-
စွန့်စေခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ သောက်ရေကြွင်း၊ ဝါးပြီးသော
ဒန်ပူလည်း“ဝိဇာသ”မည်၏။ မြူတင် မှ စွန့်ချအပ်။ ကြည့်ရှု၍
စွန့်အံ့၊ မသုံးဆောင်ရန်စွန့်အံ့-အနာပတ္တိ။ (ဘိက္ခုဗုဒ္ဓ၏။)

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဥစ္စာရံ ဝါ ပဿာ
ဝံ ဝါ သင်္ကာရံ ဝါ ဝိဇာသံ ဝါ ဟရိတေ ဆဇ္ဇေယျ ဝါ ဆဇ္ဇာ
ပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ .... ။ ဥစ္စာရံဝါ .... ။ ပဿာဝံဝါ .... ။ သင်္ကာရံဝါ.....။
ဝိဇာသံဝါ .... ။ ဟရိတေ၊ စိမ်းသော ကောက်ပဲရှိရာအရပ်၌။ ဆဇ္ဇေ
ယျ ဝါ .....။ ဆဇ္ဇာပေယျ ဝါ .....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ .....။ ပါမိတ္တိယံ...။
ဟောတိ..... ။

ယခင်နည်းမှီး၍ အင်္ဂါစစ်ရာ၏။ ။ စိုက်ပျိုးသောကောက်
ခင်း ပဲခင်းသည်၎င်း၊ လယ်၊ အုန် ခြံ စသည်သည်၎င်း “ဟရိတ”

မည်၏။ ပါဏိတ်ဝတ္ထု။ မျိုးကြီးပြီး၍ အညွှောက် မပေါက်သေး
လျှင် ဒုက္ကန့်ဝတ္ထု။ စွန့်ပြီးပစ်သွားသော လယ်၌၎င်း။ သခင်တို့
ကိုပန်၍၎င်းစွန့်အံ့။ အနာပတ္တိ။ အုန်းခြံ၌ အုန်းသီး ဖောက်သောက်
၍ အုန်းသီးခေါင်းပြတ်ကိုစွန့်အံ့။ စားကြွင်းအမှိုက်ကို ဟရိတ၌
စွန့်သည်မည်၏။ တနည်း-ရေသောက်၍ရေကြွင်းကို အုန်းလည်
ဆစ်ပြတ်၌စွန့်အံ့။ စားကြွင်းကို ဗိဇဂါမ်အုန်း၎င်းဟရိတ၌စွန့်
သည်မည်၏။ ခြံတွင်း၌ ဟရိတလွတ်ရာ၌ အပြစ်မရှိ။ အမှိုက်
စွန့်ရာ၌ ကျင်ကြံ ကျင်ငယ်စွန့်လည်း အပြစ်မရှိ။ (ဘိက္ခု၊ ခုတ္တံ)

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ နစ္စံ ဝါ ဝိတံ ဝါ
ဝါဒိတံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါဏိတ္တိယံ။ (ဧဝံ...)
လသုဏ္ဏဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ နစ္စံဝါ။ ကခြင်းကို၎င်း။ ဝိတံဝါ။ သိခြင်းကို
၎င်း။ ဝါဒိတံဝါ။ တိ မှတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဒဿနာယ။ ကြည့်ရှုခြင်း “နား
ထောင်ခြင်း” ဌာ။ ဂစ္ဆေယျ။ သွားဌားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။
ပါဏိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ ပဌမော.....။ လသုဏ္ဏဝဂ္ဂေါ။ လသုဏ္ဏဝဂ္ဂ
သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ ပြီးပြီ။

နစ္စ၊ ဝိတ၊ ဝါဒိတ-တရုဇ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းရှိ
ဘဲသွားခြင်း၊ ကြည့်ရှု-နားထောင်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဥဒေါင်း
ကသော နစ္စ၊ လေချွန်သော ဝိတ၊ သံတည်ဆွဲသော ဓမ္မကဝိက
၏ ဝိတ၊ ရေကိုစည်တီးခြင်း ဝါဒိတကိုသော်လည်း ကြည့်ရှုနား
ထောင်ရန် သွားအံ့ ပါဏိတ်။ (ဘိက္ခု၊ ခုတ္တံ) { ဤအနေဖြင့် ပ။
စ ဧဝံ၌ ပါဝင်သည်။ } ဒဿနဖြင့် သဝနကိုလည်း ယူသည်။
အရံတွင်း၌နေ၍ လည်ပြန်ကြည့်အံ့- အနာပတ္တိ။

ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ-ဟု ကြည့်ခြင်း၌ သွားခြင်းကိုသာ
ပယ်သည်။ တေးနှင့်စပ်သော်လည်း တရားဟူသမျှ အပ်၏။
တရားနှင့်စပ်သော်လည်း တေးဟူသမျှ မအပ်။ ပါဠိတော်၌မဆို
သော်လည်း ကခြင်းစသည်ကို ကိုယ်တိုင်ပြုအံ့။ သူတပါးကိုပြု
စေအံ့။ ဘုရားအား ပူဇော်ကြလောဟု ပရိယာယ်ဖြင့် ဆိုအံ့။

လူတို့က ဆုရားအား နှစ်၊ ဂီတတို့ဖြင့် ပူဇော် ပါရစေဟု
လျှောက်လျှင် ကောင်းပြီဟုခွင့်ပြုအံ့-ပါစိတ်သာတည်း။ (သဗ္ဗာ-
သဗ္ဗ-၌ ပါဝင်သည်။)

ပူဇော်ခြင်းဟူသည် ကောင်း၏ဟု ပရိယာယ် ဆိုအံ့-အနာ
ပတ္တိ။ (နှစ်၊ ဂီတစသည်ကို အနုစန္ဒ သုခဝိပါက လက္ခဏာဟု
သုတ် အဘိဓမ္မာတို့၌မဟောသော်လည်း မသွားဘဲ ကြည့်ခြင်းကို
အနာပတ္တိဟု ဝိနည်း၌ ဟောသည်။ ဌာနာဌာန ဉာဏ်တော်၏
အရသာသည် မရှိသောအောင် ကြံ ကျယ်လေစွတကား။)

ရတ္တန္တကာရဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ သာပနာ ဘိက္ခုနီ ရတ္တန္တကာရေ
အပ္ပမိပေ ပုရိသေန သဗ္ဗိံ ဇေကနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ
သလ္လပေယျ ဝါ။ ပါမိတ္တိယံ။ (ထေယျာ.....)

သာပနာဘိက္ခုနီ ... ။ ရတ္တန္တကာရေ၊ ညဉ့်မိုးချုပ်သောအချိန်၌။ အပ္ပ
မိပေ၊ အရောင်အလင်းကင်းသောနေရာ၌။ ပုရိသေန၊ လူယောက်ျား
နှင့်။ သဗ္ဗိံ၊ တကွ။ ဇေကနေကာ၊ တယောက် ချင်းချင်း။ [ဇေကန၊
တယောက်သော ပုရိသနှင့်။ ဇေကာ၊ တယောက်သော ဘိက္ခုနီမသည်
ဟူလို။] သန္တိဋ္ဌေယျဝါ၊ အနီး၌လည်း ရပ်ငြားအံ့။ သလ္လပေယျဝါ၊
အနီး၌ ရပ်၍လည်း စကားဆိုငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိ
ယံ.....။ ဟောတိ.....။

ညဉ့်မှောင်ချိန်ဖြစ်၍၊ လူယောက်ျား၏ ဟတ္ထပါသ်တွင်း
ရပ်ခြင်း-ဝါ စကားဆိုခြင်း၊ အဘော်မရှိခြင်း၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ
သာယာသည့်ကဲ့သို့ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ နေဝင်ပြီးသော အ
ခါသည် “ရတ္တန္တကာရ” ခေါ်၏။ ကာယ သံသဂ္ဂ ရာဂရှိမှု
“ယုလ္လစဉ်း” အဋ္ဌဝတ္ထုက အင်္ဂါတည်း ။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ သာပနာ ဘိက္ခုနီ ပရိစ္ဆန္နေ ဩကာ
သေ ပုရိသေန သဗ္ဗိံ ဇေကနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လ
ပေယျ ဝါ။ ပါမိတ္တိယံ။ (ထေယျာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပရိစ္ဆန္ဓေ၊ ဖုံးကွယ်သော။ ဩကာသေ၊ အရပ်
၌။ ပုရိသေန.....။ သဒ္ဓိံ.....။ ဇေကနေကာ.....။ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ.....။
သလ္လပေယျဝါ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟော
တိ.....။

တိုင်ကွယ်ရာမျှသည်လည်း “ပရိစ္ဆန္ဓ”မည်၏။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ အဇ္ဈောကာသေ
ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဇေကနေကာ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ သလ္လပေယျဝါ
ပါမိတ္တိယံ။ (ထေယျာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အဇ္ဈောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင်၌။ ပုရိသေ
န.....။ သဒ္ဓိံ.....။ ဇေကနေကာ.....။ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ.....။ သလ္လပေယျ
ဝါ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သိက္ခာပုဒ် သုံးခု ပေါင်းလျှင် အချိန်လွတ်မရှိ၊ နေရာလွတ်
လည်းမရှိ၊ ညဉ့်သင့်တခု၊ နေ့သင့်နှစ်ခု။ ဖုံးကွယ်ရာ သင့်တခု၊
လွင်တီးခေါင်သင့်တခု။ အနီး၌ရပ်ခြင်း ဆိုခြင်းငှါ နားလည်သော
လူယောက်ျားသည် “ပုရိသ”မည်၏။ ဆိတ်ကွယ်ရာဟု ခဲ့ခြင်းမရှိ
လျှင် အနာပတ္တိ။

၄ ။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ရထိကာယဝါ
ဗျူဟေဝါ သိဃိာဓူကေဝါ ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ဇေကနေကာ
သန္တိဋ္ဌေယျဝါ သလ္လပေယျဝါ နိက္ကဏ္ဍိကံဝါ ဇေယျေယျ၊ ဒုတိ
ယိကံဝါ ဘိက္ခုနီ ဥယျောဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ထေယျာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ရထိကာယဝါ၊ ခရီးရှည်၌၎င်း။ [ရထိယာယဝါ-
ဟူ၍လည်းရှိ၏ အနက်တူ]၊ ဗျူဟေဝါ၊ ခရီးတို၌၎င်း။ သိဃိာဓူကေဝါ၊
ခရီးဆုံ၌၎င်း။ ပုရိသေန.....။ သဒ္ဓိံ.....။ ဇေကနေကာ.....။ သန္တိဋ္ဌေယျဝါ.....။
သလ္လပေယျဝါ.....။ နိက္ကဏ္ဍိကံ၊ ယောက်ျား၏နားအနီး၌။ ဇေယျေယျဝါ၊
တစ်ခုတခုကိုလည်း ဆိုငြားအံ့။ ဒုတိယိကံ၊ အဘော်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနီဝါ၊
ဘိက္ခုနီမကိုလည်း။ ဥယျောဇေယျ (အနာဝေရကျင့်လို၍)လွှတ်လိုက်
ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အဘော်ဘိက္ခုနီကို မလွှတ်လိုက်ခင် ဇေကနေကာ ဖြစ်
သလော။ ။သဘောတူအဘော်သည် အာပတ်လွတ်ကြောင်း

အဘော်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဇေကနေကာဖြစ်၏။ ပါမိတ်လေး
ချက်။ အနာစာရကျင့်လို၍မဟုတ်။ ပြုဘွယ်ကိစ္စကြောင့်လွှတ်အံ့-
အနာပတ္တိ။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ပုရေဘတ္တံ ကုလာနိ
ဥပသင်္ကမိတွာ အာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ
ပက္ကမေယျ။ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပုရေဘတ္တံ၊ နိနက်အခါ၌။ ကုလာနိ၊ ဒါယကာ
အိမ်တို့သို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ [တင်ပျဉ်ခွေ
ထိုင်လောက်သော ရွှေ၊ ပြောင်းနိုင်သော နေရာရှင်၌ဟူလို။] နိသိဒ္ဓိတွာ၊
ထိုင်၍။ သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန်ကြားဘဲ။ ပက္ကမေယျ၊
ဖဲသွားပြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

မွန်းတည့်အတွင်း နိနက်ကာလဖြစ်ခြင်း၊ အနွှေရစာရ၌ ထိုင်
ခြင်း၊ တင်ပျဉ်ခွေလောက်သော နေရာဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော
အကြောင်းကြည့်၍ မပန်ကြားခြင်း၊ တံစက်မြိတ်ကို-ပါ-
၁၂-တောင် ဥပစာကို လွန်ခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ အရုဏ်မှ
မွန်းတည့်အထိသည် “ပုရေဘတ္တံ”.....။ တင်ပျဉ်ခွေလောက်
သောနေရာရှင်သည် “အာသနေ”.....။ ထိုအိမ်၌သိကြားလိမ္မာသူ
သည် “သာမိက”.....။ အမိုးတွင်းမှ ဖဲလျှင် တံစက်မြိတ်ကို.....။
လွင်ကီးခေါင်မှဖဲလျှင် ၁၂ တောင် ဥပစာကိုလွန်အံ့။ ပါမိတ်။
တင်ပျဉ်ခွေလောက်သော နေရာ၌ဖြစ်အံ့ - “ဒုက္ကန္တိ”။ အသံ
ဟာရိမ-ရွှေ၊ ပြောင်းနိုင်သော နေရာသေဖြစ်အံ့-အနာပတ္တိ။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ပုစ္ဆာဘတ္တံ ကုလာနိ
ဥပသင်္ကမိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ အာသနေ အဘိနိသိ
ဒေယျ ဝါ အဘိနိပ္ပဇ္ဇေယျ ဝါ။ ပါမိတ္တိယံ။ (ထိနာ....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပုစ္ဆာဘတ္တံ၊ နေလွှဲသောအခါ၌။ ကုလာနိ.....။
ဥပသင်္ကမိတွာ.....။ သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို။ အနာပုစ္ဆာ.....။ အာသနေ၊
နေရာ၌။ [ဝတ်ပညတ္တိမှတစ်ပါး နေရာမရွေး-ဟူလို။] အဘိနိသိဒေယျဝါ၊
ထိုင်မူလည်းထိုင်ငြာအံ့။ အဘိနိပ္ပဇ္ဇေယျဝါ၊ အိပ်မူလည်းအိပ်ငြားအံ့။
တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

မွန်းတည့်လွန်မှ နေဝင်အထိသည် “ပစ္ဆာဘတ္တ” .....။ ထိုအိမ်
၌ ပေးပိုင်သူသည် “သာမိက” .....။ ဘိက္ခုနီတို့အတွက် အမြဲ
ခင်းထားသော “ရဝပညတ္တ” နေရာ၌ အနာပတ္တိ၊ အသံဟာရိမ-
မဟော။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဝိကာလေ ကုလာနိ
ဥပသင်္ကမိတွာ သာမိကေ အနာပုစ္ဆာ သေယျံ သန္တရိတွာ ဝါ
သန္တရာပေတွာ ဝါ အဘိနိသိဒေယျ ဝါ အဘိနိပ္ပဇ္ဇေယျ ဝါ။
ပါမိတ္တိယံ။ (ကထိနာ...)

ယာပနဘိက္ခုနီ .....။ ဝိကာလေ၊ ညဉ့်အခါ၌။ [အခါမဲ့ဟူသို]။
ကုလာနိ .....။ ဥပသင်္ကမိတွာ .....။ သာမိကေ၊ အိမ်ရှင်တို့ကို။ အနာ
ပုစ္ဆာ .....။ သေယျံ၊ အိပ်ရာကို။ သန္တရိတွာ ဝါ၊ ခင်း၍၎င်း။ သန္တရာပေတွာ
ဝါ၊ ခင်းစေ၍၎င်း။ အဘိနိသိဒေယျ ဝါ .....။ အဘိနိပ္ပဇ္ဇေယျ ဝါ ..။ တဿာ
ဘိက္ခုနီယာ .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

နေဝင်မှအရုဏ်တက်အထိသည် “ဝိကာလ” .....။ ပေးပိုင်သူ
သည် “သာမိက” .....။ သင်္ကမိခင်းမျှသည်လည်း “သေယျ” .....။
အသံဟာရိမ, ရဝပညတ္တ-နှစ်ခုလုံး မဟော။ သာမိကသုံးခုတို့တွင်
နောက်နှစ်ခုကို ပေးပိုင်သူဟု “ပဒဘာဇနီ” အထူးဖွင့်သည်။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဒုဂ္ဂဟိတေန ခူပဓာ
ရိတေန ပရံ ဥက္ကာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ အနိန္ဒာ .....)
ယာပနဘိက္ခုနီ .....။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ အယူအဆမှာ ခြင်းဖြင့်။ ခူပဓာရိ
တေန၊ အမှတ်အသားမှာ ခြင်းဖြင့်။ ပရံ၊ တပါးသောဘိက္ခုနီမကို။ ဝါ၊
တပါးသောဘိက္ခုနီမအထံ၌ ဥက္ကာပေယျ၊ ကဲ့ရဲ့ငြိမ်းစား။ တဿာဘိက္ခု
နီယာ .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

အမှာယူဆခြင်း၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၊ အကြင်ဘိက္ခုနီကို အယုတ်
အားဖြင့် သိစေ၏။ ထိုဘိက္ခုနီ၏ ဥပသမ္ပန္နာဖြစ်ခြင်း-အင်္ဂါ
သုံးပါး။ ။ ရှင်မောဒ္ဒါကာဝိလာနီ၏ တပည့်မသည် အပြုအစု
ကောင်း၏။ ထို့ကြောင့် ထိုရှင်မောဒ္ဒါသည် တပါးသောဘိက္ခုနီ
တို့ကို-ဤတပည့်မသည် ကောင်း၏။ သင်္ကန်းပေးရဦးမည်ဟု
ဆို၏။ ထိုတပည့်မကော- အယူလွှဲအမှတ်လွှဲဖြင့်-ငါသည် အရှင်မ

ကို ကောင်းစွာ မလုပ်ကျွေးဘူးတဲ့။ ငါ့အားသင်္ကန်းမပေးဘူးတဲ့ ဟု တပါးသောဘိက္ခုနီကို အယုတ်အားဖြင့်သိစေ၏။ ဝါ၊ ကဲ့ရဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ပညပ်သည်။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝါ ပရံ ဝါ နိရယေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ အဘိသပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အတ္တာနံ ဝါ၊ မိမိကိုယ်ကို၎င်း။ ပရံ ဝါ၊ တပါးသော ဘိက္ခုနီမကဲ့၎င်း။ နိရယေန ဝါ၊ ငဲ့ဖြင့်၎င်း။ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ၊ သာသနာ တော်ဖြင့်၎င်း။ အဘိသပေယျ၊ ကျိန်ဆဲ ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိပံ.....။ ဟောတိ.....။

ငဲ့ဖြင့်၎င်း၊ သာသနာဖြင့်၎င်း၊ ကျိန်ဆဲခြင်း၊ ဥပသမ္ပန္နာဖြစ် ခြင်း၊ အတ္တဓမ္မစသည်ကို ရှေ့သည် မဟုတ်ခြင်း-အင်္ဂါ သုံးပါး။ ။ ငဲ့ကျစေရဲ့၊ ငဲ့ကျပါစေ၊ သာသနာမှလျှော့၍ လူဖြစ်ရစေရဲ့၊ လူဖြစ်ပါစေ-ဟု ဒေါသဖြင့်ကျိန်တိုင်း ပါမိတ်။ ထိုမှတစ်ပါးဖြင့်ကျိန်အံ့ “ဒုက္ကန္တံ”။

နိပါတ်၌ရှင်ရသေ့၏ သရက်သီးခိုးစားလျှင် တကိုယ်ထီး အိပ်ရပါစေရဲ့။ ကြာစွယ်ခိုးစားလျှင် မင်းစည်းမိပ်ရ၍ မိဖုရား တွေအလယ် ကာမဂုဏ်အကြား၌ အရိုးထုတ်ရပါစေရဲ့ဟု ကျိန်ခြင်းကား ခိုးသူမဟုတ်ဟု ယုံကြည်အောင် သစ္စာဆိုခြင်း ဖြစ်၏။ အပြစ်ရှိလျက် “အပြစ်ရှိလျှင် အဿမုခိဘိလူးမဖြစ်ရ စေရဲ့”ဟု ကျိန်ခြင်းကား အပြစ်ဖုံးလို၍ လှည့်စားခြင်းတည်း။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ အတ္တာနံ ဝိမိတ္တာ ဝိမိတ္တာ ဧဝေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမနု.....) ရတ္တန္တကာရဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဝိမိတ္တာ ဝိမိတ္တာ၊ ထု၍ ထု၍။ ဧဝေယျ၊ ငိုငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ ဒုတိယော.....။ ရတ္တန္တကာရဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

ထခြင်း၊ ငိုခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ထခြင်းသက်သက်၊ ငိုခြင်း
သက်သက်ကား “ဒုက္ခဋ္ဌိ”။ ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း၊ အနာဂ္ဂိပ်စက်
ခြင်းစသည်ကြောင့် မထုဘဲ ငိုအံ့-အနာပတ္တိ။

န ဂ ဝ ဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာဝန ဘိက္ခုနီ နဂါ နှာယေယျ၊
ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ .....)

ယာဝနဘိက္ခုနီ...နဂါ၊ အချည်းနှီး၊ ဝါ၊ အဝတ်အရုံကင်းလျက်။ နှာယေ
ယျ၊ ရေချိုးပြားအံ့၊ တဿာဘိက္ခုနီယာ ...။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ...

အချည်းနှီးဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင် မရှိခြင်း၊ ရေချိုး၍
ပြီးခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ရေသန့်ပျောက်ဆုံးအံ့၊ ခိုးသူခိုးဘွယ်
ဘေးရန်ရှိအံ့-အနာပတ္တိ။ ရေချိုးအိပ်ဖြင့် ဖုံးခြင်း၊ အဝတ်အရုံဖြင့်
ဖုံးခြင်း၊ မြစ်၌ရေဖြင့်ဖုံးခြင်း ဤသုံးခု တခုခုလျက် ရေချိုးအံ့-
အနာပတ္တိ။ အဝတ်ဖြင့်ဖုံးချိုးသူကိုသာ ချေးတွန်ခြင်း၊ ရှိခိုးခြင်း
ပြုကောင်းသည်။ ဇန္တုဗရ၊ ဥဘက၊ ဝတ္ထ(၃)ပဋိစ္ဆာဒိ။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ဥဒကသာဒိကာ န ဘိက္ခုနီယာ
ကာရယမာနာယ ဝ မာဏိကာ ကာရေတဗ္ဗာ။ တတြိဒိ ဝ မာဏိ။
ဒိဗ္ဗသော စတသော ဝိဒတ္တိယော သုဂတဝိဒတ္တိယာ၊ တိရိယံ
ဒွေဝိဒတ္တိယော။ တံ အတိက္ကာမေဋ္ဌိယာ ဆေဒနကံ ပါမိတ္တိယံ။
(သဗ္ဗာ.....)

ဥဒကသာဒိကာ၊ ရေသန့်ပျက်ကို။ ကာရယမာနာယ၊ ပြုစေလိုသော။
ဘိက္ခုနီယာ၊ ..... သည်းပမာဏိကာ၊ မာဏနှင့်ယှဉ်သည်ကို။ ကာရေ
တဗ္ဗာ.....။ တတြိဒိ၊ ထိုရေသန့်ပျက်၌။ ဣဒိ၊ ..... ကား။ ဝ မာဏိ၊ .....တည်း။
ဒိဗ္ဗသော.....။ သုဂတဝိဒတ္တိယာ.....။ စတသောဝိဒတ္တိယော၊ လေး
ထွာ။ တိရိယံ၊ အနံကား။ ဒွေဝိဒတ္တိယော၊ နှစ်ထွာ။ တံ၊ ထိုပမာဏကို။
အတိက္ကာမေဋ္ဌိယာ၊ လွန်စေသော ဘိက္ခုနီမအား။ ဆေဒနကံ၊ အလွန်
ကိုဖြတ်ခြင်းရှိသော။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ပမာဏလွန်ခြင်း၊ မိမိအလိုငှါပြု၍ ပြုစေ၍ ရခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။လေးထွာသည် ၁၂-ထွာ၊ ၁၈-ထွာ၊ ဝါ-ပကတိ ကိုးတောင်။ နှစ်ထွာသည် ထိုမှထက်ဝက်။ ထို့ကြောင့် ကဏ္ဍ၊ ပဋိစ္ဆာဒိနှင့် ပမာဏတူ၏။ ပျောက်ပျက်လျှင် ဖြတ်ဘွယ် မရှိ။ ပါဗိတ်သက်သက် ကုစားအပ်၏။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုနိယာ စိဝရံ ဝိသိဗ္ဗေတွာ ဝါ ဝိသိဗ္ဗာပေတွာ ဝါ သာပစ္ဆာ အနန္တရာယိကံနိ နေဝသိဗ္ဗေယျ ဝါ န သိဗ္ဗာပနာယ ဝါ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ အညတြ ဓတူဟပဇ္ဇာဟာ၊ ပါဗိတ္တိယံ။ (သမန္တ.....)

ယာပန ဘိက္ခုနိ.....ဘိက္ခုနိယာ၊ ဘိက္ခုနိမ တယောက်၏။ စိဝရံ.....ကို။ ဝိသိဗ္ဗေတွာဝါ၊ ချုပ်ရိုးဖြေ၍ရင်း။ ဝိသိဗ္ဗာပေတွာဝါ၊ ချုပ်ရိုးဖြေစေ၍ရင်း။ သာ၊ ထိုဘိက္ခုနိမသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ အနန္တရာယိကံနိ၊ အန္တရာယ်မရှိဘဲ။ နေဝသိဗ္ဗေယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်းချုပ်ငြားအံ့။ သိဗ္ဗာပနာယဝါ၊ သူတပါးကိုချုပ်စေခြင်းငှါလည်း။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ နကရေယျ၊ မပြုငြားအံ့။ ဓတူဟ ပဇ္ဇာဟာ၊ လေးရက် ငါးရက်ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....၊ ပါဗိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဝတ်ရုံလောက်သောသက်နံ ဖြစ်ခြင် ၊ ဥပသမ္ပန္နာဇာဇ္ဈာဖြစ်ခြင် ၊ ချုပ်ခြင်ငှါ ဖြေခြင်း၊ ဖြေစေခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိဘဲ ငါးရက်လွန်ခြင်း၊ ဝန်ချခြင်း-အင်္ဂါငါးပါး။ ။ဝန်ချပြီးမှ ချုပ်လည်း ပါဗိတ်သင့်ပြီးပြီ။ ချုပ်စဉ်ရက်လွန်ဘဲ-အနာပတ္တိ။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ပဇ္ဇာဟိကံ သံဃာရံစာရံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါဗိတ္တိယံ။ (ကထိနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....၊ ပဇ္ဇာဟိကံ၊ ငါးရက်ကို။ သံဃာရံစာရံ၊ သက်နန်းငါးထည်လှည့်ခြင်းကို။ [ဝတ်ရုံခြင်း နေလွန်းခြင်းဖြင့် လှည့်ခြင်းကို ဟုလျှိုး] အတိက္ကာမေယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါဗိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သင်္ကန်းငါးထည် တထည်ထည်ဖြစ်ခြင်း၊ ငါးရက်လွန်ခြင်း၊
ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း၊ မလွည့်ခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။
တိစိဝရိက်၊ ရေသန့်ပ၊ ရင်လွမ်းတဘက်-ငါးထည်လုံး သံဃာပို့
မည်၏။ ငါးရက်တကြိမ် အနည်းဆုံး ဝတ်ရုံရသည်။ နေသော်
လည်း လွန်းရသည်။ ဤသို့မပြုလျှင် ဆဋ္ဌအရုဏ်၌ တထည်လျှင်
ပါမိတ်တချက်စီ၊ ခိုးသူ ခိုးဘွယ်ဘေးရှိ၍ မဝတ်ရုံ၊ နေမလွန်းအံ့-
အနာပတ္တိ။ သနပ်၊ တိစိ(၄)၊ သံကစ္ဆီ(၁)၊ ငါး-နိသံဃာဦး။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ စိဝရသင်္ကမနိယံ
ဓာရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ကထိနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ စိဝရသင်္ကမနိယံ၊ ပြန်ပေ အပ်သောသူတပါး
၏သင်္ကန်းကို။ (ဝါ၊ သခင်ထံ မပန်ဘဲယူသောသင်္ကန်းကို။) ဓာရေယျ၊
ဆောင်ပြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

စိဝရသင်္ကမနိယဖြစ်ခြင်း၊ ဥပသမ္ပန္နာ၏ ငါးထည် တထည်
ထည် ဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း၊ ဝတ်ရုံခြင် အင်္ဂါ
လေးပါး။ ။သခင်ထံ မပန်ဘဲယူသော သင်္ကန်းသည် “စိဝရ
သင်္ကမနိယ”မည်၏။ ပြန်ပေးအပ်သောသူတပါး၏သင်္ကန်းဖြစ်
၏။ မပြောဘဲယူ၍ ဝတ်ရုံအံ့- ပါမိတ်၊ ငါယူမဝတ်လျှင် ခိုးသူ
ခိုးလတ္တံ့-ဟူသော ဘေးရန်ကြောင့် ယူဝတ်အံ့-အနာပတ္တိ။

ကင်္ခါ၌ ခိုးသူဘေးရှိသောအခါ မိမိသင်္ကန်း အကိုးတန်ကိုဝတ်
ခြင်၍ မတတ်ကောင်းသောကြောင့်ဟု ဆို၏။ “ကင်္ခါဒ္ဓိကာ”
၌ ကြက်ခြေခတ်နားမလည်သူစာရေးတို့ အရေးမှားကုန်၏။ ငါ
ယူမဝတ်လျှင် ခိုးသူ-ခိုးလတ္တံ့ဟူသောဘေး ရန်ကြောင့်ဟု အဋ္ဌ
ကထာကြီးနှင့် ညီစွာဆို၏။ ။သတ်ပုံဆရာအချို့ကား သံဃာပို့
ပါဠိသို့လိုက်၍ “သင်္ကန်း”.....။ စိဝရသင်္ကမနိယသို့ လိုက်၍
“သင်္ကမ်း”-ဟု သတ်ပုံညွှန်းကုန်၏။ မြန်မာသတ်ပုံ ရိုးရိုး၌ကား
“သင်္ကန်း”-ဟု ရေးကြသည်။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဂဏသမ္ပာစိဝရလာ
ဘံ အန္တရာယံ ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဂဏဿ၊ ဘိက္ခုနီ သံဃာ၏။ စိဝရလာဘံ၊ သင်္ကန်း လာဘ်ကို။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။ ကရေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ .... ။

ဝိကပ္ပနာလောက်သော အဝတ်သင်္ကန်းဖြစ်ခြင်း၊ သံဃာအား ညွတ်ပြီးသော လာဘ်ဖြစ်ခြင်း၊ အာနိသင်မပြဘဲ အန္တရာယ်ပြုခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။တပါး၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါး၏လာဘ်ကို တားအံ့ “ဗုတ္တံ”။ အဘိုးနည်းသော အခါမှလွှဲကြဟု အာနိသင် ပြ၍ တားအံ့-အနာပတ္တိ။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ စိဝရပိဘင်္ဂံ ပရိဗာဟေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့်ညီသော။ စိဝရပိဘင်္ဂံ၊ သင်္ကန်းဝေဘန်ခြင် ကို။ ပရိဗာဟေယျ၊ တားငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ .....။

ဓမ္မိကစိဝရပိဘင်္ဂံဖြစ်ခြင်း၊ ဓမ္မိကဟု မှတ်ခြင်း၊ အာနိသင် မပြဘဲတားခြင်း- အင်္ဂါသုံးပါး။ ။သက္ကေသံဃာ စည်ဝေး၍ပြုသော အဝတ်သင်္ကန်းဝေဘန်ခြင်းသည် “ဓမ္မိကစိဝရပိဘင်္ဂံ” မည်၏။ ယခု တပါးတထည် မလောက်သေး၊ မကြာမီရသွယ် ရှိသေးသည်ဟု အာနိသင်ပြ၍ တားအံ့-အနာပတ္တိ။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သမဏစိဝရံ ဒဒေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သဇ္ဇာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အဂါရိကဿဝါ၊ အိမ်၌ နေသူ လူအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗာဇကဿဝါ၊ ပရိဗုဒ္ဓိရဟန်းအား၎င်း။ ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ၊ ပရိဗုဒ္ဓိမအား၎င်း။ သမဏစိဝရံ၊ (ဗိန္ဒုထိုးသော)ရဟန်းသင်္ကန်းကို၊ ဒဒေယျ၊ ပေးငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဗိန္ဒုထိုးသော ဝတ်ရုံလောက်သော သမဏစိဝရဖြစ်ခြင်း၊ သီတင်းသုံးဘော်၊ မိဘ-မဟုတ်သူအား ပေးခြင်း၊ အခိုက်အ

တန့် မဟုတ်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ (ဘိက္ခုဒုက္ခန္တိ။) မိဘ မဟုတ်
သူအား ခေတ္တပေးအံ့-အနာပတ္တိ။ ဝေယျာဝစ္စပြုသူအား အင်္ဂါ
ချုပ်ဝတ်ရန် ဗိန္ဒုမထိုးခင်ပေးလျှင် အပြစ်ဖြစ်ဘွယ်မရှိ။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဒုဗ္ဗလစိဝရပစ္စာသာ
ယ စိဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ)
ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဒုဗ္ဗလစိဝရပစ္စာသာယ၊ အားနည်းသောသင်္ကန်း
ရနိုးခြင်းဖြင့်။ စိဝရကာလသမယံ၊ သင်္ကန်းကာလကို။ အတိက္ကာ မေ
ယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဒုဗ္ဗလစိဝရပစ္စာသာဖြစ်ခြင်း၊ ဒုဗ္ဗလသညာရှိခြင်း၊ အာနိသင်
မပြတ် တားခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ တတ်နိုင်လျှင် ညှဉ်းမည်ဟု
လျှောက်သည်ကို မြှော်သောအာသာသည် “ဒုဗ္ဗလ”.....။ မည်
သည့်နေ့ရက်တွင်လျှင်မည်ဟု လျှောက်သည်ကို မြှော်ခြင်းသည်
“ဗလဝ”.....။ လျှောက်ခြင်းမရှိဘဲမြှော်ခြင်းသည် “သင်္ကပ္ပ”
မည်၏။ အာသာမမည်၊ တလ၊ ငါးလသည် “စိဝရကာလသမယ”
မည်၏။ ထိုကာလအတွင်း သင်္ကန်းဝေမည်ဟု ပြုသောအခါ
အားနည်းသောအာသာရှိသော်လည်း ကြောမိဝါဂွမ်း ရတော့
မည်ဖြစ်၍ ဆိုင်းကြဉ်းဟု အာနိသင်ပြု၍တားအံ့-အနာပတ္တိ။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဓမ္မိကံ ကထိနုဒ္ဓါ
ရံ ပရိဗာဟေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....) နဂ္ဂဝဂ္ဂေါ တတိ
ယော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဓမ္မိကံ၊ တရားနှင့် လျော်သော။ ကထိနုဒ္ဓါရံ၊
ကထိနုနုတ်ခြင်းကို။ ပရိဗာဟေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။ တတိယော.....။ နဂ္ဂဝဂ္ဂေါ.....။ နိဗ္ဗိတော.....။

သတ္တမနှင့် အင်္ဂါတူ၏။ ။ သံဃာအညီအညွတ် ကထိနုနုတ်
ခြင်းသည် “ဓမ္မိက”မည်၏။ နုတ်ခြင်းကြောင့်ရသောအာနိသင်
ကာ နည်း၏။ မူလခင်းထားတိုင်းအာနိသင်ကာ-မျှား၏ဟု အာ
နိသင်ပြု၍တားအံ့-အနာပတ္တိ။ ။ ကထိနုမနုတ်ဘဲ သင်္ကန်းလျှော့အံ့၊
ကထိနုအာနိသင်ရသူတို့သာ ဝေဘန်ရသည်။ အာနိသင်ရ၊ မရ

ဘိက္ခုနီမ အားလုံးတို့အား အကာလသင်္ကန်း လှူလိုပါသည်။
ကထိန်နုတ်ပါဟု တောင်းပန်အံ့။ အာနိသင်ရသူတို့ရထိုက်သော
လာဘ်ထက် များများရအောင်၎င်း၊ အတူရအောင်၎င်း--လှူနိုင်
လျှင် နှုတ်အပ်၏။ လျှော့၍ရမည်ဖြစ်လျှင် မနှုတ်အပ်။

တု ဝ ဇ္ဇ ဝ ဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီယော ဧေ ကေမဓ္မေ
တုဝဇ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီယော၊ အကြင်ဘိက္ခုနီမတို့သည်။ ကေမဓ္မေ၊ တခု
သောညောင်စောင်း၌။ ဧေ၊ နှစ်ယောက်။ တုဝဇ္ဇေယျ၊ အိပ်ကုန်ငြား
အံ့။ တာသံ ဘိက္ခုနီနံ၊ ထိုဘိက္ခုနီမတို့အား။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟော
တိ....။

တညောင်စောင်းထည်းဖြစ်ခြင်း၊ နှစ်ယောက်အိပ်ခြင်း-အင်္ဂါ
နှစ်ပါး။ (ဘိက္ခုဒုက္ခန္ဓိ။)

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီယော ဧေ ကေတ္တ
ရဏပါရရဏာ တုဝဇ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီယော၊.....တို့သည်။ ကေတ္တရဏပါရရဏာ၊ အခင်း
အရံ တခုထည်း ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧေ.....။ တုဝဇ္ဇေယျ၊.....။ တာသံ
ဘိက္ခုနီနံ၊.....တို့အား။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အင်္ဂါတူပြီ။ ။ ရွှေ့ပြောင်းနိုင်သောစုလျား၊ သင်ဖြူးစသည်
၏ တပိုင်းကို ခင်း၍ တပိုင်းကိုခြုံ၍ အိပ်ကုန်အံ့-ပါမိတ်။ ။
(ဘိက္ခုဒုက္ခန္ဓိ။) တခင်းထည်းသက်သက်၊ တရံထည်း သက်
သက်၌ “ဒုက္ခန္ဓိ”။ တောင်ဝှေး၊ ခါးပန်း စသည်ခြား၍အိပ်လျှင်
အနာပတ္တိ။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ သမ္ဘိစ္စ
အဗာသု ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုနီယာ၊ တပါးသော ဘိက္ခုနီမအား။ သမ္မိစ္စ၊ တကွအားထုတ်၍။ အဗာသုံ၊ မချမ်းသာခြင်းကို။ ကရေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဥပသမ္ပန္နာ ဖြစ်ခြင်း၊ မချမ်းသာ စေလိုခြင်း၊ မချမ်းသာ အောင်ပြုခြင်း၊ မပန်ကြားခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။မချမ်းမသာ ဖြစ်အောင် မပန်ကြားဘဲ ရှေ့သွားခြင်း၊ ရပ်ခြင်း၊ ပါဠိသင် ခြင်း၊ သရဏ္ဍာယ်ခြင်းစသည်ပြုအံ့-ပါမိတ်။ ။သေနာသနဝတ်၌ သီတင်းကြီးကိုမပန်ဘဲသင်၊ မေး၊ သရဏ္ဍာယ်၊ မီးထွန်း၊ မီးငြိမ်း၊ လေသာတံခါးဖွင့်၊ ပိတ်-မပြုရဟု ဟောသည်။ “အဋ္ဌကထာ”၌ အသိရှိသလိုနေကြဟု သီတင်းကြီးခွင့်ပေးလျှင် အပ်၏။ သဘာဝ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ အကျွမ်းဝင်ခြင်း ဖြင့်လည်း အပ်၏ဟု ဆိုသည်။ ဤ၌ ဘိက္ခုနီချင်း ကြီး၊ ငယ်မရွေး မခံသာအောင် ပြုသမှုကို ပညပ်သည်။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ခုက္ခိတံ သဟဇိဝိ နိ နေဝ ဥပဋ္ဌဟေယျ၊ န ဥပဋ္ဌာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမန္တ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဒုက္ခိတံ-(ဂိလာနံ)၊ နာပျားသော၊ သဟဇိဝိနိ၊ အတူနေ တပည့်မကို။ နေဝဥပဋ္ဌဟေယျ၊ မလုပ်ကျွေးငြားအံ့။ ဥပဋ္ဌာ ပနာယ၊ လုပ်ကျွေးစေခြင်းငှါ။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ န ကရေယျ .....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ .....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ .....။

ဂိလာနဖြစ်ခြင်း၊ သန္တိဟာရီနိ ဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအ ကြောင် မရှိခြင်း၊ ဝန်ချခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။အနွေ ဝါသိနိ ၌ “ဒုက္ကံ”။ အန္တရာယ်ဆယ်ပါးရှိအံ့၊ လုပ်ကျွေးတတ်သူ ရှာ မရအံ့၊ ကိုယ်တိုင်မခံအံ့၊ ဘေးရန် ရှိအံ့-ဤကား ခွင့်ပြုသော အကြောင်းတည်း။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဥပ သယံ ဒတွာ ကုဂတာ အနတ္တမနာ နိတ္တဇေယျ ဝါ၊ နိတ္တဇာ ပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ဘိက္ခုနီယာ၊ ဘိက္ခုနီမ တယောက်အား။ဥပ
ဿယံ၊ ကျောင်းကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ကုပိတာ.....။ အနတ္တမနာ၊ .....
ဖြစ်၍။ နိက္ကမေယျဝါ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း နှင်ထုတ် ပြားအံ့။ နိက္ကမာ
ပေယျဝါ၊ သူတပါးကိုလည်း နှင်ထုတ် စေပြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီ
ယာ.....။ ပါဠိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သံဃိကကျောင်းမှနှင်ထုတ်သကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။ ။တံခါး
ရှက်အဖွဲ့ရှိသော မိမိ၏ပုဂ္ဂလိက ကျောင်းသည် “ဥပဿယ”
မည်၏။ တံခါးမရှိသောကျောင်းမှနှင်လျှင် “ဒုက္ကဋ်”။ အသဇ္ဇနိ
စသည်ကိုနှင်ရာ၌ အပြစ်မရှိ။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ သံသဠာ ဝိဟရေ
ယျ ဂဟပတိနာ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တေန ဝါ။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဂဟပတိနာဝါ၊ ဒါယကာနှင့်၎င်း။ ဂဟပတိ
ပုတ္တေနဝါ၊ ဒါယကာ၏သားနှင့်၎င်း။ သံသဠာ၊ ရောနှောလျက်။ [မလျော်
သော ကိုယ်ပြု၊ နှုတ်ပြောဖြင့် ရောနှောလျက် ဟူသို။] ဝိဟရေယျ၊
နေပြားအံ့။

သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝေမဿဝစနိယာ မာယေ သံသ
ဠာ ဝိဟရိ ဂဟပတိနာပိ ဂဟပတိပုတ္တေနပိ၊ ဝိဝိစ္စာယေ၊
ဝိဝေကညေဝ ဘဂိနိယာ သံဃော ဝဇ္ဇေတိတိ။

သာဘိက္ခုနီ.....။ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဧဝံ.....။ ဝစနိယာ.....။ အဿ-
ဟောတိ.....။ အယေ .....။ ဂဟပတိနာပိ .....။ ဂဟပတိပုတ္တေနပိ.....။
သံသဠာ.....။ မာဝိဟရိ၊ မနေလင့်။ အယေ.....။ ဝိဝိစ္စ၊ ရောနှောခြင်းမှ
ကင်းရှင်းလော။ ဘဂိနိယာ၊ ညီမ၏။ ဝိဝေကညေဝ၊ ကင်းရှင်းခြင်းကို
သာလျှင်၊ သံဃော ....။ ဝဇ္ဇေတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ ဣတိဧဝံ .....။ ဝစနိ
ယာ.....။ အဿ-ဟောတိ.....။

ဝေဇ္ဇ သာဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ဝုစ္ဆမာနာ တထေဝ ပဂ္ဂ
ဏေယျ။ သာ ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီဟိ ယာဝတတိယံ သမန္နဘာ
သိတဗ္ဗာ တဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ။ ယာဝ တတိယဇ္ဇေ သမန္နဘာ
သိယမာနာ တံ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ နောစေ
ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ၊ ပါဠိတ္တိယံ။ (သမန္န.....)

ဝေဇ္ဇ.....။ သာ ဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုနီဟိ.....။ ဂုဏ္ဏမာနာ၊ ဆိုအပ်
သည့်ဖြစ်လျက်၊ တထေဝ.....။ ပဂ္ဂဏေယျ.....။ သာ ဘိက္ခုနီ.....။
ဘိက္ခုနီဟိ.....။ တဿ၊ ထို(ရောနှောလျက်နေသော) အယူဝါဒကို။
ပဋိနိဿဂ္ဂါယ .....။ ယာဝတတိယံ.....။ သမန္နဘာသိတဗ္ဗာ .....။ ယာဝ
တတိယံ.....။ သမန္နဘာသိယမာနာ .... ။ တံ၊ ထိုအယူ ဝါဒကို။ စေ ပဋိ
နိဿဇ္ဇေယျ .....။ ဣစ္စေတံ.....။ ကုသလံ.....။ နောစေ ပဋိနိဿဇ္ဇေယျ ..... ။
တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ .... ။ ဟောတိ.....။

အရိဋ္ဌသိက္ခာပုဒ်ကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး ။ ။ လူတို့နှင့် ရောနှော
သူကိုသိလျက် မဆုံးမလျှင် “ဗုတ္တံ” ။ ဆုံးမ၍မရလျှင် သံဃာ့
အလယ်၌ ဆုံးမရသည်။ မစွန့်လျှင် ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် ဆုံးမရ
သည်။ ကမ္မဝါစာ နှစ်ကြိမ်ထိ “ဗုတ္တံ” ။ သုံးကြိမ် အဆုံး၌
“ပါစိတ်” ။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ အန္တောရဇ္ဇေ
သာသကံသမ္ပတေသဗ္ဗုဒ္ဓိဘယေ အသတ္တိကာ စာရိကံ စရေ
ယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇ္ဇေ .....)

ယာပန ဘိက္ခုနီ.....။ အန္တောရဇ္ဇေ၊ တိုင်းနိုင်ငံအတွင်း၌။ သာသကံ
သမ္ပတေ၊ ရွှံ့ရှာတွယ်ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သော။ သဗ္ဗုဒ္ဓိဘယေ၊ ဘေ ရန်
နှင့်တကွဖြစ်သောအရပ်၌။ အသတ္တိကာ၊ အဘော်မပါဘဲ။ စာရိကံ၊ ဒေသ
စာရိကို။ စရေယျ၊ သွားငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ..... ။ ပါမိတ္တိယံ..... ။
ဟောတိ.....။

တိုင်းပြည်အတွင်းဖြစ်ခြင် , ဘေးရန်ရှိသောအရပ်ဖြစ်ခြင်း၊
ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း၊ သွားခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။
အဘော်နှင့်သွားခြင်း၊ ဘေးရန်မရှိရာသို့သွားခြင်း၊ မိမိနေရာ ဘေး
ရန်ရှိ၍ သွား ခြင်း-ဤကားခွင့်ပြုသောအကြောင်းတည်း။ မိမိနေရာ
နိုင်ငံ၏တရုတ်မင်း ပိုင်သောတိုင်းပြည်အားလုံးသည် “အန္တော
ရဋ္ဌ” မည်၏။ ရွာကြားတိုင်း၊ ယူဇနာခွဲတိုင်း ပါမိတ်။ ။ ရွာတပါး
သို့ တယောက်ထည်းဝင်ခြင်းကို သံဃာဒီသိသ်၌ ပညပ်သည်။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ တိရောရဋ္ဌေ သာ
သင်္ကသမ္ပတေ သပ္ပုဒ္ဓိဘယေ အသတ္တိကာ စာရိကံ စရေယျ၊
ပါမိတ္တိယံ။(ဇေဋ္ဌိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ တိရောရဋ္ဌေ၊ တပါးသောတိုင်းနိုင်ငံ၌။ သာ
သင်္ကသမ္ပတေ.....။သပ္ပုဒ္ဓိဘယေ .... ။ အသတ္တိကာ.....။ စာရိကံ.....။
စရေယျ.....။တဿာဘိက္ခုနီယာ..... ။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

တပါးသော ဘုရင်မင်း မိုင်သော တိုင်းပြည်ဟူသမျှသည်
“တိရောရဋ္ဌ”မည်၏။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အန္တောဝဿံ စာရိ
ကံ စရေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(ဇေဋ္ဌိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အန္တောဝဿံ၊ ဝါတွင်း၌။ စာရိကံ.....။စရေ
ယျ.....။တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ပါမိတ္တိယံ..... ။ဟောတိ.....။

ပုရိမဝါတွင်း၊ ပစ္ဆိမဝါတွင်း ခရီးသွားအံ့-ရွာကြားတိုင်း၊
ယူဇနာခွဲတိုင်းပါမိတ်။ ခုနစ်ရက်ကိစ္စ ဝါပန်သွားခြင်းစသည်၌
အနာပတ္တိ၊ဝါဖြတ်၍၎င်း၊ ဝါမကပ်မူ၍၎င်းသွားအံ့- ဝါဖြတ်ခြင်း၊
ဝါမကပ်ခြင်းကြောင့်လည်း“ဒုက္ကန္တ”။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဝဿံဝုတ္တော
စာရိကံ နပက္ကမေယျ အန္တမသော ဆပ္ပုဉ္ဇယောဇနာနိ၊
ပါမိတ္တိယံ။(မေထုနာ.....)တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဝဿံဝုတ္တော၊ဝါကျွတ်ပြီးသည်ရှိသော်။ စာရိ
ကံ.....။နပက္ကမေယျ၊မသွားငြားအံ့။အန္တမသော.....။ ဆပ္ပုဉ္ဇယောဇနာ
နိဝါ၊ငါးယူဇနာ၊ ခြောက်ယူဇနာတို့သို့လည်း။နပက္ကမေယျ.....။တဿာ
ဘိက္ခုနီယာ.....။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။ စတုတ္ထော .....။ တုဝဋ္ဋ
ဝဂ္ဂေါ..... ။နိဋ္ဌိတော.....။

ဝါကျွတ်ပြီးခြင်း၊ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း၊ ငါးယူဇနာ
ထက် မလွန်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။အန္တရာယ်ရှိခြင်း၊ ဘိက္ခု
နီအဘော်ရှာ၍မရခြင်း၊ ဂီလာနာဖြစ်ခြင်းစသည်သည် ခွင့်ပြု

သော အကြောင်းတည်း။ သုံးယူဇနာမျှသွား၍ ခရီးတပါးဖြင့် ပြန်လာလျှင် ခြောက်ယူဇနာပြည့်၍ အပြစ်မရှိ။ ထိုသွားသော ခရီးအတိုင်းပြန်လာလျှင်မအပ်။

စိတ္တာဂါရဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိရာဇာဂါရံ ဝါ စိတ္တာဂါရံ ဝါ အာရာမံ ဝါ ဥယျာနံ ဝါ ပေါက္ခရဏံ ဝါ ဒဿနာယ ဂစ္ဆေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....ရာဇာဂါရံဝါ ၊ မင်းကွန်းသို့၎င်း။ စိတ္တာဂါရံဝါ၊ ပန်းချီဆေးရေးအပ်သော စရပ်သို့၎င်း။ အာရာမံဝါ၊ မြို့တွင်းဥယျာဉ် ဟူသော အရံသို့၎င်း။ ဥယျာနံဝါ၊ မြို့ပဥယျာဉ်သို့၎င်း။ ပေါက္ခရဏံ ဝါ၊ လေးထောင့်ကန်သို့၎င်း။ (ဝါ-ရေကန်သို့၎င်း။) ဒဿနာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်း ဌာ၊ ဂစ္ဆေယျ.....တဿာဘိက္ခုနိယာ.....ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ....။

နစ္စကိတကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။ ။(ဘိက္ခုဒုက္ခန္တိ) ပဿေနဒီ ကောသလမင်း ဥယျာဉ်ဝယ် စိတ္တာဂါရန္တိ ပဒိုဘာန စိတ္တပြုထား သည်ကို အကြည့်သွားခြင်းကြောင့် ပညပ်သည်။ မင်းကြီး အပျော်ကစားရန်ပြုသော အိမ်တော်သည် “ရာဇာဂါရ”၊ လူတို့ အပျော်ကစားရန်ပြုသောအိမ်သည် “စိတ္တာဂါရ”၊ လူတို့အပျော် ကစားရန်ပြုသောအရံ၊ ဥယျာဉ်၊ ရေကန်သည် “အာရာမံ”၊ “ဥယျာနံ”၊ “ပေါက္ခရဏံ” မည်၏။ (ဆေးရေးရုပ်ရှိသော် ၎င်း၊ မရှိသော်၎င်း ပျော်ရွှင်ဘွယ် ဆန်းကြယ်စွာ ပြုသောအိမ်၊ ရုပ်ရှင် ရုပ်သေပြရာရုံ-ဤအလုံးစုံသည် စိတ္တာဂါရသာဟူ၍၎င်း။ လေးထောင့်ဟုတ်၊ မဟုတ် ရေကန်ဟူသမျှသည် ပေါက္ခရဏီ သာဟူ၍၎င်း မိန့်ဆိုကုန်၏။) ဤ၌ပျော်ဘွယ် ငါးရပ်ကို၎င်း၊ တရပ် ရပ်ကို၎င်း ကြည့်ရှုရန်သွားအံ့၊ ထွင်းတိုင်း “ဒုက္ခန္တိ”၊ မြင်ရာ၌ ခြေမကြွဘဲရပ်၍ ငါးရပ်လုံးကြည့်လည်း ပါမိတ်တချက်၊ မြင်ရာ အရပ်ကိုစွန့်၍ ဖန်ဖန်ကြည့်အံ့- လည်ပင်းလှည့်တိုင်းပါမိတ်။

မျက်စိဖွင့်တိုင်းမဟုတ်။ အရံတွင်း၌ နေ၍ကြည့်အံ့၊ သွားစဉ်
လာစဉ် ကြည့်အံ့၊ ကိစ္စရှိ၍ သွား၍ကြည့်အံ့—အနာပတ္တိ။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အာသန္နိံ ဝါ ပလ္လင်္ကံ
ဝါ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အာသန္နိံ ဝါ၊ ပမာဏလွန်သော ညောင်စောင်း
ကိုရင်း။ ဝါ၊ အခြေတတောင့်ထွာထက်ရှည်သော ညောင်စောင်းကိုရင်း။
ပလ္လင်္ကံ ဝါ၊ သားရဲရုပ်တပ်သောပလ္လင်ကိုရင်း။ ပရိဘုဇ္ဇေယျ၊ သုံးဆောင်
ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

အာသန္နိ၊ ပလ္လင်္ကံတရုတ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း—အိပ်ခြင်း—အင်္ဂါ
နှစ်ပါး။ ။ (သိက္ခာပုဒ်) အာသန္နိကို အခြေဖြတ်၍ သုံးအံ့၊
ပလ္လင်္ကံကို အရုပ်ဖြုတ်၍သုံးအံ့— အနာပတ္တိ။ ။ လေးထောင့်
ညီသော ခြေရှည် အာသန္နိသည် ဘုရားရှင်ရှစ်သစ်ထက် အခြေ
ရှည်သော်လည်း အပ်သည်ဟု သေနာသနက္ခန္ဓကန္တိဆို၏။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ သုတ္တံ ကန္တေယျ၊
ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ သုတ္တံ၊ ချည်ကို။ ကန္တေယျ၊ ဝင့်ငြားအံ့။ တဿာ
ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

မဝင့်သေးသော ချည်ဖြစ်ခြင်း၊ ဝင့်ခြင်း—အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။
ခေါမ၊ ဝါချည်—စသောချည်ခြောက်မျိုးသည် “သုတ္တံ” မည်၏။
လက်ဖြင့်ဆွဲငင်သောချည်ကို ရဟတ်ဖြင့်ဝင့်သောအခါ ဝင့်ရိုး
တံ၌လက်တင်ရစ်ပြီးတိုင်း ရစ်ပြီးတိုင်း ပါမိတ်တချက်တချက်
မိ။ ဝင့်ပြီးသောချည်ကို ကောင်းအောင် ပြန်ဝင့်ရာ၌ အနာပတ္တိ။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ
ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဂိဟိဝေယျာဝစ္စံ၊ လူတို့၏အမှုကြီးငယ်ကို။
ကရေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

လူတို့၏ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်း မရှိခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။လူတို့၏ ယာဂုထမင်းစသည်ကို ချက် ပြုတ်ပေးခြင်း၊ အဝတ်ဖွပ်ပေးခြင်းစသည်သည် “ဝိဟိဝေယျာ ဝစ္စ”မည်၏။ သံဃာအတွက်စေတီအတွက်ကျ၍ချက်အံ့၊ မိမိ၏ ဝေယျာဝစ္စပြုသူအတွက်ချက်ပြုတ်ဖွပ်လျှော်ပေးအံ့-အနာပတ္တိ။ မိဘအားသော်လည်း ဝေယျာဝစ္စပြုစေပြီးမှ ချက်ပြုတ်ဖွပ် လျှော်ပေးရသည်။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဟောယျေ ဣမံ အဓိကရဏံ ဂူပသမေဟိတိ ဂုစ္စမာနာ သာဓူ တိ ပဋိဿုဏိတွာ သာ ပစ္ဆန္တာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝဂူပသ မေယျာန ဂူပသမာယဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမန္တ...)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုနီယာ၊ ဘိက္ခုနီမတယောက်သည်။ အယျေ၊ ရှင်မ။ ဇဟိ၊ လာလော။ ဣမံ အဓိကရဏံ၊ ဤအဓိကရဏ်းကို။ ဂူပ သမေဟိ၊ ငြိမ်းစေလော။ (တနည်းကား။ ဟောယျေ ဣမံ အဓိကရဏံ ဂူပသမေဟိ၊ ဤအဓိကရဏ်းကို လာငြိမ်းပေးပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂုစ္စမာ နာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သာဓူတိ၊ ကောင်းပြီဟူ၍။ ပဋိဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံပြီး၍။ သာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ ပစ္ဆန္တာ၊ နောက်၌။ အနန္တရာယိကိနိ.....။ နေဝဂူပသမေယျာ၊ မငြိမ်းစေငြားအံ့။ ဂူပသမာယ၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ။ ဥဿုက္ကံ၊ လုံ့လကို။ နကရေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။

သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း၌ကဲ့သို့ ဝန်ချကာမျှ၍ပါမိတ်။ တရက်မျှပင် အစောင့်အရှောက် ပရိဟာရမရှိ။ ဝိဝါဒစသော အဓိကရဏ်း လေးပါး တပါးပါးကို ငြိမ်းအောင် ဆုံးဖြတ်ပေးပါဟု ဘိက္ခုနီဆိုသည်ကို ဝန်ခံလျက် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမပြုတော့အံ့ဟု ဝန်ချ ကာမျှ၍ပါမိတ်။ အနုပသဗ္ဗန္ဓာဆိုရာ၌ “ဗုတ္တံ” အန္တရာယ်ရှိ၊ အဘော်ရှာမရ၊ ဂိလာနာစသည်ဖြစ်အံ့-အနာပတ္တိ။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ အဂါရိကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝါ ပရိဗ္ဗာဇိကာယ ဝါ သဟတ္တာ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ဒဒေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဇ္ဇိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။အဂါရိကဿဝါ၊အိမ်၌နေသူလူအား၎င်း။ပရိဗ္ဗာ
ဇကဿဝါ.....။ပရိဗ္ဗာဇိကာယဝါ.....။သဟတ္ထာ.....။ ခါဒနီယံဝါ.....။
ဘောဇနီယံဝါ.....။ဒဒေယျ.....။တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ပါမိတ္တိယံ...။
ဟောတိ.....။

ရေဒန်ပူမှတပါးသော စားသောက်ဘွယ်ဖြစ်ခြင်း၊ သိတင်း
သုံးဘော်ငါးယောက်မှ တပါးသောသူအား ကိုယ်တိုင်ပေးခြင်း-
အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ရေဒန်ပူ၊ဘောဇနီမှတပါး ကာလိကလေးပါး
လုံးသည်“ခါဒနီယံ”မည်၏။ ရေဒန်ပူပေးအံ့ “ဒုက္ကန္တံ”အပ
လိမ်းစရာပေးအံ့-အနာပတ္တိ။ဤ၌တိတ္ထိယေ တိတ္ထိယသည်-စသည်
ဖြင့်မပြု၊အစေလကသိက္ခာပုဒ်၌ပြုသည်။လျှာ၊ရသေ့၊ဘိုးသူတော်၊
သီလရင်တို့အား စားစရာ ကိုယ်တိုင်ပေးလျှင် ဘိက္ခုနီအား
ပါမိတ်။ (အညတိတ္ထိယအား ပေးလျှင် ဘိက္ခုအားပါမိတ်။)
ဝေယျာဝစ္စပြုသူအား ပေးအပ်ကြောင်းကား ထင်ရှား၏။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အာဝသထစီဝရံ
အနိဿန္တိတွာ ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(ထိနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။အာဝသထစီဝရံ၊ဥတုနှီးသင်္ကန်းကို။အနိဿန္တိ
တွာ၊မစွန့်မူ၍။ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊သုံးဆောင်ငြားအံ့။တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

ဥတုနှီးသင်္ကန်းဖြစ်ခြင် ,စဘုတ္တနေ့ဖြစ်ခြင်း၊ ဖွပ်၍မစွန့်ခြင်း၊
ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ဥတုလာလျှင်
သုံးဆောင်ကြပါစေ-ဟု လှူသောသင်္ကန်းသည်“အာဝသထ
စီဝရံ”မည်၏။လောသောအခါ + သုံးရက်ဝတ်အပ်၏။အာဂတ
ကာလေ + နိဝါသိယတေ-ပရိဒဟိယတေတိ အာဝသထံ။အာ၊
ဝသဓာတ် နောင်ထပစ္စည်း။ လေးရက်မြောက်နေ့၌ ဖွပ်၍ သာ
မဏေမအားသော်လည်း လာလျှင်ဝတ်တို့ပေးရသည်။မပေးဘဲ
သုံးဆောင်အံ့-ပါမိတ်။လာသူမရှိအံ့-ခိုးသူဘေးရှိအံ့။တဖန်အသွဉ်
ရပြန်အံ့-အနာပတ္တိ။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ အာဝသထံ
အနိဿန္တိတွာ စာရိကံ ပက္ကမေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။(ထိနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။အာဝသထံ၊ကျောင်းကို။ အနိဿန္တိတွာ၊ မစွန့်
မူ၍။စာရိကံ၊ဒေသစာရိကို။ပက္ကမေယျ၊ ဖဲသွားငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခု
နိယာ.....။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

တံခါးအဖွဲ့ရှိသောကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊မစွန့်ဘဲမပန်ဘဲညဉ့်အိပ်
သွားခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။
သာမဏေမအားသော်လည်း စောင့်ရန်ပေးစွန့်၍ ကြည့်လိုက်
ပါဟုပန်၍အပ်နှံ၍ သွားရသည်။ တံခါးအဖွဲ့မရှိသောကျောင်း၌
“ဒုက္ကဋ်”။စောင့်သူရှာမရအံ့၊စကားမဆိုနိုင်အောင်နာအံ့၊ တိုင်း
ပြည်ပျက်၍ ကျောင်းစွန့်ပြေးရအံ့- ဤကား ခွင့်ပြုသော
အကြောင်းတည်း။ အာဂစ္ဆာ + ဝသန္တိတ္ထောတိ အာဝသထော။
လာ၍ + နေစရာကျောင်း။အာ၊ဝသဓာတ်-ထပစ္စည်း။နိဝါသေ။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနုပိန္နံ ပရိ
ယာပုဏေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(ပဒ .....)

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ တိရစ္ဆာနုပိန္နံ
ဝါစေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။(ပဒ .....) စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။တိရစ္ဆာနုပိန္နံ၊မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာဖြစ်သောအတတ်
ကို။ဝါ၊သာသနာပြင်ဘက် အကျိုးမဲ့အတတ်ကို။ပရိယာပုဏေယျ၊ သင်
ယူငြားအံ့။.....။ ဝါစေယျ၊ သင်ပေးငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနိယာ .....။
ပါမိတ္တိယံ...။ဟောတိ .....။ပဉ္စမော.....။စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂေါ...။ နိဋ္ဌိတော...။

တိရစ္ဆာနုပိန္နံဖြစ်ခြင်း သင်ယူခြင်း - ဝါ-သင်ပေးခြင်း ,ခွင့်ပြု
သော အကြောင်းမရှိခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ (သိက္ခာဒုက္ကဋ်))
စာရေးအတတ်၊စာရဏကျမ်းအစီအရင်၊ဘီလူး၊ နွေစသည်၏
အရံအဘား ပရိတ်စသည်သည် ခွင့်ပြုသောအကြောင်းရှိ၏။
စာရဏကျမ်းအစီအရင် ကျင့်လျှင် ကျမ်းဂန်များစွာ ဆောင်
နိုင်သောဟူ၏။ ။သာသနာပြင်ဘက်ဖိလာ တိရစ္ဆာနုပိန္နံ
အတတ်အမြွက်ကား ဆင်စီးအတတ်၊မြင်းစီး၊ ရထားစီး၊ လေး
ပစ်၊ သန်လျက်ကိုင်အတတ်မျိုး၊ သူတပါးကို ညှဉ်ဆဲကြောင်း
“အာထဗ္ဗနမန္တန်”။ရန်သူကိုသေစေသော“ဒိလနမန္တန်”။မိမိ

အလိုသို့လိုက်စေသော“ဝသီကရုဏမန္တန်”၊ရန်သူပိန်ခြောက်
စေသော“သောသာပနမန္တန်”၊အဆိပ်ဖော်စပ်နည်း စသည်
တို့တည်း။ ။ထိုမှတစ်ပါး ကျိုးသည်ဖြူ၏၊ အရိုးပြိုသောကြောင့်
တည်း။ ဗျိုင်းသည်မည်း၏၊ အသွေးအသား မည်းသောကြောင့်
တည်း။ ဤသို့စသော အကျိုးမရှိသည့်အကြောင်းကို ဖော်ပြ
သော တိတ္ထိကျမ်းသည်“လောကဿတ”မည်၏။ လောကာ
ယတသင်လျှင်၊ ဘိက္ခု၊ဒုက္ခန္တိ။ဘိက္ခုနီဒုက္ခန္တိ။)

အာရာမဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ဇာနိ သဘိက္ခုကံ
အာရာမံ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမဇ္ဇ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....ဇာနိ၊သိလျက်။သဘိက္ခုကံ၊ ရဟန်းရှိသော။
အာရာမံ၊ အရံသို့။ အနာပုစ္ဆာ၊ မပန့်ကြားဘဲ။ ပဝိသေယျ၊ဝင်ငြားအံ့။
တဿာဘိက္ခုနိယာ.....ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ.....။

ရဟန်းရှိသော အရံဖြစ်ခြင်း၊ ရဟန်းရှိ၏ဟု မှတ်ထင်ခြင်း၊
အရံ၏ဥပစာကိုလွန်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း—အင်္ဂါ
လေးပါး။ ။ရှေးဦးစွာဝင်သော ဘိက္ခုနီတို့၏ ဦးခေါင်ကို
ကြည့်၍ ဝင်ခြင်း၊ဘိက္ခုနီတို့ စုဝေးရာသို့သွားခြင်း၊ လမ်းဖြတ်
သွားခြင်းစသည်သည်ခွင့်ပြုသောအကြောင်းတည်း။ရဟန်းရှိရာ
အရပ်သည် သစ်ပင်အောက်ဖြစ်စေ“သဘိက္ခုက အာရာမ”
မည်၏။အရံစောင့်ကိုဖြစ်စေပန့်ဝင်ရသည်။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ဘိက္ခု၊ အက္ကော
သေယျ ဝါ ပရိဘာသေယျ ဝါ၊ပါမိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ...ဘိက္ခု၊ရဟန်းကို။အက္ကောသေယျဝါ၊ ဆယ်ပါး
တပါးပါးဖြင့် ဆဲရေးမှုလည်း ဆဲရေးငြားအံ့။ပရိဘာသေယျဝါ၊ မြိမ်း
ခြောက်မှုလည်း မြိမ်းခြောက်ငြားအံ့။တဿာဘိက္ခုနိယာ.....ပါမိတ္တိ
ယံ.....ဟောတိ.....။

ဘိက္ခုဖြစ်ခြင်း၊ ဆဲရေးကြိမ်းမောင်းခြင်း၊ အနက်စသည်
ရှေ့မဟုတ်ခြင်း- အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဘိက္ခုကို မျက်မှောက်
မျက်ကွယ်ဆဲအံ့၊ ကြိမ်းမောင်းအံ့-ပါမိတ်။ ဘိက္ခုနီချင် ကို
မျက်မှောက်ဆဲအံ့-ဩမသဝါဒပါမိတ်။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ စဏ္ဍိကတာ ဂဏံ
ပရိဘာသေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ၊ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....စဏ္ဍိကတာ၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ ဂဏံ၊
ဘိက္ခုနီ သံဃာကို၊ ပရိဘာသေယျ၊ ရေရွတ်ငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီ
ယာ.....ပါမိတ္တိယံ .....ဟောတိ.....။

ယခင်ကဲ့သို့ အင်္ဂါသုံးပါး။ ။စဏ္ဍာ-ကြမ်းအောင် +
ကတာ-ပြုအပ်သူ။ ဣ-အာဂုံ။ ဒေါသက ကြမ်းအောင်ပြုထား
သော ဘိက္ခုနီကြမ်းသည် “စဏ္ဍိကတာ”မည်၏။ ဘိက္ခုနီ
သံဃာသည် “ဂဏ”မည်၏။ ဤဘိက္ခုနီ တို့သည် ဗာလာ၊
အဗျတ္တာ ဖြစ်ကုန်၏။ကံ၊ကံအပြစ်၊ ကံပျက်ခြင်း၊ ကံပြည့်စုံခြင်း
ကို မသိကုန်ဟုဆိုခြင်း ရေရွတ်ခြင်းသည် “ပရိဘာသေယျ”
မည်၏။ ငြိမ်းခြောက်နှင့်ရေရွတ်-ပရိဘာသေယျနှစ်မျိုး။ သုံးပါး
နှစ်ပါး၊ တပါးကိုရေရွတ်အံ့ “ဒုက္ကဋ်”။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ နိမန္တိတာ ဝါ ပဝါ
ရိတာ ဝါ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျဝါ ဘုဇ္ဇေယျ
ဝါ ပါမိတ္တိယံ၊ (အဒ္ဓါန.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ..... နိမန္တိတာဝါ၊ ဘောဇနိဖြင့် ဘိတ်အပ်သည်
ဖြစ်၍၎င်း။ ပဝါရိတာဝါ၊ ပဝါရိတ်သင့်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ခါဒနီ ဝါ.....
ဘောဇနီယံဝါ..... ခါဒေယျဝါ..... ဘုဇ္ဇေယျဝါ..... တဿာဘိက္ခု
နီယာ.....ပါမိတ္တိယံ..... ဟောတိ.....။

နိမန္တိတာ ပဝါရိတာ တရရသော်လည်း ဖြစ်ခြင်း၊ နိနက်
အခါ ခဲဘွယ်ဘောဇနိကို မျှခြင်း၊ ဘိတ်သူကို မပန်ကြားခြင်း-
အင်္ဂါသုံးပါး၊ နှစ်ပါး။ ။ဂဏဘောဇနနည်းအတိုင်းဘောဇနိ
ဖြင့် ပင့်ဘိတ်အပ်သောဘိက္ခုနီသည် ဘိတ်သူကို မပန်ကြား

ဘဲတပါးသောခဲဘွယ်ဘောဇဉ်ကိုစားအံ့-မျှတိုင်းပါမိတ်။ ယာဂု
ကျသောက်အံ့၊ ဘိတ်သူကိုပန်၍ ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်စားအံ့-အနာ
ပတ္တိ။ ။ဘောဇဉ်စားစဉ် ဟတ္ထပါသ်တွင်းဆောင်လာသော
ဘောဇဉ်ကို တန်ပြီဟု မြစ်မိသော ဘိက္ခုနီသည် အတိရိတ်
ဝိနည်းကံပြုစားလည်း ပါမိတ်။ ယာဂုကျသောက်သော်လည်း
ပါမိတ်။ ပရမ္ပရေနှင့် ပဝါရဏာသိက္ခာပုဒ်နှစ်ခုပေါင်းထားသည့်
အလား ဝတ္ထုကြောင်းအားလျော်စွာ ပညပ်သည်။ အနာပတ္တိ
ဝါရသည် ဘိက္ခုလောက်မမျှား၊ ဘိက္ခုနီတို့အား အတိရိတ်
ဝိနည်းကံမပြု၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ဘိက္ခုနီ တို့အား “ဓလုပစ္ဆာ
ဘတ္တိမုတင်” ကို ပယ်သည်။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ကုလမစ္ဆရိနီအဿ၊
ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ကုလမစ္ဆရိနီ၊ အမျိုး လေးပါး၌ ဝန်တိုခြင်းရှိ
သည်။ အဿ-ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဘိက္ခုနီတို့အား လာဘ်မရစေသည့်ခြင်း၊ ကုလထံ ဘိက္ခုနီ
အပြစ်ကို ဘိက္ခုနီထံ ကုလအပြစ်ကိုပြောခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။
မလ္လချင်အောင်၊ အလ္လမခံချင်အောင် ဝန်တို၍ပြောအံ့- ပါမိတ်။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အဘိက္ခုကေ
အာဝါသေ ဝဿံ ဝသေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇဇ္ဇိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အဘိက္ခုကေ၊ (ယူဇနခွဲ အတွင်း) ရဟန်း
မရှိသော။ အာဝါသေ၊ ကျောင်း၌။ ဝဿံ ဝသေယျ၊ ဝါဆိုငြားအံ့။
တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ရဟန်းမရှိသော ကျောင်းဖြစ်ခြင်း၊ ပါကပ်ခြင်း၊ အရုဏ်
တက်ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ဩဝါဒ ပေးတတ်သော ရဟန်း -
ယူဇနခွဲအတွင်းမရှိသောကျောင်း၊ ရှိသော်လည်း သွားလမ်း
အန္တရာယ်ရှိသောကျောင်းသည် “အဘိက္ခုကအာဝါသ ’မည်

၏။ ဝါဆိုပြီးမှ ရဟန်း-ဖဲ၊ ထွက်၊ သေ၊ ပြောင်းလျှင် ထိုကျောင်း
နှံပင် နေအံ့၊ ဘေးရန်ရှိအံ့-အနာပတ္တိ။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဝဿံဝုတ္တာ ဥဘ
တောသံဃေ၊ တိဟိ ဌာနေဟိ န ပဝါရေယျ-ဒိဇ္ဈေန ပါ သုတေ
န ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ပါနိတ္တိယံ။ (သမန္တ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဝဿံ ဝုတ္တာ၊ ဝါက္ခတ်ပြီးသည့်ရှိသော်။ ဥဘ
တော သံဃေ၊ ဥဘတော သံဃာ၌၊ ဒိဇ္ဈေန ဝါ၊ မြင်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ သုတေ
န ဝါ၊ ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း။ ပရိသင်္ကာယ ဝါ၊ ရွံရှာခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ တိဟိ ဌာနေဟိ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းတို့ဖြင့်။ န ပဝါရေယျ၊
မတိတ်ကြားငြားအံ့၊ တဿာဘိက္ခုနီယာ .... ။ ပါနိတ္တိယံ..... ။ ဟောတိ .... ။

ဝါက္ခတ်ခြင်း၊ ဥဘတောသံဃာ၌ မတိတ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော
အကြောင်းမရှိခြင်း အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ရဟန်းရှာ၍ မရခြင်း၊ အန္တ
ရာယ်၊ ဘေးရန်ရှိခြင်းသည် ခွင့်ပြုသော အကြောင်းတည်း။ ဘိက္ခု
နီတို့သည် ၁၄-ရက်နေ့တွင် ပဝါရဏာ ပြုကြရသည်။ ပြုပြီး
သောအခါ ဘိက္ခုနီတယောက်ကို ဘိက္ခုသံဃာထံ တိတ်ရန်
သမုတ်ရသည်။ သမ္မုတိရသူသည် ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဘိက္ခုနီ
သံဃာကို ဘိက္ခုသံဃာထံ ခေါ်သွား၍ အရှင်ဘုရား ဘိက္ခုနီ
သံဃာသည် ဘိက္ခုသံဃာကို တိတ်ပါ၏-စသည်ဖြင့်လျှောက်
ရသည်။ သံဃ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလအားလျော်စွာ လျှောက်ရသည်။
ဤမျှဖြင့် ဘိက္ခုနီအာ လုံး ဥဘတော သံဃာ၌ တိတ်ခြင်းကိစ္စ
ပြီး၏။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဩဝါဒါယ ဝါ
သံဝါသာယ ဝါ န ဂစ္ဆေယျ၊ ပါနိတ္တိယံ။ (မေထုနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဩဝါဒါယ ဝါ၊ ဩဝါဒဂရုဓမ် နာခံခြင်းငှါ၎င်း။
သံဝါသာယ ဝါ၊ ဥပုသ်နေ့မေးခြင်း၊ ပဝါရဏာပြုခြင်းငှါ၎င်း။ န ဂစ္ဆေ
ယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ .....။ ပါနိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ .... ။

ဩဝါဒ သံဝါသအလိုငှါ မသွားခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်း
မရှိခြင်း အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ အဘော်ရှာမရခြင်း၊ အန္တရာယ်၊ ဘေး

ရန်ရှိခြင်းသည် ခွင့်ပြုသောအကြောင်းတည်း။ “ပဒဘာဇနီ”
 ၌ ကေကမ္မ၊ ကေုဒ္ဒေသ၊ သမသိက္ခတာသည် “သံဝါသ”မည်
 ၏ဟုဟောသည်။ “အဋ္ဌကထာ” ၌ ကေကမ္မစသည်တို့ဖြင့်ဥပုသ်
 ပဝါရဏာတို့ကိုသာ ဟောအပ်ကုန်၏ဟု ဆိုသည်။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ အန္တဒ္ဓမာသံ ဘိက္ခုနိယာ ဘိက္ခု
 သံဃတောနိန္ဒေ ဓမ္မာ ပစ္စာသိသိတဗ္ဗာ ဥပေါသထ ပုစ္ဆကဉ္စ
 ဩဝါဒပသင်္ကမနဉ္စ၊ တံ အတိက္ကာမေန္တိယာ ပါမိတ္တိယံ။
 (သမန္တ.....)

အန္တဒ္ဓမာသံ၊ လခွဲတိုင်း။ ဘိက္ခုနိယာ၊.....သည်။ ဘိက္ခု သံဃ
 တော၊.....မှ။ ဥပေါသထ ပုစ္ဆကဉ္စ၊ ဥပုသ်နေ့မေးခြင်းကို၎င်း။ ဩဝါဒ
 ပသင်္ကမနဉ္စ၊ ဩဝါဒအလိုငှါ ချဉ်းကပ်ခြင်းကို၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နေ
 ဓမ္မာ၊ နှစ်ပါးသောတရားတို့ကို။ ပစ္စာသိသိတဗ္ဗာ၊ တောင့်တအပ်ကုန်
 ၏။ တံ၊ ထိုနှစ်ပါးကို။ အတိက္ကာမေန္တိယာ၊ လွန်စေသော။ တဿာ
 ဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဥပုသ် ဩဝါဒ မမေး မတောင်းပန်ဟု ဝန်ချခြင်း၊ ခွင့်ပြု
 သောအကြောင် မှတ်ခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ခွင့်ပြုသောအကြောင်း
 ယခင်နှင့်တူပြီ။ ဘိက္ခုနိ တို့သည် ၁၃-ရက်၊ ၁၄-ရက် တို့၌
 ရဟန်းအရံသို့သွား၍ ဤဥပုသ်သည် စာတုဒ္ဓသီလော၊ ပန္နရသီ
 လော-ဟု မေးကြရသည်။ ဥပုသ်နေ့၌လည်း သွား၍ ဩဝါဒ-နာ
 ကြားရန်ချဉ်းကပ်ခြင်းကိုရပါမည်လော-ဟု တောင်းပန်ရသည်။
 ထိုနှစ်ပါးကိုလွန်စေအံ့-ပါမိတ်။

အထွက်တရက်နေ့၌ ဩဝါဒ-နာကြားရန် သွားကြရသည်။
 မတုဂါမဟုသည် နှံ့သော ပညာရှိ၏။ ဘိက္ခုတို့ထံ မပြတ်
 တရားနာရမှ ကျေးဇူးများမည်ဟု ပညတ်တော်မူသည်။ ဤသို့
 ပေညှင်လျှင် ငါတို့သိသလောက်သာ ဘိက္ခုတို့လည်း သိကုန်
 ၏ ဟု မေးနိမာနထောင်လျက် ရဟန်းအဖြစ် အကျိုးနည်းလတ္တံ့
 ဟု မြှော်ကိုး၍ ပညတ်တော်မူသည်။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနိ ပသာဓေ ဇာတံ
 ဂဏ္ဍံ ဝါ ရုမိတံ ဝါ အနုပလောကေတွာ သံဃံ ပါ ဂဏံ ဝါ ပုရိ

သေန သဒ္ဓိံ ဇကေနော ဘေဒါပေယျ ဝါ၊ ဗာလာပေယျ ဝါ၊ ဓောဝါပေယျ ဝါ၊ အာလိမ္မာပေယျ ဝါ၊ ဗန္ဓာပေယျ ဝါ၊ မောစာပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။(ကထိနာ.....) အာရာမဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ပသာခေ၊ ခက်မန္တံ။ [ချက်အောက် နူးအထက် နှံ ဟူလို။] ဇာတံ၊ ပေါက်သော၊ ဂဏ္ဍဝါ၊ အသားဖုသောအနာကို၎င်း။ ရုမိတံဝါ၊ သွေးပြည်စုသောအနာကို၎င်း။ သံဃံဝါ၊ ဘိက္ခုနိ သံဃာ ကို၎င်း။ ဂဏံဝါ၊ ဘိက္ခုနိဂိုဏ်းကို၎င်း။ [နှစ်ပါး၊ သုံးပါးကို ဟူလို။] အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ကြားမူ၍။ ပုရိသေန၊ လူယောက်ျားနှင့်။ သဒ္ဓိံ .....။ ဇကေနော၊ တယောက်ချင်းချင်း။ ဘေဒါပေယျဝါ၊ ခွဲ မူလည်း ခွဲစေငြားအံ့။ ဗာလာပေယျဝါ၊ ဖောက်မူလည်း ဖောက်စေ ငြားအံ့။ ဓောဝါပေယျဝါ၊ ရေဆေး.....စေငြားအံ့။ အာလိမ္မာပေယျ ဝါ၊ ဆေးလိမ်း.....စေငြားအံ့။ ဗန္ဓာပေယျဝါ၊ စည်း..... စေငြားအံ့။ မောစာပေယျဝါ၊ ဖြေမူလည်း ဖြေစေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။ ဆဋ္ဌော.....။ အာရာမဝဂ္ဂေါ.....။ နိဗ္ဗိ တော.....။

ခက်မန္တံပေါက်သောအနာဖြစ်ခြင်း၊ မပန်ကြားခြင်း၊ အဘော် မရှိခြင်း၊ ယောက်ျားကိုခွဲခြင်း စသည် ပြုခိုင်းခြင်း-အင်္ဂါလေး ပါး။ ။ပ-နှစ်ဖြာ+သာခ-ပေါင်အခက် ခွဲထွက်ရာ ခွဆုံသည် “ပသာခ” မည်၏။ ချက်အောက် နူးအထက်ရ၏။ ဂဏ္ဍဟူ သမျှသည် “ဂဏ္ဍ”.....။ ဝဏ ဟူသမျှသည် “ရုမိတ”မည် ၏။ ခွဲလော၊ ဖောက်လော စသည်ဖြင့် ခြောက်မျိုး ခိုင်အံ့ “ပုတ္တံ” ခြောက်ချက်။ ပြီးလျှင်ပါမိတ်ခြောက်ချက်။ ပန်ကြား ၍ ခွဲစေအံ့။ သိကြားလိမ္မာသူ အဘော်ရှိအံ့-အနာပတ္တိ၊ အနာ အတွက် ပေါင်ကို ယောက်ျားကိုင်ခွဲသောအခါ သာယာသော် လည်း ထုလွှစဉ်း၊ ပါရာဇိကတို့မရှိ။ ဩဒိဿ အနုညာတဖြစ် သည်။ ဆံပင်ကို ယောက်ျားရိတ်ပေးလျှင်လည်း ဩဒိဿအနု ညာတ ပင်တည်း။

ဂန္ထိနိဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဂန္ထိနိ ဂဠာပေ
ယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ .....။ ဂန္ထိနိ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမကို။ ဂဠာပေ
ယျ၊ ဥပဏ္ဍာယ်ပြု၍ ရဟန်းပြုပေး ငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။
ပါစိတ္တိယံ .....။ ဟောတိ.....။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဖြစ်ခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ဟု သိခြင်း၊ ဥပ
ဏ္ဍာယ်ပြု၍ ရဟန်းပြုပေးခြင်း အင်္ဂါသုံးပါး။ ။သံဃာရှာခြင်း
စသည်မှ ကမ္မဝါစာနှစ်ကြိမ်ထိ “ဒုက္ကန္တ”။ သုံးကြိမ်အဆုံး
ပါဒိတ်။သံဃာနှင့် ကမ္မဝါစာဆရာ တို့အား “ဒုက္ကန္တ”။ ဝမ်းဗွေ
ရောက်သောသတ္တဝါ သူငယ်ရှိသူမသည် “ဂန္ထိနိ”မည်၏။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ပါယန္တိ ဂဠာပေ
ယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ .....။ ပါယန္တိ၊ နို့တိုက်သော မိန်းမကို။ ဂဠာပေ
ယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ယခင်နည်းဖြင့် အင်္ဂါသုံးပါး။ ။မိခင် ဖြစ်စေ၊ နို့ထိန်းဖြစ်
စေ၊ သူငယ်ကုန်နို့တိုက်သော မိန်းမသည် “ပါယန္တိ” မည်၏။
ဤမျှသာ ထူးသည်။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဧဒဝဿာနိ ဆသု
ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခမာနံ ဂဠာပေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ။
(အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဧဒဝဿာနိ၊ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဝါ၊ နှစ်ဝါတို့
ပတ်လုံး။ ဆသု ဓမ္မေသု၊ ခြောက်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့၌။ အသိက္ခိတ
သိက္ခံ၊ မကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိသော။ သိက္ခမာနံ၊ (အသက်နှစ်ဆယ်
ကျော်) သိက္ခမာန်ကို။ ဂဠာပေယျ .....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါစိ
တ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

နှစ်နှစ်-နှစ်ဝါ သိက္ခာမကျင့်ခြင်း၊ ဓမ္မကံဖြစ်ခြင်း၊ ကမ္မဝါစာ ဆုံးခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ရဟန်းမဖြစ်ဟု တားခြင်းကား မရှိ။ နွေဝဿာနိကို ပဝါရဏာစွမ်းဖြင့် ယူရသည်။

သိက္ခာကျင့်လိုသော သာမဏေမသည် သံဃာသို့ချဉ်းကပ်၍ သိက္ခာသမ္မုတိပေးပါ-ဟု သုံးကြိမ်တောင်းပန်ရသည်။ ဉာတိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် သံဃာက သိစေပြီးလျှင် “ဝေဝဒေဟိ”ဟုဆို၍ “ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ” နွေဝဿာနိအဓိတိက္ကမ္မ သမာဒါနံ သမာဒိယာမိ။ အဒိန္နာဒါနာ.....။ အဗြဟ္မစရိယာ.....။ မုသာဝါဒါ.....။ သုရာမေရယဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ.....။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ.....လ.....သမာဒိယာမိ” ဟု ဆောက်တည်စေရသည်။ ဤခြောက်ပါးကို နှစ်နှစ်ကျင့်ပြီးသော်လည်း ရဟန်းပြုချိန်အထိ မပျက်စေရ။ ပျက်လျှင် သိက္ခာသမ္မုတိ ပြန်တောင်း၍ နှစ်နှစ်ပြန်ကျင့်ရသည်။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ နွေဝဿာနိ ဆဿု ဓမ္မေသု သိက္ခိတ သိက္ခိ သိက္ခမာနံ သံဃေန အသမ္ပတံ ဝုဋ္ဌာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ နွေဝဿာနိ.....။ ဆဿု ဓမ္မေသု.....။ သိက္ခိတ သိက္ခိ၊ ကျင့်အပ်သောသိက္ခာရှိသော။ သိက္ခမာနံ.....။ သံဃေန၊ ....သည်။ အသမ္ပတံ၊ မသမုတ်အပ်ဘဲ။ ဝုဋ္ဌာပေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

နှစ်နှစ်သိက္ခာကျင့်ပြီးသောအခါ သံဃာသို့ချဉ်းကပ်၍ရဟန်းပြုရန် ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ ပေးပါ-ဟု သုံးကြိမ်တောင်းပန်ရသည်။ ဉာတိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် သံဃာက သိစေရသည်။ ဥပသမ္ပဒါသမ္မုတိ-ပူ၍လည်း ခေါ်သည်။ ဤသို့ဝုဋ္ဌာနသမ္မုတိ-မပေးရသေးသော သိက္ခမာနံသည် “သံဃေန အသမ္ပတံ” မည်၏။ ရဟန်းပြုသည်ကိုမသိသော ဘိက္ခုနီတို့က သိက္ခမာနံ၊ လာဦး၊ ဤသက်ပင်ကို သိမ်း-စသည်ဖြင့် စေခိုင်းမိကြ သောကြောင့် ထိုသမ္မုတိပေးပြီးမှ ရဟန်းပြုပေးရမည်ဟု ပညတ်သည်။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ဦးစွါဒသဝဿံ
ဂိဟိဂတံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဦးစွါဒသ ဝဿံ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေး
သော။ ဂိဟိဂတံ၊ ယောက်ျားတပါး သွားလာဘူးသော မိန်းမကို။ (ဝါ၊
ယောက်ျားရဘူးသော မိန်းမကို။) ဝုဠာပေယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနီ
ယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ .... ။

တဆယ့်နှစ်နှစ် မပြည့်သေးလျှင် အအေပူ၊ အပြောအဆို၊ သုခ
ဒုက္ခ သည်းမခံနိုင်သေး၊ ရဟန်းလည်းမဖြစ်၊ ၁၀-နှစ်တွင် သိက္ခာ
နှစ်နှစ်ကျင့်အံ့၊ ၁၂-နှစ်တွင် သမုတ်၍ ရဟန်းပြုပေး နိုင်သည်။
ယောက်ျားရဘူးသူသည် “ဂိဟိဂတာ”မည်၏။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏန္တဒသ
ဝဿံ ဂိဟိဂတံ နွေဝဿာနိ ဆဿုဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ
ဝုဠာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပရိပုဏ္ဏန္တဒသဝဿံ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်ပြည့်သော။
ဂိဟိဂတံ၊.....ကို။ နွေဝဿာနိ.....။ ဆဿုဓမ္မေသု.....။ အသိက္ခိတ
သိက္ခံ၊ မကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိလျက်။ ဝုဠာပေယျ.....။ တဿာ
ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏန္တ ဒ္ဒါဒသ
ဝဿံ ဂိဟိဂတံ နွေဝဿာနိ ဆဿုဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ
သံဃေန အသမ္ပတံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပရိပုဏ္ဏန္တ ဒ္ဒါဒသဝဿံ.....။ ဂိဟိဂတံ၊.....ကို။
နွေဝဿာနိ.....။ ဆဿုဓမ္မေသု.....။ သိက္ခိတ သိက္ခံ၊ ကျင့်အပ်သော
သိက္ခာရှိသော်လည်း။ သံဃေန၊.....သည်။ အသမ္ပတံ၊ မသမုတ်အပ်
ဘဲ။ ဝုဠာပေယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟော
တိ..... ။

သိလောကံသောနည်း ရှိကုန်ပြီ။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ သဟဇိဝိနိ ဂုဠာ
ပေတွာ နွေဝဿာနိ နေဝ အနုဂ္ဂဏှယျ၊ န အနုဂ္ဂဏှာပေ
ယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမနု.....)

ယာပန ဘိက္ခုနီ.....။ သဟဇိဝိနိ၊ အတူနေ တပည့်မကို။ ဂုဠာ
ပေတွာ၊ ရဟန်းပြုပေး၍။ နွေဝဿာနိ.....။ နေဝအနုဂ္ဂဏှယျ၊ (စာ
သင်ပေးခြင်း စသည်ဖြင့်) မျိုးမြှောက်ငြားအံ့။ န အနုဂ္ဂဏှာပေယျ၊ သူ
တပါးကိုမူလည်း မျိုးမြှောက် စေငြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။
ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သဒ္ဓိဝိဟာရိနိ ဖြစ်ခြင်း၊ ရဟန်းပြုပေခြင်း၊ နှင့်ပြုသော
အကြောင်းမရှိခြင်း၊ ဝန်ချခြင်း-အင်္ဂါလေးပါး။ ။ဒုက္ခိတသဟ
ဇိဝိနိနှင့် အလားတူ၏။ ။စာသင်ပေးခြင်း၊ ဆုံးမခြင်း စသည်
ဖြင့် မျိုးမြှောက်လျှင် ဗာလာ၊ အဗျတ္တာ ဖြစ်ကုန်၏။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဂုဠာပိတံ ပဝတ္တိ
နိ နွေဝဿာနိ နာနုဗန္ဓေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (မေထုနာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဂုဠာပိတံ၊ ရဟန်း ပြုပေသော။ ပဝတ္တိနိ၊
ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာမကို။ နွေဝဿာနိ.....။ နာနုဗန္ဓေယျ၊ မလုပ်ကျွေးငြား
အံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာမ ဖြစ်ခြင်း၊ နှစ်နှစ်မလုပ်ကျွေး တော့အံ့ဟု
ဝန်ချခြင်း၊ နှင့်ပြုသောအကြောင်း မရှိခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။
ရေချိုး ကသယ်မှုန့်၊ ဒန်ပူ၊ မျက်နှာသစ်ရေ စသည်ဖြင့်ဆရာမ-
ကို လုပ်ကျွေးရသည်။ ဥပဏ္ဍာယ်မ-သည် ဗာလာ၊ အလန္တိနီ
ဖြစ်အံ့၊ မိမိကလာနာဖြစ်အံ့၊ ဘေးရန်ရှိအံ့-အနာပတ္တိ။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ သဟဇိဝိနိ
ဂုဠာပေတွာ နေဝ ဂူပကာသေယျ၊ န ဂူပကာသာပေယျ
အန္တမသော ဓာဗ္ဗဗ္ဗယောဇနာနိပိ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမနု.....)
ဂတ္တိနိဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ သဟဇိမိနိ.....။ ဂဠာပေတွာ.....။ နေဝ ဂူပ
ကာသေယျ။ ခေါ်၍မသွားငြားအံ့။ န ဂူပကာသာပေယျ။ သူတပါးကို
လည်း ခေါ်၍မသွားစေငြားအံ့။ အန္တမသော.....။ ဆပ္ပဉ္စယောဇနာနိဝိ၊
ခြောက်ယူဇနာ၊ ငါးယူဇနာတို့သို့လည်း။ နေဝဂူပကာသေယျ .....။ နဂူပ
ကာသာပေယျ.....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ .....။ ပါစိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။ သတ္တမော.....။ ဂန္တိနိဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

သဒ္ဓိဝိဟာရိနိဖြစ်ခြင်း၊ မခေါ်အံ့ - မခေါ်စေအံ့ဟု ဝန်ချခြင်း၊
ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း - အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ အဘော်ရှာမရ
အံ့၊ အန္တရာယ်၊ ဘေးရန်ရှိအံ့ - အနာပတ္တိ။ ရဟန်းပြုပေးပြီးခေါ်
မသွားသဖြင့် လင်လာခေါ်သွားသောကြောင့် ပညပ်သည်။ ငါး
ယူဇနာကား စကားပြေပြစ်ရုံသာတည်း။

ကုမာရိဘူတဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ ဦးနိသတိဝဿံ
ကုမာရိဘူတံ ဂဠာပေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဦးနိသတိဝဿံ၊ အသက် ၂၀-မပြည့် သေး
သော။ ကုမာရိဘူတံ၊ သတို့သမီးဖြစ်သော သာမဏေမကို။ ဂဠာပေ
ယျ .....။ တဿာ ဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

သာမဏေမသည်ပင် “ကုမာရိဘူတာ”မည်၏။ (၁၀-နှစ်
မှ ၂၀-တွင် ယောက်ျားမဆက်ဆံသောသတို့သမီး သာမဏေ
မ ဟူလို။) ၁၀-နှစ်တွင် သိက္ခာကျင့်လျှင် ၂၀-တွင် ရဟန်း
ပြုနိုင်၏။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ ပရိပုဏ္ဏာရိသတိ
ဝဿံ ကုမာရိဘူတံ ဧဒေဝဿာနိ ဆသုဓမ္မေသု အသိက္ခိတ
သိက္ခံ ဂဠာပေယျ။ ပါစိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပရိပုဏ္ဏာရိသတိ ဝဿံ၊ အသက် ၂၀-ပြည့်
သော။ ကုမာရိဘူတံ၊ .....ကို။ ဧဒေဝဿာနိ.....။ ဆသုဓမ္မေသု.....။

အသိက္ခိတသိက္ခံ၊မကျင့်အပ်သော သိက္ခာရှိလျက်၊ ဝုဠာပေယျ.....။
တဿာဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ပရိပုဏ္ဏ ဝိသတိ
ဝဿိ ကုမာရိဘူတံ နွေဝဿာနိ ဆသုဓမ္မေသု သိက္ခိတသိက္ခံ
သံဇောန အသမ္ပတံ ဝုဠာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿိ.....။ ကုမာရိဘူတံ၊ ..ကို။
နွေဝဿာနိ.....။ဆသုဓမ္မေသု.....။သိက္ခိတသိက္ခံ၊ကျင့်အပ်သောသိက္ခာ
ရှိသော်လည်း။သံဇောန.....။အသမ္ပတံ၊မသမုတ်အင်ဘဲ၊ ဝုဠာပေယျ.....။
တဿာဘိက္ခုနိယာ.....။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

တူသောနည်းရှိကုန်ပြီ။အထူးကား သိက္ခာသမ္ပုတိကံစသည်
တို့၌ အသက် ၂၀-ကျော်ကို သိက္ခမာနာ-ဟု ကမ္မဝါစာ
ဘတ်ရသည်။ဂိဟိဂတာ၊ကုမာရိဘူတာ-ဟု မဘတ်ရ။ ၂၀-တွင်း
ကုမာရိဘူတာကို ကုမာရိဘူတာ၊ သိက္ခမာနာ-နှစ်မျိုးတမျိုးမျိုး
ဘတ်ရသည်။ ဂိဟိဂတာ-ဟု မဘတ်ရ။ ၁၀-နှစ်အောက် ဂိဟိ
ဂတာကို ဂိဟိဂတာ၊သိက္ခမာနာ-နှစ်မျိုး တမျိုးမျိုးဘတ်ရသည်။
ကုမာရိဘူတာဟု မဘတ်ရ။၁၀-နှစ်မှ ၂၀-တွင်း ဂိဟိဂတာကို
ဂိဟိဂတာ၊ကုမာရိဘူတာ၊ သိက္ခမာနာ-သုံးမျိုးတမျိုးမျိုးဘတ်
နိုင်သည်။ဗုဒ္ဓိကာတို့၌ ထိုမှတပါးဖြင့်ဘတ်လျှင် ကံပျက်သည်ဟု
ဆိုကုန်၏။ကုမာရိဘူတာသည် ၁၀-နှစ်မှ ၂၀-တွင်းသာတည်း။
အသက်ပြည့်သူတို့၌ ရဟန်း မဖြစ်ဟုတာခြင်းမရှိ။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ဦနုဒ္ဓါဒသဝဿာ
ဝုဠာပေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။ အဒိန္နာ.....

ယာပနဘိက္ခုနိ.....။ဦနုဒ္ဓါဒသဝဿာ၊ ရဟန်းသိက္ခာ ၁၂-ဝါမရသူ
ဖြစ်လျက်။ဝုဠာပေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

၅ ။သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသ
ဝဿာ သံဇောန အသမ္ပတာ ဝုဠာပေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။
(အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဒါဒသဝဿာ၊ ရဟန်းသိက္ခာ ၁၂-ဝါ ရသော်လည်း။ သံဃောန၊..... သည်။ အသမ္ပတာ၊ မသမုတ်အပ်ဘဲ။ (ဝါ၊ ဥပဏ္ဍာယ်မ-သမ္ပုတိမရဘဲ။) ဝုဠာပေယျ၊ .....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဘိက္ခုနီသည် ၁၂-ဝါရသောအခါ သံဃာသို့ချဉ်းကပ်၍ ဝုဠာပနသမ္ပုတိ ပေးပါ-ဟု သုံးကြိမ် တောင်းပန်ရသည်။ ဘိက္ခုနီသံဃာသည် ထိုဘိက္ခုနီကိုညဏ်ဖြင့်ဆုံးဖြတ်၍ ဗာလာ-အလန္တိနီ၊ ဗာလာ-လန္တိနီ၊ ဗျတ္တာ-အလန္တိနီ-သုံးမျိုး တမျိုးမျိုး ဖြစ်လျှင် မပေးအပ်။ ဗျတ္တာ-ထက်မြက်သူ၊ လန္တိနီ-ရှက်တတ်သူ ဖြစ်အံ့။ ဉာတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာဖြင့် သံဃာကိုသိစေ၍ ဝုဠာပန သမ္ပုတိပေးရသည်။ ထိုအခါမှ ဥပဏ္ဍာယ်မ-ပြုရသည်။ ဘိက္ခုနီ သမ္ပုတိမရှိ။ ဆယ်ဝါ ဗျတ္တ-လန္တိဖြစ်လျှင် ဥပဏ္ဍာယ်ပြုနိုင်သည်။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ အလံ တာဝ တေ အယျေ ဝုဠာပိတေနာတိ ဝုစ္စမာနာ သာဓူတိ ပဒိုဿုဏိတွာ ပစ္စာ ခိယျနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အလံတာဝတေအယျေ ဝုဠာပိတေန၊ ဥပဏ္ဍာယ်မ-အဖြစ်ဖြင့် သင်အားမတော်သေး။ (တနည်း။ အယျေ၊ ရှင်မ။ တေ၊ ရှင်မ အား။ ဝုဠာပိတေန၊ သိက္ခာမာန်ကို ဥပဏ္ဍာယ်ပြု၍ ရဟန်းပြုပေးခြင်းဖြင့်။ အလံတာဝ၊ မထိုက်တန်သေးသည်သာတည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သာဓူတိ.....။ ပဒိုဿုဏိတွာ၊ ဝန်ခံပြီး၍။ သာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ခိယျနဓမ္မံ၊ ရှုတ်ချခြင်းသဘောသို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ .....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ .....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဝုဠာပနသမ္ပုတိတောင်းခြင်း၊ စူးစမ်းဆုံးဖြတ်၍ အဂတိ မလိုက်ဘဲ တားခြင်းကြောင့် ကောင်းပါပြီဟု ဝန်ခံခြင်း၊ နောက်၌ ရှုတ်ချခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ဥပဏ္ဍာယ်သမ္ပုတိ တောင်းသော အခါ ဗာလာ ဖြစ်ခြင်း၊ အလန္တိနီ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တားသည်ကို ဝန်ခံပြီးနောက် ဗျတ္တာ-လန္တိနီတို့ကို သမ္ပုတိ ပေးသည်ကို မြင်ရသောအခါ-ငါသာ ဗာလာဖြစ်သလော၊ အလန္တိနီ ဖြစ်

သလော-စသည်ဖြင့် ဆိုလျက် ရှုတ်ချအံ့-ပါမိတ်။အဂတိလိုက်
သူကို ရှုတ်ချအံ့- အနာပတ္တိ။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ သစေ
မေ တံ အယျေ စိဝရံ ဒဿသိ၊ ဇဝါဟံ တံ ဝုဠာပေဿာမိတိ
ဝတ္တာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝ ဝုဠာပေယျ၊ နဝုဠာ
ပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။(သမန္တ.....)

ယာပန ဘိက္ခုနီ.....။ သိက္ခမာနံ.....ကို။သစေမေ တံ အယျေ စိဝရံ
ဒဿသိ၊ ဇဝါဟံ တံ ဝုဠာပေဿာမိ၊ ငါအာသက်န်းပေးလျှင် ရဟန်း
ပြုပေးမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တာ၊ ဆို၍။ သာ၊ ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ ပစ္ဆာ၊
နောက်၌။ အနန္တရာယိကိနိ၊ အန္တရာယ်မရှိဘဲ။ နေဝ ဝုဠာပေယျ.....။ ဝုဠာ
ပနာယ၊ ရဟန်းပြုပေးခြင်းငှါ။ (ဝါ၊ သာမဏေမ-အဖြစ်မှထစေခြင်းငှါ။)
ဥဿုက္ကံ.....။ နကရေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီဿ .....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။

ဤသို့ဤသို့ပြုလျှင် ရဟန်းပြုပေးမည်ဟု ပန်ခံခြင်း၊ တောင့်တ
သော အကျိုးပြု ခြင်း၊ နောက်၌ဝန်ချခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်း
မရှိခြင်း -အင်္ဂါလေးပါ။ ။အဘော်ရှာမရခြင်း၊ အန္တရာယ်၊
ဘေးရန်ရှိခြင်းသည် ခွင့်ပြုသောအကြောင်းတည်း။

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနံ သစေ
မေ တံ အယျေ နွေဝဿာနိ အနုဗန္ဓိဿသိ၊ ဇဝါဟံ တံ ဝုဠာ
ပေဿာမိတိ ဝတ္တာ သာ ပစ္ဆာ အနန္တရာယိကိနိ နေဝ ဝုဠာ
ပေယျ၊ နဝုဠာပနာယ ဥဿုက္ကံ ကရေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (သမန္တ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ ..။ သိက္ခမာနံ.....ကို။သစေမေ တံ အယျေ နွေဝဿာ
နိ အနုဗန္ဓိဿသိ၊ ဇဝါဟံ တံ ဝုဠာပေဿာမိ၊ ငါအာ နှစ်နှစ်လုပ်ကျွေး
လျှင် ရဟန်းပြုပေးမည်။ ဣတိ.....။ ဝတ္တာ.....။ သာ.....။ ပစ္ဆာ.....။
အနန္တရာယိကိနိ .....။ နေဝ ဝုဠာပေယျ .....။ ဝုဠာပနာယ.....။ ဥဿုက္ကံ.....။
နကရေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီဿ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ယခင်သိက္ခာပုဒ်နည်းဖြင့်သိသာပြီ။

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ပုရိသသံသဋ္ဌိ ကုမာ
ရကသံသဋ္ဌိ စဏ္ဍိ သောကာဝါသံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊
ပိစိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ပုရိသသံသဋ္ဌိ၊ ယောကျာ်းတို့နှင့်ရောနှောသော။
ကုမာရကသံသဋ္ဌိ၊ သတို့သားနှင့်ရောနှောသော။ စဏ္ဍိ၊ ကြမ်းသော။
သောကာဝါသံ၊ ယောကျာ်းတို့၏ကိုယ်တွင်း သောကသွင်းသော။ ဝါ၊
သောကအိပ်လျှင် ဝင်၍ နေစရာနေရာရှိသော။ သိက္ခမာနံ၊.....ကို။
ဝုဠာပေယျ.....။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပိစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ဒုက္ခပေးသူအပူသည်မ-ဖြစ်ခြင်း၊ သိခြင်း၊ ရဟန်းပြုပေးခြင်း-
အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ၂၀-ကျော်လျှင်“ပုရိသ”.....။ ၂၀-မပြည့်သေး
လျှင်“ကုမာရက”မည်၏။ မသင့်သောကိုယ်နှုတ်ဖြင့် ရောနှော
ခြင်းသည်“သံသဋ္ဌိ”မည်၏။ ချိန်းပြီးမှမသွားခြင်းဖြင့် ယောကျာ်း
ကို ဒုက္ခပေးသူမ-သည်၎င်း။ ယောကျာ်းနှင့် မပေါင်းရသဖြင့်
သောကရောက်သူ အပူသည်မ-သည်၎င်း “သောကာဝါသ”
မည်၏။ သောကဟူသော ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့် ဟဉ်သော
ဒေါသစေတသိက်ရှိသောကြောင့်“စဏ္ဍိ”မည်၏။ ဤသို့ရည်း
စားထားသော်လည်း သိက္ခာပုဒ် ၆-ပါးကား မပျက်ဟုသိအပ်
၏။

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ မာတာဒိတူဟိ ဝါ
သာမိကေန ဝါ အနုညာတံ သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ၊ ပိစိတ္တိယံ။
(နာနုညာတ-ဒု-တ၊ မ၊ ဆံ-၁။)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ မာတာဒိတူဟိဝါ၊ အမိအဘတို့သည်၎င်း။
သာမိကေနဝါ၊ သိမ်းချိက်သောသခင်သည်၎င်း။ [လင်ယောကျာ်းသည်
ဟူလို] အနုညာတံ၊ ခွင့်မပြုအပ်သော။ သိက္ခမာနံ၊.....။ ဝုဠာပေယျ.....။
တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပိစိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

မပန်ကြားခြင်း၊ မိဘလင်ရှိသည်ဟုသိခြင်း၊ ရဟန်းပြုပေး
ခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ {ဒုတိယ၊ တတိယ၊ ပဉ္စမ၊ ဆဋ္ဌကြောင့်
အနုညာတသမုဋ္ဌာနံ၊ ဤတရသာရှိသည် အစိတ္တက၊} ဘိက္ခုနီ

တို့မှာ ရှင်ပြုသောအခါ တကြိမ်ပန်ပြီးသော်လည်း သိက္ခမာန် ကျင့်ပြီး၍ ရဟန်းပြုအံ့သောအခါ တကြိမ်ပန်ရသေးသည်။ သိက္ခမာန်တို့မှာ တကြိမ်ပန်ပြီးလျှင် အပ်၏။ မယားကိုပန်ရမည်ဟူ၍လည်းမပညပ်။ (မယားအလိုမတူဘဲချစ်ရက်ရဟန်းပြုလျှင် လင်ခဏ်းမယားခဏ်းပြတ်သည်။ထို့ကြောင့် ပန်ရသည်ဟူ၏။ မိနည်းစကားမဟုတ်။)

၁၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါနေန သိက္ခမာန် ဂုဠာပေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ.....)

. ယာပနဘိက္ခုနီ...။ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါနေန၊ သိုးပြ ဝွန်ပြီးသော ဆန္ဒပေးခြင်းဖြင့်။ သိက္ခမာန်.....။ဂုဠာပေယျ .....။တဿာဘိက္ခုနီယာ ...။ပါမိတ္တိယံ.....။ဟောတိ.....။

သိုးသောဆန္ဒဖြစ်ခြင်း၊ ရဟန်းပြုပေးခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ ပရိသတ်ထခြင်း၊ ညဉ့်လွန်ခြင်း၊ ဆန္ဒစွန့်ခြင်း၊ အဏ္ဏာသယစွန့်ခြင်း-ဟု ပါရိဝါသိယ-သိုးခြင်း လေးမျိုး ရှိ၏။ ဆန္ဒမစွန့်ဘဲ ပရိသတ်ထသွားလျှင် ပြန်စု၍ ကံပြုကောင်း၏။စာတုဒ္ဓသိဥပုသ် ညဉ့်လွန်လျှင် ပန္နရသိဥပုသ်ဟု ပြုကောင်း၏။ ပန္နရသိညဉ့်လွန်လျှင် ဥပုသ်ကံသာမပြုကောင်း။တပါးသောကံကား ပြုကောင်း၏။ ဆန္ဒစွန့်ခြင်း၊ အဏ္ဏာသယစွန့်ခြင်းပြုလျှင် တဖန် ဆန္ဒပြန်ဆောင်၍ ကံပြုရသည်။ ဆန္ဒပြန်မဆောင်လျှင် ကံပြုအပ်။

ဤသိက္ခာပုဒ်၌ ဆန္ဒစွန့်၍ ပရိသတ်ထသွားခြင်းကို ရည်၍ “ပါရိဝါသိကဆန္ဒဒါနေန”ဟု ဆိုသည်။ ရှင်မထုလ္လနန္ဒာသည် သိက္ခမာန်ကိုရဟန်းပြုရန် မထေရ်တို့ကိုပင့်တိတ်စည်းဝေးစေပြီးနောက် စားသောက်ဘွယ်တို့ကိုမြင်၍ ယခုရဟန်းမပြုပေ သိုသေ ဟု မထေရ်တို့ကိုပြန်လွှတ်လိုက်၏။ထိုနောက် ရှင်ဒေဝဒတ် စသည်တို့ကို ပင့်၍ ရဟန်းပြုပေ ၏။ ထို့ကြောင့်ပညပ်သည်။

၁၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အနုဝဿံ ဂုဠာပေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(အဒိန္နာ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ...။အနုဝဿံ၊ နှစ်တိုင်း၊ ဝုဠာပေယျ...။ တဿာ
ဘိက္ခုနီယာ...။ ပါဗိတ္တိယံ...။ ဟောတိ...။

နှစ်တိုင်းဖြစ်ခြင်း၊ ရဟန်းပြုပေးခြင်း—အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ တနှစ်
ခြား ပြုပေးအံ့—အနာပတ္တိ။ နေစရာကျောင်းနည်း၍ မဆန့်သော
ကြောင့် ပညပ်သည်။

၁၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ကေဝဿံ ဒွေ
ဝုဠာပေယျ၊ ပါဗိတ္တိယံ။ (အဒိန္နာ...) ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ
အဋ္ဌမော။

ယာပန ဘိက္ခုနီ...။ ကေဝဿံ၊ တနှစ်ထည်း၌။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်သော
သိက္ခာဆန်တို့ကို။ ဝုဠာပေယျ...။ တဿာဘိက္ခုနီယာ...။ ပါဗိတ္တိယံ...။
ဟောတိ...။ အဋ္ဌမော...။ ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂေါ...။ နိဗ္ဗိတော...။

တနှစ်ခြား၍ တယောက်ကိုသာ ရဟန်းပြုပေးအံ့—အနာပတ္တိ။
(ဘိက္ခုနီသည် ဘိက္ခုလောက် များဘဲ နေစရာကျောင်း
နည်းပါး၏။ ဘိက္ခုနီတို့အား ကျောင်းဆောက်ယူခြင်းလည်း
ကြားရခဲ၏။)

ဆတ္တုပါဟနဝဂ်။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ အဂ္ဂိလာနာ ဆတ္တု
ပါဟနံ ဓာရေယျ၊ ပါဗိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌ...)။

ယာပနဘိက္ခုနီ...။ အဂ္ဂိလာနာ၊ မနာမဗျာဘဲ။ ဆတ္တုပါဟနံ၊ ထီး
ဘိနပ်ကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ဌားအံ့။ (ဝါ၊ ထီးဆောင်း၊ ဘိနပ်စီး—အစုံ
ပြုအံ့။) တဿာဘိက္ခုနီယာ...။ ပါဗိတ္တိယံ...။ ဟောတိ...။

ထီး၊ ဘိနပ် အစုံဆောင်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်းမရှိခြင်း—
အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။ (သိက္ခာပုဒ်) ထီးဘိနပ်ကင်းလျက် ချမ်းသာ
လျှင် “အဂ္ဂိလာနာ” မည်၏။ ထီးသာဆောင်းအံ့။ ဘိနပ်သာစီးအံ့—
“ဒုက္ကဋ်”။ အရံ၊ အရံဥပစာ၌ ဆောင်အံ့။ ဘေးရန်ရှိအံ့—အနာပတ္တိ။

ဘိက္ခုတို့အား ထီးသည် အရံ၊အရံဥပစာ၌သာ အပ်သည်။
တော၌ ရွာ၌မအပ်။ ထီးနှင့်ကင်း၍ ဖြစ်တတ်သော မျက်စိနာ၊
ကိုယ်ပူနာစသည်ရှိအံ့၊ဂိလာနဖြစ်၍ နေရာမရွေးအပ်သည်။

မိဃ်းရွာသောအခါ သင်္ကန်းကိုစောင့်ခြင်းငှါ၊ သားခဲခိုးသူ
ဘေးရှိသောအခါ မိမိကိုယ်ကို စောင့်ခြင်းငှါလည်း-ထီး-အပ်
သည်။ သစ်ရွက်တခုထည်းဖြင့်ပြုသော “ကေပဏ္ဏဆတ္တ”ဖြစ်
လျှင် အခါမရွေးနေရာမရွေးအပ်သည်။ ယပ်ကဲ့သို့ဟူလို။

ဘိနပ်သည် ရွာ၊ ရွာ၏ဥပစာ၌ မဂ္ဂသညာဖြင့် လည်းမအပ်၊
ဂိလာန သာအပ်သည်။ သူတပါးကျောင်းပိုင်တွင်း၌ နေစရာ
အာဝါသမရမီ ဖြတ်သွားခြင်းလည်းမအပ်။

၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ အဂိလာနာ ယာနေန
ယာယေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(ဇေဉ္ဇ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....အဂိလာနာ .....ယာနေန၊ယာဉ်ဖြင့်။ ယာယေယျ၊
သွားငြားအံ့။တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ.....။

ခြေဖြင့်သွားနိုင်လျှင်“အဂိလာနာ”မည်၏၊မစီးအပ်။ ယာဉ်
ခြောက်မျိုး“ဝသ္မ၊ရထော၊ သကဇုံ၊ သန္ဓမာနိကာ၊ သိဝိကာ၊
ပါဇူကီ-ပေါင်းချုပ်၊ရထား၊လှည်း၊သံလျှင်း၊ထမံ စင်၊ အဝတ်
သံလျှင်းဟူ၍ဟောသည်။ နာသျှ၊ တေ-ရန်ရှိသူအနာပတ္တိ။ အရံ၊
အရံဥပစာ-ဟု အနာပတ္တိ၌မပြု။(ဘိက္ခုဒုက္ကဋ်။)

၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနိ သဃိာဏံ ဓာရေ
ယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(ဇေဉ္ဇ.....)

ယာပနဘိက္ခုနိ.....သဃိာဏံ၊ခါးတန်ဆာကို။ဓာရေယျ၊ ဆောင်
ငြားအံ့။တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....ပါမိတ္တိယံ.....ဟောတိ .... ။

ခါ တန်ဆာဟူသမျှကို ခါး၌ တကြိမ်ဆောင်လည်း ပါမိတ်။
ချွတ်၍ စွပ်ခြင်း အကြိမ်တိုင်း ပါမိတ်။ အနာကြောင့် ခါးကြိုး
ဆောင်အံ့- အနာပတ္တိ။

၄။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနိ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ
ဓာရေယျ၊ပါမိတ္တိယံ။(ဇေဉ္ဇ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ...။ ဣတ္ထာလင်္ကာရံ၊ မိန်းမတို့ဆင်မြန်းသော တန်ဆာကို၊ ဓာရေယျ...။ တဿာဘိက္ခုနီယာ...။ ပါမိတ္တိယံ...။ ဟောတိ...။

ဦးခေါင်းလည်ပင်း၊ မောင်းရင်း၊ မောင်းဖျား၊ လက်၊ ခြေ၊ ခါးတို့၌ ဝတ္ထုအရေအတွက်အားဖြင့်ပါမိတ်၊ အနာကြောင့် အနာပတ္တိ။

၅။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ၊ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန နှာယေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ...)

ယာပနဘိက္ခုနီ...။ ဂန္ဓဝဏ္ဏကေန၊ အနံရည် အဆင်းရည်ဖြင့်၊ နှာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ...။ ပါမိတ္တိယံ...။ ဟောတိ...။

ချိုးရေ၌ အနံ၊ အဆင်းရေသည်မှစ၍ ပယောဂတိုင်း “ဒုက္ကဋ်” ရေချိုးပြီး အဆုံး၌ပါမိတ်။ အနာကြောင့်အနာပတ္တိ။

၆။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဝါသိတကေန ဝိညာကေန နှာယေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ...)

ယာပနဘိက္ခုနီ...။ ဝါသိတကေန၊ အနံဖြင့်ထုံအပ်သော။ ဝိညာကေန၊ နှမ်းမုံညက်ဖြင့်။ နှာယေယျ...။ တဿာဘိက္ခုနီယာ...။ ပါမိတ္တိယံ...။ ဟောတိ...။

မုံညက်ကဲ့သို့သော နှမ်းမှုန့်ကိုအနံထုံသည်မှစ၍ “ဒုက္ကဋ်” ရေချိုးပြီးလျှင် ပါမိတ်။ အနာရှိအံ့၊ အနံမထုံသော နှမ်းမုံညက် ဖြစ်အံ့-အနာပတ္တိ။ အနံမွှေးသောဆပ်ပြာလည်း ဤသိက္ခာပုဒ်ဖြင့် အပြစ်မလွတ်နိုင်ရာ။

၇။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုနီယာ ဥမ္မဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ...)

၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပနဘိက္ခုနီ သိက္ခမာနာယ ဥမ္မဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ...)

၉။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ ယာပန ဘိက္ခုနီ သာမဏေရိယာ ဥမ္မဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပရိမဒ္ဒါပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ...)

၁၀။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဂိဟိနိယာ ဥဗ္ဗဒ္ဓါ
ပေယျ ဝါ၊ ပရိမဒ္ဓါပေယျ ဝါ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇေဋ္ဌိ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုနိယာ၊ ဘိက္ခုနီမ တယောကံကို။.....
သိက္ခမာနာယ၊ သိက္ခမာနံမကို။..... သာမဏော ဂိယာ၊ သာမဏောမ
ကို။ .... ဂိဟိနိယာ၊ လူမိန်းမကို။ ဥဗ္ဗဒ္ဓါပေယျဝါ၊ ပွတ်သပ် မူလည်း
ပွတ်သပ်စေခြားအံ့။ ပရိမဒ္ဓါပေယျဝါ၊ ဆုတ်နယ်မူလည်း ဆုတ်နယ်စေ
ခြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ခရီးပန်းခြင်းစသော ဂိလာနာအခါဖြစ်အံ့၊ ခိုးသူတော ကြောင့်
ကိုယ်တုန်ခြင်းစသော ဘေးရန်အခါဖြစ်အံ့၊ ပွတ်သပ်နိုင် ဆုတ်
နယ်နိုင်လျှင် အနာပတ္တိ။

၁၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ ဘိက္ခုဿ ပုရ
တော အနာပုစ္ဆာ အာသနေ နိသီဒေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ကထိနာ...)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ ဘိက္ခုဿ၊ .....၏။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဝါ၊ အနီး
၌။ [အနီးဝန်းကျင် ၁၂-တောင် ဥပစာရအတွင်း၌ဟူလို။] အနာပုစ္ဆာ.....။
အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒေယျ၊ ထိုင်ခြားအံ့။ တဿာ ဘိက္ခုနိယာ.....။
ပါမိတ္တိယံ ....။ ဟောတိ.....။

ရဟန်းကို မပန်ကြားခြင်း၊ ၁၂-တောင် ဥပစာရ အတွင်း
ထိုင်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း-အင်္ဂါသို့ပါ။ ။ဝန်း
ကျင် ၁၂-တောင်အတွင်းသည် “ပုရ”မည်၏။ ရွှေတည့်တည့်
မျှသာမဟုတ်။ ၁၂-တောင်တွင်း ဖြစ်အံ့၊ မြေပေါ်၌ပင်ဖြစ်စေ
ထိုင်ပါရစေဟု ပန်၍သာထိုင်ရသည်။ ဂိလာနာဖြစ်အံ့၊ ဘေးရန်
ရှိအံ့-အနာပတ္တိ။

၁၂။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ အနောကာသ
ကတံ ဘိက္ခု ပဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ပဒ.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အနောကာသကတံ၊ ခွင့်ပန်ခြင်းမပြုအပ်သော။
ဘိက္ခု၊ .....ကို။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆေယျ၊ မေးခြားအံ့။ တဿာ
ဘိက္ခုနိယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။ ဟောတိ.....။

ရဟန်းထံ ခွင့်မပန်ခြင်း၊ ပြဿနာမေးခြင်း-အင်္ဂါနှစ်ပါး။ ။
သုတ္တန်မေးပါရစေဟု ခွင့်ပန်၍ ဝိနည်းစသည်ကို မေးအံ့။ ခွင့်မ
ပန်ရာ၌ မေးသည်မည်၏-ပါမိတ်။ လုံးလုံးခွင့်မပန်လျှင် ဆိုဘွယ်
မရှိ။ မရည်မှတ်ဘဲ မေးလိုရာ မေးပါရစေဟု ခွင့်တောင်းလျှင်
လိုရာမေးကောင်း၏။

၁၃။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ သာပန ဘိက္ခုနီ အသံကမ္မိကာ
ဂါမံ ပဓိသေယျ၊ ပါမိတ္တိယံ။ (ဇဉ်း.....) ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂေါ
နဝမော။

သာပနဘိက္ခုနီ .....။ အသံကမ္မိကာ၊ ရင်လွှမ်းတာဘက်မပါဘဲ။ ဂါမံ၊
ရွာသို့။ ပဓိသေယျ၊ ဝင်ဌားအံ့။ တဿာဘိက္ခုနီယာ.....။ ပါမိတ္တိယံ.....။
ဟောတိ.....။ နဝမော.....။ ဆတ္တုပါဟန ဝဂ္ဂေါ.....။ နိဋ္ဌိတော.....။

ရင်လွှမ်းတာဘက်မပါခြင်း၊ ရွာ၏အရံ ဥပစာကို လွန်ခြင်း၊
ခွင့်ပြုသောအကြောင်းမရှိခြင်း-အင်္ဂါသုံးပါး။ ။ ညှပ်ရိုးအောက်
ချက်ဝန်းအထက် ဖုံးလွှမ်းစရာအဝတ်သည် ဝါ၊ သင်္ကန်းသည်
“သံကမ္မိကာ”မည်၏။ ပမာဏမပြု၊ ရင်လွှမ်းတာဘက် ပျောက်
ပျက်အံ့။ ဂိလာနာဖြစ်အံ့။ သတိရေအံ့။ မသိအံ့။ ဘေးရန် ရှိအံ့-
အနာပတ္တိ။ ။ ဤရင်လွှမ်းတာဘက်ကို ကိုယ်ရုံအတွင်း၌လွှမ်းသ
လော၊ ကိုယ်ရုံအထက်ပြင်ပ၌ လွှမ်းသလော။ ရှင်မဥပ္ပလဝဏ်
၏ သင်းပိုင်ကို ရှင်ဥဒါယီအလှူခံသောအခါ သံကမ္မိကာကိုဝတ်
၍ သင်းပိုင်ကိုလှူသည်ဟု သာမန်ဆို၏။ ဤအဋ္ဌကထာ ကြီး၌
“အပဒါသူကိ မဟန္တိ ဟောတိ သင်္ကမ္ပိကံ ပါရုပိတွာ ဂန္ထိ
ယာဝ ဥပဒ္ဒတေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”ဟု ဆိုသည်။ အဘိုးတန် ရင်လွှမ်း
တာဘက်ကိုရုံသွားသူအားသာ ဘေးရန်ဥပဒ် ဖြစ်သည်ဟူ၏။
ထို့ကြောင့် ကိုယ်ရုံအထက်ပြင်ပ၌ လူမြင်ခံရုံ လွှမ်းရသည်ဟု
မိန့်ဆိုကုန်၏။ တောင်ပိုင်းဇေတဝန် ဆရာတော်ကြီးကား-ရှေး
အသက်မြန်မာပြည်ဘွား မိန်းမမျှာ ရင်လွှမ်းတာဘက်ကို ကိုယ်
၏အတွင်း၌ ဝတ်ကြ၏။ ထိုအထက်၌ အင်္ကျီဝတ်ကြသည်ကို
မြင်ရဘူးသည်ဟု မိန့်ဆို၏။

နိဂုံး။ ။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါအယျာယော ဆသဋ္ဌိသတာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကစိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမိ ပုစ္ဆာမိ ကစိတ္တ ပရိသုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္တာယျာယော။ တသ္မာ တုဏှိ။ ဇေဝေတံ ဓာရယာမိတိ။ ။ဆသဋ္ဌိသတာ ပါမိတ္တိယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။

အယျာယော၊.....တို့။ဆသဋ္ဌိသတာ၊ ၁၆၆-ပါးကုန်သော။ ပါမိတ္တိယာ.....။ဓမ္မာ .....။ဥဒ္ဓိဋ္ဌာခေါ.....။ တတ္ထ၊ ထို၁၆၆-ပါးသော ပါမိတ်၌။ အယျာယော၊.....တို့ကို။ ပုစ္ဆာမိ.....။ကစိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။အတ္ထ .....။ ဒုတိယမိ .....။ တတိယမိ.....။ ပုစ္ဆာမိ .....။ ကစိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဧတ္တ၊ဤပါမိတ်၌။အယျာယော.....။ ယသ္မာ..... ။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ တသ္မာ.....။တုဏှိ.....။ အသိ.....။ ဇေဝံ.....။ ဇေတံ.....။ ဓာရယာမိ.....။ ဣတိ.....။ ဆသဋ္ဌိသတာ.....။ပါမိတ္တိယာ.....။ ဓမ္မာ.....။ နိဋ္ဌိတာ... ။

ဤပါမိတ်၌ ၉၆-ခုသာရှိသော်လည်း နောက်၌ မုသာဝါဒဝဂ် စသော ဝဂ်ခုနစ်ခု။ သိက္ခာပုဒ် ၇၀-နှင့်ပေါင်းလျှင် ၁၆၀ဂ်။ သိက္ခာပုဒ် ၁၆၆-ဖြစ်၏။ သိက္ခာပါမိတ် ၉၂-ခုတွင် အသာဓာရဏ ၂၂-ပါးဖယ်၍ ၇၀-ဖြစ်သည်။ ၂၂-ပါးကား သိက္ခာနော ဝါဒဝဂ်၌ (၁၀) ပရမ္ပရ၊ အနုတိရိတ္တ-နွယ၊ ပဏီတဘောဇန ဝိညတ္တိ၊အစေလက(၅) ဒုဗ္ဗုလ္လပဒိုစ္ဆာဒန၊ ဦးစိသတိဝဿ၊ မာတုဂါမေန သံဝိဓာယ အဒ္ဓါနဂမန၊ ရာဇန္တေ ပူရပ္ပဝေသန၊ ဝိကာလ ဂါမပ္ပဝိသန(၅) နိသီဒန၊ ဝဿိက သာဋီကာ (၂)ဤသို့ ၂၂-ပါးကိုဖယ်သည်။

သမုဋ္ဌာနဝိနိစ္ဆယအထူး။

စ-မေထုနာ-၇၆။သမိတ္တာ သုံး-စုရုံး ဒိန္နာ-၇၁။ သမနု-ဆာ-၃၇။ စ၊ ဆ-ထေယျာ-၇။ဓမ္မာ-ပဉ္စမ-၁၁။ စောရိ-မ၊-ဆာ-၁။ ဤသမုဋ္ဌာန ၆-မျိုး- ၂၀၃-သိက္ခာပုဒ်သည် သမိတ္တကချည်းသာဖြစ်၍ လောကဝဇ္ဇ၊ အကုသလဝိတ္တသာ များကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ၊ ဒွိဝိတ္တ၊ တိဝိတ္တလည်း အချို့ရှိ၏။

ကြွင်း သမုဋ္ဌာန် ၇-မျိုး-၁၄၇-သိက္ခာပုဒ်သည် အဓိတ္တကရှိသော
 ကြောင့် အဓိတ္တကချည်းသာမည်၍ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ၊ ဒွိဓိတ္တ၊ တိဓိတ္တသာ
 များကုန်၏။ လောကဝဇ္ဇ၊ အကုသလဓိတ္တလည်း အချို့ရှိ၏။

ဤသိက္ခာနိ အသာဓာရဏထဲမှ အဓိတ္တကတို့တွင် နစ္စ ဂီတ၊ ဓိတ္တာဂါ
 ရ၊ သဃိာဏိ၊ ဣတ္ထာလင်္ကာရ၊ ဂန္ဓဝဏ္ဏက (၅) ဝါသိတဝိညာက၊
 ဥဗ္ဗဒ္ဓနာဒိစတုက္က(၅)ဤဆယ်ပါးသည် အဓိတ္တကဖြစ်လျက် လောကဝဇ္ဇ
 အကုသလဓိတ္တ ဖြစ်၏။ ဝတ္ထုသိသောဗိတ် ကင်းလျက် အာပတ်သင့်
 သောကြောင့် အဓိတ္တက ဖြစ်၏။ (နစ္စဟု မသိဘဲကြည့်လျှင်လည်း ပါ
 ဗိတ်ဟူလို။) သိသောဗိတ်ရှိသောအခါ အကုသိုလ်ဖြင့်သာအာပတ်သင့်
 သောကြောင့် လောကဝဇ္ဇ၊ အကုသလဓိတ္တဖြစ်၏။ (နစ္စဟု သိ၍ကြည့်
 လျှင် အကုသိုလ်ပါဗိတ်ဟူလို။) ဤဆယ်ပါးမှ ကြွင်းသော အဓိတ္တက
 သည် ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဖြစ်၏။

သဓိတ္တကတို့တွင် စောရီရုဋ္ဌာပန၊ ဂါမန္တရ၊ အာရာမပ္ပဝေသန၊ ဂန္တိ
 နိဝဂ္ဂအစချနစ်ပါး (၁၀) ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂ အစငါးပါး၊ ပုရိသ သံသဋ္ဌ၊
 ပါရိဝါသိက ဆန္ဒဒါန၊ အနုဝဿ၊ နေရုဋ္ဌာပန (၉) ဤ ၁၉-ပါးသည်
 သဓိတ္တကဖြစ်လျက် ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဖြစ်၏။ စောရီဟု ဝတ္ထုကို သိလျက်
 ရဟန်းပြုပေးမှ သံဃာဒိသိသ်။ ရဟန်းပြုပေးခြင်း၌ အကုသိုလ်သက်
 သက်မဟုတ်သောကြောင့် ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ ဖြစ်၏။ ဤ ၁၉-ပါးမှ ကြွင်း
 သော သဓိတ္တကသည် လောကဝဇ္ဇဖြစ်၏။

လောကဝဇ္ဇ၌ အကုသလဓိတ္တသာဖြစ်သော်လည်း သဓိတ္တကချည်း
 သာဟု မဆိုအပ်။ အဓိတ္တကအချို့ရှိသည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ၌လည်း အဓိတ္တက
 ချည်းသာဟု မဆိုအပ်။ သဓိတ္တကအချို့ရှိသည်။

ပါဠိဒေသနီ။

ဣမေခေါပနာယျာယော အဋ္ဌပါဠိဒေသနီယာ ဓမ္မာ
 ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆန္တိ။

အယျာယော၊ .....တို့။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါး ကုန်သော။ ပါဠိဒေသနီယာ၊
 ပါဠိဒေသနီ အမည်ရှိကုန်သော။ ဣမေခေါ ပနဓမ္မာ .....။ ဥဒ္ဓေသံ .....။
 အာဂစ္ဆန္တိ .....။

၁။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပနဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ သပ္ပိ
ဝိညာပေတွာ ဘုဇ္ဇေယျ။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနီ
ယာ-ဂါရယံ အယျေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပိယံ ပါဠိဒေသနီ
ယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။ (အဒ္ဓါန.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အဂိလာနာ.....။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်ကို။ ဝိညာ
ပေတွာ၊ တောင်း၍။ ဘုဇ္ဇေယျ၊ စားငြားအံ့။ တာယ ဘိက္ခုနီယာ၊
ထိုဘိက္ခုနီမသည်။ ဂါရယံအယျေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပိယံ ပါဠိဒေ
သနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ၊ ပါဠိဒေသနီအာပတ်ကို ကြားပါ၏။ ဣတိ၊
ဤသို့ဆို၍။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ၊ ဒေသနာကြားအပ်၏။

ပါဠိတော်လာ ထောပတ်ဖြစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုသော အကြောင်
မရှိခြင်း၊ တောင်းခြင်း၊ မျှီခြင်း-အင်္ဂါ လေးပါး။ ။ ထောပတ်
ကင်း၍ မချမ်းသာသူသည် “ဂိလာနာ”မည်၏။ ပါဠိတော်၌လော
သော ထောပတ်ကို တောင်းစားအံ့-“ဒုက္ကဋ်”။ နာသောအခါ
တောင်း၍ရသည်ကို မာသောအခါစားအံ့၊ လူနာကြွင်းဖြစ်အံ့၊
ဉာဏကပဝါရိတထံ တောင်းစားအံ့-အနာပတ္တိ။

၂..... ၈။ သိက္ခာပုဒ်။ ။ယာပန ဘိက္ခုနီ အဂိလာနာ တေ
လံ..... မဇုံ..... ဖာဏိတံ..... မန္တံ..... မံသံ ..... ခိရံ..... ဒမိ
ဝိညာပေတွာ ဘုဇ္ဇေယျ။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ တာယ ဘိက္ခုနီ
ယာ-ဂါရယံ အယျေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပိယံ ပါဠိဒေသနီ
ယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိတိ။ (အဒ္ဓါန.....)

ယာပနဘိက္ခုနီ.....။ အဂိလာနာ.....။ တေလံ၊ ဆီကို။ ..... မဇုံ၊ ပျား
ကို.....ဖာဏိတံ၊ တင်လဲကို။ ..... မန္တံ၊ ငါးကို။ ..... မံသံ၊ အသားကို။ .....
ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ ..... ဒမိ၊ နို့ခမ်းကို။ ဝိညာပေတွာ.....။ ဘုဇ္ဇေယျ .....။
တာယဘိက္ခုနီယာ.....။ ဂါရယံ အယျေ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိ အသပ္ပိယံ
ပါဠိဒေသနီယံ၊ တံ ပဋိဒေသေမိ .....။ ဣတိ .... ။ ပဋိဒေသေတဗ္ဗံ.....။

ယခင်နည်းဖြင့် အင်္ဂါကို၎င်း၊ ဂိလာနာကို၎င်း ဆီအင်၏။ ။
ပါဠိတော်လာတို့ကား-ကပ္ပိယမံသ သတ္တဝါ၏ထောပတ်သည်
“သပ္ပိ”.....။ နှမ်းဆီ၊ မုန့်ညှင်းဆီ၊ သစ်မည်စည်ဆီ၊ ကြက်ဆူဆီ၊
ဝသာတေလသားဆီ-ဤငါးမျိုးသည် “တေလ”.....။ ယင်းပျား

တို့ပြုသော ပျားရည်သည် “မရ.....။ ကြိမ်ဖြစ်သော တင်လဲ
သည် “ဖာဏီတ”.....။ ရေသတ္တဝါသည် “မစ္ဆ”.....။ ကပ္ပိယ
မံသသတ္တဝါ၏အသား၊ နို့၊ နို့ဓ်သည် “မံသ”၊ “ဒီရ”၊ “ဒဓိ”
မည်၏။ ပါဠိဒေသနီဝတ္ထုဖြစ်၏။

ထိုမှတစ်ပါး အကပ္ပိယ မံသသတ္တဝါ၏ ထောပတ် စသည်
သည် ပါဠိတော်လာမဟုတ်၊ ဒုက္ကဒ်ဝတ္ထု ဖြစ်၏။ အကပ္ပိယ
မံသသတ္တဝါဆယ်မျိုး၌ အသား၊ အသွေး၊ အမွေး၊ အရေ၊ အရိုး-
ငါးမျိုးမအပ်။ လှံ၌ အဆီနှင့် ဇေ-မျိုး မအပ်။ နို့-နို့ဓ် စသည်
ကား မအပ်မရှိ။ စားသောက်ကောင်း၏။

နိဂုံး။ ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာဓေါ အယျာယော အဋ္ဌပါဠိဒေသနီယာ
ဓမ္မာ။ တတ္ထာယျာယော ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ ဒုတိယမ္ပိ
ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ။ တတိယမ္ပိ ပုစ္ဆာမိ ကဗ္ဗိတ္ထ ပရိ
သုဒ္ဓါ။ ပရိသုဒ္ဓေတ္ထာယျာယော။ တသ္မာတုဏှိ။ ဇေမေတံ ဓာ
ရယာမိတိ။ ။ အဋ္ဌပါဠိဒေသနီယာ ဓမ္မာ နိဋ္ဌိတာ။

အယျာယော.....တို့။ အဋ္ဌ.....။ ပါဠိဒေသနီယာ .....။ ဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဓိ
ဋ္ဌာဓေါ....။ တတ္ထ။ ထိုရှစ်ပါးသော ပါဠိဒေသနီ၌။ အယျာယော .....။
ပုစ္ဆာမိ .....။ ကဗ္ဗိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဒုတိယမ္ပိ.....။ တတိ
ယမ္ပိ.....။ ပုစ္ဆာမိ.....။ ကဗ္ဗိ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ အတ္ထ.....။ ဧတ္ထ.....။
အယျာယော.....။ ယသ္မာ.....။ ပရိသုဒ္ဓါ.....။ တသ္မာ.....။ တုဏှိ.....။
အသိ.....။ ဇေ .....။ ဇေ .....။ ဓာရယာမိ။ ငါသိ၏။ ဣတိ။ ဤသို့သော
စကားစဉ်ဖြင့်။ အဋ္ဌ.....။ ပါဠိဒေသနီယာဓမ္မာ.....။ နိဋ္ဌိတာ .....။

(သေဝိယနှင့်သမထတူသောနည်းရှိပြီ။)

မဟာနိဂုံးကြီး။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌာဓေါ အယျာယော နိဒါနံ၊ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တရသ သံသာဒိသေသာ ဓမ္မာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ တိသ
နိဿဂ္ဂိယာ ပါနိတ္တိယာ ဓမ္မာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ဆသဋ္ဌိသတာ ပါနိတ္တိ
ယာ ဓမ္မာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ အဋ္ဌ ပါဠိဒေသနီယာ ဓမ္မာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သေဝိ

ယာ ဓမ္မာ။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ သတ္တအဓိကရဏ သမထာ ဓမ္မာ။ ။ ဧတ္တ
ကံ တဿ ဘဂဝတော သုတ္တာဂတံ သုတ္တပရိယာပနံ အန္တဒ္ဓ
မာသံ ဥဒ္ဓေသံ အာဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗာဟေဝ သမဂ္ဂါဟိ
သဗ္ဗောဒမာနာဟိ အဝိဝဒမာနာဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဝိတ္ထာ
ရုဒ္ဓေသော စတုတ္ထော။

အယျာယော၊.....တို့။ နိဒါနံ၊ .....ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌိခေါ .....။ အဋ္ဌ.....။ ပါရာ
ဇိကာ.....။ ဓမ္မာ၊ အာပတ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ သတ္တရသ.....။ သံဃာဒိ
သေသာ.....။ ဓမ္မာ .....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ .... ။ တိ သ.....။ နိဿဂ္ဂိယာ ပါရိတ္တိယာ .. ။
ဓမ္မာ .....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ .....။ ဆသဋ္ဌိသတာ.....။ ပါရိတ္တိယာ .....။ ဓမ္မာ.....။
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ .... ။ အဋ္ဌ .....။ ပါရိဒေသနိယာ.....။ ဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ သေဝိ
ယာ.....။ ဓမ္မာ.....။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ သတ္တ.....။ အဓိကရဏ သမထာ.....။
ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ.....။ ။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော
သိက္ခာပုဒ်သည်။ တဿဘဂဝတော .....။ သုတ္တာဂတံ .....။ သုတ္တပရိယာ
ပနံ.....။ အန္တဒ္ဓမာသံ .....။ ဥဒ္ဓေသံ .....။ အာဂစ္ဆတိ.....။ တတ္ထ၊ ထို
သိက္ခာပုဒ် (၃၁၁)-ပါး၌။ သဗ္ဗာဟေဝ၊ အလုံးစုံသော ဘိက္ခုနီမတို့
သည်သာလျှင်။ သမဂ္ဂါဟိ၊ ကုယ်ဖြင့်ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗောဒ
မာနာဟိ၊ ဗတ်ဖြင့်ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိဝဒမာနာဟိ၊ နှုတ်
ဖြင့် ငြင်းခုံခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ၊ အဓိသီလကု ဖြည့်ကျင့်
အပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောစကားစဉ်ဖြင့်။ စတုတ္ထော၊ လေ ခုတုံး၏ပြည့်
ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသော၊ အကျယ်ပါတိမောက် ပြုခြင်း
သည်။ သမတ္ထော၊ ဖြိုးဖြိုး။

ဤဘိက္ခုနီသိက္ခာပုဒ်တို့သည်- ၈ + ၁၇ + ၃၀ + ၁၆၆ + ၈ +
၇၅ + ၇ = ပေါင်း ၃၁၁-ပါးဖြစ်ကုန်၏။ သမထ-၇ ပါးဖယ်လျှင်
အာပတ် ၃၀၄-ဖြစ်၏။ ပါတိမောက် နှစ်စောင်၌ ပါရာဇိက-
၄ + ၈ = ပေါင်း ၈။ သံဃာဒိသိသ်-၁၃ + ၁၇ = ၂၃။ အနိယတ- ၂။
နိဿဂ္ဂိ-၃၀ + ၃၀ = ၄၂။ ပါရိတ်- ၉၂ + ၁၆၆ = ၁၈၈။ ပါရိ
ဒေသနိ ၄ + ၈ = ၁၂။ သေဝိယ ၇၅ + ၇၅ = ၇၅။ သမထ ၇ +
၇ = ပေါင်း ၇။ ။ ဘိက္ခု ၂၂၇ + နိ ၃၁၁ = ပေါင်း ၅၃၈-
ဖြစ်သင့်သော်လည်း သာဓာရဏ ၁၈၁-နှုတ် ၃၅၇။ သမထ

ဖယ်လျှင် ၃၅၀။ သမုဋ္ဌာန် ၁၃-ပါးကြောင့် အာပတ် ၃၅၀-
ဖြစ်၏။

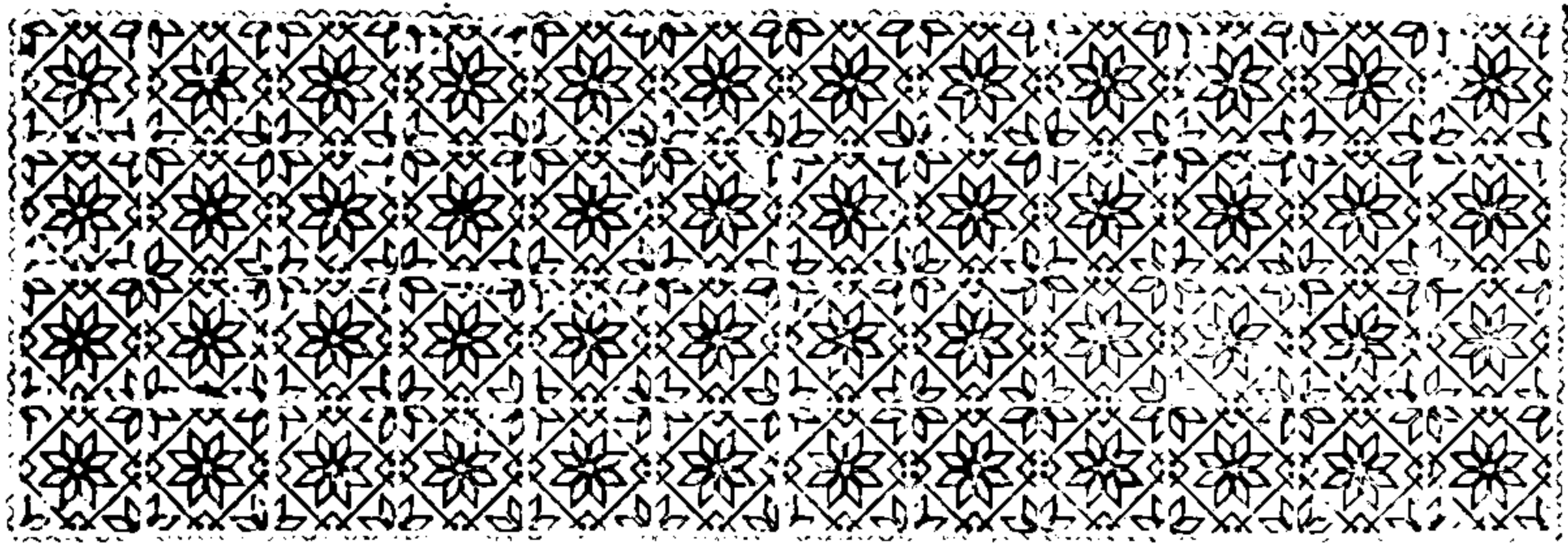
တနည်း။ ဘိက္ခုန္တိ သာဓာရဏ ၁၈၁။ အသာဓာရဏ
၄၆=ပေါင်း ၂၂၇။ ဘိက္ခုနိန္ဒိသာ.....၁၈၁။ အသာ.....၁၃၀=
ပေါင်း ၃၁၁။ နှစ်ရပ်ပေါင်း ၅၃၈-ဖြစ်သင့်သော်လည်းသာ...
၁၈၁-နှုတ်-၃၅၇။ သမထဖယ်လျှင် ၃၅၀။

တနည်း။ အသာ.....၄၆+၁၃၀=ပေါင်း ၁၇၆+သာ...
၁၈၁=ပေါင်း ၃၅၇။ သမထ ဖယ်လျှင် ၃၅၀-ဖြစ်၏။

ဘိက္ခုနီပါတိမောက်အရသာပြီး၏။

ဒွေမာတိကာအရသာပြီး၏။

ဝိနည်းကောသလညွှနာမိ

မန္တလေးမြို့ ပဟာဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်ကြီး
ရေးသားစီရင်တော်မူသည်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁။ စီဝရံ။ ။သံဃာတို့၊ ဥတ္တရာသင်္ဂါ၊ အန္တရဝါသက၊ ပရိက္ခာရ
စောဠ၊ ဝဿိကသာဒိက၊ ကဏ္ဍုပ္ပိစ္ဆာဒိက၊ ပစ္စတ္တရဏ၊ မုခပုဉ္ဇန၊
နိသိဒ္ဓန-ဤသင်္ကန်းကိုးထည်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်လိုမူ.....“ဣမံသံဃာဋီ”
အဓိဋ္ဌာမိ” စသည်အမည်ဖြင့် ကိုယ်ဖြင့်၎င်း၊ နှုတ်ဖြင့်၎င်း ၊ ကိုယ်နှုတ်
နှုတ်ပါးဖြင့်၎င်းတင်ရသည်။ နှုတ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်မှ အပဉ္စတည်မူ....
“တေ”.....ဟုဆို၊ ပရိက္ခာရစောဠ၊ ပစ္စတ္တရဏ နှုတ်ထည်ကား အများ
အပ်၏။ ထို့ကြောင့် အများတင်လိုမူ...“ဣမာနိ” “တောနိ”...ဟု၍ဆို၊
“မုခပုဉ္ဇန”ကား နှုတ်ထည်အပ်၏။ ကြွင်းခြောက်ထည်မှာ တထည်
စီသာ အပ်သည်။ ထိုသင်္ကန်းကိုးထည်တို့၏ ပဿာဏကားထင်ရှား
သိလွယ်ပြီ။ ။တင်ပြီးသော အဓိဋ္ဌာန်ကို ချလိုမူ.....“ဣမံသံဃာဋီ”
ပစ္စုဒ္ဓရာမိ” စသည်ဖြင့် အဝေအနီ အနည်းအများကို မှတ်၍ဆို။

၁။ စီဝရကန္တက အဋ္ဌကသာကြီး၌ မုခပုဉ္ဇနနှစ်ထည်၊ အပရေဝါဒ အများ။
ကန်၌လည်းအများတင်အပ်၏-ဟုဆိုသည်။

၎င်းကိုးထည်တို့တွင် တိစိဝရိက်နှင့် တညဉ့်မျှမကင်းရ။ ကင်းသော် နိဿဂ္ဂိထိုက်၏။ သံဃာ၊ ဂိုဏ်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးပါးအထံ၌.....
 “ဣမံ မေ အန္တေစိဝရံ ရတ္တိဝိပုရတ္ထံ အညတြဘိက္ခုသမ္ပုတိယာနိဿဂ္ဂိ
 ယံ။ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿန္တာမိ”...ဟု ဆို၍ စွန့်ပြီးမှ ဒေသနာ
 ကြားအပ်၏။ ကြားပြီးသော် ဝိနည်းရိရဟန်းက..... “ဣမံစိဝရံတုယံ
 ခမ္မိ”...ဟုဆို၍ပြန်ပေးရသည်။ သကသညာဖြင့်မပေးမှု ဘဏ္ဍာဒေယျ
 ဒုက္ကဋ်။ ထေယျစိတ်ဖြင့် မပေးမှု တန်ဘိုးကို ဖြတ်၍ဆုံးဖြတ်၊ အနီးအဝေး
 အနည်းအများမှာ ယခင်နည်းကိုမှီ၍ဆို။ ။ နိသီဒ္ဓိနှင့်ကား လေးလ
 မကင်းရ။ ကင်းမှုဒုက္ကဋ်။ ။ အဓိဋ္ဌာန်လည်းမတင် ဝိကပ္ပနာလည်းမပြုက
 အတိရေကသင်္ကန်းဖြစ်ရကား ဆယ်ရက်လွန်လျှင် နိဿဂ္ဂိအာပတ်သင့်
 ၏။ “ဒသဟာတိက္ကန္တံ” ဆို၍ ၄၅ နည်းစွန့်။

၎င်းကိုးထည်ကို အဓိဋ္ဌာန်မဆောင်လိုမှု... “ဣမံသံဃာဋီ ပစ္စုဒ္ဓရာ
 မိ” စသည်အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ချပြီးလျှင် တပါးသော ရဟန်းအထံ၌
 “ဣမံစိဝရံ အာယသ္မတောဝိကပ္ပေမိ” ဟူ၍ ဝိကပ္ပနာပြု။ ဝိနည်းရိရ
 ရဟန်းက “မယံသန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿန္တေဟိ ဝါယထာပစ္စယံ
 ကရောဟိ” ဟုဆို၍ ပစ္စုဒ္ဓါရ်ပြန်၊ အယုတ်ဆုံး အလျားတတောင့်ထွာ X
 အနံတထွာ ခြောက်သစ်ရှိသောအိတ်၊ ပုဝါ စသည်ကိုပင် ဝိကပ္ပနာ
 ပြုရသည်မှတ်။

သံ၊ ဥတ်၊ အန်၊ ပ။ ဝ သံ၊ ကဏ်၊ ပ။ မုခ၊ နိသီဒ္ဓိ။ (သင်္ကန်းကိုးထည်
 အစဉ်။

ထွက်၊ ယူ ပေး၊ လု။ မစ္စ၊ လိင်ပြန်။ အဓိဋ္ဌာန်ချ။ သိက္ခာကျ။ အဋ္ဌ
 အဓိဋ္ဌာန်စွန့်ကြောင်းတည်း။ (ကိုးထည်လုံးအကြောင်း။)

လက်သန်းသည်မျှ။ ပေါက်လတ်က။ ကိုးဝ တိစိဝရိက် အကြောင်း
 တည်း။

- ၁။ ပါဠိတော်၌ လူးရှစ်သစ် X နံလေးသစ်ဟု သုဂတင်္ဂုလဖြင့် ဟောသည်။
 အဋ္ဌကထာ၌ ရှစ်သစ်သည် တတောင် X လေးသစ်သည် တထွာဟု မဇ္ဈိမ
 ပမာဏပြသည်။ ဤကျမ်း၌ကား ရှစ်သစ်သည် တတောင်ထွာ X လေးသစ်
 သည် တထွာခြောက်သစ်ဟု ပကတိပမာဏပြသည်။

လျားဆွဲနှစ်သစ်။ နံရှစ်သစ်။ လေးသစ် သင်းပိုင်နံပေါက်တည်း။
ပ၊ပ၊နီ၊မူ။ ဤလေးခု။ ဗိန္ဒု၊ ဆိုးရည်မရွေ တည်း။

၈၁။ အိမ်နှင့်၊ တိုက် (၃)။ ထီးစိုက်၊ ဦးပြည်း ၂။ လှေ၊ လှည်း
ပြ၊ လယ် (၄)။ ကောက်နယ်၊ သစ်ပင် (၂)။ လွင်၊ အရစ် ကျောင်း ၃။
တန်ဆောင်း (၁)။ ဗျည်း (၁၅)။ ကျေလ။ အဝိပ္ဗာသ အရပ်တည်း။
(တိစိဝရိကံနှင့် ညဉ့်မကင်းကောင်းသော အရပ် ၁၅-ပါး။)

အနာမန္တ၊ အသမာဒါ။ ယာဝါ၊ ဂဏ၊ ယောတတ္ထ။ ပဉ္စအာနိသင်
(ကထိနိစိဝရာနိသင်ငါးပါးတည်း။)

ထိုတွင် အသမာဒါနစာရမှ ကြွင်းသောလေးပါးတို့သည် ကထိနိ
မခင်းဘဲ တလရကောင်းသောကြောင့် “ကာလာနိသံသ” မည်သင့်၏။
ထို့ကြောင့် “ကန်ဒီကာသစ်”-၌ “အနတ္တတကထိနာပန ဣမေသု
ပဉ္စာနိသံသေသု အသမာဒါနစာရံ ထပေတွာ သေသာနိသံသေ
လဘန္တိ” ဟု မိန့်သည်။

သင်္ကန်းသုံးထည်ကို တိစိဝရိကံအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာနတင်ကြွင်းသမျှ
ကို ပရိက္ခာရစောဋ္ဌချည်းသော်လည်းတင်၊ ဝိကပ္ပနာချည်းသော်လည်း
ပြု၊ တနည်းလည်း အလုံးစုံရှိသမျှကို ပရိက္ခာရစောဋ္ဌချည်းတင်၊ တနည်း
လည်း ဝိကပ္ပနာချည်းပြု၊ သုံးနည်း။ ။ တိစိဝရိကံတင် ဆောင်လိုမှု
သင်္ကန်းသုံးထည်၊ အံသကိုသံတထည်-ဤလေးထည်အပ်၏။ ထိုတွင်
သုံးထည်ကို တိစိဝရိကံအမည်ဖြင့်တင်၊ အံသကိုသံကို ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ
တင်၊ ဝိကပ္ပနာသော်လည်းပြု၊ တနည်းလည်း ပရိက္ခာရစောဋ္ဌချည်းတင်၊
တနည်းလည်း ဝိကပ္ပနာချည်းပြု၊ သုံးနည်း။

၁။ ဤအရပ် ၁၅-ပါး၌ အရုဏ်တက်ချိန် နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ် ကင်း
သော်လည်း ညဉ့်ကင်းသည်မမည်။ နိဿဂ္ဂိမဖြစ်ဟူသို။

၂။ အံသကာသာဝ-ပန်းတင် ချွေးခံသင်္ကန်း။ လျားသုံးတောင် X နံတထွာဟု
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ဆိုသည်။ ပကတိအားဖြင့် လျားလေးတောင့်ထွာ X နံတထွာခွဲ
ဖြစ်၍ အဓိဋ္ဌာနတင်လောက်သည်ဟူသို။ တခြမ်းပဲ အင်္ဂု အံသကိုသံကား
ကျမ်းဝန်မလာ။

သလုံးဆရာတော်ဘုရားကြီးကား သုံးထည်ကို တိစိဝရိက်တင်၍ အကြွင်းကို ဝိကပ္ပနာပြုစေလိုသတတ်။ ရှေးစကားကျမ်းဂန်နှင့် ညီအံ့ ထင်သည်။ အုတ်ကျောင်းဆရာတော်ဘုရားလည်း နှစ်သက်တော် မူသည်။

သင်္ကန်းပြီး၏။

၂။ ပစ္ဆေမာ။ ။ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမ၊ ဩမက-ဟု သပိတ်သုံးလုံးတွင် တလုံးလုံးကို ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မဇ္ဈိမ၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မကစသည်ဖြင့် သုံးလုံး စီခွဲ၍ သပိတ်ကိုလုံးဖြစ်၏။ မူလသုံးလုံးတို့တွင် ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်သည် ယခုလူတို့ ပြည်ကွမ်းစားဖြင့် သုံးပြည်ဝင်၏၊ မဇ္ဈိမသပိတ်သည် သုံးခွက် ဝင်၏။ ဩမကသပိတ်သည် သုံးစလယ်ဝင်၏။ ဟောက်သည် ဟောက် သည်ကိုရှု၍ နောက်သုံးလုံးစီ ပြားသည်ကို မှတ်သားခွဲဝေလေ။ ထို ကိုးလုံးတို့တွင် အကြီးဆုံး ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌသပိတ်၊ အငယ်ဆုံး ဩမကော မကသပိတ်-ဤနှစ်လုံးသည် သပိတ်မမည်။ အဓိဋ္ဌာန်ဝိကပ္ပနာမလောက်။ ကြွင်း ၇ လုံးသာ အပ်သည်။

“အယောပစ္ဆေမာ ဘူမိပစ္ဆေမာ၊ ဇာတိယာ ကပ္ပိယာ ဒုဝေ”

ဟူသည်အတိုင်း ဇာတ်အာ-ဖြင့်သံသပိတ်၊ မြေသပိတ် နှစ်လုံးသာ အပ်သည်။ ထိုတွင် - “အယောပစ္ဆေမာ ပဉ္စဟိ ပါကေဟိ၊ ဘူမိ ပစ္ဆေမာ ဒွိဟိပါကေဟိ ပစ္ဆေမာ အဓိဋ္ဌာနုပဂေါ ဝိကပ္ပနုပဂေါစ” ဟူသည်နှင့်အညီ သံသပိတ်ငါးကြိမ်၊ မြေသပိတ်နှစ်ကြိမ် မီးဖုတ်မှအပ် သည်။……“သစေ တေလဝစ္ဆေကာ ဟောတိ၊ ကပ္ပတိ”ဟု ဇိကာဆို သောကြောင့် ငါးကြိမ် နှစ်ကြိမ် ဝင်မစေသော်လည်း ဆီကြည်အဆင်း ကဲ့သို့ မည်းမည်းနက်နက်ကျက်မှု အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်းသည် အ လွန်ကောင်းမြတ်၏။ ငါးကြိမ် နှစ်ကြိမ်ဖုတ်ပြီးနောက်လည်း တဖန်တင်

၁။ သလုံးဆရာတော်ဝါဒလည်း ကျမ်းဂန်နှင့် မညီသည်မဟုတ်။ ဝရုထက် ဝရုဋ္ဌတည်စဉ်သောငါ သောဆန္ဒသာတည်း။ ပရိက္ခာရတင်သည်ထက် ဝိကပ္ပနာပြုခြင်း၊ တိစိဝရိက်တင်ခြင်းသည် ဝရုကတရ ဖြစ်သင့်သော ကြောင့်တည်း။

ရဦးမည်။ အနည်းငယ် အပြုအနီ ကွက်သော်လည်း အဗ္ဗောဟာရိက
သာ၊ အသေအချာကျမ်းဂန်မရှိ။ အဓိဋ္ဌာန် တင်လျှင် တလုံးသာ အပ်
သည်။ အကြွင်းကို ဝိကပ္ပနာပြု။ တင်ပုံ ပြုပုံကား သင်္ကန်းနှင့်နည်းတူ။
အဓိဋ္ဌာန်ကျကြောင်း ကိုးပါးလည်း တိစိဝရိကနှင့် တူ၏။ အနားရေးမှ
လက်နှစ်သစ်အောက် ဆပ်ထမင်းလုံးဝင်လောက်သော အပေါက်သာ
ထူးပြားတော့၏။

သပိတ်ပြီး၏။

၃။ ထာလက။ ။ကပ္ပိယာ ထာလက တိဿော တဗ္ဗာ၊
ယောမတ္တိကာမယာ။ ။လာသည်နှင့်အညီ။ သံ၊ ကြေးနီ၊ မြေ၊
အာဖြင့် ဆွမ်းစားခွက် သုံးပါးသာ အပ်သည်။ ရဟန်းတို့ သုဆောင်
နေကျ ထိုထာလကသုံးပါး၌ထည့်၍ လူတို့အားမကျွေးအပ်။ ရှင်လောင်း
တပါးကိုသာ ကျွေးကောင်းသည်။ ထို့ကြောင့်.....“ပဗ္ဗဇိတ ပရိဘော
ဂေါဟိ အဂါရိကာနံ စေတိယဋ္ဌာနိယော။ ပဏ္ဍုပလာသဿ
ပန ထာလကေပိ ပက္ခိပိတွာ ခါတုံ ဝနုတိ”.....ဟု မိန့်သည်။ အဋ္ဌက
ထာ။ သပိတ်၌လည်း နည်းတူပင်။ ထို့ကြောင့် ခိုကာ၌.....“ပတ္တောပိ
တ္တောဝ သင်္ဂဟိတော”.....ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ခါရုသောဝတ္ထ ရဇတ၊ မဏိ ဝေဠုရိယာ မယာ။
အကပ္ပိ’ဖလိကာ ကာစ၊ ကံသဇာ ဂိဟိသန္တကာ။
သံဃိကာ ကပ္ပိယာ တုဗ္ဗ၊ ဃဋ္ဌိဇာ တာဝကာလိကာ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာလာသည်နှင့်အညီ ဇွှော၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ ကြောင်မျက်ရွှေ၊
ဖလ်စစ်-ဤခွက်ငါးလုံးသည် ‘သုံးသပ်ရုံမျှ’ မအပ်။ သစ်သားခွက်ကား

၁။ ဖလ်ကာ-ဖလ်နက်ဟု သာမန်ချက်ဖလ်ကိုယူလျှင် နောက်ပုဒ်နှင့်တွဲ၊ ပုဂ္ဂလိ
က မအပ်။ ခုဒ္ဒသိ န္ဍာဋီကာ၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ နန္ဒကဋ္ဌကထာတို့နှင့် ညီ၏။ ဖလ်
ကာ - ဖလ်စစ်နက်ဟု တွင်းထွက်ကိုယူလျှင် ရှေးပုဒ်နှင့်တွဲ- မကိုင်အပ်။
သေနာသနကဋ္ဌကထာနှင့်ညီ၏။ ဤကျမ်း၌ကာ- ဖလ်စစ်ဟု ရှေးပုဒ်နှင့်
တွဲသည်။ ချက်ဖလ်ကို ကာစ-ဟု တခုထည်းပြုသည်။

၂။ ဇွှော၊ ငွေစသောခွက်ငါးလုံးကို ပုဂ္ဂလိက၊ သံဃိက၊ ဂိဟိသန္တက ဖြစ်သော်
လည်း မသုံးသပ်ကောင်း။ သေနာသနပစ္စည်း ဖြစ်လျှင်သာ ကိုင်ငင်သုံး
သပ်ကောင်းသည်။

ထည့်၍မစားအပ်။ ကြေးဖြူခွက်-စဉ်ခွက် နှစ်လုံးကား သံဃာ့ဥက္ခာ-လူ
တို့ဥက္ခာဖြစ်မှု စားအပ်၏။ စဉ်ခွက်ဟူသည်ကား-ချက်၍ ပြုအပ်သော
ဖလ်မှန်ကို ဆိုသည်။ အိုးအုံ၊ ဗူးအုံ-နှစ်ခုမှာ တာဝကာလိက-တကြိမ်
စားမျှ အပ်သည်။ ပေါင်း ၁ အကပ္ပိယခွက်ဆယ်လုံး။

ထို့ကြောင့် ယခုကာလ ပုဂ္ဂလိကဇွန်း၊ ကွမ်းအစ်၊ ဖလ်ခွက် တို့ဖြင့်
ဟင်းလျှာ၊ ဆေး၊ ကွမ်း၊ လှဘက်စသည်ကို စားသောက်ကြသည်
ကား မအပ်ဟုဆိုရန်ရှိသည်။ မည်သည့်ကာလိကကို စားသောက်ရ၏
ဟု ကျမ်းဂန်မရှိသောကြောင့်၎င်း။ “ဝိဇ္ဇာပါတန္တိ ယံ ကိဉ္စိအာဟာ
ရံ” ဟု အဋ္ဌကထာလာသည်နှင့်အညီ နံနက်အခါ အနာရောဂါ မရှိဘဲ
စားသောက်သမျှသည် ဝိဇ္ဇာပါတ ချည်းသာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊
ရေဇာရဟ သုဝဏ္ဏပါတိ ကဲ့သို့ သမဏပရိက္ခာရ-ပဗ္ဗဇိတာရဟ-ကပ္ပိ
ယခွက်သုံးလုံးသာ သင်္ဂါယနာတင် အရှင်တို့ ခွင့်ပြုသောကြောင့်၎င်း
တည်-ဟု မှတ်လေ။ ။ ညဉ့်အခါသုံးဆောင်သောအဖျော်များပင် အပ်
မှ အပ်ပါအံ့လားဟု စဉ်းစားတွယ်ရှိသေးသည်။

“ပဏ္ဏပုဋေသိ ဧတ္ထေဝ သင်္ဂဟိတော” ဇိကာလာသောကြောင့်
ဖက်ခွက်လည်း အိုးအုံ၊ ဗူးအုံကဲ့သို့ တာဝကာလိက ၁ တဏှာမျှ အပ်
သည်။ ယခုကာလ သူအချို့ကား ဖက်ခွက်၌ တွယ်သော တဲအပ်
ဝါးခြင်းကို နှုတ်၍ ဖြုတ်၍ စားကြကုန်၏။ ပရမ္ပရ အညာဏမျှသာ ဖြစ်
သည်။ မနှုတ်သော်လည်း အပြစ်မရှိ။

ထာလကပြီး၏။

၁။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ကုန္ဒကဋ္ဌကထာ၌-ဖလ်က၊ ကာစ၊ ကံသ-ခွက်များ ပုဂ္ဂလိက
သာမအပ်ဟု နှက် ၃-ခုပြသည်။ သေနာသနကုန္ဒကဋ္ဌကထာ၌ သုဝဏ္ဏ၊
ရဇတ၊ ဟာရကုဋ္ဌ၊ ဇာတိဖလ်ကခွက်များ ပုဂ္ဂ၊ သံ၊ လူ၊ ပစ္စည်းလည်းမအပ်။
သေနာသနပရိဘောဂ၌ကား အာမာသ၊ အနာမာသ အားလုံးအပ်သည်-
ဟု နှက် ၄-ခုပြသည်။ ထို့ကြောင့် အကပ္ပိယခွက် ၁၁-လုံး၊ ၁၂-လုံးပင်
ဖြစ်၏။ ဤကျမ်း၌ကား ခုဒ္ဒသိက္ခာဂါထာအတိုင်း ဆယ်လုံးဟု ဆိုသည်။

၂။ နှီးကွမ်းအစ်၊ နှီးဖလား၊ နှီးခွက်တို့ကို ဖက်ခွက်နှင့်အလားတူ တဏှာမျှအပ်
သည်ဟု အချို့ ပေါ့ပေါ့ကြံသည်။ ဝါးနှီးခွက်သည် သစ်သားခွက်နှင့် ညီ
အစ်ကိုဖြစ်သည်။ သစ်သားခွက်ကဲ့သို့ပင် အော်ဟု အချို့ လေးလေးကြံကြံ
သည်။

၄။ ပတိဂ္ဂဟော။ ။အကပ်ခံရာ၌ ..... ရှေးရှုလည်းဆောင်၊
 နှစ်တောင့်ထွာရောက်၊ မြှောက်နိုင်ဝတ္ထု၊ သုံးခုပေးခြင်း၊ ခံခြင်းနှစ်
 လောက်၊ ကျမ်းလာထောက်၊ကပ်မြှောက်အင်္ဂါငါးပါးတည်း။ ။
 ထိုတွင် သုံးခုပေးခြင်းဟူသည်ကား ကာယ၊ကာယ+ပ္ပဋိဗဒ္ဓ၊ နိဿိပ္ပဋိ
 တည်း။ ခံခြင်းနှစ်ထောက်ဟူသည်ကား—ကာယ၊ကာယ+ပ္ပဋိဗဒ္ဓတည်း။
 စွန့်၊ ချ၊ ပေး၊ လှူ၊ မစ္စ၊ လိင်ပြန်။ ဤမြှောက်တန်။ ကပ်ခံပျက်
 ကြောင်းတည်း။

ထိုတွင် စွန့်ရာ၌ မိမိပုဂ္ဂလိကဥစ္စာကို မစားတော့ဘဲ ဟု အာလယ
 ပြတ်မှ၊ လက်ကလွှတ်မှ ၊ အကပ်ပျက်သည်။ ထို့ကြောင့် အကပ်ခံပြီး
 ၍ ရေခဲ-ငါးနေရာတွင် ထားလိုက်ဘိ-ဟုစေ၍ လာမယောထားသည့်ကို
 ပင် စားကောင်းသေး၏ဟု-မှတ်။ ခွိသန္တက၊ တိသန္တက၊ ဂဏိက၊
 သံဃိကဥစ္စာဖြစ်မှု တယောက်တလေစွန့်သော်လည်း အကပ်ပျက်။
 ချ-ဟူရာ၌လည်း ခွိသန္တက စသည်မှာ တယောက်တလေ သိက္ခာချ
 သော်လည်း မပျက်လေရာ။ ဣတ္ထိလိင်ပြန်ရာ၌လည်း နည်းတူ။ ပေးရာ
 ၌လည်း စွန့်သည်နှင့်တူ။ လှ-ဟူရာ၌ ခိုးသူလုယက်ခြင်း၊ လူသာမဏေ
 တို့အကျွမ်းပင်၍ယူခြင်းကိုမှတ်။ ။အကပ်ခံပြီး၏။

၅။ ပဝါရီတော။ ။ပဝါရိတ်အရာ၌.....
 အသနံဘောဇနဉ္စေတိ၊ အဘိဟာရော သမိပတာ။
 ကာယဝါစာ ပဋိက္ခေပေါ ပဉ္စင်္ဂေဝံ ပဝါရဏာ။
 လာသည်နှင့်အညီ— “စားဆဲ၊ ဘောဇနံ။ ဆောင်ငင်နိုးကပ်။ ပယ်
 မြစ်ထပ်။ ငါးရပ် ပဝါရိတ်သင့်ကြောင်းတည်း။”ထိုတွင် ဘောဇနံ
 ဟူသည်ကား.....

ဩဒနော သတ္တု၊ ကုမ္ဘာသော၊ မစ္ဆောမံသဉ္စဘောဇနံ။
 ဟူသည်နှင့် အညီ..... “ထမင်း၊ ငါး၊ သား။ မုံနှစ်ပါး။ ငါးပါး
 ဘောဇနံတည်း။” စားဆဲ ဘောဇနံကား—ကပ္ပိယ- နှစ်ပါးပင်။ ရှေးရှု
 ဆောင်သော ဘောဇနံကား—ကပ္ပိယ တပါးသာ။ မကပ်လျှင် ကပ်
 ကောင်း၏။ သို့ဘောဇနံငါးပါးတို့တွင် .....

၁။ လက်လွှတ်သော်လည်း အာလယ မပြတ်သေး၊ ပြတ်သော်လည်း လွှတ်
 သေးလျှင် အကပ်မပျက်ဟူလို။

သာလိဝိဟိယဝေါကင်္ဂ၊ ကုဗြုသဝရဂေါဓုမာ။

သတ္တန္တမေသံ ဓညာနံ၊ ဩဒနော ဘောဇ္ဇယာဂုစ။

ဟူသည်နှင့် အညီ-သလေး၊ ကောက်ကြီး၊ မုယော၊ ဆပ်၊ လူး၊ ပြောင်း၊ နတ်ကောက်-ဤစပါးမျိုး ခုနစ်ပါးမှဖြစ်သော ဆန်ကိုချက်အပ်သော ထမင်း၊ လက်ကော်ရသော ယာဂုသည် ဩဒနမည်၏။ ၎င်းစပါးမျိုး ခုနစ်ပါးကို ကျက်စွာလှော်၍ပြုအပ်သော အနုဆုပ်၊ ပေါက်ပေါက် ဆုပ်၊ ကရေကရာ၊ အမှုန့်၊ အခဲ၊ အလုံး၊ အပြား-ဟူသော မှုံလုံးသည် သတ္တုမည်၏။ ဂျုံမည်သော ကုလားစပါးကိုလုပ်သော ပေါင်မှုံ-ကုလား မှုံသည် ကုမ္ဘာသမည်၏။ မုယောမှုံမည်၏။ ယခုကာလပြုကြသော မှုံပြု ကျော်၊ မှုံနီကျော်၊ မှုံဖက်ထုပ်၊ ချည်ပါမှုံ၊ မရွေး၊ ပေါက်ပေါက်တို့ကား ပင်္ဂါရိတ်မလောက်ကုန်၊ ပြောင်းဖူးကား စပါးမျိုးခုနစ်ပါး၌ပင်မဝင်၊ ရေ ခွဲဖြစ်သော မိကျောင်း၊ လပိုင်စသောငါးကို မစွဲဟုခေါ်သည်။ ထိုမှကြွင်း သော ကုန်းသတ္တဝါဟူသမျှကို မံသခေါ်သတည်း။ “..... လူ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ မြွေ၊ ခွေး၊ ဟေ၊ သစ်၊ ကျား၊ ဝံ၊ အောင်းအား၊ အသားမအပ် ဆယ်ထွေ တည်း။ ။ မဆင်ခြင်မှတ်၊ ရည်၍သတ် ရောလတ်ဆွဲနှစ်ပါးတည်း။”

ကုလဒူသန။ အနေသန။ နာမာသ။ ဖြစ်က စင်စစ်မအပ်တည်း။ ။ ဤ၌... ပွင့်၊ သီး၊ မှုန့်၊ မြေ၊ ဝါး၊ ပူ၊ ခြေ၊ ဝေဇ္ဇေ- ဒူရှစ်ဖြာဟူသော ‘ကုလဒူသနရှစ်ပါး’ “ဒုဒ္ဓကပါဌအဋ္ဌကထာ” စသည်တို့၌ လာသော-

၁။ မဆင်ခြင်ဟူသည်-ဘယ်အသားနည်းဟု မမေးအပ်သော အသားဖြစ်၏။ သိလျှင်မေးဘွယ်မရှိ။ မေးခြင်းကားကျင့်ဝတ်ဖြစ်၏။ ။ ရည်၍သတ်ကား ရဟန်းတို့ကိုကျွေးရန်၎င်း၊ ရဟန်းအားကျွေးရန်၊ ငါတို့လဲစားရန်ဟု ရဟန်း မကင်းရည်ရှယ်ခြင်းဖြင့်သတ်သောအသားဖြစ်၏။ မြင်၊ ကြား၊ ထင်၍သိလျှင် မစားအပ်။ မသိသူစားလျှင်အပြစ်မရှိ။

၂။ ကုလ-လူတို့ကို + ဒူသန-ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သစ်သီးပေးခြင်းစသည်ဖြင့် လူတို့၏ သဒ္ဓါတရားကိုဖျက်အောင်ပြုခြင်းတည်း။ သစ်သီးပေးခြင်းစသည်မပြုသော ရဟန်းကောင်းတို့အပေါ်၌မကြည်ညိုနိုင်သဖြင့်လူတို့ဖျက်ကုန်၏။ ဘုန်းကြီး ဟာတေဒူမူးတင်း၊ ပဲတင်း-ဟုယုတ်ညံ့သောစကားကိုပင်ဆိုတတ်ကုန်၏။ ပေးကမ်းသူ၊ အခိုင်းခံသူ၊ ဆေးကုသူတို့က (ရဟန်းဖျက်)တို့ကို ဝိနည်း ချွတ်လျက် ကြည်ညိုနိုင်သောသဒ္ဓါတရားသည် အစာမိခြင်း၊ ဆေးမိခြင်း နှင့် ယှဉ်ရာ၏။

ဝေဠု၊ ပုပ္ဖံ ဖလံ ပတ္တိ၊ ဘန္တကဋ္ဌမုခေါဒကံ။ (၆)
 သိနာနံ မတ္တိကံ စုဏ္ဏံ၊ အသောပိ စာဠကမျတံ။ (၇)
 မုဂ္ဂသုပျံ ပါရီဘဋ္ဌံ၊ ဇဗ္ဗပေသနိကံ တထာ။ (၈)
 ဝေဠု ဂူတံ ပဟိဏဉ္စ၊ ပဟိပိဏ္ဏဉ္စ ဝတ္ထုကံ။ (၉)
 ခေတ္တ နက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇာစ၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇန္တိ ဇိဝိတံ။ ၃
 ကပ္ပေန္တိ တေ နိဿာယ၊ ဧကဝိသတိနေသနံ။

ဟူသော “အနေသန” နှစ်ဆွဲတပါးတို့ကိုမှတ်။

ဤယခုဆိုခဲ့ပြီးသော အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံ၍ ပဝါရီတံသင့်သော ရဟန်းသည် အကြွင်းအကျန်ရှိသာပုထ်၌သင့်၏။ ထိုအုရိယာပုထ်မပျက်သေး မူ အခြားကနောက်မှရသော အစာကိုပင်စားကောင်းသေး၏။ ခလုပစ္စာ ရတင်မရ၏။ မဇ္ဈိပုဂ္ဂိုလ်ကား ဆွမ်းပွဲတွင်ရှိသရွေ့ကိုသာ စားရသည်။ ဥက္ကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ကား ဖြစ်ဆဲအခါ ခံတွင်း၌ရှိသော ဆွမ်းလုပ်ကိုသာ မျှီရ တော့သည်။ ထိုအုရိယာပုထ်ပျက်မှစားလျှင် ရတင်လည်းမရ။ ပါမိတ် လည်းသင့်၏။ ယာမကာလိက၊ သတ္တာဟကာလိက၊ ယာဝဇီဝိက-သုံးပါး၌ ဒုက္ကဋ်။ ဂေလည၊ ဝိပါသအကြောင်းရှိမူကား ယင်ကာလိကသုံးပါး အပ်၏။

ရတင်မဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကား စားလိုလျှင် စားချင်သမျှကို ခွက်တခုထည်း၌သော်၎င်း၊ ခွက်အမျှား၌သော်၎င်းထည့်၍ ဆွပ် စားဆဲ၊ စားပြီးရဟန်းထံ ဟတ္ထပါသ်တွင်းချဉ်း၍ ချီကြွစောင်းငဲ့လျက် “အတိရိတ္တံကရောထဘန္တေ”။ ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား၊ အတိရိတ္တံ၊ အပိုအလွန် ကို။ ဝါ၊ စားကြွင်းကို။ ကရောထ၊ ပြုတော်မူပါကုန်လော့။ ဤသို့ ဆိုရမည်။ ဝိနည်းရိရဟန်းက ထိုနေ့ဘောဇဉ်ကို မုန့်ညှင်းစေခန့်မျှ မစားဘူး သေးလျှင် စားချင်သရွေ့ယူစားပြီးမှ ထိုဆွမ်းခွက်ကို မိမိလက်သို့မယူဘဲ ထိုအတိရိတ် ဝိနည်းကံပြုလာသောရဟန်း လက်၌ ချီကြွစောင်းငဲ့ဆဲ တွင် ..... “အလမေတံသဗ္ဗံ”။ ။ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ အလံ၊ ငါတန်ပြီ။ ဝါ၊ ဧတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသည်။ အလံ၊ သင်စားထိုက်ပြီ။ စာလေ တော့ .. ဤသို့အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြု၊ ဤအတိရိတ်ပြုပြီးသော ဘောဇဉ်ကို

၁။ မယူဘဲပြုမှ ချီကြွစောင်းငဲ့ဆဲတွင် ပြုခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။

ဝိနည်းရိရိမှတပါး အများစားကောင်း၏။ သူနာကြွင်းကား ဝိနည်းကံမပြု
ဘဲပင်အပ်၏။

သင့်သော်မထ၊ မစားက-စား။ ကပ်ငြား၊ ကပ္ပိ။ မြောက်ချီ၊ နီးကပ်။
အလံထပ်။ သတ္တအတိရိတ်အင်္ဂါတည်း။ ကပ္ပိယဝိနည်းကံအင်္ဂါချနပ်ပါး
တည်း။ ။ အကပ္ပိယဝိနည်းကံအင်္ဂါချနပ်ပါးကိုကား ဤမှပြန်၍ယူ။

ခွက်တခုရှိသာပြုအပ်သည်။ ခွက်အများ၌မအပ်-ဟု အချို့မှတ်ကြ၏။
ပတ္တပိဏ်ရတင်ကို နည်းဆောင်၍ ယောင်ဟန်ရှိချေသည်။ ကျင်းဂန်မရှိ။
ဘောဇဉ်မဟုတ်သောဆေး၊ ကွမ်းစသည်ကို ဝိနည်းကံမပြုအပ်ဟူ၍
လည်း အချို့ဆိုကြ၏။ ပဝါရိတ်အရာ၌ ဘောဇဉ်ကို အတွေ့အမြင်များ၍
သာ ယုံမှားဟန်ရှိချေသည်။ ကျင်းဂန်၌ဖြစ်သောစကားမဟုတ်။

ပဝါရိတ်ပြီး၏။

၆။ ဥပေါသထော။ ။ စာတုဒ္ဒသိ၊ ပန္နရသိ၊ သာမဂ္ဂိ-နေအားဖြင့်
သုံးပါး။ သံဃ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလ၊ ကာရကအားဖြင့်သုံးပါး။ သုတ္တုဒ္ဒေသ၊ ပါရိ
သုဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန-ကတ္တဗ္ဗာကာရအားဖြင့်သုံးပါး။ ဤဥပုသ်ကိုးပါးတို့တွင်
တသိဝ်ထည့်၌ ရဟန်းလေးပါးရှိမှု သံဃဥပုသ် သုတ္တုဒ္ဒေသအကျယ်
ပြု... မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ လူ၊ ခိုးသူ၊ ဘီလူး၊ သားရှူး၊ မြွေ၊ သက်၊ ကျင့်မြတ်ဖျက်၊
ဆယ်ချက်အန္တရာယ် ..... ဤအန္တရာယ်ဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးရှိလျှင်
“သုတသဒ္ဓါ” ဖြင့် သိမ်း၍ အကျဉ်းပြုကောင်း၏။

၁။ အများစားကောင်း၏ဟူသည် ဝိနည်းရိရိသည် မိမိအတိရိတ်ဝိနည်းကံ
ပြုပြီးသောအခါကို နောက်တဖန်စားအပ်။ ထိုသူမှတစ်ပါး ပဝါရိတ်
သင့်၊ မသင့်အားလုံးစားကောင်း၏ဟူလို။

၂။ ပြုဟူသည် မျက်စိဖြင့်မြင်အောင်အဆင်းပြခြင်းမဟုတ်။ နားဖြင့်ကြားအောင်
အသံဆိုပြခြင်းတည်း။ ပါဠိတော်၌ပင်လျှင် ရွတ်ဆိုသည်၊ ဖွင့်သည်၊ ပြသည်၊
ပေါ်လွင်အောင်ပြသည်-စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြ၏။ ဒိသိ-ဥစ္စာရဏေ၊ ရွတ်ဆိုခြင်း
၌ဖြစ်၏။ ပကာသနေ၊ ပြခြင်း၌ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း ပါဠိတော်၌နှင့်အညီ ဓာတ်
နက်ဆိုအပ်၏။

တသိမ်ထည်း၌ သုံးပါးရှိမူ.....“သုဏန္တုမေ အာယသုန္တာ။
 အဇ္ဈပေါသထော ပန္နရသော။ ယဒါယသုန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ။ မယံ
 အညမညံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမ”.....ဟု ဉှတ်ထား၍
 “ပါရိသုဒ္ဓေါ အဟံအာရသော။ ပါရိသုဒ္ဓေါတိမံဓာရေထ”.....ဟု ဂဏ
 ဥပုသ်-ပါရိသုဒ္ဓိပြု။ ။ နှစ်ပါးရှိမူ ဉှတ်မထားရသည်သာ ထူးသည်။ ။
 တပါးထည်းသာရှိမူ.....“အဇ္ဈမေဥပေါသထော ပန္နရသော” .....ဟု
 ဆို၍ ပုဂ္ဂလဥပုသ်-အဓိဋ္ဌာန်ပြု။ ။ ပုဗ္ဗကိစ္စကိုးပါး ပါကား ထိုက်သည်
 အားလျော်စွာ ပြုရသည်ချည်းမှတ်။

ဘိက္ခုနောဝါဒကအင်္ဂါကာ။ ။ သီလ၊ သုတ၊ ဇွေကိုရ၍။
 ကောင်းလှစကား။ အများချစ်ခင်၊ သွန်သင်ဘတ်စွမ်း၊ ယေရဟန်း
 နှင့်။ ဖက်ယမ်းမေထုန်၊ မကြံစဘူး။ လွန်ကျူး နှစ်ဆယ်၊ ဤရှစ်
 သွယ်၊ မှတ်တွယ်ဩဝါဒ.....ဤရှစ်ပါးတည်း။

ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂိုလ်ကာ။ ။ သူ၊ နိ၊ သိက္ခ၊ သာ-နှစ်ဝ၊ သိက္ခ၊
 အန္တိမာ(၇)။

မစွန့်၊ မကု၊ မရှုတုံငြား။ သရုပ်ကြား။ သုံးပါးဥက္ခိတ္တာ(၃)။
 ပဏ်၊ ထေ၊ ပက်၊ ဆာန်။ ပဉ္စာနန်။ ဒူသံ၊ ဥဘောပါ(၁၁)။
 ဇောဗိသ၊ ဝဇ္ဇိယ။ ထုတ်ပြပါဠိမှာ..... ဤနှစ်ကျိပ်တယောက်
 တည်း။

ရှစ်ပါးပါရာ။ ဘဗ္ဗာရောသွတ်။ လူဝတ်သည့်နီ။ လမ္ပိ၊ မုဒု။
 ရှေးရှုထိုင်ခဲ့၊ စုတ်ပြန်ခဲ့-နှစ်ဆဲ့လေးပါရာ.....ပါရာဇိက နှစ်ဆဲ့
 လေးပါး။ ။

အာ၊ ဥသံ၊ ဩ၊ ပက်။ နပုန်းစွက်။ ငါ ချက်ပစ္ဆုက်သာ။

ဥပုသ်ပြီး၏။

၁။ လမ္ပိ-လိင်ရှည်၍ မိမိဝစ္စမဂ်၌သွင်းသူ။ မုဒု-ခါးပြော၍ မိမိအင်္ဂါ ငုံ့စုတ်သူ။
 သူတပါးအင်္ဂါ၌ သွင်းထိုင်သူ၊ စုတ်သု-ဤလေးယောက်သည် ပဌမ ပါရာ
 ဇိကအားလျော်၏။ အနုလောမပါရာဇိကမည်၏။

၇။ ပဝါရဏာစ။ ။စာတုဒ္ဒသိ၊ ပန္နရသိ၊ သာမဂ္ဂိ-နေအားဖြင့် သုံးပါး။ သံဃာ၊ ဂဏ၊ ပုဂ္ဂလ - ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်သုံးပါး။ တေဝါစိက၊ နွေဝါစိက၊ သမာနဝသိက - အခြင်းအရာအားဖြင့်သုံးပါး ဤပဝါရဏာ ကိုးပါးလည်း ဥပုသ်ကိုးပါးနှင့်များစွာမထူးလှပြီထူးသည်ကို သာ ဆိုအံ့။

တသိမ်ထည်း၌ ရဟန်းငါးပါးရှိမူ... “သုဏာတုမောဏန္တေသံဃော။ အဇ္ဈပဝါရဏာ ပန္နရသိ။ ယဒိသံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃောပဝါရေယျ” ဟု သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဉ္စုတ်ကို သော်၎င်း၊... “သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေယျ” ဟု ဝိသေသဉ္စုတ်ကိုသော်၎င်း ထားပြီး၍..... “သံဃံ ဘန္တေပဝါရေမိ။ ဒိဋ္ဌေနဝါသုတေနဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ’ဝဒန္တ၊ မံအာယသ္မန္တော အနုကမ္ပဥပါဒါယ။ ပဿန္တော ပဋိကရိဿာမိ။ ဘုတိယမ္ပိ.....။ တတိယမ္ပိဘန္တေ သံဃံ.....ပ..... ပဋိကရိဿာမိ”-ဟု ဝါစဉ်အတိုင်း သုံးကြိမ်စီဆို၊ ကုယံအလှည့်မပြီးမခြင်း ဆောင့်ကြောင့်သာထိုင်နေရသည်။ နူးကိုချ၍ထိုင်မူ ဒုက္ကဋ်။ အန္တရာယ်ဆယ်ပါးတို့တွင် တပါးပါး ရှိခဲ့သော်၎င်း၊ ကလဟ၊ ဝိဝါဒ၊ ဓမ္မသာကစ္ဆာ-စသည်တို့ကြောင့် ညဉ့်ကြွင်းနည်းခဲ့သော်၎င်း နွေဝါစိက၊ ဇကဝါစိက၊ သမာနဝသိက-ပြုကောင်း၏။

တသိမ်ထည်း၌ ရဟန်း လေးပါး၊ သုံးပါး ရှိမူ..... “သုဏန္တုမေ ‘အာယသ္မန္တော။ အဇ္ဈပဝါရဏာ ပန္နရသိ။ ယဒိယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ ပဝါရေယျာမ”-ဟု ဂဏဉ္စုတ်ထား၍ ဘိတ်ကြားရသည်။ ။ နှစ်ပါးရှိမူ ဉ္စုတ်မထားရပြီ။ ။ တပါးထည်းသာ ရှိမူ..... အဇ္ဈမေပဝါရဏာ ပန္နရသိ.....ဟုဆိုရသည်။

ပဝါရဏာပြီး၏။

၁။ ဝဒတုမံသံဃော ဟုဘိတ်ကြားလျှင် ရှေးနောက်စကား ညီသည်ဟု ဆိုဘွယ်ရှိ၏၊ ညီလျှင် သံဃာပြောမှ နာခံမည်၊ သံဃာမပြည့်ဘဲ ပြောက မနာခံလို-ဟု ခုခံဘွယ်ရှိပြန်၏၊ ဆိုလိုရင်းကား သံဃာကို ဘိတ်သော်လည်း သံဃာ၌ အကျုံးဝင် အရှင်တို့လည်း ပြောကြပါ၊ နာခံပါမည်ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် ဝဒန္တ၊ မံအာယသ္မန္တောဟုဟောသည်။

၂။ လေးပါးရှိလျှင် အာယသ္မန္တော၊ သုံးပါးရှိလျှင် အာယသ္မန္တာဟုပါဠိတော်၌ ခွဲသည်၊ ဤ၌ ပေါင်းချုံးပြသည်။

၈-၉။ သဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ။ ။ ဤဥပုသ်ပဝါရဏာအခင်း၌ ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ-အမြွက်ကို ဆက်၍ဆိုပြီးမည်။ အခြားသိမ်က ဥပုသ်ပြုခဲ့ပြီး သောရဟန်းသည် သိမ်တွင်း၌ရှိသူက သံဃာစည်းဝေးရာသို့ မလိုက် လိုလျှင် သံဃဝဂ်မဖြစ်စေခြင်းငှါ ဆန္ဒပေးလိုက်ရသည်။ ပေးပုံကား- ထိုရဟန်းသည် ရဟန်းတပါး အထံ၌ လက်အုပ် ချိ၍..... “ဆန္ဒဓမ္မ၊ ဆန္ဒမေဟရ၊ ဆန္ဒမေ အာရောစေဟိ”..... ဟု ဆို၍ပေး။ ဆန္ဒဆောင် သောရဟန်းက သံဃာစည်းဝေးပြီးနောက် ဘွဲ့မည်ကို မှတ်၍..... “တိဿေနာမဘန္တေ ဘိက္ခုဆန္ဒဒေဟိ”..... ဟူ၍၎င်း၊ အဒါသိ-ဟူ၍ ၎င်း၊ “တိဿေနဘိက္ခုနာ ဆန္တော ဒိန္တော”... ဟူ၍၎င်း ကြားရသည်။ “နောတက္ကော” ။ ယခုကာလကား- “တိဿေန ဘိက္ခုနာ ဆန္တော ဒိန္တော။ တမဟံ သံဃဿ အာရောစေမိ”..... ဟု ကြားရိုးပြုကြကုန်၏။ သင့်သည်ချည်း၊ ကျမ်းဂန်ကား တိုက်ရိုက်မရှိ။

ဂိလာန၊ ဂိလာနပဋ္ဌာက၊ ကိစ္စပု သုတ ရဟန်းတို့ကား မိမိတို့ ဥပုသ် ပြုခြင်းကိစ္စပြီးအောင် ပါရိသုဒ္ဓိကို ပေးရသည်။ ပေးပုံ၊ ကြာပုံကား၊ ဆန္ဒကိုနည်းမှီ၍ ဣတ္ထိလိင်ဖြင့်ဆို၊ သံဃာအား ဥပသမ္ပဒကံ- စသော ကံတပါးရှိသေးလျှင် ပြန်၍ ဆန္ဒဆောင်လာရအောင် ဆန္ဒကိုလည်း ပေးလိုက်ရသည်။ ဆန္ဒ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ-နှစ်ပါးတို့ အကျိုးအာနိသင် အထူး ကား... “နှစ်ဦး နှစ်ဝ၊ ဥပုသ်မျှ၊ ပြီးထပါရိမှာ။ ။ ဆန္ဒမှာကား သံဃာ အား၊ ပြီးငြားကံသဗ္ဗာ။ ။ ပါရိ၊ ဆန္ဒ၊ ထိုနှစ်ဝ။ တူးထ၍ သို့လာ။”

ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ-ပုန်ကို ဝါကျမှတ်ထင်၍ ... ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိစ၊ ဆန္ဒဆောင်ခြင်း၊ ပါရိသုဒ္ဓိဆောင်ခြင်း၎င်း။ ဥတုက္ခာနံ၊ ဥတုသုံးပါးကို ကြားခြင်း၎င်း-ဟု အနက်ပေး၍ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကို သံဃာစည်းဝေးပြီး နောက်မှ သွား၍ဆောင်ရမည်။ ပုပ္ဖကရဏမဟုတ်၊ ပုပ္ဖကိစ္စ-ဟု ဆိုကြ ကုန်၏။ ဝါကျမဟုတ်၊ သမာသ်တည်း။ အက္ခာနံ-ပုန်ကို သုံးပုန်လုံး၌ ယှဉ်၍... ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဆန္ဒကိုကြားခြင်း၊ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိကို

၁။ သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌-မေ၊ တေ၊ နေ၊ ဝေါ-တို့ကိုပဒတောဟု ပုဒ်နောင်ပြုသည်။ နောတက္ကော-သင့်ဟုဆိုဘွယ်ရှိ၏။ အပဒါနိပါဠိတော်၌ ပုဒ်ရှေ့၌ သားလျက်ပြသည်မှာ အများပင်ရှိ၏။

ကြားခြင်း၊ ဥတုသုံးပါးကိုကြားခြင်း - ဟု အနက်သမ္ပန်ရမည်။ ဆန္ဒပါရ သုဒ္ဓိ-ကြားခြင်းကိုသာ သံဃာ စည်းဝေးပြီးနောက်မှ ပြုရသည်။ ဆောင်ခြင်းကိုကား အသီးအသီး လာခဲ့ရာအရပ်ကပင် ပြုခဲ့ကြရသည်။ ဤအနက်ကို... “သစေသော အညံ ဘိက္ခု ပဿိတွာ”... စသော ကင်္ခါ နိဒါန်းပါဌ် သာဓကဖြင့်၎င်း၊ သုံးယူဇနာရှိသော မဟာသိင်ကြီးမှာ သံဃာစည်းဝေးပြီးမှ သွား၍ဆောင်လျှင် ဥပေါသထ၏ အန္တရာယ်ပင် ဖြစ်ရသော ယုတ္တိဖြင့်၎င်း သိအပ်၏။ သိမ်တူမှ ဆန္ဒပါရသုဒ္ဓိကိုဆောင် ရသည်။ သိင်္ဂိပြားမှ မဆောင်ရ။ ဆောင်သော်လည်း မပါမလိုက်၊ သံဃာ လည်း ဝင်မဖြစ်။

ဆန္ဒပါရသုဒ္ဓိအမြွက်ပြီး၏။

၁၀။ ကုဋ္ဌိ။ ။ ဝါသတ္ထာယ ကတေ ဂေဟေ၊
သံဃိကေ ဝေကသန္တကေ။
ကပ္ပိယာ ကုဋ္ဌိလဒ္ဓဗ္ဗာ၊
သဟဿယုပ္ပဟောနကေ။

ဟူ၍ လာသော ကပ္ပိယကုဋ္ဌိသည် ဉာတ္တိဒုတိယ၊ အပလောကနက် တို့ဖြင့် သမုတ်ရသော 'သဗ္ဗုတိကုဋ္ဌိ'.....၁။ ငှေးဦးစွာချသောသည်တိုင်၊ အုတ်ကျောက် နံရံခြေ-စသည်တို့ကို ရဟန်း လေးပါး ငါးပါး မွေ့ပိုက် ချိုက်သုံးသပ်၍..... “ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ကရောမ”.....ဟု ဆို၍ တိုင်ကျသည် နှင့် 'စကားဆုံးခြင်းညှိမျှအောင်ချ၍ ဆောက်လုပ်သော ဥဿာဝနန္တိက ကုဋ္ဌိ'.....၁။ ကျောင်းဝင်းစည်း ဆူးတံတိုင်း အရံထက်ဝက်မျှ မရှိသော ကျောင်းဟူသော ဂေါ်နိသာဒိကကုဋ္ဌိ.....၁။ ရဟန်းမှကြွင်းသော သီတင်း သုံးသော် လေးရပ်၊ လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့၏ ကျောင်းအိမ်မိမာန်ကို.....

၁။ ဤကပ္ပိယကုဋ္ဌိ သဗ္ဗုတိ ကမ္မဝါစာ၌ ဣမ-သဒ္ဓါ မပါသောကြောင့် မျက် ကွယ်သိမ်တပါး၌ ပြုကောင်းသည်ဟု အချို့ဆိုကုန်၏။ သိမ်သမုတ် ကမ္မ ဝါစာ၌လည်း ဣမ-ပေါ၊ ဤသို့ကား မဆိုဝံတန်ရာ၊ မျက်ကွယ် ကံရှစ်ပါး ၌ မပါသည်ကို မသုံးသပ်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိလတ္တံ့။

၂။ စကားဆုံးခြင်း၌ ရဟန်းတပါးပါး၏ စကားဆုံးခြင်းဟု အဋ္ဌကထာဆို သည်။ တပါးထည်းလည်း ဥဿာဝနန္တိက ပြုကောင်း၏ ဟူလို၊ မနိုင် လျှင် လေးငါးပါးသာမက လူအများနှင့်သော်လည်း ပွေ့ချီရသည်။

“ကပ္ပိယကုဋိ” ဒေမ၊ ပရိဘုဉ္ဇထ။ ကပ္ပိယကုဋိ’ ကာတုံ ဒေမ”.....
ဟုဆို၍ ရေစက်ချ လှူအပ်သော ဂဟပတိကုဋိ.....၁။ ဟူ၍ ‘လေးလံ’
တည်း။

သဗ္ဗတုဿာဝ နန္တာစံ၊ ဂေါနိဿာဒိ ဂဟပတိ။
ကပ္ပိယာ ဘူမိယောယာသု၊ ဝုတ္တံ ပက္ကန္တ ကပ္ပတိ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ လာဂ္ဂိတိုင်း ယင်းကပ္ပိယကုဋိ လေးလံ၌သာ ယာဝဟာ
လိက၊ ယာမကာလိက နှစ်ပါးကို ညဉ့်အိပ် သိုမှီး၍ ထာ ကောင်းသည်။
ချက်ပြုတ် ဖုတ်ကင်ကောင်းသည်။ ကုဋိပုတ်တွင်း၌ သိုမှီးချက်ပြုတ်
လျှင် အန္တောဝုတ္တ၊ အန္တောပက္ကန္တကုဋိအာပတ်သင့်သည်။ ယင်းကပ္ပိယ
ကုဋိလေးလံပျက်ပုံကား—

ဥဿာဝနန္တိကာ ယေဟိ၊ ထမ္ဘာဒိဟိ အဓိဋ္ဌိတာ။
တေသု ယေဝါ ပနိတေသု၊ တဒညေသုပိ တိဋ္ဌတိ။
သဗ္ဗေသု အပနိတေသု၊ အဝေ ဇဟိတဝတ္ထုကာ။
ဂေါနိဿာဒိ ပရိက္ခိတ္တေ၊ သေသာ ဆဒနဝိဗ္ဗမာ။

ခုဒ္ဒသိက္ခာ ‘လာတိုင်’ နှစ်။

ကပ္ပိယကုဋိလေးလံးပြီး၏။

၁၁။ ကာလိကာ။ ။ အကပ်ခံပြီးမှစ၍ ကာလအပိုင်းအခြား ဂြို
သော ကာလိကသည် ယာဝကာလိက၊ ယာမကာလိက၊ လဟ္တာဟာကာ
လိက၊ ယာဝဇိဗိက- ဟူ၍ လေးပါး တည်း။ ထိုတွင် စာကုဋိကံတောဒဉ္ဇ
ငါးပါး။ ။ မြစ်၊ ဥ၊ စွယ်၊ ညော့ကံ၊ ပင်၊ ခေါက်၊ ရွက်၊ ပွင့်၊ သီး စေ့ ဆင့်၊

၁။ ရဟန်းအား ဖျေသေးသော အဆောက်အဦး ပုသဗ္ဗလည် ဂဟပတိ
ကုဋိသာမည်၏။

၂။ ဟေန် ဤ နေရာ ဂါသာဂါရ မဟုတ်သေး မိတ်ကုဋိ၊ ဆွမ်းစာ
ကျောင်း၊ ဘန်ဆောင်းသည်သည် ပပုတ်စကောင်းသော ပဉ္စမိကပ္ပိယ
ကုဋိမည်၏ဟု ဝိမတိဋ္ဌိကာဆိုသည်၊ ၎င်းနှင့်ပါ လိုတည်း။

၃။ ခုဒ္ဒသိက္ခာလာတိုင်းကား-ဥဿာဝနန်သည် မူလတိုင်၊ ဥနာရ် အဆက်
ဆက်တိုင်တို့ တလုံးကျွန်း၍မှ ပျက်သည်။ ဂေါနိဿာ အပိုဆက်တက်၊
ထက်ဝက်ကျော်ကာမှ ပျက်သည်။ ဂဟပတိ၊ သဗ္ဗတိသည် အမိုးအဝလှေမ
ကျန်မှ ပျက်သည်။

မှုန့်နှင့်၊ စေး-ဆွဲနှစ်-ဟူသော ခဲဘွယ်တဆွဲနှစ်ပါးတို့သည်^၁ ယာဝ
ကာလိက မည်၏။

ထန်း၊ အုန်း-နှစ်ကွဲ။ ပိန္နဲ^၂ နှစ်စုံ။ ဗူး၊ ဖရုံ။ မှတ်ယုံ သုံးသခွါး- ဟူ
သော သီးကြီးကိုးလုံးမှ တပါးသောရေအေးဖြင့် ဖျော်နယ် စစ်ယူအပ်
သော အသီး အပွင့် အရွက်ရည်စသော အနုလောမ အဖျော်နှင့်တကွ
သော.....သပြေ၊ သရက်။ နွယ်သပြက်။ ဖက်သက်တရော်ရည်။ ။
တော၊ အိမ်- ငှက်ပျော။ ကြာစွယ်နှော။ မှတ်လော^၃ ရှစ်ဖျော်ရည်-ဟူ
သော အဖျော်ရည်ရှစ်ပါးသည် ယာမကာလိကမည်၏။ ။ အကပ်ခံပြီး
မှ အဖျော်ရည် မစင်လျှင် သဝတ္ထုက ပဒိုဂ္ဂဟိတ ဖြစ်သောကြောင့်
တဖန်ထပ်၍စစ်ပြန်သော်လည်း^၄ မအပ်ပြီ။

အသားအပ်၊ မအပ်သော သတ္တဝါဟူသမျှတို့၏ နို့ရည်မှ ဖြစ်သော
ထောပတ်။^၅ ထောပေး၊ အလုံးစုံသော ဆီ၊ ပျားရည်၊ တင်လဲ-ဤငါး
ပါးသည် သတ္တဝါဟကာလိက မည်၏။ ။ အသားအပ်သော သတ္တဝါမှဖြစ်

၁။ တောဇဉ်ငါးပါး၊ ခဲဘွယ် ဆွဲနှစ်ပါး၌ မပါဘဲလျက် ယာဝကျ၊ နွားနို့၊
အရသာတို့လည်း ယာဝကာလိကသာ မည်သေး၏။

၂။ တစုံသည် နှစ်ခုဖြစ်၍ ပိန္နဲနှစ်စုံသည် လေးခုဖြစ်နေပြီဟု ဥာဏ်လွန်သူအ
ချို့ ဥာဏ်စူးစိုက်ကုန်၏။ ဗဟုဿုတရှိ၍သင့်အောင်ယူသူတို့ကား နှစ်ခုကို
စုံဖွဲ့ထားသည်ဟု အမှန်ကိုသိနိုင်ကုန်၏။

၃။ ရှစ်ဖျော်ရည်တွင် သပြက်၊ မုဒရက်-တူ။ ဖက်သက်၊ ဖြော-တူ။ သစ်မည်စည်၊
မယ်ဇယ်၊ တရော်-တူ။ မီးချက်လျှင် အဖျော်မအပ်။ နေချက်၊ ရေ-ဖျော်
အပ်၏။ ရှောက်၊ သံပုရာ၊ မန်ကျည်း၊ ဆီး-စသည်ကား အနုလောမအဖျော်
မည်၏။

၄။ အဖျော်၌ အဖတ် အနယ် စင်-မစင်ကြည့်၍ စင်စေပြီးမှ အကပ်ခံသင့်သည်။
မစင်ဘဲအမှတ်မဲ့အကပ်ခံမိလျှင် ယာဝကာလိကဖြစ်၍ မသောက်အပ်။ ပြန်စစ်
လည်း မသောက်အပ်။ အလွန်သတိရှိဘွယ်ကောင်းလှ၏။ အချို့ မန်ကျည်းနှစ်
များမှ ကိုယ်တွင်းသေသည်ဟု အားထုတ်ကြ၏။ မသင့်လွန်းတည်း။

၅။ ထောပေးကို မသကာ-ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။ နဝနိတ-ဆီဦးပင်တည်း။
ထောပတ်ဖြစ်လုနီး ဟူလို။

သော ပါဠိယာဂတ ထောပတ်စသည်သည် နိဿိယဝတ္ထု။^၁ ပါဠိ
ယာနာဂတ ထောပတ်စသည်ကား နုတ္တဝတ္ထု။ ။အသားမအပ်သော
သတ္တဝါ၌ အသား၊ အသွေး၊ အမွေး၊ အရိုး၊ အရေ-ဤငါးပါး လူမှာအဆီ
ပါ ဇ-ပါးသာ မအပ်သည်။ အကြွင်းကား လူနို့မှစ၍ အလုံးစုံအပ်၏။

ထိုထိုမြို့ရွာဒေသတို့၌ ပကတိ အာဟာရကိစ္စကို မပြီးစေနိုင်သော
အမြစ်၊ အခေါက်၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီးစသော အလုံးစုံသည် ယာဝ
ဇီဝိကမည်၏။

ထိုဘွင် ရှေးနေ့အကပ်ခံပြီးသော နောက်ကာလိက နှစ်ပါးနှင့် ရော
သော ရှေးကာလိကနှစ်ပါးသည် သမ္ဘိမပါဏိတ် အာပတ်ကို ' ဖြစ်စေ
တတ်၏။ ။ကြာရှည်စွာအကပ်ခံပြီးသော ယာဝဇီဝိကကို သတ္တာဟ
ကာလိကနှင့်ရောမူကား^၂ သမ္ဘိန္နရသဖြစ်သော်လည်း အပ်၏။ သတ္တာ
ဟကာလိကကို အကပ်ခံသောနေ့မှစ၍ ခုနစ်နေ့ကို ရေတွက်ရသည်
ဟု^၃ အဋ္ဌကထာပြသည်။

ကာလိကခွဲပြီး၏။

၁၂။ နိဿိတမုတ္တော။ ။ဆရာမရှိ၊ တပည့် တပန်း ရဟန်း
သာမဏေမမွေး-ဧက စာရိ၊ ဒွိကစာရိ-နေရသော နိဿယမုတ္တက အင်္ဂါ
ကား-

- ၁။ ဝဲဆီ၊ ဆန်ရည်၊ ထန်လျက်တို့လည်း ပါဠိတော်၌လောသော နုတ္တဝတ္ထု၊
တည်း။ ဖာဏိတကို ကြံမှဖြစ်သည်ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ဆန်လျက်သည်
ပါဠိယာနာဂတ ဖာဏိတတည်း။ ကြံသကသည ပါဠိတော်လာ ပါမိတ်
ဝတ္ထု ဖာဏိတတည်း။
- ၂။ ရှေးနေ့အကပ်ခံပြီးသောသတ္တာဟ၊ ယာဝဇီကိုယနေ့အကပ်ခံသောယာဝ၊
ယာမနှစ်ပါးနှင့်ရောလျှင် ချက်ခြင်းသမ္ဘိမပါဏိတ်ဝတ္ထုဖြစ်၏ဟူလို။
- ၃။ သမ္ဘိန္နရသ-ရောသောအရသာရှိသော်လည်း ရှေးနေ့အကပ်ခံပြီးယာဝဇီနှင့်
ယဂူအကပ်ခံသော သတ္တာဟကား အပ်၏-ဟူလို။ ယာဝဇီကိုအကပ်ခံပြီး
သောနေ့တို့ကို မရေတွက်ရ။
- ၄။ အဋ္ဌကထာပြသော်လည်း ၇-ရက်လွန်အကပ်ခံပြီး ယာဝဇီကိုသတ္တာဟနှင့်
ရောလျှင် ချက်ခြင်းပင်မအပ်၊ သမ္ဘိမလိုက်သည်ဟုအချို့ငြင်းခုံ၍ အယူမစွန့်
နိုင်ကြကုန်။ အဋ္ဌကထာကို လွန်ဆန်လျက်ရှိကုန်၏။ အဋ္ဌကထာ-၌ကား
သတ္တာဟကိုအကပ်ခံသောနေ့မှစ၍ခုနစ်ရက်ရေတွက်ဟုဆိုသည်။

သုတ္တန္တံ စတုဗ္ဘာဏဝါ၊ ပဉ္စဝဿေန မာတိကာ။
 အဗ္ဗဋ္ဌာဝ ကထာမဂ္ဂေါ၊ တိဿော စ အနုမောဒနာ။
 ကမ္မာကမ္မဉ္စ သမဏ၊ ဓမ္မံ ကာတုံ စ ဘာဝနာ။
 ဧတ္တကံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သုတဝါ ဟေတ္တကေန သော။

ဟူသော သင်္ဂဟဂါထာနှင့်အညီ ငါးဝါပြည့်၍ သုတ်-နှစ်အင်္ဂါ၊ ဧဒမာတိကာ၊ ပဉ္စုကြောင်းတခု၊ ရေစက်ချနှင့်တကွ တရားသုံးပုဒ်၊ ဥပုသ်ပဝါရဏာကံကြီးကံငယ်အဆုံးအဖြတ်၊ မဂ်ဖိုလ်ဆိုက်ထိအောင် သမာဓိ ဝိပဿနာအစွမ်းဖြင့် စရိတ်နှင့် လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကောင်း--ဤတရားများကို ရမိသိန်းလည်အောင် အားထုတ်အပ်၏။ ဤအင်္ဂါခုနစ်ပါးမျှပြည့်စုံဘဲလျက် နိဿယည်း၊ ဥပဏ္ဍာယ်ဆရာ ကင်း၍နေလျှင် နေ့စဉ်မပြတ် အာပတ်သင့်၍ နေတတ်သည်။ ထို့တွင် ပဉ္စဝဿ၊ ဧဒမာတိကာ၊ ကမ္မာကမ္မ ဤအင်္ဂါသုံးပါးသာလျှင်ရှင်းမှတ်။ ကြွင်းလေးပါးကား ဒါယကာတို့နှင့် ဧတ္တုဋ္ဌာသောအခါ ဝက်အိုကြီးပမာ ဘာကိုမျှ မပြောမဟောတတ်ဘဲ ရဟန်းဂုဏ်သိင် အရှိန်အစော် နည်းမည်ကြောင့် ၎င်း၊ ရဟန်းပြုခြင်း ၏ နိဿယနိကာ နိဿရဏအကျိုးရှိပါစေခြင်းငှါ ၎င်း-အဋ္ဌကထာအရ ဖြတ်ထည့်သွင်းတော်မူအပ်သည်။

နိဿယမုစ္စကအင်္ဂါပြီး၏။

၁၃။ နိဿယောပဇ္ဈာ။ ။တပည့် တပန်း ရဟန်း သာမဏေ မွေး၊ နိဿယည်းဥပဏ္ဍာယ်ပေး၍ သာသနာတော်ကို ပြုစုချီးမြှောက်လိုသော ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအင်္ဂါကား--ဆယ်ဝါရခြင်း၊ ဥဘတောဝိဘင်း၊ ပါဠိအဋ္ဌကထာကို အနက်အဓိပ္ပါယ် ထင်မြင်ခြင်း၊ ပရိဝါကဗ္ဗဝင်္ဂလာ ကံကြံ ကံငယ်တို့ကို သိန်းလည်ခြင်း၊ ခန္ဓကဝတ်တို့ကိုများစွာဆိုသော ခုဒ္ဒဟိက္ခာကျမ်းများကိုသင်ကြားနှုတ်တက်ရ၍ ခန္ဓကဝိနည်းကို သိန်းလည်ခြင်း၊ နာမ်ရုပ်အပိုင်းအခြားကို များစွာဆိုသော သင်္ကြိုဟ်ကျမ်းများကို ရမိသိန်းလည်၍ သမထ ဝိပဿနာနည်း နှစ်ပါးဖြင့် သော ကမ္မဋ္ဌာန် ဘရာ ကို တပည့်သားတို့အာ ဟောကြားဆုံးမ နိုင်ခြင်း ဤအင်္ဂါငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံမှ.....“ပတိဗလောဟေတိ အန္တေဝါ သိကံ အဘိဓမ္မေ အဘိဝိနယေ ဝိနေတုံ”..... အစရှိသော ပါဠိအဋ္ဌ

ကထာတို့နှင့် ညီညွတ်၍ ပရိသတ်မွေးကောင်း-ကျောင်းထိုင် ကောင်းသည်။

ဆယ်ဝါပြည့်တင်း၊ ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ၊ ကမ္မာကမ္မ၊ ခန္ဓကပုဒ်၊ နာမ်ရုပ်
ပိုင်ပိုင်၊ ဟောပြနိုင်၊ ကျောင်းထိုင် ငါးအင်္ဂါ။ ။ ပါဠိအဋ္ဌကထာလာ
တိုင်း ရုံးစု၍ပြအပ်သော ၊ ဤအင်္ဂါမျှမစုံလင်၊ ဗိတ်ကောင်းလည်းမဝင်
၍ နေ့စဉ်အာပတ် အထပ်ထပ်နှင့် ကိုယ်ကျိုးကိုလည်း ဖြောင့်ဖြောင့်
မကျင့်တတ်၊ မကျင့်လို။ တပည့်သံဃာ ဒါယကာ တို့ကိုလည်း လမ်း
မှန်အောင်ပြတတ်၊ မပြလိုသော စာတတ်အလန္တီ။ စာတတ် မိစ္ဆာ
ဝါဒီ၊ အလန္တီသဒ္ဓါမဲ့ကျောင်းထိုင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုမှီ၍ သာသနာတော်၌ များ
စွာအညစ်အကြေး ဘေးရန်ဥပနိကြီးစွာဖြစ်တတ်သည်။ ထိုတွင် စာပေ
ကျမ်းဂန် တတ်သိခြင်း၊ ဘုန်းတန်း လာဘ်သပ်ပကာ ပူဇာသက္ကာရ
ပရိဝါရများပြားခြင်း၊ သဒ္ဓါမဖြူ အယူပေါက်ပြီ ချွတ်လွှဲတိမ်းပါးမှောက်
မှားပျက်ချော်ခြင်း-ယင်း အင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဂိုဏ်းဆရာဦး
ကိုင် ကျောင်းထိုင်အလန္တီဗိုလ်ချုပ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လွန်စွာသာသနာတော်
ကိုမျက်ဆီးခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သည်ဟု ကျမ်းဂန်တို့၌လာသည်။

ကျေးတော ကျေးရွာ၌ရဟန်းသံဃာတို့.....လှည်းစီး၊ နွားမွေး၊ ဆေး
သောက်၊ ကွမ်းစား၊ ဆေးဝါး၊ အဂ္ဂိယထိုး-စသည်ဖြင့်သာသနာတော်နေ
ရာမကျ ပျက်ပြားရခြင်း၊ လှူဒါန်း၍ အကျိုးရှိ-မရှိ လန္တီ အလန္တီ ပုဂ္ဂိုလ်
အကောင်း-အဆိုးကိုမျှ လူတို့မသိရှာကြရခြင်းမျှာ သည် မြို့ကြီး ပြကြီး
စာသင်တိုက်ကြီး၊ ထိုကဲ့သို့သော ဂိုဏ်းဆရာကြီးများထံက နည်းမရ၍
ထိုကဲ့သို့သောကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးများက အဖို့ပြု၍ဖြစ်ကြရရှာသည်။
ထို့ကြောင့်ဂိုဏ်းဆရာ၊ ကျောင်းထိုင်၊ လူပိုင် ရွာပိုင်၊ သာသနာပိုင်ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည် ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါစုံလင် ဗိတ်ကောင်း ဝင်စေလျက် ကိုယ်ရှင်
ကိုယ်ကို ဆင်ခြင်ဆုံးမ၍ အတ္တ၊ ပရ၊ သာသန-ဟိတ သုံးပါး စည်ပင်
ပြန့်ပွားအောင် အားထုတ်တော်မူနိုင်ကြစေကုန်သတည်း။

ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါပြီး၏။

၁။ ပါဠိတော်၌ ဆက္ကဒုနစ်ဒုဖြင့် ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ ၄၂-ပါး ဟောသည်။
ထိုတွင် အာပတ်နှင့်စပ်သောအင်္ဂါ ၂၀-ဟု အဋ္ဌကထာပြသည်။ ဤကျမ်းလာ
အင်္ဂါငါးပါးမျှပြည့်စုံလျှင် အာပတ်အင်္ဂါ ၂၀-လုံး ပြည့်စုံသည်။

၁၄။ ဝိဝါဒစ္ဆေဒေါ။ ။ ကာမရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာဟိ
ဂဟဋ္ဌာ ဂဟဋ္ဌေဟိ ဝိဝေန္တိ။ ဒိဋ္ဌိရာဂါဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ သမ
ဏာ သမဏေဟိ.....ဟူသော မူလဋီကာပါဌ်နှင့်အညီ၊ အလောဘ
နည်းပါး ဒေါသများ၍ ကာမရာဂအားကြီးခြင်းကြောင့် လူတို့ချင်းချင်း
ငြင်းခုံခိုက်ရန်ဖြစ်ကြရသည်။ ပညာနည်းပါး မောဟများ၍ ဒိဋ္ဌိရာဂ
အားကြီးခြင်းကြောင့် ရဟန်းတို့ အချင်းချင်း ငြင်းခုံခိုက်ရန် ဖြစ်ကြရ
သည်။

“ဆဝိဝါဒမူလနိ၊ တိဏိပိ အကုသလမူလနိ၊ တိဏိပိ ကုသလ
မူလနိ ဝိဝါဒါဓိကရဏဿမူလံ”..... စသော စူဠဝါပါဠိတော်လာ
ဝိဝါဒမူလ ၁၂-ပါး။ ၁၈-ပါးတို့တွင် ယခုကာလ ကုသလမူသုံးပါးတို့
ဖြင့် တရားနှင့်အညီ ငြင်းခုံခြင်း ရှားလှ၏။ ကောဓ၊ ဥပနာဟ၊ မက္ခ၊
ပဇ္ဇာသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မာယာ၊ သာဠေယျ၊ ပါပိစ္ဆာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊
သန္နိဋ္ဌိပရာမာသ၊ အာဓာနဂ္ဂါဟ၊ ဒုပ္ပတိနိဿာဂ္ဂ..... ဤအစုံ အားဖြင့်
ခြောက်ပါး၊ အပြားအားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါး။ အကုသိုလ်မူ သုံးပါး-ဤ
ကို-ပါး၊ တဆဲ့ငါးပါး-ဝိဝါဒမူလ အယုတ်တရား တို့ဖြင့်သာ များစွာ
ငြင်းခုံကြသည်။

ထို့ကြောင့် ဥပုသ်သည်တို့ နေလွဲအခါ ကွမ်းစားရာ ဆေးလိပ်
သောက်ရာ၌ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပုဒ် ပျက်သင့်-မပျက်သင့်စသည်
ဖြင့် တစုံတရာ ဝိဝါဒစကား ဖြစ်ပွားကြသောအခါ ကြက်ညီနောင်ကို
အိုးမည်းသုတ်၍တိုက်သည့်အသား နောက်ထိုင်ညာသမားတို့ လက်ချပ်
တီးတိုင်း ရှေ့ဝိုင်းဆရာများက ထ၍ မခွပ်ကြသင့်ရာ။ ကြက်ညီနောင်
ခွပ်ကြရာ ခွေးကိုက်ခြင်းငှါ လွယ်လှသည်။ နွားကွဲလျှင် ကျားကိုက်
သည်-ဟူသကဲ့သို့ အခြားဘာသာ မိစ္ဆာဝါဒိ ဗာဟိအယူများတို့ အနား
တွင် စပ်ယှဉ်ပူးကပ်လျက် ရှိနေသည်ဖြစ်၍ အတိဒုလ္လဘ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ
သာသနာသည် မကြာမီ ကွယ်ပျောက်ပျက်စီးလွယ်ရန် ရှိသည်များကို

၁။ ဤအစုံအတိုင်း ရှေးစာမူ၌မြင်ရသည်။ ကျမ်းရင်းစူဠဝါ သမထက္ခန္ဓကဋ္ဌ
လည်း ဤအတိုင်းပင်တည်း။ တွံတောစရိယပြင်ချက်မူနှင့်ကား မတူ၊ အကု
သလမူသုံးပါးသည် အစုံခြောက်ပါးနှင့် ၉၊ အပြား တဆဲ့နှစ်ပါးနှင့်
၁၅-ဖြစ်၏။ ကုသလမူသုံးပါးနှင့် အကုန် ၁၈။

ညဏ်မျက်စိ အမြင်ရှည်ရှည်ဖြင့် ဆင်ခြင်စစ်ဆေး၍ ကိုယ့်ဝမ်းရေး
လောက်ကိုမပဲ့ကြဘဲ ရောမ သာသနာတော်မြတ်အရေးကိုသာ အရေး
ကြီးပြုလုပ်ကြလျက်.....

တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယာ
မေယျာထ။ အာယတိ' အနဝဿဝါယ ပတိပဇ္ဇေယျာထ။

ပရေစ နဝိဇာနန္တိ။ မယ မေတ္တ ယမာမဿေ။
ယေစ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္ပန္တိ မေဓဂါ။
အဋ္ဌိန္ဒိန္ဒာ ပါဏဟရာ၊ ဂဝဿဓနဟာရိနော။
ရဋ္ဌံ ဝိလုပ္ပမာနာနံ၊ တေသံပိ ဟောတိ သင်္ဂတိ။
ကဿွာ တုမှာကနောသိယာ။
ဝိဝါဒံ ဘယတော ဝိသွာ အဝိဝါဒဉ္စ ခေမတော။
သမဂ္ဂါ သဒိလာ ဟောထ၊ သော ဗုဒ္ဓါနုသာသနီ။

ဟူသော ပါဠိတော်မြတ်တို့ကို ထိပ်ပေါ် သမ္ဘန္တက်သည့်နှယ် တင်
ရွက်နားကြ၍ အများရှစ်သက်သို့ကြည်သော ဓမ္မဝိနိဗ္ဗာန်ယုတ် မရသေး
မီ.....“ဂရုက လဟုကေသု ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗံ၊ တေ ဝိနယလက္ခဏံ”
ကျမ်းဂန်နှင့်ညီညွတ် မလွန်နိုင်သည့် လေးရာဘက်သို့လိုက်ကြ၍ မလိုက်
နိုင်ရှိနေလျှင်လည်း ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိသည့်အနက်
ဝိဝါဒဖြစ်သည့်အချက်တစ်ခုကို ပယ်ထား၍ ဓမ္မက္ခန္ဓာ ရှစ်သောင်းသုံး
ထောင်ကိုးရာကိုးဆွဲကိုးပါးနှင့်ညီညွတ်သည်တရားစကားကိုသာ ပြော
ဟောကြ၍ ဤစာအုပ်ပါ အယုတ်တရားတို့ကို ပယ်ရှား လန့် အလန့်
မကွဲပြား၊ လန့် သူတော်ကောင် ချည်းသာ ဖြစ်ကြ၍ တနေ့တခြား
အတိဒုလ္လဘ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာ စည် ငြိမ်ပြန်ပွားအောင် အားထုတ်
နိုင်ကြစေကုန်သတည်း။

ကောသမ္ဘိပြည်သားတို့ကဲ့သို့ တကာများအချင်းချင်းညီညွတ်စေရန်
ကြံလျှင် ဆရာများလည်း ကွဲပြားမှုမရှိကြ။ သာသနာဒါယကာတကာတို့
သက်ပြုရန်။

ဝိဝါဒဇ္ဈေဒနပိုင်းပြီး၏။

စီဝရံ ပတ္တော ထာလကာ၊ ပတိဂ္ဂဟော ပဝါရိတော။
ဥပေါသထော ပဝါရဏာ စ၊ သန္တပိရိသုဒ္ဓိ စ။

ကုဋ္ဌိကာလိကာ နိဿိတ၊ မုတ္တော စ နိဿယောပဇ္ဈာ။
ဝိဝါဒစ္ဆေဒေါတိ ဝိနယ၊ ကောသလ္လေ ကဏ္ဍာစတုဒ္ဒသ။

[ဝိနယကောသလ္လကျမ်း၏ မာတိကာစဉ်ဂါထာ။]

ဝိနယကောသလ္လကျမ် ပြီး၏။

ဝိနည်းမှတ်စုများ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒေသနာကြားပုံ

ငယ် .....အဟံ ဘန္တေ သဗ္ဗာအာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။

[ဤကား ထင်စွာပြုခြင်း အာဝိကရဏ ပြုခြင်း မှတည်း။
ဒေသနာကြား မဟုတ်သေး။ ပရိယာယ်အားဖြင့် အနာပတ္တိဖြစ်ပြီ။
ပါတိမောက် နာကောင်းပြီ။]

ကြီး .....သာဓု သာဓု သာဓု။

ငယ် .....အဟံ ဘန္တေ သမ္ဗဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာအာပတ္တိ
ယော အာပတ္တိံ၊ တာတုဗ္ဗမူလေ ပရိဒေသေမိ။

[ဤကား ဒေသနာကြား ကုစားခြင်းတည်း။ ဤတွင်
အာပတ်ထ၏ သမထ မပြုပေ။]

ကြီး .....ပဿသိ အာရသော တာအာပတ္တိယော၊

ငယ် .....အာမတေန ပဿာမိ။ [ဤကား ပရိညာတည်း။]

ကြီး .....အာယတိ အာရသော သံဝရေယျာသိ။

[ပရိညာဖြင့် ပြုခြင်း သမထတည်း။]

ငယ် .....သာဓု သုဠုဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။

[အုန္တုသံဝရပြုခြင်း တည်း။]

ကြီး .....သာဓု သာဓု သာဓု။ [ငယ်ကြော ပြီး၏။]

ကြီး .....အဟံ အာရသော သဗ္ဗာအာပတ္တိယော အာဝိကရောမိ။

ငယ် .....သာဓု ဘန္တေ သာဓု သာဓု။

ကြီး .....အဟံ အာရသော သမ္ဗဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာ
အာပတ္တိယော အာပတ္တိံ၊ တာ တုဗ္ဗမူလေ ပရိဒေသေမိ။

[တုဗ္ဗ၏မူလေ-တုဗ္ဗမူလေ။]

ငယ် .....ပဿထ ဘန္တေ တာအာပတ္တိယော။

ကြီး .... အာမ အာသုသော ပဿာမိ။

ငယ် .....အာယတိံ ဘန္တေ သံဝရေယျာထ။

ကြီး ..... သာရ သုဠ အဟံအာသုသော သံဝရိဿာမိ။

ငယ် .....သာရဘန္တေ သာရ သာရ။ [ကြီးကြားပြီး၏။]

ဝတ္ထုသဘာဝဖြစ်ခဲ့မှုပြန်ကြား—

ငယ် .....အဟံဘန္တေ သမ္ပဟုလာ နာနာဝတ္ထုကာ သဗ္ဗာအာပတ္တိ
ယော အာပတ္တိံ၊ တာ တုမှမူလေ ပဒိုဒေသေမိ။

[တုမှံ၊ တို့၏။ မူလေ-တုမှမူလေ။]

ကြီး .....ပဿသိ အာသုသော တာအာပတ္တိယော။

ငယ် .....အာမာဘန္တေ ပဿာမိ။

ကြီး .....အာယတိံ အာသုသော သံဝရေယျာသိ။

ငယ် .....သာရ သုဠဘန္တေ သံဝရိဿာမိ။

ကြီး .....သာရ သာရ သာရ။

[ဝတ္ထုသဘာဝကား-အတူတကွလွန်ကျူးရာ၌ ိုထင်ရှား
၏။ တခြားစီလွန်ကျူးခြင်း၊ မအပ်မရာ ပစ္စည်းအသီးသီးရှိသူ
ချင်းဖြစ်လျှင်မထင်ရှား။]

ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗသဘော

ကျမ်းဂန်တို့၌ အပ်၊ မအပ် အဆိုတိုက်ရိုက်ရှိလျှင် ရှိတိုင်းသာ
တည်ရသည်-ဆိုရသည်။ တိုက်ရိုက်မရှိရာ၌သာ “ဂရုကေဌာတဗ္ဗ” ဟု
ဆိုရသည်။ အပ်၊ မအပ် အဆိုတိုက်ရိုက်ရှိပါလျက် “ဂရုကလဟုကေသု
ဂရုကေဌာတဗ္ဗ-ဧတံဝိနယလက္ခဏံ” ဟု ဆိုလျှင် ကျမ်းဂန်အဆိုကို
ဂရုမပြုဘဲ ဂရုအသံမြည်သူဖြစ်၏။ မရွာဘဲချုန်းသောမိဃ်းနှင့်တူ၏။
ပမာဒဝိဟာရိဘာဝလျှင် အကြောင်းရှိရ၏။

ငိုခြင်းသည် ကလေး၏အား၊ အဆင်းသည် မာတုဂါမ၏အား၊ ဒေါသ
သည် ဗာလ၏အား၊ ခန္တိသည် ပဏ္ဍိတ၏အား၊ “ဂရုကေဌာတဗ္ဗ” အဆို
လေ့ခြင်းသည် အားကိုးကင်းမဲ့သော ဘုန်းကြီး၏အားတည်း။

ကိုယ်တိုင်ကျင့်ရာ၌ကား လဟုထက် ဂရု၌၎င်း၊ ဂရုထက် ဂရု၌၎င်း တည်၍ကျင့်ရသည်။ ဝိနည်းပြစ်မရှိ၍ အပ်သော်လည်း လျော့လျော့ ကျင့်လျှင် ကိလေသာပြုညစ်ကြေးဖြမ်း၏။ ဝဋ်ဒုက္ခမှမလွတ်နိုင်။

သင်္ကန်းပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ

အလျားတတောင့်ထွာ x အနံတထွာခြောက်သစ် (ပါဠိတော် အဆို လျားရှစ်သစ် x နံလေးသစ်) အယုတ်ဆုံး ပမာဏာ ရှိသော ကိုယ်ပိုင် အဝတ်သင်္ကန်း တို့ကို ဆယ်ရက်အတွင်း ပရိက္ခာရစောဠ အဓိဋ္ဌာန် တင်ရသည်။ ကိုင်၍တဦးထည်းသုံးခေါက်ဆို။

တထည်။ ။ နှမံ စိဝရံ ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာမိ။

အများ။ ။ နှမာနိ စိဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဠာနိ အဓိဋ္ဌာမိ။

ဝိကပ္ပနာပြုပုံ

ပရိက္ခာရစောဠ တင်သည်ထက် ဂရုပြုလိုလျှင် ရဟန်းတပါးထံ ဝိကပ္ပနာပြု။

တထည်။ ။ နှမံစိဝရံတုယံ ဝိကပ္ပေမိ။ ။ သုံးကြိမ် ဆို၍ပေး လိုက်။ မသွံသန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇဝါ ဝိဿန္တေဟိဝါ ယထာပစ္စယံ ကရော ဟိ။ ။ သုံးကြိမ်ဆို၍ ပြန်ပေး။

အများ။ ။ နှမာနိ စိဝရာနိ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ။ ။ မသွံသန္တကာနိ ပရိဘုဉ္ဇ ဝါ ဝိဿန္တေဟိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရောဟိ။

သီတင်းကြီးအား ပြန်ပေးရာ၌ ..... ပရိဘုဉ္ဇထ ဝါ ဝိဿန္တေထ ဝါ ယထာပစ္စယံ ကရေထ ..... ဟူ၍ ဗဟုဝင် အလေးပြုခြင်းဖြင့်ဆိုနိုင်၏။

ဆယ်ရက်လွန်လျှင် စွန့်ပုံ

အဓိဋ္ဌာန်မကင် ဝိကပ္ပနာမပြုဘဲ ဆယ်ရက်လွန်လျှင် နိဿဂ္ဂိဖြစ်၏။ ရဟန်းတပါးထံ စွန့်၍ ဒေသနာကြားရသည်။

တထည်။ ။ နှဒံမောဇ္ဇေ စိဝရံ ဒဿဟာတိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယံ။ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿန္တာမိ။ ။ သုံးကြိမ်ဆို၍စွန့်။ ဒေသနာ ကြား။ ။ နှမံစိဝရံ အာယသ္မတော ဒဿိ။ ။ သုံးကြိမ်ဆို၍ပြန်ပေး။

အများ။ ။ ဣမာနိ မေ ဘန္တေ စိဝရာနိ ဒဿဟာတိက္ကန္တာနိ
နိဿဂ္ဂိယာနိ။ ဣမာနာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ။ ။ ဣမာနိ
စိဝရာနိ အာယသ္မတော ဒမ္ဘိ။

စွန့်ပြီးပြန်ရသောအခါ ပရိက္ခာရစောဠ ဖြစ်စေ၊ ဝိကပ္ပနာဖြစ်စေ
ပြုထား။

တိစိ ဝရိက်အမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်တင်ပုံ

ဥဒေါသိတ သိက္ခာပုန်ကို ဖြည့်ကျင့်သူသည် တိစိဝရိက်အမည်ဖြင့်
အဓိဋ္ဌာန်တင်၍ အရုဏ်တက်ချိန်ဟတ္ထပါသ်မကင်းအောင်စောင့်ရှောက်
ရသည်။ ကင်းလျှင် နိဿဂ္ဂိဖြစ်၏။ တထည်စီသာ အဓိဋ္ဌာန်တင်အပ်၏။
အချို့ကား မတင်မဆောင်လည်း ဘာအပြစ်မျှမရှိ၊ အပို သက်သက်
ပင်ပန်းသည်ဟု သဒ္ဓါလမ်းရွှေစေကုန်၏။ ဝိနည်းပညတ်ပူသမျှကိုအလေး
ပြုရခြင်းသည် သာဝကတို့၏ တာဝန်တည်း။ သတိသမ္ပဇညကိုလည်း
တိုးပွားစေနိုင်သည်။ ဘုရားရှင်တို့သည် အကျိုးမရှိရာ၌ အပိုသက်သက်
သိက္ခာပုန်မပညတ်ဟု ယုံကြည်အပ်၏။

ဒုကုဋ်တင်။ ။ ဣမံ သံဃာဒီ* အဓိဋ္ဌာမိ။

ကိုယ်ရုံတင်။ ။ ဣမံ ဥတ္တရာသံဝံ အဓိဋ္ဌာမိ။

သင်းပိုင်တင်။ ။ ဣမံ အန္တရဝါသကံ အဓိဋ္ဌာမိ။

အဓိဋ္ဌာန်ချပုံ

မစွမ်းနိုင်သောအခါ အရုဏ်မတက်မီ အဓိဋ္ဌာန်ချရသည်။ တင်၊ ချ-
နှစ်ခုလုံး နှစ်တောင့်ထွာထက်ဝေးလျှင် ဣမံ-မဆိုရ။ ဇေတံ-ဟုဆို။

ဒုကုဋ်။ ။ ဣမံ သံဃာဒီ* ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။

ကိုယ်ရုံ။ ။ ဣမံ ဥတ္တရာသံဝံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။

သင်းပိုင်။ ။ ဣမံ အန္တရဝါသကံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။

အရုဏ်ကင်းလျှင် စွန့်ပုံ

တထည်ထည်။ ။ ဣမံ မေဘန္တေ စိဝရံ ရတ္တိဝိပ္ပုရတ္ထံ အညတြ
ဘိက္ခုသမ္ပုတိယာ နိဿဂ္ဂိယံ။ ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ။ ။
စွန့်၊ ဒေသနာကြား။ ။ ဣမံ စိဝရံ အာယသ္မတော ဒမ္ဘိ။ ။ ပြန်ပေး။

နှစ်ထည်သုံးထည်။ ။ ဣမာနိမောဘန္တေစိဝရာနိ ရတ္တိဝိပ္ပရတ္တာနိ
အညတြိဘိက္ခသမ္ပုတိယာ နိဿဂ္ဂိယာနိ။ ဣမာနာဟံ အာယသ္မတော
နိဿဇ္ဇာမိ။ ။ ဣမာနိ စိဝရာနိ အာယသ္မတော ဒမ္ပိ။

သဝိတ်ဝိကပ္ပနာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တင်၊ ချ၊ စွန့်

ကိုယ်ပိုင်သဝိတ်ကိုလည်း ဆယ်ရက်အတွင်း ဝိကပ္ပနာပြု၊ အဓိဋ္ဌာန်
သော်လည်းတင်။ ရက်လွန်လျှင် နိဿဂ္ဂိ။ အရုဏ်ကင်းမရှိ။ ပရိက္ခာရ
စောဋ္ဌမရှိ။

ဣမံ ပတ္တံ တုယံ ဝိကပ္ပေမိ။ ။ မယံသန္တကံ ပရိဘုဉ္ဇဝါ ဝိဿဇ္ဇေ
ဟိ ဝါယထာပစ္စယံ ကရေဟိ။ ။ များလျှင်-ဣမေပတ္တေ .... မယံသန္တ
ကာနိ.....။

ဣမံ ပတ္တံ အဓိဋ္ဌာမိ။ ။ ဣမံပတ္တံ ပစ္စုဒ္ဓရာမိ။ ။ ဘလုံးသာတင်ရ
သည်။

အယံ မေ ဘန္တေ ပတ္တော ဒဿဟာတိက္ကန္တော နိဿဂ္ဂိယော။
ဣမာဟံ အာယသ္မတော နိဿဇ္ဇာမိ။ ။ စွန့်၊ ဒေသနာကြာ ။ ။
ဣမံပတ္တံ အာယသ္မတော ဒမ္ပိ။

ရဟန်း သုံးပါးနှစ်ပါးတပါးဥပုသ်ပြု

ရဟန်းသုံးပါးသည် တံမြက်ထွည်းခြင်းစသော ပုဗ္ဗကရဏ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စ
တို့ကိုပြု၍ ဂဏညွတ်ထား၍ အချင်းချင်း ပါရိသုဒ္ဓိ ကြားရသည်။

ဥာတ်။ ။ သုဏန္တုမေ အာယသ္မန္တာ။ အဇ္ဈုပေါသထောပန္နရ
သော (စာတုဒ္ဓသော) ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကလ္လံ၊ မယံ အညမညံ
ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထံ ကရေယျာမ။

ကြား။ ။ ပရိသုဒ္ဓေါ အဟံဘန္တေ ပရိသုဒ္ဓေါတိ မံ ဓာရေထ။
သုံးခေါက်။

သာရ သာရ သာရ။

နှစ်ပါးဖြစ်လျှင် ဉာတ်မထားဘဲ ပါရိသုဒ္ဓိကြားခြင်းပြုရသည်။ အာရ
သော၊ ဘန္တေ-လျော်စွာဆိုနိုင်သည်။

တပါးထည်းဖြစ်လျှင် ပုဗ္ဗကရဏ ပုဗ္ဗကိစ္စတို့ကို ပြု၍ ဆင်ခြင်၍ တပါးသော ရဟန်းများ ရောက်လာချိန် မရှိသော အခါ..... အဇ္ဈမေ ဥပေါသထော ပန္နရသော (စာတုဒ္ဒသော) အဓိဋ္ဌာမိ.....ဟု သုံးခေါက် မြွက်ဆိုလျက် အဓိဋ္ဌာန် ဥပုသ်ပြုရသည်။

ဥပုသ်ကံပြုစဉ်ဖြစ်စေ၊ ပြုပြီးဖြစ်စေ နောက်မှ ဝင်ရောက်လာသူများ လျှင် ပြန်ပြုရသည်။ နည်းလျှင် တူလျှင် ပါတိမောက် ဝင်နာရသည်။ မရှိလျှင် ပါရိသုဒ္ဓိ ကြားရသည်။ ကျောင်းသို့ပြန်ကြွကြွပြီးမှ ရောက်ကုန် အံ့၊ များလျှင် အားလုံးပြန်ပြု၊ နည်းလျှင်တူလျှင် ကျောင်းသို့ လိုက်သွား၍ တပါးပါးသံ ပါရိသုဒ္ဓိကြား၊ သိမ်မဟုတ်ပါတကားဟု ဆိုငြားအံ့၊ အဗန္ဓ သိမ်ဖြစ်သည်။ ထိုနှ့်ရှိသော သံဃာသည် ဥပုသ်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ ထိုနှ့် ပင် ပါရိသုဒ္ဓိ ကြားခြင်းကို ပါဠိတော်ဖို့၍ ဝိမတိဋီကာ ညွှန်းပြသည်။ ပဝါရဏာသံလည်း ဇေသဝနယော။

ပဝါရဏာ

ဘိတ်တတ်သူ တပါး၊ ဘိတ်အပ်သူ လေးပါး-ပေါင်းငါးပါးရှိလျှင် “သုဏာတုမေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဇ္ဈပဝါရဏာ ပန္နရသီ၊ ယဒိသံဃဿ ပတ္တကဏ္ဍိ၊ သံဃော တေဝါစိကံ ပဝါရေယျ”.....ဟု သံဃညွတ် ထား၍ ကြို စဉ်အတိုင်း ပဝါရဏာဘိတ်ကြားရသည်။ (ပဉ္စဝဂ္ဂကံ။)

ဘိတ်ပုံ။ ။ သံဃံဘန္တေ ပဝါရေမိ။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိ သင်္ကာယ ဝါ ဝဒန္တ၊ မံ အာယသ္မန္တာ အနုကမ္ပိ ဥပါဒါယ။ ပဿန္တာ ပဋိကရိဿာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ပဝါရေမိ.....။ တတိယမ္ပိဘန္တေ သံဃံပဝါရေမိ.....။

သာဓု သာဓု သာဓု။

ဝဒတုမံ သံဃော-ဟု ဆိုမှ စကားရှေ့နောက်ညီသည် ဖြစ်သော် လည်း “သံဃာကိုဘိတ်သောအတိုင်း သံဃာပြည့်မှမဟုတ်ပါ။ သံဃာ၌ ပါဝင်သော အရှင်များပြောကြပါ” ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် ဝဒန္တ၊ မံ အာယသ္မန္တာ သာလျှင်သင့်သည်ဟု ဝဇီရ ဗုဒ္ဓိဋီကာဆို၏။

လေးပါး။ ။ သုဏန္တုမေ အာယသ္မန္တာ။ အဇ္ဈပဝါရဏာ ပန္နရသီ။ ယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကဏ္ဍိ၊ မယံ အညမညံ တေဝါစိကံ ပဝါရေယျာမ။

အဟံဘန္တေ အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယဝါ ဝဒန္တု ဖံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ ပဿန္တော ပရိကရိဿာမိ။

သုံးပါး။ ။ သုဏန္တုမေ အာယသ္မန္တော အဇ္ဈပဝါရဏာ ပန္နရသီယဒါယသ္မန္တာနံ ပတ္တကဏ္ဍံ။ မယံ အညမညံ တေဝါနိကံ ပဝါရေယျာမေ။

အဟံဘန္တေ အာယသ္မန္တေ ပဝါရေမိ။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ ဝဒန္တု ဖံ အာယသ္မန္တော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ ပဿန္တော ပရိကရိဿာမိ။

နှစ်ပါး။ ။ ဉှတ်မထားဘဲ ..... အဟံအာရသော ပဝါရေမိ။ ဒိဋ္ဌေန ဝါ သုတေန ဝါ ပရိသင်္ကာယ ဝါ ဝဒတု ဖံ အာယသ္မော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။ ပဿန္တော ပရိကရိဿာမိ။ ။ သာရ သာရ သာရ။ အဟံဘန္တေ ..... လ..... ပရိကရိဿာမိ။

တပါး ထံ-သွာ။ နှစ်ပါး ထံ-န္တာ။ သုံးပါး မှာ-န္တော။ လေ ပါး-ဃော။

တပါး။ ။ ပုဗ္ဗကရဏစသည်ပြု၊ အချိန်ကုန်အောင်စောင့်၍..... “အဇ္ဈမေပဝါရဏာ ပန္နရသီ အမိဋ္ဌာမိ” ဟုဖြိုက်ဆိုလျက် အမိဋ္ဌာနံ ပဝါရဏာပြုရသည်။ အမိဋ္ဌာနံဟုဆိုသော်လည်း နှုတ်ဖြိုက်ရသည်။

ဗီဇဂါမ်ကပ္ပိခြင်း

ဖြေ၊ ရေစသည်၌ တည်ဆဲသစ်ပင်သည် ဘူတဂါမ်မည်၏။ ပါနိတ်ဝတ္ထု၊ ကပ္ပိ၍မရ။ မူလတည်ရာမှလွတ်လျှင် ဗီဇဂါမ်မည်၏။ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထု။ လက်သည်း၊ မီး၊ ထားတို့ဖြင့် ကပ္ပိ၍စားရ၊ ဖျက်ဆီးရသည်။ သစ်ရွက်၌ ငြုတ်သီးထည့်၍ ထိုထည့်ရာ သစ်ရွက်ဖြင့် ကေပိရ၊ ကြိတ်စည်းသော နွယ်ဖြင့် ထိုကြိကေပိရ၊ ခွက်အရည်တည်သောကြောင့်တည်း။ အကပ်မခံမူ၍လည်း ကပ္ပိကောင်း၏။

ရဟန်းက... “ကပ္ပိယံကရောဟိ” ဆိုလျှင်... လူသာမဏေက “ကပ္ပိယံဘန္တေ” ..... ဟုဆို၍ လက်သည်းဖြင့် ထားဖြင့် ပေါက်အောင်၊ ငြုတ်အောင်ပြုအံ့၊ မီးစဖြင့်သော်လည်းတို့အံ့ လက်ကော်ရတစပ်ထည်းတည်သမျှ အားလုံး အပ်သည်။ လက်ကော်မရသော ရေကျွန် တချစ်ပြုမှအပ်

သည်။ ဆွဲ၍ပြတ်သွားခြင်းကားမအပ်။ အစေ့နှုခြင်း၊ အစေ့ထုတ်စားခြင်းလည်း ကပ္ပိခြင်းပင်မည်၏။

အတိရိတ်ဝိနည်းကံ

ပဝါရိတ်အင်္ဂါငါးပါးကား။ ။ ၁-ဘောဇဉ်ကို၊ ၂-စားစဉ်၊ ၃-နှစ်တောင့်ထွာ ဟတ္ထပါသ်တွင်းသို့၊ ၄-ရှေးရှုကိုယ်ဖြင့် ဆောင်သော ကပ္ပိယဘောဇဉ်ကို၊ ၅-တန်ပြီဟုကိုယ်ဖြင့်နှုတ်ဖြင့်ပယ်လျှင်...ပဝါရိတ်သင့်၏။ ထိုဣရိယာပုထ်ဖျက်ပြီးလျှင် ခဲဘွယ်ဘောဇဉ်မစားရ။ စားလိုလျှင် စားလိုသမျှ အတိရိတ်ဝိနည်းကံပြု။

အတိရိတ်အင်္ဂါခုနစ်ပါးတို့တွင် ပဝါရိတ်သင့်သူပြုဘွယ်ကား။ ။ ၁-စားလိုသမျှ ကပ္ပိပြီး အပ်ပြီးဖြစ်အောင်ပြု၍၊ ၂-သပိတ်၌ ထည့်၍ အကပ်ခံ၍၊ ၃-ဝိနည်းရိုရ်ရဟန်းထံ မြှောက်၍ ကာညွတ်လျက်၊ ၄-ဟတ္ထပါသ်တွင်း နှုတ်မြှောက်၍ ဤအင်္ဂါလေးပါးဖြင့် ဝိနည်းကံပြုရသည်။ ခွက်အများလည်း ပြုကောင်း၏။ နှုတ်မြှောက်ပုံကား-အတိရိတ္တံကရောထဘန္တေ။ ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အတိရိတ္တံ၊ အပိုအလွန်ကို။ ဝါ၊ စားကြွင်း ဖြစ်အောင်။ ကရောထ၊ ပြုတော်မူကြပါ။

ဝိနည်းရိုရ်ရဟန်းပြုဘွယ်ကား။ ။ ၁-မိမိလည်းပဝါရိတ် သင့်သူ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မထသေးမီ၊ ၂-ပဝါရိတ်လောက်သော ဘောဇဉ်ကို မစားသေးသူဖြစ်ခဲ့လျှင်လိုသမျှနှိုက်စား၍၊ ၃-နှုတ်မြှောက်၍-ဤအင်္ဂါသုံးပါးဖြင့် ဝိနည်းကံပြုရသည်။ စားပြီးဖြစ်ခဲ့လျှင် မစားမူ၍လည်း နှုတ်မြှောက်၍ပြု။ နှုတ်မြှောက်ပုံကား.....အလမေတံသဗ္ဗံ။ ။ ဇတံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။ အလံ၊ ငါတန်ပြီ။ ပါ၊ သင်စားတော့-စားထိုက်ပြီ။ သည်မှတစ်ပါးမစားနှင့်။

ဤသို့အင်္ဂါလေးပါးသုံးပါး-ပေါင်းခုနစ်ပါးဖြင့်ဝိနည်းကံပြုပြီးသော အာဟာရကို ထိုဝိနည်းရိုရ်အားသာ နောက်ထပ် စားခြင်းငှါမအပ်။ ထိုသူမှတစ်ပါး မအပ်သော ရဟန်းမရှိ။ လူနာကြွင်း၊ လူနာစာကား ဝိနည်းကံမပြုဘဲ ပင်ကိုယ်အပ်၏။

နိဿယည်းယူပုံ

နွေမာတိကာ၊ ကမ္မာကမ္မ၊ ငါးဝါရ-ဤသုံးပါး မစုံသေးလျှင် ဥပက္ခာယံ နှင့် မကင်းရ။ ကင်းလျှင် နိဿယည်းဆရာထံ နိဿယည်းယူ၍ နေရသည်။

အာစရိယောမောန္တ ဟောဟိ။ အာယသ္မတော နိဿယယ ဝစ္ဆာမိ။ ဒုတိယမ္ပိ၊ တတိယမ္ပိ သုံးခေါက်။ ။ဘန္တေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။ အာယသ္မာ၊ သက်တော်ရှည်သော။ တံ၊ အရှင်မြတ်ဘုရားသည်။ မေ၊ ဘုရားတပည့်တော်၏။ အာစရိယော၊ မှီခိုစရာ နိဿယည်းဆရာသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်တော်မူပါဘုရား။ အာယသ္မတော၊ အာယသ္မန္တ၊ အရှင်မြတ် ဘုရားကို။ နိဿယယ၊ မှီ၍၊ ဝစ္ဆာမိ၊ နေပါအံ့ဘုရား။

ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေဟိ။ ။ပါသာဒိကေန၊ ကြည်ညိုတွယ်ကို ဆောင်သော ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာ အားဖြင့်။ တိဝိမ သိက္ခံ၊ သိက္ခာသုံးရပ် သာသနာတော်မြတ်ကို။ သမ္ပာဒေဟိ၊ ပြည့်စုံစေလော။

အာမောန္တေ။ ။ဘန္တေ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။ အာမ၊ ပြည့်စုံစေပါမည်ဘုရား။

ဆရာခွင့်လွှတ်မိန့်ပုံ။ ။နိဿယည်းဆရာ၌ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်တို့ကိုမပြုမူ၍ ချမ်းသာစွာ ပရိယတ် ပနိပတ်တို့ကို အားထုတ်၍နေသေ။

တပည့်ခွင့်လွှတ်လျှောက်ပုံ။ ။နိဿယန္တေဝါသိက တပည့်ဖြစ်သော ဘုရားတပည့်တော်အပေါ်၌ ပြုသင့်ပြုထိုက်သောဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်တို့ကိုမပြုမူ၍ ချမ်းသာသက်သက် ကြောင့်ကြမဲ့ နေတော်မူကြပါဘုရား။

ဆရာခွင့်လွှတ်မိန့်ပုံ- အဋ္ဌကထာ၌၊ တပည့်ခွင့်လွှတ်လျှောက်ပုံ- ဗိကာတိ၌ နည်းပြချက်ရှိ၏။ ဆရာ၌ ပြုထိုက်သောဝတ်ကို ပြုတ်နေပါရစေ-ဟု လျှောက်ထားခြင်းကား မတော်လွန်း။

အပြစ်တောင်းပန်နည်း

ဝိနည်းကျမ်းလာ တောင်းပန်ကန်တော့နည်းကို အားလုံးနှင့်ဆက်ဆံ အောင် ပြည်မြို့ ပွင့်လှသိမ်ကုန်းတိုက် ညဝါပါရဂူ အရှင်နာရဒမထေရ် ပြုပြင်ပေးသတတ်။

အစ္စယော မံ ဘန္တေ အစ္စာဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမုဋ္ဌံ
ယထာ အကုသလံ။ ယွာဟံ ဇေ မကာသိံ၊ တဿ မေ ဘန္တေ
အယျော အစ္စယံ အစ္စယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယတိံ
သံဝရာယ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ယထာဗာလံ၊ မိုက်သည်အလျောက်။ ယထာ
မုဋ္ဌံ၊ တွေဝေသည်အလျောက်။ ယထာ အကုသလံ၊ မလိမ္မာသည် အ
လျောက်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်သို့။ အစ္စယော၊ အပြစ်သည်။ အစ္စာဂမာ၊ လွှမ်း
မိုး၍ ရောက်ချေပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ ယွာဟံ၊ အကြင် အကျွန်ုပ်
သည်။ ဇေ၊ ဤသို့။ အကာသိံ၊ ပြုမိပါပြီ။ အယျော၊ အရှင်မြတ်ဘုရား
သည်။ တဿမေ၊ ထိုအကျွန်ုပ်၏။ အစ္စယံ၊ အပြစ်ကို။ အစ္စယတော၊
အပြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အပြစ်မှ။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သံဝရာယ၊
စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတု၊ အနာမယူ သည်းခံတော်မူ
ပါဘုရား။

တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ ။တေ၊ သင်၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို။
မယံ၊ ငါတို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှာမ၊ အနာမယူ သည်းခံတော်မူကြကုန်၏။
ဤသို့အပြစ်ကိုမြင်၍ တောင်းပန်ဝန်ချခြင်းသည် သာသနာတော်၌
ကြီးပွားကြောင်းဖြစ်၏။ နောင်လည်း စောင့်ရှောက်ခြင်းသို့ရောက်၏။

အာမဘန္တေ။ ။ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာမ၊ ကောင်းလှ ပါပြီ
ဘုရား။

ဝါကပ်ပုံ

ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ။ ဒုတိယမ္ပိ.....။
တတိယမ္ပိ.....။ ။ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဤကျောင်းတိုက်တာ အရံ အ
တွင်း၌။ ဣမံ တေမာသံ၊ ဤဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။
ဥပေမိ၊ ကပ်ပါ၏။ ဝါ၊ ဝဿံဥပေမိ၊ ဝါဆိုပါ၏။ ။နေခြင်းသို့၊ နေ

ခြင်းငှါ ကပ်ချဉ်းပါ၏ဟူလို၊ ဝါဆိုစည်းကား ဥပစာရသိမ်အတိုင်းသာ
တည်း။ ချဲ့ချဲ့မရ။

သာရ သာရ သာရ။

ဝါပန်ပုံ

သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်၊ မိဘ-မမာသော်၎င်း၊ ဒါတုံ၊ သော
တုံ၊ ပဿိတုံ-ဟု သူတပါးပဋ္ဌသော်၎င်း၊ ခုနစ်ခုကံကိစ္စဟု ဝါပန်၍သွား
ကောင်း၏။ မြွက်ဆိုပန်ကြားခြင်း မပြုဘဲ နှလုံးသွင်းခြင်း မှဖြင့် သွား
ကောင်း၏။ ၎င်းကိုပင် ဝါပန်၍သွားသည်-ဟု ဆိုကုန်၏။

အန္တော သတ္တာဟေ ပဋိနိဝတ္တဿာမိ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း ပြန်လာ
ပါအံ့။ တနည်း။ သတ္တာဟန္တန္တရေ ပဋိနိဝတ္တဿာမိ.....ဤသို့ နှလုံး
သွင်းရသည်။ မြွက်ဆိုလျှင်လည်း အပြစ်မရှိ။

ကထိန်ခင်း၊ အနုမောဒနာ

တိစိဝရိက်တို့တွင် တထည့်ထည့်ဖြင့် ကထိန်ခင်းရသည်။ ယခင်
သင်္ကန်းအဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီးရှိခဲ့လျှင် အဓိဋ္ဌာန်ချ၍ (မရှိလျှင်ချရန်မလို။) ယခု
သင်္ကန်းကိုအဓိဋ္ဌာန်တင်၍သာ ခင်းရသည်။

ခုကုဋ်ဖြင့်.....ဣမာယ သံဃာဒိုယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ။

ကိုယ်ရုံဖြင့် .... ဣမိနာ ဥတ္တရာသံဂေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ။

သင်းပိုင်ဖြင့်.....ဣမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ။

အနုမောဒနာတိုက်တွန်းပုံ .....အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ။
ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော။ အနုမောဒဏ။ «သာရ သာရ သာရ။

အနုမောဒနာပြုပုံ .....အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ။ ဓမ္မိ
ကော ကထိနတ္ထာရော။ အနုမောဒါမ။ «သာရ သာရ သာရ။

နေလွဲရွာဝင် ပန်ကြားပုံ

အဟံ ဘန္တေ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆာမိ။

ပန်စရာရဟန်း ထင်ရှားမရှိလျှင် ရွာဝင်သူအချင်းချင်း ပန်ရသည်။
အချို့ကထိန်အာနိသင်ရလျှင် မပန်ဘဲဝင်ကောင်းသည်ဟု အပူတိမ်း
ကုန်၏။

ဥဿာဝနန္တိက ကုဋိဖြူပုံ

ဝါသာဂါရ-နေစရာကျောင်း ဆောက်လိုလျှင် ရှေးဦးစွာစိုက်ထူအံ့
သော ရဟန်းပစ္စည်းတိုင်ကို လေးငါးပါး လူအများတို့နှင့်သော်လည်း
ကိုင်မြှောက်၍-

ကပ္ပိယ ကုဋိ* ကရောမ။

ဟုဆို၍ တိုင်ချရသည်။ တပါးပါး၏ စကားအဆုံးနှင့် တိုင်ကျညီ
လျှင် ဥဿာဝနန္တိက ကုဋိဖြစ်၏။ အုတ်တိုင်ဖြစ်အံ့။ မြေနှင့်ညီလှနိုး
ရောက်မှ မြေပေါ်ဘက်နိုင်မည့် ရဟန်းပစ္စည်းအုတ်ကို “ကပ္ပိယ ကုဋိ”
ကရောမ”ဆို၍ ချ။ မြေပေါ်မတက်လျှင် ပြေအပ်။ အချို့ကား သံဃကံ
ဖြစ်သည်။ တပါး နှစ်ပါးမပြေအပ်ဟု အနိုင်ဆိုဘတ် ကုန်၏။ နေစရာ
ကျောင် မဟုတ်လျှင် ပစ္ဆိမိကပ္ပိယကုဋိမည်၏။ ခဲသွယ်စသည် သိုမှီး
ခြင်းငှါ အလိုလိုအပ်သည်။

မကိုင်ကောင်းသောပစ္စည်းများ

လူမ၊ နတ်မ၊ တိရစ္ဆာန်မ ဟူသော မိန်းမ၏ကုယ်။ မိန်းမတို့၏အဝတ်
အရုံ၊ ထန်းရှက်လက်စွပ်မှစ၍ အသုံးအဆောင်တန်ဆာ၊ မိန်းမသဏ္ဌာန်
အရုပ်၊ ကြက်မဝင်ဟန် လက်ဘက်၊ ချပ်၊ နတ်သွိုးတံဆိပ်မီးချပ်။ စပါးမျိုး
ရနပ်ပါး။ သစ်ပင်၌ ဖြစ်ဆဲစားသွယ်အသီး၊ အရွက်။ လူတို့စုပုံထားသော
စားသွယ်အသီး၊ အရွက်။ အာရက္ခဇူခေါ် တေးခပ်ပြာ၊ ဘုရားချသောရွှေ၊
မျိုးကျောက်မှစ၍ ရွှေငွေ ရတနာဆယ်ပါး။ လက်နက်၊ မဆိုးတံငါတို့၏
ပိုက်ကွန်၊ တူရိယာဏ္ဍာ-ဤပစ္စည်းများ မကိုင်ကောင်း။

မိန်းမအသုံးအဆောင်ကို သင်္ကန်းစသည်အလိုငှါ လှူလျှင် ကိုင်
ကောင်း၏။ လမ်း၌စပါးဖြန့်ထား၍ သွားလမ်းမရှိလျှင် နင်းသွားကောင်း၏။
ရတနာကို ကျောင်းသုံးလှူလျှင်ကိုင်ကောင်း၏။ မိန်းမရုပ်ရှိသော ပစ္စည်း
ဖြစ်လျှင် အရုပ်ကိုဖျက်၍သုံးကောင်း၏။

ရူပိယသံဝေါဟာရကိုးမျိုး

ရွှေငွေ၊ အသပြာ၊ ပဲရုပ်-နိဿဂ္ဂိယ ဝတ္ထုလေးပါးတို့ကို၎င်း၊ လယ်
ယာပတ္တမြားစသော ဒုက္ကနိဝတ္ထုတို့ကို၎င်း၊ သပိတ်၊ သင်္ကန်းစသော

ကပ္ပိယဝတ္ထုတို့ကို၎င်း-ကွဲပြားစွာ သိနှင့်ရမည်။ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုနှင့် နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုကို လဲလျှင် နိဿဂ္ဂိ .....စသည်ဖြင့် ကိုးပါးဖြစ်အောင်ဖော်နိုင်ရမည်။

နိနှင့်နိလဲ-နိ၊ နိနှင့် ဒုက်လဲ-နိ၊ နိနှင့်ကပ်လဲ-နိ။ သုံးမျိုး။
ဒုက်နှင့်ဒုက်လဲ-ဒုက်။ ဒုက်နှင့်ကပ်လဲ-ဒုက်။ ဒုက်နှင့်နိလဲ-နိ။
သုံးမျိုး။
ကပ်နှင့်ကပ်လဲ-ကပ်။ ကပ်နှင့်နိလဲ-နိ။ ကပ်နှင့်ဒုက်လဲ-ဒုက်။
သုံးမျိုး။

ဤရူပိယသံဝေါဟာရနိဿဂ္ဂိပစ္စည်းကို ခံသောငွေကဲ့သို့ သံဃာ့ အလယ်၌သာစွန့်ရသည်။ ပြန်မပေးရ။ အဆုံးဖျောက်ဖျက်ရသည်။ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်မှ တပါးသောသူထံ ကပ္ပိယဝတ္ထုချင်း လဲလှယ်လျှင် မိဘထံ၌ဖြစ်စေ ကယဝိက္ကယနိဿဂ္ဂိဖြစ်၏။ တပါးပါးထံ စွန့်၊ ပြန်ပေး၊ သုံးစွဲအပ်၏။

အကပ္ပိယပတ္တစတုက္က

ရဟန်းသည်ခံငွေဖြင့် သံမျိုးစေ့ပယ်၍ သံထုတ်၍လုပ်သော သပိတ် သည် မဟာအကပ္ပိယသပိတ်မည်၏။ အပ်အောင်ပြု၍မရ။ ဖျက်၍ စွက်ပြု လည်းမအပ်။ ဝဲစွပ်ပြု၍ ဒန်ပူဖြတ်လျှင် ထိုဒန်ပူလည်းမအပ်။ ငါးမျှားချိတ် ပြု၍ ငါးမျှားလျှင် ထိုငါးပင်မအပ်။

ရဟန်းသည် ခံငွေဖြင့် ကိုယ်တိုင်ဝယ်သောသပိတ်သည် အကပ္ပိယ သပိတ်မည်၏။ တဿာသနာလုံးမအပ်။ ငွေကိုငွေရှင်အား၊ သပိတ်ကို သပိတ်ရှင်အားပြန်ပေး၍ နောက်၌အပ်သောနည်းဖြင့် ရလျှင် ထိုသပိတ် အပ်၏။

ရဟန်း၏ခံငွေဖြင့် ကပ္ပိယ တကာ ဝယ်ပေးသော သပိတ်လည်း အကပ္ပိယ သပိတ်မည်၏။ ခံငွေဖြင့် ဝယ်ခြင်းကြောင့် တဿာသနာလုံး မအပ်။ ဆိုင်ရာအသီးသီးပြန်ပေး၍ နောက်၌အပ်သောနည်းဖြင့် ရလျှင် ထိုသပိတ်အပ်၏။

ရဟန်းသည် ငွေကိုမခံဘဲ ဤသပိတ်အတွက် ငွေဤမျှပေးလိုက်ဟု ကပ္ပိယကို စီရင်၍ ဝယ်သောသပိတ်လည်း အကပ္ပိယသပိတ် မည်၏။

ဒုဗ္ဗိစာရိတမျှဖြစ်သောကြောင့် ထိုရဟန်းအားသာမအပ်၊ တပါးသော
ရဟန်းတို့အား အပ်၏။ ။ ငွေခံခြင်းကြောင့်-၃။ ဒုဗ္ဗိစာရိတကြောင့်-၁။
ဤကား-အကပ္ပိယပတ္တစာတုတ္တတည်း။

ရဟန်းသည် ငွေမခံဘဲ ကပ္ပိယအား ဤသပိတ်ငါးလျှင်သည်.....ဟု
ဆို၍ ကပ္ပိယဝယ်သူသောသပိတ်ကား တသာသနာလုံးအပ်၏။

သပိတ်ကိုးလုံး၊ ပမာဏ၊ နှစ်လုံးမအပ်

မဂ္ဂနာဠိဖြင့် ထောင်းနှစ်ပြည်၊ လက်ကော်ရပဲဟင်းနှစ်စလယ်၊ ငါး
ဟင်း အမဲဟင်းနှစ်စလယ်-ပေါင်းသုံးပြည်တိတိ ဝင်သောသပိတ်သည်
ဥက္ကဋ္ဌသပိတ်မည်၏။ ထိုအောက်ထက်ဝက်၊ ထက်ဝက်-သုံးစွက်ဝင်
လျှင် မဇ္ဈိမ.....။ သုံးစလယ်ဝင်လျှင် ဩမကသပိတ်မည်၏။ အနည်းငယ်
ကြီးငယ်၍ဟောက်၊ မောက်ခြင်းဖြင့် ထိုသပိတ်သုံးလုံးသည် ကိုးလုံး
ဖြစ်၏။

ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကဋ္ဌ- သပိတ်	.....	သုံးပြည် ဟောက်သည်။
ဥက္ကဋ္ဌ	။	သုံးပြည် တိတိဝင်သည်။
ဥက္ကဋ္ဌောမက	။	သုံးပြည် မောက်သည်။
မဇ္ဈိမ၊ ကဋ္ဌ	။	သုံးစွက် ဟောက်သည်။
မဇ္ဈိမ	။	သုံးစွက်တိတိ ဝင်သည်။
မဇ္ဈိမောမက	။	သုံးစွက် မောက် သည်။
ဩမကုက္ကဋ္ဌ	။	သုံးစလယ်ဟောက်သည်။
ဩမက	။	သုံးစလယ်တိတိဝင်သည်။
ဩမကောမက	။	သုံးစလယ်မောက်သည်။

ဤကိုးလုံးတို့တွင် အကြီးဆုံးနှင့် အငယ်ဆုံးနှစ်လုံးသည် သပိတ်
မမည်။ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမလောက်၊ ရဟန်းခံ ကံပြုရာ၌မအပ်။

သက်နှုံးကိုးထည်ပကတိပမာဏ

သင်းပိုင်.....လျားငါးတောင်ဆုပ် x နှိနှိုင်းတောင်ကြီး-ဘုရားသက်နှုံး
အောက်။

ရုံ၊ ဒု...လျားငါးတောင်ဆုပ် x နံသုံးတောင်ဆုပ်။ ကြိုး-ဘုရားအောက်။
နိဿိ .....ငယ်မပြ။ လေးတောင်ထွာ x သုံးတောင်ကိုးသစ်။ အဆာ-
နှစ်တောင်ခြောက်သစ်။

မာတ္တမိး.....ငယ်မပြ။ ကိုးတောင် x လေးတောင်ထွာ။
မိဗ္ဗးရေခံ.....ငယ်မပြ။ ၁၃-တောင်ထွာ x ၅-တောင် ၁၅-သစ်။
မျက်၊ အိပ်၊ ပရိက် .....ငယ်မပြ။ ကြိုးမပြ။

ဤကိုးထည်လုံး ပြပြီးသော ပမာဏညီလျှင် မိမိအမည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်
တင်နိုင်သည်။ ပရိက္ခာရစောဇ္ဇအမည်ဖြင့် သော်လည်း တင်နိုင်သည်။
ပမာဏအောက်ငယ်လျှင် ကြိုးလျှင် ပရိက္ခာရစောဇ္ဇလာတင်နိုင်သည်။
ထိုအားလုံးကို စိဝရအမည်ဖြင့် ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ပြုနိုင်သည်။ ငယ်
မပြချာ၌ လျားတောင်ထွာ x နံဘထွာ ခြောက်သစ်အောက် မငယ်ချ။
ထိုအောက် ငယ်လျှင် သက်နိ စိဝရ မမည်။ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာမပြ
လောက်။

သုဂတစိဝရ၊ ဥဒကသာဒ္ဓိက အံသကာသာဝ

ဘုရားသက်နှိုး...လျာ အတောင် ၂၀ နှင့် ၆-သစ် x ၁၃ တောင်
ထွာ။ ကြိုးမပြ။ လင်းပိုင်လည် မပြ။

ဘိက္ခုနီရေခံ.....ငယ်မပြ။ ကဲ့တောင် x လေးတောင်ထွာ။
အံသကဲ့သ်.....လေးတောင်ထွာ x ဘထွာခွဲ။

အံသကာသာဝသည် ပရိုးဘင် ရွေးခံသက်နှိုးဖြတ်၏။ ဝိနည်း၌မလာ။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်တိစိဝရိက်တင်၌လာသည်။ ကြိုးငယ်ခွဲမပြ။ လျားသုံ တောင် x
နံဘထွာ။ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာသော်လည်း ဟု မပြ။ မပမာဏဖြင့်ပြသည်။
အချို့တခြမ်းပဲ့အင်္ကျီသဏ္ဍန်ဖြင့် အသုံးများကုန်၏။ «ဘိက္ခုနီ အာဝ
သထစိဝရ-ဥဘုဒ္ဓိ၊ သက်နှိုး၊ သံကမ္ဘိက ရင်လွှမ်းဘဘက်တို့ကိုကာ
ပမာဏမပြ။»

သတ်ခိုလိုသောရဟန်းသည် ခိုးလိုသောသတ်အနိ၌ မိမိသတ်
ကိုထားပြီးလျှင် အချိန်မဲ့လာ၍ မထေရ်ကြံ အာ အရှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်

၏သပိတ်ကို ဤနေရာတွင်ထားပါသည်။ ယူပေးပါဟုဆိုအံ့။ ထိုသပိတ်ကိုမထေရ်ကြီး ဖြောက်ချီကာမှု၌ ခိုးလိုသော ရဟန်းအား ပါရာဇိက။ ယူလာပြီးလျှင် သင်အချိန်မဲ့လာသည်။ ခိုးသူလောဟု ဆိုသဖြင့် ထွက်ပြေးအံ့-ပါရာဇိကသို့ရောက်ပြီးမှ ထွက်ပြေးခြင်းဖြစ်၏။

ထေရ်ကြီးသည်အလားတူ တပါးသူ၏သပိတ်ကို ယူပေးအံ့။ ။ ။ အတူ ဖြောက်ချီကာမှု၌ ခိုးသူရဟန်းအား ပါရာဇိက။

မိမိ၏သပိတ်ကိုပေးမိအံ့-သခင်ပေးကို ခိုးစိတ်ကြောင့် ဒုက္ခရုံ။

ခိုးသူရဟန်း၏သပိတ်ပေးမိအံ့-မိမိပစ္စည်းကို ခိုးစိတ်ကြောင့်ဒုက္ခရုံ။ ဤသပိတ်လေးလုံး၌ မထေရ်ကြီးအနာပတ္တိ။

မထေရ်ကြီးသည် ဤသူအချိန်မဲ့လာသည်။ ခိုးသူဖြစ်လတ္တံ့ဟု မှတ်ထင်လျှင် ခန့်သူ၏သပိတ်ကို ယူပေးအံ့-နှစ်ဦးလုံးပါရာဇိက။

တပါးသူ၏သပိတ်ကိုယူပေးအံ့-ထိုအတူ နှစ်ဦးလုံး ပါရာဇိက။

မိမိ၏သပိတ်ကိုပေးမိအံ့-နှစ်ဦးလုံး ဒုက္ခရုံ။

ခိုးသူရဟန်း၏သပိတ်ကိုပေးမိအံ့-မထေရ်ကြီးအားသာ ပါရာဇိက။ ခိုးသူရဟန်းအား ဒုက္ခရုံ။

ဇေဋ္ဌက စတုတ္ထ

ဆိတ်၊ မိဘရဟန္တာ၊ အာဂန္တု၊ ဘီလူး ပြိတ္တာတို့သည် တနေရာထဲ၌အိပ်ကြစဉ် ညဉ့်အခါလာ၍ ဆိတ်ကိုသတ်မည်ဟု မိဘရဟန္တာကိုသတ်မိအံ့-ပါရာဇိက၊ အာနန္တရိယကံ။

အာဂန္တုကိုသတ်မိအံ့-ပါရာဇိက။

ဘီလူးပြိတ္တာကို သတ်မိအံ့-ထုလ္လုဗ္ဗဉ်။

ဆိတ်ကိုသာ သတ်မိအံ့-ပါစိတ်။ ဤကား-ဆိတ်အာရုံပြု စတုတ္ထတည်း။

မိဘရဟန္တာကိုသတ်မည်ဟု မိဘရဟန္တာကိုပင် သတ်မိအံ့-ပါရာဇိက၊ အာနန္တရိယကံ။

အာဂန္တုကိုသတ်မိအံ့-ပါရာဇိက။

ဘီလူးပြိတ္တာကိုသတ်မိအံ့-ထုလ္လုဗ္ဗဉ်။

ဆိတ်ကိုသတ်မိအံ့-ပါမိတ်။ ဤကား မိဘရဟန္တာ အာရုံပြုသော စတုက္ကတည်း။ စေတနာကြမ်းသည် ဝိနည်းအပြစ်ကား ယခင်အတိုင်း ပင်တည်း။

အာဂန္တုကိုသတ်မည်.....ဘိလူးပြိတ္တာကို သတ်မည် .....ဟူ၍လည်း ထိုအတူယှဉ်၍ အပြစ်ကိုသိနိုင်ရ၏။ ။စတုက္ကလေးခု ဖြစ်သည်။

ရဟန်းများဆေးကုနည်းမှတ်ဘွယ်

ဆေးကုသောရဟန်းအား ဒုက္ကဋ်ဟု တတိယပါရာဇိက ဝိနိတဝတ္ထုတို့၌ သားဖွားအောင် သားမဖွားအောင် ဆေးကုခြင်းကြောင့် ပညုပ်သည်။ ကိုယ်ဝန်ပျက်အောင်ကုခြင်းကြောင့် ပါရာဇိက၊ ထုလ္လစဉ်းဟု ပညုပ်သည်။ လူတို့ကိုမြှောက်စားလို၍ကုအံ့-ကုလဒ္ဓသနဒုက္ကဋ်။ လာဘ်ရလို၍ကုအံ့-အနုသနဒုက္ကဋ်။ မိစ္ဆာဇီဝ-အသက်မွေး မကောင်း ဟူ၍လည်း ပညုပ်သည်။

သီတင်းသုံးဘော်ငါးယောက်အား ဆေးကုလျှင်ကား-အနာပတ္တိ။

အမိ၊ အဘ၊ မိဘ၏အလုပ်အကျွေး၊ မိမိ၏ဝေယျာဝဂ္ဂပြုသူ၊ ကျောင်း၌ သပိတ်သင်္ကန်းစီရင်ဆဲရှင်လောင်း ဤငါးယောက်အားကုလျှင်လည်း အနာပတ္တိ။ အခယူသော ဝေယျာဝဂ္ဂပြုသူအားကား သူ့ဆွေမျိုးများ မကွေမီ ကုအပ်၏။

အစ်ကို၊ ညီ၊ အစ်မ၊ နှမ၊ မိငွေ့၊ မိကြီး၊ ဘာထွေ၊ ဘကြီး၊ အဓိုး၊ ဦးလေး- ဤဆယ်ယောက်တို့အား ထိုသူတို့၏ဆေးဖြင့် ကုအပ်၏။ မရှိလျှင် မိမိဆေးကို ခေတ္တပေး၍ ကုအပ်၏။ ထိုဆယ်ယောက်၏ သားမြေး-ခုနစ်ဆက်တိုင်အောင် ဆွေမျိုးတို့အားလည်း ဤအတူကုအပ်၏။

ယောက်ဖ၊ ခယ်မ စသည်တို့သည် အမျိုးစပ်သူ မဟုတ်လျှင် နှမနှင့်ညီအား သင်္ဘောလုပ်ကျွေးရာ၌ ပေးကြလောဟုဆို၍ ပေးအပ်၏။

ဆွေမျိုးတို့အလိုငှါ တောမှဆေးမြစ် ဆောင်ယူခိုင်းလိုသောရဟန်းသည် ဆွေမျိုး သာမဏေတို့ကို စေခိုင်းအပ်ကုန်၏။ ဆွေမျိုးမဟုတ်သောသာမဏေတို့ကိုကား မိမိအလိုငှါဆောင်ယူခိုင်း၍ပေးလျှင် အပ်၏။

ဥပဇ္ဈာယ်မရှိခိုက် ဥပဇ္ဈာယ်၏မိဘများ ဆေးလာ တောင်းကုန်အံ့။ ဥပဇ္ဈာယ်၏ဆေးကို ယူပေးအပ်၏။ မိမိဆေးကို ဥပဇ္ဈာယ်အားလှူ၍ ဥပဇ္ဈာယ်၏ဆေးပြု၍ပေးလျှင်လည်း အပ်၏။

ညွှတ်သည်။ ခိုးသူ၊ စက်ရှုံးသောမင်း၊ အထီးကျန်သော လူဆင်းရဲ၊ ခရီးသွားသူ-ဤငါးယောက် မမာ၍ကျောင်းရောက်လာလျှင် လာဘ်မမြှင့်ဘဲ ကုအပ်၏။

ပစ္စည်းလေးပါး ချီးမြှင့်လေ့ ရှိသော မိဘသဘွယ် ဒါယကာများ ဆေးလာတောင်းလျှင် မပေးအပ်၊ မကုအပ်။ ဤမည်သော ရောဂါကို အဘယ်ဆေး ပေးရပါသနည်းဟုမေးလျှင် ဖြေဆိုကောင်း၏။

အဓိမမာ၍ ဆေးနည်းပြောပါဟု ဆိုလျှင် တိုက်ရိုက် မပြောအပ်၊ ရဟန်းချင်းချင်းပြောအပ်၏။ ပြောပုံကား-ငါ့ရှင် ဤမည်သော ရဟန်း-ဤသို့သောအနာဖြစ်သောအခါ အဘယ်ဆေးဖြင့် ကုကြသနည်းဟုမေး။ ဤဆေး-ဤဆေးဖြင့် ကုကြသည်ဟု ဖြေ၊ ထိုစကားကိုကြား၍ အဓိအားဆေးပြန်ကုလျှင် အချင်းချင်းပြောသူတို့အား အပြစ်မရှိ။

[ဝိနည်းချွတ်သော ရဟန်း၏ ဆေးကုခံရသူသည် သနားစာသွယ်တည်း။ ကံညံ့၍ ကျွန်းမမာ ဖြစ်နေစဉ် သာသနာဖျက်လည်း ဖြစ်ရချေသည်။ ဆေးနည်း၊ ဓာတ်စာ-လိုက်နာခြင်းစသည်ဖြင့် အလန့်အားပေး ဖြစ်လွယ်လှ၏။ အဓိမ္မိယလဒ္ဓဆေး တို့ကုသော်လည်း မစိစစ်နိုင်။ ရောဂါပျောက်ချင်လှ၍ လန့်၊ သိလဝန္တ မျက်စိကုစုမှိတ်ကာ မျှီချလိုက်ရ၏။ ချက်ခြင်းသေစေသော အဆိပ်ပုပ်ထက် ရွံသွယ်-လန့်သွယ်ဟု ဘုရားရှင်မိန့်မြွက်သည်ကို မကြာ နှင်ဟန် နှာ နှက်ဘက် ပသာဒဖျက်နေပြီလော။ ကံညံ့၍ ညွှတ်တန်ခြင်းလော။ အလုံး အပင်း အင်းနင်း ခံရခြင်းဖြင့် အသက်အတွက် အရှက်ဖျက်သူတို့လည်း လိင်မတူကုန်။ ဝါ၊ ဣတ္တိတို့များကုန်၏။ သတိသမ္ပဇညအသက်မရှူ သေသူတမျိုး သေခြင်းဆိုသည်ထက်ဆိုလောအရသာ ခံစားရရှာသတည်း။]

ပရိတ်ရှုတ် မသင်လိုက်

လူနာအလို့ငှါ ပရိတ္တံ ကရောထဟု ဆိုလျှင် ရွတ်အပ်၊ ပရိတ္တံ ဘဏထ-ဟုဆိုလျှင် ရှုတ်အပ်၏။ တနည်း၊ လူတို့မသိ၍ဆိုသည်။ မရွတ်လျှင် ဗိတ်ဆင်းရဲ တော့မည်ဟု နှလုံးသွင်း၍လည်း ရွတ်အပ်၏။ ။ ပရိတ်ရေ၊ ပရိတ်ချည် ပြုပေးပါဟုဆိုလျှင် ထိုသူတို့၏ ရေကို “ပရိတ်အာနုဘောသ်သွင်းပါ၏”ဟု လက်ဖြင့်လှုပ်၍ ချည်ကိုဆုပ်နယ်၍ပေးအပ်၏။ ကျောင်းမှ ရေ၊ ချည် မပေးအပ်။

မသာ အခြံအရံအယိုငှါကြွပါဟုပင့်လျှင် မသွားအပ်၊ သုသာန်မြင်ရ၍ အသုဘမြင်ရ၍ မရဏသမတိရပေလတ္တံ့ဟု ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုအပြီးပြု၍သွားလျှင် အပ်၏။

ဆွမ်းဦးပေးခြင်း

အမိ၊ အဘ၊ မိဘတို့၏အလုပ်အကျွေး၊ မိမိဝေယျာဝဂ္ဂတာကာ၊ သပိတ်သင်္ကန်း စီရင်ဆဲ ရှင်လောင်း-ဤငါးယောက်အား ဆွမ်းဦးပေးကောင်း၏။ ရှင်လောင်းအားကား သပိတ်ခွက်၌၊ ဝါ၊ ရဟန်းများသုံးနေကျခွက်၌ ထည့်၍လည်း ပေးကောင်း၏။ ရှင်လောင်းမှတစ်ပါး မိဘအားသော်လည်း ဤသို့မပေးကောင်း။ ရဟန်းအသုံးအဆောင်သည် လူတို့အား စေတီထိုက်၏။ ရဟန်းများ သုံးဆောင်သော ပန်းကန်၊ ဖျာ၊ ကော်ဇော စသည်ကို လူတို့အားခေတ္တငှားသော ရဟန်းသည် ထိုလူတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်း ဖြစ်သလော။ ချီးမြှောက်၍ ဆောင့်ချခြင်း ဖြစ်သလော။ မသိရှာသူလူတို့မှာ သနားဘွယ်ဝန်လေးလေစွ။

ကျောင်းသို့ရောက်လာသော ထာ-ပြ၊ သူခိုး၊ အမိုးရတို့အားလည်း ဆွမ်းဦးပေးကောင်း၏။ အန္တရာယ်ပြုတတ်သောကြောင့်တည်း။

ကျောင်းသို့ ရောက်လာသောဧည့်သည်၊ လူဆင်းရဲ၊ ခိုးသူ၊ အမိုးရတို့အား သောက်ရေ၊ သုံးရေ၊ ခြေနယ်ဆီ- စားသောက်ဘွယ် တို့ကိုလည်း လာဘ်မမြှော်ဘဲ ပေးအပ်၏။

ပါတိမောက်သိက္ခာပုဒ် ၃၅၀။ (ကုဋေ ကိုးထောင်ကျော်)

သမထ ခုနစ်ပါးမှတစ်ပါး တိက္ခာပါတိမောက် သိက္ခာပုဒ် ၂၂၀။ တိက္ခာနိသိက္ခာပုဒ် ၃၀၄-နှစ်ရပ်ပေါင်း ၃၅၀-ဖြစ်၏။ သာဓာရဏ ၁၇၄-ထင်သောကြောင့် ၅၂၄-မဖြစ်။ စိစစ်နိုင်ရမည်။ ခန္ဓကန့်တကွ ပညပ်တော် သိက္ခာပုဒ် အားလုံးကား ကုဋေ-၉၁၀၀-ငါးသိန်း၊ သုံးသောင်း၊ ခြောက်ထောင် ရှိ၏။

ဝါသုပဂတအနာပတ္တိရှစ်ပါး

သုပ္ပဋိစ္ဆန္တ၊ ဥက္ခိတ္တ၊ ကာယ၊ သီ၊ ဗာဟု(၅)။
ခန္တ၊ ဂုဏ္ဏိ၊ ပဗ္ဗတ္တိ (၃)၊ နိသီ ရှစ်ဝါသု။

ကံကြီး ခုနစ်ပါး

တဇ္ဇနိယကံ ခိုက်ရန်ဖြစ်လေ့များသူအား ခြိမ်းခြောက်သောကံတခု။ နိယသကံ-ဗာလအဗျတ္တ အာပတ္တိ ဗဟုလ ဂိဟိသံသဂ္ဂ များသူအား ဆရာထံ မှီနေရမည်ဟု ပြုသောကံတခု။ ပဗ္ဗာဇနိယကံ ကုလဒူသန အနာစာရများသူအား ဤရွာ၌ မနေအပ်၊ ဆွမ်းခံလည်း မလာအပ်ဟု နှင်ထုတ်သော ကံတခု။ ပဒိုသာရဗျာဓိယကံ-တကာကိုနာကျည်းအောင် ဆဲဆိုသူအား တောင်းပန်ရမည်ဟု ပြုသောကံတခု။ ဥက္ကေပနိယကံ-မုန့်၊ မကု၊ ပြစ်မရှုသူအား ပေါင်းသင်းခြင်း သံဝါသ မပြုရဟု ဖယ်ကြဉ်သောကံသို့ ချ။ (ဥက္ခိတ္တက ကံသုံးခုလည်း ခေါ်သည်။) ဤကား-ကံကြီး ခုနစ် ပါးတည်း။

[တဇ္ဇ၊ နိ၊ ပဗ္ဗာ (၃) ။ ပဒိုသ (၁) ။ သုံးဖြာ ဥက္ကေပနိ (၃)။]

ပရိဝါသ် မာနတ် ညဉ့်မြတ်ကြောင်း-သုံးပါး၊ လေးပါး

လဟဝါသော-ပကတတ်နှင့် တမိ-ထည်း အဘူအိပ်ခြင်း။ ဝိပ္ပဝါသော-အရံပ၌ ပကတတ်နှင့် ၁၂-တောင်ကျော် ကင်း၍နေခြင်း။ ဝါ၊ ပကတတ်နှင့် အရံတွင်း အရံပွဲ၍ နေခြင်း။ အနာရောစနာ-မြင်လျက် ကြားလျက် ဝတ်ကြွေးခြင်း--ဤကား ပရိဝါသ် ညဉ့်မြတ်ကြောင်း ရတ္တိဇ္ဈေဒသုံးပါးတည်း။

လဟဝါသော.....။ ဝိပ္ပဝါသော.....။ အနာရောစနာ.....။ ဦးနေ ဂဏေ စရတိ-လေးပါးအောက်သုတ်သော ပကတတ်၌ မာနတ်ကျင့် ရှင် -ဤကား မာနတ်ရတ္တိဇ္ဈေဒ လေးပါးတည်း။ ဝတ်ကြာပြီးလျှင် အဘော်တပါးချန်၍ ပြန်သွားကုန်အံ့-အပြစ်မရှိ။ ဤ၌ မာနတ်ကြားခြင်း သည်ပင် ကျင့်ခြင်းတည်း။

ရေချိုးရာ၌ ဖုံးလွှမ်းခြင်း သုံးမျိုး

“ဇန္တုဃရ၊ ဥဒက၊ ဝတ္ထ ပဒိုစ္ဆာဒိ” သုံးမျိုးရှိသည်တွင် ရေချိုး အိပ်ရာ၊ ရေဖုံး နှစ်မျိုး၌ ချေးတွန်းပေးခြင်းသာ အပ်သည်။ ရှိခိုးခြင်း စသည်မအပ်။ အဝတ်၊ အရုံကင် သောနဂ္ဂအားရှိခိုးလျှင် ဒုက္ကနိဟုဟော

သည်။ အဝတ်ဖုံးရာ၌ကား ရှိခိုးခြင်းလည်းအပ်၏။ စားသောက်ခြင်းသော်လည်း အပ်၏။

သမိတ်မှောက်အပ်သူရှစ်ယောက်

ရဟန်းတို့အားလောက်မရအောင်ပြုသူ၊ အကျိုးမဲ့ဘေးရန်ဖြစ်အောင်ပြုသူ၊ နေမြဲနေရအောင်ပြုသူ၊ ဆဲရေးကြိမ်းမောင်းသူ၊ ရဟန်းချင်းကွဲအောင်ပြုသူ၊ တရားအားကွဲခဲ့သူ၊ တရားအားကွဲခဲ့သူ၊ သံဃာအားကွဲခဲ့သူ-ဤရှစ်ယောက်ကို သမိတ်မှောက်လိုလျှင် သနားခြင်းဖြင့် နောင်စောင့်စည်းအောင် မှောက်အပ်၏။ မှောက်ပြီးလျှင် အလှူမရှိချေ၊ မောက်ဆံချေ၊ လက်ခေါက်လက်ပြန် လွန်ကျူးသူကဲ့သို့ မမှောက်အပ်။

လူတို့အားလောက်မရအောင် ပြုသူ၊ အကျိုးမဲ့ဘေး ရန်ဖြစ်အောင်ပြုသူ၊ လူကိုဆဲရေးကြိမ်းမောင်းသူ၊ လူချင်းကွဲအောင်ပြုသူ၊ တရားအားကွဲခဲ့သူ၊ တရားအားကွဲခဲ့သူ၊ သံဃာအားကွဲခဲ့သူ၊ မသင့်သောအရင်း၌ ဖြစ်အပ်သူ-ဤသို့သော ရဟန်းရှစ်ပါးကို ဒါယကာတို့က “အပ္ပသာဒကံ” ပြောကြားလိုလျှင် ပြောကြားအပ်၏။ မကြည်ညိုဟုပြောနိုင်၏။ ရှိခိုးခြင်း၊ အရိုအသေမပြုခြင်းဖြင့်နေနိုင်၏။

လောကယတအတတ်

အကျိုးမရှိသည့် အကြောင်းကို ဖော်ပြသော တိတ္ထိ ကျမ်းသည် “လောကယတ” ခေါ်သည့်အကြောင်းကို ပြောဆိုထားပြီးဖြစ်သည်။ အရိုးဖြူသောကြောင့်ဟည်း။ ဖျိုဝ်သည်မည်း၏။ အသားအသွေးမည်သောကြောင့်ဟည်း။ သနုဒြာသည် သနပ်ရမည်၏။ သာဂရမင်တူးသောကြောင့်ဟည်း။ အစားအသောက်ပူသမျှ စားကြွင်း ဖြစ်၏။ ငှက်စသည်တို့ စားပြီးသောကြောင့်ဟည်း။ ဤသို့စသည်တည်း။

တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာအတတ်

သာသနာမှ ပြင်ပတိလာဖြစ်၍ အကျိုးမရှိသော အပတ်မျိုးသည် “တိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာ” ခေါ်သည့်အကြောင်းကို ပြောဆိုထားပြီးဖြစ်သည်။ လေ မြှားအတတ်၊ နှပ်စက်ကြောင်းမပုန်အတတ်၊ ချက်ကြိုက်စေသောမပုန်အတတ်၊ အဆိပ်ဖော်ခြင်းအတတ် စသည်တို့ဟည်း။ ။

လက်ရေးအတတ်၊ ဘေးရန်ကင်းစေသောမန္တန်အတတ်စသည်တို့ကား အနာပတ္တိ၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ကား ဗေဒင်အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်း စသည်ကို တိရစ္ဆာန်နိဗ္ဗာန်ဟုပြသည်။]

ဘုရားဟောပါဠိကို သင်သကရိန္ဒာဘာသာဖြင့် တင်ထားလျှင်နုတ္တရ၊ မဂဘောသာဖြင့် သင်ခြင်းငှါခွင့်ပြု၏။ အခြားမိမိတို့ဘာသာဖြင့်သင်ခြင်း ကိုမထား။

လဲသုံးမျိုး၊ ခေါင်းအုံး၊ ဘုံလျှို ငါးမျိုး။

အပ်သောလဲ။ ။ သစ်ပင်လဲ၊ နွယ်လဲ၊ မြက် (အပွင့်)လဲ-ဤလဲသုံးမျိုး ကို ခေါင်းအုံး၌ ခွင့်ပြုသည်။ ငှက်မွေး၊ တိရစ္ဆာန်မွေးလည်းအပ်သည်။

မအပ်သောခေါင်းအုံး။ ။ ပန်းပွင့်သွတ်သောခေါင်းအုံး၊ ပန်းညှိ ရွက်သက်သက် သွတ်သောခေါင်းအုံး၊ သားရေအခွံပြုသော ခေါင်းအုံး၊ သီသပ္ပမာဏထက်ကြီးသော ခေါင်းအုံးတို့ကား မအပ်ကုန်။ ခါးမှစ၍ ကိုယ်ထက်ဝက် မှီစရာမရှိအုံးကြီးလည်းမအပ်။

သီသပ္ပမာဏ။ ။ သီသပ္ပမာဏ ခေါင်းအုံးကား၊ အနံ့သိပ် သုံး ထောင့်တို့တွင် နှစ်ထောင့်အကြား တထွာလေးသစ်။ အလယ်ဌာန၊ တောင်ဆုပ်၊ အလျား တတောင်ထွာ၊ ဝါ-နှစ်တောင်ရှိ၏။ ထိုထက်ကြီး လျှင် မအပ်၊ ငယ်မပြ။ ကျန်းမာသောရဟန်းအားခြေအုံး၊ ခေါင်းအုံး နှစ်ခု မှအပ်သည်။ ခေါင်းအုံးလက်ထောက်ခြင်း၊ ရင်အောက်ချခြင်းကို “ငင်း၌ ထိုင်ခြင်း၊ အိပ်ခြင်းမဟုတ်သောကြောင့်အပ်သည်” ဟု အချို့ဆိုကုန်၏။ မှီအုံးကြီးမရှိအပ်ခြင်း၊ သီသပ္ပမာဏအပ်ခြင်း၊ ခြေအုံးခေါင်းအုံးမှ ခွင့်ပြု ခြင်းဖြင့် မအပ်ဟုအချို့ဆိုကုန်၏။

မွေ့ရာငါးမျိုး ။ ။ ဘုံလျှို (မွေ့ရာ)၌ သားမွေး၊ ပုဆိုးကြမ်း၊ လျှော်၊ မြက်၊ သစ်ရွက် ငါးမျိုးခွင့်ပြု၏။ ငှက်မွေး တိရစ္ဆာန်မွေးလည်း အပ်၏။ သားရေအခွံပြုလျှင်လည်းအပ်၏။ ပန်းညှိရွက်သက်သက်၊ လဲသုံးမျိုး မအပ်။ ဘုံလျှိုပမာဏအလိုရှိတိုင်း အပ်၏။ သာရဠဒီကာ၌ လဲပြည့်သော ဘုံလျှိုကို မှီခြင်းငှါ ကေမိ ခေါ်မအပ်။ အပရေအလိုအပ်သည်ဟုဆို၏။

အရှင်ဒေဝဒတ်တောင်းဆိုငါးပါး

တောင်းပုံ။ ။တသက်လုံးတောကျောင်းနေ၊ဆွမ်းခံစား၊ ပံသုက္ကဆောင်၊သစ်ပင်ရင်းနေ၊ငါးအမဲစား-ဤငါးပါး လွန်ကျူးသောရဟန်းကို အပြစ်ပေးတော်မူပါဘုရား။

ခွင့်ပေးပုံ။ ။တောနှင့်ရွာ-လျှော့နေ။(ဝါ၊သမာဓိဆုတ်ရာ၌နေ။) ခံဆွမ်းနှင့်ပင့်ဆွမ်း-လျှော့စား၊ပံသုက္ကနှင့် တကာလ္လ-လျှော့ဝတ်၊ဆောင်-နွေရှစ်လ သစ်ပင်ရင်းကျောင်း ခွင့်ပြုပြီးပြီ။ နေရာကျောင်းရှိသူအား မိသားစုလေးလ လည်းခွင့်ပြုသည်။) ထင်မြင်နှင့်ကြား-စွန်းသုံးပါးလွှဲ ငါးအမဲကို ခွင့်ပြုပြီးပြီ။

ဘတ်တဆွဲလေးရပ်

သံ၊ဥဒါနိ၊သ(၄)။ပက်၊ဥ၊ပါ(၃)။အာ၊ဂ၊ဂိ၊ဂိ(၄)။စု၊ကု ဝါ(၃)။ ဖော်ပါဘတ်ဆွဲလေး။ ။သံ-သံဃာဘတ်။ ဥဒါ-ဥဒ္ဒေသဘတ်။ နိမ္မိနဘတ်၊ သလာကဘတ်စသသ်။ ကု-ကုဒ္ဒိဘတ်။ ဝါ၊ ဝိဟာရဘတ်ဟု အမည်ကွဲတတ်သည်။ဝိဇ္ဇာပါတ်ရတင်ဆောင်တို့အား မအပ်သောဘတ် ဆွဲလေးရပ်တည်း။

သမုဒြာအံ့ဘွယ်ရှစ်ပါး

အစဉ်နက်၌၊ ကမ်းကိုမလွန်၊ ရွံဘွယ်ဆယ်ပစ်၊ တမည်ဖြစ်ခြင်း (၄)၊ မယွင်းမတို၊ ဆယ်မျှ ရတနာ ရသာဆားတူ၊ ကြီးသူနေရာ(၄)၊ အံ့ရှစ်ဖြာ။

သာသနာ၌သီလ၌စ၍ မဂ်ဖိုလ်ထိ အစဉ်အတိုင် ကျင့်စရာနက်ခြင်း တပါး၊ သိက္ခာပုဒ်စည်းကမ်း မလွန်ကျူးကြခြင်းတပါး၊ ခုသီလ ရွံဘွယ် နှင့် မပေါင်သင်ကြခြင်းတပါး၊ သာကီဝင်ခင်းသား ဘုရားသာ တော်ဟု တမည်ထည်းဖြစ်ကြခြင်းတပါး၊ နိဗ္ဗာန်စံသူ များခြင်း နည်းခြင်းကြောင့် နိဗ္ဗာန်၌လျော့တိုး မရှိခြင်း တပါး၊ သတိပဋ္ဌာန် စသော တရာ ရတနာ များစွာရှိခြင်းတပါး၊ ဝိမုတ္တိရသအာ ဖြင့် ကံလေသာလွတ်ခြင်း အရသာ တမျိုးထည်း တူခြင်းတပါး။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ကြံ တို့၏ နေရာဖြစ်ခြင်း တပါး၊ ဤရှစ်ပါးမျှမက သာသနာ၌ အံ့ဘွယ်များစွာရှိ၏။

အစ္စယဒါန

ငါသေလျှင် ငါ့ပစ္စည်းကို ဤသူယူလော့၊ ဤသူအား ပေးပါ၏.....
ဤသို့ဆို၍ပေးခြင်းသည် အစ္စယဒါနမည်၏။ အပေးမမြောက်။ သေသည်
နှင့် တပြိုင်နက် သံဃိကဖြစ်သည်။ သီတင်းသုံးဘော် ငါးယောက်ပေး
လျှင်မရ။ လူတို့က ဤသို့ပေးလျှင်ကား-သေသူပေးက ရှင်သူရ၏။
အပေး မြောက်၏။

အရှင်အာနန္ဒာ၏ဒုက္ကဋ္ဌ ငါးပါး

ချွန်ချွန်က သိက္ခာပုဒ်သည် အဘယ်ပါနည်းဟု ဘုရားရှင်အားမမေး
လိုက်ခြင်းသည် ဒုက္ကဋ္ဌတရ။ ဘုရားသင်္ကန်းကို နင်းချုပ်ခြင်းတရ။
မာတုဂါမတို့အား ဧည့်ခံစားဖူးခွင့်ပေးသဖြင့် ဘုရားရှင်၏ အလောင်း
တော် မျက်ရည်လိမ် ကျံရခြင်းတရ။ နိမိတ်ဩဘာ ပြုလျက်-အာယုကပ်
ပတ်လုံးနေတော်မူပါ ဟု မလျှောက်ခြင်းတရ။ မာတုဂါမတို့ကို ရဟန်း
ပြုပေးရန်အားထုတ်ခြင်းတရ။ ။ ဤကား အရှင်အာနန္ဒာကို ဒုက္ကဋ္ဌ-ဟု
ရဟန်းအချို့ ဆိုခြင်းငါးရပ်တည်း။ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်-ဟု ဆိုသည်မဟုတ်။
အပြုမကောင်းဟု ဆိုခြင်းတည်း။

[မမေးမမြန်း၊ သင်္ကန်း-နင်းချုပ်၊ လိမ်းသုတ်မျက်ရည်၊ ကပ်တည်
အာယု မာတု-ရဟန်း၊ အာနန္ဒိယမှန်း၊ ငါးခဏ်း ဒုက္ကဋ္ဌ။]

သင်္ကန်းဟောင်း အသုံးချပုံ

သင်္ကန်းဟောင်းကို အပေါ်ခင်းပြု၍ သုံးရသည်။ အပေါ်ခင်းဟောင်း
ကို ဘုံလျှိုအဖုံး.....။ ဘုံလျှိုဖုံးဟောင်းကို မြေအခင်း.....။ မြေအခင်း
ဟောင်းကိုခြေသုတ်.....။ ခြေသုတ်ဟောင်းကို မြို့သုတ်.....။ မြို့သုတ်
ဟောင်းကို နှုတ်နှုတ်စင်၍ ညွှန်ဖြင့်နယ်၍ အကျည်လိမ်းကျံရသည်။
၆-မျိုးအထိ အသုံးချရသည်။

ဝေသာလီ အဓမ္မဝတ္ထုဆယ်ပါး

သားချိုဆားဆောင်-အပ်၏။ အရိပ်နှစ်သစ်လွန်စား-အပ်၏။ ရွာ
တပါ သွားလိုလျှင် ပင်္ဃာရိတ်သင့်သူ ဝိနည်းကံမပြုဘဲစား-အပ်၏။
တသိပ်ထည်းအသီးသီးဥပုသ်ကံပြု-အပ်၏။ ရောက်မှဆန္ဒဆောင်မည်

ဟု ဝဂ္ဂကံပြု-အပ်၏။ ဆရာသမား အလေ့-အပ်၏။ နို့ခမ်းဖြက်လှနိုး
နို့ရည်-ပဝါရိတ် သင့်သူစား-အပ်၏။ နုသောသေသောက်-အပ်၏။
အဆာမရှိဘဲ နိသီဒိုင်-အပ်၏။ ရွှေငွေ-အပ်၏။ ။(အဆာရှိသော
နိသီဒိုင် အနေ-အဆာမရှိဘဲ ကြီးစွာပြု-အပ်၏။ ဆေဒနကပါစိတ်
မသင့်ဟူလို။)

[ဆားပူး၊ နှစ်သစ်(၂)။ ရွာပစ်၊ ကံသီး(၂)။ ပြီးမှဆန္ဒ(၁)။ စိတ္တ၊ နို့
ရည်(၂)။ နိသီ၊ သေနေ(၂)။ ရွှေငွေ(၁)။ ဆယ်ခုအဓမ္မဝတ္ထုတည်း။]

ညစ်နွမ်းကြောင်းလေးပါး

တိမ်တိုက်၊ ဆီးနှင်း၊ မီးခိုးမြူရာဟုအသူရိန်-ဤလေးခုသည် လ နေ
တို့၏ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း။ ။အရက်သောက်ခြင်း၊ မေထုန်မှိတ်ခြင်း၊
ရွှေငွေအလှူခံခြင်း၊ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် အသက်မွေးခြင်း-ဤလေးပါးသည်
ရဟန်းတို့၏ ညစ်နွမ်းကြောင်းတည်း။

ဒါယကာ မဏိပူဇွန်ကဂါမဏိ၊ အကြင်သူအား စင်စစ်ရွှေငွေအပ်၏၊
ထိုသူအား ကာမဂုဏ် ငါးပါး တို့လည်း အပ်ကုန်၏။ အကြင်သူအား
ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ အပ်ကုန်၏။ ထိုသူကို-သမဏဓမ္မရှိသူ ဟုတ်၊
သကျပုတ္တိယဓမ္မရှိသူ မဟုတ်ဟု စင်စစ် မှတ်လေလော။ (ပူဇွန်ဝါ-သတ္တ
သတိကက္ခန္ဓက။)

အဂဏနူပိကာ-ဒေသနာကြားမမည်ရှစ်ခု

ဘိက္ခုနီအဋ္ဌဝတ္ထုကပါရာဇိက၌ လွန်ကျူးသော အာပတ် ရှစ်ပါး
မစုံမီ အာယတိသံဝရဖြင့် ရရနိက္ခေပပြု၍ ဒေသနာ ကြားရသည်။
ဤသို့ ရရနိက္ခေပမပြုဘဲ ဒေသနာကြားလျှင် ဒေသနာ ကြားသည်ဟု
မရေတွက်ရ၊ အာပတ်ရှစ်ပါးစုံလျှင်ပါရာဇိက။ ။ဤနည်းကိုထောပတ်
အနည်းငယ် အနည်းငယ် ခဏခဏ ခိုးသောက်ရာ၌လည်း ဘိအပ်၏၊
သံဝရမရှိဘဲ ဒေသနာကြားလျှင် ကြာသည်မမည်။ တမတ်ကို ပြည့်
သော ခဏ၌ပါရာဇိက။

ဤမှတစ်ပါးသော အာပတ်တို့ကား သံဝရမရှိသော်လည်း ဒေသနာ
ကြားလျှင် အာပတ်ထ၏။ ဒေသနာသုပ္ပံ ဖြစ်၏။ ပါတိမောက္ခသံဝရ

စင်ကြယ်၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရသီလသာလျှင်- သံဝရရှိမှ စင်ကြယ်သည်။ သံဝရသုဒ္ဓိဖြစ်သည်။

ရွှေကျင်ဆရာတော်၊ ရှမ်းကလေးကျွန်းဆရာတော်ကြီးတို့၏ မိန့်ခွန်းတော်ကား အစားမှား၍ပေ-သောဆရာဇီဝကဆေးသည် ယခုအနာကို ပျောက်စေနိုင်၏။ နောင် အစားမှားလျှင်သာ ရောဂါထပ်၍ ဖြစ်ပြန်သကဲ့သို့ ဘုရားဆေးတော်ဖြင့် ကုသလျှင် အာပတ်ထ၏။ အလန္တီအဖြစ်မှ ကားမလွတ်၊ နောင်လွန်ကျူး ပြန်လျှင် အာပတ်သင့်၏။ “အာယတိ” ဘန္တေသံဝရိဿာမိ”-ကိုအနက် အဓိပ္ပါယ်မသိ၍ သိသော်လည်း သတိမရ၍ ကုစားစေကာမူ ရသောဝါဒမဖြစ်။

ပဒေသပညပ်လေးပါး

ငါးပါးဖြင့် ရဟန်းခံခြင်း၊ သုံးထပ်ထက်လွန်သော အထပ်ထပ်ဘိနပ်စီခြင်း၊ အမြဲနေ့တိုင်း ရေချိုးခြင်း၊ သားရေအခင်းသုံးဆောင်ခြင်း-ဤလေးပါးသည် ပဒေသပညပ်မည်၏။ ပစ္စန္ဒရုဇ်ဒ်သာအပ်သည်၊ မဇ္ဈိမဒေသ၌မအပ်။

မဇ္ဈိမဒေသ။ ။ဗောဓိမဏ္ဍိုင်မှ အရှေ့- ဂဇက်လနိဂုံး ပြင်ပ အင်ကြင်းပင်ကြီးထိ၊ အရှေ့တောင်-သလ္လာဝတီမြစ်ထိ။ တောင်-သေတကဏ္ဍနိဂုံးထိ၊ အနောက်-ထူဏပုဏ္ဏားရွာထိ၊ မြောက်-ဥသိရဒ္ဒတောင်ထိ၊ အလျားယူဇနာ ၃၀၀၊ အနံ ၂၅၀၊ အဝန်းယူဇနာ ၉၀၀ ရှိသော အရပ်သည် မဇ္ဈိမဒေသမည်၏။ ထိုမှပြင်ဘက်သည် ပစ္စန္ဒရုဇ်အရပ်မည်၏။

ဂါရဝခြောက်ပါး

ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သဃ၊ သိက္ခာ၊ အပ္ပမာဒ၊ ပဒိုသန္ဓာရ-ဤခြောက်ပါး၌ ရိုသေခြင်းသည် ဂါရဝ ခြောက်ပါး မည်၏။ မရိုသေလျှင် အဂါရဝခြောက်ပါး။

သာရဏီယဓမ္မခြောက်ပါး

မျက်မှောက်မျက်ကွယ်မေတ္တာကာယကံရှိခြင်း၊ မေတ္တာဝစီကံရှိခြင်း၊ မေတ္တာမနောကံရှိခြင်း၊ (၃)။ ရသောလာဘ်ကို ငါတို့သူတို့ မခွဲဘဲ ယူ၍ယူကြွင်းကိုသုံးဆောင်ခြင်း၊ သီလကျိုးပေါက်ကျားပြောက်မရှိခြင်း၊

ထွက်မြောက်ကြောင်း သမ္မာဒိဋ္ဌိရှိခြင်း၊ (၃)။ ဤခြောက်ပါးရှိသူသည် သီတင်းသုံးဘော်တို့ မပြတ်အောက်မေ့အပ်သူမည်၏။ ဤခြောက်ပါးကို မပျက်အောင် ၁၂-နှစ်ဖြည့်ကျင့်သူသည် ဆွမ်းတထပ်စာကို လာသမျှ သံဃာ ရာထောင်အား လိုတိုင်းဝေငှသော်လည်း မကုန်၊ လာဘ်ဝေ ဘန်ရာ၌ အကောင်းဆုံးကိုသာရသည်။ ဒုန္တိက္ခကြို့သော အခါ နတ်တို့ ကြောင့်ကြခံ၍ ပြုစုခြင်းခံရသည်။ သစ်ပင်၌ သွားရပ်လျှင် နတ်ဆွမ်း ရသည် ဟု သာဓုဋ္ဌဇီကာ၌ ဝတ္ထုများစွာဖြင့် ပြသည်။

အာပတ်သင့်သူနှစ်ယောက်၊ မသင့်သူနှစ်ယောက်

ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ-ဤနှစ်ယောက်သာလျှင် အာပတ်သင့်နိုင်သည်။ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ-ဧဒုပုဂ္ဂလာ အနာပတ္တိ။

ကုသိုလ်ရသူလေးယောက်၊ ကုသိုလ်မရသူသုံးယောက်

ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်--ဤလေးယောက် သာ အဝိဇ္ဇာအဓိကံရှိသောကြောင့် ကုသိုလ်ရနိုင်သည်။ ဘုရား၊ ပစ္စေက ဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာ-ဤသုံးယောက်-ကုသိုလ်မရ၊ ကြိယာသာ ရသည်။ အဝိဇ္ဇာအဓိကံကင်းသူ သုံးယောက်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ဘုရားရှိမရှိအာပတ်သုံးမျိုး

လောဟိတုပ္ပါဒ-အာဗ္ဗ-ပါရာဇိကအာပတ်သည် ဘုရားရှိခိုက်သာ သင့်သည်။ မထေရ်ကြီးကို အာရသော ခေါ်သောအာပတ်သည် ဘုရား မရှိမှသာသင့်သည်။ ကြွင်းအာပတ်အားလုံးသည် ဘုရားရှိ မရှိ အခါ မရွေးသင့်ကုန်၏။ ထိုတွင် အာရသော-အာပတ်ကို ပိနည်း၌မပညတ်၊ သုတ်မဟာဝါ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌ နိဗ္ဗာန်စံလှနီးပညတ်သွားသည့်ကို ရှင်ဥပါလိမသေရသည် ပရိဝါပါဠိတော်၌သွင်း၍ပြသည်။

အပုညဒါနငါးပါး

သေအရက်ဃူခြင်း၊ ပွဲသဘင်လှူခြင်း၊ မိန်းမလှူခြင်း၊ နွားအုတ်အတွင်း နွားသိုးလွှတ်ခြင်း၊ ကိလေသာနှင့် စပ်သော ပန်းချီရုပ်လှူခြင်း- ဤကား လောက၌ ကုသိုလ်မဟုတ်သော ဒါန ငါးပါးတည်း။ (ပွဲသဘင်သည် သာသနာ၏ ငြောင့် တံကျင်လည်းမည်သည်။)

အဓမ္မိက ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မ၊ မတရားဒေသနာကြားခြင်း

အာပတ်မရှိဘဲ ဒေသနာကြားခြင်း၊ ဒေသနာဂါမ် မဟုတ်ဘဲကြားခြင်း၊ ကြားပြီးကို ထပ်ကြားခြင်း၊ လေးငါးပါး အတူကြားခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် ကြားခြင်း၊ နာနာသံဝါသက ထံ ကြားခြင်း၊ သိမ်တူမနေ (သိမ်မှိမိတ် ကျောက်တိုင်အတွင်းတပါး အပြင် တပါးအားဖြင့်) တသိမ်စီနေလျက် ကြားခြင်း၊ အပကတတ်ထံကြားခြင်း၊ ဤကား မတရားဒေသနာကြားခြင်း မည်၏။ ဗုဒ္ဓနှင့်ထပ်သင့်၏။ (ဝိနည်းကံချွတ်သောကြောင့်) အာပတ် ဟောင်းမှလည်းမထ၊ (ပရိဝါ၊) ကျောက်တိုင် အတွင်းကား ဗဒ္ဓသိမ်၊ အပြင်ကား ဂါမသိမ်ဟုသိ။

သမာနသံဝါသကထံကြား၊ သိမ်တူနေ၍ကြား၊ ပကတတ်ထံကြား၊ တပါး၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါးအတူကြား၊ နှုတ်သံဖြင့်ကြား၊ ဤကား ခမ္မိကဒိဋ္ဌာဝိကမ္မငါးပါးတည်း။ နှစ်ပါး၊ သုံးပါးအတူကြားခြင်းကို ယခုပြုလေ့မရှိကြ။

အသမ္ပုခါ-မျက်ကွယ်ပြုကံရှစ်ပါး

တမန်ဖြင့် ဘိက္ခုနီရဟန်းခံခြင်း၊ သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ သပိတ် လှန်ခြင်း (၃)၊ ဗြဟ္မဒဏ်ပေးခြင်း၊ ဥဗ္ဗတ္တက သမ္ပုတိကံအမုဋ္ဌဝိနည်း သမထပြုခြင်း၊ ဥစ္စာမဲ့သဒ္ဓါသန်-သောတာပန်တို့အား သေက္ခသမ္ပုတိကံ ပေးခြင်း (၃)၊ ဒေဝဒတ်အားပြုသော ပကာသနီယကံ၊ ဤအကျင့်ဆိုး သော ရဟန်းကို ရှိခိုးရဟု ဘိက္ခုနီတို့ပြုသော အဝဇ္ဇိယကံ (၂)၊ ဤ ကံရှစ်ပါးကို မျက်ကွယ်ပြုနိုင်သည်။

[တမန်၊ မှောက်၊ လှန်(၃)။ (အုမ် ဥမ် သေက်၊ မြမ်(၃ ။ ကာ၊ ဝန်၊ ၂ မျက်ကွယ်ရှစ်။)]

မယူအပ်သောအဓိကရုဏ်းငါးပါး

ရှင်မဟာကဿပ၊ ရှင်ယသ၊ ရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတို့ကဲ့သို့ သာသနာ သုတ်သင်လိုသောရဟန်းသည် မသင့်သောအခါကာလဖြစ်အံ့၊ သင့်သော် လည်း မဟုတ်မမှန်အံ့၊ ဟုတ်မှန်သော်လည်း အကျိုးနှင့်မစပ်အံ့၊ စပ်သော် လည်း ဓမ္မဝိနယအားဖြင့် အဘော်မရအံ့၊ ရသော်လည်း သံဃာငြင်းခုံ

စရာဖြစ်အံ့။ ဤသို့သော ငါးပါးသော အဓိကရုဏ်းကို မယူအပ်၊
လက်မခံအပ်၊ မစောဒနာအပ်။

စောဒကဆင်ခြင်ဘွယ်ငါးပါး

ငါသည် ကိုယ်အကျင့် စင်ကြယ်၏လော၊ နှုတ်အကျင့် စင်ကြယ်၏
လော၊ မေတ္တာစိတ် ရှိ၏လော၊ ဗဟုသုတ ရှိ၏လော၊ ပါတိမောက်
နှစ်စောင်အကျယ် လေ့လာ၏လော - ဤငါးပါးကို မိမိသန္တာန်၌ ဆင်ခြင်
၍ သူတပါးကို စောဒနာအပ်၏။

စောဒကဆောက်တည်ဘွယ်ငါးပါး

ငါသည် သင့်သောအခါ၌ ဆိုပေအံ့၊ မှန်သောစကားဖြင့် ဆိုပေအံ့၊
သိမ်မွေ့စွာဆိုပေအံ့၊ အကျိုးရှိသော စကားကိုဆိုပေအံ့၊ မေတ္တာစိတ်ဖြင့်
ဆိုပေအံ့ - ဤငါးပါးကို မိမိသန္တာန်၌ ဆောက်တည်၍ စောဒနာအပ်၏။

စောဒကနှလုံးသွင်းငါးပါး

စုဒ္ဓိတကပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်၌ သနားခြင်း၊ အစိုးအပွါး ဆိုလားခြင်း၊ အစဉ်
စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အာပတ်မှ ထစေလိုခြင်း၊ ဝိနည်းရှေးရှုခြင်း၊ ဤ
ငါးပါးသည် မိမိသန္တာန်၌ ရှိ၏လောဟု နှလုံးသွင်း၍ စောဒနာအပ်၏။

စုဒ္ဓိတကအင်္ဂါနှစ်ပါး

စောဒနာခံရသော ရဟန်းသည် သစ္စေစ-မှန်ကန်သောစကား၌၎င်း၊
အကုဗျေစ အမျက်မထွက်ခြင်း၌၎င်း၊ ဤတရားနှစ်ပါး၌တည်အပ်၏။ ။
စုဒ္ဓိတက - သန္တာမရှိလျှင် ယထာဘူတ - ဓမ္မဝိနိစ္ဆယ ဖြစ်နိုင်ခဲ့၏။ အရေး
အကြီးဆုံးလိုရင် အချက်ဟု ဆိုလိုက်၏။

အနုပညာကျင့်ဝတ်

အမှုစစ်သော ဝိနည်းရိတ်တရား သူကြိုသည် ဆောလျှင်စွာမဆိုအပ်၊
ကြမ်းတန့် စွာမဆိုအပ်၊ အမျက်မထွက်အပ်၊ ငြိမ်ချကြောင်း အကျိုး မဲ့
မဆိုအပ်၊ ဝိဘင်း၊ ခန္ဓက၊ ပရိဝါ၊ ဝိနည်းပိဋကတ် မဟာပဒေသတို့၌
ဟောသော သိက္ခာပုဒ်အားလျော်စွာ မေ့စစ်ရာ ကျင့်ဝတ်ကို နှလုံးသွင်း

မှတ်သားရာ၏။ မမှတ်သားလျှင် တမလွန်သုဂတိကို ပျက်စေနိုင်သည်။
ဝါ-အပါယ်လားကြောင်းဖြစ်သည်။

အစီးအပွားရှာလျက် သင့်သောအခါ အကျိုးနှင့်စပ်အောင် မေးစစ်
ရာ၏။ စော၊ စုတို့၏ဆောတလျှင် ဆိုမိသော စကားချွတ်ကိုမယူအံ၊
စော၊ စု-နှစ်ဦးစကားမညီလျှင် ဘယ်သူကိုမျှ မချီးမြှောက်ဘဲ ညီညွတ်
သော စကားဖြင့် ဝန်ခံတိုင်းဆုံးဖြတ်အပ်၏။

လန္တီကိုဝန်ခံတိုင်းဆုံးဖြတ်အပ်၏။ အလန္တီကိုကား စကားများစွာဆို
သော်လည်း ညီညွတ်သော စကားဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ (ညီညွတ်
သောစကားမရလျှင် နေဝသုဒ္ဓနာလုဒ္ဓ-ဟု ဖယ်ထားအပ်၏။)

အခါမဟုတ်ဘဲ အမှားဖြင့်၊ ကြမ်းတမ်းစွာ အကျိုးမဲ့စေလျက် ဒေါသ
ထွက်၍ဆိုလျှင် အဓမ္မ စောဒကမည်၏။ (ထိုစကားကိုမယူအပ်။)

ရှေ့နောက်စကားမသိ၊ ရှေ့နောက်စကားမလိမ္မာ၊ စု၊ အနုနှင့်ဆိုင်
သောစကား၊ ဝိနိစ္ဆယနှင့် ဆိုင်သောစကား နှစ်ရပ်ကိုမသိ၊ ထိုနှစ်ရပ်၌
မလိမ္မာဘဲဆိုလျှင် ဗာလစောဒကမည်၏။ (ထိုစကားကိုမယူအပ်။)

စော-၏ ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ ပရိသင်္ကတသည် ညီညွတ်အံ့၊ ယုတ္တိရှိအံ့၊ ခိုင်မာ
အံ့၊ သို့သော် စုသည်ထိုအပြစ်ကို ဝန်ခံဘဲ ငါစင်ကြယ်ပါသည်ဟုဝန်ခံ
အံ့၊ ဝန်ခံသော အတိုင်းထိုစုနှင့် ဥပုသ်ကံပြုအပ်၏။

ငြိမ်းနိုင်ကြောင်းဖြစ်သောဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ သတ္တုသာသနဖြင့်သာ အဓိ
ကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေအပ်၏။

သံဃာ့ကျင့်ဝတ်

သံဃာသည် သက်ဆိုင်သောစကား၊ မသက်ဆိုင်သော စကားကို
သိအပ်၏။ စော၊ စု-တို့၏ ရှေ့စကား ဤမျှ၊ နောက်စကားဤမျှဟု သိအပ်
၏။ စော၊ စု၊ အနုတို့၏ ပမာဏကို သိအပ်၏။ အနုဝိဇ္ဇာကကို ငါ့ရှင်
သင်သည် မယုတ်လျော့အောင် နှလုံးသွင်း၍ ဖြောင့်ဖြောင့်သာပြုလော
ဟု တိုက်တွန်းအပ်၏။

စောဒက၏လောင်ကျွမ်းပုံ

စောဒကသည် ဆန္ဒ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဘယဖြင့် မထေရ် တို့ကို
ရေရှုတ်အံ့၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာစသော ဣန္ဒြေငါးပါးကို ပျက်အံ့၊ သိက္ခာ၌
မရှိသေအံ့၊ အာမိသကို၎င်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို၎င်းမှီ၍ပြုအံ့၊ အမျက်ကြီးအံ့၊

ရန်ငြိုးဖွဲ့အံ့၊ ကြမ်းတမ်းအံ့၊ ဆဲရေးအံ့၊ အနာပတ္တိကို အာပတ္တိဟုဆိုအံ့၊ နားရင်းကပ်၍ တိုင်ပင်အံ့၊ အပြစ်ရှာအံ့၊ အဆုံးအဖြတ်ကို ယုတ်စေအံ့၊ လမ်းမှားလိုက်အံ့၊ အခါမဟုတ်ဘဲ အမှားဖြင့် ကြမ်းတမ်းစွာ အကျိုး မဲ့အောင် မေတ္တာမသက်ဘဲဆိုအံ့၊ ဓမ္မအဓမ္မစသော ဘောဒကရဝတ္ထု၊ ၁၈-ပါးမသိ မလိမ္မာ၊ ရှေ့နောက်စကားမသိ မလိမ္မာ၊ ကထာနုသန္တိ စကား ညီညွတ်ခြင်း၊ ဝိနိစ္ဆယာနုသန္တိ-အဆုံး အဖြတ် ညီညွတ်ခြင်း- နှစ်ပါးကိုမသိအံ့၊ မိမိကိုယ်ကိုလောင်ကျွမ်းပေသူဖြစ်၏။

ဂူဠသင်္ဂါမဝစရ

သင်္ဂါမဝစရ ဖပ်ပွဲဝင် သာသနာပြုစောဒကသည် သံဃာသို့ ချဉ်း ကပ်သောအခါ ခြေသုတ်ပမာ နှိမ်ချကာ ချဉ်းကပ်အပ်၏။ သင့်သော နေရာသိ၍ ထိုင်အပ်၏။ မထေရ်ကြီးများဘက် ကျောက်ကုန်း မလှည့် အပ်။ မထေရ်ကြီးတို့ကိုတိုး၍ သီတင်းငယ်တို့ကိုနေရာတား၍မနေ အပ်။ ထူးပြားထွေသာ အကျိုးမဲ့စကားမဆိုအပ်။ တရားစကား ပြော အပ်၏။ ပြောတတ်သူကို တိုက်တွန်းအပ်၏။ မြတ်သောဆိတ်ဆိတ်နေ ခြင်းကို မထီလေးစားမပြုဘဲ ကမ္မဋ္ဌာန်း နှလုံးသွင်းလျက် ဆိတ်ဆိတ် သော်လည်း နေအပ်၏။

အနုဝိဇ္ဇာက မမေးအပ်များ

သံဃာခွင့်ပြုသော အနုဝိဇ္ဇာက-မေးစပ်သူသည် ဥပဏ္ဍာယ်ကိုမမေး အပ်။ ဆရာကို၊ အတူနေတပည့်ကို၊ အတွင်းနေတပည့်ကို၊ ဥပဏ္ဍာယ် တူကို၊ ဆရာတူကို၊ အမျိုးဇာတိ အမည်အနွယ်ကို၊ ပိဋကအာဂုံကို၊ မွေးရာအရပ်ကိုမမေးအပ်။ မေးခဲ့လျှင် ထိုသူ၌ ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်းဖြင့် အဂတိသို့ ရောက်နိုင်သည်။

ထေယျသံဝါသကဝတ္ထု၌ ကိုယ်တိုင်သင်္ကန်းဝတ်လာသူကို ရှင် ဥပါလိကိုယ်တိုင် ဥပဏ္ဍာယ်စသည်မေးသဖြင့် မဖြေတတ်၍ ကိုယ်တိုင် သင်္ကန်းဝတ်လာကြောင်းကိုဝန်ခံရလေသည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန်းဟုတ်- မဟုတ်သိသာအောင် အမှုနှင့်ဆိုင်ရာကို မေးကောင်းသည်ဟု သိသာ၏။ မဆိုင်လျှင် အဂတိလိုက်ဘွယ်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် မမေး အပ်ဟု တား သည်ဟု သိသာ၏။

အနုဝိဇ္ဇာက၏ပြည့်စုံခြင်း

သံဃာခွင့်ပြုသော အနုဝိဇ္ဇာကသည် မေးစစ်သောအခါ သံဃာကို အလေးပြုအပ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုအလေးမပြုအပ်၊ သူတော်ကောင်းတရားကို အလေးပြုအပ်၏။ အာမိသ အလေးမပြုအပ်၊ အနက်စွမ်းဖြင့်ဆိုအပ်၏။ ပရိသတ်အကြိုက် ကြံဆ၍မဆိုအပ်။ အခါ၌၊ အမှန်ဖြင့်၊ နူးညံ့စွာ၊ အကျိုးများစေလျက် မေတ္တာဖြင့် မေးစစ်အပ်၏။ အခါမဟုတ်၊ အမှားဖြင့်၊ ကြမ်းတမ်းစွာ၊ အကျိုးနည်းစေလျက် ဒေါသဖြင့် မမေးစစ်အပ်။ နာရင်းကပ်၍ မတိုင်ပင်အပ်။ အပြစ်မရှာအပ်။ မျက်စိ မှိတ်ခြင်း၊ မျက်မှောင်ချိခြင်း၊ ဦးခေါင်းမြှောက်ခြင်း၊ လက်အမူအရာပြခြင်း၊ လက်ဆုပ်ပြခြင်း၊ မပြုအပ်။ နေရာ၌လိမ္မာသူ၊ နေခြင်း၌ လိမ္မာသူဖြစ်ထိုက်၏။

ထင် ပိုးတပြန်မှုကြည့်၍ အနက်မှတ်သား နှိုင်းချိန်လျက် မိမိနေရာ၌ နေအပ်၏။ နေရာမှ မထအပ်၊ ဝါ၊ ထ၍ သူတပါးမျက်နှာ ကြည့်ကာ မလှည့်လည်အပ်။ ဝိနိစ္ဆယကိုမယုတ်စေအပ်။ လမ်းမှား မလိုက်အပ်။ ဝါ၊ အာပတ်ကို မပြုအပ်။ လက်ရုံးဆန့်တန်းလျက်မဆိုအပ်။ ဆောတလျှင် မကောင်းစကား မဆိုအပ်၊ မကြမ်းတမ်းအပ်။ မသင့်သည်ကို ဆိုလျှင် အဆိုခံနိုင်ရမည်။ အကျိုးစောင့်သူ၊ အကျိုးရှာသူ၊ ပိုင်းခြား၍သိသူ၊ ရန်သူကြိုက် မလိုက်သူ၊ မကောင်းမဆိုသူ ဖြစ်ထိုက်၏။ မိမိကိုယ်ကိုသိမ်းဆည်းအပ်၏။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်-မဆုံးဖြတ်နိုင် စူးစမ်း၍ မိမိပမာဏကို သိအပ်၏။ သူတပါးကိုသိမ်းဆည်းအပ်၏။ ဝါ-လန္တီပရိသတ် လေလော၊ သိစေခြင်းငှါ တတ်ကောင်းလေသလောဟု စူးစမ်းအပ်၏။

စော၊ ဂုတို့သည် အဓမ္မလော၊ ဓမ္မလော။ ၎င်းတို့၏ပမာဏကိုသိအပ်၏။ စော၊ ဂုတို့ ဆိုပြီးကို မယုတ်စေမူ၍ ဆိုသည် မဆိုသည်ကို မပြုမူ၍ သက်ဝင်သော ပုဒ်ဗျည်းတို့ကို မှတ်၍ ပရိသတ်ကိုမေး၍ ဝန်ခံတိုင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ နို့သူကို ရှင်စေအပ်၏။ ကြောက်သူကိုသက်သာစေအပ်၏။ ကြမ်းသူကို တားအပ်၏။ မစင်ကြယ်သော အလန္တီကို ထင်စွာ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဝါ၊ အပြစ်ဖော်ပြခိုင်း၍ အာပတ်ကို ဒေသနာကြားစေအပ်၏။ ဖြောင့်သောသီလဝန္တကို ညံ့စွာပြောအပ်၏။ အဂတိမလိုက်အပ်။ ဓမ္မပုဂ္ဂလတို့၌ အလယ်၌တည်အပ်၏။ ဝါ၊ ဓမ္မကိုအလေးပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလေးမပြုသူဖြစ်ထိုက်၏။ ဝါ၊ ဓမ္မ၌ ဂါရဝကို၊ ပုဂ္ဂလ၌မေတ္တာဂါရဝကို

အပန်းအသင်းမကျခြင်း ပက္ခအပါတ ဂါရဝကို ပြုသူဖြစ်ထိုက်၏။
ဤသို့မေးစစ်လျှင် ဘုရားစကားလိုက်နာသော သာသနာပြုဖြစ်၏။ ပညာ
ရှိ သီတင်းသုံးဘော်တို့ ဖြတ်နိုးအပ်သူလည်းဖြစ်၏။

ကြီးကဲနေရာမထားအပ်၊ ထားအပ်

ဝိဘင်း၊ ခန္ဓက၊ ပရိဝါ၊ ဝိနည်း၊ ဝိဇ္ဇကတ်မဟာပဒေသတို့၌ ဟောသော
သိက္ခာပုဒ်နှင့်လျော်စွာ မေးစစ်ရာဝတ်ကို နှလုံးသွင်းမှတ်သားရာ၏။
မှတ်သားလျှင် တမလွန် သုဂတိကို ပျက်စေတတ်သည်။

အကြင်ရဟန်းသည် ဝတ္ထုကိုမသိ၊ ဝိပတ္တိ၊ အာပတ္တိ၊ နိဒါန်း၊ အာကာရ-
ဝါ-အကြောင်းဟုတ်မဟုတ်၊ ရှေ့စကား၊ နောက်စကား၊ ပြုအပ်၊ မပြုအပ်၊
ကံ၊ အဓိကရုဏ်း၊ သမထတို့ကိုမသိ။ အဂတိလေးပါးလိုက်၏။ သူတပါး
ကို သိစေခြင်းငှါ မလိမ္မာ၊ အကြောင်းသင့် မသင့် ကြည့်ရှုခြင်း၌ မကျွမ်း
ကျင်၊ ရအပ်သော၊ မိမိကဲ့သို့ အလားတူညွှံ့ဖျင်းသော ပက္ခရှိ၏။ အရှက်
မရှိ၊ မည်းညစ်သော အမှုရှိ၏။ ပုဂ္ဂလခမ္ဘ၌ မရှိသေး။ ထိုသို့သော ရဟန်းကို
သံဃုဒ္ဓိက္ခ-မကြည့်အပ်သူ-ဝါ၊ အစိုးတရကြီးကဲရာဌာန၌ သမုတ်၍မထား
အပ်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ထိုမှပြန်၍ ဝတ္ထုကို သိခြင်းစသည်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းကို
သံဃုဒ္ဓိက္ခ-ကြည့်အပ်သူ-ဝါ၊ အစိုးတရကြီးကဲရာဌာန၌ သမုတ်၍ ထား
အပ်သူဟု ဆိုအပ်၏။

မဟာသင်္ဂါမဝစရ

စစ်ပွဲကြီးဝင် အနုဝိဇ္ဇက တရားသူကြီးသည် သံဃာ၌ ပြောဆို
ဆုံးဖြတ်သောအခါ ဝတ္ထုကိုသိအပ်၏။ ဝိပတ္တိ၊ အာပတ္တိ၊ နိဒါန်း၊ အာကာရ-
ဝါ-အကြောင်းဟုတ်၊ မဟုတ်၊ ရှေ့စကား၊ နောက်စကား၊ ပြုအပ်၊ မပြုအပ်၊
ကံ၊ အဓိကရုဏ်း၊ သမထကိုသိအပ်၏။ အဂတိလေးပါး မလိုက်အပ်၊
သူတပါးကို သိစေအပ်သော အရာ၌ သိစေအပ်၏။ ရှုစေအပ်သော အရာ၌
ရှုစေအပ်၏။ ငဲ့စေအပ်သော အရာ၌ ငဲ့စေအပ်၏။ ကြည်လင်စေအပ်သော
အရာ၌ ကြည်လင်စေအပ်၏။ ငါသည်ရအပ်သော ပက္ခရှိသည်ဟု
သူတပါးပက္ခကို မထိမဲ့မြင်မပြုအပ်၊ ငါဗဟုသုတရှိသည်ဟု အပ္ပဿတ
ကို မထိမဲ့မြင် မပြုအပ်၊ ငါမထေရ်ကြီးဟု သီတင်းငယ်ကို မထိမဲ့မြင်
မပြုအပ်၊ မရောက်သေးသည်ကိုမဆိုအပ်၊ ရောက်သည်ကို ဓမ္မဝိနယမှ

“ယုတ်စေအပ်၊ ငြိမ်းကြောင်းမေ့ ဝိနယသတ္တုသာသနဖြင့် ထိုအဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းစေအပ်၏။

ပါရာဇိကဆုံးဖြတ်နည်း

ပဌမနှင့် စတုတ္ထပါရာဇိကကို လွန်ကျူးခြင်းသည် ထင်ရှား၏။ သံသယမေးဘွယ်မရှိ။ ဒုတိယနှင့်တတိယသာ သိမ်မွေ့၏။ သိမ်မွေ့စွာ ရေးကပ်၏။ သိမ်မွေ့စွာလွတ်၏။ ထိုသံသယကိုမေးလျှင် အာပတ်ကိုမြင်သူ သည် အာပတ်ဟုမဆိုအပ်။ ဆရာထံ၊ စာသင်ဘက်ထံ၊ ပညာရှိတပည့်ထံ စေလွှတ်အပ်၏။ ထိုသူတို့သည်လည်း ပါရာဇိကအာပတ်မြင်လျှင် အာပတ်ဟု မဆိုအပ်။ နွတ္တိသာကာရကို ဆင်ခြင်စမ်းပါဦး-ဟု ဆိုအပ်၏။ သီလမပျက်လျှင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကောင်စွာထင်၏။ ထိုအခါ-မမေ့မလျော့ အားထုတ်ပါဟု ဆိုအပ်၏။ သီလပျက်လျှင် နှင်တံဖြင့် ထိုးဆွသကဲ့သို့ စိတ်တုန်လှုပ်၏။ ထိုအခါကျမှ “မကောင်းမှုပြုသူအား ဆိတ်ကွယ်ရာမရှိ၊ သင့်ကိုယ်လင်သိလေတော့” ဟု ဆိုအပ်၏။

ဒုတိယပါရာဇိက၌ဩဝါဒ

ဒုတိယပါရာဇိကသည် နည်းမျိုးစုံ၏။ နက်နဲသိမ်မွေ့သော အဆုံးအဖြတ်ရှိ၏။ ဝတ္ထုပေါ်ပေါက်၍ ဆုံးဖြတ်ရန်ကြိုလျှင် ပါဠိအဋ္ဌကထာကို အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ အကြွင်းမဲ့ ဉာဏ်သက်အောင်ပြု၍ မမေ့မလျော့ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

အာပတ်သင့်သည်ကို ရှုအံ့ဟု ဘယ်ခါမျှ အားမထုတ်ရ။ အနာပတ္တိကိုသာရှုပါအံ့ဟု နှလုံးထားအပ်၏။ “အာပတ်မြင်လျှင် ဖန်ဖန်မဆိုအပ်။ စူးစမ်း၍ ပညာရှိတို့နှင့်တိုင်ပင်၍ဆိုအပ်၏။ “မိဘပစ္စည်း၌သော်လည်း စိတ်လျင်မြန်ခြင်းကြောင့် ရဟန်းအဖြစ်မှ ရွှေ့တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတပါးပစ္စည်းကို ကြည့်ပါရစေ၊ ခေတ္တပေးပါဟု ပန်ကြားရသည်။ မပန်ကြားဘဲ ကိုင်ငင်သုံးသပ်ခြင်းမပြုရ။ မြွေဆိုးတနဲ့ မီးခဲပမာ သတိပြု၍ ရှောင်ကြဉ်ရ၏။

၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် ညောင်လေးပင်မြို့ တောရကျောင်း နာယကဆရာတော်အရှင် စုဆောင်ထားသည်။

ဝိနည်းမှတ်စုပြီး၏။

ဝိနည်းမှတ်စုအင်္ဂါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

နိဒါန်းလင်္ကာ (၁-မှ၊၁၈)

၁-အန္တရာယ်ဆယ်ပါး

- ၁။ မီး၊ရေ၊လူမျိုး(၃)။မင်း၊သူခိုး(၂)။သားဆိုး၊ဘိယုကြမ်း(၂)။
၂။ မြွေ၊ကျင့်၊သက်စွယ်(၃)။အန္တရာယ်-တဆယ်၍သို့မှန်။

[လင်္ကာတို့၌ အပိုဒ်ငယ်နှင့် ဂဏန်းကို သတိပြု၍သရုပ်ကွဲအောင်ရေးတွက်နိုင်ရမည်။ဥပုသ်ပြုရန်စည်းဝေးသောအခါတောမီးလောင်လာအံ့-ကျောင်းမီးလောင်အံ့-အန္တရာယ်မည်၏။ပါတိမောက်အကျဉ်းပြနိုင်သည်။စသည်ဖြင့်ဖော်ရမည်။]

၂-ဝဇ္ဇနီယနှစ်ကျပ်တယောက်၊ မကြဉ်လျှင် ပါမိတ်၃။ဒုက္ကဋ်၁၈။

- ၃။ လူ၊နို့၊သိက္ခ(၃)။သာ-နှစ်ဝ(၂)။သိက္ခ၊အန္တိမာ(၂)။
၄။ မစွန့်၊မကု၊ပြစ်မရှု(၃)။သုံးခုဥက္ခိတ္တာ။
၅။ ပဏ၊ထေ၊ပက်၊ရွာန်(၄)။ပဉ္စာနန်(၅)။ဒုသံ၊ဥဘောပါ(၂)။
၆။ ဝဇ္ဇနီယ၊(အစ်)ဇက် ဝိသ၊ထုတ်ပြပါဠိမှာ။
၇။ ဥက္ခိတ်သုံးရပ်၊ပါမိတ်မှတ်(၃)။ကြွင်းလတ် ဒုက္ကဋ်၁၈။

[သိက္ခ-သိက္ခမာန်။ သာနှစ်ဝ-သာမဏေထီး၊မ။ သိက္ခ-သိက္ခာချသောရဟန်း။]

၃-အာပတ်မရှိမည်ခြင်းသုံးမျိုး

- ၈။ မရောက်၊ကုစာ၊ဆင်စွာကြား(၃)။သုံးပါးအသန္တိ။

[အာပတ်မရောက်သူ၊ရောက်လျှင် ဒေသနာရဋ္ဌာနဖြင့် ကုစားပြီးသူ၊မကုစားသာလျှင် ဆင်စွာ အဝိကရဏ ပြုသူ-၍သုံးယောက်သည် အာပတ်မရှိမည်၏။ပါတိမောက်နာကောင်း-ဥပုသ်ပြုကောင်းပြီ။အန္တရာယ်မရှိပြီ။]

၄-အလန္တိသုံးယောက်

- ၉။ လွန်ကျူး၊ဖုံးထား၊ဂတိလား(၃)။သုံးပါးအလန္တိ။

၅-အာပတ်သင့်ကြောင်းခြောက်ပါး

၁၀။ မရှက်၊မသိ(၂)။ကုက္ကုစ္စိန္ဒ(၁)။သတိမပြု(၁)။ထင်လွဲနှစ်ပါး(၂)။
ပေါင်းခြောက်ပါးသည်-ခုနစ်ပါးအာပတ်သင့်ကြောင်းတည်း။
[ထင်လွဲနှစ်ပါး-အော်သည်၌ အပ်သည်ဟုဆင်၊အပ်သည်၌ မအပ်ဟုဆင်ခြင်း။]

၆-ဝိပတ္တိသိမ်ပျက် ၁၁-လုံး

၁၁။ ငယ်၊ကြီး၊ပြတ်ကျို (၃)။ရိပ်မျိုး၊မ၊ပြင် (၃)။ပင်လယ်၊အိုင်၊မြစ်
(၃)။လွှမ်း၊စပ်လစ်(၂)။ဆွဲတစ်-သိမ်ပျက်တည်း။

[နှစ်ကျိပ်တပါး မထိုင်လောက်သော သိမ်ငယ်။ သုံးယူဇနာထက် လွန်သော
သိမ်ကြီး၊နိမိတ်ပြတ်ကျိုးသောသိမ်(၃)၊အရိပ်နိမိတ်ကြားသောသိမ်၊နိမိတ်မကြား
သောသိမ်၊အပြင်၌နေ၍ သမုတ်သောသိမ်(၃)စသည်ဖြင့်ဖော်။]

၇-သိမ်နိမိတ်ရှစ်မျိုး

၁၂။ တောင်၊ကျောက်၊တော၊သစ်(၄)။ခ၊ပျို၊မြစ်၊ရေ(၄)။ဤရှစ်ထွေ
မှတ်လေသိမ်နိမိတ်။

[သစ်-သစ်ပင်၊နိမိတ်။ခ-ခရီး၊နိမိတ်။ပျို-တောင်ပျို၊နိမိတ်။]

၈-သိမ်ချင်းစပ်ကောင်း ၂-မျိုး။မစပ်ကောင်းရှစ်မျိုး

၁၃။ ဂါ-ဂါ၊ဂါ-ဗဒ်(၂)။ဤနှစ်ရပ်၊စပ်အပ်သိမ်သဘော။

၁၄။ မစပ်ကောင်းတွင်၊ရှစ်ခုဝင်(၈)။ရှာလျှင်တွေ့စေသော။

[ဂါ-ဂါ-ဂါမသိမ်နှင့်ဂါမသိမ်စပ်။ဂါ-ဗဒ်-ဂါမသိမ်နှင့်ဗဒ်သိမ်စပ်(၂)။ဤနှစ်
မျိုးအပြစ်မရှိ။ ဥဒကုက္ကေပနှင့်စပ်ကောင်းမရှိ။ဥ-ဥ၊ဥ-ဂါ၊ဥ-ဗဒ်၊ဥ-သတ်(၄)။
ဗဒ်-ဗဒ်၊ဗဒ်--သတ်(၂)။ဂါ-သတ်၊သတ်-သတ်(၂)။ဤရှစ်မျိုးမစပ်ကောင်း။ ။ကုန်း
ပေါ်၊ငှက်စိုက်၍ လှေချည်ခြင်း၊ သစ်ကိုင်းသစ်မြစ်စပ်ခြင်းစသည်သည် စပ်သည်
မည်၏။ မြေ၌မြိုင်လျက် စပ်ခြင်းကား စပ်သည်မမည်။ ဘူမိဂုဏ်ကဖြစ်၏။ အုတ်
ကျောက်တို့စပ်ခြင်းလည်း မြေဖြစ်၍ ဘူမိဂုဏ်က အပ်၏။]

၉-တနည်းစပ်ကောင်း ၂၀။မစပ်ကောင်း ၁၆။ဝိဇ္ဇိ

၁၅။ မှီရောင်၊ရပ်×မှီရိတတ်-ငါးစပ်အပ်သလို(၅)

၁၆။ မှီရောင် အား×မှီစပ်ငြား-ဆွဲငါးပြစ်မဆို(၁၅)

၁၇။ မှီတတ်ချင်းသာ x စပ်တုံပါ-ခြောက်ဖြာအပြစ်ဆို။ (၆)

၁၈။ မှီရာတပါး x ကျော်စပ်ငြာ-ဆယ်ပါး ကပြစ်ဆို။ (၁၀)

[မှီရာကား-ဂါမ၊အရည၊နဒီ၊သမုဒ္ဒ၊ဇာတဿရ-ဟု နိဿယသိမ်ငါးလုံး၊မှီတတ်ကား-ဗဒ္ဒ၊သတ္တ၊ဗန္ဓရ၊ဥဒကုက္ကေပ-ဟု နိဿိတသိမ်သုံးလုံး၊ဤသိမ်ရှစ်လုံးကို စက်လှည့်ရှ်စပ်လျှင် ရှစ် x ရှစ်လီ-၆၄-စပ်။ တူ ၂၈-ဖယ်လျှင် ၃၆ စပ်ကြွင်း၏။ မှီရာ၌ မှီတတ်ကို ဆိုင်ရာစပ်လျှင် ပဌမလင်္ကာအရ ငါးစပ်အပ်၏။ ဒုတိယလင်္ကာအရ မှီရာချင်းစက်လှည့်၊ တူရာဖယ်လျှင် ၅+၄+၃+၂+၁-အားဖြင့် ၁၅ စပ်အပ်၏။ တတိယလင်္ကာအရ မှီတတ်ချင်း စက်လှည့်၊ တူရာဖယ်လျှင် ၃+၂+၁-အားဖြင့် ၆-စပ်မအပ်၊စတုတ္ထလင်္ကာအရ ဗဒ္ဒ၏မှီရာမဟုတ် ၄။ သတ်၏မှီရာမဟုတ် ၄။ ဥ၏မှီရာမဟုတ် ၂ အားဖြင့် မှီရာတပါးကျော်စပ် ၁၀-မအပ်။ ဂမ္ဘီရလေးပါးဖြင့် နက်သောဝိနယ၌ ဘတ်ရုံဖြင့်သိရန်မလွယ်။ တကယ်အပန်းခံ၍ အားထုက်၍သိလျှင် ဝမ်းမြောက်ဘွယ်ကောင်းလှ၏။]

ပညာကျိုးစသည့် (၁၉ မှ၊ ၂၆။)

၁၀ - ပညာကျိုးဆယ်ပါး။ အာသဝ ၂။ သဒ္ဓမ္မ ၃။ ဝိနည်း ၄

၁၉။ သုဠ၊ဘန္တေ ဝနံခံစေဌါ(၁) ချမ်းသာဖြူခိုင်(၁) နှိုင်းနှိုင်းအလန္တိ(၁) လန္တိကျင့်လွယ်(၁) ဘေ-နှစ်သွယ်လွင့်(၂) ကြည်ညို၊ ဆင့်ပွား(၂) သုံးပါးသဒ္ဓမ္မ-တည်ရအပြီး(၁)လေးဝိနည်းဖြို (၁) ကျိုးဆယ်မျိုး-ရှယ်ကိုးပညာပတ်တော်မူသတည်း။

၂၀။ စိတ်ပန်း ဒဏ်ဆွယ်(၁) လားအပါယ်(၁) နှစ်သွယ် - ဘေးအာသဝ။

၂၁။ ယတ်၊ပတ်၊အမိ(၃)တိသာသနာ တည်ထိုက်စွာ သုံးဖြာသဒ္ဓမ္မ။

၂၂။ သံဝရ၊ပဟာနံ(၂)သမထံ၊ ပညပ်(၂)ချိုးမြှောက်အပ်-လေးရပ်ဝိနည်းတည်း။

၂၃။ သီလ၊သတိ(၂)ခန္တိ၊ညဏ(၂)ဝိရိယသည်(၁)ငါ စောင့်စည်း-ဝိနည်းသံဝရ။ သံဝရဝိနည်းငါးပါး။

၂၄။ တဒင်၊ ဝိက္ခမံ(၂)ရစ္ဆန္တဒိ၊ပဋိ(၂)နိသရဏ(၁)ပါပပယ်နည်းငါးပါးလည်း-ဝိနည်းပဟာနံ။(ပဟာနံဝိနည်းငါးပါး။)

၂၅။ မိကရုဏ်းငြိမ်းနည်း-ရနစ်နည်း(၇)ဝိနည်းသမထ။

၂၆။ သိက္ခာပုဒ်သီး၊ ပညပ်ဖြို ဝိနည်းပညတ္တိ။ (ကုဋေကိုးဆောင်ကျော်။)

[သုဠာဘန္တေ-လိုက်နာပါမည်ဟု နှစ်သက်စွာဝန်ခံစေခြင်းငှါ ပညပ်သည်။
 နှိပ်စက်၍မဟုတ်(၁)။ အကျင့်တူညီ၍ ချမ်းသာစေခြင်းငှါ(၁)။ အလဇ္ဇီကိုနှိမ်ခြင်း
 ငှါ(၁)။ လဇ္ဇီပေသလတို့ကျင့်ရာ လွယ်ကူစွာရစေခြင်းငှါ(၁)။ မျက်မှောက်ကိုယ်
 စိတ် ဒုက္ခဘေး၊ တမလွန်အပါယ်ဘေးဟူသော အာသဝနှစ်ပါး ကင်းစေခြင်းငှါ
 (၂)။ ကြည်ညိုကင်းသူ ကြည်ညိုခြင်းငှါ၊ ကြည်ညိုပြီးသူ တိုးကြည်ညိုခြင်းငှါ
 (၂)။ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ အဓိဂမ-ဟူသော သာသနာသုံးရပ် ကြာရှည်တည်
 စေခြင်းငှါ (၁)။ သံဝရဝိနည်း၊ ပဟာနဝိနည်း၊ သမထဝိနည်း၊ ပညတ္တိဝိနည်း
 ဟူသော ဝိနည်းလေးပါးကိုချီးမြှောက်ခြင်းငှါ (၁) - ဤအကျိုးဆယ်ပါးကိုမြှော်
 ကိုး၍ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညပ်တော်မူသည်။]

ပါရာဇိက (၂၇-မှ၊ ၅၁။)

၁၁-ဘိက္ခုရှင်မျိုး

၂၇။ ဖေါ၊ သရဏ (၂)၊ ဩဝါဒနှင့် (၁) ပဉ္စ၊ ဂရုဓမ် (၂)၊ ဒူတံ
 တဖြာ (၁)၊ ဌဝါစိက (၁)၊ စတုတ္ထ (၁)။ အဋ္ဌဘိက္ခုတည်း။

[ဖေါဘိက္ခု ရဟန်း၊ သရဏဂုံ ရဟန်း၊ ဩဝါဒခံယူသူ၊ ပြဿနာ ဖြေသူ၊
 ဂရုဓမ်ဝန်ခံသူ၊ တမန်ဖြင့်စေသူ စသည်ဖြင့် ဖော်။]

၁၂-မဂ် ၃၁။ ပုဂ္ဂိုလ် ၄ - မျိုး။ ၁၂-ယောက်ဝေဘန်

၂၈။ မ၊ ဗျည်း၊ ထီး၊ ပဏ် (၄) × လူ၊ နတ်၊ နန္ဒာန်၊ (၃)၊ မြောက်ရန်
 သုံး × လေ့လီ။

၂၉။ မ၊ ဗျည်း-သုံးမဂ် (၁၈)၊ ကြွင်း နှစ်မဂ် (၁၂) ပေါင်း မဂ်သုံး
 ဆယ်မည်။

[မ၊ ဗျည်း-၆-ယောက် × ၃-မဂ်-၁၈။ ထီး၊ ပဏ် ၆-ယောက် × ၂-မဂ်-၁၂။]

၁၃-သမုဋ္ဌာန် ၁၃-ပါး

၃၀။ စ-မေထုနာ (၇၆)။ သမိတ္တာ သုံး- စုရုံး ဒိန္နာ (၇၁)။ သဗ္ဗာ-
 သဗ္ဗ (၅၀)။

သမဇ္ဇ-ဆာ (၃၇)။ ထိနာ-တာ၊ ဆ (၂၉)။ ပ၊ စ-ဇဠိ (၄၄)။
 ဒု၊ မံ-ပဒ (၇)။

ပ၊ တ၊ စ၊ ဆာ-ယူပါ-အဇ္ဈ (၁၅)။ စ၊ ဆ-ထေယျာ (၇)။ ဓမ္မာ-
 ပဇ္ဇမ (၁၁)။

ရှေ့ကတယော-ဘူတာရောမ္ဘီ (၁)။ စောရီ မ၊ ဆာ(၁)။နာနု
ညာတ-ဒု၊ တ၊ မဆံ(၁) သွင်းထည့်ပြန်၊ မှတ်ရန် သမုဋ္ဌာန်
ကျဉ်းတည်း။(၃၅၀)

[ကာယ၊ ဝါစာ၊ ကာယဝါစာ(အဓိက္ခက ၃)။ ကာယဗိတ္တ၊ ဝါစာဗိတ္တ၊ ကာ
ယဝါစာဗိတ္တ (သဗိတ္တက ၃)။ ဤခြောက်မျိုးကို ပဌမာဒုတိယအစဉ်အတိုင်း ဆဋ္ဌ
တိုင်အောင် မှတ်မိစေရမည်။ ။စ-မေထုနာ(၇၆)၌...စ-စတုတ္ထ(ကာယဗိတ္တ)
တခုကြောင့် အာပတ်သင့်လျှင်။ မေထုနာ-ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာန်မည်၏။(၇၆)
ဤသိက္ခာပုဒ်မျိုး ၇၆-ခုရှိ၏။...စသည်ဖြင့်တရားဥပဇာန်မှီလျှင် နက်လှသောဝိနည်း
ဖြစ်သော်လည်း သိလွယ်ရ၏။ အဓိန္ဒာဒါနသမုဋ္ဌာန်၌ သတ္တတိမေ-ဟု ပန်ဝါ
ပါဠိတော်၌ဆိုသည်၊ သရုပ်ကား ၇၁-ပင်ရှိသည်။ ကေ ကျေသည်။ ။သမန-
ဆာကို စုရန် ကွေပသမုဋ္ဌာန်ဟူ၍လည်း ခေါ်သည်။ (ကန်ပါပဌမပါရာဇိက၌ကြည့်
နိုင်သည်။)

၁၄-အနုပညပ် သုံးမျိုး

၃၁။ ထပ်သင့်၊ မသင့်၊ ယောက်ပုံနှင့်(၃)သို့-ဆာဋ္ဌနုပညပ်။

၁၅ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ် ၁၁-ယောက်၊ ရှင်မပြု အပ်၊

ရဟန်းမပြုအပ်ကား - ၁၃

၃၂။ ပဏ၊ ထေ၊ ပဏ၊ နှာနု(၄)ပဏ္ဍာနု(၅)ခုသ်၊ ဥဘောပါ (၂)

၃၃။ ရှင်မပြုရ၊ ဆွဲတပ်မျှ၊ မှတ်ကြ အဘဗ္ဗ။

[သာသနာနှင့် မဂ်ဖိုလ်နှင့် မထိုက်တန်သောကြောင့် အဘဗ္ဗမည်၏။ ပါရာ
ဇိကရောက်သူ၊ အသက်မပြည့်သူနှင့် ၁၃-ယောက်သည် ရဟန်းမပြုအပ်သူမည်၏။]

၁၆-ပဏ္ဍုက်ငါးမျိုး၊ အဘဗ္ဗ ၃၊ အဗ္ဗ ၃၊

(ပေါင်း ခြောက်မဖြစ်စေနှင့်။

၃၄။ အာ၊ ဥသ်၊ ဩ၊ ပဏ(၄)နုဗ္ဗိစွက်(၁)ငါးချက် ပဏ္ဍုက်လော။

၃၅။ ပဏ္ဍုက်ပက္ခ၊ ဩနှင့်နု(၃)မှတ်ကြ အဘဗ္ဗ။

၃၆။ လဆန်း ပက္ခ၊ ဥသ်၊ သိတ္တ(၃)ထိုက်လှ သာသနာ။

[အာသိတ္တ၊ ဥဿယ၊ ဩပက္ခမိက၊ ပက္ခ(၄)။ နုဗ္ဗိသက(၁) ဟု ငါးယောက်ပေ၏။]

၁၇ ထေယျသံဝါသက သုံးမျိုး

၃၇။ ဇိဂ်၊ သံပါသ၊ ဥဘယ(၃)သုးဝ-ထေနက။

[လိင်-အသွင်ခိုး-ကိုယ်တိုင် သက်န်းဝတ်သူ။ သံဝါသ-ပေါင်းတော်ခြင်းမှ
ရဟန်းဟု ဝန်ခံပေါင်းသင်းသော သာမဏေ။ ဥဘယ-နှစ်မျိုးစုမှီသူ(၃)သာသ
ဏေ ၁၊ လူ ၂။]

၁၈-သိက္ခာချရာ၌ကျကြောင်း အင်္ဂါခြောက်ပါး

၃၈။ စိတ်၊ ခေတ်၊ ကာလ(၃)ပယောဂ(၁)သိမ္မာ၊ ပုဂ္ဂလာ(၂)

၃၉။ ခြောက်ပါး ဤမျှမစုံက၊ မကျမြတ်သိက္ခာ။

[ပယောဂ-နှုတ်ပယောဂသာ။ ပုဂ္ဂလ-သိက္ခာချသူ၊ ချရာ-နှစ်ဦးလုံးဝေဒနာ နှိပ်စက်သူ၊ ရူးသူစသည်မဟုတ်ဘဲ မျက်မှောက်ရှိ၍ သိကြားလိမ္မာသူလူထံ၌သာ သိက္ခာချခြင်းဟု ဖော်။ နတ်ထံ၊ တိရစ္ဆာန်ထံ၌ မကျ။]

၁၉-နိုးခြင်း ၂၅ ပါး၊ ပဉ္စကငါးခု

၄၀။ နာနာ၊ ဇော၊ သဟတ္ထနှင့်(၃) ပုပ္ဖ၊ ထေယျာ(၂)ငါးခုမှာ၊
ငါးဖြာ ပဉ္စက။

၄၁။ အာဒိ၊ ဟရ၊ ဝဟာရ(၃) ပထ၊ ဌာနာစာ(၂)

၄၂။ ကောဘဏ်လည်း-ထိုငါးတည်း (၅) ထူးပြီးသက်ရှိသာ။

၄၃။ သဟတ်၊ အာဇာ၊ နိဿဂ္ဂ(၃)အတ္ထ၊ ခရပါ(၂)

၄၄။ ပုပ္ဖ၊ သဟ၊ သံဝိဒ(၃)ဇော်တ၊ နိမိတ္တာ(၂)

၄၅။ ထေယျ၊ ပသယျ၊ ရိကပ္ပ(၃)ဆန္ဒ၊ ကုသာဝါ(၂)

၂၀-ဒုက္ခ၌အာပတ် ၅၆မျိုး

၄၆။ ပုပ္ဖ၊ သဟ၊ နာမာသ ၃ စိတ္တ၊ ဝိနယာ(၂)

၄၇။ ဉတ္တိ၊ ဉတ၊ နိဿဝ(၃)အဋ္ဌ၊ ဒုက္ခဇာ။

၂၁-ပါဏာတိပါတ ပယောဂ ၆၊ အာဏတ္တိမှတ်-၆

၄၈။ နိဿဂ္ဂ၊ သဟတ် (၂) အာဏတ်၊ ထာဝရာ(၂) ဝိဇ္ဇာ၊ ဣဒ္ဓိ (၂)
ခြောက်ခုရှိ-ပါဏာတိ ပယောဂတည်း။

၄၉။ ဝတ္ထု၊ ကာလ၊ ဩကာသဟု(၃) အာဝ၊ ဣရိ၊ ကြိယာဝိထပ်
(၃ ဤခြောက်ရပ်-အာဏတ် မှတ်ကြောင်းတည်း။

[အာဏတ္တိကပယောဂ၌ မှတ်ကြောင်း ၆-ပါး၊ သာဟတ္တိက၌ ကာယ၊ ကာယ ပဋိဗဒ္ဓ-နှစ်ပါး၊ နိဿဂ္ဂိယ၊ ထာဝရ-တို့၌ရည်စူးအပ်သူ၊ မရည်စူးအပ်သူနှစ်ယောက် စီ၊ ဝိဇ္ဇာမယ၊ ဣဒ္ဓိမယနှစ်ပါး၌ မှတ်ကြောင်းမပြု။]

၂၂-ခိုးသူကြီးငါ့ယောက်

၅၀။ အဿူခံလှည့်၊ ငါသိတရား၊ စွပ်စွဲမှားပြု (၃) ပေးမှုဂရုဘဏ်၊
 မဂ်ဈာန်ဝါကြွား (၂) ဤငါးပါး-ခိုးစားသာသနာ။
 - [သာသနာဝန်ထမ်း မိကျွာကို အရပ်လှည့်အလှူခံခြင်းဖြင့်ခိုးသင်ယူလျက်ငါသိ
 ဟုဆို၍ တရားခိုး၊ သူတပါး၏သီလကို စွပ်စွဲ၍ခိုး (၃) ဂရုဘဏ်သံဃာ့ပစ္စည်းခိုး၊
 တရားထူးခိုး (၂) ဟုဖော်။]

၂၃-ပါရာဇိက ၂၄-ပါး

၅၁။ ရှစ်ပါးပါရာ (၈) အာဇာသွတ် (၁၁) လူဝတ်သည့်နီ (၁)
 လိင်ရှည်၊ ကျောက်နု၊ ခုတ်၊ ထိုင်ပြု (၄) ရှုံးမှုနှစ်ဆွဲလေး။
 [လိင်ရှည်-စသော နောက်ဆုံး ၄-ပါးကား ပဌမပါရာဇိက အားလျော်သော
 ကြောင့် အနုလောမပါရာဇိက လေးပါးမည်၏။]

သံဃာဒိသိသ် ၅၂-မှ ၈၄။

၂၄-သဉ္ဇရိတ္တမိန်းမနှစ်ကျပ်

၅၂။ မာ၊ ပိ၊ မာပိ (၃) ဘဒ္ဒင်္ဂ၊ ဘာ (၂) ည၊ ဂေါ၊ ဝေါ၊ သ၊ သာ (၅)
 ၅၃။ ခ၊ ဆနံ၊ ဘော၊ ပ (၄) ဩ၊ ဩ၊ ဒ (၃) ကမ္မ၊ ဒါ၊ ခုဟာ (၃)
 ၅၄။ သဉ္ဇရိတ္တံ-အောင်ဘမန်-ရှောင်ရန်နှစ်ကျပ်လား။

[မာ-မာတုရက္ခိဘာ-အမိစောင့်သော မိန်းမစသည် ဆယ်ယောက်။ ဝ-ဓနတ္တ
 တာ-ဥစ္စာဖြင့် ဖယ်သောမယား- စသည် ဆယ်ယောက်၊ ဤ ၂၀-တို့တွင်ရှေ့
 ရှစ်ယောက်၌ ယောက်ျားသက်ဆိုင်သည်၊ သူတို့ကံထိုက်။ နောက် ၁၂ ယောက်
 ၌ ယောက်ျားလည်းထိုက်၊ သူတို့လည်း ထိုက်။ အောင်တမန်အာပတ်ကား ၂၀ လုံး
 ၌သင့်သည်။]

၂၅-ပမာဏသုံးမျိုး

၅၅။ ဘုရားတထွာ၊ မင်းသုံးထွာ၊ တို့မှာလေးထွာခွဲ။
 [တို့မှာဟူသည် ပကတိလူဖြစ်၏၊ ထာဠိကုဋ်ပမာဏအငယ်ဆုံးလေးတောင်ရှိ၏၊
 ပမာဏယုတ္တညောင်စောင်း လှည့်လောက်သည်ဟု ဆို၏၊ ဦးတို၌ ပမာဏယုတ္တ
 ညောင်စောင်းသည် ပကတိ ကိုးထွာ (လေးတောင်ထွာ) ဟု ဆို၏။ မဇ္ဈိမလေး
 တောင်ကုဋ်၌ ပကတိလေးတောင်ထွာ ညောင်စောင်းလှည့်နိုင်၏ဟူ၍၊ ဘုရား
 တလံ၊ မင်းသုံးလံ၊ တို့မှာလေးလံခွဲ။ ဘုရားရှင်အယ်တော်မှာ ဘုရားလေးတောင်၊
 မဇ္ဈိမ ၁၂-တောင်၊ ပကတိ ၁၈-တောင်ဖြစ်၏။ မဇ္ဈိမတတောင်သည် ပကတိ

တတောင့်ထွာရှိ၏။ တနည်း၊ ဗုဒ္ဓဝင်၌ ဘုရားရှင်အယပ်တော် ၁၆-တောင် ဟု ဆို၏။ မဇ္ဈိမတတောင်သည် ပကတိတတောင်တမိုက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ကုဋ်အငယ် ဆုံး လေးတောင်သည် ပကတိ ၆ တောင်၊ ဝါ၊ ငါးတောင်တမိုက်ရှိ၍ ပကတိ ညောင်စောင်းလေးတောင့်ထွာ လှည့်နိုင်သည်။]

၂၆ - အဓိကရဏသုံးစားအာပတ္တိ-အညဘာဂါ၊ ဘေဒကရ

၅၆။ ငြိမ်းစေ၊ တည်ရာ၊ အကြောင်းမှာ (၃) သုံးဖြာဓိကရဏ။
[ငြိမ်းစေ-သမထဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်သောကြောင့် အာပတ်ဟူသမျှသည် အဓိက ရဏမည်၏။ တည်ရာ-တပါးသူ၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် အညဘာဂါသည် အဓိကရဏ...။ အကြောင်းမှာ-ကွဲခြင်း၏အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဘေဒကရ ၁၈ ပါးသည် အဓိကရဏမည်၏။ ဒုဋ္ဌဒေါသ၊ အညဘာဂါယ၊ သံဃဘေဒ-သိက္ခာ ပုဒ်သုံးခု၌ အစဉ်အတိုင်း ထိုသုံးမျိုးပြသည်။]

၂၇ စောဒနာလေးပါးတွင်နှစ်ပါးအပြီးမရောက်

- ၅၇။ ဝတ္ထုကိုပြုအာပတ်ပြုနှင့် (၂) သံဝါသပယ်၊ ကျင့်ဝတ်ပယ် (၂)
လေသွယ်-စောဒနာ။
၅၈။ ပယ်ခြင်းစွယ်-မပြုကြ (၂) ပြုမှ-ပြီးသည်သာ (၂)

၂၈ - အဓိပ္ပာယ်ရှစ်ပါး၊ ရွှေစေလိုတပါးသာစွပ်စွဲမည်သည်

- ၅၉။ ရွှေစေ၊ ဆဲလို၊ ကံပြုလို (၃) ထလို-အာပတ်မှ (၁)
၆၀။ ဥပုသ်ကိုထား၊ ပဝါ-ထား (၂) မေးငြား၊ တရားပြု (၂)
၆၁။ စွပ်စွဲတပါး (၁) ကြွင်း-ပယ်ရှား (၇) ရှစ်ပါး-မိပ္ပာယ။

၂၉ - ကောစိဒေသ၊ လေသမတ္တ-ဆယ်ပါး

- ၆၂။ မည်၊ နွယ်၊ လိင်၊ ဇာတ် (၄) အာပတ်၊ ပတ်၊ စိ (၃) ဣာယ်၊ စရိ၊
ကျောင်း (၃) လေသစောင်း-ဆယ်မြှောင်-မိဒေသ။
[မည်-အမည်ဖြင့် စောင်းမြောင်းခြင်း၊ ယတ်-သမိတ်ဖြင့်...၊ စိ-သက်န်းဖြင့်...။]

၃၀ ဘေဒကရဝတ္ထု ၁၈-ပါး၊ ခုက် ၉-ခုက်

- ၆၃။ ဓမ္မ၊ ဝိနယ၊ ဘာသိတ (၃) စိတ္တ၊ ပညတ်ခုက် (၂)
၆၄။ အာပတ်၊ လဟုကာ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လ (၃) သာဝ-သေသခုက် (၁)
၆၅။ တဆွဲရှစ်ခု ကွဲပြားမှု-ဝတ္ထုကိုးခုခုက်။
[ဓမ္မ-အဓမ္မကိုဓမ္မဟုပြုခြင်း၊ ဓမ္မကိုအဓမ္မဟုပြုခြင်း...။ စသည်ဖြင့် နှစ်ခုစီဖော်။]

၃၁-ကုလဇူသနရှစ်ပါး

၆၆။ ပွင့်၊သီး၊မှုန့်၊မြေ၊ (၄) ဝါး၊ပျံ၊ခြေ (၃) ဝေဇ္ဇေ(၁) နှုတ်ဖြာ။

[မှုန့်-မျက်နှာချေမှုန့် ပေးခြင်း။ ခြေ-အရပ်ဝေးစေခိုင်းရာ ခြေရင့် သွားခြင်း။ ဝေဇ္ဇေ-ဆေးကုခြင်း။ ။ဤသို့ပြုသော ရဟန်းကောင်းတို့ အပေါ်၌ မကြည်ညို နိုင်အောင် သဒ္ဓါတရားပျက်စေတတ်သောကြောင့် ကုလဇူသနည်း၏။ လူတို့ကို ပျက်စီးအောင် မြှောက်ပေးခြင်းသက်သက်တည်း။]

၃၂-အနေသန ၂၁-ပါး၊လာဘ်ရှာမှားခြင်း

- ၆၇။ မျက်သစ်ရေထက်၊ ဆွမ်းတုံ့စွက်၊ သစ်ရှက်၊ ချိုမှုန့်ပါ (၄)
- ၆၈။ ကလေးချိုသယ်၊ ဝဲဟင်းနှယ်၊ ချစ်ဘွယ် နှုတ်ဝါစာ (၃)
- ၆၉။ ခိုင်းစေရာခံ၊ စာတမန်၊ မြေကြွန်အတတ်ပါ (၃)
- ၇၀။ ခေတ္တ၊ အင်္ဂါ၊ နက္ခတ္တ-သုံးဝ-ထိုင်ဇွာ (၃)
- ၇၁။ ပေါင်းပါနှုတ် (၈) နှစ်ဆဲ့တစ်-စင်စစ်နေသနာ။

[လာဘ်လို၍ မျက်နှာသစ်ရေပေးခြင်းသည်။ ဝဲဟင်းအလားအမှားများသော စကားဆိုခြင်း။ (ဝဲဟင်း၌ အကျက် ဝိကတ်များ၍ အစိမ်းပကတ်နည်းသကဲ့သို့ အမှားများ၍ အမှန်နည်းသည်ဟူ၍) ချစ်ဘွယ်၊ ကျပ်၊ ခင်များ- စသည်ဖြင့် အောက်ကြို စကားဆိုခြင်း၊ အနီးအနားခိုင်းစေရာခံခြင်း၊ ဘူမိနက်သံမြေကြွန်အင် အတတ်ဟောခြင်းစသည်ဖြင့် အသက်မွေး-လာဘ်ရှာခြင်း၊ ယခင် ရှစ်ပါးသည် လူကိုပျက်စီးရုံမြှောက်စားလျှင် ကုလဇူသနာ...လာဘ်ရအောင်ပြုလျှင်အနေသနာ မည်၏။]

၃၃-သစ်ပင်စိုက်နည်း ၁၂ မျိုး

- ၇၂။ သစ်ပင်စိုက်တတ်၊ ရဟန်းမြတ်၊ ငါ့ရပ်သိစေသို။
- ၇၃။ နှစ်သွယ်ဝေါဟာ(၂)ပရိယာ(၁)ဩကာ၊ နိမိတ်ကို(၂)
- ၇၄။ ကိုယ်တိုင်စိုက်တတ်၊ စိုက်နိုင်တတ်၊ အကဗိုလားက။
- ၇၅။ သိသော၊ ကဗိုလော၊ ဤမျှပြော၊ ပေါဟာ ကဗိုလော။
- ၇၆။ ဉာဏ်ရှိသူသာ၊ စိုက်တတ်စွာ၊ ဝါစာပရိယာယ။
- ၇၇။ သစ်ပင်ကိုင်ထောင်၊ မြင်သောအောင်၊ ရိပ်ချောင် ဩကာသ။
- ၇၈။ လူသာမဏေထံ၊ သွာ-အပ်နှံ၊ ကုန်နိမိတ္တ။

[ကိုယ်တိုင် တူး၊စိုက်၊ရေလောင်း၊ ခူးခြင်းသည်၎င်း၊ သူတပါးကို တူး၊ စိုက်၊ လောင်း၊ ခူးလော စသည်ဖြင့် စေခိုင်းခြင်းသည်၎င်း-မကပ်ဘဲ ဆိုအပ်သော

ကြောင့် အကပ္ပိယ + ဝေါဟာရမည်၏။ တွင်းသိလော၊ ရေသိလော၊ ဤအပင်ကို၌ သိလော၊ ဤသစ်ရွက်ကိုသိလော၊ ကပ္ပိလော၊ အလိုရှိသည်ဟုပြောခြင်းသည် ကပ္ပိယ ဝေါဟာရ မည်၏။ မြှော်မြင်ဥာဏ်ရှိသူသည် သစ်ပင်စိုက်ရသည်။ မကြာမီ ကျေးဇူး များသည်ဟု ပြောခြင်းသည် ပရိယာယ မည်၏။ လူသာမဏေတို့ ရိပ်မိအောင် ပေါက်တူး သစ်ပင်ကိုင်၍ ရိပ်ရောင်ပြုခြင်းသည် ဩဘာသကမ္မ မည်၏။ လူ သာမဏေထံ ပေါက်တူး သစ်ပင်သွားသားခြင်းသည် နိမိတ္တကမ္မမည်၏။

ကုလဇူသနအကျိုးငှါ ငါးရပ်လုံးအော်၊ စားသောက်ခြင်းငှါ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရတခုသာမအော်။ ကြွင်းလေးရပ်အော်၏။ အရိပ်၊ အရံ၊ တောအလို ငှါ ငါးရပ်လုံး အော်သည်။ အကပ္ပိယ ဝေါဟာရ၌ အဇာတပထဝီကိုယ်တိုင် တူး၊ စိုက်၊ ရေလောင်းခြင်းသာ ပြုရသည်။ သီးသောအခါလည်း စာလျှင်အပြစ်မရှိ။ ဇာတိပထဝီတူးခြင်း၊ ဘူတဂါမ် ဗိဇဂါမ် ဖျက်ခူးခြင်းတို့ကား လွန်ကဲသော အကပ္ပိယ ဝေါဟာရဖြစ်သည် မပြုကောင်း။]

၃၄ - ပုပ္ဖဝိကတိပန်းကုံးခြောက်မျိုး

၇၉။ ညှာချင်းထုံး၊ ကွပ်(၂)သွင်၊ ရပ်ပက်(၂)လေးရပ်ညှာနှင့်ပွင့်။

၈၀။ လွန်ပတ်၊ ရက်နည်း(၂)နှစ်ပါးလည်း၊ ပြုပြီးပန်းကုံးဖြင့်။

၈၁။ ပန်းကုံးခြောက်ခု၊ ကိုယ်တိုင်ပြု၊ စေပြု ဒုက္ကဋ်သင့်။

၈၂။ ကပ္ပိယဝါစာ(၁)ပရိယာ(၁)ဩဘာ၊ နိဇိတ်(၂)အပ်သတည်း။

[ထုံး-ဂန္ထိမ-ညှာတံ ခိုးတံ ချင်းထုံးသည်၊ ဖွဲ့သည်။ ။ ကွပ်-ဂေါပိမ-ညှာကို ကြိုးကွပ်သည်။ စုစည်းသည်။ ကြိုးလွန်းအကြားညှပ်သည် (၂)။ သွင်း-ငေမိမ-ပွင့်ပေါက်၊ ညှာပေါက်၌ထိုးသည်။ သိသည်။ ၎င်းတံ၌စွပ်သည်။ ပွင့်ချင်းသွင်းသည်။ ။ ငွေ-ဝေဠိမ-တုတ်တံ၌ကပ် ကြိုးဖြင့်ပတ်သည်။ ချည်သည်။ ရစ်စည်းသည်။ (၂)။ သွန်ပတ်-ပုရိမ ရှေးနေရာလွန်အောင်ပတ်သည်။ သူတပါးပြုသောပန်းကုံး ပန်းပြားဖြင့် စေတီပွတ်တိုင်၌ တပတ်သက်လွန်အောင်ပတ်သည်။ တပတ်တိတိကားအပ်၏။ ဆင်စွယ်ကောက်၌ တွဲလှားချ၍ ထိုကောက်၌ ပြန်လှည့်တင်ခြင်းသည်အော်။ (ပန်းကုံးအကွင်းပြု၍စွပ်လျှင် လွန်ပတ်မဖြစ်)။ ။ ရက်-ဝါယိမ-စေတီ၌ ပန်းပုဆိုး-ပန်းကွန်ယက်၊ ပန်းစေတီသည်ဖြစ်အောင် သူတပါးပြုပြီး ပန်းကုံးပန်းပြားဖြင့် ရက်သည် (၂)။

ဤပန်းကုံးခြောက်မျိုးကို ပြုအံ့၊ ပြုစေအံ့-ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီတို့အား ဒုက္ကဋ်။ ပူဇော်ရန်၌သို့သိလော။ ဤသို့ပြုလျှင် တင့်တယ်ရာ၏-စသည်ဖြင့် ကပ္ပိယ ဝေါဟာရပြောလျှင်အပ်၏။ ပရိယာယ်စသည်ဖြင့်လည်း အပ်၏။]

၃၅-အာပတ်ဖုံးလွှမ်းခြင်း အင်္ဂါဆယ်ပါး

၈၃။ အာပတ်၊ ပကကတ်(၂) ကင်းလတ်အန္တရာယ် ၁ စွမ်းနိုင်
သွယ်၊(၁)ဖုံးကွယ် ၁ နှစ်စီတည်း။

၈၄။ ဝန်ချဖုံးလျက်၊ အရုဏ်တက်၊ ဖုံးတွက် ဒုက္ကဋ်တည်း။

[အာပတ် အာပတ်သင့်၏။ အာပတ်ဟုအမှတ်ရှိ၏။ နှစ်ပါးစီ... ဖုံးကွယ်၊ ဖုံး
လို၏။ဖုံး၏၊ ဝါ အရုဏ်တက်၏ နှစ်ပါး။ အမှတ်မဲ့ အရုဏ်တက်ခါမျှဖြင့် ဖုံးသည်
မမည်။ဝန်ချဖုံး၍ အရုဏ်တက်မှဖုံးသည်မည်၏။ဒုက္ကဋ်လည်းသင့်၏။အချို့ကား ဤ
ဆယ်ပါး၌ဂရုမပြုဘဲ ပရိဝါသ်ကျင့်သောအခါ၌ ရက်များစွာဖြင့် ဂရုပြုကြသည်။
ဂရုကို အလွဲသုံးစားသူတို့ဖြစ်ကုန်၏။

(နိဿဂ္ဂိ (၈၅-မှ ၁၂၄)

၃၆-ဇာတိသင်္ကန်း ခြောက်ထည်

၈၅။ ခေါမ၊ ပါချည် ၂ ဖုံးချည်၊ သားမွေး(၂) လျှော်ထွေး
ပိုက်ဆံ(၁) ငါးဘန်ရောဘိ(၁) ခြောက်ခုရှိ၊ ဇာတိသင်္ကန်း
တည်း။

၃၇-အနုလောမသင်္ကန်းခြောက်ထည်

၈၆။ ဆွဲဖြူ၊ ပတ္တမြား၊ သောမာရ ၃ စိန်၊ တန်ခိုး၊ နတ်(၃)

၈၇။ ဇာတ်အား လျော်မှု၊ ဤခြောက်ခု၊ အနုလောမမှတ်။

၃၈-ကထိန်ခင်းထိုက်သူ အင်္ဂါရှစ်ပါး

၈၈။ ကထိန်ခင်းထိုက်၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ တိုက်ရိုက် ရှစ်အင်ပြည့်။

၈၉။ ပုဗ္ဗ၊ ပုဗ္ဗ၊ မိဋ္ဌ၊ ဣာ(၄)မာ၊ ဗောဓာ ၂ ဥဒ္ဓါ၊ အာ(၂)ရှစ်ခုသိ။

[ပုဗ္ဗကရဏသိခြင်း၊ ပစ္စုဒ္ဓါရ၊ အဓိဋ္ဌာန၊ အတ္ထာရသိခြင်း၊ မာတိကာ၊ ပလိဗောဓ၊
ဥဒ္ဓါရ အာနိသင်သိခြင်း။]

၃၉-ပုဗ္ဗကရဏခုနစ်ပါး

၉၀။ ဖွပ်၊ စီရင်၊ ဖြတ်(၃)တည်းစပ်၊ ချုပ်၊ ဆို(၃)မိန့်ထိုး(၁)ခေါ်
ရိုး ပုဗ္ဗကရဏတည်း။

[ဖွပ်-စီရင်လို၍ဖွပ်ခြင်း။ စီရင်-ဖြတ်လို၍စီရင်ခြင်း။... ဆိုး-မိန့်ထိုးလို၍ ဆိုးခြင်း။
ထိုနောက် အဓိဋ္ဌာန်တင်လို၍ မိန့်ထိုးခြင်း။ ထိုနောက်မှ အတ္ထာရ-ခင်းရသည်။]

၄၀-ကထိန်အာနိသင် ငါးပါး

၉၁။ အနာမန္တ(၁)အသမာဒါ(၁)ယာဝါဂဏ(၂)ယောတတ္ထ(၁)
ပဉ္စ အာနိသင်။

[အနာမန္တ-နိမန္တိတ-သဘတ္တရဟန်းသည် ထင်ရှားရှိ ရဟန်းကိုမပန်ဘဲ ဒါယ
ကာအိမ်သွားနိုင်ခြင်း(၁)။ အသမာဒါ-အဓိဋ္ဌာန်တင်သော တိစိဝရိက်ညဉ့်ကင်း
နိုင်ခြင်း (၁)။ ယာဝါ-ဆယ်ရက်ထက်အလွန် အတိရေကသက်န်းထားနိုင်ခြင်း။
ဂဏ-ဂဏဘောဇဉ်စား၍ အပြစ်မရှိခြင်း(၂)။ ယောတတ္ထ-သံဃိကသက်န်း၌အစိုး
ရခြင်း(၁)ဟု ဖော်၊ (နေလွဲနှာဝင် ပထည့်မိစေနှင့်။) ကထိန်မခင်းလျှင် သက်န်း
ကာလ တလ-ဆောင်ပြည့်အတွင်း၌ အသမာဒါနကြည်၍ အာနိသင် လေးပါး
ရသည်။]

၄၁-ကထိန်နုတ်မာတိကာရှစ်ပါး၊ ပလိဗောဓပြတ်ပုံ ရှစ်မျိုး

၉၂။ ပက်၊ နိဋ္ဌ၊ သန၊ နာ၊ ၄ သ၊ အာသာ(၂)သိဝေ၊ သဟုဗ္ဘာရ(၂)

၉၃။ စိ၊ အာ၊ ဟူ၊ အာ(၄)စိ၊ အာ(၂)စိ၊ တူ (၂)ရှေးပြတ်စဉ်တိုင်း
ယူ။

[ပက်-ပက္ကမနန္တိကာ နုတ်ခြင်း၌။ စိ-စိဝရပလိဗောဓ ရှေးဦးစွာ ပြတ်သည်။
နိဋ္ဌာနန္တိကာ၌ အာဝါသပလိဗောဓ ရှေးဦးစွာပြတ်သည်...စသည်ဖြင့် အစဉ် အ
တိုင်းတွဲ၍ဖော်။ ။ဤနုတ်ခြင်းရှစ်ပါးမှတစ်ပါး အန္တရုဗ္ဘာရ-နုတ်ခြင်းလည်းရှိသေး
၏။ သဟုဗ္ဘာရကိုပင် ပုဂ္ဂိုလ်လိုက်၍ခွဲသည်။

၄၂-သင်္ကန်းကိုးထည်၊ ဆိုးရည်မိန္ဒုမပြ-၄

၉၄။ တိစိဝရိက်(၃) နိ၊ ဝေ၊ အိဝ် (၃) မျက်၊ ပရိက်၊ မိဃ် (၃)
သင်္ကန်းကိုး။

၉၅။ နိ၊ အိဝ်၊ မျက်၊ ပ(၄)လေးထည်မှ၊ ဝပြ-ဆိုးမိန္ဒု။

[နိသိဒ္ဓိင်၊ အိဝ်ရာခင်း၊ မျက်နှာသုတ်၊ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ-ဤလေးထည်၌ ဆိုးရည်
ဆိုးခြင်း၊ မိန္ဒုထိုးခြင်းပြုသည်ဟုမပြ။ တိစိ၊ အမာလွမ်း၊ မိဃ်းရေခံငါးထည်၌သာ
ပြသည်။]

၄၃-အဓိဋ္ဌာန်တင် တထည်စီ ၆။ အများ-၃

၉၆။ တိစိဝရာ(၃)မိဃ်း၊ နိ၊ ဝေ၊ (၃)မိဋ္ဌာ-တထည်စီ၊

၉၇။ ပ၊ မျက်၊ အိဝ်ရာ(၃)သုံးမျိုးသာ၊ များစွာတင်နိုင်သည်။

[အဋ္ဌကထာကြီး၌ မျက်နှာသုတ်ကို နှစ်ထည်တင်၊ အပရေဝါဒအများတင်ဟု
ဆို၏။ ကင်္ခါ၌အများတင်ဟုဆိုသည်။]

၄၄-အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ကြောင်းရှစ်ပါး

၉၈။ ထွက်၊ ယူ၊ ပေး၊ လု(၄)မစွ၊ လိင်ပြန်(၂) အဓိဋ္ဌာန်ချ(၁)
သိက္ခာကျ(၁)အဋ္ဌ-ဓိဋ္ဌာန်ပျက်ကြောင်းတည်း။

[ထွက်-သင်္ကန်းကိုငဲ့ဘဲ အသွင်စွန့်၍ လူထွက်ခြင်း။ယူ-အကျွမ်းဝင်သူယူသွား
ခြင်း။သိက္ခာကျ-အန္တိမရောက်၍ ဝါ-သိက္ခာချ၍ကျခြင်း။ ဤရှစ်ပါးသည် သင်္ကန်း
ကိုးထည်လုံးနှင့် ဆက်ဆံ၏။]

၄၅- အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ကြောင်းကိုးပါး စီ ငါးထည်
နိ၊ အိဝ၊ ချက်၊ ပဉ္စ ရှစ်စီ။

၉၉။ လက်သန်းသည်းလောက် တိစိပေါက်(၁)ထည့်ထွေးပေါက်ကိုးပါး
တည်း။
၁၀၀။ ခိဃ်းလမကျန်(၁)ခိဃ်-ရေခံ-ထည့်ပြန်ကို ပါးတည်း။
၁၀၁။ ရေဂါခန့်ကျန်း(၁)အသေလွှင်း-ဖြည့်စွမ်းကို ပါးတည်း။

[တိစိဉ္စ လျားစွန်းတယွာမှအတွင်း၊ နိစွန်းရှစ်သစ်မှအတွင်း၊ သင်္ခပိုင်နိစွန်းလေး
သစ်မှအတွင်း-လက်သန်သည်းလောက်ထုတ်ချင်းပေါက်မှ ကျသည်။]

၄၆-သပိတ်ဓိဋ္ဌာန်ကျကြောင့် လည်းကို ပါး

၁၀၂။ ဆပ်ထမင်းလောက် သပိတ်ပေါက်(၁)ထည့်ထွေးပေါက်ကို ပါး
တည်း။

[သပိတ်နှုတ်ခမ်းရေးစွန်းမှ နှစ်သစ်အောက်၌ ဆပ်ထမင်းလုံးခန့် ပေါက်မှ
ကျသည်။]

၄၇-တိသန္တပြန်မပေးရ ၂။ပြန်မသုံးရ ၄။သုံးရ ၂၄

၁၀၃။ ရွှေငွေခံလဲ ၂။ နှစ်ချတွဲ-ပြန်ဘဲမပေးရ။
၁၀၄။ သန္တတ-တေး(၃)ရက်လွန်သော(၁)ပြန်ပေးမသင့်ရ။
၁၀၅။ အကြွင်းစစ်ဆေး-နှစ်ဆွဲလေး ၂၄ ပြန်ပေးသုံးစွဲရ။
၁၀၆။ သံဃာ့လယ်သာ-စွန့်ရပါ-သုံးဖြာသွေ့ပါစ။(၃)

[ဦးနပဉ္စမဇ္ဈန၊ ရွှေငွေခံ၊ ရွှေငွေလဲ-သုံးခုကို ၈၈၊ ပုဂ္ဂလဉ္စမစွန့်ရ။]

၄၈-အဝိပ္ပဝါသအရပ်၁၅-ပါး.

၁၀၇။ ရွာ၊ဒိမ်၊တိုက်၊ပြ(၄)သာဒ၊ ဆောင်း၊ ပြည်း(၃)လှေ၊ လှည်း၊
ကောက်နယ်(၃)ရံ၊လယ်၊လွင်ကွင်း(၃)ပင်ရင်း၊ ကျောင်းအား
(၂)ပေါင်းဆွဲငါးသည်-မှတ်သားအဝိပ္ပဝါသတည်း။

[တိုက်-ဥစ္စာထားရာဘဏ္ဍာတိုက်၊ဝါ-ကုန်လှောင်ရုံ။ ပြ-ပြအိုး။သာဒ-ပါသာဒ
ပြာသာဒ်ရှိသည်။ဆောင်း-တန်ဆောင်း။ပြည်း- ပြာသာဒ်ဦးပြည်း။လှည်း- လှည်းကုန်
သည်။လွင်ကွင်း-လွင်တီးခေါင်ရွာဝေးတော၌ ဝန်းကျင်ခုနစ် အဗ္ဘန္တရအတွင်း။ ။
ဤအရပ် တဆွဲငါးပါးသည် ကေကုလ၊ကေပစာရဖြစ်အံ့။ ထိုအတွင်း တိစိဝရိက်
သား၍ ထိုအတွင်း တနေရာ၌ နေနိုင်သည်။ လှည်းကုန်သည်၌ ရှေ့နောက်ခုနစ်
အဗ္ဘန္တရ၊ဘေး-တအဗ္ဘန္တရအတွင်း။ သစ်ပင်၌ မွန်းတည့်ရိပ်အတွင်းနေနိုင်သည်။
ဝိပ္ပဝါသနိဿဂ္ဂိမဖြစ်။ ။အဝိပ္ပဝါသဗဒ္ဓသိမ်တွင်း၌လည်းထား၍ ထိုသိမ်တွင်း
နေလိုရာ နေနိုင်သည်။ထိုမှတပါးသောနေရာတို့၌ ဟတ္ထပါသ်မကင်းရ။]

၄၉-သင်္ကန်းဖြစ်ရာမာတိကာ ရှစ်ပါး ၊လှူရာသိမ် - ၁၅

၁၀၈။ သိမာ၊ ကတိကာ၊ ဘိက္ခဝပညပ်၊ သံဃဿန္တ(၄)ဥဘတော
သံဃံ၊ဝဿိဝုတ္တ၊အာဒိဿ၊ပုဂ္ဂလ(၄)ရှစ်မာတိ။
၁၀၉။ ခဏ်၊ဥ၊သမာ(၃)အဝိပ်၊လာ(၂)ဂါမာ၊နိနဂ(၃)
၁၁၀။ အတ္တနိ၊ဥဒ (၂)ဇ၊ရဋ္ဌ(၂)ရဇ္ဈ၊ဒိ၊စက္က(၃)
၁၁၁။ သိမ်မာတိကာ-လှူနေရာ-စိတ်ဖြာ ဆွဲငါးမျှ။

[သိမာယဒေတိ စသည်ဖြင့် သင်္ကန်းလှူပုံရှစ်မျိုး။ထိုတွင် သိမ်သည် ၁၅-မျိုးပြား
၏။ခဏ်-ဧကရာဇ်ရှိသံဃာအား လှူပါ၏။ ဥ-ဥပစာရသိမ်။ သမာနသံဝါသသိမ်။
အဝိပ္ပဝါသသိမ်။လာဘသိမ်။ဂါမသိမ်။နိဂမသိမ်... လ...နိပသိမ်။ စက္ကဝဋ္ဌာသိမ်ရှိ
သံဃာအားလှူပါ၏ဟု ဆို၍ လှူလျှင် တခြားသံဃာနှင့်မဆိုင်။ ဆိုရာသံဃာနှင့်
ဆိုင်၏။သုတ္တန်သံဃိကမျိုးမဟုတ်။သုတ္တန်သံဃိကနှင့်ယောင်မှားတတ်သည်။]

၅၀ -နိဿဂ္ဂိဝတ္ထ၊ ၄ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထ၊အများ၊ကပ္ပိယဝတ္ထ၊အများ

၁၁၂။ ရွာ၊ဧဋ္ဌ၊သပြာ၊ပဲရုပ်မှာ(၄)လေးဖြာနိဿဂ္ဂိ။(နိ-၄။)
၁၁၃။ သတ္တဓညာ(၇)ကျွန်း၊လယ်၊ယာ၊ပုပ္ဖာရာမာဒိ(အများ။)
၁၁၄။ နိ၊ ပြောက်၊ မြ၊လဲ(၄)လင်း၊ ရ၊စွဲ(၃)နွာ-လဲ(၁)ဒုက္ကဋ်သိ။
(ဒုက်-အများ။)

၁၁၅။ စိဝရာဒိက(အများ)ကပ္ပိယ-မှတ်ကြသုံးမျိုးရှိ။ (ကပ်-အများ။)

[နိဿဂ္ဂိပစ္စည်း၊ ခုက္ကဋ်ပစ္စည်း၊ ကပ္ပိယပစ္စည်း-ဤသုံးမျိုးကွစေလျက်ပစ္စည်းဖလယ် ပုံကိုးမျိုးကို အပြစ်နှင့်တကွ သိနိုင်သူဖြစ်စေရမည်။ ။နိ၊ ပြောက်၊ မြ၊ လ-စသော ရှစ်ပါးနှင့် ဣန္ဒြေသည် ရတနာဆယ်ပါးဖြစ်၏။]

၅၁ ကပ္ပိယကာရက တကျိပ်

၁၁၆။ ရှေ့အပ်၊ ပြန်ကြား၊ စေ၍ကြား၊ မှာထား သွားသည်သာ (ညွှန်းအပ်၄။)

၁၁၇။ ရှေ့အပ်မကြား၊ ကွယ်အပ်ထား၊ ရှစ်ပါးမညွှန် ရာ(မညွှန်းအပ် ၂။)

၁၁၈။ ရဟန်းညွှန်းလေး၊ တမန်လေး၊ ခွေးမှာ မညွှန်းရာ (ကပ္ပိယ တကျိပ်။)

၁၁၉။ ရာဇ၊ မေဏ္ဍ၊ အညာတ-ကျင့်ရမည်တိုင်းသာ။

[ရှေ့အပ်-မျက်မှောက်ညွှန်း၍ ငွေလက်ခံစေ၍ ဤသူထံတောင်းပါဟုလျှောက် ကြားသော ကပ္ပိယတယောက်(၁)။ ပြန်ကြား-မျက်ကွယ်ညွှန်း၍ ငွေလက်ခံ စေ၍ ပြန်လျှောက်ကြားသော ကပ္ပိယတယောက်။ စေ၍ကြား-မျက်ကွယ်ညွှန်း၍ ငွေလက်ခံစေ၍စေလွှတ်၍လျှောက်ကြားသော ကပ္ပိယတယောက်။ မှာထားသွား- မျက်ကွယ်ညွှန်း၍ မှာထားလျှောက်ကြား၍ သွားပြီး ငွေလက်ခံစေသော ကပ္ပိယ တယောက်(၃)။ ။မျက်မှောက်တယောက်။ မျက်ကွယ်သုံးယောက်။ ရဟန်းညွှန်းလည်း ဤလေးယောက်။ တမန်ညွှန်းလည်းဤလေးယောက်။ ပေါင်းရှစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ငွေလာလှူလျှင် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့်ပယ်ရသည်။ ငါတို့အားမအပ်ဟုစိတ်ဖြင့်သော်လည်း ငယ်ရသည်။ ကပ္ပိယရှိပါသလားဟုလျှောက်လျှင် ညွှန်းပြအပ်၏။ ရဟန်းညွှန်းလေး ဖြစ်၏။ တမန်ကညွှန်းလျှင် တမန်ညွှန်းလေးဖြစ်၏။ ရှေ့အပ်မကြား-မျက်မှောက် ငွေအပ်၍ ဘယ်သူမျှမညွှန်းမလျှောက်သော ကပ္ပိယတယောက်(၁)။ ကွယ်အပ်ထား- မျက်ကွယ် ငွေအပ်၍ ဘယ်သူမျှ မလျှောက်သော ကပ္ပိယ တယောက်(၁)။ မှောက်၁။ ကွယ်၁။ မညွှန်းသူနှစ်ယောက်။ ဤသို့ ကပ္ပိယတကျိပ်ရှိ၏။

ဤတကျိပ်တို့တွင်ရဟန်းညွှန်းလေးယောက်၌ ရာဇသိက္ခာပုဒ်အတိုင်းအပ်သော ပစ္စည်းကို ခြောက်ဖြန့်ထိတောင်း၊ ပိုမတောင်းရ၊ ပစ္စည်းကျန်သေးလျှင် လှူသူထံ “ဤမျှ ကျန်သေးသည်။ သင်တို့ပစ္စည်းပြန်တောင်းကြ” ဟုပြောရသည်။ တမန်ညွှန်း လေးယောက်၌ မေဏ္ဍကသိက္ခာပုဒ် အတိုင်း ပိုင်းခြားမရှိ လိုတိုင်းတောင်း။ ငွေကျန်သည်ဟု ပြန်ပြောဘွယ်ရှိ၊ ဣန္ဒြေကိုကား ဘယ်နည်းဖြင့်မျှမတောင်းရ၊ မညွှန်းသောကပ္ပိယနှစ်ယောက်၌ အညာတကပိညတ္တိသိက္ခာပုဒ်အတိုင်း အလျင်း မတောင်းရ၊ လှူသမျှလက်ခံရသည်။ တမန်ညွှန်း အကောင်းဆုံးတည်း။ အချို့ကား ငွေကိုဆန်အမည်နှင့်၍ ဆွမ်းဆန်တော် တင်းတရာကို အရှင်အားလှူပါ၏ဟု ပရိယာယ် ဆို၏။ ဝိနည်းအားလျော်ပေသည် ထင်ရ၏။ ဝိနည်း၌ အနှစ်သာရ

ဘာမျှမရှိသော စကားသုံးသာ စကားလိမ်သာဖြစ်၏။ မအပ်။ ဤငွေတရာကို ဆွမ်းဆန်တော် အလိုငှါ သင်္ကန်းအလိုငှါ လှူပါ၏ဟုဆိုလျှင်အပ်၏။ ပစ္စည်း လေးပါး အလိုငှါဟူသည် ဝိနည်းစကားဖြစ်၏။]

၅၂-ဘေသဇ္ဇ-ဆေးငါးပါး

၁၂၀။ ထော၊ ဦး၊ ဆီ၊ ပျား (၄) တင်လဲအား (၁) ငါးပါးလျက် ဘွယ်ဆေး။

[ထောပတ်၊ ဆီဦး-စသည်ဖြင့် ဘေသဇ္ဇအမည်ထူးရသော ဆေးအစာငါးမျိုး၊ ထောပတ်ဖြစ်လှနိုးကို ဆီဦးဟု ခေါ်သည်။ ထောပေး၊ မသကာလည်းခေါ်သည်။]

၅၃-အဓမ္မိကဒါနကိုးပါး

- ၁၂၁။ စေတီ၊ သံဃာ၊ ပုဂ္ဂလာ (၃) ဤမှာ လှူမည်ညွတ်။
- ၁၂၂။ ညွတ်ရာမှခြား၊ လှူခိုင်းငြား၊ ကိုးပါးပြားအောင်မှတ်။
- ၁၂၃။ လှူသူ၊ ခံသူ-ပြစ်မမှု-ခိုင်းသူအပြစ်ကပ်။
- ၁၂၄။ နိဿဂ်ပါမိတ်၊ သုဒ္ဓါပါမိတ်၊ နောက်ပိတ်ဒုက္ကဋ်-တပ်။

[ဤစေတီစသည်အား လှူမည်ဟု နှုတ်မြွက်လျှင် ညွတ်သည်မည်၏။ အလှူ မမြောက်သေး။ ထိုညွတ်ပြီးကို တပါးသောစေတီ၊ သံဃာ စသည်အား လှူခိုင်း ခြင်းဖြင့် အဓမ္မိကဒါနကိုးပါးဖြစ်၏။ လှူသူပိုင်ပစ္စည်းသာဖြစ်သောကြောင့်လှူသူ၊ ခံသူ၊ သုံးဆောင်သူ အပြစ်မပြု။ ခိုင်းသူအားသာ အပြစ်ပြုသည်။ သံဃာအားညွတ် ပြီးကို မိမိဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်စေလျှင် နိဿဂ်ပါမိတ်။ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်စေလျှင် သုဒ္ဓါပါမိတ်။ ကြွင်းညွတ်စေရှစ်ချက်၌ ဒုက္ကဋ်သာ။ လှူပြီးကိုညွတ် စေလျှင် ဘဏ္ဍာစားပေးရသည်။ ဇွေးမြူအားကျွေးရန် ညွတ်သောအစာကို ဇွေးနီ အားကျွေးခိုင်းအံ့ ဒုက္ကဋ်။ ဇွေးမြူစားနေစဉ် မောင်းပစ်၍ ဇွေးနီအား စားစေအံ့၊ အနာပတ္တိ။ ဤဝိနည်းကို ဂရုမပြုလျှင် ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယဦးစီးလျက် ဂရုအလွဲလွဲ အချော်ချော်ဖြစ်နိုင်သည်။]

ပါမိတ်(၁၂၅-မှ၁၇၇)

၅၄-ဆဲရေးခြင်းဆယ်မျိုး

၁၂၅။ မည်၊ နွယ်၊ မှု၊ ဇာတ်(၄) နာ၊ သွင်၊ တတ်(၃) ကိ၊ ပတ်၊ ဆဲ (၃) ဆယ်ပါး။

[မည်-အမည်ဖြင့် နာကျည်းအောင် ဆိုခြင်း၊ ...အနွယ်၊ အမှု၊ ဇာတ်၊ အနာ၊ အသွင်၊ အတတ်၊ ကိလေသာ၊ အာပတ်။ ဆဲ အယုတ်တမာအဆဲကြမ်းဖြင့် နာအောင် ဆိုခြင်း။]

၅၅-ပဒသောဓမ္မ-ပုဒ်ဖြိုင်လေးမျိုး

- ၁၂၆။ အချို၊ အချ-ပြိုင်တူကျ-ပဒ-မည်သည့်သာ။
- ၁၂၇။ အချိုမမျှ-ပြိုင်တူချ-အနု ပဒ သာ။
- ၁၂၈။ အစဘချ-ပြိုင်တူပြု-အနုအက္ခရာ။
- ၁၂၉။ အနိစ္စနှစ်ချ-ပြိုင်တူပြု-အနုဗျဉ္ဇနာ။
- ၁၃၀။ လေးမျိုးလုံးပင်-ရွတ်ဆင်ခြင်-ပြိုင်လျှင်ပါစိတ်သာ။

၅၆-တိရစ္ဆာန်နှင့်သဟဿေယျ၊ဥာဏ်သက်ခဲ၏၊
မဟုတ်ဟုထင်သူများ၏။

- ၁၃၁။ တိရစ္ဆာန်အိပ်-ထိုး-ပါစိတ်၊မ-အိပ်-ဒုက္ခရှိတည်း။

၅၇-ဗီဇဂါမ်ငါးပါး၊ကပ္ပိခြင်းငါးပါး

- ၁၃၂။ မူလ၊ ခန္ဓ(၂)ဗဒ္ဓါ-ဂ္ဂ(၂) ဗီဇ(၁)မျိုးငါးတန်း။
- ၁၃၃။ စေ့၊ ညွန့်၊ အဆစ်(၃)ပင်စည်၊ ဖြစ်(၂)ငါးဖြစ်ဗီဇဂါမ်။
- ၁၃၄။ လက်သည်း၊မီး၊ထား(၃) နှု၊ထုတ်စား(၂)ငါးပါးကပ္ပိယံ။

၅၈-သေယျဆယ်ပါး

- ၁၃၅။ ဘိသိ၊မိမိ(၂)(အုတ်)ဥတ်၊ဘူမိ(၂)တမ္ပိ၊ စမ္ပခဏ်(၂)
- ၁၃၆။ နိသိ၊ပစ္စ(၂)မြက်၊ပဏ္ဏ(၂)သေယျဆယ်ခုမှန်။

[ဘုံလျှို၊ပုဆိုးကြမ်း(၂)။ဥတ္တရတ္တရဏ·ညောင်စောင်းအထက်ခင်း၊ဘူမတ္တရဏ-
မြေအခင်း(၂)။ကံပိုင်ကလာအခင်း၊သားရေပိုင်း(၂)။နီသီဒိုင်၊အိပ်ရာခင်း(၂)။
မြက်အခင်း၊ သစ်နှုတ်အခင်း (၂)။ သံသိကေရိဟာရေသေယျသန္တရိတွာဝါ၊
သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဆိုင်သည်။ ပရိဝါဠိသေနာသနဆယ်ပါးပြရာ၌ ဘူမိ၊ ပစ္စ မပါဘဲ
မဇ္ဇိဌ၊ဝိဗ္ဗောဟနနှင့်ပြသည်။]

၅၉-ဘိက္ခုနောဝါဒကသမ္ပုတိအင်္ဂါရှစ်ပါး

- ၁၃၇။ သီလ၊သုတ(၂) ဧကိရုချိ(၁) ကောင်းလှစကား(၃)
အများချစ်ခင်(၁) သွန်သင်တတ်စွမ်း(၁) မယ်ရဟန်းနှင့်
ဖက်ယပ်·မေထုန်-မကြိုစဘူး (၁) လွန်ကျူးနှိပ်ဆယ်(၁)
ဤရှက်သွယ် မှတ်ဘွယ်ဩဝါဒ။

၆၀-ဂရုဓမ္မတရားရှစ်ပါး

- ၁၃၈။ ရှိခိုး၊ ဝါကပ်(၂) လခွဲကပ် (၁) နှစ်ရပ်ပဝါရဏံ (၁)
 ၁၃၉။ နှစ်နှစ်သိက္ခ(၁) ပက်မာန (၁) ပြန်ဟ မဆဲရန် (၁)
 ၁၄၀။ ရဟန်းဆိုသမျှ-ငုံခံရ (၁) အဋ္ဌ ဂရုဓမ္မ။

[ဝါတရာရစေကာမူရဟန်းမြင် ရှိခိုး၊ ရဟန်းအနီးရှိမှဝါကပ်(၂)။ လခွဲတိုင်း ရဟန်းတို့ထံဥပုသ်မေးတရားနာသွား (၁)။ ဥဘတောသံဃာဉ္စပဝါရဏာပြု(၁)။ သိက္ခမာန်နှစ်နှစ်ကျင့်ပြီးမှ ရဟန်းပြု(၁)။ ဂရုကအာပတ်အတွက် ဗက္ခမာနတ် ကျင့်(၁)။ ရဟန်းကိုဆဲခြင်း ခြိမ်းခြောက်ခြင်းမပြုရ(၁)။ ရဟန်းဆိုသမျှနာခံ ရမည်။ ရဟန်းကိုဘာမျှမစိမံရ မဆိုရ(၁)]

၆၁-ပဝါရိတ်သင့်ကြောင်းအင်္ဂါငါးပါး

- ၁၄၁။ စားဆဲ၊ ဘောဇဉ် (၂) ဆောင်ငင်၊ နီးကပ် (၂) ပယ်မြစ် လတ်(၁) ငါးရပ် ပဝါရိတ်သင့်ကြောင်းတည်း။

၆၂-ဘောဇဉ်ငါးပါး

- ၁၄၂။ ထမင်း၊ ငါး၊ သား(၃) မှုံ-နှစ်ပါး(၂) ငါးပါးဘောဇဉ်တည်း။

[သတ္တုမှုံ၊ လုံး...စပါးမျိုးခုနစ်ပါးကျက်စွာလှော်၍ ပြုသော ဆန်မှုန့်၊ ၎င်းဆန် မှုံနှင့်ဖြင့်ပြုသောမှုံ ဟူသမျှတည်း။ ကုဗ္ဗာသ-မုယောမှုံ...မုယောကျုံဖြင့် ပြုသောမှုံ။ ဤကားမှုံ နှစ်ပါး။]

၆၃-စပါးမျိုးခုနစ်ပါး

- ၁၄၃။ သလေး၊ ကောက်၊ မုယော (၃) နတ်ကောက်နှော (၁) ဆပ်ရော၊ ပြောင်းနှင်းလူး (၃)

[သလင်း၊ ဝိဟိ၊ ယဝေါ(၃) ဂေါဓမာ(၁) ကင်္ဂ၊ ဝရကော၊ ကုဗြုသကော (၃) ပြောင်းဖူးသည် စပါးမျိုးခုနစ်ပါး၌မပါဝင်သောသစ်သီးခဲဘွယ်ဖြစ်၏။]

၆၄-အတိရိတ်ဝိနည်းကံအင်္ဂါခုနစ်ပါး

- ၁၄၄။ အပ်လျှင်၊ ကပ်ခံ(၂) မြှောက်ပြန်၊ နီးမြှောက် (၂) သင့်လျက် မထ (၁) စားပြီးမှသာ(၁) အလမေတံ(၁) ခုနစ်တန်-မှတ်ရန် အတိရိတ် အင်္ဂါတည်း။

[အပ်အပ်စပ်စပ်ကပ္ပိပြီးကို၊ အကပ်ခံ၍(၂) ဝိနည်းမိရ်ထံမြှောက်ချီလျက် အနီး၌ အတိရိတ္တကရောသဘန္တေ ဟု ဆိုရသည် (၂) ဤအင်္ဂါ ၄-ပါး။ ။ ဝိနည်းမိရ်ကား

ပဝါရိတ်သင့်ခဲ့လျှင် မထသေးမီဖြစ်၍(၁)ယနေ့ ဘာမျှမစားသေးလျှင် လိုသမျှ စား၍(၁)အလမေတံသဗ္ဗံ ဟုဆိုရသည်(၁)ဤ၌သုံးပါး။]

၆၅-ခဲဘွယ် ၁၂-ပါး

၁၄၅။ မြစ်၊ဥ၊ စွယ်၊ ညွှောက်(၄)ပင်၊ ခေါက်၊ ရှက်၊ ပွင့်၊ ၄ သီး၊ ဓေ့ဆင့်(၂)မှုန့်နှင့်၊ စေး(၂)ဆွဲနှစ်။

[ယာဂကျ နို့ရည်အရသာတို့သည် ဤ ၁၂-ပါး၌ မပါသော်လည်း ဘောဇဉ် မဟုတ် ခဲဘွယ်သာတည်း။ ဘိက္ခုနီသိက္ခာပုဒ်အချို့၌ ဘောဇဉ်ငါးပါးနှင့် ရေဒန်ပုပ္ဖ လွတ်သမျှ ကာလိကလေးပါးလုံးပင် ခဲဘွယ်ဟု ပဒဘာဇနီဖွင့်သည်။]

၆၆-ကပ္ပိယကုဋိလေးလုံးပျက်ပုံ ပဉ္စမိကုဋိမပျက်ပုံ

- ၁၄၆။ ဥဿာဝနန်(၁)တိုင်မြွေရံ-မကျန်အားလုံး-ပျက်။
- ၁၄၇။ ဂေါနိဿာဒိ(၁)ကာရံမိ-ပျက်၏-ပြည့်ထက်ဝက်။
- ၁၄၈။ ဂဟပတိ၊ သမ္ပတိ(၂)မရှိအမိုး-ပျက်။
- ၁၄၉။ ဝါသာဂါရ-မဟုတ်က-ပဉ္စ-မိ(၁)မပျက်။

[နောက်ဆက်တွဲသမျှတိုင်အားလုံးမကျန်မှ ဥဿာဝနန်ပျက်သည်။ ခြံစည်းဝိုင်း ထက်ဝက်ပြည့်အောင် ကာလျှင် ဂေါနိပျက်သည်။ အမိုးအနည်းငယ်မျှမကျန်မှ ဂဟပတိ၊ သမ္ပတိပျက်သည်။ ဝါသာဂါရ နေရာကျောင်းဟုတ်လျှင် ပဉ္စမိ ကပ္ပိယ ကုဋိမည်၏။ ပျက်ပုံမပြ။ ထိုကုဋိတို့၌ ရဟန်းပိုင်ယာဝ၊ ယာမကို ညဉ့်သိပ်ခြင်း၊ ချက်ပြုတ်ခြင်းပြုရသည်။ ကုဋိပျက်၌သိမ့်လျှင် မစားအပ်။ အန္တောဝုတ္တဒုက္ခန္ဓ။ ဝါ- မုခသန္တိမိဒုက္ခန္ဓ။ ချက်ပြုတ်လျှင်မစားအပ် အန္တောပက္ကဒုက္ခန္ဓ။ (အစိမ်းကို နေရာ မရွေးချက်စားလျှင် သာမံပက္ကဒုက္ခန္ဓ။ နို့စိမ်းဆာ၊ စိမ်းကို ရေနွေးပူ၌ ကိုယ်တိုင် သည့်မေ့လျှင်မစားအပ်။ သာမံပက္ကဒုက္ခန္ဓ) ကပ္ပိယကုဋိလေးမျိုးသိအပ်၏။]

၆၇-အကပ်ခံခြင်းအင်္ဂါငါးပါး

၁၅၀။ ရှေ့ရှုလည်းဆောင်(၁) နှစ်တောင့်ထွာရောက်(၁)မြှောက်နိုင် ဝတ္ထု(၁) သုံးခုပေးခြင်း(၁) ခံခြင်းနှစ်လှောက်(၁)ကျမ်းလာ ထောက်-ကပ်မြှောက်အင်္ဂါငါးပါးတည်း ။

[သုံးခုပေးခြင်း- ကာယ၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓ၊ နိဿဂ္ဂိဖြင့်ပေး။ ခံခြင်းနှစ်လှောက်- ကာယ၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓဖြင့်အကပ်ခံ။ ကာယ ပဋိဗဒ္ဓခံရာ၌ မန်ကျည်းစွက်စသော တည်ရာငယ်ဖြင့် မခံအပ်။ ရှေ့ရှုဆောင်စဉ် အစက်ကျခြင်းသည် အပ်၏။ ပြန်ရုပ် သိမ်းမှ အစက်ကျလျှင် အကပ်မမြောက်။]

၆ ဂ-အကပ်ပျက်ကြောင်းခြောက်ပါး

၁၅၁။ စွန့်ချပေး၊ လု(၄)မစွ၊ လိင်ပြန်(၂) ဤခြောက်တန်-ကပ်ခံ
ပျက်ကြောင်းတည်း။

[စွန့်-အာလယပြတ်လက်လွှတ်စွန့်ခြင်း။ ချ-သိက္ခာချခြင်း။ ပေး-လူသာမဏေ
အားပေးခြင်း။ လု-လူတို့လုသွားခြင်း- ဝါ-ကျွမ်းတဝင်ယူသွားခြင်း(၄)။ သေခြင်း၊
လိင်ပြန်ခြင်း(၂)။ အများပိုင်ကို တဦးကံ စွန့်၊ ချပေး၊ သေ၊ လိင်ပြန်လျှင် အကပ်
မပျက်။]

၆ ဂ-အဖျော်မအပ်သောသီးကြီးကိုးလုံး

၁၅၂။ ထန်း၊ အုန်း-နှစ်တွဲ(၂) ဝိနွှဲနှစ်စုံ(၂)ဗူး၊ ဗရုံ(၂)မှတ်တုံ-သုံး
သခွါး (၃)

[တောင်ဝိနွှဲ၊ အိမ်ဝိနွှဲ နှစ်ခုကိုစုံပြုသည်(နှစ်တွဲ၊ နှစ်စုံသည် လေးခုဟုမယူရ။)
သုံးသခွါး-ပုဿ-သခွါးငါးဆစ်။ တိပု-သခွါးငါးပြတ်။ ဧဋ္ဌာဋ္ဌက-သခွါးငါးကြောင်ဟု
ဖော်။]

၇ ဝ-အဖျော်ရှစ်မျိုး၊ အနုလောမအဖျော်အများ

၁၅၃။ သပြေ၊ သရက်(၂)နွယ်သပြက်(၁)ဖက်သက်၊ သစ်မည်စည်။
(၂)

၁၅၄။ တော၊ အိမ်-ဌာနပျော(၂) ကြာစွယ်နှော(၁) မှတ်လောရှစ်
ဖျော်ရည်။

၁၅၅။ ရေဇ၊ နေချက်(၂)သောက်အပ်လျက်။ မီးချက်(၁)မအပ်ပြီ။

၁၅၆။ ရှောက်၊ မန်ကျည်းစ(အများ) နှလောမ-လျော်လှအဖျော်ရည်။

[သပြက်-မုဒရက်တူ၏။ ဖက်သက်-မြီရာတူ၏။ သစ်မည်စည်၊ မယ်ဇယ်၊ တရော်
တူ၏။ ယာမကာအဖျော် မီးချက်လျှင် ယာငကာတင်လဲဖြစ်၏။ နေလွှဲမအပ်။]

၇ ခ-သုရာငါးပါး၊ သေ-နယ်ရည်

၁၅၇။ ပိဋ္ဌ၊ ပူဝ၊ ဩဒန(၃)ကိဏ္ဍ၊ သန္တာရာ(၂)

၁၅၈။ မုံညက်၊ မုံ၊ ထမင်း(၃)ဆေး၊ ဖန်သွင်း(၂) နယ်ခြင်း-သေ
ငါးပါး။

[မုံညက်သည်ဖြင့် နယ်၍မွေ့၍ပြုလျှင် သုရာ-သေမည်၏။ ဆေး- တဆေး
ဖြင့်...။ ဖန်သွင်း- ဖန်ခါးသီး အဆောက်အဦးဖြင့်...။]

၇၂-မေရယငါးပါး၊အရက်-စိမ်ရည်

- ၁၅၉။ ပုပ္ဖ၊ဗလာ၊မစ္ဆာ၊ဂုဇ္ဇ(၄)သန္တာရ(၄)ပဉ္စမေရယာ။
- ၁၆၀။ ပွင့်၊သီး၊စည်၊ကြံ(၄)တိဗလံ(၁)စိမ်ပြန်-အရက်ငါး။

[ပွင့်-ပန်းပွင့်ဖြင့် စိမ်၍ထုံ၍ပြုသောအရက်။စည်-သစ်မည်စည်ရည် သက်သက်ဖြင့်.....။ (ဖျားရည်ဖြင့်.....လည်းဆိုကုန်၏။) ကြံ-ကြံရည်ဖြင့်.....။ တိဗလံ-တိဗလစသည်ဖြင့်.....။အာသဝ၊မေရယ၊အရက် အနက်တူ။ သေ၊အရက်-နှစ်မျိုးသည်ပင်မဇ္ဇလည်းမည်၏။]

၇၃-နတ်ရွာနိဗ္ဗာန်-အန္တရာယ်ငါးပါး

- ၁၆၁။ ကံ၊ကိလေသ(၂)ဝိပါက(၁)ဝါဒ၊တိက္ကမာ(၂)
- ၁၆၂။ နတ်ရွာချိုသွား-မက်ကိုတား-ငါးပါးအန္တရာ။

[ကံ-ပဉ္စာနန္တရိယကံ၊ ဘိက္ခုနီဒူသကကံ၊ကိလေသ-မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ(၂)။ဝိပါက-အဟိတ်၊ဒွိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ(၁)။ဝါဒ-အရိယူပဝါဒ-အရိယဘူတိစွမ်းခြင်း။တိက္ကမာ-ပညတ္တိဝီတိက္ကမသိက္ခာပုဒ်ကိုလွန်ကျူးခြင်း(၂)-ဤငါးပါးသည်နတ်ရွာ၊နိဗ္ဗာန်၊ဈာန်၊မဂ်၊ဖိုလ်ကို တားသောကြောင့် အန္တရာယ်မည်၏။သို့ရာတွင် ဒူသကကံနှင့်ဝိပါက နှစ်ပါးသည် နတ်ရွာမတား။မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူစွန့်လျှင်၊ အရိယူပဝါဒ-ကန်တော့ပြီးလျှင်၊ဝီတိက္ကမ-ကုစားပြီးလျှင် အန္တရာယ်မဖြစ်။ ပဉ္စာနန်၊ဒူသက၊ဝိပါက ကုစားမရ။]

၇၄-နာသနသုံးပါး

- ၁၆၃။ သံဝါ၊လိင်္ဂ၊ဒဏ်ကမ္မ(၃)သုံးဝနာသနာ။
- [သံဝါသကြဉ်၊အသွင်ဖျက်၊ဒဏ်ပေးခြင်းဖြင့်(၃)ဖျက်ဆီးခြင်း။]

၇၅-ဝိနည်းမိုရ် အကျိုးငါးပါးမှ .... ၁၁-ပါးထိ

- ၁၆၄။ သီလလုံစွာ(၁)အားထားရာ(၁)သံဃာလဟဉ်၌ဆို(၁)
- ၁၆၅။ သာသနာတည်ထား(၁) ရန်သူတား(၁)ကျိုးငါး ဝိနည်းမိုရ်။
- ၁၆၆။ ဥပုသ်ရှိရ(၁) ကံစိုးရ(၁) စိုးရပဝါရဏာ(၁)
- ၁၆၇။ ဥပဇ္ဈာယ်ပေး(၁)သာယာညှိုးပေး(၁) မွေးနိုင်ရှင်များစွာ(၁)
- ၁၆၈။ ခြောက်မှ ဆွဲတစ်၊ခုစီလွှတ်၊ ဖြစ်၏-နိဿိသော။

[နိဿယည်းပေး၊ သာမဏေမွေး နှစ်ပါးသည် တူသောအင်္ဂါရှိ၏။ ဥပဇ္ဈာယ်ပေးနှင့်လည်း အင်္ဂါတူဖြစ်၏။]

၇၆-တဖြတ်ထည်းသိက္ခာပုဒ်သုံးခု

၁၆၉။ အညဝါဒ၊ ရူပိယ၊ ဥပသုတိ(၃)တဖြတ်ထည်း။

[အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ၊ ဣ ငွေခံတိုင်ပင်သည်ကိုနားထောင် ဤသုံးခုသည် သိယာကြိယ၊ သိယာအကြိယတဖြတ်ထည်း။ ရံခါပြုခြင်းကြောင့် ရံခါမပြုခြင်းကြောင့်။]

၇၇-ကံလေးပါး၏ဌာန- ၅၊ ၉၊ ၇၊ ၇

၁၇၀။ သွင်း၊ ထုတ်၊ ဗြဟ္မဒဏ်(၃)လက်၊ ရိတ်ဆံ(၂)အပန့်-ငါးဌာန။

၁၇၁။ သွင်း၊ ထုတ်၊ ပ၊ ဥ(၄)ပေး၊ ခံ၊ ဗျ(၃)ငင်မှု၊ လက်(၂)ဉာတ်ကိုး။

၁၇၂။ သွင်း၊ ထုတ်၊ ပေး၊ သမုတ်(၄)ပြော၊ လက်နုတ်(၃)ဉာတ်ဒုတ် ခန့်ဌာန။

၁၇၃။ သွင်း၊ ထုတ်၊ ပေး၊ ဗျ(၄)နှိပ်၊ လက်၊ နု(၃)စတု-ခန့်ဌာန။

၁၇၄။ ပန့်-ငါးဌာန၊ ဉာတ်-နဝ၊ ဒု၊ စ-ခန့်ဌာန။

၇၈-မျက်ကွယ်ကံ-ရှစ်ပါး

၁၇၅။ တမန့်၊ မှောက်၊ လှန်(၃)(အရင်) ဥမ်း၊ သေက်၊ ဖြမ်း(၃) ကာ၊ ဝန်(၂) မျက်ကွယ်ရှစ်။

[တမန့်ဖြင့် ရဟန်းခံသပိတ်မှောက်၊ လှန်(၃) ဥဗ္ဗတ္တက သမ္ပုတိ၊ သေက သမ္ပုတိ၊ ဗြဟ္မဒဏ်ပေး(၃)၊ ပကာသနီယကံ၊ အဝန္ဓိယကံ(၂)-ဤကား အသမ္ပုခ ကံရှစ်ပါးတည်း။ အချို့ကား ကမ္မဝါစာ၌ အယံနာဂေါ စသည်ဖြင့် ဣမသဒ္ဓါ အစွဲမပါလျှင် အသမ္ပုခကံဟု စွဲလမ်းကုန်၏။ သိမ်သမုတ်ကံ၌လည်း ဣမအစွဲမပါ သောကြောင့် အမှားစွဲလမ်းခြင်းသာတည်း။]

၇၉-ဂရုဘဏ် ၂၅-ပါး။ ငါးစု

၁၇၆။ နှက်၊ နှစ်၊ လေး၊ ချ၊ ကိုး၊ ရှစ်၊ ခု-ဂရု-နှစ်ဆဲ့ငါး။

၈၀-နန်းတော်ဝင် အပြစ်ဆယ်ပါး

၁၇၇။ ပြုံး၊ ကိုယ်ဝန်၊ ပျောက်(၃)သတင်းရောက်၊ လုပ်ကြံ(၂)ဌာန၊ နိမ့်၊ တက်(၂)စစ်ထွက်၊ ပြန်ခေါ်(၂)ကိုးဘော် ထင်ခံ၊ ကျဉ်း ဖြောင်းပြန်(၁)ဆယ်တန်-နန်းတော်ပြစ်။

[ပြုံး- မောင်းမနှင့်ရဟန်း ပြုံးမိကြလျှင် အဆင်လွှဲခံရခြင်း...စသည်ဖော်။]

သမထ(၁၇၈-မှ ၁၈၅)
၈၁-အဓိကရုဏ်းလေးပါး

- ၁၇၈။ ဓမ္မာ ဓမ္မာ ငြင်းခုံကြ၊ ဝါဒဓိကရုဏ်း။
- ၁၇၉။ ဝိပတ္တိလေးချ၊ စွပ်စွဲမှု၊ နှဝါဒဓိကရုဏ်း။
- ၁၈၀။ ခုနစ်ပါးသာ၊ အာပတ်မှာ၊ ပတ္တာဓိကရုဏ်း။
- ၁၈၁။ အပလောကာ၊ ကံလေးဖြာ၊ ကိစ္ဆာဓိကရုဏ်း။

၈၂-ငြိမ်းကြောင်းသမထ-၂၊၄၊၃၊၁ ပေါင်း၇-ဖြစ်စေ

- ၁၈၂။ မုခါ၊ ယေဘု(၂)ဝိနည်းပြ၊ ငြိမ်းမှု ဝိဝါဒါ။
- ၁၈၃။ မုခါ၊ သတိ၊ မဇ္ဈ၊ ပါပ(၄)ငြိမ်းဘိ နှဝါဒါ။
- ၁၈၄။ မုခါ၊ ဗုညာဉ်၊ တိဏယဉ်(၃)ငြိမ်းစင် အာပတ္တာ။
- ၁၈၅။ မုခါဖြင့်ချည်း (၁)ကိစ္စပြီး၊ ငြိမ်းနည်း ဤသို့လာ။

[ဓမ္မ၊အဓမ္မစသော ၁၈-ပါးဖြင့်ငြိမ်းခုံလျှင် ဝိဝါဒဓိကရုဏ်း။ သမ္မုခါဝိနည်း တပါးထည်းဖြင့်၎င်း။ မုခါ၊ယေဘု-နှစ်ပါးဖြင့်၎င်း ငြိမ်း၏။ သီလ၊ အာစာရ စသော ဝိပတ္တိလေးပါးဖြင့်စွပ်စွဲလျှင် အနုဝါဒါ...။ သမ္မုခါဖြင့်လည်း ငြိမ်း၏။ ရဟန္တာအားစွပ်စွဲလျှင် မုခါ၊သတိ-နှစ်ပါးဖြင့်...။ ရဟန်းရူးအားစွပ်စွဲလျှင် မုခါ၊ မဇ္ဈ- နှစ်ပါးဖြင့်...။ ရဟန်းယုတ်မာအားစွပ်စွဲလျှင် မုခါ၊ပါပ-နှစ်ပါးဖြင့် ငြိမ်း၏။ အာပတ်ခုနစ်ပါးသည် အာပတ္တာဓိကရုဏ်း။ မုခါ၊ ပဋိညာနှစ်ပါးဖြင့်၎င်း။ မုခါ၊ တိဏ နှစ်ပါးဖြင့်၎င်းငြိမ်း၏။ မုခါသက်သက်ငြိမ်းမရှိ။ အပလောကန စသော ကံလေးပါးသည် ကိစ္ဆာဓိကရုဏ်း၊ မုခါတပါးထည်းဖြင့်ငြိမ်း၏။ နေရာတိုင်းသမ္မု ခါထပ်သည်။]

သိက္ခာနိပါတ်(၁၈၆-မှ ၁၉၀)

၈၃ ကြက်သွန်ငါးမျိုး၊ မြှောင့်၊ဆင်း စဉ်တိုင်း

- ၁၈၆။ ပလဏ္ဏ၊ ဘန္ဓ၊ ဟရိတ(၃)စာပ၊(၁)လသုဏာ(၁)
- ၁၈၇။ တစ်၊နှစ်၊သုံးမြှောင့်(၃)မရှိမြှောင့်(၁)အမြှောင့် များထွစွာ(၁)။
- ၁၈၈။ ဖြော့၊ နီ၊ မိမ်းမှု(၃)ဆင်းရောင်ပြ၊ ရှေ့က သု ခုသာ။
- ၁၈၉။ သိက္ခာနီလသု၊ပါဗတ်ရှ၊ သိက္ခာ ဒုက္ကဋ္ဌာ။

[ပလဏ္ဏ၊က-ကြက်သွန်ဖြော့-တမြှောင့်ရှိ။ဘန္ဓနက-နီ-နှစ်မြှောင့်ရှိ။ ဟရိတ- စိမ်း-သုံးမြှောင့်ရှိ။ စာပလသုဏ-အမြှောင့်မရှိ-အမြှိတ်သာရှိ။ လသုဏ-အမြှောင့်

များ၏။ အဆင်းမပြေသော်လည်း အဖြူဟုဆိုကုန်၏။ လသုဏ-ကြက်သွန်ဖြူ အစိမ်းသာ ပါစိတ်။ ဒုက္ကဋ် အကျက်။ လက်သုတ်ဖြစ်အံ့ အနာပတ္တိ။ ကြွင်းလေးမျိုးလည်း အနာပတ္တိ။]

၈၄-သိုးခြင်းလေးပါး၊ (ပါရိဝါသိယ)

၁၉၀။ ပရိသတ်ထ-သိုး(၁) ညဉ့်လွန်သိုး(၁) စွန့်သိုး-ဆန္ဒ၊ အဏ္ဏာသယ(၂)

မဟာဝါ(၁၉၁ - မှ ၂၂၄)

၈၅-ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါ ငါးပါး

၁၉၁။ ဆယ်ဝါပြည့်တင်း(၁) ဝိဘင်းနှစ်ဖြာ(၁) ကမ္မာ ကမ္မ(၁) ခန္ဓကပုဒ်(၁) နာမ်ရုပ်ပိုင်ပိုင်၊ ဟောပြောနိုင်(၁) ကျောင်းထိုင်အင်္ဂါငါးပါး။

[ပရိစ္ဆိတေဝ်၌ ဆက္ကံနုနစ်လီ ၄၂-ပါးဟောသည်။ အာပတ် အင်္ဂါ ၂၀-ရှိသည်။ ဤငါးပါးပြည့်စုံလျှင် အာပတ်အင်္ဂါ ၂၀-လုံး ပြည့်စုံ၏။]

၈၆-နိဿယမုစ္စကအင်္ဂါခုနစ်ပါး၊ လိုရင်းသုံးပါး

၁၉၂။ နွေမာတိကာ၊ ကမ္မာ ကမ္မ၊ ငါးဝါရဟု(၃)လိုရင်-စုနှင့်၊ ဝတ္ထုတပါး၊ တရားသုံးပုဒ်၊ သုတ်-နှစ်အင်္ဂါ၊ ဘာဝနာလည်း (၄) မှီရာလွတ်ကြောင်း ခုနစ်တည်း။

[လိုရင်းသုံးပါးစုံသော်လည်း လူတို့နှင့်ဆက်ဆံရေး မိမိတရားအားထုတ်ရေး အတွက် ခုနစ်တည်း။]

၈၇-နိဿယည်းငြိမ်းကြောင်း ၆-ပါး၊ ဥပဇ္ဈာယ်မှ ၅-ပါး

၁၉၃။ ဖဲ၊ ထွက်၊ သေ၊ ပြောင်း(၄)နှင့်၊ ဆုံပေါင်း(၂) ငြိမ်းကြောင်း ခြောက်ပါးတည်း။

၁၉၄။ ဆုံပေါင်းမပါ(၅) ဥပဇ္ဈာ၊ ငါးဖြာငြိမ်းကြောင်းတည်း။

[ဖဲ-မိမိဖဲခြင်း၊ ဆရာဖဲခြင်း၊ ထွက်-ဆရာလူထွက်ခြင်း၊ သေခြင်း၊ တိတ္ထိဘောင်သို့ ပြောင်းခြင်း(၄) နှင်ခြင်း။ ဆုံပေါင်း-မိမိဥပဇ္ဈာယ်နှင့်အဆင်းမြင်၊ အသံကြား၊ နှစ်နည်းဖြင့်ပေါင်းဆုံမိခြင်း(၂)]

၈၈-ဥပသမ္ပဒကံပတ္တကလ္လအင်္ဂါငါးပါး (၈၉)

၁၉၅။ ဝတ္ထုပြည့်ခြင်း (၁) စင်ကင်းအန္တရာယ် (၁) သိမ်ဝယ်၊
ပရိသတ် (၂) ရှစ်ရပ်ပြုလုပ်-ပုဗ္ဗကိစ္စံ (၁) ဤငါးတန်-
ရဟန်းခံပတ္တကလ္လတည်း။

၈၉-ရဟန်းခံပုဗ္ဗကိစ္စရှစ်ပါး (၈၉)

- ၁၉၆။ ဥပဇ္ဈာယ်အား- ယူပြီးငြား (၁) ပြောကြား သဇိတ်
သင်္ကန်း (၁)
- ၁၉၇။ ပြင်ထုတ်အနု-သာကံပြု(၁)ပြစ်မှုဆုံးမခဏ်း (၁)
- ၁၉၈။ ခေါ်သွင်း၊တောင်းပန်(၂)မေးစစ်ရန်-တဖန်သမုတ်မန်း(၁)
- ၁၉၉။ မေးစစ်တဝ (၁) ရှစ်ခုမျှ-ပုဗ္ဗကိစ္စမှန်။

၉၀-ဝါပနိခွင့်ရကြောင်းတုံသုံးချက်

၂၀၀။ ဒါတုံ၊ သောတုံ၊ ပဿိတုံ (၃) ပင့်တုံဝါပနိကောင်း။

၉၁-ခုနစ်ယောက်ထံမပင့်သော်လည်းသွားရခြင်း

၂၀၁။ သုံးဘော် (၅) မိ၊ဘ (၂) မပင့်ကြ-သွားရအကြောင်း
ကြောင်း။

၉၂-အကြောင်းကြောင်း-၁၀၊၉၊၆၊၆၊၆၊၁၊၁

- ၂၀၂။ နာ၊ပျင်း၊ကုက်၊ယူ(၄)မာ၊မူ၊ဝါသ်၊ဗ္ဘာန်(၄)လို၊ပြီး ကံ(၂)
ဆယ်တန်ဘိက္ခုကြောင်း။
- ၂၀၃။ နာ၊ပျင်း၊ကုက်၊ယူ(၄) မာ၊ မူ၊ အဗ္ဘာန် (၄)လို၊ပြီး ကံ(၂)
ကိုးတန်နိ အကြောင်း။
- ၂၀၄။ နာ၊ပျင်း၊ကုက်၊ယူ (၄) ပျက်မှုသိက္ခာ (၁) သမ္ပဒါမျှ (၁)
ခြောက်ခုရ-သိက္ခမာန်အကြောင်း။
- ၂၀၅။ နာ၊ပျင်း၊ ကုက်၊ ယူ (၄) မေးမူဝဿာ (၁) သမ္ပဒါမျှ (၁)
ခြောက်ခုရ-သာမ-ဇော အကြောင်း။
- ၂၀၆။ နာ၊ပျင်း၊ကုက်၊ယူ (၄) မေးမူဝဿာ (၁) သိက္ခာယူမျှ(၁)
ခြောက်ခုရ-သာမ ဇောရိ အကြောင်း။

၂၀၇။ မကျန်းမာကြ (၁) မိန့်သွား-သွားရတင်အကြောင်း။

၂၀၈။ ကျွဲ-ဆယ်၊ နီ-ကိုး၊ သုံး- ခြောက်မျိုး၊ တမျိုး-မိန့်သွား။

[နာသည်ဟု ကြားလျှင် ပြုစုရန်သွားအပ်၏။ ဖျင်းသည်၊ ကုက္ကုစွဖြစ်သည် အယူမှားသည်ဟုကြားလျှင် တရားဟော၍ ဖြေဖျောက်ခြင်းငှါ... (၄)။ ပရိဝါသ၊ မာနတ်၊ မူလာယ၊ အဟ္မာန်ထိုက်သည်ဟုကြားလျှင် ကံဆောင်ပေးခြင်း၊ ကုညီခြင်း ငှါ... (၄)။ ကံကြီးပြုလိုသည်ဟု ကြားလျှင် မပြုပါနှင့်၊ ကံငယ်မျှ ပြုပါဟု သံဃာကို တောင်းပန်ခြင်းငှါ...။ ကံကြီးပြုပြီးပြီဟုကြားလျှင် ကံငြိမ်းအောင် ဖြည့်ကျင့်ပါဟု ကံပြုခံရသူကို တိုက်တွန်းခြင်းငှါ... (၂)။ သိက္ခာပျက်သည်၊ ရဟန်းပြုလိုသည်၊ အသက်မေးလိုသည်၊ သိက္ခာယူလိုသည်ဟုကြားလျှင် ကုညီခြင်းငှါ သွားအပ်၏။ ပင့်လျှင်ဆိုဘွယ်မရှိ။ ပဋိတော်ကင်းလျှင် အဋ္ဌကထာဖြင့် အနက်မှန် ယူဆနိုင်ခဲ့ ၏။ သတိပြုဘွယ်တည်း။]

၉၃-တနည်း၊ ဝါပန်သွားနိုင်ကြောင်းလေးပါး

၂၀၉။ သံဃာကံ၊ ကတိကပြုရာ၊ ဆရာစေအပ်၊ ဖူးလိုလတ် (၄) လေးရပ် သွားထိုက်ကြောင်း။

[စေတီ၊ ရဟန်းကျောင်းစသည်ပြုဘွယ်သံဃာကံ၊ ရှိအံ့။ ဤနေ့ ဤနေ့ ဤကျောင်း၌ တရားနာခြင်းစသည်ပြုမည် စသည်ဖြင့် ကတိကဝတ်ပြုထားအံ့။ ဆရာမထေရ်စေခိုင်း အံ့။ ဆရာမထေရ်ကို ဖူးမြော်လိုအံ့။ ဤလေးပါးကြောင့်မပင့်သော်လည်း ခုနစ်ရက် တွင်း ပြန်ဝါပန်၍သွားအပ်၏။]

၉၄-ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယန ၁၉-မျိုး

၂၁၀။ ပလ္လင်၊ ခြေရှည်။ လဲ၊ မွေးရှည်။ နီနီ (၅) တချောင်း။

၂၁၁။ ကုန်-နှိုးသုံးဖြာ (၃) ရတနာနှစ် (၂) သားရေနှစ် (၂) ခုနစ်- သားမွေးခင်း (၇)။

၂၁၂။ နေရာမြင့်မြတ်၊ ဆွဲကိုးရပ်-မအပ်ပယ်လေခြင်း။

၂၁၃။ တဘက်၊ နှစ်ဘက်၊ ဆွဲမြောက်ကာ၊ ဆန်းလှ၊ ရုပ်၊ ပြု၊ နီ (သာ၊ မွေးခင်း ၇)။

[ပလ္လင်-အရပ်ဖြုတ်သုံးအံ့။ ခြေရှည်-တဘက်ရှည်သော အာသန္နိဋ္ဌခြေရှည်ကို ဖြတ်၍ မြှုပ်၍သုံးအံ့။ လဲ-ဘုလိကာ-လဲဖြေထုတ်၍သုံးအံ့။ အပြစ်မရှိ။ (လေးထောင့် ညီသော အာသန္နိကာ-တစောင်ထွာထက် အလွန်ခြေရှည်သော်လည်း အပ်၏။) မွေးရှည်-လေးသစ်သက်ရှည်သော ခြေကော်ဇော-ဂေါ်နက။ နီနီ-မျက်နှာကြက်နီ။ ခြေစုံ၊ ခေါင်းအုံး နီရှိသော အိပ်ရာ-သဥတ္တရစ္ဆဒ ဥဘတောလောဟိတကူပ ဓာန(၅)။]

ဆင်မြင်းရထားကုန်းနှီးခင်းနှီး။ဟတ္ထတ္ထရသသည်(၃)။အချည်ငွေချည် ရောရက်
သော ကနိဿ၊ ထိုရတနာချည်ဖြင့်ချုပ်သော ကောသေယျ ၂။အဇန-သစ်နက်
ရေ၊ကဒလိမိဂ-ဝံပိုင်ရေ ၂။ ။သားမွေးခင်းတို့ကား ဥဒ္ဓလောမီ၊ဧကန္တလောမီ၊
ကုတ္တက၊စိတ္တက၊ဝိကတိက၊ပဋိက၊ပဋုလိက(၇)။ ။ပလ္လင်စသော သုံးခုမှတပါး
ကို ညောင်စောင်း၌မခင်းရ၊ မြေ၌ကြမ်း၌ခင်းသုံးလျှင် အပ်၏။ သံဃိကတို့ဖြစ်မှု
မွေးညှင်း၊ ချွေးစသည်မထိအောင် မိမိ၏ကပ္ပိယအခင်း ထပ်ခင်း၍ သုံးရသည်။
သံဃိကညောင်စောင်း အင်းပျဉ်လည်း ထိုအတူ မွေးညှင်းမထိအပ်။မိမိ၏သင်းပိုင်
ကောင်းဖြစ်စေထပ်ခင်းရသည်။]

၉၅-အကပ္ပိယမံသဆယ်ပါး၊ကိုးပါးခုတ္တံ

၂၁၄။ လူမှာ-ဇာတ်ချင်း (၁) ထုလွှဲနည်းတည်း။ မြင်းနှင့်၊ဆင်မှာ-
မင်းအင်္ဂါဖြစ် (၂) သစ်၊ကျား၊ငှက်၊ဝံ၊အောင်း၊ ခြင်္သေ့၊ ဘေး
ရန်ထွေတတ်(၅) ရွံအပ်၊ခွေး၊မြွေ(၂) ဒုက္ကဋ်ပေ-ဆယ်ထွေ
မအပ် အသားတည်း။

[အစိတ္တက၊မသိလည်းအာပတ်သင့်၏။မမေးမမြန်းမစားအပ်။သိလျှင် မေးဘွယ်
မရှိ။မေးခြင်းကား ကျင့်ဝတ်ဟုတ်၏။ အသား၊ အသွေး၊ အမွှေး၊ အနီး၊ အရေ၊
ငါးမျိုး၊ လူ၌အဆီနှင့်ခြောက်မျိုးမစားအပ်။ ကြွင်းနို့ ရည်စသည်ကားအပ်၏။]

၉၆-ဥဒ္ဓိသမံသသုံးမျိုး

၂၁၅။ ရည်၍သတ်ငြား-ထင်၊မြင်၊ကြား(၃)သုံးပါးမံသ-သင်္ဃိတ္တက။

[ရဟန်းတို့အား ရည်၍၎င်း၊ ရဟန်းတို့အားလည်းလှူမည် ငါတို့လည်း စားမည်
ဟူ၍၎င်း။ ရဟန်းမကင်းသော ရည်စူးခြင်းဖြင့် သတ်သောအသားသည်ဥဒ္ဓိသမံသ
မည်၏။ မသိလျှင်အံ့ပြစ်မရှိ။သိသူကရလာ၍ မသိသူအားကျွေးအံ့၊ မသိသူစားလျှင်
ဘယ်သူအားမျှအပြစ်မရှိ။]

၉၇-ဩဒိဿ ခုနစ်ပါး

၂၁၆။ ဗျာဓိ၊ပုဒ္ဓလာ ၂)ကာလာ၊သမယော(၂)ဒေသော၊ ဝသ(၂)
ဘေသဇ္ဇ(၁)သတ္တ ဩဒိဿ။

[ဘီလူးပူးသောရဟန်းအား သားစိမ်းခေါက်ခေါက် အာမကမံသ နှင့်ပြုခြင်း
သည် ဗျာဓိဩဒိဿ။ ။စားမြဲပြန်တက်သော ရဟန်းအား နေလွှဲစားမြဲပြန်
နှင့်ပြုခြင်းသည် ပုဂ္ဂလောဒိဿ။ (၂)။ မြွေစသောအခါ ဆေးကြီးလေးပါး
ကပ်သူမရှိလျှင် ယူစားခြင်းငှါနှင့်ပြုခြင်းသည် ကာလောဒိဿ။ ။ဏဘောဇန သ
ယေခုနစ်ပါးစသည်သည် သမယောဒိဿ။ (၂)။ပစ္စန္တရုဗ္ဗိဇ္ဇါးပါးဖြင့် ရဟန်း

ခံစသည် ခွင့်ပြုခြင်းသည် ဒေသောဒိဿ...။ လူဆီမှတပါး ဝံဆီ၊ ငက်ဆီ စသော
ဝသောတေလကို သတ္တာဟကာလိက ခွင့်ပြုခြင်းသည် ဝသောဒိဿ....(၂)။
ထောပတ်စသောငါးပါးကို ဆေးဟူသောအမည်ဖြင့် ခွင့်ပြုခြင်းသည် ဘောသဇ္ဇော
ဒိဿမည်၏(၁)။ မြွေခဲသောအခါ ဆေးကြီးလေးပါးကား- ကျင်ငယ်၊ ကျင်ကြီး၊
ပြာ၊ မြေကြီး-လေးပါးတည်း။ ကပ်သူမရှိလျှင် ယူစားနိုင်သည် ဘိက္ခုနီအား မြေ
ဆုပ်နယ်၍ လူယောက်ျားရှိခိုးခြင်း၊ ဆံရိတ်ခြင်း၊ လက်သည်းခြေသည်းလှီးခြင်း၊ အနာ
ဆေးကုခြင်းတို့ကို သာယာသော်လည်း အနာပတ္တိ၊ ဩဒိဿအနုညာတုပင်
တည်း။]

၉၈- ခါယကာလေးမျိုး

- ၂၁၇။ ဝတ်ကားမူ-ဘိတ်ကြားသူ(၁)တောင်းယူ-မပေးအပ်။
၂၁၈။ ဘိတ်ကြားမကြေ-ဝတ်ကားကြေ(၁)ပေးလေ-မတောင်းအပ်။
၂၁၉။ ဘိတ်ကြားသဖြင့်-ဝတ်လည်းကျင့်(၁) တောင်းသင့် ပေးသင့်
မှတ်။
၂၂၀။ ဘိတ်ကြားကင်းဝေး-ဝတ်လည်းဝေး(၁)မပေး-မတောင်းအပ်။
[ဤနည်းသိ၍ ကျင့်လျှင် ကုလဒူသန၊ အနေသန၊ မိစ္ဆာဇီဝ၊ အကတဝိညှပ်အပြစ်
ကင်း၏။]

၉၉ ဆိုးရည်ခြောက်မျိုး၌ မအပ်ကိုးခု

- ၂၂၁။ မြစ်၊ ပင်၊ ခေါက်၊ ရွက်(၄)ပွင့်၊ သီးစွက်(၂)ခြောက်ချက်ဆိုးရည်
ဝယ်။
၂၂၂။ နံ့ခွင်-မြစ်ခွင့်(၁)ပင်စည်ဆင့်-ထန်းကျင့်၊ ပိနဲ့နွယ်(၂)
၂၂၃။ မဲ၊ ဒန်း-ရွက်ထွောက်(၂)ကြပိုင်ခေါက်၊ အခေါက်တောက်ရပ်
ဆွယ်(၂)
၂၂၄။ ဝတ်ပန်း၊ ပေါက်ပွင့်(၂)ဆိုးရည်နှင့်၊ မသင့်ကိုးပါးဖယ်။
[အမြစ်၁။ ပင်၊ ခေါက်၊ ရွက်၊ ပွင့် ၂ ဖိ မအပ်။ သီး၌ မအပ်မရှိ။ ။ ထန်းကျင့်-ထိန်း
ညက်တူ၏။ ကြပိုင်-မဒမ-တောက်ရပ်နီ-တူ၏။]

၉၉ ဝါ(၂၂၅-မှ ၂၃၀)

၁၀၀- မအပ်သောစားခွက် ၁၁-လုံး

- ၂၂၅။ ကြေးဖြူစဉ့်၊ ဖန်(၃)ကိုယ်ပိုင်နှင့်-ကေနံမအပ်စပ်။
၂၂၆။ အိုးအုံ၊ ဗူးအုံ(၂)ရံခါကြို-မြဲတုံမအပ်စပ်။

၂၂၇။ သစ်သားခွက်ကား(၁)အလျှင်းထား-ပယ်ရှားမအပ်စပ်။

၂၂၈။ မျက်စွဲ၊ မြ၊ ရွှေ(၃)ဖတ်စပ်၊ ငွေ(၂)ကိုင်ချေမကိုင်အပ်။

[ကြွေပန်းကန်သည်စဉ်၌ဝင်၏။ ရတနာခွက်ငါးခုကား ကျောင်းသုံးဖြစ်လျှင် သုံးအပ်၏။]

၁၀၁-အပ်သောခွက် သုံးလုံး

၂၂၉။ သံ၊ ကြေးနီ၊ မြေ(၃)ခွက်သုံးထွေစားလေအပ်ပေသည်။

၁၀၂-မအပ်သော ကနုတံခြောက်ချောင်း

၂၃၀။ ကွဲ၊ ကြမ်း၊ ဆစ်ဖု(၃)ဆူး၊ ခေါင်း၊ ပု(၃)ကနုမအပ်ခြောက်။

[ဖာလိတကဋ္ဌ-ကွဲသောကနုတံ။ ခရ-ကြမ်း။ ဂဏ္ဍိက-အဆစ်အဖုရှိ... (၃)။ ကဏ္ဍက-ဆူးရှိ...။ သုသိရ-အခေါင်းရှိ...။ ပူတိ-ပုတ်ဆွေးသောကနုတံ... (၃)။ ဤခြောက်မျိုးဖြင့် မသုတ်သင်ကောင်း။]

၁၀၃-ရှိမရိုးအပ်သူ ၂၅-ယောက်။ ၁၂ ယောက်၌ ခုက္ကဋ်

၂၃၁။ မှောင်မိုက်ထဲဟု(၁) ယာဂုနေရာ(၁) ဆွမ်းနေရာတွင်(၁) ရွာဝင်၊ လမ်းသွား(၂) တခြားကြံတုန်(၁) အိပ်တုန်၊ စား၊ ခဲ(၃) ပြုဆဲသီးသီး(၁) ကျင်ကြံ၊ ကုစွန့်(၁) ကျင်ငယ်စွန့်မူ(၁) ရန်သူ မုန်းလွယ်(၁) ဆဲသုံးသွယ်-ရှိရိုးမတွယ်ဟောသတည်း။

၂၃၂။ မူလာယထိုက်(၂) မာနုတ်ထိုက်နှင့်(၁) ဟ္တာနိထိုက်၊ ဝတ်ကျင့်(၂) မာနုတ်ကျင့်ရှိ(၁) လဗ္ဗိနာနာ(၁) ကံနာနာလျှင်(၁) နဂ္ဂါ၊ နဝက(၂) နူပသမ္ပန်(၁) ထိ၊ ပဏ်-ညစ်ထပ်(၂) ဆဲနှစ်ရပ်-ရှိရိုးခုက္ကဋ် ဟောသတည်း။

[ပြုဆဲသီးသီး-ကိစ္စပွသုတဖြစ်၍ ရှိရိုးသည်ကို နှလုံးမသွင်းနိုင်သော အသမန္တာဟု ရန္တ။ ရန်သူမုန်းလွယ်-ရန်သူဘက်၌တည်၍ တဘက်သတ် ခေါ်သထွက်နေသော ကောဝတ္ထပုဂ္ဂိုလ်။ (ကေဓ်တို့ကား ကိုယ်ရုံကင်းသော ကေဝတ္ထဟု ဆိုတုန်၏။ မမှတ်အပ်။) ဤပုဂ္ဂိုလ်၁၃ ယောက်တို့၌ ခုက္ကဋ်မသင့်။ လဗ္ဗိနာနာ ဥက္ကိတ္တကသို့ အတုလိုက်သော အဓမ္မဝါဒီသီတင်းကြီး (ဓမ္မဝါဒီဖြစ်လျှင် ရှိရိုးကောင်း၏။) ကံနာနာ-မစွန့်၊ မကျ၊ မြစ်မရှုကြောင့် ဥက္ကိတ္တကကံပြုခံရသူ။]

၁၀၄-ရှိခိုးအပ်သူငါးဦး

၂၃၃။ ဘုရားမြတ်စွာ(၁)ဥပဏ္ဍာနှင့်(၁) ဆရာငါးခင်း(၁)သီတင်းကြီး
ဘိ(၁)လဒ္ဓိမညိ-ဝါဒဓမ္မ-ဝုဗ္ဗတ(၁)ရှိခိုးပဉ္စဟောသတည်း။

[ဆရာငါးခင်း- ဩဝါဒါစရိယ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယ၊ ဥပသမ္ပဒါစရိယ၊ နိဿယာ
စရိယ၊ ဥဒ္ဓေသာစရိယ-ဤဆရာငါးဦးသည် တပည့်များကောင်းကျိုး တိုးပွားရာ
လယ်ကြီးငါးခင်းနှင့်တူ၏။နိဿယာ-ဥဒ္ဓေသာဆရာတို့ကို ဝါငယ်လျှင်ကား ရှိမခိုး
အပ်၊လက်အုပ်ချီအပ်ကုန်၏။အဘိဝါဒနနှင့် အဇ္ဈလိ-တမျိုးစီ-မတူ။]

၁၀၅-ပဉ္စပတိဋ္ဌိတငါးပါး

၂၃၄။ ကုယ်ရုံစမ္ပယ်(၁) ချီရွယ်လက်အုပ်(၁) နယ်ဆုပ်ခြေစုံ(၁)
ကြည်ယုံမြတ်နိုး(၁) ညွတ်ရုံကျိုး (၁) ရှိခိုးငါးတည်ဟော
သတည်း။

[ပဉ္စဓမ္မေ အဇ္ဈတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတွာ ပါဒါဝန္တိတဗ္ဗာ-ဟု ပရိဝါဒ်ဟောသည်ကို
ဝိနယာလင်္ကာရ၌ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတသရုပ်ဟုဆိုသည်။ဤအင်္ဂါငါးပါး၌ တည်၍ ရှိခိုး
ရသည်ဟူလို။ဇူး၊လက်၊နဖူး ဤငါးဦး မြေ၌ ကြမ်း၌ တည်စေ၍ ရှိခိုးခြင်းလည်း
ပဉ္စပတိဋ္ဌိတဟု ဆိုသေး၏။]

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်(၂၃၅ မှ ၂၅၆)

၁၀၆-ချစ်ကျွမ်းဝင်၍ ဆွမ်းမခံအပ်သော အိမ်-၆-အိမ်

၂၃၅။ သုခုသောက်ထုတ်-သေတင်းကုပ်(၁)ပဏ္ဍုက်၊ ဘိက္ခုမ(၂)
၂၃၆။ ပျိုကြီးဂေဟာ(၁)ပြည့်တန်ဆာ(၁)လင်ကွာမုဆိုးမ(၁)
၂၃၇။ ဤခြောက်အိမ်တွင်-ကျွမ်းတဝင်၊ဆွမ်းလျှင်မခံရ။

၁၀၇-ပရိဘောဂလေးပါး

၂၃၈။ ထေယျ၊ ဣဏ(၂) ဒါယဇ္ဇနှင့်(၁) ပိုင်လှသမိ(၁)လေးခုရှိ
ပရိဘောဂတည်း။

[ထေယျ-မိုး၍သုံးဆောင်ခြင်း။လူတို့သည် အကျိုးကြီးလို၍ သီလရှိသောသံဃာ
အားသာလှကြသည်။ ဘုရားရှင်သည် သီလရှိသော တပည့်သားတို့အား သုံး
ဆောင်ခွင့်ပြုသည်။ သီလမရှိသူ၏ သုံးဆောင်ခြင်းကား မိုးစားသည်နှင့်တူ၏။
ထေယျပရိဘောဂမည်၏။ အရုဏ်တက်အောင် ပစ္စဝေက္ခဏာ မဆင်မြင်လျှင်

ဣဏ...။ အရိယာတို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည် ဒါယဇ္ဇ...။ ဘုရားရဟန္တာတို့၏ သုံးဆောင်ခြင်းသည် သာမိ...။ ပုထုဇဉ်ကလျာဏကို ဒါယဇ္ဇ၌သွင်းသည်။ ဆင်ခြင်၍၎င်း၊ ဂုဏ်တော်၊ မေတ္တာပွားခြင်းသည်ဖြင့်၎င်း သုံးဆောင်ခြင်းသည် အဏဏှပရိဘောဂမည်၏ဟုဆို၏။]

၁၀၈-သုဒ္ဓိလေးပါး

- ၂၃၉။ သီလ လေးဖြာ-ပါ၊ ဣဒ္ဓါ(၃)ပစ္စယသန္နိဿိ(၁)
 ၂၄၀။ အပြစ်ကားလေး-ပတ်၊ ကိလေး၊ သင်္ကမ္ပေ(၃) ကြွေးတင်
 ဘိ(၁)
 ၂၄၁။ သုဒ္ဓိလေးဝ-ဒေ၊ သံ၊ ပ(၃)ပစ္စဝေက္ခဏာ (၁)
 ၂၄၂။ ပြဇာနီးလေးရှိ-ဒွါ၊ သတိ၊ ဝီရိ(၃)ပညာသာ (၁)

[သီလ၊ အပြစ်၊ သုဒ္ဓိ၊ ပြဇာနီးလေးခုစီရှိ၏။ အစဉ်အတိုင်းကွဲမည်။ ပါ-ပါတိ မောက္ခသံဝရသီလ မလွန်ကျူးရ။ ပတ်-လွန်ကျူးလျှင် အာပတ်သင့်သည်။ ဒေ-ဒေသနာသုဒ္ဓိဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ ဒွါ-သဒ္ဓါပြဇာနီးသည်။ ဣဒ္ဓါသံဝရသီလ လုံစေရသည်။ မလုံလျှင် ကိလေသာနှိပ်စက်သည်။ သံဝရသုဒ္ဓိဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ သတိပြဇာနီးသည်။ ။ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိစင်ကြယ် စေရသည်။ မစင်ကြယ်လျှင် အသင်္ကမ္ပေယုတ်ညံ့သည်။ ပရိယေဋ္ဌသုဒ္ဓိဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ ဝီရိယပြဇာနီးသည်။ ။ ပစ္စယသန္နိဿိတသီလဆင်ခြင်ရသည်။ မဆင်ခြင်လျှင် ဣဏပရိဘောဂကြွေးတင်သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာသုဒ္ဓိဖြင့် စင်ကြယ်သည်။ ပညာပြဇာနီးသည်။]

၁၀၉-သီလကျိုး၊ ပေါက်၊ ကျား၊ ပြောက်

- ၂၄၃။ စသုံ၊ နှစ်ရပ်၊ ပျက်စီးလတ်၊ ကျိုးပြတ် ခေါ်ခဏ္ဍ။
 ၂၄၄။ အလယ်အတွင်း၊ ပျက်စီးခြင်း၊ ပေါက်ထွင်း မည်ဆိုဒ္ဓ။
 ၂၄၅။ စဉ်တိုင်-အများ၊ ပျက်စီးငြား၊ ကြောင် ကျား-သဗလ။
 ၂၄၆။ အကြားကြားကွက်၊ ပျက်စီးလျက်၊ ပြောက်ကွက်-ကမ္မာသ။

၁၁၀ မေထုန်ငယ် ခုနစ်ပါး

- ၂၄၇။ ရှဉ်းစုံမကပ်၊ ပွတ်သပ်မကျူး၊ ရယ်မြူးမရှိ၊ မျက်စိမဆုံ(၄)
 သံမျိုးစုံပစ်၊ ရှေးဖြစ်မကြံ၊ မောင်နှံ ငှိုရှောင်၊ နတ်ဘောင်
 မရွယ်၊ (၄)ဤနှစ်သွယ်၊ လွတ်ဘွယ် မေထုန်ဘည်း။

[မာဘူဝါမနန္တု၊ ရှဉ်းစုံမကပ်သော်လည်း (မေထုန်ကြီးမှ ကင်းသော်လည်း) ပွတ်သပ်သည်ကိုသာယာအံ့၊ ရယ်မြူးကာ...မျက်စိချင်းစိုက်ကြည့်ကာ... (၃)။ အသံ

နားထောင်ကာ...။ရှေးဖြစ်ဟောင်းစိတ်ကူးကာ...။မောင်နှံစုံကို အားကျကာ...။
နတ်ပြည်ဆုတောင်းကာ သာယာအံ့(၄)။ မေထုန်ငယ်မည်၏။ ခုနစ်ပါးရှိ၏။ ။
ရှောင်နိုင်လျှင် မေထုန်လွတ်ကြောင်းရှစ်ရှိ၏။]

၁၁၁-ရတင်တေရသ

၂၄၈။ ပံ၊ တေ၊ ပိဏ်၊ သပ်(၄)ဇ၊ ပတ်၊ ခ၊ အာ(၄)ရက်၊ အဗ၊ သာ
(၃) ယထာ၊ နေ(၂)ဆွဲသုံး။

[ဥာဏ်နည်း၍ တွေဝေသောကြောင့်၎င်း၊ အလိုဆိုးရှိသောကြောင့်၎င်း၊ ရူး၍
စိတ်ပျံ့လွင့်သောကြောင့်၎င်း ကျင့်လျှင် ရတင်မမည်။ ဗုဒ္ဓ-ဗုဒ္ဓသာဝကတို့ချီး
မွမ်းသောကြောင့်ဟု ကျင့်ရသည်။ အလိုနည်းခြင်း၊ ရောင့်ရဲခြင်း၊ ကိလေသာ
ခေါင်းပါးခြင်း၊ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း၊ ဤအကျင့်ဖြင့် အကျိုးရှိခြင်း၊ ဤသဘောတို့
ကို ဖို့၍ ကျင့်ရသည်။ ထိုသို့ကျင့်မှ ရတင်မည်သည်။ ရတင်ကျင့်ခြင်းကြောင့် သမာ
ဓိဆုတ်ယုတ်လျှင် ရတင်မကျင့်အပ်။ သမာဓိတိုးလျှင် ကျင့်အပ်၏။ ကျင့် မကျင့်
သမာဓိတိုးလျှင် တပါးသူတို့အတုလိုက်စေခြင်းငှါ ကျင့်အပ်၏။ ကျင့်မကျင့်သမာ
ဓိမတိုးခြင်းတူလျှင် နောင်အခါ ဝါသနာပါစိတ်သောငှါ ကျင့်အပ်၏။ ရတင်တန်
သူ ၃။ မတန်သူ ၁။]

၁၁၂-ပံသုကုဋ္ဌာန ၂၃-ပါး

- ၂၄၉။ သုသာန်၊ ဈေးတန်း၊ လှည်းကြီးလမ်း၊ လူလမ်း၊ မှိုက်ပုံပါ(၅)
- ၂၅၀။ ကိုယ်ဝန်ညစ်ပေ၊ ဘုတ်ချိုးရေ၊ စွန့်လေ ချိုးဆိပ်မှာ(၃)
- ၂၅၁။ မီးလောင်၊ နွားဝါး၊ ကြွက်ကိုက်ထား၊ ချစား၊ ပြတ်-စွန်း၊
• ဆာ(၆)
- ၂၅၂။ တောင်ပျို၊ လေယူ၊ ရဟန်းလှူ၊ နတ်လှူ တံခွန်လွှာ (၅)
- ၂၅၃။ သုသာန်ပြန်ထုတ်၊ ဘိသိက်အုပ်၊ သမုန်၊ တန်ခိုးသာ (၄)
- ၂၅၄။ နှစ်ဆွဲသုံးဟူ၊ ပံသုကူ၊ ကောက်ယူ သုံးဆောင်ရာ။

၁၁၃-မနေအပ်သောသစ်ပင် ခုနစ်ပင်

- ၂၅၅။ တိုင်းကြား၊ နတ်ကြီး(၂)အသီး၊ စေးထွက်(၂) ခေါင်းသက်၊
ကျောင်းလယ်(၂)လင့်နှို့တွယ်(၁)ရှောင်ဘွယ်ခုနစ်ပင်။

[ရုက္ခမူရတင်ပျက်သည်မဟုတ်။ သမာဓိပျက်တတ်သည်။ ဘေးရန်မလွတ်။]

၁၁၄-ရတင်၌ပယ်သောအမိုးငါးပါး

၂၅၆။ အုတ်၊ ကျောက်၊ သစ်ရွက်(၃)ဂီတေ၊ မြက်(၂)ငါးချက်အမိုး
လာ။

[ငါးပါးဟုဆိုသော်လည်း အဝတ်မိုး၊ ဖျတ်မိုး၊ ဖျာမိုးများလည်း သဟဿယျဉ်
မအပ်ကုန်။ ရတင်အရာ၌ အဝတ်မိုးတခုသာအပ်သည်။ ကြွင်းအားလုံး မအပ်။]

၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်တွင် ညောင်လေးပင်မြို့ တောရကျောင်း
နာယကဆရာတော်အရှင် စုဆောင်းထားသည်။

ဝိနည်းမှတ်စုလင်္ကာဖြိုး၏။

နိဂုံး

သတ္တကပ္ပံ သုဝိနယံ၊ ဓာရေမိ ဟဒယေန ဟံ။
နမဿမာနော ဝိနယံ၊ ဝိဟရိဿာမိ သဗ္ဗဒါ။
ဝိနယော အာသယော မယံ၊ ဝိနယော ဌာနစက်မံ။
ကပ္ပေမိ ဝိနယေ ဝါသံ၊ ဝိနယော မမ ဂေါစရော။

အဟံ၊ ငါသည်။ သတ္တကပ္ပံ၊ သက်တော်ယင်ရှား မြတ်ဘုရားနှင့်
အလားတူသော။ သုဝိနယံ၊ ကောင်းစွာပုံသေ ဆုံးမပေတတ် ဝိနည်း
မြတ်ကို။ ဟဒယေန၊ စိတ်ကောင်း ထုံစိမ် နှလုံးအိမ်ဖြင့်။ ဓာရေမိ၊
ဆောင်ရပေ၏။ ဝိနယံ၊ ဝိနည်းဝိဇ္ဇာကတ် ဘုရားမြတ်ကို။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါ
ခင်သိပ်။ နမဿမာနော၊ ဦးချိက်မြတ်မှီး ရှိခိုးလျက်။ ဝိဟရိဿာမိ၊
နေရပေတော့အံ့။

ဝိနယော၊ ဝိနည်းသည်။ မယံ၊ ငါ၏။ အာသယော၊ အိပ်စရာ နေစ
ရာဖြစ်၏။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းသည်။ မယံ၊ ငါ၏။ ဌာနစက်မံ၊ ရပ်ရာ
စင်္ကြံသွားရာဖြစ်၏။ ဝိနယော၊ ဝိနည်း၌။ ဝါသံ၊ နေထိုင်ခြင်းကို။ ကပ္ပေ
မိ၊ ပြုရပေ၏။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ ဂေါစရော၊ အာရုံ
စားကျက် ဖြစ်ပေ၏။ ။အရှင်ဥပါလိသည် ဤသို့ ဥဒါန် ကျူးလေ့ ရှိ
သည်ဟု ထေရအပဒါန်ကျမ်း၌ ဆို၏။

ဤမျှဖြင့် ညောင်လေးပင်မြို့ တောရကျောင်းတိုက် နာယကဆရာ
တော်စီရင်သော ဧဇ္ဇမာတိကာအရသာသည် ဝိနယကောသလ္လ၊ မှတ်စု၊
လင်္ကာတို့နှင့်ဟကွ ၁၃၀၀-ပြည့်နှစ်၌ ပြီးစီးခြင်းသို့ရောက်လေသတည်း။

ငါတို့ဆရာ ဘုရားမြတ်စွာသည် သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော နတ်မင်း
တို့၏စံချ် ဝတ်လာသို့ နှစ်လွှမ်း သုံးဘဝါးဖြင့် ကြွသွားတော် မူနိုင်၏။
ထိုတန်ခိုးတော်သည် ငါတို့၏ ကာယဂမန၊ ဣဏဂမနကို ပြည့်စုံစေ၊
လျာဏသန်စေလျက် အရှင်ဥပါလိဥဒါန်းဖြင့် ရှင်လန်းစေသတည်း။

